

การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล

พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง)

ดุษฎีนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช 2566

การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล

พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง)

ดุษฎีนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช 2566

THE DEVELOPMENT OF MODERN POLITICAL MANAGEMENT WITH THE POWER OF HOUSES, TEMPLES AND SCHOOLS IN THE DIGITAL AGE

PHRA NASCHANA MAHAMONGKALO (SANGCHANG)

A DISSERTATION SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF DOCTOR OF POLITICAL SCIENCE
FACULTY OF SOCIAL SCIENCES
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY
2023

(COPYRIGHT OF MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY)

หัวข้อดุษฎีนิพนธ์	:	**การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลังบ้าน วัด โรงเรียน ในยุคดิจิทัล**
ชื่อนักศึกษา	:	**พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง)**
ชื่อปริญญา	:	**รัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต**
ปีพุทธศักราช	:	**2566**
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	:	**ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เกษฎา ผาทอง**

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อนุมัติให้นับดุษฎีนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต

คณบดีคณะสังคมศาสตร์ .....

(พระมหาสุรไกร ชินพุทฺธิสิริ, ผศ.)

คณะกรรมการสอบดุษฎีนิพนธ์ :

ประธานกรรมการ .....

(รองศาสตราจารย์ ดร. สุรพล สุยะพรหม)

กรรมการ (อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก) .....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เกษฎา ผาทอง)

กรรมการ .....

(รองศาสตราจารย์ ดร.วินิจ ผาเจริญ)

กรรมการ .....

(รองศาสตราจารย์ ดร. วัลลภ รัฐฉัตรานนท์)

กรรมการ .....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุรพล พรมกุล)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Dissertation Topic	:	The development of modern political management with the power of houses, temples and schools in the digital age
Student's Name	:	Phra Natchana Mahamangkalo (Sangchang)
Degree Sought	:	Doctor of Political Science
Anno Domini	:	2023
Advisor	:	Asst. Prof. Dr. Ketsada Phathong

Accepted by the Faculty of Social Sciences, Mahamakut Buddhist University in Partial Fulfillment of the Requirements for the Doctor of Political Science.

Dean of Faculty of Social Sciences .....

(Phramaha Surakrai Jinabuddhisiri, Asst. Prof.)

Dissertation Committee :

Chairman .....

(Assoc. Prof. Dr. Surapon Suyaprom)

Member (Advisor) .....

(Asst. Prof. Dr. Ketsada Phathong)

Member .....

(Assoc. Prof. Dr. Winit Pharcharuen)

Member .....

(Assoc. Prof. Dr. Wanlop Rathachatranon)

Member .....

(Asst. Prof. Dr. Suraphon Promgun)

Copyright of Mahamakut Buddhist University

บทคัดย่อ

หัวข้อดุษฎีนิพนธ์ : **การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล**
ชื่อนักศึกษา : **พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง)**
ชื่อปริญญา : **รัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต**
ปีพุทธศักราช : **2566**
อาจารย์ที่ปรึกษา : **ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกษฎา ผาทอง**

การศึกษาวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล 2) เพื่อศึกษาบทบาทการจัดการทางการเมืองด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล และ 3) เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้การศึกษาข้อมูลเชิงเอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 30 รูป/คน และการสนทนากลุ่มเฉพาะกับผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 13 รูป/คน ใช้เทคนิควิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท และตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลโดยใช้เทคนิคสามเส้า แล้วนำเสนอเชิงพรรณาความ

ผลการวิจัยพบว่า

1. จากการศึกษาทำให้ได้องค์ความรู้ที่สำคัญ สภาพปัญหาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล คือ (1) ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาการจัดการ (2) ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับการเมืองสมัยใหม่ (3) ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับบทบาทของพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน (4) ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับยุคดิจิทัล และ (5) ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการการเมือง

2. บทบาทการจัดการทางการเมืองด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล คือ (1) สภาพปัญหา (2) ความต้องการทางการเมือง (3) การเมืองสมัยใหม่ผ่านสื่อดิจิทัล (4) สื่อสมัยใหม่ในยุคดิจิทัล (5) หลักการทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย และ (6) การพัฒนาการจัดการการเมืองสมัยใหม่

3. แนวทางการพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล คือ “บ้าน” รับหน้าที่งานบุคลากร, งบประมาณ และ การกำกับดูแล “วัด” รับหน้าที่การวางแผน และ การประสานงาน “โรงเรียน” รับหน้าที่การจัดองค์การ, การอำนวยการ และการรายงานผล

คำสำคัญ : การจัดการทางการเมือง, พลังบ้าน วัด และโรงเรียน, ยุคดิจิทัล

ABSTRACT

Dissertation Topic	**: The Development of Modern Political Management with the Power of Houses, Temples and Schools in the Digital Age**
Student's Name	**: Phra Naschana Mahamongkalo (Sangchang)**
Degree Sought	**: Docter of Political Science**
Anno Domini	**: 2023**
Advisor	**: Asst.Prof.Dr.Ketsada Phathong**

The research has the following objectives: 1) study the problems of modern political management with the power of houses, temples and schools in the digital age. 2) to study the role of political management with the power of houses, temples and schools in the digital age, and 3) to suggest guidelines for developing modern political management. With the power of houses, temples and schools in the digital age. It is qualitative research using document study and related research. In-depth interview from 30 key informant and focus group discussions by 13 qualified experts. Use content analysis techniques to add content and check the accuracy and completeness of the data using triangulation techniques. The present it descriptively.

The research results were found as follows:

1. Studying helps in gaining significant knowledge about modern political management concerning the power of homes, temples, and schools in the digital age. The following are the key areas of knowledge that can be gained from such studies: (1) Management development (2) Modern politics (3) The role of power houses, temples and schools (4) The digital age and its impact, and (5) Political management.

2. The role of political management with power in homes, temples and schools in the digital age is as follows: (1) problem conditions (2) political needs (3) modern politics through digital media (4) modern media in the digital age (5) political principles in Democracy and (6) development of modern political management.

3. Guidelines for developing modern political management with the power of houses, temples and schools in the digital age. "houses" is responsible for personnel, budget, and supervision. "temples" is responsible for planning and coordination. "School" is responsible for organization, Administration and reporting.

Keywords: Political Management, Power of Houses Temples and Schools, Digital Age

กิตติกรรมประกาศ

งานดุษฎีนิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยดีด้วยความอนุเคราะห์และด้วยความเมตตาจาคบุคคลหลายภาคส่วน หลายฝ่ายที่ได้เมตตาให้ความช่วยเหลือ กระผมขอขอบคุณ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ซึ่งเป็นสถาบันที่ได้มอบองค์ความรู้ต่างๆ ที่มีคุณค่ามากมาย ได้รับความเมตตาจากหลายท่านในการให้คำปรึกษา แนะแนว แนะนำ วิธีการ ตลอดชี้แนะในเรื่องต่างๆ จนทำให้งานวิจัยในครั้งนี้สำเร็จผลลุล่วงไปด้วยดี จึงขอเจริญพรขอบคุณเป็นอย่างยิ่งโดยเฉพาะ ผศ.ดร.เกษฎา ผาทอง อาจารย์ที่ปรึกษาหลักในการทำวิจัย ขอขอบพระคุณพระครูสุตรัตนาภรณ์ รองเจ้าคณะอำเภอเมืองหนองคาย เจ้าอาวาสวัดจอมมณี คุณโยมพ่อ-คุณโยมแม่ และผู้ให้ความอนุเคราะห์ในการช่วยเหลือการให้ทุนค่าเทอมการศึกษาบางส่วน รวมไปถึงเพื่อนๆ นักศึกษาในระดับปริญญาเอก หลักสูตรรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิตทุกท่าน (รุ่นที่ 1/2564) ที่ขาดไปไม่ได้ขอเจริญพรขอบคุณอย่างยิ่งนางสาวอธิชา เอี่ยมวิลัย คณะสังคมศาสตร์ ที่ได้ดูแลดำเนินการในเรื่องเอกสารต่างๆ (ให้คำปรึกษาทุกเรื่อง) เป็นเจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่ได้เกินความสามารถของจริง

ขอเจริญพรขอบคุณ คณะกรรมการสอบดุษฎีนิพนธ์ทั้ง 5 ท่าน ที่ได้เมตตาสละเวลาประกอบด้วย รศ.ดร.สุรพล สุยะพรหม ประธานคณะกรรมการ, ผศ.ดร.เกษฎา ผาทอง กรรมการ (ที่ปรึกษาหลักงานวิจัย), รศ.ดร.วินิจ ผาเจริญ กรรมการ, รศ.ดร.วัลลภ รัฐฉัตรนนท์ กรรมการ และ ผศ.ดร.สุรพล พรมกุล กรรมการ อย่างสูงยิ่ง

ขอกราบนมัสการขอบคุณและขอเจริญพรขอบคุณ ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือการวิจัย 5 รูป/คน ได้แก่ พระเทพวชิรคุณ รศ.ดร. นามเดิม (พระราชรัตนาลงกรณ์, รศ.ดร.), พระครูภาวนาธรรมโฆสิต, ดร., พระมหาจำนงค์ สิริวณฺโณ, ดร., รศ.ดร. สัญญา เคณาภูมิ และ ดร.สมพงษ์ เกษานุช ที่ได้ให้เมตตาอนุเคราะห์ในการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือในการทำงานวิจัย

ขอกราบนมัสการและเจริญพรขอบคุณผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการให้สัมภาษณ์ ทั้ง 30 รูป/คน ได้แก่ 1. พระมหาวิเชียร ธมฺมวชิโร, ดร. รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จังหวัดเลย 2. พระศรีวชิรโมลี รองเจ้าคณะจังหวัดหนองคาย, เจ้าอาวาสวัดชัยพร 3. พระปริยัติวชิรโมลี, ดร. เจ้าอาวาสวัดพระยายัง เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร 4. พระศรีญาณวงศ์, ดร.รองเจ้าคณะจังหวัดหนองคาย, เจ้าอาวาสวัดศรีชมภูองค์ตื้อ 5. พระครูปริยัติเจติยคุณ รองเจ้าคณะอำเภอท่าลี, ผู้จัดการโรงเรียนลาดปู่ทรงธรรมวิทยา 6. พระครูสุตรัตนาภรณ์ รองเจ้าคณะอำเภอเมืองหนองคายเจ้าอาวาสวัดจอมมณี 7. พระครูภาวนาเจติยาภิบาล ที่ปรึกษาเจ้าคณะจังหวัดหนองคาย, เจ้าคณะตำบลพระธาตุบังพวน เขต.1, อาวาสวัดพระธาตุบังพวน 8. พระครูปริยัติสุวรรณวัฒน์, ดร. เจ้าอาวาสวัดจำปาทอง อ.ท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย 9. พระนิทัศน์ วงศ์วังเพิ่ม, ดร. นักวิชาการอิสระทางด้านรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ 10. รองศาสตราจารย์ ดร.ภาสกร ดอกจันทร์ ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตร คณะสังคมศาสตร์และการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษนุโลก 11. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปวีณา เที่ยงพรม กลุ่มวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย 12. ผศ.ดร.พิเศษ ชัยดิเรก อาจารย์ประจำหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด (STAMFORD INTERNATIONAL UNIVERSITY)

13. ผศ.อัญชลี เอกภักดีวัฒนกุล อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง 14. ผศ.ดร.ธีทัต ตรีศิริโชติ อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี 15. ดร.จงดี เพชรสังคูณ ผู้อำนวยการโรงเรียนเพชรสุวรรณวิเทศศาสตร์ จังหวัดหนองบัวลำภู 16. คุณจตุพร พรหมพันธุ์ คณะหลอมรวมประชาชน, อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร, ประธาน นปช. 17. ฯพณฯ ท่านร้อยเอก ธรรมนัส พรหมเผ่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์, พรรคพลังประชารัฐ 18. ฯพณฯ ท่านประเสริฐ จันทรรวงทอง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม, สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อพรรคเพื่อไทย 19. นางสาวรภัสสรณ์ นิยะโมสถ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดลำปาง เขต 4, พรรคก้าวไกล 20. นางสาวอภิชญา ฤๅชัย เลขานุการหลักสูตรรัฐศาสตร์บัณฑิต, อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์เพชรบุรี 21. อาจารย์กชกร หวังเติมกลาง อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล จังหวัดนครราชสีมา 22. คุณสนธิญาณ ชื่นฤทัยในธรรม นักธุรกิจด้านสื่อ, นักเคลื่อนไหวทางการเมือง, ผู้บริหาร TV TOP News 23. คุณลลิตา สมใจนึก ผู้พิพากษาศาลจังหวัดสุรินทร์ 23. คุณพิมพรรณ โพธินักขา ผู้กระจายข่าวสารในชุมชน, พยาบาลชำนาญการ 24. คุณปิยะชนก ลิมปะพันธ์ รองผู้บังคับการวชิราวุธวิทยาลัย เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร, อดีตสมาชิกวุฒิสภา 25. คุณไทกร พลสุวรรณ นักจัดกิจกรรมทางการเมือง 26. นางนพรัตน์ กลางประดิษฐ หัวหน้าสำนักปลัด อบต.บ้านฝาง อ.สระใคร จังหวัดหนองคาย 27. นางสาววิไลวรรณ สิงห์คำ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ, อบต.วัดหลวง อ.โพนพิสัย จ.หนองคาย 29. นายโกสน อำพานนท์ ประธานชุมชนบ้านจอมมณี จังหวัดหนองคาย 30. นายสรชัด สุจิตต์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดสุพรรณบุรี เขต 1, พรรคชาติไทยพัฒนา

ขอกราบนมัสการและเจริญพรขอบคุณผู้ทรงความรู้ทุกรูปท่านที่ได้มาร่วมในการสนทนากลุ่มเฉพาะทั้ง 13 รูป/คน ได้แก่ พระครูสุตสารบัณฑิต, ดร., พระครูสุทธิเมธาวัฒน์, พระมหาอรุณ ปญฺญารุโณ, ดร., รองศาสตราจารย์ ดร.สุกิจ ชัยมุสิก, รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคณาภูมิ, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เรียงดาว ทวะชาลี, รองศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ สุวีรางกูร, ดร.สุทธินันท์ สุวรรณวิจิตร, ดร.เกวลี ศรีโคตร, รองศาสตราจารย์ ดร.ธโสธร ตู้ทองคำ, นายมานพ คำหวาน, นางสาวกมลรัตน์ คำหวาน และนางสาวอธิชา เอี่ยมวิลัย

ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในน้ำใจและความกรุณาของกัลยาณมิตรทุกท่านจึงขออนุโมทนาไว้ ณ ที่นี้

จึงขอขอบคุณทุกท่านทั้งที่ได้กล่าวถึงและมิได้กล่าวถึง

พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง)
4 เมษายน 2567

สารบัญ

		หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย		**จ**
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ		**ฉ**
กิตติกรรมประกาศ		**ช**
สารบัญ		**ฌ**
สารบัญภาพ		**ฎ**
บทที่		
1	**บทนำ**	**1**
	1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	3
	1.3 ขอบเขตของการวิจัย	4
	1.4 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	5
	1.5 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	6
2	**เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง**	**7**
	2.1 องค์ความรู้ที่เกี่ยวกับ “การพัฒนา”	8
	2.1.1 ความหมายของการพัฒนา	8
	2.1.2 ลักษณะของการพัฒนา	12
	2.1.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา	13
	2.1.4 สรุปผังมโนทัศน์องค์ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาการพัฒนา	16
	2.2 องค์ความรู้ที่เกี่ยวกับ “การจัดการ”	17
	2.2.1 ความหมายของ “การจัดการ”	17
	2.2.2 กระบวนการจัดการ	19
	2.2.3 ทฤษฎีการบริหารจัดการ	23
	2.2.4 ข้อสรุปจากแนวคิด วรรณกรรม ทฤษฎี ของการจัดการ	26
	2.2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ	27
	2.2.6 สรุปผังมโนทัศน์องค์ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาการจัดการ	31
	2.3 องค์ความรู้ที่เกี่ยวกับ “การเมืองสมัยใหม่”	32
	2.3.1 ความหมายของประชาธิปไตย	32
	2.3.2 ความเป็นมาของประชาธิปไตย	33
	2.3.3 รูปแบบทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย	36
	2.3.4 หลักการพื้นฐานแห่งประชาธิปไตย	37
	2.3.5 การเปลี่ยนผ่านสู่ระบอบประชาธิปไตยของประเทศไทย	39
	2.3.6 วิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยของประชาชนคนไทย	41
	2.3.7 กรอบความรู้การเมืองในระบอบประชาธิปไตย	42
	2.3.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเมืองสมัยใหม่	43

	2.3.9 สรุปผังมโนทัศน์องค์ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาการเมืองสมัยใหม่	45
	2.4 องค์ความรู้เกี่ยวกับบทบาทของพลัง “บ้าน-วัด-โรงเรียน”	47
	2.4.1 ความหมายของพลัง “บ้าน วัด โรงเรียน”	47
	2.4.2 ความเป็นมาที่สำคัญของคำว่าพลัง “บวร” หรือ “บ้าน วัด โรงเรียน”	48
	2.4.3 กรอบแนวคิดหรือกรอบความรู้เกี่ยวกับสถาบัน “บ้าน วัด โรงเรียน”	50
	2.4.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพลัง “บ้าน วัด โรงเรียน”	51
	2.4.5 สรุปผังมโนทัศน์องค์ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาพลัง บ้าน วัด โรงเรียน	54
	2.5 องค์ความรู้เกี่ยวกับกับยุคดิจิทัล	55
	2.5.1 แนวคิดและความหมายของ “ยุคดิจิทัล”	55
	2.5.2 วิวัฒนาการของเทคโนโลยีดิจิทัล	57
	2.5.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยุคดิจิทัล	61
	2.5.4 สรุปผังมโนทัศน์องค์ความรู้ที่เกี่ยวกับการศึกษายุคดิจิทัล	64
	2.6 องค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการทางการเมือง	65
	2.6.1 การจัดการทางการเมืองด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน	66
	2.6.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง	68
	2.6.3 การจัดการฐานของการมีส่วนร่วมทางการเมือง	69
	2.6.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการทางการเมือง	70
	2.6.5 สรุปผังมโนทัศน์องค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการทางการเมือง	70
	2.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย	71
3	**วิธีดำเนินการวิจัย**	**74**
	3.1 แหล่งข้อมูล	74
	3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	74
	3.3 การเก็บรวมรวมข้อมูล	75
	3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	76
4	**ผลการวิเคราะห์ข้อมูล**	**78**
	4.1 ผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล	78
	4.2 ผลการวิเคราะห์บทบาทการจัดการทางการเมืองด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล	80
	4.3 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล	178
	4.4 องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย	186
5	**สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ**	**190**
	5.1 สรุปผลการวิจัย	190
	5.2 อภิปรายผล	192
	5.3 ข้อเสนอแนะ	195

บรรณานุกรม..... 197
ภาคผนวก..... 203
ภาคผนวก ก รายนามผู้ตรวจเครื่องมือการวิจัยและหนังสือขอความอนุเคราะห์..... 204
ภาคผนวก ข เครื่องมือการวิจัย..... 230
ภาคผนวก ค กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก..... 237
ภาคผนวก ง ประมวลภาพถ่ายผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์เชิงลึก..... 268
ภาคผนวก จ รายนามการสนทนากลุ่มเฉพาะ..... 299
ประวัติผู้วิจัย..... 314

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 2.1 สรุปผังมโนทัศองค์ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาการพัฒนา 16
ภาพที่ 2.2 แผนภาพองค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการ 26
ภาพที่ 2.3 สรุปผังมโนทัศองค์ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาการจัดการ 31
ภาพที่ 2.4 แผนภาพกรอบความรู้หลักพื้นฐานประชาธิปไตย 42
ภาพที่ 2.5 สรุปผังมโนทัศน์องค์ความรู้เกี่ยวกับการเมืองสมัยใหม่ 46
ภาพที่ 2.6 แผนภาพกรอบความรู้พลัง “บ้าน วัด โรงเรียน” 51
ภาพที่ 2.7 สรุปผังมโนทัศน์องค์ความรู้เกี่ยวกับพลัง บ้าน วัด โรงเรียน 55
ภาพที่ 2.8 ภาพประกอบ (ยุคของเทคโนโลยีดิจิทัล, 2561, ออนไลน์) 58
ภาพที่ 2.9 สรุปผังมโนทัศน์องค์ความรู้เกี่ยวกับการศึกษายุคดิจิทัล 65
ภาพที่ 2.10 สรุปผังมโนทัศน์องค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการทางการเมือง 71
ภาพที่ 2.11 ภาพกรอบแนวคิดในการวิจัย 73
ภาพที่ 4.1 แนวทางการพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล 187

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย โดยมีองค์พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งแบ่งเป็นการนำเสนอองค์ความรู้และเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาประเทศในรูปแบบการกระจายอำนาจในการปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด เพื่อให้สนองตอบต่อความต้องการของประชาชน และหน้าที่ของพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในการช่วยสนับสนุนการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ผ่านสื่อดิจิทัลให้มีการพัฒนาได้อย่างไม่มีที่สิ้นสุดตามยุคสมัย

ในสภาวะสังคมไทยยุคปัจจุบันนี้ ประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างหลากหลายและรวดเร็ว เป็นผลเนื่องมาจากความเจริญก้าวหน้าความทันสมัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ การรับรู้ข้อมูลที่ถูกยกขึ้นได้ว่าเป็นโลกยุคโลกาภิวัตน์ ยุคไร้พรมแดนของการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร เทคโนโลยีเข้ามามีอิทธิพลมากต่อชีวิตความเป็นอยู่ของคนในสังคม แม้แต่วัฒนธรรมทางการเมือง การเมืองการปกครองก็สามารถเปลี่ยนแปลงไปตามบริบทของสังคม ผู้นำ คนในสังคม ไม่มีสิ่งที่แน่นอนตายตัวอันเป็นแบบแผนที่แน่ชัด ซึ่งความทันสมัยอันรวดเร็วนี้ก็ก่อให้เกิดปัญหาตามมามากมาย การสร้างข้อมูลทางการเมืองที่มีทั้งข้อเท็จจริง หากไม่คิดไตร่ตรองให้รอบคอบ หรือไม่ได้รับข้อมูลจากผู้มีองค์ความรู้โดยแท้จริงอาจจะทำให้โดนหลอกไปในทางข้อมูลการเมืองที่ผิดไป จากการรับรู้ข้อมูลทางการเมืองที่มีความหลากหลายองค์ความรู้ หลากหลายทางด้านแนวความคิดเป็น “นานา จิตตัง” ยิ่งมีคนมากยิ่งมีปัญหามากตามมาเสมอ การแก้ไขปัญหาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่สืบเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงอันรวดเร็วของความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ต้องได้รับการร่วมมือจากสถาบันพื้นฐานระหว่าง บ้าน-วัด-โรงเรียน (อริญญา เถลิงศรี, 2563)

จุดพื้นฐานเริ่มต้นของสถาบันที่สร้างสังคมการเมืองของไทย ย้อนรอยไปในอดีตที่ผ่านมาหลายร้อยปีสังคมไทยที่มี “วัด” เป็นแหล่งศูนย์กลางแห่งการพัฒนา “บ้าน” เป็นที่รวบรวมข้อมูลข่าวสารของชุมชนไทยสมัยก่อน เมื่อในอดีตที่ผ่านมา “วัด” ถือได้ว่าเป็นแหล่งที่รวบรวมจิตใจในการดำเนินงาน ดำเนินกิจการต่างๆ เพื่อการพัฒนาทางด้านความรู้ การศึกษา และกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนเรื่อยมา “บ้าน” หรือชุมชนจะเข้าร่วมอยู่ด้วยกับ “วัด” โดยได้รับการสนับสนุนการดำเนินการต่างๆ ที่สำคัญๆ จาก “โรงเรียน หรือ หน่วยงานราชการ” ในการทำงานร่วมกันเสมอมาในรูปแบบสามประสาน “บ้าน วัด โรงเรียน” หรือคำเรียกโดยย่อว่า “บวร” ในลักษณะที่กล่าวมานี้มีแนวทางแห่งพระราชดำริที่จะให้ดำเนินการต่างๆ โดยการตั้งวัดให้ขึ้นคู่กับชุมชน เพื่อเป็นพุทธสถานให้พระสงฆ์เป็นแหล่งไว้ใช้ประโยชน์เพื่อดำเนินกิจการต่างๆ ในการสืบทอด เผยแผ่พระพุทธศาสนาสืบไป และในช่วงเวลาเดียวกันเพื่อเป็นจุดศูนย์ร่วมแห่งจิตใจ ที่พักพิงใจคนในชุมชน โดยใช้ในการประกอบกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับทางศาสนา วัฒนธรรมประเพณี หรือแม้แต่ในการพัฒนาชุมชนด้วย ถือได้ว่าวัดก็เป็นแหล่งที่จะช่วยในการให้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองได้เช่นกัน โดยต้องมีองค์ความรู้ทางด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่ควบคู่กันไป ตามหลักการแห่ง “บวร” ซึ่งมีความสอดคล้องกับพระราชดำริของในหลวง รัชการที่ 9 ได้ทรงพระราชทานแนวทางปฏิบัติในการพัฒนาชุมชนให้ยั่งยืน

นำ 3 สถาบันหลักมาเป็นศูนย์กลางของสังคมไทย อันประกอบไปด้วย “บ” คือ สถาบันครอบครับ หรือบ้าน, “ว” คือ สถาบันศาสนาหรือวัด (อันเป็นศูนย์กลาง ศูนย์รวมจิตใจคนในชุมชน), “ร” คือ สถานที่ให้องค์ความรู้ การเรียนรู้อย่างมีแบบแผนชัดเจน หรือ โรงเรียน จึงใช้คำเรียกโดยย่อว่า “บวร” ทั้งสามสถาบันนี้ถือได้ว่าเป็นเป้าหมายหลักในการแก้ไขปัญหาความไม่รู้ ความไม่เข้าใจ ความขัดแย้งต่างๆ ที่เกี่ยวกับการเมืองไทยในสังคมปัจจุบัน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2556, หน้า 63-64)

บนสภาวะการหมุนเวียน ความเคลื่อนไหวของการเมืองในสังคมไทยปัจจุบัน ที่มีความขัดแย้งและเป็นปัญหามากจากการที่ไม่มีความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการทางการเมือง หรืออาจจะยังไม่เข้าใจกระบวนการทางการเมืองอย่างสมเหตุสมผล อันก่อให้เกิดกลุ่มทางสังคมขึ้นมากมาย เมื่อมีกลุ่มทางสังคมมากขึ้นปัญหาก็เพิ่มมากยิ่งขึ้น ด้วยเหตุว่าการสร้างกลุ่มนั้นไม่จำเป็นต้องเดินทางมาร่วมตัวกันเหมือนเมื่อครั้งในอดีต (วิชัย ตันศิริ, 2560, หน้า 58) เทคโนโลยีสารสนเทศจึงสร้างสังคมการเมืองไทย ทั้งในด้านข้อจริงและข้อเท็จ ไม่เหมือนสมัยก่อนที่ข้อมูลต่างๆ กิจกรรมต่างๆ ความสามัคคี หรือกิจกรรมอื่นๆ ก็จะผ่านเข้ามาที่วัดเป็นอันดับต้นๆ รวมถึงที่เกี่ยวข้องกับการเมืองด้วยเช่นกัน ด้วยความห่างเหินวัดจากการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของเทคโนโลยีนี้ กิจกรรมต่างๆ ก็ไม่ได้มาร่วมกันทำที่วัด จากจุดนี้ความสามัคคีที่เคยมีก็จะค่อยๆ ลดลงไปตามยุคสมัยไปเรื่อย การพบปะเจอหน้าร่วมกันทำกิจกรรมต้องห่างเหินไป ขาดความรักความสามัคคีไม่เหมือนครั้งเก่าก่อน ที่มีวัดเป็นศูนย์รวมทั้งแหล่งข้อมูลข่าวสาร วัดที่เป็นแหล่งดำเนินการกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ของวัดและชุมชน วัดที่เป็นแหล่งรวบรวมจิตใจของชุมชน วัฒนธรรมที่เกิดจากวัดก็จะเริ่มเสื่อมลงด้วยทำให้สังคมการเมืองไทยมีปัญหามากจากการที่ไม่มีความรัก ความสามัคคี (Heinich, Molenda, and Russell, 1993, pp. 449) ปัจจุบันสังคมไทยมีรูปแบบการเมืองการปกครองตามหลักการปกครองแบบประชาธิปไตย คำว่า “ประชาธิปไตย” อันมีความหมายถึงว่า “การปกครองโดยประชาชน” โดยหลักการนี้คือทุกคนมีความเสมอภาคเท่าเทียมกัน การตัดสินใจแก้ปัญหาข้อโต้แย้งต่างๆ ใช่การจัดการโดยเสียงข้างมากด้วยความสมเหตุสมผล สิ่งที่จะแก้ปัญหาและก่อให้เกิดความสามัคคีในสังคมไทยได้ต้องเสริมสร้างกลุ่มทางสังคมที่เข้าใจกระบวนการแห่งประชาธิปไตย ให้ทุกคนได้รู้หน้าที่ของตัวเองในฐานะเป็นประชาชนคนหนึ่งในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย โดยผ่านสามสถาบันหลักคือ “บ้าน-วัด-โรงเรียน” เป็นจุดเริ่มต้นในการเพิ่มความรู้ความเข้าใจด้านการสื่อสารทางการเมืองสมัยใหม่ในยุคดิจิทัล (Charles F. Cnudde and Deane E. Neubauer, 1969, pp. 65)

การสื่อสารถูกนำมาใช้เพื่อเป็นกระบวนการสร้างความสำเร็จทางด้านการเมืองย้อนไปในยุคสมัยกรีกโบราณงานเขียนชื่อ “อโพโลเจีย” ของ “เพลโต” ได้กล่าวถึงคำพูดของนักปราชญ์อย่าง “โซเครติส” ที่กล่าวต่อศาลในกรุงเอเธนส์ เป็นการใช้คำพูดที่ปลุกปั่นให้คนเข้าใจผิดสร้างความเสื่อมให้กับสังคม แต่ก็กล่าวได้ว่าเป็นคำที่ช่วยให้การจัดการทางการเมืองให้บรรลุเป้าหมายของการเมืองได้อีกทางหนึ่งเช่นกัน จากจุดเริ่มดังกล่าวทำให้สังคมโลกได้ให้ความสนใจที่จะนำแนวทางการสื่อสารนี้มาเป็นเครื่องมือในการช่วยสื่อสารให้สังคมมีความเข้าใจทางการเมืองมากขึ้น ในภาวะปัจจุบันสังคมไทยก็ได้ก้าวเข้าสู่สังคมเทคโนโลยีเช่นเดียวกัน (ทินพันธุ์ นาคะตะ, 2525, หน้า 186) อาจกล่าวได้ว่าการสื่อสารเป็นหนึ่งในอิทธิพลสำคัญในการเคลื่อนไหวของกลุ่มคนทางสังคมที่มีต่อการเมืองไทยในปัจจุบัน หากไร้ซึ่งการติดต่อสื่อสารนี้แทบจะเป็นไปไม่ได้เลยที่คนจะมารวมกลุ่มกันได้ เทคโนโลยี

สารสนเทศที่กลุ่มทางสังคมนำมาสื่อสาร ได้เข้ามามีอิทธิพลอย่างมากต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน นำมาใช้เป็นตัวช่วยให้คนในสังคมปัจจุบันสามารถเข้าถึงข้อมูล การสื่อสารได้ผ่านกระบวนการติดต่อสื่อสารด้วยสื่อดิจิทัล การนำสื่อดิจิทัลมาใช้อันได้แก่ ดิจิทัลมีเดีย สื่อสังคมออนไลน์ หรือโซเชียลมีเดีย YouTube Facebook TikTok Twitter Line ล้วนเป็นสื่อสิ่งใหม่ที่มีอิทธิพลมากขึ้นเรื่อยๆ เป็นตัวกำหนดพฤติกรรม แนวความคิด การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางด้านการเมืองหรือเรื่องอื่นๆ ของคนในสังคมเพียงมีอินเทอร์เน็ตก็สามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ทุกคนสามารถเป็นได้ทั้งผู้ส่งสารข้อมูลต่างๆ และรับข้อสารข้อมูลต่างๆ ได้เช่นกัน บนความสะดวกสบายและความรวดเร็วก็ใช้ว่าจะเป็นผลดีเสมอไป ปัญหาที่สำคัญก็ก่อให้เกิดคำว่า “ข่าวลวง” ได้เช่นเดียวกัน (ประเภทของสื่อ, 2561, ออนไลน์) การได้มาของข้อมูลที่กระจัดกระจายทั้งข่าวจริงบ้าง ข่าวลวงบ้าง เป็นผลทำให้การสื่อสารที่เกี่ยวข้องกับการเมืองผิดเพี้ยนไปตามคนที่ส่งสารออกไป ซึ่งเป็นกระบวนการใหม่ที่ไม่เหมือนครั้งเก่าก่อนที่มีจุดศูนย์ร่วมที่วัดเป็นส่วนใหญ่ ด้วยเหตุว่าทุกคนสามารถเรียนรู้ รับรู้ข้อมูลได้ผ่านสื่อดิจิตอล เมื่อความห่างเหินเหล่านี้เพิ่มมากขึ้นจากการพัฒนาไปอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีสารสนเทศที่เข้ามามีอิทธิพลอย่างมากในสังคมการเมืองไทยปัจจุบัน และการดำเนินชีวิตในหลายๆ อย่าง ทำให้กลุ่มทางสังคมหลายกลุ่มที่ก่อตั้งขึ้นอาจจะได้รับข่าวที่ไม่เป็นจริงจากบุคคลที่ไม่สนับสนุนระบอบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย ปัญหาที่เกิดจากความห่างไกลวัดมากขึ้น ทำให้ความรัก ความสามัคคีก็มีน้อยลง ส่งผลสำคัญทำให้กลุ่มทางสังคมมีแนวความคิดแตกแยกกันออกไปเรื่อยไม่มีที่สิ้นสุด (จีระพงษ์ โพพันธุ์, 2562)

จากประเด็นทั้งหมดที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงได้เล็งเห็นให้มีการนำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย โดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตามหลักการแห่งการกระจายอำนาจสู่การปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างแท้จริงในฐานะที่องค์การนั้นอยู่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุดตามพื้นที่ และข้อสำคัญที่ทำให้เกิดปัญหา คือ ความไม่เข้าใจเกี่ยวกับการจัดการการเมืองสมัยใหม่ในยุคดิจิทัลมากเท่าที่ควร ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะเสนอรูปแบบที่จะนำเอาหลัก 3 ประสานแห่งพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน มาช่วยในบทบาทหน้าที่ดังที่กล่าว อันเป็นสถาบันหลักที่เป็นหัวใจสำคัญของหมู่บ้าน ชุมชน เพื่อสรรค์สร้างมิติใหม่ของการเมืองในยุคดิจิทัล นำมาเป็นกลไกที่สำคัญในการสร้างแนวทางการพัฒนาการจัดการทางการเมืองที่มั่นคง เข้มแข็ง และยั่งยืนภายใต้การเมืองในระบอบประชาธิปไตย

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล

1.2.2 เพื่อศึกษาบทบาทการจัดการทางการเมืองด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล

1.2.3 เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล” มีรายละเอียดของขอบเขตการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยแหล่งข้อมูลที่เป็นเอกสาร (Document Research) การสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

แหล่งข้อมูลที่จะใช้ในการวิเคราะห์ การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล ผู้วิจัยกำหนดไว้ดังนี้

1.3.1.1 แหล่งข้อมูลที่เป็นเอกสาร (Document Research) ศึกษาจากเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ เอกสารทางวิชาการ ตำรา งานนิพนธ์ของนักปราชญ์สำคัญๆ บทความ วารสาร และงานวิจัยที่ เกี่ยวข้อง เอกสารจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงเอกสารทางประวัติศาสตร์ ที่มีความเกี่ยวข้องกับสภาพสังคม และการเมืองการปกครองของไทย นำมาเป็นแนวทางและกำหนดสร้างเครื่องมือในการวิเคราะห์ การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล

1.3.2 ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

1.3.2.1 การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ด้วยการใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling) จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) โดยพิจารณาเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ กลุ่มเป้าหมายที่มีองค์ความรู้ มีความใกล้ชิดในการทำงานกับประชาชนในท้องถิ่นต่างๆ และมีความเกี่ยวข้องกับบทบาทการจัดการทางการเมืองด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล โดยผู้วิจัยได้กำหนดคัดเลือกแบบเจาะจง จำนวน 30 รูปหรือคน ซึ่งต้องมีคุณสมบัติตามที่ผู้วิจัยระบุไว้

1.3.2.2 การสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) เป็นการระดมสมอง (Brian Storming) โดยต้องการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ หาลักษณะร่วม (Common Character) รวมถึงหาข้อสรุปร่วม (Common Conclusion) เพื่อวิเคราะห์ การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล ที่ควรจะเป็น ซึ่งผู้วิจัยได้พิจารณาเลือกจากบุคคลผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ในทุกภาคส่วน และเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาประเทศตลอดถึงพระสงฆ์ผู้มีบทบาทสำคัญทางการเมือง

1.3.3 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

การสัมภาษณ์เชิงลึกจำนวน (In-depth Interview) 30 รูป/คน และการจัดสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) จำนวน 13 รูป/คน รวมทั้งหมด 43 รูป/คน โดยการคัดเลือกแบบเจาะจงที่มีคุณสมบัติตรงกับประเด็นที่ศึกษา

1.3.3.1 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผู้ให้ข้อมูลหลักด้านการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) คือผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง

บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล โดยผู้วิจัยได้กำหนดคัดเลือกแบบเจาะจง จำนวน 30 รูป/คน ได้แก่

1. กลุ่มนักวิชาการทางด้านพระพุทธศาสนาหรือเจ้าอาวาส	8 รูป
2. กลุ่มนักวิชาการทางด้านรัฐศาสตร์	8 คน
3. กลุ่มสื่อมวลชน	2 คน
4. กลุ่มนักวิชาการทางด้านการศึกษาหรือผู้บริหาร	6 คน
5. กลุ่มผู้นำท้องถิ่นหรือหัวหน้าครอบครัว	6 คน

1.3.3.2 การสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) หมายถึง การเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล ในการนี้ด้วยรูปแบบการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จะเป็นไปในลักษณะของการประชุมกลุ่มเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงและข้อมูลตรงตามที่กำหนดไว้ หรือเป็นข้อค้นพบใหม่ ซึ่งเกิดจากการสนทนาโดยมีประเด็นปัญหาที่เจาะจง โดยกลุ่มนักวิชาการด้านรัฐศาสตร์ ผู้มีองค์ความรู้ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในด้านต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ผู้ที่ทำงานในท้องถิ่น ประชาชน และเป็นผู้มีความเกี่ยวข้องกับการวิจัย จำนวน ทั้งสิ้น 13 รูปหรือคน ทั้งนี้กลุ่มที่กล่าวมาได้รับการคัดเลือกตามเกณฑ์ที่กำหนดเรียบร้อยแล้ว ดังนั้น การจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จึงเป็นไปในลักษณะของการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

1.3.4 ขอบเขตด้านพื้นที่

งานวิจัยเรื่อง “การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล” โดยผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญในพื้นที่ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกฉียงเหนือ (ภาคอีสาน) และภาคใต้

1.3.5 ขอบเขตด้านระยะเวลา

งานวิจัยเรื่อง “การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล” ใช้ระยะเวลาในการวิจัยตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2565 ถึงเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2567

1.4 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

1.4.1 การจัดการ หมายถึง การทำให้กลุ่มบุคคลในองค์กรเข้ามาทำงานร่วมกันเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกันขององค์กร

1.4.2 การเมือง หมายถึง กระบวนการและวิธีการ ที่จะนำไปสู่การตัดสินใจของกลุ่มคน คำนี้มักจะถูกนำไปประยุกต์ใช้กับรัฐบาล แต่กิจกรรมทางการเมืองสามารถเกิดขึ้นได้ทั่วไปในทุกกลุ่มคน

1.4.3 การจัดการทางการเมือง หมายถึง บทบาทที่หน้าที่ที่สำคัญในการจัดการทางการเมืองโดยมีพลังของ “บ้าน วัด และโรงเรียน” เป็นเสาหลักนั้นจะกระทำได้ก็ต่อเมืองรัฐหรือผู้นำต้องมีการแบ่งภาระหน้าที่โดยการกระจายอำนาจอย่างพอเหมาะ เนื่องจากว่าสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นสถาบันดังกล่าวถือได้ว่ามีอยู่ในเกือบทุกหมู่บ้าน ชุมชน จะเข้าใจสภาพปัญหาภายในท้องถิ่นนั้นๆ เป็นอย่างดี ถือแม้ว่าในระบบความคิดของมนุษย์จะดูซับซ้อนและหาข้อสรุปความต้องการทั้งหมดไม่ได้ แต่หากว่า

ได้สถาบันที่มีความใกล้ชิดกับท้องถิ่นนั้นๆ จะทำให้การจัดการในเรื่องต่างๆ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ทั้งนี้ทั้งนั้นแล้วการจัดการในเรื่องต่างๆ ต้องได้รับการสนับสนุนจากภาคส่วนต่างๆ ของประเทศด้วยจึงจะเรียกได้ว่าเป็นการกระจายอำนาจการดูแลอย่างทั่วถึง มีประโยชน์ ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นด้วย

1.4.4 บทบาทของพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน หมายถึง บทบาทที่จะช่วยในการจัดการทางการเมืองโดย

“บทบาทของบ้าน” รับหน้าที่ งานบุคลากร, งบประมาณ และ การกำกับดูแล

“บทบาทของวัด” รับหน้าที่ การวางแผน และ การประสานงาน

“บทบาทของโรงเรียน” รับหน้าที่ การจัดองค์การ, การอำนวยการ และ การรายงานผล

1.4.5 ยุคดิจิทัล หมายถึง การเปลี่ยนแปลงแนวความคิดและนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเมืองยุคดิจิทัล เพราะว่าเทคโนโลยีดิจิทัลมีบทบาทที่สำคัญในทุกมิติของการดำเนินชีวิต

“การแชร์” เป็นเรื่องที่มีประโยชน์ทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย

“การโพสต์” เป็นเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม เป็นประโยชน์ต่อท้องถิ่นที่ตัวเองอาศัยอยู่และในระดับประเทศ

1.5 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1.5.1 ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาสภาพปัญหาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล

1.5.2 ได้ทราบศึกษาบทบาทการจัดการทางการเมืองด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล

1.5.3 ได้แนวทางการพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล

1.5.4 ได้ผลการวิจัยที่เป็นองค์ความรู้ใหม่ เกี่ยวกับการพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล เพื่อนำไปเป็นฐานข้อมูลทางการเมืองไทยให้เป็นไปอย่างสร้างสรรค์ต่อไป

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานดุษฎีนิพนธ์เรื่อง “**การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล**” ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการวิจัย ซึ่งได้จากการทบทวนวรรณกรรมนำข้อมูลไปสู่ข้อค้นพบในการนำไปกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย การศึกษาจากประเด็นดังที่กล่าวจะทำให้เข้าใจพัฒนาการรูปแบบการดำเนินการต่างๆ ในเรื่องที่ทำการศึกษาในแต่ละมิติ ได้มีความชัดเจนมากขึ้น เช่น การพัฒนาการจัดการ การเมืองสมัยใหม่ (การเมืองในระบอบประชาธิปไตย) พลัง “บ้าน วัด และโรงเรียน” ยุคดิจิทัล จะเป็นตัวชี้วัดได้ว่า แนวทางในการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่เป็นอย่างไร หน้าที่ที่สำคัญของพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัลมีหน้าที่อะไรในการช่วยสนับสนุนการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่แต่ถึงอย่างไรก็ตามต้องได้รับความร่วมมือจาก รัฐบาล ราชการ และประชาชนในการพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยเช่นกัน

เพราะฉะนั้นแล้ว ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาองค์ความรู้ต่างๆ เพื่อนำมาประกอบงานวิจัยและให้ความรู้ประกอบที่ได้คัดสรรมาจากนักวิชาการต่างๆ โดยมีรายละเอียดองค์ความรู้ ดังต่อไปนี้

2.1 องค์ความรู้ที่เกี่ยวกับ “การพัฒนา”
- 2.1.1 ความหมายของการพัฒนา
- 2.1.2 ลักษณะของการพัฒนา
- 2.1.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา
- 2.1.4 สรุปผังมโนทัศน์องค์ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาการพัฒนา

2.2 องค์ความรู้ที่เกี่ยวกับ “การจัดการ”
- 2.2.1 ความหมายของ “การจัดการ”
- 2.2.2 กระบวนการจัดการ
- 2.2.3 ทฤษฎีการบริหารจัดการ
- 2.2.4 ข้อสรุปจากแนวคิด วรรณกรรม ทฤษฎี ของการจัดการ
- 2.2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ
- 2.2.6 สรุปผังมโนทัศน์องค์ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาการจัดการ

2.3 องค์ความรู้ที่เกี่ยวกับ “การเมืองสมัยใหม่”
- 2.3.1 ความหมายของประชาธิปไตย
- 2.3.2 ความเป็นมาของประชาธิปไตย
- 2.3.3 รูปแบบทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย
- 2.3.4 หลักการพื้นฐานแห่งประชาธิปไตย
- 2.3.5 การเปลี่ยนผ่านสู่ระบอบประชาธิปไตยของประเทศไทย
- 2.3.6 วิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยของประชาชนคนไทย
- 2.3.7 กรอบความรู้การเมืองในระบอบประชาธิปไตย

2.3.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเมืองสมัยใหม่
2.3.9 สรุปผังมโนทัศน์องค์ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาการเมืองสมัยใหม่
2.4 องค์ความรู้เกี่ยวกับบทบาทของพลัง “บ้าน-วัด-โรงเรียน”
2.4.1 ความหมายของพลัง “บ้าน วัด โรงเรียน”
2.4.2 ความเป็นมาที่สำคัญของคำว่าพลัง “บวร” หรือ “บ้าน วัด โรงเรียน”
2.4.3 กรอบแนวคิดหรือกรอบความรู้เกี่ยวกับสถาบัน “บ้าน วัด โรงเรียน”
2.4.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพลัง “บ้าน วัด โรงเรียน”
2.4.5 สรุปผังมโนทัศน์องค์ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาพลัง บ้าน วัด โรงเรียน
2.5 องค์ความรู้เกี่ยวกับกับยุคดิจิทัล
2.5.1 แนวคิดและความหมายของ “ยุคดิจิทัล”
2.5.2 วิวัฒนาการของเทคโนโลยีดิจิทัล
2.5.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยุคดิจิทัล
2.5.4 สรุปผังมโนทัศน์องค์ความรู้ที่เกี่ยวกับการศึกษายุคดิจิทัล
2.6 องค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการทางการเมือง
2.6.1 การจัดการทางการเมืองด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน
2.6.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง
2.6.3 การจัดการฐานของการมีส่วนร่วมทางการเมือง
2.6.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการทางการเมือง
2.6.5 สรุปผังมโนทัศน์องค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการทางการเมือง
2.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 องค์ความรู้ที่เกี่ยวกับ “การพัฒนา”

ในสังคมไทยที่มีการพลัดเปลี่ยนหมุนเวียนอยู่ทุกวันอย่างไม่มีที่สิ้นสุดเรียกได้ว่าเกิดขึ้นอยู่ทุกวันเวลาทั้งสังคมภายในประเทศและสังคมภายนอกประเทศ จากคำกล่าวข้างต้นจึงเกิดคำว่า “การพัฒนา” (Development) ซึ่งเป็นคำทั่วไปที่เหมือนจะฟังดูแล้วเข้าใจง่ายทำตามได้ง่าย แต่ในทางปฏิบัตินั้นก็มีส่วนที่ทำได้ยากอยู่พอสมควร “การพัฒนา” คำนี้หากนำมาประกอบกับคำอื่นล้วนมีความหมายที่แตกต่างกันไปตามแต่จะเอาไปประกอบกับคำไหน แม้แต่จะเอาไปใช้กับ การพัฒนาการเมือง การพัฒนาประเทศ ซึ่งสุดท้ายแล้วการพัฒนาแค่ไหน เพียงไหนถึงเรียกได้ว่า พัฒนาถึงที่สุด ในงานวิจัยเรื่องนี้ได้รวบรวม การศึกษาค้นคว้าจากแนวคิด วรรณกรรม ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับ “การพัฒนา” ของนักวิชาการหลายๆ ท่านเพื่อหาข้อสรุปแนวคิดของคำว่า “การพัฒนา” จึงได้รวบรวมเป็นสาระความรู้ได้ ดังนี้

2.1.1 ความหมายของการพัฒนา

จากวรรณกรรมที่ได้กล่าวถึงคำว่า “การพัฒนา” ใช้คำในภาษาอังกฤษว่า “Development” เป็นคำเฉพาะของตัวเองส่วนมากแล้วจะนำมาใช้ประกอบกับคำอื่นเพื่อให้มีแนวความหมายที่ลงตัวมากขึ้น อาทิเช่น การพัฒนาบ้าน การพัฒนาวัด การพัฒนาโรงเรียน การพัฒนาชุมชน การพัฒนาราชการ การพัฒนาเมือง การพัฒนาประเทศ หรือแม้แต่การพัฒนาประชาธิปไตย การพัฒนาได้ถูก

นำมาใช้อย่างแพร่หลายและนำมาใช้กันทั่วไปแต่จะมีความหมายแตกต่างกันไปตามบริบทที่นำไปใช้ หากแปลตามตัวของคำว่า “พัฒนา” แปลว่าความเจริญ ทำให้จำเริญ คือ ทำให้เติบโต งอกงามมากขึ้น หรือทำให้สมบูรณ์แบบมากที่สุด (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554, หน้า 827) “การพัฒนา” มีแนวความหมายที่แตกต่างกันไปตามแต่จะนำมาใช้ คืออาจจะหมายถึง การเปลี่ยนแปลงให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสม การสร้างสรรค์ในสิ่งที่ดีที่สุดตามที่เราต้องการให้เกิดขึ้นในจำนวนปริมาณที่ตัวเราเองมีความพึงพอใจ “การพัฒนา” คือแนวแห่งความเจริญเติบโตก้าวหน้าโดยทั่วๆ ไป เช่น การพัฒนาหน่วยงาน การพัฒนาชุมชน หรือการพัฒนาประเทศ โดยความหมายที่กล่าวมาคือ การทำให้สิ่งเหล่านั้นดียิ่งขึ้นกว่าเดิม เจริญก้าวหน้าขึ้นเพื่อสนองต่อความต้องการของประชาชนส่วนใหญ่ได้ดียิ่งขึ้นกว่าเดิม หรือพอจะกล่าวเพิ่มเติมได้ว่า “Development” เป็นกระบวนการแห่งการเคลื่อนไหวจากสภาพที่ไม่น่าพึงพอใจไปสู่สภาพใหม่ที่น่าพึงพอใจมากยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นกระบวนการที่พร้อมมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอไม่หยุดนิ่งนั้นเอง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2525, หน้า 580) ในรูปแบบความหมายของ “การพัฒนา” นั้นได้มีผู้ให้ความหมายไว้อย่างมากมาย หลากหลายทั้งที่มีความหมายที่แตกต่างกันหรือมีความคล้ายคลึงกันบ้าง ตัวอย่างที่นำมาใช้เพื่อให้มองเห็นภาพที่สะท้อนความหมายของคำนี้ อาทิตัวอย่าง เช่น

“การพัฒนากระบวนการเรียนการสอน” เป็นกระบวนการแห่งการนำหลักสูตรไปปฏิบัติจริงให้บรรลุผลตามเป้าหมาย ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ครู อาจารย์จะต้องทำการดำเนินการให้ผู้เรียนได้มีการพัฒนาขีดความสามารถของตัวผู้เรียน ได้เกิดการเติมเต็มศักยภาพให้มีความสมดุลทั้งร่างกาย จิตใจ ปัญญา และทางสังคมด้วย ให้ผู้เรียนเป็นผู้รู้จักคิด วิเคราะห์มีหลักในการใช้เหตุและผล ในเชิงวิทยาศาสตร์ ทำให้เป็นคนที่มีแนวความคิดรวบยอด รักในการที่จะเรียนจากใจจริง รู้วิธีการ (Method) และสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง (Learn by Yourself) มีเจตคติที่ดี (Good Attitude) มีวินัย มีความรับผิดชอบ และสิ่งที่สำคัญอย่างทักษะที่จำเป็นต่อการพัฒนาตนเอง พัฒนาอาชีพ เพื่อทำให้ตนเองดำรงชีวิตอยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดได้อย่างมีความสุขตามกรอบแห่งหลักสูตรที่ได้กำหนดไว้ เพราะฉะนั้น การบวนการเรียนการสอน จึงต้องให้ความสำคัญในการดำเนินการเพื่อให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องตอบรับกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่สำคัญ อาทิเช่น

- ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ
- มุ่งเน้นกระบวนการจัดการเรียนรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ การจัดกลุ่มและมีทักษะที่เท่าทันต่อทุกกระบวนการ
- ใช้วิธีการแห่งการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย ให้ผู้เรียนได้ลงมือทำ ลงมือปฏิบัติตามสภาพความเป็นจริง
- มีการสร้างการเชื่อมโยงของการเรียนรู้ ทั้งการศึกษาในระบบและการศึกษานอกระบบโรงเรียนทั้งภายในกลุ่มวิชา ระหว่างกลุ่มวิชา หรือแม้แต่ในการดำเนินชีวิตจริงด้วย
- มีการคำนึงถึงความสัมพันธ์สมดุลระหว่างภูมิปัญญาท้องถิ่นกับวิทยาการสมัยใหม่อยู่ตลอด รวมทั้งความเป็นไทยกับความเป็นสากล สร้างการเชื่อมโยงถึงข้อมูลข่าวสาร การเลือกใช้ข้อมูลที่มีความเหมาะสมในกระบวนการจัดการเรียนการสอน
- สอดแทรก ปลูกฝัง เพื่อเสริมสร้างค่านิยมแห่งคุณธรรม จริยธรรมในทุกหมวดสาขาวิชา

- เพื่อให้ทันต่อโลกยุคปัจจุบัน มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เป็นตัวช่วยเสริมในการพัฒนาประสิทธิภาพแห่งการเรียนการสอน

- ควรให้ชุมชนนั้นๆ มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนด้วยเพื่อปลูกฝังวัฒนธรรมท้องถิ่นด้วย

- มีการปรับปรุงวิธีการวัดและประเมินผล โดยให้ความสำคัญในการวัดและประเมินผลตามสภาพความเป็นจริง นอกจากที่กล่าวมาแล้วควรมีการสร้างความเข้มแข็งของภาคีต่างๆ ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษา บุคคลสำคัญอาทิเช่น ครู อาจารย์ ผู้ปกครอง สถาบันศาสนา (ตามสภาพพื้นที่) และชุมชน ให้มีการประสานงานกันทั้ง บ้าน วัด โรงเรียน ราชการ เพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้แก่นักเรียน นักศึกษาในทุกระดับ เพื่อวางแผนการจัดการเรียนการสอนโดยมุ่งเน้นการ บูรณาการความรู้ ทักษะในหลักสูตรให้มีการผสมผสานผสมกลมกลืนและเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน (พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต), 2541, หน้า 208)

คำว่า “การพัฒนา” (Development) หรือ “พัฒนา” เป็นคำที่เกิดขึ้นและได้นำมาใช้ครั้งแรกในคริสต์ศตวรรษที่ 19 โดยนักเศรษฐศาสตร์เป็นผู้ที่นำมาใช้เรียกการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากแนวการปฏิวัติของอุตสาหกรรมในทวีปยุโรป ซึ่งเกิดผลแห่งการเปลี่ยนแปลงจากการใช้แรงงานคนและสัตว์มาเป็นพลังงานจากเทคโนโลยี อาทิเช่น การนำเครื่องจักร เครื่องยนต์ต่างๆ มาใช้ ทำให้อาชีพของคนในสังคมเปลี่ยนแปลงจากเกษตรกรรมเป็นการประกอบอาชีพด้านอุตสาหกรรมมากขึ้น วิถีของการผลิตได้เปลี่ยนจากการกระทำเพื่อยังชีพมาเป็นวิถีการผลิตเพื่อการค้า ที่เคยอยู่อาศัยก็มีการเปลี่ยนแปลงจากชนบทธรรมดาเป็นชุมชนเมือง สิ่งแวดล้อมก็มีการเปลี่ยนแปลงจากสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติกลายเป็นสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สามารถสร้างขึ้นเองได้ หลังจากนั้นคำว่า “พัฒนา” ก็ได้แพร่กระจายออกไปอย่างกว้างขวางทั่วโลก โดยนัยอีกความหมายกว้างๆ ทั่วไปนั้น อาจหมายถึงการกระทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจากสภาพหนึ่งที่เป็นอยู่ไปสู่อีกสภาพหนึ่งที่ใหม่กว่าเดิมอย่างเป็นระบบ สำหรับประเทศไทยนั้นปรากฏการนำมาใช้ของคำว่า “พัฒนา” เมื่อประมาณ พ.ศ. 2503 ในยุคสมัยของท่านจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ซึ่งคำว่า “พัฒนา” แปลตรงความหมายว่า “เจริญ” และในยุคต่อมาในสมัยท่านจอมพลถนอม กิตติขจร ช่วงประมาณปี พ.ศ. 2505 มีปรากฏการใช้คำที่เพิ่มเติมขึ้นมาเพิ่มอีกตัวอย่างเช่นว่า “การพัฒนาที่ยั่งยืน” (Sustainable Development) (วิรัช วิรัชนิภาวรรณ, 2549, หน้า 2) โดยคำศัพท์ “การพัฒนา” ที่มาจากคำในภาษาอังกฤษว่า (Development) มีความหมายว่าการเปลี่ยนแปลงที่ละเล็กละน้อย โดยผ่านลำดับขั้นตอนต่างๆ ไปสู่การยกระดับที่สามารถเพิ่มขยายตัวขึ้นได้ มีการเติบโตขึ้นมีการปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นกว่าเดิม เหมาะสมกว่าเดิมหรืออาจจะก้าวหน้าอย่างก้าวกระโดดไปจนถึงขั้นที่บอกได้ว่าอุดมสมบูรณ์และเป็นที่น่าพึงพอใจเป็นอย่างมาก ส่วนในรูปคำศัพท์ความหมายโดยภาษาไทยนั้น มีความหมายถึงว่า การทำให้เจริญ หรือ การเปลี่ยนแปลง โดยหลักการและเหตุผลที่เกิดจาก ทรัพยากรธรรมชาติที่เริ่มมีการเสื่อมโทรมลง ผู้นำบวกกับผู้ตาม (ประชาชน) ได้ใช้ภูมิปัญญาชาวบ้านในการลองผิดลองถูกเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนามนุษย์ที่มีความพยายามที่จะเอาชนะธรรมชาติ จากทรัพยากรธรรมชาติที่มีความอุดมสมบูรณ์อิทธิพลของธรรมชาติบวกกับผู้นำ ทำให้มีการกำหนดแนวทางการพัฒนาที่มนุษย์อยู่ภายใต้อิทธิพลของธรรมชาติ สภาพของทรัพยากรธรรมชาติที่เสื่อมสลาย และสิ้นสภาพมากขึ้นไปตามกาลเวลาทำให้ ผู้นำบวกกับผู้ตาม (ประชาชน) ได้ตระหนักถึงปัญหาจึงเกิดการสร้างการมีส่วนร่วม

ทั้งวิชาความรู้ข้อมูลข่าวสาร เทคโนโลยีและการแข่งขัน เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาที่มนุษย์สามารถนำเอาธรรมชาติมาใช้ประโยชน์ได้ เพื่อให้เจริญขึ้น หรือการคลี่คลายไปในทิศทางที่ดีขึ้น การทำให้เจริญ คือทำให้เติบโตได้ งอกงามมากขึ้น เป็นการพัฒนาที่มีความสัมพันธ์ตามธรรมชาติ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2542, หน้า 238) หากจะชี้ให้เห็นรายละเอียดการนำมาใช้ประโยชน์ “การพัฒนา” ตามศาสตร์สาขาวิชาการต่างๆ รายละเอียดดังต่อไปนี้

นักเศรษศาสตร์ ได้ให้ความหมายว่า “การพัฒนา” มีความหมายว่า ความเจริญเติบโต แต่เป็นการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ ซึ่งก็เป็นไปตามเนื้อหาของกลุ่มสาระวิชาเศรษฐศาสตร์ และเป็นการมุ่งเน้นในความหมายเชิงปริมาณ กล่าวคือการเพิ่มขึ้นหรือการขยายตัวในด้านเศรษฐกิจมากกว่าด้านอื่นๆ เป็นสำคัญ

นักพัฒนบริหารศาสตร์ ได้ให้ความหมาย “การพัฒนา” หมายถึง การเปลี่ยนแปลงของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ทั้งในด้านคุณภาพ (ดีขึ้น), ปริมาณ (มากขึ้น), และสิ่งแวดล้อม (มีความเหมาะสม) ไม่ใช่มีการเปลี่ยนแปลงเพียงด้านใดด้านหนึ่งด้านเดียวเท่านั้น

นักเทคโนโลยี ให้ความหมายมุมมองของ “การพัฒนา” ว่าหมายถึง การเปลี่ยนแปลงสังคมให้ทันสมัยด้วยความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้มากขึ้น

นักบริหาร ได้ให้ความหมายของคำว่า “การพัฒนา” คือ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการเตรียมการของมนุษย์ที่ได้กำหนดไว้แล้วล่วงหน้า ในลักษณะของแผนและโครงการ แล้วทำการบริหารจัดการให้เป็นไปตามแผนและโครงการที่ได้กำหนดไว้ให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้แล้วข้างต้น

นักสังคมวิทยา ได้กล่าวถึงความหมายของ “การพัฒนา” ซึ่งมุ่งเน้นไปถึงการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของสังคม หมายถึง เปลี่ยนแปลงมนุษย์ กลุ่มทางสังคม การจัดระเบียบทางสังคม ซึ่งอาจจะมีความหมายไปในทิศทางเดียวกันกลับความหมายในทางด้านพระพุทธศาสนา โดยความหมายว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงมนุษย์และสิ่งแวดล้อมให้มีความสุขตามความต้องการ

นักพัฒนาชุมชน ได้ให้มุมมองความหมายของ “การพัฒนา” ซึ่งหมายถึงเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงของสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ดียิ่งขึ้น ทั้งในทางด้านคุณภาพ ปริมาณ และสิ่งแวดล้อมด้วยการวางแผนโครงการและการดำเนินงานโดยมนุษย์เพื่อเป็นประโยชน์แก่ตัวของมนุษย์เองด้วย (สนธยา พลศรี, 2547, หน้า 2-5)

เพื่อให้มีความสอดคล้องกับงานวิจัยตามสาขาที่เรียนจึงได้เจาะประเด็นการศึกษา “การพัฒนาพฤติกรรมมนุษย์กับสังคม” ซึ่งเป็นการพัฒนาคุณสมบัติที่อยู่ภายในตัวของบุคคลทั้งในด้านการแสดงออกได้อย่างเหมาะสม รู้จักข่มใจ (รู้สิ่งที่ควรและไม่ควร) มีความอดทนอดกลั้นเพื่อรักษาความดีความงามของตนเอง จนได้ขึ้นชื่อว่าเป็นกัลยาณมิตร กล่าวคือ เป็นมิตรได้กับบุคคลทั่วไปเป็นอย่างดี เพราะฉะนั้นแล้ว การพัฒนาตนเอง คือ การสร้างตัวตนใหม่ในตนเองให้มีพร้อมด้วยสุขภาพกายที่สมบูรณ์แข็งแรง มีสุขภาพจิตที่ดี มีทักษะ (Skill) กำลังใจ มีจุดมุ่งหมายของการดำเนินชีวิตและที่สำคัญคือเป็นมิตรที่ดีกับบุคคลอื่นด้วย การที่จะพัฒนาตนเองในด้านคุณลักษณะส่วนบุคคลนั้นอันเป็นพื้นฐานในการสร้างเสริมมนุษยสัมพันธ์ของบุคคล ได้แก่

1. ความรู้สึกว่าตนเองมีเป้าหมายในการดำเนินชีวิต ซึ่งบุคคลจะต้องพัฒนาตนให้มีเป้าหมายในชีวิต มีอนาคต มีความมุ่งหวัง โดยสิ่งที่สำคัญคือต้องเชื่อว่าตนเองสามารถพัฒนาได้ จึงมีความ

ต้องการที่จะเริ่มมีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงวิถีการดำเนินชีวิต เปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตให้ดีขึ้น อันจะส่งผลทำให้ชีวิตนั้นจะได้สดใสและไม่เฉื่อยชา เชื่องช้า

2. ความรู้สึกกล้าที่จะมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น บุคคลนั้นควรจะต้องมีความรู้สึกกล้าที่จะพัฒนาตนเองและมีปณิธาน มีความตั้งใจอันแน่วแน่ที่จะมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่น เพื่อเป็นตัวช่วยในการสร้างเสริมมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่นต่อไป

3. ความรู้สึกเปิดเผยและมีความถ่อมตัว ซึ่งบุคคลจะต้องมองการพัฒนาตนเองให้มีคุณลักษณะส่วนบุคคลที่มีความจำเป็นสำคัญมากคือให้มีความรู้สึกที่จริงใจ เปิดเผย รู้จักถ่อมตัว จะทำให้เป็นตัวช่วยเสริมในการสร้างเสริมมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อคนอื่น

4. ความรู้สึกศรัทธาและมั่นคง การจะพัฒนาตนเองให้มีคุณสมบัติหรือลักษณะที่ดีได้นั้นที่มีความจำเป็น กล่าวคือ ให้มีความเชื่อ ความศรัทธาในตนเองด้วยความมั่นคง ซึ่งจะเป็นสิ่งที่ส่งผลให้ตนเองเกิดความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเองว่า “เราก็เป็นหนึ่งเหมือนกัน” ถ้าหากว่าเรามีความตั้งใจที่จะทำกรรมดีมีความขยันหมั่นเพียรและมีความอดทน วิถีชีวิตนี้จะต้องดีขึ้นเสมอ จะมีคนรัก คนชอบและเข้าใจเราในที่สุด เป็นส่วนสำคัญที่จะเป็นผลทำให้เราพร้อมที่จะสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเราต่อไปได้ (สงวน สุทธิเลิศอรุน, 2543, หน้า 145-146) เป็นความสัมพันธ์สอดคล้องที่จะกล่าวต่อไป ซึ่ง อารเธอร ดันฮัม (Arthur Dunham) ได้กล่าวเสริมถึง “การพัฒนาชุมชน” คือ การรวมกำลังดำเนินการเพื่อปรับปรุงสภาพของความเป็นอยู่ของชุมชนให้มีความเป็นปึกแผ่นและดำเนินการไปได้ในแนวทางที่ตนเองต้องการ โดยหลักสำคัญคืออาศัยการรวมกำลังของประชาชนในชุมชนนั้นในการช่วยเหลือตัวเองและรวมมือกันในการดำเนินงานต่างๆ ซึ่งจะได้รับความช่วยเหลือทางด้านวิชาการจากหน่วยงานราชการหรือองค์การอาสาสมัครอื่นๆ อีกด้วย (Arthur Dunham, 1958, pp. 3)

สรุปได้ว่า คำว่า “การพัฒนา” ในภาษาไทย หรือ (Development) ในภาษาอังกฤษ เป็นคำที่มีความหมายว่าการเปลี่ยนแปลง คือการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้นกว่าเดิม เป็นการเปลี่ยนแปลงในสิ่งต่างๆ ทั้งในด้านของเชิงคุณภาพ ด้านเชิงปริมาณ และด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งในแต่ละสาขาวิชาการต่างๆ ล้วนให้ความหมายที่แตกต่างกันไปตามหน้าที่ของศาสตร์นั้นๆ แต่ความหมายสั้นๆ โดยรวมแล้วก็ล้วนเป็นไปในทิศทางเดียวกันเกือบทั้งหมด กล่าวคือนัยความหมายที่สำคัญก็จะมุ่งเน้น “การเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้นกว่าเดิม”

2.1.2 ลักษณะของการพัฒนา

จากความหมายที่ได้กล่าวไว้แล้วเบื้องต้นของคำว่า “การพัฒนา” (Development) อาจจะเป็นภาพกว้างๆ ของความหมายของคำ ซึ่งจะนำมาประกอบกับคำอื่น อาทิเช่น การพัฒนาบ้าน การพัฒนาวัด การพัฒนาโรงเรียน การพัฒนาการเมือง เป็นต้น ตามแต่หน้าที่จะนำไปประกอบเพื่อให้ได้ความหมายที่ต้องการตามศาสตร์วิชานั้น ในที่นี้ จะกล่าวถึงสิ่งที่สำคัญที่พอจะแยกให้เห็นรายละเอียดที่สำคัญของ “การพัฒนา” กล่าวคือ “ลักษณะของการพัฒนา” จากการทบทวนวรรณกรรมดังที่กล่าวพอจะประมวลเป็นเนื้อหาความรู้ มีสาระสำคัญ ดังจะกล่าวต่อไปนี้

1. ความแตกต่าง (Difference) อาทิเช่น ปริมาณและคุณภาพของการให้บริการการให้ข้อมูลและข่าวสาร ฐานะสังคม บทบาทและอาชีพ

2. การใช้ประโยชน์จากบริการที่มีอยู่ (Utilization) อาทิเช่น ครอบครัว การจัดหาเครื่องอำนวยความสะดวกและบริการต่างๆ มาใช้ได้อย่างเต็มศักยภาพ เป็นผลเนื่องมาจากครอบครัวมีรายได้สูงยิ่งขึ้น ครอบครัวจึงมีกำลังความสามารถในการใช้บริการต่างๆ เพิ่มมากขึ้น

3. เทคโนโลยีและความมีประสิทธิภาพ (Technology) อาทิเช่น การนำเทคโนโลยีระดับสูงมาใช้ และมีกำลังความสามารถในการแพร่กระจายเทคโนโลยีออกสู่สังคมได้อย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้นอีกด้วย

4. ความเชื่อและความไม่เชื่อ (Belief and Disbelief) เป็นส่วนสำคัญในการตัดสิ้นใจที่จะกระทำหรือไม่กระทำตาม เช่น เป้าประสงค์ ความเชื่อพื้นฐาน ค่านิยม เป็นการตัดสินใจด้วยตัวเราเองว่าจะทำตามหรือไม่

5. ทัศนคติ (Attitude) จะมาในรูปแบบอาทิเช่น ระดับของความพอใจ ความเป็นเอกภาพขวัญและความพึ่งพอใจต่อสิ่งนั้นๆ

6. พฤติกรรม (Behavior) อาทิเช่น มีความสามารถในการพึ่งพาตนเองได้ ความมีประสิทธิภาพ และมีแนวความคิดที่จะริเริ่ม

7. ทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวก (Resources and Facilities) ตัวอย่างเช่น ทรัพยากรทางกายภาพและสิ่งที่ช่วยอำนวยความสะดวกต่างๆ

8. โครงสร้าง (Structure) คือ แบบแผนแห่งการดำเนินชีวิต และแบบแผนขององค์กร หรือองค์การต่างๆ

9. ผลต่อเนื่องและแบบแผนรวม (Total Schemes) ซึ่งได้แก่ คุณภาพของชีวิต และคุณภาพของสิ่งที่มนุษย์ทำการผลิตขึ้น

ทั้งหมดที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นเป็นตัวแบบของ “ลักษณะของการพัฒนา” ซึ่งเป็นการพัฒนาเพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ดีขึ้น (Better Change) ที่ช่วยเพิ่มอัตราเร่งในการทำกิจกรรมต่างๆ หรือทำให้การผลิตมีความรวดเร็วขึ้น (Better Speed) และทำให้สภาพความเป็นอยู่ของมนุษย์ดียิ่งขึ้น (Better Life) กว่าเดิมทั้งในการพัฒนาด้านคุณภาพและปริมาณ (วิรัช วิรัชนิภาวรรณ, 2558, หน้า 3-8) “การพัฒนา” ทุกอย่างที่เกิดขึ้นจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นก่อนแล้วจะต้องมีสิ่งอื่นหรือลักษณะอื่นเข้ามาผสม จึงจะเรียกได้ว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงเพื่อการพัฒนา โดยลักษณะที่สำคัญนำมาประกอบเข้านั้น คือ ทิศทางของการเปลี่ยนแปลงที่ได้กำหนดไว้แล้วล่วงหน้า (สัญญา สัญญาวิวัฒน์, 2541, หน้า 19)

สรุปได้ว่า “ลักษณะของการพัฒนา” ขึ้นอยู่กับสภาพของสังคมหรือศักยภาพของบุคคลที่จะนำมาใช้ประโยชน์ ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่นซึ่งจะมาในรูปแบบต่างๆ และสิ่งสำคัญคือการตอบสนองต่อความต้องการที่เท่าทันหรือไม่ของตัวมนุษย์เองเป็นสำคัญ เพราะการเปลี่ยนแปลงนั้นเกิดขึ้นไปอย่างรวดเร็ว มนุษย์จึงต้องมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอไม่มีที่สิ้นสุด

2.1.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา

พระไพโรจน์ สุจิตฺโต (เทพพิทักษ์), (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมแก่เยาวชนของคณะสงฆ์อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์” ผลจากการวิจัยพบว่า

1. การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมแก่เยาวชนของคณะสงฆ์อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน

พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาต่ำสุด ได้แก่ ด้านปัญญา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 ด้านสมาธิ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 และด้านศีล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบแสดงให้เห็นว่า ระดับความคิดเห็นของเยาวชนที่มีต่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมแก่เยาวชนของคณะสงฆ์อำเภอบางสะพานน้อยจังหวัดประจวบคีรีขันธ์เยาวชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมแก่เยาวชนของคณะสงฆ์อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เยาวชนที่มีสถานภาพส่วนบุคคล ด้านเพศ อายุ วุฒิการศึกษาสามัญและวุฒิการศึกษาทางธรรมของเยาวชนมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมแก่เยาวชนของคณะสงฆ์อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นการไม่ยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนสถานภาพส่วนบุคคลด้านเพศ ไม่มีผลทำให้เกิดความคิดเห็นที่แตกต่างกัน

3. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมแก่เยาวชนของคณะสงฆ์อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ปัญหาอุปสรรค (1) ด้านศีล เยาวชนไม่ได้รับการแนะนำสั่งสอน ไม่มีความรู้ในเรื่องของศีล ขาดบุคลากรที่มีประสบการณ์ (2) ด้านสมาธิ ขาดการส่งเสริมให้เยาวชนนั่งสมาธิอย่างต่อเนื่อง ขาดความเข้าใจเรื่องของสมาธิและหลักการปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องสมาธิติดรูปแบบเดิมๆ ขาดความอดทนและทักษะในการดำเนินชีวิต พระสงฆ์ไม่เพียงพอในการเข้าไปจัดการเรียนรู้ ในโรงเรียน (3) ด้านปัญญา พระสงฆ์ที่ให้ความรู้แก่เยาวชนมีจำนวนน้อย ขาดความร่วมมือกับเครือข่ายจัดการเรียนรู้ขาดการส่งเสริมการเจริญปัญญา ทั้งในโรงเรียน ชุมชน และ ผู้ปกครอง ขาดความร่วมมืออย่างจริงจังจากชุมชน ผู้ปกครองยังไม่เข้าใจในหลักการจัดการเรียนรู้ตาม หลักปัญญาอย่างชัดเจน

ข้อเสนอแนะ (1) ด้านศีล เยาวชนควรได้รับคำแนะนำการพูดคุย และแสดงความคิดเห็นของตนการประพฤติปฏิบัติศีลควรมุ่งพัฒนาเยาวชนทุกช่วงวัย ควรพัฒนาด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่เสริมสร้างวัฒนธรรมทางสังคมและควรฝึกบุคลากรโดยเน้นการปฏิบัติ (2) ด้านสมาธิควรส่งเสริมให้เยาวชนมีการนั่งสมาธิเป็นประจำในทุกวันอย่างต่อเนื่องเยาวชนควรได้รับความเข้าใจในเรื่องของสมาธิและหลักการปฏิบัติที่ถูกต้องมากยิ่งขึ้นและส่งเสริมให้เยาวชนเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องสมาธิ เพื่อจิตไม่ฟุ้งซ่านและ (3) ด้านปัญญา ควรนิมนต์พระสงฆ์ที่มีความรู้ด้านปัญญาให้ความรู้แก่เยาวชน การจัดกิจกรรมพื้นฐานเป็นการฝึกให้นักเรียนแก้ไขปัญหาต่างๆ ในชีวิตได้

พระครูวิบูลสรกิจ (สุพัฒน์พงษ์ สุขวฑฺฒโน), (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาการบริหารกิจการคณะสงฆ์ด้านการศึกษาสงเคราะห์ ในเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ด้านการศึกษาสงเคราะห์ในเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ทั้ง 4 ด้าน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

2. พัฒนาการบริการกิจการคณะสงฆ์ด้านการศึกษาสงเคราะห์ในเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร พระสังฆาธิการระดับเจ้าอาวาสและผู้ช่วยเจ้าอาวาสจะต้องมีหลักพรหมวิหาร 4 คือ มีความเมตตา ช่วยเหลือสนับสนุนบ้าน โรงเรียนในการสงเคราะห์ต่างๆ สงเคราะห์โรงเรียนในด้านการศึกษา อุปกรณ์การศึกษาต่างๆ ส่งเสริมกิจการการศึกษาสงเคราะห์ทั้งในโรงเรียนวัดและโรงเรียนพระปริยัติธรรมทั้งแผนกธรรม และบาลีภายในวัด โดยจัดหาทุนทรัพย์ส่งเสริมขวัญกำลังใจของผู้สอน

และผู้เรียนส่งเสริมการเผยแผ่ด้วยวิธีการเชิงรุก เช่น มี website, Internet สถานีวิทยุ แผ่นพับ เป็นต้น ช่วยเหลือโรงเรียนและชุมชนเมื่อประสบภัยพิบัติในประเทศ

3. แนวทางในการส่งเสริมการพัฒนาการบริหารกิจการคณะสงฆ์ด้านการศึกษาสงเคราะห์ในเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร จัดตั้งกองทุน-เพิ่มทุน-แจกทุนสงเคราะห์เพื่อการศึกษาแก่เด็กนักเรียนและเยาวชนอย่างทั่วถึง จัดหาทุนทรัพย์ช่วยเหลือกิจการของชุมชนและการสาธารณประโยชน์แก่ชุมชนพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์กลางของการศึกษา โดยจัดกิจกรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาโดยจัดตั้งกองทุนสงเคราะห์การศึกษาแกเด็กและเยาวชนทุกระดับชั้น

พระครูปัญญาชยาภรณ์ (ชัยชนะ ชวนปญโญ), (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาการปกครองคณะสงฆ์ อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์” ผลจากการวิจัยพบว่า

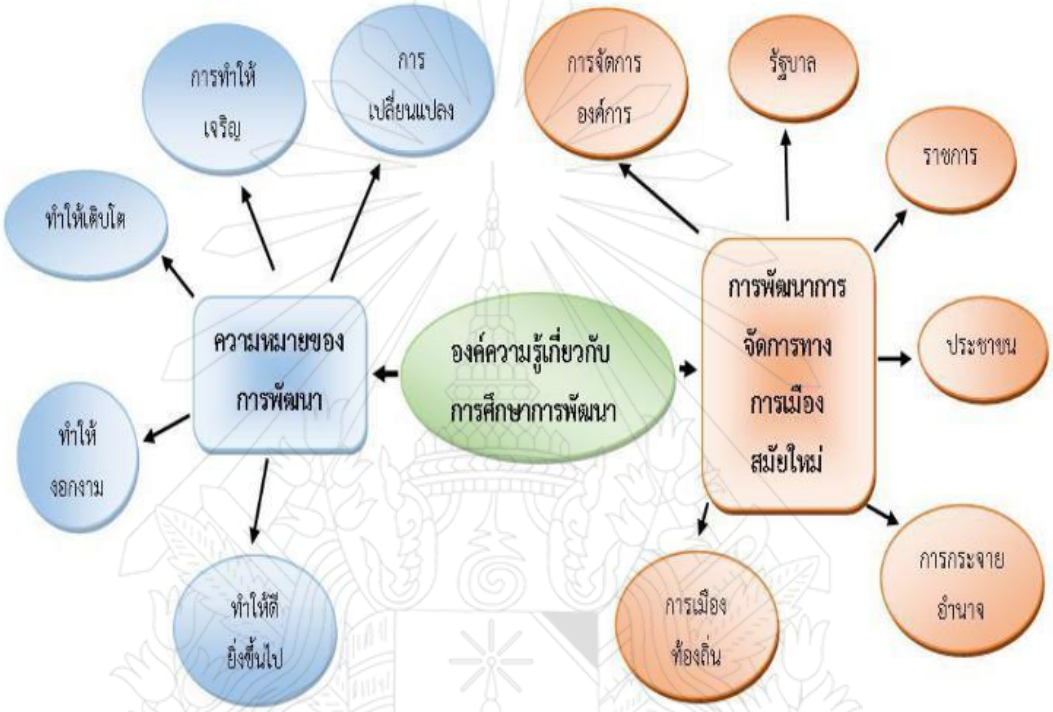
1. การพัฒนาการปกครองคณะสงฆ์ อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยภาพรวม อยู่ ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด ได้แก่ ด้านการปกครองตามหลักพระธรรมวินัย อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 ส่วนด้านที่มี ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการปกครองโดยเอื้อเฟื้อต่อพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ กฎมหาเถรสมาคม ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง มติ ประกาศ และพระบัญชาสมเด็จพระสังฆราช อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08

2. ผลการเปรียบเทียบความเห็นของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาการปกครองคณะสงฆ์ อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า อายุ และวุฒิการศึกษา สามัญ มีผลให้ความคิดเห็นต่อการพัฒนาการปกครองคณะสงฆ์ อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ และพรรษามี ผลให้ความคิดเห็นต่อการพัฒนาการปกครองคณะสงฆ์ อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ส่วนปัจจัยส่วนบุคคลอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

3. ปัญหา อุปสรรคต่อการพัฒนาการปกครองคณะสงฆ์ อำเภอสามร้อยยอด จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ พบว่า พระภิกษุสามเณรผู้บวชใหม่บางรูปขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนว ทางการประพฤติตนให้เหมาะสม, กฎระเบียบภายในของบางวัดออกโดยผู้ปกครองเพียงผู้เดียว, การร่วมประชุมกันมีน้อย, พระสังฆาธิการบางรูปขาดประสบการณ์การทำงาน และข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาการปกครองคณะสงฆ์ อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า ควรให้ความสำคัญกับ การอบรมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการประพฤติตนให้เหมาะสมตามหลักพระธรรมวินัยโดย เคร่งครัดแก่พระภิกษุสามเณรผู้บวชใหม่, การออกกฎระเบียบภายในวัด นอกจากต้องเป็นไปตามหลัก พระธรรมวินัยแล้ว ควรจัดประชุมโดยให้ผู้ใต้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการบัญญัติกฎระเบียบ แสดงทัศนะ แล้วจึงตั้งโดยใช้มติในที่ประชุมนั้น, ควรจัดประชุมคณะสงฆ์ร่วมกันทั้งในระดับอำเภอตำบล และในระดับวัด เป็นประจำทุกเดือน และผู้ปกครองคณะสงฆ์ทุกระดับชั้น ควรลงพื้นที่เพื่อดูแล ให้คำปรึกษา และบำรุงขวัญกำลังใจแก่ผู้ใต้ปกครองเป็นประจำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพระสังฆาธิการผู้มีประสบการณ์การทำงานน้อย

2.1.4 สรุปผังมโนทัศน์องค์ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาการพัฒนา

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวกับองค์ความรู้จากการศึกษาการพัฒนา ผู้วิจัยได้ทำการสรุปผังมโนทัศน์ (Concept Mapping) ที่จะนำไปพัฒนา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาสร้างกรอบแนวคิด (Conceptual Framework Research) เพื่อสร้างความเชื่อมั่นของการวิจัย โดยสรุปเป็น 2 ประเด็นหลักคือ 1) ความหมายของการพัฒนา 2) การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ ซึ่งสามารถสรุปเป็นผังมโนทัศน์องค์ความรู้ที่เกี่ยวกับการศึกษาการพัฒนา ได้ดังที่จะกล่าวต่อไปนี้

ภาพที่ 2.1 สรุปผังมโนทัศองค์ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาการพัฒนา

กล่าวโดยสรุปการทำความเข้าใจองค์ความรู้การศึกษาการพัฒนา ประชาชนทุกคนไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคราชการ ภาคประชาชน ต้องทำความเข้าใจการพัฒนาและยอมรับที่จะทำตามกระบวนการของการพัฒนาประชาธิปไตย การที่ประชาธิปไตยจะพัฒนาไปในรูปแบบที่ควรจะเป็นตามที่ต้องการได้จะต้องอาศัย รัฐบาล ราชการ ประชาชน ในการจัดการ เพราะหากขาดส่วนสำคัญที่ได้กล่าวมาก็จะทำให้การพัฒนาประชาธิปไตยมีปัญหา หากมีการขับเคลื่อนเพียงองค์กรเดียวก็เป็นเรื่องยากที่จะประสบผลสำเร็จได้การที่จะทำให้ประชาธิปไตยมีความเจริญ งอกงาม มีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น กล่าวคือ ประชาชนทุกคนได้รับผลประโยชน์จากการปกครองอย่างเท่าเทียม จะต้องมีการพัฒนาการจัดการดังที่ได้กล่าว คือ การจัดการองค์การ รัฐบาล ราชการ ประชาชน การกระจายอำนาจ การเมืองท้องถิ่น ที่กล่าวมาล้วนเป็นกลไกที่สำคัญต่อการพัฒนาประชาธิปไตยของไทยให้มีความมั่นคงยั่งยืนสืบไปได้

2.2 องค์ความรู้ที่เกี่ยวกับ “การจัดการ”

ผู้วิจัยได้รวบรวมความหมาย แนวคิด ทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับคำว่า “การจัดการ” (Management) ซึ่งมีนักคิด นักวิชาการได้ทำการศึกษาไว้อย่างกว้างขวาง “การจัดการ” ถือได้ว่าเป็นแนวทางที่สำคัญที่มีอิทธิพลต่อสังคมไทยไม่ว่าจะเป็นภายในและภายนอกองค์กร อีกทั้งเป็นส่วนสำคัญที่ผู้วิจัยจะได้นำมาสรุปประกอบเป็นแนวทางในการศึกษาตามหัวข้อดุษฎีนิพนธ์นี้ ซึ่งมีรายละเอียดดังที่จะกล่าวต่อไป

2.2.1 ความหมายของ “การจัดการ”

หากกล่าวถึงคำว่า “การจัดการ” (Management) มีความหมายถึงว่า เป็นการบริหารหรือการดำเนินการตามนโยบายที่กำหนดไว้ มีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้หลายท่าน ซึ่งสังคมไทยในยุคสมัยต่างๆ เมื่อมีการเกิดขึ้นขององค์การมากมายจึงมีความจำเป็นที่สำคัญจะต้องมีการจัดกิจกรรมที่คนทำงานร่วมกันจะต้องปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายเดียวกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา หรือในโลกยุคโลกาภิวัตน์ มีความจำเป็นอย่างมากที่จะต้องปรับเปลี่ยนคนให้เหมาะสมกับยุคสมัยที่เปลี่ยนไปตลอด (สุรพล สุยะพรหม และคณะ, 2555, หน้า : 1) แม้แต่ “การบริหารจัดการ” ที่หมายถึง ศิลปะแห่งการทำงานให้สำเร็จโดยต้องอาศัยคนอื่นในการทำงานด้วย ซึ่งตามหน้าที่ของนักบริหารคือมีหน้าที่ในการวางแผน จัดองค์กร อำนวยการรวมไปถึงการควบคุมทรัพยากรบุคคลและทรัพยากรอื่นๆ ให้ดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกันอย่างลงตัว เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่ได้วางไว้ หากจะกล่าวถึงการบริหารมีอยู่ 5 ข้อ มีรายละเอียดดังนี้

1. “P” คือ Planning หมายถึง มีการวางแผน เป็นการกำหนดแนวทางที่จะดำเนินงานเพื่อความสำเร็จที่จะตามมาในอนาคตอันใกล้ ตัวผู้บริหารนั้นจะต้องมีมุมมองวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลเพื่อนำมากำหนดทิศทางขององค์กรให้ไปสู้เป้าหมายที่ดีได้

2. “O” คือ Organizing หมายถึง การจัดองค์กร ซึ่งเป็นการกำหนดโครงสร้างของความสัมพันธ์สมาชิกและสายบังคับบัญชาภายในองค์กรนั้นๆ มีการจัดการแบ่งงานกันทำ และการกระจายอำนาจอย่างเหมาะสม

3. “S” คือ Staffing หมายถึง สิ่งที่บุคลากรที่จะทำในองค์กร อาทิเช่น งานบุคลากร ซึ่งเป็นการสรรหาบุคลากรใหม่รวมถึงการพัฒนาบุคลากร การจัดใช้คนให้เหมาะสมกับงาน (บางครั้งก็ทำงานไม่ตรงสายงานทำให้งานออกมาไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร)

4. “D” คือ Directing หมายถึง การอำนวยการ ซึ่งเป็นการสื่อสารเพื่อให้เกิดการดำเนินการตามแผนที่วางไว้ ตัวผู้บริหารจะต้องสร้างมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีและสิ่งสำคัญจะต้องมีภาวะผู้นำด้วย

5. “C” คือ Controlling หมายถึง ต้องมีการกำกับดูแลอย่างใกล้ชิด เป็นการควบคุมคุณภาพของการปฏิบัติงานภายในองค์กร รวมทั้งกระบวนการแก้ไขปัญหาภายในองค์กรด้วยเช่นกัน

ถึงแม้ว่าหน้าที่ของนักบริหาร 5 ประการจะถูกกำหนดขึ้นมาโดยนักวิชาการสมัยใหม่ แต่ในทางปฏิบัติได้เกิดขึ้นมีมาตั้งแต่สมัยโบราณ อาทิเช่น เมื่อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดงพระธรรมเทศนาเป็นครั้งแรกแก่องค์พระปัญจวัคคีย์ ซึ่งในคราวครั้งนั้นจึงทำให้เกิดพระสังฆรัตนะขึ้น เมื่อมีพระสังฆรัตนะเป็นสมาชิกใหม่เกิดขึ้นในพระพุทธศาสนา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็จะต้องมีการจัดการบริหารคณะสงฆ์ขึ้น (พระพรหมบัณฑิต (ประยูร ธมฺมจิตฺโต), 2535, หน้า 2-5)

จากทรัพยากรที่มี “การจัดการ” คือสิ่งสำคัญในการเปลี่ยนทรัพยากรให้เป็นสิ่งที่มีคุณค่า (Values) มากที่สุดเพื่อทำให้ตอบสนองต่อความต้องการของสมาชิกในองค์การและผู้ที่จะมารับบริการอื่นๆ ตามมาอีกด้วย (อุทัย เลาหวิเชียร, 2551, หน้า 112) “การจัดการ” (Management) อาจจะบ่งบอกถึงกระบวนการที่กำหนดและบำรุงรักษาไว้ซึ่งสภาพแวดล้อมของบุคคล เพื่อให้มีการดำเนินงานในภารกิจที่ได้รับมอบหมายนั้นให้บรรลุตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพขั้นสูงสุด (Harold Karold and Heing Weihrich, 1998, pp. 4) “การจัดการ” (Management) เป็นกระบวนการที่ทำให้กิจกรรมต่างๆ สำเร็จลงได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลด้วยคนทรัพยากรขององค์การ ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ อันประกอบด้วย กระบวนการ (Process) ประสิทธิภาพ (Efficiency) และประสิทธิผล (Effectiveness) ซึ่งตัวกระบวนการ (Process) หมายถึง หน้าที่ต่างๆ ด้านการจัดการ ไม่ว่าจะเป็น การางแผน การจัดองค์การ การโน้มนำองค์การ และการควบคุม (Robbins and Decenzo, 2005, pp. 34)

หากกล่าวถึง “การจัดการ” (Management) ซึ่งอาจจะมีความหมายที่แตกต่างจากคำว่า “บริหาร” เพียงเล็กน้อยอยู่เท่านั้น โดยการบริหารนั้นจะมุ่งสนใจบนความสัมพันธ์กับการกำหนดนโยบายไปลงมือปฏิบัตินักวิชาการบางคนบางท่านก็ให้ทรรศนะเห็นว่า การบริหารใช้เพียงภายในภาครัฐ ส่วนการจัดการใช้ในภาคเอกชนแต่อย่างไรก็ดีในตำรา วรรณกรรม หรือในหนังสือส่วนมากทั้ง 2 คำที่กล่าวมา มีความหมายไม่ได้แตกต่างกันเลยสามารถนำมาแทนกันได้และยังเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปอีกด้วย จากความหมายต่างๆ ข้างต้นดังกล่าว การบริหารจัดการจึงเป็นกระบวนการของกิจกรรมที่ต่อเนื่องการประสานงานกัน ซึ่งสิ่งสำคัญคือตัวผู้บริหารต้องเข้ามาช่วยเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายขององค์กร ทำให้การจัดการมีความต่อเนื่องด้วย (ธงชัย สันติวงษ์, 2541, หน้า 19) “การจัดการ” (Management) มีส่วนสำคัญมากมายที่จะต้องประกอบด้วย “คนตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมกันทำงานเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ร่วมกัน” และตัวผู้บริหารหรือตัวผู้จัดการ คือเป็นผู้ที่ประสานทรัพยากรต่างๆ เหล่านั้น ไม่ว่าจะเป็นคน (Man) เงิน (Money) สิ่งของ (Material) วิธีการจัดการ (Management) เพื่อทำให้เกิดบรรลุวัตถุประสงค์โดยมุ่งหวังได้ว่าจะต้องเกิดประสิทธิภาพขั้นสูงสุดได้อย่างลงตัว (ชนงกรณ์ กุณฑลบุตร, 2557, หน้า 2) ถึงแม้ว่าการบริหารหรือผู้นำและการจัดการมักมีการใช้สลับสับเปลี่ยนการใช้อยู่ตลอด แต่ความหมายอาจจะไม่เหมือนกันทั้งหมดเลยทีเดียว ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่สำคัญอย่างมากที่จะต้องทำความเข้าใจว่าอะไรเป็นสิ่งที่ทำให้การทำงานของ “การจัดการ” (Management) มีความเด่นชัดแตกต่างไปจากการเป็นผู้บริหารหรือผู้นำการจัดการ สามารถใช้สลับเปลี่ยนที่กันกับการเป็นผู้บริหารหรือผู้นำได้ อาทิตัวอย่างเช่น ที่บริษัทสายการบิน (Southwest Airlines) เป็นสถานการณ์ที่เห็นได้ชัดในกรณีนี้ (Herb Kelleher) เป็นเจ้าแห่งการเป็นผู้บริหารหรือผู้นำ เขายังได้มีการแสดงหน้าที่ของการจัดการเป็นส่วนใหญ่ โดยเขาได้ทำหน้าที่ในการวางแผนงานที่มั่นคง ติดตามอย่างใกล้ชิดของต้นทุนสินค้า และคอยตรวจตราสิ่งสำคัญๆ ให้อยู่ในมาตรฐานในวงการอุตสาหกรรมการบินอย่างสม่ำเสมอด้วยการทำให้ต้นทุนของค่าโดยสารต่ำกว่าสายการบินอื่นๆ ในลักษณะของการบริหารแบบครบวงจร ซึ่งในบางโอกาสเขาก็ได้มีการเปลี่ยนบทบาทจากการเป็นผู้จัดการมาเป็นบริหารหรือผู้นำ หรือเปลี่ยนแปลงบทบาทจากการเป็นผู้บริหารหรือผู้นำ มาเป็นผู้จัดการก็ได้ ในเวลาใกล้เคียงกันจะกล่าวได้ว่าผู้บริหารหรือผู้จัดการที่มีคุณภาพต้องมีความสามารถทั้งในได้การบริหารและการจัดการให้ลงตัวในบางเวลา (วิเชียร วิทยอุดม, 2553,

หน้า 2-3) “การจัดการ” (Management) อาจกล่าวได้ว่า คือ กระบวนการอย่างใดอย่างหนึ่งภายในองค์การ ซึ่งจะต้องมีลำดับขั้นตอนมีกลุ่มบุคคลเป็นกลไกที่สำคัญในการบริหารงาน มีทรัพยากรอื่นๆ ประกอบและต้องประกอบด้วยเงิน เครื่องจักร วัสดุครุภัณฑ์ต่างๆ เป็นส่วนประกอบที่สำคัญ (ธีรวุฒิ บุญโสภณ และวีระพงษ์ เฉลิมจิระรัตน์, 2554, หน้า 12) “การจัดการ” (Management) มีความหมายและความสำคัญที่อธิบายไว้แตกต่างกันมากมายบางครั้งก็มีนักวิชาการบางท่านกล่าวว่าการจัดการนั้นเป็นศิลปะในการทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน จากคำข้างต้นคือสามารถนำการจัดการมาประยุกต์ได้ตามแต่สถานการณ์เรียกได้ว่าเป็นสีสันของการทำงานในองค์การเพื่อไม่ให้การทำงานมีบรรยากาศที่เงียบเหงาตายตัว จึงต้องมีการสร้างสิ่งใหม่ๆ บนการทำงานเดิมอยู่ตลอดเวลา (Campbell F Roald, 1997, pp. 6) ศิลปะที่กล่าวนี้ “การจัดการ” หากจะกล่าวสั้นๆ คือ “ศิลป์ในการทำงานให้บรรลุเป้าหมายร่วมกับผู้อื่น” เพราะในสถานที่ทำงานล้วนมีมากกว่าสองคนขึ้นไปจึงมีส่วนสำคัญที่บุคคลแต่ละบุคคลต้องมีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างลงตัว (Peter Druck, 1974, pp. 12) สุดท้ายแล้ว “การจัดการ” หรือ “การบริหาร” ล้วนเป็นการขับเคลื่อนการทำงานภายในองค์กรให้เดินไปข้างหน้าโดยต้องอาศัยซึ่งกันและกัน อาศัยผู้อื่นด้วยการเป็นผู้นำหรือผู้บริหาร การแนะแนว การกระตุ้นความเพียรของผู้อื่น เพื่อเป้าหมายสูงสุดขององค์กรและที่ขาดไม่ได้จะต้องรวมถึงการให้กำลังใจ การสื่อสาร การวางแผน และการจัดการที่ดี ดังที่กล่าวคือการทำงานร่วมกันเป็นสิ่งสำคัญที่จะพัฒนาองค์กรให้ไปสู่ทิศทางที่ควรจะเป็นต้องอาศัยแรงคนในองค์กรในการขับเคลื่อนร่วมกันอย่างเหมาะสมลงตัว (Chapman, 1995, pp. 3)

Griffin, R.W (1999, pp. 3) ยังได้กล่าวสรุปถึง ทฤษฎีการจัดการไว้ว่า หมายถึง กรอบแนวคิดจากความรู้และการกำหนดแนวทางในการจัดองค์การ รวมทั้งเพื่อบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ

สรุปได้ว่า “การจัดการ” (Management) เป็นกระบวนการที่ผู้จัดการจะต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ รวมทั้งกลยุทธ์ เทคนิคต่างๆ ตามขั้นตอน กระบวนการที่กล่าวมานี้นับได้ว่าเป็นกระบวนการทางสังคมที่มีการทำงานของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปที่ต้องทำงานร่วมกันหรือทำงานร่วมกันกับคนอื่นเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์การ องค์ประกอบที่สำคัญ เช่น การวางแผน การจัดการองค์กร การสรรหาบุคลากรอย่างเหมาะสม การนำ หรือการสั่งการและการควบคุม ความพยายามที่จะทำงานให้บรรลุตามกรอบให้ได้ทั้งประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ตามแผนขององค์กรให้มีความเจริญรุ่งเรืองสืบไป

2.2.2 กระบวนการจัดการ

กระบวนการแห่งการจัดการเป็นแนวคิดที่มีลักษณะเป็นกิจกรรมที่นำมาเชื่อมโยงกัน เพื่อเป็นจุดมุ่งหมายในการส่งมอบผลผลิตหรือส่งมอบการบริการให้แก่ผู้รับ (ประชาชน) และผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในกระบวนการดังกล่าว กระบวนการจัดการ (Process of Management) เป็นการเรียบเรียงผ่านกระบวนการวิเคราะห์ให้เห็นรูปแบบที่ว่าผู้จัดการมีหน้าที่รับผิดชอบอะไรบ้าง มีงานอะไรบ้างในองค์การที่ต้องกระทำและควรทำอะไรก่อนอะไรหลัง นับเป็นหัวใจสำคัญเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้จัดการในการยึดเป็นหลักพื้นฐานในการปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อาจจะกล่าวเป็นนัยสำคัญได้ว่า “หัวใจของกระบวนการจัดการ” คือ หน้าที่ของการบริหาร (Function of the Executive) (สมคิด บางโม, 2558, หน้า 70-71) “กระบวนการจัดการ” นั้นเป็นการจัดการที่มีการกำหนดให้ผู้บริหารขององค์การจะต้องทำหน้าที่ของการจัดการ ซึ่ง (PROCESS)

ก็คือ หน้าที่หรือกิจกรรมขั้นพื้นฐานที่ผู้บริหารนั้นจะต้องพึงกระทำ ในปัจจุบันก็มีการยึดถือตามหน้าที่ 4 ประการได้แก่ “POLC” ประกอบด้วย (1) การวางแผน (Planning), (2) การจัดองค์การ (Organizing), (3) การชี้นำ (Leading), และ (4) การควบคุม (Controlling) มีพื้นฐานการพัฒนาการมาจากแนวความคิดตั้งแต่สมัยของฟาโย (Henri Fayol) ปี 1916 ที่เขามองเห็นว่าหน้าที่ของการจัดการประกอบไปด้วย “POCCC” ได้แก่ (1) การวางแผน (Planning), (2) การจัดองค์การ (Organizing), (3) การสั่งการ (Commanding), (4) การประสานงาน (Coordinating), (5) การ ควบคุม (Controlling) จากที่กล่าวมาเห็นได้ว่ากระบวนการจัดการมีแผนงานเป็นโครงสร้างเป็นระบบมีขั้นตอนแบบแผนที่ชัดเจนตามหน้าที่ (วิรัช สงวนวงษ์วาน, 2553, หน้า 3) ทฤษฎีการบริหารจัดการตามกระบวนการนั้น มีวิวัฒนาการเรื่อยมาอาจจะพอกล่าวได้ว่า เมื่อประมาณ 1,000 ปีที่ผ่านมา ผู้บริหารทั้งหลายได้มีการต่อสู้กับสภาพปัญหาและมีประเด็นทางด้านการบริหารจัดการที่มีความคล้ายคลึงกับผู้บริหารในยุคปัจจุบันที่กำลังเผชิญอยู่ ซึ่งในปี 1100 ชาวจีนได้มีการปฏิบัติหน้าที่การบริหารจัดการตามกรอบการจัดการ 4 หน้าที่ มีรายละเอียดคือ

1. การวางแผน (Planning)
2. การจัดองค์การและการจัดบุคคลเข้าทำงาน (Organizing and Staffing)
3. การนำ (Leading)
4. การควบคุม (Controlling)

ได้ปรากฏเป็นหลักฐาน การสร้างสิ่งก่อสร้างที่สำคัญ (กำแพงเมืองจีน) ที่ได้สำเร็จลงเกิดจากการใช้หน้าที่ทางการบริหารจัดการ หรือแม้แต่ในยุคของชาวกรีกได้เรียนรู้และรู้จักการบริหารจัดการในฐานะที่เป็น “ศิลปะ” และสนับสนุนแนวคิดทางด้านวิทยาการในการทำงาน ชาวโรมันมีการกระจายอำนาจของการบริหารจัดการกับอาณาจักรที่ยิ่งใหญ่ไพศาลสุดลูกหูลูกตาของพวกเขาเองก่อนที่จะเริ่มปีคริสต์ศักราช “ชาวเมืองเวนิสได้มีการกำหนดมาตรฐานการผลิต” และในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 12 (ในช่วงยุคกลาง) ได้มีการสร้างคลังสิ้นค้ามีการใช้ระบบสินค้าคงเหลือในการควบคุมขนาดให้มีความเหมาะสม ซึ่งประวัติบางส่วนที่ได้กล่าวมานี้ ตัวผู้บริหารส่วนใหญ่ก็ได้ดำเนินการปฏิบัติมาอย่างเข้มงวดบนพื้นฐานแห่งการลองผิดลองถูกมาด้วยเช่นกัน กว่าจะแปรสภาพวิวัฒนาการเป็นแนวความคิดที่หลากหลายมาเป็นการบริหารจัดการมาจนถึงยุคปัจจุบัน (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2545, หน้า 25) มีนักวิชาการอีกหลายท่านได้ให้ทรรศนะในความหมายของ “การบริหาร” ว่าเป็นกระบวนการของการวางแผน การจัดองค์การ รวมไปถึงการสั่งการที่มีการควบคุมกำกับดูแลอย่างเหมาะสม โดยความพยายามร่วมมือกันของสมาชิกในองค์การนั้นๆ และมีการใช้ทรัพยากรอื่นๆ เพื่อความสำเร็จในเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ขององค์การที่ได้กำหนดไว้นั่นเอง ซึ่งมีลักษณที่สำคัญของการบริหารจัดการมีลักษณะสำคัญ 8 ประการ ตามรายละเอียดดังนี้

1. “การบริหาร” เป็นกิจกรรมอย่างหนึ่ง มิใช่บุคคลหนึ่งบุคคลใด หรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ถ้าจะกล่าวถึงบุคคลผู้ทำหนาที่บริหารนั้น ก็เรียกว่า “ผู้บริหาร”

2. “การบริหาร” งานที่จุดหมายทั้งนี้หมายความว่า ในการบริหารงานนั้นจำเป็นต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ หรือจุดมุ่งหมายไว้ก่อน ไม่ว่าจะกำหนดไว้อย่างชัดเจน หรือไม่ก็ตามส่วนการบริหารนั้นจะเป็นแนวทางในการดำเนินงานให้สำเร็จตามจุดมุ่งหมาย

3. “การบริหาร” เป็นแนวทางสำคัญที่มีอิทธิพลต่อสังคมภายใน และภายนอกองค์กร ดังเช่น ถ้าผู้บริหารต้องการจะปรับปรุงวิธีปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ก็อาจทำได้โดยการจัดหาเครื่องจักรเครื่องมือที่มีความทันสมัยมาใช้ ทำการจัดการฝกอบรมคนงานให้มีความสามารถยิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็นผลดี ต่อองค์กรและผู้ปฏิบัติงานด้วย ตัวอย่างที่มีผลกระทบต่อสังคมภายนอกเป็นต้นว่า ถ้าองคกรนั้นๆ มีนโยบายที่จะทำประโยชน์ต่อสังคม เช่น ส่งเสริมการศึกษาในชุมชนโดยให้ทุนการศึกษา หรือบริจาค เงินก่อสร้างโรงเรียน ก็นับว่าองค์กรนั้นมีส่วนช่วยในการพัฒนาสังคม ภายในองค์กร หรือองค์การบางแห่งอาจไม่ชอบต่อความเดือดร้อน ซึ่งองค์กรของตนก่อขึ้นเช่นสิ่งที่กล่าวมาเหล่านี้ ย่อมเป็นผลของการบริหารจัดการ อันมีอิทธิพลต่อชีวิตมนุษย์และสิ่งแวดล้อมรอบข้าง

4. “การบริหาร” เป็นเรื่องเกี่ยวกับความสามารถของกลุ่มคน กลุ่มธุรกิจก่อตั้งขึ้นเพื่อดำเนินการให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์โดยกลุ่มคน มิใช่เป็นความสามารถของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เพียงบุคคลเดียวเท่านั้น ทั้งนี้ เพราะว่าคนเรายอมมีขอบเขตความสามารถจำกัด ทั้งด้านกำลังทางกาย กำลังสมองและเวลา จึงจำต้องได้รับความร่วมมือร่วมใจจากบุคคลมาช่วยกันในการทำตามหน้าที่ที่ได้กำหนดไว้

5. “การบริหาร” จะได้รับผลสำเร็จด้วยดีด้วยการร่วมแรงร่วมใจของบุคคลอื่นๆ นอกเหนือไปจากเจ้าของธุรกิจ ทั้งนี้ ก็เนื่องจากบรรดาผู้เป็นเจ้าของ เช่น ผู้ถือหุ้นอาจไม่มีเวลา หรือความสามารถในการบริหาร จึงต้องจัดหาผู้อื่นที่มีความสามารถในการบริหารให้มาบริหารในองค์กร

6. การบริหารจะดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพได้โดยการใช้ความรู้ความชำนาญ และการฝึกฝนอบรมทางด้านบริหารมาโดยเฉพาะ จึงเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า การบริหารเป็น วิชาชีพอย่างหนึ่ง “ผู้บริหาร” โดยเฉพาะ “ผู้บริหารสูงสุด” ไม่จำเป็นต้องมีความรู้ทางเทคนิคในการปฏิบัติโดยตรง เพียงแต่ผู้บริหารจะต้องมีความรู้ความชำนาญเฉพาะด้านเป็นพิเศษในการบริหารจัดการ ซึ่งได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ

7. “การบริหาร” เป็นสิ่งที่ไม่มีตัวตน ไม่สามารถมองเห็นได้ แต่สิ่งที่จะแสดงให้เห็นว่าการบริหารดำเนินไปอย่างไร ได้ผลดี หรือไม่เพียงใดนั้น ก็คือ “ผลงาน” เพราะว่าผลงานจะเป็นเครื่องวัด ความสามารถทางการบริหารจัดการ

8. เจ้าของธุรกิจไม่จำเป็นต้องทำหน้าที่ผู้บริหารเสียเอง โดยทั่วไปแล้ว (ยกเว้น องค์กรขนาดเล็ก) คณะผู้บริหารมักจะเป็นกลุ่มบุคคลอื่นๆ ที่มีความสามารถทางการบริหาร ทำหน้าที่ ในนามของเจ้าของธุรกิจ (สมยศ นาวีการ, 2544, หน้า 78)

และต่อมาในช่วงปี 1937 กูลิกและเออร์วิก (Gulick and Urwick) ได้มองสะท้อนให้เห็นภาพว่า “กระบวนการจัดการ” (Process of Management) มีองค์ประกอบที่สำคัญจะต้องประกอบไปด้วย (1) การวางแผน (Planning), (2) การจัดองค์การ (Organizing), (3) การจัดคนเข้าทำงาน (Staffing), (4) การอำนวยการ (Directing), (5) การประสานงาน (Coordinating), (6) การรายงาน ผล (Reporting), และ (7) การงบประมาณ (Budgeting) ซึ่งนิยมเรียกย่อว่า “POCDCORB”

ในครั้งเมื่อเข้าช่วงปี 1972 แฮร์โรลด์คูนตซ์ (Harold D. Koontz) มีความเห็นว่าหน้าที่ทางการจัดการคือ “POSDC” ได้แก่ (1) การวางแผน (Planning), (2) การจัดองค์การ (Organizing), (3) การจัดคนเข้าทำงาน (Staffing), (4) การอำนวยการ (Directing), และ

(5) การควบคุม (Controlling) ซึ่งแนวความคิดของเขาเปลี่ยนแปลงไปชัดเจน โดยในปี 1988 คูนตซ์และเวียห์ริช (Koontz และ Weihrich) เขียนตำราโดยใช้ชื่อว่า “Management” ร่วมกันและได้เปลี่ยนหน้าที่ทางการจัดการจากตัว “D (Directing)” เป็น “L (Leading)” ในการพัฒนาด้านแนวคิดดังกล่าวยังคงก้าวต่อไปไม่หยุดยั้ง บางทีในยุคภายภาคหน้าเราอาจจะเห็นหน้าที่การจัดการที่เหลืออักษรเพียงตัวเดียวหรือสองตัวเท่านั้นก็เป็นได้หรืออาจจะมีการขยายหน้าที่เปลี่ยนไปอีก ดังนั้นอาจจะพอสรุปหน้าที่หรือกิจกรรมขั้นพื้นฐานทาง “กระบวนการการจัดการ” ได้ว่าเป็นเครื่องมือที่ใช้ในกระบวนการ (Process) ซึ่งสามารถนำมาแปรรูปทรัพยากรที่นำเข้าให้เป็น ผลผลิตตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์การต่อไป (ตุลา มหาผสุธานนท์, 2545, หน้า 36) “กระบวนการจัดการ” (Management Process) อาจจะมีความหมายเช่นเดียวกันกับ “กระบวนการบริหาร” (Administrative) ก็ได้หรือบางครั้งก็อาจจะเรียกได้ว่าเป็น “หน้าที่ของฝ่ายจัดการ” (Managerial Function) ซึ่ง “กระบวนการจัดการ” นั้นอาจพอสรุปได้เป็นความหมายที่สำคัญเป็นมิติได้ 2 ประการ

มิติประการที่ 1 หมายถึง ขั้นตอนของการจัดการ ซึ่งเริ่มต้นที่ “การวางแผน” (Planning), “การจัดองค์การ” (Organization), “การเป็นผู้นำหรือการบริหารคน” (Leading), และ “การประเมินผล” (Evaluating)

มิติประการที่ 2 กล่าวถึงความหมายว่า เป็นภาระหน้าที่ของผู้จัดการหรือนักบริหาร มีหน้าที่อันสำคัญคือ การวางแผน, การจัดองค์การ, การบริหารคน, และการประเมินผล

หากกล่าวถึงคำว่า “การจัดการ” นักวิชาการทั้งหลายมักจะชี้เป้าในความหมาย “กระบวนการจัดการ” (Management Process) หรืออาจจะเรียกในชื่อว่า “กิจกรรมการจัดการ” (Management Activities) ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ประการ ดังจะกล่าวต่อไปดังนี้

1. การวางแผน (Planning) คือ ตัวเริ่มต้นแห่งการกำหนดเป้าหมายไว้ล่วงหน้า และวิธีการต่างๆ เพื่อที่จะให้บรรลุเป้าหมายตามกรอบที่กำหนดตาม “การวางแผน” จึงจะเป็นประโยชน์ที่ในการอุดช่องว่างระหว่างสภาพการณ์ ของหน่วยงานที่กำลังเป็นอยู่กับเป้าหมายที่หน่วยงานต้องการจะให้เกิดเป็นผลในอนาคตต่อไป

2. การจัดองค์การ (Organization) คือ ตัวแบบในการจัดกิจกรรม คน และหน่วยงาน เพื่อให้เป้าหมายที่วางไว้ในแผนสามารถบรรลุผลโดยมีประสิทธิภาพที่มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ หน้าที่หลักของการจัดองค์การ ก็คือ “การแบ่งลักษณะของงาน การสรรหาคนเพื่อบรรจุในตำแหน่งต่างๆ”

3. การเป็นผู้นำ (Leading) คือ อำนาจหน้าที่ของนักบริหารที่จะโน้มน้าวผู้ใต้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ “การนำ” หมายถึง การทำหน้าที่ของหัวหน้างาน การจูงใจ และการสื่อสาร ข้อความ และดูแลสภาพงานให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

4. การประเมินผล (Evaluating) หมายถึง การตรวจสอบและการควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไวในแผน (อุทัย เลาหวิเชียร, 2551, หน้า 90) จากแนวคิด วรรณกรรมที่ได้กล่าวมาข้างต้นไม่ว่าจะเป็น “การจัดการ” (Management) “กระบวนการจัดการ” (Management Process) ซึ่งได้มีนักวิชาการหลายท่านได้สร้างเป็น “ทฤษฎีการบริหารจัดการ” (Management Theory) ซึ่งพอจะสรุปได้ดังต่อไปนี้

2.2.3 ทฤษฎีการบริหารจัดการ

จากทฤษฎีการบริหารจัดการที่ผ่านมาในยุคสมัยต่างๆ พอจะสรุปได้ประมาณ 24 ประการ อาจจะมีเพิ่มขึ้นอีกได้ในอนาคตซึ่งไม่มีความแน่นอนตายตัวเสมอไป

1. แขนงการตัดสินใจ (Decision) เป็นเทคนิคช่วยในการตัดสินใจภายใต้สภาพความเสี่ยง โดยคำนึงถึงคุณค่าและผลประโยชน์หรือขาดทุนที่คาดไว้ในแต่ละทางเลือก

2. ตาข่ายการบริหาร (Managerial Grid) เป็นโมเดลทฤษฎีโดยมุ่งความสำคัญที่การผลิตและคน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหาร เทคนิคนี้ใช้พัฒนาองค์การ ซึ่งใช้ประเมินรูปแบบการจัดการของผู้นำโดยผ่านการใช้ตารางเป็นตัวแทนพิจารณา

3. สิ่งที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในงานและสิ่งที่ทำให้เกิดความไม่พึงพอใจในงาน (Satisfiers & Dissatisfies) มี 2 ปัจจัย คือ (1) ปัจจัยจูงใจ เป็นปัจจัยภายในของบุคคลที่มีอิทธิพลในการ สร้างความพึงพอใจในการทำงาน อาทิเช่น ความก้าวหน้า ความสำเร็จ การยกย่อง เป็นต้น และ (2) ปัจจัยสุขอนามัย เป็นปัจจัยภายนอกที่ป้องกันไม่ให้พนักงานเกิดความไม่พึงพอใจในการทำงาน การเสนอสุขอนามัย ไม่ใช่วิธีการจูงใจที่ดีที่สุด แต่เป็นการป้องกันความไม่พึงพอใจ ประกอบด้วย ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมาทำงานหรือการขาดงานของพนักงาน เช่น นโยบายบริษัท การบังคับบัญชา ความมั่นคงในงาน ค่าตอบแทน สภาพการทำงาน เป็นต้น

4. ทฤษฎี X และทฤษฎี Y (Theory X and Theory Y) เป็นทฤษฎีที่มีข้อสมมติในการบริหารว่า บุคคลทั่วไปมี 2 ลักษณะ คือ (1) ลักษณะที่กระตือรือร้นในการทำงาน, (2) ไม่มีความกระตือรือร้น ในการทำงาน

5. การระดมสมอง (Brainstorming) เป็นกระบวนการ ที่ให้บุคคลอื่นมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่กำหนดในช่วงที่มีการอภิปรายกลุ่มโดยเสรี โดยใช้เทคนิคกระตุ้นความคิดริเริ่มและจินตนาการของบุคคลให้ผู้มีส่วนร่วม

6. การฝึกอบรมแบบไวต่อความรู้สึก (Training Group) เป็นเทคนิคที่ใช้ในการพัฒนาองค์การเพื่อเพิ่มทักษะด้านความคิดของผู้เข้าฝึกอบรมทางด้านพฤติกรรมของตนเอง และพฤติกรรมของสมาชิกในกลุ่ม

7. การรวมตัวระหว่างธุรกิจ (Conglomeration) เป็นการรวมตัวระหว่างหลายธุรกิจที่ไม่เกี่ยวข้องกัน การรวมตัวระหว่างธุรกิจนี้มีได้ใน 2 กรณี คือ (1) การขยายตัวไปรวมกับธุรกิจอื่น, (2) การขายธุรกิจโดยการควบกิจการ

8. การบริหารจัดการโดยวัตถุประสงค์ (MBO) เป็นขั้นตอนในการกำหนดวัตถุประสงค์โดยผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้บังคับบัญชาร่วมกันภายในช่วงระยะเวลาที่กำหนดไว้ หรือเป็นขั้นตอนในการกำหนดเป้าหมายร่วมกันระหว่างผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้บังคับบัญชา เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติให้สำเร็จตามเป้าหมายนั้น

9. การกระจายธุรกิจ (Diversification) เป็นกลยุทธ์ระดับบริษัท ซึ่งผู้จัดการพยายามที่จะใช้ทรัพยากรขององค์การให้ดียิ่งขึ้น โดยการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ และการตลาดขึ้นมาใหม่

10. ทฤษฎี Z (Theory Z) เป็นทฤษฎีซึ่งอธิบายโครงร่างงานในการบริหาร โดยมุ่งการตัดสินใจร่วมกัน การประเมิน และการเลื่อนตำแหน่งอย่างล่าช้า และมีความเกี่ยวข้องกันในลักษณะแบบครอบครัว

11. การงบประมาณฐานศูนย์ (Zero-Base Budgeting) เป็นการจัดสรรทรัพยากรให้กับโครงการหรือกิจกรรม เป็นเทคนิคการควบคุมซึ่งต้องการให้ทุกโปรแกรมสามารถกำหนดงบประมาณของบริษัทต้องมีการสำรวจทุกปี

12. การกระจายอำนาจ (Decentralization) เป็นขอบเขตซึ่งมีการมอบอำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจและความรับผิดชอบไปยังระดับล่างตามสายการบังคับบัญชาขององค์การ

13. วงจรคุณภาพ (Quality Circle) เป็นกลุ่มทำงานหน่วยเล็ก ประกอบด้วยบุคคลตั้งแต่ 4-15 คน ร่วมกัน เพื่อศึกษาการควบคุมคุณภาพ ที่เกี่ยวกับการผลิตและการปฏิบัติการอย่างมีคุณภาพตลอดจนระบุปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหา

14. ความเป็นเลิศ (Excellence) ซึ่งระบุความเป็นเลิศขององค์การ 8 ประการ คือ (1) การมุ่งการกระทำ, (2) การอยู่ใกล้ชิดกับลูกค้า, (3) การส่งเสริมความอิสระและความเป็นเจ้าของกิจการ, (4) การเพิ่มประสิทธิภาพโดยอาศัยคน, (5) มุ่งที่ค่านิยม, (6) การดำเนินธุรกิจที่เชี่ยวชาญ, (7) การมีโครงสร้างที่เรียบง่าย, และ (8) มีที่ปรึกษาน้อยลง และการเข้มงวดพร้อมผ่อนปรนในขณะเดียวกัน

15. การปรับโครงสร้างองค์การใหม่ (Restructuring) เป็นการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญใน วิธีการปฏิบัติงานขององค์การ หรือเป็นวิธีเพิ่มประสิทธิภาพ และประสิทธิผลขององค์การ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในโครงสร้างองค์การ รวมทั้งลดระดับการบริหารและส่วนประกอบของการเปลี่ยนแปลงองค์การ การจัดหาบุคคล และการลดขนาดของปริมาณคน

16. การบริหารจัดการกลุ่มธุรกิจที่ลงทุนหรือการจัดการเกี่ยวกับการกระจายการลงทุน หรือกระจายความเสี่ยง (Portfolio Management) เป็นกลยุทธ์ของบริษัทซึ่งเกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์องค์ประกอบของธุรกิจและผลิตภัณฑ์แล้วกำหนดกลยุทธ์การจัดสรรทรัพยากรทางการเงิน สำหรับแต่ละธุรกิจและผลิตภัณฑ์นั้น

17. การบริหารจัดการโดยเดินดูรอบๆ (MBWA) เป็นแนวทางในการจัดการซึ่งเกี่ยวกับการไปเยี่ยมเยียนแผนกต่างๆ ขององค์การโดยไม่มีการแจ้งให้ทราบล่วงหน้า เป็นเทคนิคที่ทำให้ผู้บริหารพบปะโดยตรงกับพนักงานเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน

18. โครงสร้างองค์การแบบเมทริกซ์ (Matrix) เป็นการจัดการในลักษณะแผนก แต่ขึ้นกับหน้าที่องค์การ โดยจะมีสายการบังคับบัญชา 2 สายที่เกิดขึ้น พร้อมกัน คือ (1) สายงานบังคับบัญชาที่เป็นงานประจำ, และ (2) สายการบังคับบัญชาที่เป็นงานโครงการ

19. การบริหารจัดการญี่ปุ่นแบบแคมบัง (Kamban) เป็นระบบย่อยของวิธีการควบคุมให้ทันเวลา หรือเป็นอีกชื่อหนึ่งของการควบคุมสินค้าคงเหลือแบบทันเวลาพอดี

20. การบริหารจัดการแบบผู้ประกอบการ (Intrapreneuring) เป็นกิจกรรมของผู้ประกอบการภายในองค์การ กล่าวคือ แต่ละกลุ่มมีบทบาทในการเป็นผู้ประกอบการภายในองค์การ

21. วัฒนธรรมบริษัท (Corporate Culture) เป็นระบบความเชื่อและค่านิยมร่วมที่มีการพัฒนาขึ้นมาภายในสังคมและชี้นำพฤติกรรมของสมาชิก หรือเป็นระบบซึ่งมีความหมายร่วมกันภายในสังคมหนึ่ง ซึ่งจะกำหนดวิธีการที่บุคคลนำมาปฏิบัติ เป็นระบบซึ่งกำหนดโดยสมาชิกที่ทำให้สังคมหนึ่งแตกต่างจากสังคมหนึ่ง

22. การลดขนาดองค์การ (Downsizing) เป็นการปรับลดขนาดและขอบเขตของแรงงาน ลงเป็นอย่างมาก โดยพยายามค้นหาหรือกำหนดขนาดที่เหมาะสมของแรงงานให้แก่องค์การ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์การ

23. ทีมที่บริหารด้วยตนเอง (Self-Managed Teams) เป็นกลุ่มงานอัตโนมัติโดย พนักงานที่ได้รับการฝึกอบรม เพื่อให้ทำงานทั้งหมดในหน่วยงานหนึ่ง โดยทีมงานนั้น

24. การบริหารจัดการคุณภาพโดยรวม (TQM) เป็นการบริหารจัดการคุณภาพโดยรวม 4 ประการ คือ (1) มุ่งเน้นที่ความพึงพอใจของลูกค้า, (2) การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง มีการปรับปรุงคุณภาพทุกอย่างขององค์การ, (3) มีความถูกต้องแม่นยำในการวัด, และ (4) มอบอำนาจให้แก่พนักงานที่มีความสามารถเหมาะสม (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2545, หน้า 27-30) และตัวอย่างที่สำคัญแห่ง “หลักราชการ” (Bureaucracy) บุคคลที่มีแนวคิดในเรื่องนี้คือ Max Weber ซึ่งเขาเชื่อว่าโครงสร้างองค์การตามหลักราชการขจัดความแตกต่างของผู้บริหารที่ทำงานอยู่ในองค์การเดียวกัน แต่มีความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และเป้าหมายในการทำงานไม่เท่ากัน แม้ว่าองค์การจะกำหนดมาตรฐานงานขึ้นมาแล้วก็ตาม แต่อาจทำงานได้ไม่เป็นไปตามมาตรฐาน แต่ถ้ากำหนดโครงสร้างองค์การและความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานต่างๆ ให้มีความเหมาะสม เพราะกฎเกณฑ์หรือข้อบังคับขององค์การจะทำให้พฤติกรรมของคนเป็นแบบเดียวกันและอำนาจบังคับบัญชาจะทำให้สั่งการได้ดีกว่าจะใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวทำให้งานขององค์การดำเนินต่อเนื่องตามโครงสร้างองค์การโดยไม่ขึ้นอยู่กับ บุคคลใดบุคคลหนึ่ง ลักษณะองค์การที่จัดแบบระบบราชการเป็นรูปแบบองค์การที่จัดอย่างมีเหตุมีผลผล มีระเบียบ และการใช้อำนาจอย่างถูกหลักการ ซึ่งมีลักษณะที่สำคัญอยู่ 5 ประการ กล่าวคือ

1. มีการแบ่งงานกันทำอย่างชัดเจน
2. มีสายการบังคับบัญชาลดหลั่นกันลงมา
3. มีระเบียบและกฎเกณฑ์อย่างเป็นทางการ
4. ไม่มีความเป็นส่วนตัว
5. มีความก้าวหน้าในอาชีพและการงานโดยยึดหลักคุณธรรม (เสนาะ ติเยาว์, 2546, หน้า 46-49) ตามที่ได้กล่าวมาแล้วนี้ไม่ว่าสังคมโลกสภาพแวดล้อมทางสังคมและองค์การไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือภาคเอกชนจะมีการเปลี่ยนแปลง มีการพัฒนาไปอย่างไม่มีที่สุดอย่างไรก็ตาม หน้าที่หลักๆ ที่ยังมีปรากฏนั้น ยังคงสภาพอยู่อย่างคงที่ใน 4 มิติอย่างใน “กระบวนการจัดการ” (Management Process) ซึ่งประกอบไปด้วย

มิติที่ 1 คือ การวางแผน (Planning)

มิติที่ 2 คือ การจัดองค์การ (Organizing)

มิติที่ 3 คือ การนำ หรือ ผู้นำ (Leading)

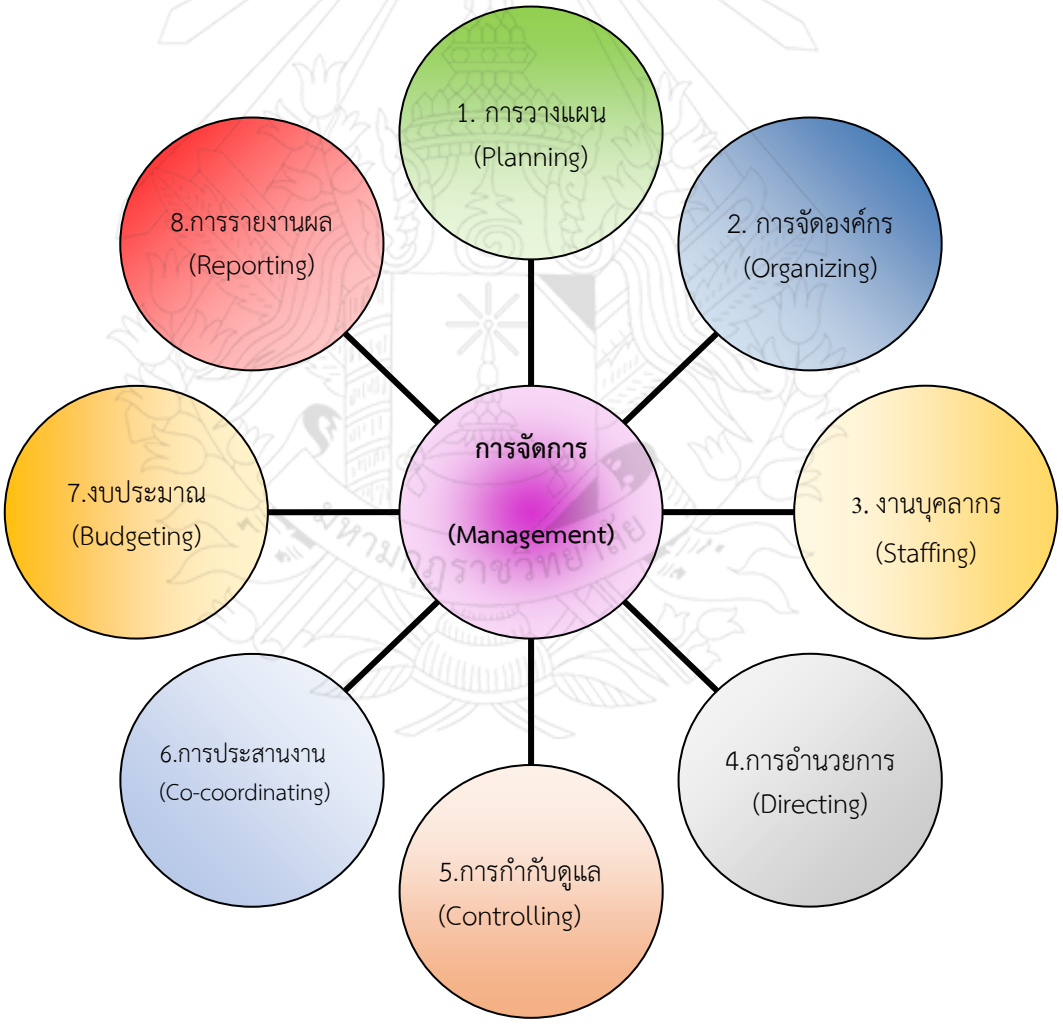
มิติที่ 4 คือ การควบคุม (Controlling)

ซึ่งหน้าที่ทั้ง 4 มิตินี้เป็น “กระบวนการจัดการ” (Management Process) ที่มีลักษณะเกี่ยวโยงสัมพันธ์กันไม่แยกจากกันเด็ดขาด และยังคงสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้อย่างทันสมัยไม่ว่าจะเป็นยุคใดก็ตามร่วมถึงยุคปัจจุบันด้วย (ลัทธิกาล ศรีวะรมย์, 2543, หน้า 8)

สรุปได้ว่า ถึงแม้ว่ายุคสมัยของ “ทฤษฎีการบริหารจัดการ” (Management Theory) จะผ่านมาในแนวความคิดที่มีความหลากหลาย ในรูปแบบต่างๆ ก็ขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการของผู้บริหารหรือผู้นำเป็นส่วนใหญ่ว่าจะบริหารจัดการให้ออกมาในรูปแบบไหน ซึ่งไม่ว่าจะเป็นการบริหารงานแบบองค์การแบบไหนไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน หรือ ภาคราชการ แต่ท้ายที่สุดแล้วก็จะมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องในการทำงานอยู่ 4 มิติ คือ การวางแผน (Planning), การจัดองค์การ (Organizing), การนำ หรือ ผู้นำ (Leading), และ การควบคุม (Controlling) เป็นหัวใจสำคัญของการบริหารจัดการเสมอ

2.2.4 ข้อสรุปจากแนวคิด วรรณกรรม ทฤษฎี ของการจัดการ

ในงานดุษฎีนิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล” ผู้วิจัยจึงได้ทำการสร้างกรอบความรู้เพื่อนำไปประกอบในการสร้างแบบสัมภาษณ์ ซึ่งได้สรุปจากแนวคิด วรรณกรรม ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับ “การจัดการ” (Management) “กระบวนการจัดการ” (Management Process) และ “ทฤษฎีการจัดการ” (Management Theory) ซึ่งสรุปเป็นแผนผังความรู้ได้ดังต่อไปนี้

2.2 แผนภาพองค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการ

2.2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ

จันทนา อินทฉิม, (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การจัดการชุมชนเข้มแข็ง ตามแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีศึกษาศูนย์การเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ” ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลการศึกษาความแตกต่างระหว่างลักษณะส่วนบุคคลของประชาชน ที่มีผลต่อการนำแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน คือ เพศ ช่วงอายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ และอาชีพ ที่แตกต่างกันมีผลไม่แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เป็นไปตามสมมติฐาน

2. ผลการศึกษาระดับการนำแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน พบว่าอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย (x = 3.67S.D .06) โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านคือ ด้านการพึ่งพาตนเอง มีค่าเฉลี่ย (x =3.68 S.D .08) ด้านกระบวนการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย (x =3.69 S.D .03) และด้านการมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ย (x =3.64 S.D .09)

3. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ความเข้าใจแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนต่อการนำแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง (r=.403) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อการนำแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน คือ ด้านการมีส่วนร่วม (r=.403) ด้านการพึ่งพาตนเอง (r=.448) และด้านกระบวนการเรียนรู้ (r=.359) มีระดับความสัมพันธ์ปานกลาง เป็นไปในทิศทางบวก

4. ผลการศึกษาการนำแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน กรณีศึกษาศูนย์การเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ส่วนใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ แนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีการนำไปปรับใช้ในการดำรงชีวิตอยู่ในระดับหนึ่ง แต่ยัง ไม่อยู่ในระดับที่น่าพอใจ เพราะยังนำไปปรับใช้ได้ไม่เต็มที่ อาจจะมาจากยังไม่เข้าใจการนำไปปฏิบัติ อย่างแท้จริง ปัจจุบันหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษาได้เข้ามาถ่ายทอดองค์ความรู้ เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการนำแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนอย่างยั่งยืน

5. ผลการศึกษา พบว่า รูปแบบการจัดการชุมชนเข้มแข็ง ตามแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาศูนย์การเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ประกอบด้วย (1) การมีส่วนร่วม (2) การพึ่งตนเอง (3) กระบวนการเรียนรู้ (4) ผู้นำ และ (5) เครือข่ายความร่วมมือ

พระสมุห์วศิน วิสุทฺโธ (พงษ์ศักดิ์), (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การจัดการงานสาธารณสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี” ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพทั่วไปของการจัดการงานสาธารณสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ด้านการดำเนินกิจการเพื่อช่วยเหลือเกื้อกูล วัดและพระสังฆาธิการเป็นแกนหลักในการขับเคลื่อนกิจการในฝ่ายพุทธจักรเพื่อประสานกับฝ่ายอาณาจักร ในการร่วมมือร่วมแรงกันพัฒนา

ชุมชนให้มีความเจริญ ด้านการช่วยเหลือเกื้อกูลกิจการของผู้อื่นเพื่อสาธารณประโยชน์ พระสังฆาธิการต้องให้การช่วยเหลือเกื้อกูลด้วยความตั้งใจและให้เกิดความเป็นธรรมเป็นประโยชน์ที่เกิดแก่ชุมชน ต้องมีความรอบรู้และรอบคอบในการช่วยเหลือเกื้อกูลผู้อื่นเพื่อสาธารณประโยชน์ให้เกิดในวงกว้าง ด้านการเกื้อกูลสาธารณสมบัติสถานที่อันเป็นสาธารณสมบัติ มีความน่าเป็นห่วงในเรื่องของการอนุรักษ์และการดูแลรักษา ในทางปฏิบัติมีความยากไม่น้อย จำเป็นที่คนหรือประชาชนในชุมชนต้องตระหนักและให้ความสำคัญก่อนที่สาธารณสมบัติสถานจะเกิดความเสียหายไม่อาจเยียวยาได้ด้านการเกื้อกูลประชาชนทั่วไป พระสังฆาธิการต้องช่วยบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนในหมู่บ้านหรือสังคมตามความสามารถ การประสานความช่วยเหลือให้ความสะดวกหรือการบริการประชาชนแก้ไขข้อขัดข้องความเดือดร้อนที่เมื่อคราวที่ประชาชนหรือชุมชนได้รับความลำบากและต้องการความช่วยเหลือ

2. ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการงานสาธารณสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการอำเภอเมืองจังหวัดราชบุรี ด้านการดำเนินกิจการเพื่อช่วยเหลือเกื้อกูล เป็นเรื่องของประชาชนหรือคนใน ชุมชนมีการติดต่อกับวัดน้อยลง ปัญหาหน่วยงานราชการ หรือปัญหาของบุคลากรขององค์กรคณะสงฆ์ ซึ่งในทุกปัญหานั้นก็ต้องมีระยะเวลาและความเหมาะสมของกาลเวลา ด้านการช่วยเหลือเกื้อกูลกิจการของผู้อื่นเพื่อสาธารณประโยชน์การขาดงบประมาณ การขาดแคลนกำลังบุคลากร ขาดการสนับสนุนด้านปัจจัยทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อถือของชุมชนและประชาชน และคนในชุมยังไม่ มีความเข้าใจพระสงฆ์ว่ามีหน้าที่หรือมีขอบเขตอย่างไร โดยเฉพาะงานองค์กรคณะสงฆ์ด้านการ เกื้อกูลสาธารณสมบัติสถานที่อันเป็นสาธารณสมบัติต้องมีการประมวลปัญหาและหาความเป็นไปได้ ในแนวทางที่จะนำมาแก้ปัญหาต่างๆ ของชุมชน ที่จะต้องพิจารณาเป็นเรื่องๆ และเป็นกรณีไป โดยที่ต้องใช้หลักเหตุผล เพื่อที่จะให้บรรเทาเบาบางหรือให้ปัญหาลดน้อยลง ด้านการเกื้อกูลประชาชนทั่วไป ปัญหาของชุมชนกับวัดก็มีมากขึ้นในบริบทหลายๆ อย่าง ทั้งทางด้านความคิดและความเชื่อถือ ของคนในชุมชนและสังคม พระสังฆาธิการจะต้องมุ่งมั่นและศรัทธาในการที่จะสร้างและนำพาความเจริญและเพื่อการพัฒนากับชุมชนโดยไม่เห็นแก่ความลำบากและอุปสรรคต่างๆ

3. แนวทางการพัฒนาการจัดการงานสาธารณสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการ อำเภอเมืองจังหวัดราชบุรี ด้านการดำเนินกิจการเพื่อช่วยเหลือเกื้อกูล พระสังฆาธิการต้องประสานความร่วมมือในทุกภาคส่วนของสังคม และต้องประมวลข้อปัญหาและอุปสรรค เพื่อที่จะได้สังเคราะห์ปัญหาที่มีอยู่ ตกผลึกความคิด วางกรอบแนวทางการพัฒนา และต้องมีความต่อเนื่องในการพัฒนาด้านการ ช่วยเหลือเกื้อกูลกิจการของผู้อื่นเพื่อสาธารณประโยชน์ พระสังฆาธิการหรือวัดต้องมีระบบของการวางแผนงานที่ดี โดยวางแผนเรื่องการจัดการแผนทุกหน้าที่ให้เกิดความสมดุลตามวัตถุประสงค์ หรือ เป้าหมายที่วางไว้ ด้านการเกื้อกูลสาธารณสมบัติสถานที่อันเป็นสาธารณสมบัติต้องมีการวางแผนที่มี ความร่วมมือและการร่วมใจของคนในชุมชน ในแนวทางและแนวความคิดและการปฏิบัติที่ต้อง สอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน พระสังฆาธิการต้องเป็นแกนหลักในการประสานความสามัคคีของคนใน ชุมชนและหน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง ด้านการเกื้อกูลประชาชนทั่วไป พระสังฆาธิการต้องมี ความรู้และ ความเข้าใจในบริบทต่างๆ ของชุมชนและประชาชนทั่วไป เป็นการกำหนดแผนการ พัฒนาให้ สอดคล้องกับความเป็นจริงได้อย่างตรงจุดตรงประเด็น

พระราชปรีชามุนี (รังสฤษดิ์ สุมนชาโต), (2561) ได้ทำดุษฎีนิพนธ์เรื่อง “การจัดการพุทธศาสนสถานให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดเลย” ผลจากการวิจัย พบว่า

1. พัฒนาการพุทธศาสนสถานในจังหวัดเลย พบว่า พัฒนาการพุทธศาสนสถานในจังหวัดเลยในยุคนี้ มีการส่งเสริมการเรียนรู้ในด้านจิตรกรรม ประติมากรรมและสถาปัตยกรรม คุณค่าที่มีอยู่ในงานสถาปัตยกรรม เป็นคติความเชื่อของคนในชุมชน พัฒนาการพุทธศาสนสถานในจังหวัดเลย จึงเป็นการพัฒนาการจากค่านิยม ความเชื่อเป็นแนวทางแห่งปฏิบัติในสิ่งที่เหมาะสม หรืออยู่ในกฎกติกาของสังคม การสร้างแนวทางการเรียนรู้นั้นมักจะสร้างผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่น

2. แหล่งท่องเที่ยวพุทธศาสนสถานในจังหวัดเลย พบว่า พุทธศาสนสถานที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว ในจังหวัดเลย มีความโดนเด่นหลายด้าน เช่น ด้านจิตรกรรม ด้านประติมากรรมและด้านสถาปัตยกรรม ซึ่งเป็นพุทธศาสนสถานที่ทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาเที่ยวชมเป็นจำนวนมากในแต่ละปี

3. การจัดการพุทธศาสนสถานให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดเลย พบว่า การจัดการพุทธศาสนสถานให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว จำเป็นต้องมีกลไกและมีระบบบริหารที่มีความสอดคล้องกับความต้องการและความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว มีเว็บไซต์ แผ่นพับ ออนไลน์ เฟสบุ๊ค และการสร้างกิจกรรมใหม่ๆ เพื่อให้เกิดแรงจูงใจกับนักท่องเที่ยวในสถานที่นั้นๆ จึงต้องมีการจัดเตรียมพุทธศาสนสถานให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว ก็จะสามารถสร้างรายได้ให้กับชุมชนได้เป็นอย่างดี

พระครูสมุทรโพธิคุณ (นครชัย ธมฺมวโร), (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การจัดการสาธารณูปการของคณะสงฆ์ อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม” ผลการวิจัย พบว่า

1. การจัดการสาธารณูปการของคณะสงฆ์ อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ดังนี้ ด้านบุคลากร อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 ด้านงบประมาณ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 ด้านวัสดุอุปกรณ์ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 และด้านการจัดการ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86

2. ผลการเปรียบเทียบเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการสาธารณูปการของคณะสงฆ์ อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของพระสงฆ์ ได้แก่ ตำแหน่ง อายุ พรรษา วุฒิการศึกษาสามัญ และวุฒิการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกธรรม มีผลให้ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการสาธารณูปการของคณะสงฆ์ อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. ปัญหา อุปสรรคการจัดการสาธารณูปการของคณะสงฆ์ อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า พระภิกษุสามเณรผู้ทำงานไม่ค่อยได้รับการยกย่องเชิดชู, บางวัดไม่ได้รับความร่วมมือจากประชาชนในพื้นที่, พระสังฆาธิการบางรูปไม่มีความเชี่ยวชาญในการจัดทำบัญชี, บางวัดไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมเท่าที่ควร และข้อเสนอแนะต่อการจัดการสาธารณูปการของคณะสงฆ์ อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า ควรยกย่องเชิดชูพระภิกษุสามเณรที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านสาธารณูปการเพื่อเป็นการบำรุงขวัญกำลังใจ, ควรรณรงค์ให้ประชาชนเห็นความสำคัญของสาธารณูปการของวัดในฐานะสาธารณวัตถุและสาธารณสถาน, ควรอบรมให้ความรู้

เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีงบประมาณแก่พระสังฆาธิการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พระสังฆาธิการผู้ที่ขาดประสบการณ์, ควรส่งเสริมให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงาน

พระสุทธิพจน์ เตชธมฺโม (วรัตน์พุทธางกูร), (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการวัดให้เป็นศูนย์กลางชุมชนตามวิสัยทัศน์เชิงนโยบาย ไทยแลนด์ 4.0 ในอำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี” ผลจากการวิจัย พบว่า

1. ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการวัดให้เป็นศูนย์กลางชุมชนตามวิสัยทัศน์เชิงนโยบายไทยแลนด์ 4.0 ในอำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดในทุกด้านเช่นกัน เมื่อ เรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อย ได้แก่ด้านการจัดการ (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51) ด้านวัสดุอุปกรณ์ (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43) ด้านการเงิน (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40) และด้านการบริหารบุคคล (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32) ตามลำดับ

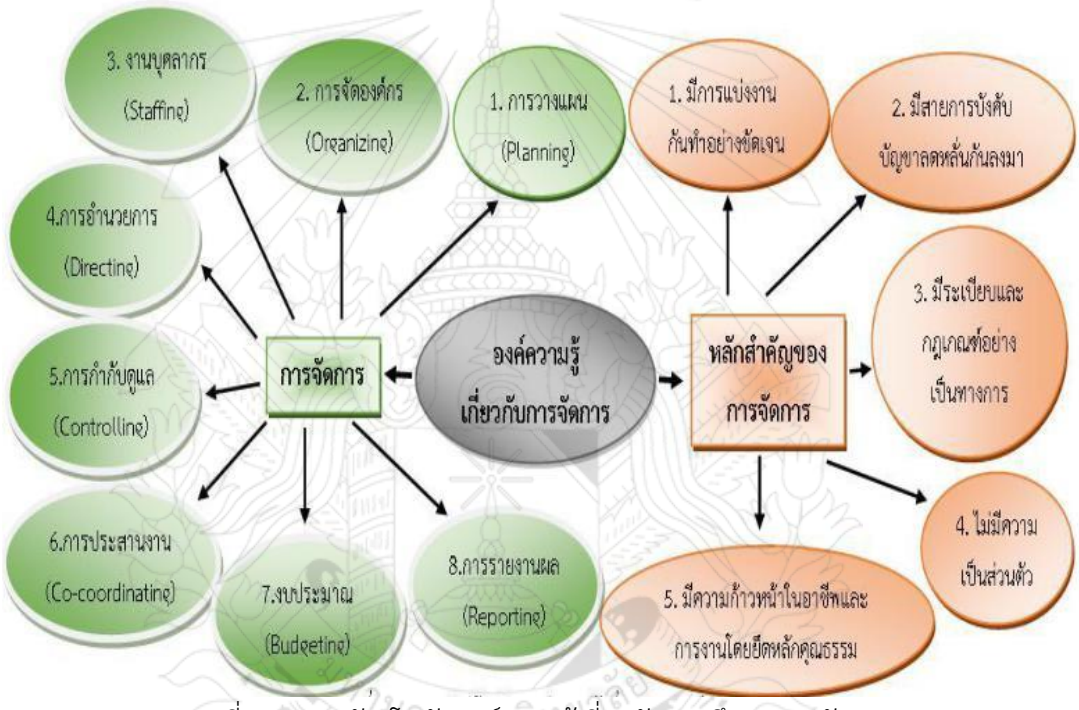
2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารจัดการวัดให้เป็นศูนย์กลางชุมชนตามวิสัยทัศน์เชิงนโยบายไทยแลนด์ 4.0 ในอำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีโดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เพศ อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน มีผลต่อความคิดเห็นที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในส่วนของสถานภาพส่วนบุคคลไม่มีผลต่อความคิดเห็นของประชาชน

3. ปัญหาและอุปสรรคต่อการบริหารจัดการวัดให้เป็นศูนย์กลางชุมชน ตามวิสัยทัศน์เชิงนโยบายไทยแลนด์ 4.0 ในอำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีพบว่า ด้านบุคคล คือ ปัจจุบันจำนวนพระสงฆ์สามเณรมีจำนวนน้อยลง โดยเฉพาะผู้ที่ตั้งใจบวชระยะยาวที่พร้อมอุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนาอย่างจริงจัง เพราะส่วนใหญ่บวชเพียงระยะสั้นๆ ตามประเพณีทำให้หลายวัดขาดกำลังหลักในการบริหารจัดการวัดให้เป็นศูนย์กลางชุมชนอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะกลุ่มพระสงฆ์สามเณรที่เป็นคนรุ่นใหม่ มีภาวะผู้นำและมีการศึกษาสูง จะหมุนเวียนเข้ามาบวชเพียงระยะสั้นๆ ส่วนพระสงฆ์ที่บวชระยะยาวส่วนใหญ่จะเป็นผู้สูงอายุซึ่งการพัฒนาวัดให้เป็นไปตามวิสัยทัศน์เชิงนโยบายไทยแลนด์ 4.0 จำเป็นต้องใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีต่างๆ เข้ามาช่วยขับเคลื่อน ซึ่งหากพระสงฆ์กลุ่มดังกล่าวไม่ปรับตัวให้ก้าวทัน ก็จะไม่เกิดการพัฒนาตามยุคสมัย ด้านการเงิน คือ ในปัจจุบันมีข่าวเรื่องความไม่โปร่งใสในการบริหารจัดการทรัพย์สินของวัด แม้ยังมิได้รับการพิสูจน์หรือตรวจสอบตามกระบวนการยุติธรรมจนถึงที่สุด แต่ก็ส่งผลโดยภาพรวมต่อความเลื่อมใสศรัทธาของพุทธศาสนิกชน ด้านวัสดุอุปกรณ์คือ ความสะอาดของห้องน้ำ สถานที่ประกอบพิธีกรรม ความแข็งแรงมั่นคงของสิ่งปลูกสร้าง อาคารเสนาสนะ สถานที่พักของผู้บวชชีพราหมณ์ควรมีการแบ่งเป็นสัดส่วนชายหญิง โดย แยกออกมาจากส่วนของพระสงฆ์และด้านการจัดการ คือ การพัฒนาวัดส่วนใหญ่ ยังขาดแผนกลยุทธ์ จึงทำให้ขาดหลักการและแบบแผน จึงก่อให้เกิดต้นทุนค่าเสียโอกาสและเสียเวลาโดยใช่เหตุ ในส่วนของข้อเสนอแนะพบว่า ด้านบุคคล คือ ควรมีการส่งเสริมให้พระภิกษุสามเณรได้เข้ารับการศึกษาใน ระดับที่เพิ่มขึ้น เพื่อสร้างแรงจูงใจและเป็นหลักประกันความมั่นคงในการอุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนา ในระยะยาว ด้านการเงิน คือ การบริหารจัดการทางการเงิน ควรมีการจัดทำบัญชีการเงิน งบการเงิน เพื่อแสดงรายรับรายจ่ายอย่างเป็นระบบและสามารถตรวจสอบย้อนหลังได้ในทุกกิจกรรมทางการเงิน ที่เกี่ยวข้องด้านวัสดุอุปกรณ์คือ ควรมีการนำหลัก 5 ส. (สะสาง, สะดวก, สะอาด,

สุขลักษณะ, สร้างนิสัย) มาปรับใช้อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ โดยความร่วมมือจากหลายๆ ฝ่าย และด้านการจัดการ คือ ควรมีการวางแผนนโยบายการดำเนินงาน แผนกลยุทธ์และโครงการพัฒนาวัดอย่างต่อเนื่อง โดยบูรณาการให้เหมาะสมกับวัดนั้นๆ และมีการติดตามความคืบหน้าในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

2.2.6 สรุปผังมโนทัศน์องค์ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาการจัดการ

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวกับองค์ความรู้จากการศึกษาการจัดการ ผู้วิจัยได้ทำการสรุปผังมโนทัศน์ (Concept Mapping) ที่จะนำไปพัฒนา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาสร้างกรอบแนวคิด (Conceptual Framework Research) เพื่อสร้างความเชื่อมั่นของการวิจัย โดยสรุปเป็นประเด็น 2 ประเด็นหลัก คือ 1) การจัดการ 2) หลักสำคัญของการจัดการ

ภาพที่ 2.3 สรุปผังมโนทัศองค์ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาการจัดการ

กล่าวโดยสรุป ผู้วิจัยได้ทำการสร้างรูปแบบเป็นอีกหนึ่งแนวทางในการพัฒนาประชาธิปไตยของไทยซึ่งเสนอให้มีการจัดการการบริหารงานของหน่วยงานใหม่ให้สอดรับกับความต้องการของประชาชน เป็นรูปแบบการจัดการตามหลักประชาธิปไตยในกระบวนการการกระจายอำนาจสู่การปกครองส่วนท้องถิ่น คือ การมอบอำนาจการบริหารงาน การตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ทั้งที่เป็นสภาพปัญหา หรือผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นภายในท้องถิ่นนั้นๆ โดยได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐส่วนกลางที่ค่อยทำหน้าที่ในการช่วยเหลือในสิ่งที่ไม่เข้าใจสำหรับท้องถิ่น หากเป็นปัญหาในท้องถิ่นนั้นก็ควรให้ท้องถิ่นแสดงความสามารถในการแก้ไขปัญหาของตัวเองเสียก่อนโดยไม่ต้องรอคำสั่งหรือการแก้ไขปัญหาจากส่วนกลาง ตัวอย่างเช่น หากเป็นปัญหาจากภัยธรรมชาติ น้ำท่วมวันนี้ การตัดสินใจช่วยเหลือตามกระบวนการต่างๆ ควรให้ท้องถิ่นนั้นๆ จัดการกันเองเสียก่อนซึ่งจะทันต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ได้ช่วยเหลือประชาชนในทันทีได้เลย หากว่าอำนาจการตัดสินใจอยู่ที่ส่วนกลาง

อย่างเดียวหากน้ำท่วมวันนี้ กว่าจะได้รับการดูแลต้องรออีกกี่เดือนกว่าจะผ่านการอนุมัติลงมาเป็นปัญหาอย่างมากตามที่เห็นในข่าวทุกวันนี้ ปัจจัยที่สำคัญอีกอย่างคือคนในท้องถิ่นไม่ได้เป็นผู้นำเองเพราะผู้มาบริหารส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่มาจากที่อื่นกว่าจะมาเรียนรู้งานก็หมดวาระดำรงตำแหน่งของตัวเองเสียแล้ว ควรเปิดโอกาสให้คนในท้องที่นั้นๆ มีโอกาสเข้ามาบริหารท้องถิ่นตัวเองใหม่ผ่านกระบวนการเลือกตั้ง เป็นคนที่ประชาชนท้องถิ่นมีโอกาศเลือกมาเพื่อบริการตนเองหากเป็นคนในท้องถิ่นแสดงตัวขึ้นมาเพื่อจะให้บริการพี่น้องประชาชน คนในท้องถิ่นก็จะเห็นสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนเป็นอย่างดีแล้ว และเรื่องที่สำคัญมากคือ งบประมาณ (เงินที่ท้องถิ่นควรมีการบริหารกันเอง) เป็นเรื่องสำคัญอีกอย่างที่ควรมีการปรับใหม่ให้เข้ากับท้องถิ่นนั้นๆ ในการบริหารงบประมาณจะได้รับมาจากรัฐบาลส่วนกลางที่ค่อยสนับสนุนหรือการมีงบจากท้องถิ่นที่สร้างขึ้นมาเองงบประมาณเหล่านี้ควรลองเปิดโอกาศให้ส่วนท้องถิ่นบริหารกันเองเพื่อเป็นประโยชน์ต่อประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ หากส่วนกลางยังยึดกับอำนาจการตัดสินใจต่างๆ ทั้งหมด ซึ่งเป็นผลทำให้การบริการประชาชนนั้นมีความล่าช้าไม่ทันต่อเหตุการณ์ ไม่ทันต่อความต้องการที่เป็นประโยชน์สำหรับประชาชนเท่าที่ควรจะเป็น จากที่ได้กล่าวมานี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอรูปแบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย โดยการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่น ซึ่งกระบวนการรูปแบบที่ได้กล่าวมานี้จะประสบผลได้ดีก็ต่อเมื่อ รัฐบาล ราชการ ประชาชน ให้ความสำคัญที่จะพัฒนาประชาธิปไตยของประเทศไทยให้มีความก้าวหน้าและเป็นประโยชน์ต่อประชาชนทุกส่วนอย่างเท่าเทียม ผลดังกล่าวจะทำให้ประชาชนอยู่ดีกินดีทำให้มีแรงที่จะมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างเต็มความสามารถตามกระบวนการระบอบการปกครองประชาธิปไตยสืบไป

2.3 องค์ความรู้ที่เกี่ยวกับ “การเมืองสมัยใหม่”

ในงานดุษฎีนิพนธ์นี้ที่ได้กล่าวถึงคำว่า “การเมือง” (Politics) คือเป็นการเมืองที่สนับสนุนการเมืองแบบประชาธิปไตย ที่มีองค์พระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุขประเทศ ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าเป็นระบบการเมืองที่ประชาชนมีส่วนร่วมได้ในการบริหารประเทศหรืออาจจะบอกได้ว่าอำนาจสูงสุดเป็นของประชาชนหรืออาจจะเป็นตัวแทนของประชาชน ซึ่งตัวประชาชนเองเลือกมาตามหน้าที่ของประชาธิปไตย สิ่งสำคัญที่ควรให้ความสำคัญ คือการกระจายอำนาจการปกครองไปสู่ท้องถิ่นอย่างแท้จริง ไม่ใช่ไปเพียงแต่รูปแบบ แต่วิธีปฏิบัติยังต้องทำตามส่วนกลาง ผู้วิจัยจึงได้รวบรวมเรียบเรียงแนวคิดจากนักวิชาการต่างๆ เพื่อนำมาอ้างอิงให้เห็นแนวทางและรูปแบบที่ควรจะเป็นของการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.3.1 ความหมายของประชาธิปไตย

คำว่า “ประชาธิปไตย” ตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า (Democracy) เป็นคำศัพท์ที่มาจากภาษา “กรีก” ว่า (Demos) หมายถึง “ประชาชน” กับ (Kratien) หมายถึง “การปกครอง” ดังนั้น “ประชาธิปไตย” หรือ (Democracy) จึงมีความหมายที่บ่งบอกถึง “การปกครองโดยประชาชน” โดยอำนาจสูงสุดทางการปกครองจะมาจากประชาชน รูปแบบการปกครองที่ประชาชนเป็นผู้ใช้อำนาจในการปกครองหรือประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจ นโยบายแห่งการปกครองประเทศในระบอบประชาธิปไตยนั้นจุดเน้นสำคัญคือ “ให้ประชาชนเป็นใหญ่ในอำนาจการปกครอง” หรือ ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศ มิสิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบในการปกครองประเทศด้วยความ

เท่าเทียมเสมอภาค โดยต้องถือเอาความเห็นของปวงชนเสียงข้างมากเป็นหลักในการบริหารปกครองประเทศแต่ก็ต้องให้ความสำคัญกับประชาชนฝ่ายเสียงข้างน้อยด้วย ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ระบอบประชาธิปไตยมีหลักสำคัญเบื้องต้น 4 ประการ คือ

1. ประชาชนทุกคนในประเทศเป็นเจ้าของอำนาจ “อธิปไตย” กล่าวคือ ประชาชนทุกคนมีอำนาจสูงสุดในการบริหารปกครองรัฐ

2. ประชาชนทุกคนในประเทศมีความเสมอภาค และเสรีภาพอย่างเท่าเทียมแต่ต้องอยู่ภายในขอบเขตของกฎหมายเท่านั้น

3. การดำเนินการต่างๆ ไม่ว่าจะการบริหาร การใช้อำนาจแห่งรัฐ จะถือเอาเสียงข้างมากเป็นเครื่องตัดสินและเสียงข้างน้อยก็ได้รับความคุ้มครองจากกฎหมายด้วยเช่นกัน

4. กระบวนการแห่งการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยนั้น คือการปกครองที่ต้องได้รับการยินยอมจากประชาชน อาทิ จะต้องมีการแสดงออกผ่านรูปแบบการเลือกตั้ง การนำมาอภิปลายให้ประชาชนได้รับรู้ หรือแม้แต่การออกเสียงอภิปลายด้วย (สุนทร ยอมศิริ, 2546, หน้า 10)

2.3.2 ความเป็นมาของประชาธิปไตย

พัฒนาการของความหมาย “ประชาธิปไตย” ที่ผ่านมาร่วม 2000 ปี ซึ่งจะพบว่าในระยะแรกคือ “สมัยกรีก” หลักการสำคัญของประชาธิปไตยมักจะถูกพิจารณาควบคู่ไปกับความดีความยุติธรรมตามความหมายของนักปรัชญา “โสเครตีส” (Socretes) “เพลโต” (Plato) “อริสโตเติล” (Aristotle) เมื่อสังคมพัฒนาขึ้นทำให้เกิดรัฐสมัยใหม่ที่มีขอบเขตของขนาดและมีความสลับซับซ้อนกว่านครรัฐในสมัยกรีกทำให้มีการใช้อำนาจทางการเมืองของประชาชนที่แตกต่างไปจากเดิม จึงมีการมอบอำนาจให้กับตัวแทนเพื่อเป็นผู้ใช้อำนาจแทนตนเอง แต่ประชาชนจะเป็นผู้กำหนดขอบเขตของการใช้ อำนาจนั้นว่าจะใช้ในเรื่องใด มีเงื่อนไขอย่างไร ระยะเวลานานเท่าไหร่ ความรับผิดชอบของผู้ใช้ อำนาจแทนจะเป็นในลักษณะของรูปแบบแห่ง “ประชาธิปไตยโดยทางผู้แทน” (Representative Democracy) (ทินพันธุ์ นาคะตะ, 2525, หน้า 186) ภายใต้การปกครองแห่งระบอบประชาธิปไตยนั้น ประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจ ประชาชนทุกคนล้วนมีความเสมอภาคด้วยความเท่าเทียมภายใต้บทบัญญัติแห่งกฎหมาย มีสิทธิเสรีภาพในการกระทำ การแสดงออกตราบเท่าสิ่งที่ประชาชนกระทำนั้นไม่ขัดต่อกฎหมาย ไม่ขัดต่อเสรีภาพของบุคคลอื่น ซึ่งพอจะกล่าวได้ว่าการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยนั้นจึงควรยึดหลักที่สำคัญสองประการ คือ ความเท่าเทียมกันและเสรีภาพที่เกิดจากความคิดเบื้องต้นว่าทุกคนล้วนมีความสามารถ มีสติปัญญาที่สามารถร่วมกันทำงานให้ประสบความสำเร็จได้รู้จักเหตุผลตามความถูกต้อง ฉะนั้นการปกครองระบอบประชาธิปไตยจึงเป็นการปกครองที่สะท้อนให้เห็นถึงการสนับสนุน ให้เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มทีสำหรับประชาชนทุกคน กล่าวคือเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกคนสามารถเสนอข้อเท็จจริงเหตุผลต่างๆ รวมถึงการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้น ร่วมกันตัดสินใจจากหลักการและเหตุผลที่เกิดขึ้นอย่างแท้จริง อันเป็นหลักประกันถึงสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคล ตัวอย่างเช่น เสรีในการพูด การประชุม เสรีภาพในการรวมกลุ่มจัดตั้งสมาคม หรือพรรคการเมือง ซึ่งทุกคนมีเสรีภาพที่จะทำการแข่งขันกันเพื่อให้ไปถึงเป้าหมายที่แต่ละบุคคลได้วางไว้ อำนาจในทางการปกครองของรัฐบาลจะต้องเกิดขึ้นจากความยินยอมของปวงมหาประชาชนส่วนใหญ่ชองประเทศ “เสียงข้างมาก” เพราะประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจ จึงต้องเป็นการปกครองโดยประชาชนและเพื่อประชาชนจึงจะถือได้ว่าเป็นรัฐบาลที่มี

ความชอบธรรมที่มาจากตัวแทนของประชาชน (ทินพันธุ์ นาคะตะ, 2525, หน้า 79) ซึ่งหลักประกันที่กล่าวมาข้างต้นนี้ ประชาชนจึงมีส่วนสำคัญในระบบการเมืองของประเทศที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมที่สำคัญทางการเมือง

“การมีส่วนร่วมทางการเมือง” (Political Participation) หมายถึงการกระทำใดๆ ก็ตามที่เกิดขึ้นโดยความเต็มใจ ไม่ว่าจะประสบความสำเร็จหรือไม่ ไม่ว่าจะมีการจัดอย่างเป็นระเบียบหรือไม่ และไม่ว่าจะเกิดขึ้นเป็นครั้งคราวหรือต่อเนื่องกันก็ตาม จะใช้วิธีการที่ถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ เพื่อผลในการที่จะมีอิทธิผลต่อการเลือกนโยบายของรัฐ หรือต่อการบริหารงานของรัฐ หรือต่อการเลือกผู้นำทางการเมืองของรัฐบาลไม่ว่าจะเป็นไปในระดับท้องถิ่นหรือระดับชาติก็ตาม เพื่อที่จะได้มาซึ่งอิทธิพลของกลุ่ม การเมืองคือการเลือกกำหนดบุคคลในการเข้าร่วมรัฐบาล หรือกดดันรัฐบาลให้กระทำตามที่พลเมืองผู้นั้น หรือกลุ่มนั้นต้องการ ตลอดจนมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบาย ของรัฐทั้งในการเมืองการปกครอง ระดับท้องถิ่นและระดับชาติ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองมีลักษณะที่รวมกัน 2 ประการที่สำคัญยิ่ง ได้แก่ (1) ต้องเป็นไปตามความสมัครใจและ (2) ต้องมี จุดมุ่งหมายเพื่อมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้มีอำนาจ นอกจากนั้นกิจกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองต้องเป็นไปตามที่ระบบการเมืองและตามที่กฎหมายได้กำหนดให้กระทำได้ หรืออาจใช้วิธีการที่ไม่ถูกต้อง ตามกฎหมายก็ได้ (กลุ่มงานผลิตเอกสาร สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร์, 2561, หน้า 10) หลักประชาธิปไตยตามแนวความคิดของ “จอห์น ล็อก” (John Locke) นักปราชญ์ชาวอังกฤษ ยังได้ให้ความหมายว่ามนุษย์เกิดมาแล้วล้วนมีความเท่าเทียมกันด้วยกันทั้งสิ้น ในทางปฏิบัติเพื่อให้ การปกครองในระบอบประชาธิปไตยสามารถบรรลุเป้าหมายที่ต้องการได้นั้นจะต้องอาศัยปัจจัยหลายด้านประกอบกัน เช่น จะต้องมีการศึกษาที่ดีมีฐานะทางเศรษฐกิจที่มั่นคง นอกเหนือจากนี้ ยังมีปัจจัยอีก 5 ประการที่เป็นที่ยอมรับในปัจจุบัน มีรายละเอียดดังนี้

1. สภาวะการเป็นพลเมือง ทุกคนในประเทศควรพึงมีและสามารถใช้สิทธิในการเป็นสมาชิกของสังคม

2. สิทธิในการลงคะแนนเสียงของพลเมืองทุกคนเมื่อมีอายุพอสมควรที่จะรับผิดชอบ

3. ระบบการเลือกตั้งจะต้องเป็นไปโดยเสรีให้มีการลงคะแนนเสียงโดยเสียงปราศจากการแทรกแซงบังคับข่มขู่

4. พรรคการเมืองเป็นองค์การที่รวมความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน ของประชาชน เพื่อจะเข้าไปมีส่วนร่วมในการปกครองบริหารงานของรัฐ ด้วยการเสนอนโยบายและส่งสมาชิก เพื่อไปเป็นตัวแทนเข้าไปรับใช้ประชาชนในสภา

5. อิทธิพลของกลุ่มชน เพื่อให้ประชาชนสามารถติดต่อกับรัฐบาลของตนเองได้อย่างใกล้ชิด รวมถึงการจูงใจให้รัฐบาลกำหนดนโยบายและบริหารงานเป็นไปตามความต้องการและ เอื้อประโยชน์ให้กับกลุ่มของตน ซึ่งที่กล่าวมานี้สิ่งสำคัญที่ขาดไม่ได้คือจะต้องมีการจัดตั้งเป็นกลุ่มเอกชนรวมเอาปัจเจกชนที่มีความคิดเห็นหรือมีผลประโยชน์อย่างเดียวกัน หรือในทางเดียวกัน ต่างก็เข้ามารวมตัวกัน เป็นหมู่คณะเช่น ในวงการธุรกิจ กรรมกร เกษตรกร ข้าราชการ เจ้าหน้าที่รัฐวิสาหกิจ หรือรวมกันโดยเชื้อชาติ ศาสนา ซึ่งจะส่งผลให้เกิดอำนาจ และอิทธิพลมากต่อการแก้ไขเปลี่ยนแปลงนโยบายของรัฐบาล (สมภพ โหตระกิตย์, 2505, หน้า 25-28)

จากที่กล่าวมาในบางยุคสมัยจะเห็นได้ว่า สังคมในยุคปัจจุบันนั้นได้มองเห็นความสำคัญต่อกระบวนการต่างๆ ที่จะก่อให้เกิดความรับผิดชอบและการตอบสนองที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง กล่าวคือ การกำหนดกฎเกณฑ์ที่จะจำกัดอำนาจในการบริหารประเทศตลอดถึงมีการกำหนดวิธีการที่จะเข้าสู่อำนาจ โดยผ่านกระบวนการการเลือกตั้งซึ่งเป็นที่ย่อมรับกันของประชาชนเป็นหลักสำคัญ นัยสำคัญที่ทำให้เกิดการพัฒนา คือประเทศอังกฤษที่อาจจะบอกได้ว่าเป็นกระเทศแรกที่มีการพัฒนาระบบการเมืองการปกครองของตนเองจนเป็นที่ย่อมรับของอาณาประเทศทั่วโลกและเป็นที่ย่อมรับว่าเป็นต้นแบบของระบบ “รัฐสภา” และเป็นประชาธิปไตยแบบสายกลาง (วิชัย ตันศิริ, 2560, หน้า 58) กล่าวได้ว่า “ประชาธิปไตย” (Democracy) เป็นระบอบการปกครองโดยประชาชน ได้ถูกนำมาใช้อย่างแพร่หลายในการเมืองการปกครองประเทศต่างๆ เกือบทั่วทุกมุมโลกก็ว่าได้ เป็นระบอบการปกครองที่มีวิวัฒนาการมาอย่างยาวนาน และยังได้มีการพัฒนามาจนถึงยุคปัจจุบัน ในด้านหลักแห่งประชาธิปไตยนั้นเป็นหลักการที่มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นหัวใจสำคัญในการปกครองโดยการดำเนินการต่างๆ ประชาชนล้วนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ดังที่กล่าวมานี้ การเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยจึงเป็นการปกครองระบอบเดียวที่ประชาชนมีทั้งสิทธิ เสรีภาพ โดยมีลักษณะสำคัญประกอบไปด้วย

1. ประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย รัฐบาลได้อำนาจมาจากประชาชนหรือโดยความยินยอมของประชาชน

2. การเลือกผู้แทนในสังคมสมัยใหม่ที่เป็นประชาธิปไตยแบบมีผู้แทนต้องเป็นการเลือกที่บริสุทธิ์ ยุติธรรมโดยประชาชนสามารถไปใช้สิทธิเลือกตั้งได้อย่างอิสระ โดยไม่โดนบังคับจากใคร

3. ให้ความสำคัญ แก่แนวคิดที่แตกต่าง ร่วมกันแก้ไขปัญหาและตัดสินใจทางการเมืองร่วมกัน

4. เชื่อในความเป็นอิสระและเสรีภาพของมนุษย์ การแสดงความคิดเห็น การออกเสียง การเลือกตั้ง เป็นต้น

5. ไม่เลือกปฏิบัติ บังคับใช้กฎหมายอย่างเท่าเทียม

6. มีการตรวจสอบการถ่วงดุลอำนาจซึ่งกันและกัน

7. ตัดสินใจหรือปฏิบัติตามเสียงข้างมาก

8. ประชาชนทุกคนมนประเทศ มีความเสมอภาค โดยเฉพาะในด้านกฎหมาย และมีโอกาสเท่าเทียมกันในด้านต่างๆ

9. ประชาธิปไตยอยู่บนพื้นฐานแห่งหลักการแบบเสรีนิยม (ประชาชนยินยอมร่วมกัน)

10. ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพต่างๆ อย่างกว้างขวางโดยที่รัฐบาลเป็นผู้ให้ และคุ้มครองการใช้สิทธิเสรีภาพ

11. รัฐบาลให้หลักการปกครองโดยกฎหมายหรือหลัก นิติธรรมไม่ใช้อำนาจตามอำเภอใจ

12. ประชาชนต้องมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศผ่านกลไกต่างๆ หรือใช้สิทธิ์ที่จะแสดงบทบาทต่างๆ ได้โดยตรง

13. รัฐบาลต้องรับผิดชอบต่อประชาชนที่จะแสดงความคิดเห็นในด้านต่างๆ ต่อรัฐบาล รวมถึงมีสิทธิ์เปลี่ยนแปลงรัฐบาลตามวิธีการที่กำหนดได้

จะเห็นได้ว่าลักษณะที่ได้กล่าวมาแล้วนี้ จะเป็นลักษณะที่สำคัญมาก อาจจะกล่าวได้ว่าเป็นหัวใจสำคัญของสังคมประชาธิปไตย และยังเป็นส่วนที่สำคัญที่ประชาชนทุกคนจะต้องเรียนรู้ ทำความ

เข้าใจเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติในการอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุขถ้วนหน้ากัน (อมร รักษาสัตย์และคณะ, 2539, หน้า 33) ในการปกครองระบอบประชาธิปไตย จะต้องมีกลไกทางการเมืองได้แก่สถาบันต่างๆ ภายในโครงสร้างของรัฐบาลประชาธิปไตยและ สถาบันต่างๆ เหล่านี้จะทำหน้าที่เกี่ยวกับกระบวนการทางการเมืองการปกครองภายใต้แนวความคิดระบอบประชาธิปไตย ซึ่งกลไกทางการเมืองที่สำคัญได้แก่ “สถาบันฝ่ายบริหาร”, “ฝ่ายนิติบัญญัติ”, “ฝ่ายตุลาการ”, “พรรคการเมือง” และ “การเลือกตั้ง” เป้นต้น (Charles F. Cnudde and Deane E. Neubauer, 1969, pp. 65)

สรุปได้ว่า จากความหมายและความเป็นมาของ “ประชาธิปไตย” (Democracy) เป็นกระบวนการของการปกครองที่ถือแบบอย่างว่า อำนาจรัฐ อำนาจการตัดสินใจ อำนาจการกำหนดนโยบายเป็นของประชาชน คือประชาชนเป็นใหญ่ในอำนาจการปกครอง โดยผ่านรัฐบาล ซึ่งประชาชนสามารถเลือกตัวแทนเข้าไปบริหารประเทศได้ผ่านกระบวนการการเลือกตั้งอย่างอิสระเสรี การปกครองในระบอบประชาธิปไตยถือเสียงข้างมากเป็นใหญ่โดยเคารพเสียงข้างน้อยตามกฎหมาย เมื่ออำนาจทุกส่วนมาจากประชาชนของประเทศ จึงจะเรียกได้ว่าเป็นการเมืองการปกครองแบบ “ประชาธิปไตย” แท้จริง

2.3.3 รูปแบบทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย

ในรูปแบบที่จะกล่าวต่อไปนี้เป็นอีกหนึ่งส่วนที่สำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งพอจะสรุปจากแนวคิดได้เป็น 4 แนวความคิด ดังที่จะกล่าวต่อไป

2.3.3.1 การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยโดยตรง (Direct Democracy) ซึ่งการมีส่วนร่วมในลักษณะนี้ประชาชน หรือพลเมืองของรัฐจะทำหน้าที่เป็น “สภา” โดยทุกคนจะมีส่วน ร่วมในการประชุมพิจารณาเรื่องต่างๆ ด้วยตัวเอง เพราะเชื่อว่า ประชาชนทุกคนต้องมีส่วนร่วมใน การกำหนดกฎเกณฑ์ในสังคม แต่ภายหลังเมื่อสมาชิกของสังคมเพิ่มจำนวนมากขึ้นและสังคมมีความซับซ้อนขึ้น การปกครองในระบอบประชาธิปไตยโดยตรงจึงกลายเป็นเรื่องยากที่จะสามารถทำได้จริง เพราะประชาชนทุกคนไม่สามารถเข้ามาใช้อำนาจของตนเองได้ในทุกกิจกรรมของประเทศ ปัจจุบันมีการใช้ประชาธิปไตยทางตรงในเรื่องของ “การลงประชามติ” (Referendum) “การเสนอร่างกฎหมายโดยประชาชน” (Initiative) การถอดถอนผู้แทนรายบุคคลหรือทั้งสภา

2.3.3.2 การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยแบบตัวแทน หรือประชาธิปไตยโดยอ้อม (Representative Democracy) การมีส่วนร่วมในรูปแบบนี้ คือการที่ประชาชนได้ทำหน้าที่เลือกผู้แทนของตนเข้าไปใช้อำนาจ “อธิปไตย” แทนตนในรัฐสภา ผ่านระบบที่เรียกว่า “การเลือกตั้ง”

2.3.3.3 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม (Participatory Democracy) หรือ ที่เรียกว่า “ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม” ซึ่งเป็นการนำประชาชนให้มีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยโดยตรงมาผสมผสานกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ในระบอบประชาธิปไตยแบบตัวแทนและเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทางการเมืองการปกครองมากยิ่งขึ้น โดยให้ประชาชนเข้ามามีอำนาจในการตัดสินใจทางการเมืองและการบริหารในเรื่องสำคัญๆ ที่มีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตและวิถีชีวิตของประชาชนในชุมชนหรือท้องถิ่น

ภูมิภาคต่างๆ และอำนาจในการตรวจสอบและควบคุมการทำงานของ “ผู้แทน” ซึ่งก็คือ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภา แล้วแต่กรณีรวมทั้งการเปิดโอกาสให้ “สถาบันทางการเมือง” ต่างๆ ตัวอย่างเช่น ภาคประชาสังคม ภาคประชาชน องค์กรอิสระ องค์กรตามรัฐธรรมนูญ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สื่อมวลชนสามารถทำหน้าที่ในการติดตาม และตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐได้อย่างเต็มที่

2.3.3.4 ในรูปแบบนี้อาจจะไม่ค่อยมีการพูดถึงมากนัก คือ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยแบบถกแถลง “สาน เสวนาหาทางออก” (Deliberative Democracy) เป็นประชาธิปไตยแบบถกแถลงที่เป็นกระบวนการ สำคัญของประชาธิปไตยภาคพลเมือง ประชาธิปไตยชุมชน เป็นความพยายามที่จะแก้ไขปัญหาที่เกิดจากข้อบกพร่องของประชาธิปไตย แบบตัวแทนที่เป็นรูปแบบสถาบันที่ตายตัว ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนที่มีความซับซ้อน และมีความแตกต่างหลากหลายได้ ทั้งนี้ หลักการประชาธิปไตยแบบ “ถกแถลง” ไม่ได้เป็นสิ่งที่ขัดแย้งกับระบอบประชาธิปไตยแบบตัวแทน เพราะระบอบประชาธิปไตยทั้งสองแบบสามารถอยู่คู่กันได้ซึ่งระบอบประชาธิปไตยแบบถกแถลงจะช่วยแก้ไขปัญหา ข้อบกพร่องต่างๆ ของระบบการเมืองแบบตัวแทน โดยการมีส่วนร่วมของภาคพลเมืองที่มีความสำนึกทางการเมือง (Active Citizen) และมีจิตสาธารณะรวมหมู่ (Civic Life) รูปแบบการมีส่วนร่วมในลักษณะนี้ที่เห็นได้ชัด คือการที่ภาคประชาชน หรือภาคพลเมืองเข้าร่วมกันวิเคราะห์ แลกเปลี่ยนถกแถลงกัน เพื่อนำเสนอแนวคิดของตนในการสร้างนโยบายที่เหมาะสมสำหรับตนเอง หลักการสำคัญของการมีส่วนร่วมในรูปแบบนี้ คือ “กระบวนการที่ให้ประชาชนทุกคน หรือภาคพลเมือง” ได้มีส่วนร่วมในการเสนอแนะ และตอบสนองข้อเรียกร้องเพื่อให้ตัวแทนของตนหรือรัฐบาลนำไปปฏิบัติต่อไป (กลุ่มงานผลิตเอกสาร สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร์, 2561, หน้า 13)

จากข้อแนวคิดข้างต้นจะทำให้เห็นได้ว่า รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้น “ประชาชน” สามารถกระทำได้ในหลายรูปแบบ เป็นกระบวนการที่ชี้ชัดให้เห็นถึงว่าประชาชนสามารถมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเมืองการปกครองได้อย่างกว้างขวางตามรูปแบบที่กล่าวมา ซึ่งรูปแบบที่กล่าวมานี้เป็นสิ่งที่สื่อให้เห็นว่าประชาชนทุกคนก็มีโอกาศที่จะทำการสื่อสารรับรัฐมากยิ่งขึ้น เพราะจากการประสานงานระหว่างรัฐกับประชาชนทำให้เกิดผลประโยชน์ร่วมกันตามความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริงทำให้การดำเนินการไม่ว่าจะเป็น “นโยบายการเมือง” เศรษฐกิจ และสังคมทำให้มีการเปลี่ยนผ่านไปสู่การช่วยกำหนด “ประเด็นสาธารณะ” ที่ทุกภาคส่วนมีส่วนเกี่ยวข้องจะต้องให้ความสำคัญ ไม่ว่าจะเป็น ประชาชน นักการเมือง การปกครองประเทศล้วนแล้วเป็น “เรื่องของคนทุกคนในสังคม” และยังมีสิ่งที่สำคัญที่ควรจะต้องกล่าวถึงในลำดับถัดไปที่ขาดไม่ได้ในระบอบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยกล่าวคือ “หลักการแห่งประชาธิปไตย”

2.3.4 หลักการพื้นฐานแห่งประชาธิปไตย

ในรูปแบบการปกครองใดก็ตามไม่ว่าจะเป็น “การปกครองแบบประชาธิปไตย”, “การปกครองแบบเผด็จการ” ล้วนมีหลักพื้นฐานในการปกครอง ซึ่งหลักพื้นฐานของประชาธิปไตยมีรายละเอียดพอที่จะจำแนกได้ดังนี้

2.3.4.1 อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชน (Popular Sovereignty) ประชาธิปไตยนั้นถือว่าเป็นอำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศ หรืออำนาจอธิปไตย นั้นเป็นของประชาชนทุกคนร่วมกัน การปกครองที่สามารถทำให้ทุกคนในสังคมสามารถแสดงออกถึงความต้องการของตนเองได้ อีกทั้งต้องจัดการให้มีการปกครองเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์แก่ทุกคนในสังคมด้วยเช่นกัน หรือกล่าวได้ว่า “เป็นประชาธิปไตยทางตรง” (Direct Democracy) อย่างไรก็ตามด้วยข้อจำกัดหลายๆ ประการในสังคมปัจจุบัน เช่น จำนวนประชากรที่มีมากจนทำให้ไม่สามารถใช้รูปแบบการปกครองแบบประชาธิปไตยทางตรงได้ ปัจจุบันจึงใช้การปกครองระบอบ “ประชาธิปไตยทางอ้อม” (Indirect Democracy) ผ่านการเลือกตัวแทนเข้าไปทำหน้าที่ในการปกครองแทน อาทิเช่น การเลือกตั้งหรือการมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบอื่นๆ เป็นต้น (ธัญธัช วิภัติภูมิประเทศ, 2546, หน้า 6-10)

2.3.4.2 หลักเสรีภาพ (Liberty) หลักการว่าด้วยสิทธิเสรีภาพเป็นหลักการที่สำคัญมากอย่างหนึ่งของประชาธิปไตยคือ “สิทธิ” (right) “เสรีภาพ” (liberty) และ “อิสรภาพ” (freedom) สิทธิ หมายถึง ประโยชน์ที่กฎหมายรับรอง และคุ้มครองให้ เสรีภาพ หมายถึง โอกาสที่จะเลือกทำหรือไม่ทำระหว่างทางเลือกหลายทางตามปรารถนาของตนโดยปราศจากข้อบังคับหรือข้อขำกัดจะจำกัดสิ่งที่กล่าวมานี้ได้ก็มีเพียงแต่โดยกฎหมายเท่านั้น ส่วนอิสรภาพ หมายถึงการทำหรืองดเว้น ที่จะทำสิ่งใดๆ ก็ได้ที่ไม่ละเมิดผู้อื่นบนหลักของกฎหมาย (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2554, หน้า 11)

2.3.4.3 หลักความเสมอภาค (Equality) ความเสมอภาพในระบอบประชาธิปไตยในหมายความที่ว่า การที่ราษฎรทุกคนในประเทศมีความเสมอภาคหรือความเท่าเทียมกัน เป็นพื้นฐานเรื่องสำคัญๆ ที่เป็นไปได้ในฐานะที่เป็นมนุษย์ ปุถุชน อันจะทำให้ทุกคนมีศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์และก่อให้เกิดความยุติธรรมในสังคม ซึ่งโดยหลักแห่งความเสมอภาคนี้แบ่งออกได้ “ความเสมอภาคทางการเมือง” (Political Equality), “ความเสมอภาคทางเศรษฐกิจ” (Economic Equality), “ความเสมอภาคทางสังคม” (Social Equality), “ความเสมอภาคทางกฎหมาย” (Equality of the Law) และ “ความเสมอภาคในโอกาส” (Equality of Opportunity) เป็นหลักความสำคัญของความเสมอภาค (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2554, หน้า 7)

2.3.4.4 หลักการปกครองโดยเสียงข้างมากที่เคารพเสียงข้างน้อย (The Majority Rule with Respect to Minority Rights) ในบางครั้งมีกรณีที่ต้องมีการตัดสินใจเพื่อเลือกกระทำในสิ่งใดสิ่งหนึ่งบนสถานการณ์ที่มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันมีความหลากหลาย ทางออกที่ดีที่สุดคือการเลือกปฏิบัติตาม “มติเอกฉันท์” (Unanimity) แต่หากไม่สามารถหาข้อสรุปที่เป็นเอกฉันท์ได้ในระบอบประชาธิปไตยจะต้องยึดหลักการตัดสิน บนความขัดแย้งด้วยวิธีการลงคะแนนเสียงและเลือกที่จะปฏิบัติตาม “มติของเสียงข้างมาก” (Majority Decision –Making) โดยให้ความเคารพต่อสิทธิของ “เสียงข้างน้อย” (Fundamental Rights of Minority) ด้วยเพราะการยอมปฏิบัติตามมติเสียงข้างมากโดยละเลยสิทธิขั้นพื้นฐานของเสียงข้างน้อยจะทำให้การปกครองแบบประชาธิปไตยนั้นกลายเป็นเผด็จการของเสียงข้างมาก ซึ่งผิดไปจากหลักการของประชาธิปไตยโดยสิ้นเชิง (ดาวน้อย สุทธินิภาพันธ์, 2560, หน้า 5)

2.3.4.5 หลักนิติธรรม (Rule of Law) เป็นอีกหลักการที่สำคัญ คือ การยึดถือกฎหมายเป็นเกณฑ์ในการดำเนินกิจกรรมถือว่าเป็นนโยบายและความต้องการของประชาชน เพราะกฎหมายที่

ใช้บังคับนั้นได้ถูกกำหนดขึ้นโดยผู้แทน หรือตัวแทนของประชาชน จึงนับได้ว่ากฎหมายมาจากประชาชนนั่นเอง นอกจากนี้ยังถือว่ากฎหมายเป็นหลักประกันที่มีความสำคัญมากอีกประการหนึ่ง เพราะว่า “กฎหมาย” มีการบัญญัติอย่างชัดเจนสามารถเปิดเผยและใช้กระบวนการพิสูจน์ที่มีเหตุผลที่สุดเท่าที่จะกระทำได้จึงสามารถนำไปใช้เพื่อก่อให้เกิดความยุติธรรมได้และยังคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของบุคคล ของทุกคนในประเทศได้ด้วย (ดาวน้อย สุทธินิภาพันธ์, 2560, หน้า 6)

จากหลักการที่กล่าวมาแล้วเบื้องต้นจึงชี้ให้เห็นได้ว่า การเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยล้วนมีหลักการและกระบวนการที่ประชาชนทุกคนต้องมีความรู้ เอาใจใส่ในองค์ความรู้ต่างๆ เพื่อเป็นประโยชน์แก่ตนเอง เป็นประโยชน์ต่อสังคมการเมืองด้วย ซึ่งหากว่าประชาชนมีความเข้าใจในหลักการดังที่กล่าวมาจะทำให้ประชาธิปไตยมีการพัฒนาขึ้นไปได้อย่างสมบูรณ์ในอนาคต

2.3.5 การเปลี่ยนผ่านสู่ระบอบประชาธิปไตยของประเทศไทย

การเปลี่ยนผ่านระบอบการปกครองในประเทศไทย คือ คณะราษฎรได้ทำการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ มาเป็นระบอบประชาธิปไตยเมื่อวันที่ “24 มิถุนายน พ.ศ. 2475” ทั้งนี้กลุ่มอนุรักษนิยมมีมุมมองถึงการเปลี่ยนแปลงครั้งนี้ว่าเป็นการ “ชิงสุกก่อนห่าม” ส่วนกลุ่มซ้ายมีมุมมองถึงการเปลี่ยนแปลงครั้งนี้ว่า “เป็นการปฏิวัติที่ไม่สมบูรณ์” แต่เหตุการณ์นี้นับเป็นความพยายามที่ทำให้ประวัติศาสตร์การเมืองไทย มีประชาธิปไตยเกิดขึ้นครั้งแรก มีรัฐธรรมนูญ มีการใช้การปกครองระบอบประชาธิปไตยในระบบ “รัฐสภา” การทำให้เป็นประชาธิปไตยครั้งแรกนี้เกิดปัญหาหลายด้าน โดยเฉพาะความขัดแย้ง ในชนชั้นนำระหว่าง “คณะราษฎรกับกลุ่มอำนาจเดิม” ที่เกิดขึ้นหลังผ่านช่วงการประนีประนอมมาได้ไม่นาน รวมถึงความขัดแย้งในคณะราษฎร ความขัดแย้งในชนชั้นนำมีทั้งปัญหาที่เกิดจากความคิดที่ไม่เหมือนกันเกี่ยวกับแนวทางการบริหาร การแย่งชิงอำนาจของแกนนำกลุ่มต่างๆ เหตุผลเหล่านี้ส่งผลให้เกิด การกบฏและการรัฐประหารหลายครั้ง สะท้อนถึงการไม่เคารพกติกาทางการเมืองของชนชั้นนำ นอกจากนี้ยังส่งผลต่อการร่างรัฐธรรมนูญ การออกแบบโครงสร้างสถาบันทางการเมือง รัฐธรรมนูญ เป็นเครื่องมือในการรักษาอำนาจของชนชั้นนำ (จิราภรณ์ ดำจันทร์, 2562, หน้า 102-103) อีกทั้ง ยังประสบปัญหากับสงครามโลกครั้งที่ 2 ประเทศไทยเข้าร่วมสงครามโลกครั้งที่ 2 ในฝ่ายอักษะ นำมาสู่ความขัดแย้งในคณะราษฎรด้วยกันเอง เกิดความแตกแยกเป็นกลุ่มฝ่ายพลเรือนที่มีนายปรีดี พนมยงค์ เป็นผู้นำ และกลุ่มอนุรักษนิยมที่มี นายควง อภัยวงศ์ เป็นหัวหน้า กับกลุ่มฝ่าย จอมพล ป. พิบูลสงคราม และกองทัพบก สุดท้ายฝ่ายอักษะแพ้สงคราม ฝ่ายพลเรือนจึงได้เข้ามาจัดตั้งรัฐบาลแทน แต่รัฐบาลพลเรือนก็ต้องประสบปัญหาด้าน เศรษฐกิจ ข่าวการทุจริต เหตุการณ์การสวรรคตของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล และรัฐบาลไม่สามารถคลี่คลายเหตุการณ์นี้ได้ จึงทำให้รัฐบาลพลเรือนขาดความชอบธรรม อีกทั้ง การเคลื่อนไหว ต่อต้านจากกลุ่มอำนาจนิยมและกลุ่มอนุรักษนิยม จึงนำไปสู่การ “รัฐประหาร พ.ศ. 2490” ส่งผลให้การทำให้เป็นประชาธิปไตยครั้งแรกของประเทศไทยต้องสิ้นสุดลง การรัฐประหารครั้งนี้นำไปสู่การกลับมาของกลุ่มอนุรักษนิยม แต่อย่างไรก็ตาม หลังการรัฐประหาร พ.ศ. 2494 อำนาจทางการเมืองก็ตกอยู่กับกองทัพจาก จอมพล ป. พิบูลสงคราม มาสู่จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ และจอมพล ถนอม กิตติขจร จนนำไปสู่เหตุการณ์ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2516 การทำให้เป็นประชาธิปไตยที่เกิดขึ้นจากพลังของประชาชนที่ต้องการขับเคลื่อน ประชาธิปไตยในเหตุการณ์ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2516 ได้นำไปสู่การประกาศใช้ “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

พุทธศักราช 2517” ซึ่งเป็นรัฐธรรมนูญที่เป็นประชาธิปไตยมากที่สุดตั้งแต่ได้เคยประกาศใช้มา อาจจะเอื้อให้การเป็นประชาธิปไตยประสบความสำเร็จ แต่ก็ไม่อาจที่จะสำเร็จได้ การทำให้เป็นประชาธิปไตยในช่วงนี้ต้องประสบปัญหาภายนอกประเทศจากความขัดแย้งและการแบ่งขั้วอุดมการณ์ของโลกในช่วงสงครามเย็น ส่วนปัญหาภายในประเทศก็เกิดความขัดแย้งและการแบ่งขั้วอุดมการณ์ซ้ายและขวา มีกลุ่มเคลื่อนไหวจำนวนมากที่เรียกร้องความเป็นธรรมในสังคม รวมถึงการแพร่กระจายอุดมการณ์คอมมิวนิสต์ การขยายอิทธิพลของพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย ในกลุ่มนักศึกษา ขณะที่รัฐบาลพลเรือนขาดเสถียรภาพเพราะเป็นรัฐบาลผสม ปัญหาความขัดแย้งในผลประโยชน์ของพรรคการเมือง ปัญหาการบริหารงานของรัฐบาลโดยเฉพาะการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในสังคม และผลจากภัยคุกคามคอมมิวนิสต์นำไปสู่การจัดตั้งกลุ่มฝ่ายขวาขึ้นหลายกลุ่ม ได้นำมาซึ่งการรวมตัวที่เข้มแข็งและเหตุการณ์ “6 ตุลาคม พ.ศ. 2519” จนเกิดการรัฐประหาร จึงส่งผลให้การทำให้เป็นประชาธิปไตยต้องสิ้นสุดลง ถึงแม้ความพยายามในการทำให้เป็นประชาธิปไตยจะได้เริ่มขึ้นต่อหลังเหตุการณ์ “พฤษภาทมิฬ พ.ศ. 2535” ที่นำไปสู่การร่างรัฐธรรมนูญเพื่อปฏิรูปการเมืองครั้งใหญ่แต่ก็ต้องล้มเหลวอีกครั้ง (จิราภรณ์ ดำจันทร์, 2562, หน้า 173-175)

ความพยายามให้เป็นประชาธิปไตยในช่วงระหว่าง พ.ศ. 2540-2549 ช่วงนี้เป็นช่วงการเมืองหลังเกิดวิกฤตทางเศรษฐกิจครั้งใหญ่ กองทัพถอยออกจากการเมืองหลังเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ พ.ศ. 2535 แต่แล้วก็เกิด “การรัฐประหาร พ.ศ. 2549” ทำให้เห็นว่าแม้จะมีรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ที่เรียกกันว่ารัฐธรรมนูญฉบับประชาชน ซึ่งเป็นการเปิดพื้นที่ให้ประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากที่สุดและนำไปสู่การปฏิรูปการเมืองครั้งใหญ่ โดยเฉพาะการส่งเสริมให้พรรคการเมือง มีความเข้มแข็ง “การปฏิรูปการเลือกตั้ง” เป็นสิ่งที่ทำให้เห็นว่าประเทศไทยได้มีการพัฒนาประชาธิปไตย ไปในทางที่ดีขึ้น ความก้าวหน้าเหล่านี้ก็ไม่อาจทำให้ประชาธิปไตยตั้งมั่นได้ การทำให้เป็นประชาธิปไตย ช่วงนี้ได้รับผลกระทบจากปัญหาบทบาทตัวแสดงทางการเมืองที่ไม่ส่งเสริมประชาธิปไตย ปัญหาการไม่ยอมรับการตรวจสอบและจริยธรรมในการบริหารของนายกรัฐมนตรี ปัญหาการบริหารนโยบาย ของรัฐบาล ได้ส่งผลกระทบต่อความชอบธรรมของรัฐบาล ปัญหาในรัฐสภาที่ไม่อาจทำหน้าที่ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นำไปสู่การเคลื่อนไหวต่อต้าน “นอกรัฐสภา” มีการใช้ความรุนแรงกันเกิดขึ้น บทบาทของชนชั้นนำที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งได้ทำลายประชาธิปไตย จนนำไปสู่การรัฐประหาร พ.ศ. 2549 เป็นการสร้างความล้มเหลวในการทำให้เป็นประชาธิปไตยของประเทศไทยอีกครั้ง หลังจากประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 การทำให้เป็นประชาธิปไตยก็เริ่มต้นอีกครั้ง (จิราภรณ์ ดำจันทร์, 2562, หน้า 230-231)

ได้เริ่มมีการเปลี่ยนผ่านจากข้างบนซึ่งจะส่งผลให้ประชาธิปไตย เกิดขึ้นแบบช้าๆ แต่ในกรณีนี้ก็ไม่อาจทำให้เป็นประชาธิปไตยได้จาก “การรัฐประหาร พ.ศ. 2557” ปัญหาสำคัญของการทำให้เป็นประชาธิปไตยในช่วงนี้คือ ความขัดแย้งของพรรคการเมืองเกิดขึ้น “แบบสองขั้ว” มีการใช้ความรุนแรงกันเกิดขึ้นปัญหาในการพยายามออก “กฎหมายนิรโทษกรรม” การทุจริตโครงการของรัฐบาล รวมถึงตุลาการภิวัตน์ การแทรกแซงการเมืองของกองทัพและ (Network Monarchy) ผลจากปัญหาเหล่านี้ส่งผลให้การทำให้เป็นประชาธิปไตยของประเทศไทยต้องล้มเหลวอีกครั้ง แม้ว่าจะมีรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ก็ไม่อาจคาดการณ์ได้ว่ารัฐบาล ชุดใหม่จะมีความสามารถใน

การทำให้ประเทศไทยมีประชาธิปไตยได้อย่างตั้งมั่นหรือไม่ เพราะยังอยู่ ในช่วงความขัดแย้งที่มีให้เห็นอยู่ต่อเนื่องจากพรรคการเมือง ที่มาของสมาชิกวุฒิสภา เปิดช่องทางให้เสนอชื่อคนนอกเพื่อให้รัฐสภาลงมติเลือกเป็นนายกรัฐมนตรีได้อีกทั้ง ยังมีกลุ่มเคลื่อนไหวต่างๆ ที่เรียกร้องประชาธิปไตยที่แท้จริงเกิดขึ้นอยู่สม่ำเสมอ (จิราภรณ์ ดำจันทร์, 2562, หน้า 295-298) ถึงแม้ว่าประเทศไทยจะเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครองมาเป็นประชาธิปไตยแล้ว แต่ก็ยังเป็นประเทศที่มีระบอบประชาธิปไตยที่ยังไม่ตั้งมั่น ระบอบประชาธิปไตยที่แท้จริงที่มีความคลุมเคลือยังไม่สามารถใช้ ในประเทศไทยได้เหมือนประเทศต่างๆ ในโลก เพราะมีปัจจัยหลายอย่างที่เข้ามาเกี่ยวข้อง โดยปัจจัยที่ส่งผลให้ประเทศไทยยังไม่สามารถเปลี่ยนผ่านไปสู่ประชาธิปไตยได้อย่างตั้งมั่นในเบื้องต้น คือ (1) ชนชั้นนำขาดเจตนารมณ์ในการทำให้เป็นประชาธิปไตย, (2) การออกแบบสถาบันทางการเมือง ขาดการเชื่อมโยงกับประชาชน, (3) ตัวแสดงทางการเมืองมีการทุจริตและไม่ยอมรับให้มีการตรวจสอบอย่างแท้จริง, (4) กองทัพมีการแทรกแซงทางการเมืองอยู่ตลอด (จิราภรณ์ ดำจันทร์, 2560, หน้า 244)

สรุปจากประเด็นที่กล่าวมาข้างต้น จากการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พุทธศักราช 2475 เป็นต้นมา สู่ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยอาจจะกล่าวได้ว่า “เกือบ 100 ปีที่ว่างเปล่าของประชาธิปไตย” ซึ่งไม่สามารถทำให้เป็นรูปแบบที่มั่นคงได้เหมือนกับหลายๆ ประเทศในโลก เป็นปัญหาของประเทศไทยที่ยังหาความสมดุลแห่งประชาธิปไตยไม่ได้ เป็นที่น่าจับตาต่อไปประชาธิปไตยของไทยในอนาคตจะออกมาในรูปแบบไหน เมื่อประเทศไทยมีการปกครองแบบประชาธิปไตยโดยมีองค์พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขประเทศ แนวทางการดำเนินชีวิตเป็นคำถามที่ควรให้ความสนใจว่า “วิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยของประชาชนคนไทย” ควรมีแนวทางอย่างไร เพื่อสนับสนุนประชาธิปไตยให้มีความยั่งยืนสืบไป

2.3.6 วิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยของประชาชนคนไทย

เป็นที่เข้าใจกันได้ว่าประชาชนจะมีลักษณะแห่งการเมืองประชาธิปไตยแบบใดนั้นหรือมีความเกี่ยวพันธ์กับประชาธิปไตยมากน้อยอย่างไร ซึ่งสามารถพิจารณาได้จาก “อุปนิสัย” หรือ “วิถีการดำเนินชีวิต” ของประชาชนในสังคมนั้นๆ เป็นสำคัญ พอที่จะอธิบายแยกได้ต่อไปนี้

2.3.6.1 การเคารพเหตุผลมากกว่าตัวบุคคล ซึ่งประชาชนจะแก้ปัญหาต่างๆ ด้วยการใช้หลักเหตุผล ให้ความเคารพซึ่งกันและกันเสมอ และต้องยอมรับว่าประชาชนทุกคนมีสติปัญญาด้วยเหตุนี้สังคมแห่งประชาธิปไตยจะดำเนินการไปได้ด้วยดีเพราะประชาชนใช้เหตุผลในการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นที่แตกต่างไปจากตน

2.3.6.2 การรู้จักประนีประนอม ผู้ที่มีความเชื่อมั่นในวิถีแห่งประชาธิปไตยล้วนไม่ใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหาแต่จะมีการตกลงกันอย่างสันติวิธีมากกว่าใช้กำลัง หากว่ามีการใช้ความรุนแรงในการแก้ไขปัญหาระหว่างประชาชนด้วยกัน หรือรัฐทำกับประชาชน ก็จะทำให้ขัดกับหลักการพื้นฐานของประชาธิปไตย ซึ่งถือว่ามนุษย์เป็นผู้มีเหตุผล

2.3.6.3 การมีระเบียบและวินัย สังคมประชาธิปไตยประชาชนทุกคนล้วนต้องปฏิบัติตามระเบียบ มีวินัย ปฏิบัติตามกฎหมายของบ้านเมือง ทำให้การบังคับใช้กฎหมายมีความศักดิ์สิทธิ์ โดยไม่ย่อมให้ใครผู้ใดมาละเมิดหรือกระทำตามอำเภอใจของตนเองได้ หากว่ามีกฎระเบียบหรือกฎหมายที่ละเมิดสิทธิไม่เป็นธรรมก็ควรมีการเสนอเรียกร้องให้มีการแก้กฎหมายนั้นให้เป็นธรรม ประชาชนทุกคนล้วนสามารถใช้สิทธิเสรีภาพส่วนบุคคลได้ตราบเท่าที่สิ่งนั้นไม่ขัดต่อขอบเขตแห่งกฎหมาย ซึ่งหาก

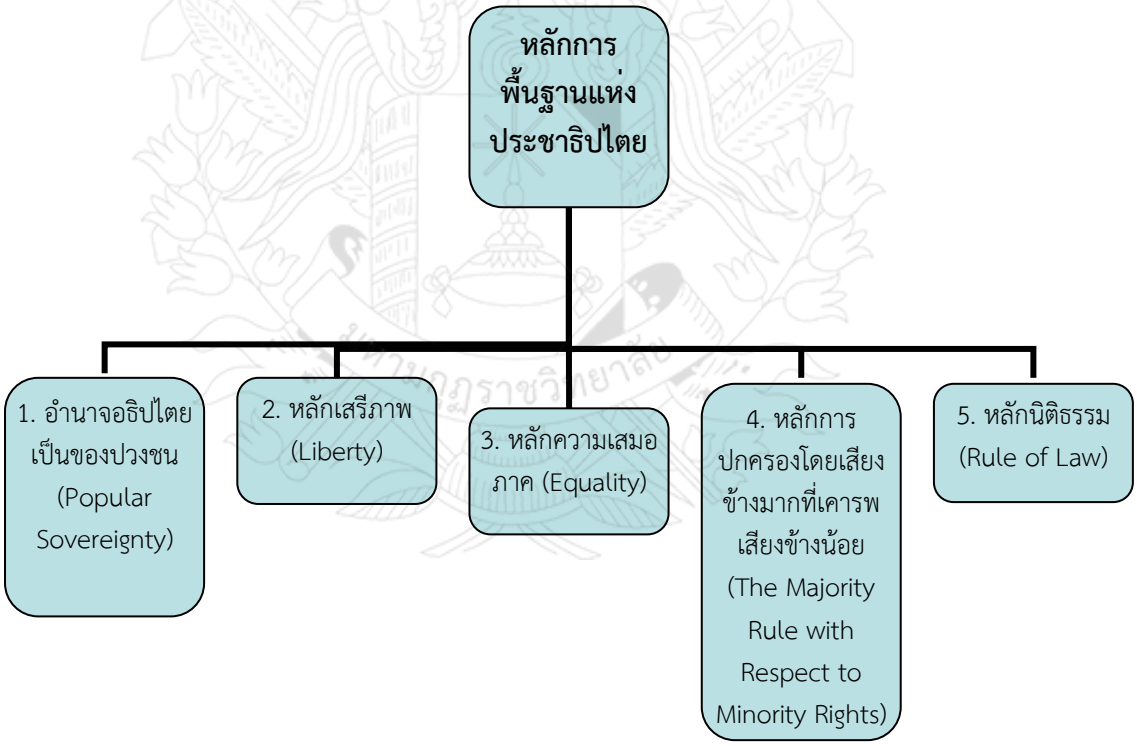
ประชาชนทำเกินขอบเขตของกฎหมายที่กล่าวมาจะทำให้สังคมประชาธิปไตยนั้นขาดความสงบสุข เป็นสังคมที่ไร้ซึ่งระเบียบวินัย

2.3.6.4 ความรับผิดชอบต่อส่วนรวม ต้องคำนึงเสมอว่าตนเองนั้นเป็นเจ้าของประเทศ และประชาชนคนอื่นๆ ก็เป็นเจ้าของประเทศด้วยเช่นกัน การประพฤติตนให้เป็นพลเมืองที่ดีของประเทศโดยรักษาสมบัติของส่วนรวม สมบัติสาธารณะ รวมทั้งการรักษาผลประโยชน์ของคนส่วนใหญ่ในสังคมและประเทศชาติด้วย ไม่เห็นประโยชน์ส่วนตนจนก่อให้เกิดความเสียหายแก่สังคม ประเทศ (สุขุม นวลสกุลและคณะ, 2554, หน้า 20-22)

จากที่กล่าวมาข้างต้นพอจะสรุปได้ว่า ประชาชนที่ดีในระบอบประชาธิปไตยควรเคารพซึ่งกันและกันเป็นพื้นฐานที่สำคัญ การให้ความเคารพต่อกฎหมายซึ่งเป็นหลักประกันที่ดีต่อการดำรงชีวิตในสังคมให้มีความสงบสุขและให้ถือว่าตนเองเป็นเจ้าของประเทศรวมกันกับผู้อื่นช่วยกันพัฒนาให้ประชาธิปไตยดำรงอยู่ตลอดไป

2.3.7 กรอบความรู้การเมืองในระบอบประชาธิปไตย

เพื่อให้เห็นองค์ความรู้ที่มีความกระชับผู้วิจัยจึงได้ทำการสร้างกรอบความรู้เกี่ยวกับหลักการสำคัญแห่งประชาธิปไตย ซึ่งได้จากแนวความคิดของนักวิชาการ วรรณกรรม หนังสือตำรา งานวิจัยต่างๆ ที่ได้อ้างอิงมาแล้วข้างต้นนำมาสร้างเป็นรูปแบบองค์ความรู้เป็นกรอบแนวคิด ดังนี้

2.4 แผนภาพกรอบความรู้หลักพื้นฐานประชาธิปไตย

2.3.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเมืองสมัยใหม่

สันติ เหล่าบุญเสงี่ยม, (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “หลักธรรมาภิบาลเพื่อการใช้อำนาจหน้าที่ของผู้ปกครองท้องที่” ผลการวิจัย พบว่า

1. หลักธรรมาภิบาลที่เหมาะสมสำหรับกำนัน ผู้ใหญ่บ้านมี 8 หลักการคือ หลักความรับผิด หลักนิติธรรม หลักการมีส่วนร่วม หลักฉันทามติ หลักคุณธรรม หลักประสิทธิภาพและประสิทธิผล หลักสนองตอบความต้องการของประชาชน และ หลักความโปร่งใส

2. การวิจัยเสนอแนะ เชิงนโยบาย โดยกรมการปกครองควรนำหลักธรรมาภิบาลทั้ง 8 ข้อไปสร้างความเข้าใจแก่ผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงมหาดไทย และกำหนดเป็นนโยบายและ แนวทางที่ชัดเจน เพื่อการนำหลักธรรมาภิบาลสู่การปฏิบัติ การจัดอบรมให้ความรู้ สร้างความเข้าใจ และการนำหลักธรรมาภิบาลทั้ง 8 ข้อใช้ประกอบการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อสร้างความเป็นธรรม และ ความพึงพอใจแก่ประชาชน ข้อเสนอแนะเชิงกฎหมาย คือการนำหลักธรรมาภิบาลบัญญัติ เป็นกฎหมายและมีบทลงโทษเพื่อให้มีการบังคับใช้ตลอดจนให้แก้ไขกฎหมาย การเข้าสู่ตำแหน่ง โดยใช้วิธีการสรรหาเพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง ข้อเสนอแนะในวิจัยครั้งต่อไปคือ “กฎหมายต้นแบบว่าด้วยหลักธรรมาภิบาล”

นิยม เวชกามา, (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ของประชาชนชาวสกลนครตามแนวพุทธจิตวิทยา” ผลการวิจัย พบว่า

1. จากการวิเคราะห์หลักพุทธธรรมและจิตวิทยาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนชาวสกลนคร พบว่า (1) ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยโดยตรง ประชาชนทำหน้าที่เป็นสภาใช้อำนาจนิติบัญญัติ บริหาร และตุลาการด้วยตนเอง โดยมีความคิด พูด และทำด้วยเมตตาต่อกัน กระจายผลประโยชน์ปฏิบัติตามระเบียบวินัยและกฎหมาย รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและเคารพความคิดที่แตกต่าง (2) ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยโดยอ้อม ประชาชนเลือกผู้แทนไปใช้อำนาจนิติบัญญัติและบริหารแทนตน ผ่านการเลือกตั้งด้วยความรู้รักสามัคคีปรารถนาดีและหวังประโยชน์สุขร่วมกัน (3) ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม ประชาชนมีอำนาจตัดสินใจทางการเมืองและการบริหารในเรื่องสำคัญที่มีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตและวิถีชีวิตของตนในรูปของภาคพลเมืองหรือผ่านตัวแทนตามหลักสาราณียธรรม และ (4) ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยแบบถกแถลง เป็นกระบวนการสำคัญของประชาธิปไตยภาคพลเมืองในรูปของประชาธิปไตยชุมชน เป็นความพยายามที่จะแก้ไขปัญหาที่เกิดจากข้อบกพร่องของประชาธิปไตยแบบตัวแทนที่เป็นรูปแบบสถาบันที่ตายตัว ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนที่มีความซับซ้อน และมีความแตกต่างหลากหลายให้มีความสามัคคีร่วมมือร่วมใจกันด้วยไมตรีจิต

2. จากการสังเคราะห์หลักพุทธธรรมและจิตวิทยาเกี่ยวกับแนวทางการสร้างรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนชาวสกลนคร พบว่า แนวทางการสร้างรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนชาวจังหวัดสกลนครตามแนวพุทธจิตวิทยาด้านการมีส่วนร่วมโดยตรง ด้านการมีส่วนร่วมโดยอ้อม ด้านการมีส่วนร่วมแบบแบการมีส่วนร่วม และด้านการมีส่วนร่วมแบบถกแถลงตั้งอยู่บนหลักเมตตากายกรรม เมตตาวจีกรรม

เมตตามโนกรรม คิดด้วยความปรารถนาดีต่อกนั กระจายผลประโยชน์หรือทรัพยากรทั่วถึงกัน เคารพระเบียบวินัย กฎหมาย และบังคับใช้กฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน และเคารพความคิดของผู้อื่นและรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างด้วยเมตตา

3. จากการวิเคราะห์รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนชาวสกลนครตามแนวพุทธจิตวิทยา พบว่า (1) รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนชาว สกลนครโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.61 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยมากที่สุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยอ้อม ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.68 รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.62 ด้านการมี ส่วนร่วมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.59 และน้อยที่สุด คือ ด้านการมีส่วนร่วม ทางการเมืองแบบถกแถลง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.57 (2) รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนชาว สกลนครพิจารณาตามลำดับความต้องการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ลำดับความต้องการในการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากที่สุด คือ การมีส่วนร่วมทางการเมืองเพราะมีความต้องการความมั่นคงในการทำงานและการมีชีวิตอยู่อย่างมั่นคงในชุมชน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมทางการเมืองเพราะมีความต้องการที่จะได้รับการ ยอมรับจากคนในหมู่บ้านค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 น้อยที่สุด คือ การมีส่วนร่วมทางการเมืองเพราะมี ความต้องการที่จะพัฒนาตนเองให้มีความรู้เกี่ยวกับการเมืองให้ดีที่สุดค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.99

ศิรินันท์ มุ่งหมาย, (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “บทบาทภาคประชาชนในการขับเคลื่อนภารกิจหมู่บ้านด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในเขตอำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร” ผลการวิจัยพบว่า

1. บทบาทภาคประชาชนในการขับเคลื่อนภารกิจหมู่บ้านด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในเขตอำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบทบาทภาคประชาชนในการขับเคลื่อนภารกิจหมู่บ้านด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในเขตอำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร ได้แด่ วัฒนธรรมทางการเมือง การพัฒนาทางการเมือง ค่านิยมพื้นฐานทางการเมืองแบบประชาธิปไตย โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเป็น 0.731 และสามารถร่วมกันพยากรณ์บทบาทภาคประชาชนในการขับเคลื่อนภารกิจหมู่บ้านด้านการส่งเสริมประชาธิปไตย ในเขตอำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร ได้ร้อยละ 53.40 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ข้อเสนอแนะได้แก่ บทบาทในการขับเคลื่อนภารกิจหมู่บ้านแบบประชาธิปไตยต้องเป็นผู้ที่มีวัฒนธรรมทางการเมืองที่ดี มีทัศนคติทางการเมืองและยึดมั่นในค่านิยมพื้นฐานทางการเมืองแบบประชาธิปไตย

เปรม ถาวรประภาสวัสดิ์, (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนผ่านไปสู่ประชาธิปไตย: ศึกษากรณีประเทศอังกฤษกับประเทศไทย” ผลการวิจัย พบว่า

1. เส้นทางการเปลี่ยนผ่านไปสู่ประชาธิปไตยของประเทศอังกฤษเริ่มจาก มหากฎบัตร สงครามกลางเมือง การสิ้นสุดระบอบกษัตริย์ การฟื้นฟูระบอบกษัตริย์ การปฏิวัติ อันรุ่งโรจน์ การปฏิรูปการเมือง จนส่งผลให้ประเทศอังกฤษเปลี่ยนผ่านไปสู่ประชาธิปไตยได้อย่างตั้งมั่น ปัจจัยที่

ส่งผลต่อการเปลี่ยนผ่านไปสู่ประชาธิปไตยของประเทศอังกฤษ ได้แก่ การจำกัดอำนาจของกษัตริย์ สงครามกลางเมืองระหว่างฝ่ายกษัตริย์กับฝ่ายรัฐสภา การปฏิวัติอันรุ่งโรจน์และการประนีประนอม ระหว่างกษัตริย์กับรัฐสภา การปฏิรูปการเมือง และปัจจัยที่ส่งผลให้ประเทศอังกฤษเปลี่ยนผ่านไปสู่ประชาธิปไตยได้อย่างตั้งมั่น ได้แก่ ความเข้มแข็งของรัฐสภา การปรับตัวของสถาบันกษัตริย์ การปฏิรูปการเมืองแบบค่อยเป็นค่อยไป ความเข้มแข็งของผู้นำทางการเมือง การยึดโยงกับประชาชน ประชาชนตื่นตัวทางการเมืองและอยากมีส่วนร่วม การรอดพ้นจากสงครามโดยเป็นฝ่ายชนะสงคราม กองทัพอยู่ภายใต้รัฐบาลพลเรือน ส่วนเส้นทางการเปลี่ยนผ่านไปสู่ประชาธิปไตยของประเทศไทยเริ่มจากการปฏิวัติ เหตุการณ์ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2516 การปฏิรูปการเมือง การจัดให้มีการเลือกตั้ง แต่ก็มีการรัฐประหารมาทำลายระบอบประชาธิปไตยอยู่หลายครั้ง ส่งผลให้ประเทศไทยยังไม่สามารถเปลี่ยนผ่านไปสู่ประชาธิปไตยได้อย่างตั้งมั่น ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนผ่านไปสู่ประชาธิปไตยของประเทศไทย ได้แก่ การปฏิวัติการยกเลิกอำนาจกษัตริย์ การประนีประนอมระหว่างกษัตริย์กับคณะราษฎร การต่อต้านรัฐบาลเผด็จการทหาร ประชาชนตื่นตัวทางการเมืองและเรียกร้องประชาธิปไตย การปฏิรูปการเมืองและการร่างรัฐธรรมนูญที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วม และปัจจัยที่ส่งผลให้ประเทศไทยยังไม่สามารถเปลี่ยนผ่านไปสู่ประชาธิปไตยได้อย่างตั้งมั่น ได้แก่ ความไม่เข้มแข็งของรัฐสภา ชนชั้นนำไม่เรียนรู้และไม่ต้องการระบอบประชาธิปไตย การยกเลิกรัฐธรรมนูญจากการปฏิรูป การเมือง ความไม่เข้มแข็งของผู้นำทางการเมือง การไม่ยึดโยงกับประชาชน ประชาชนบางส่วนไม่เคารพกติกาทางการเมือง การไม่โดนลงโทษปฏิรูปกองทัพ กองทัพแทรกแซงทางการเมือง

2. แนวทางที่จะทำให้ประเทศไทยเปลี่ยนผ่านไปสู่ประชาธิปไตยได้อย่างตั้งมั่น ได้แก่ ชนชั้นนำและทหารต้องยอมประนีประนอมกับประชาชนตามระบอบประชาธิปไตย กองทัพต้องไม่แทรกแซงทางการเมือง เคารพกติกาทางการเมือง ออกแบบสถาบันทางการเมืองให้มีส่วนยึดโยงกับประชาชน ผู้นำทางการเมืองต้องมีความศรัทธาต่อประชาธิปไตย สร้างความคิดและวัฒนธรรมทางการเมืองให้เป็นประชาธิปไตย กระจายอำนาจสู่ส่วนท้องถิ่นมากขึ้น

2.3.9 สรุปผังมโนทัศน์องค์ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาการเมืองสมัยใหม่

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวกับองค์ความรู้จากการศึกษาการเมืองสมัยใหม่ ผู้วิจัยได้ทำการสรุปผังมโนทัศน์ (Concept Mapping) ที่จะนำไปพัฒนา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาสร้างกรอบแนวคิด (Conceptual Framework Research) เพื่อสร้างความเชื่อมั่นของการวิจัย โดยสรุปเป็น 3 ประเด็นที่สำคัญ คือ 1) หลักการสำคัญของประชาธิปไตย 2) สถาบันการเมืองในระบอบประชาธิปไตย 3) วิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย ซึ่งสามารถสรุปเป็นผังมโนทัศน์องค์ความรู้เกี่ยวกับการเมืองสมัยใหม่ ได้ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 2.5 สรุปผังมโนทัศน์องค์ความรู้เกี่ยวกับการเมืองสมัยใหม่

สรุปที่ได้กล่าวมา การเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย โดยความเข้าใจเบื้องต้นของประชาชนนั้น คือ เป็นเรื่องของอำนาจ อิทธิพล ผลประโยชน์ หากใครเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการเมืองแล้วนั้น จะถูกมองว่าบุคคลเหล่านั้นโดยสายตาของบุคคลทั่วไปแล้วล้วนเป็นการเข้าไปเพื่อกอบโกยเอาทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดทางสังคม แต่บนหลักของความเป็นจริงแล้วนั้นเป็นเรื่องของหลักความคิด กิจกรรม การกระทำต่างๆ ที่มีความเกี่ยวพันของการใช้อำนาจเพื่อการบริหารประเทศ เป็นการเข้าไปเพื่อจัดระเบียบสังคมแห่งรัฐ การได้มาซึ่งอำนาจในการบริหารประเทศ การใช้อำนาจให้ได้มาซึ่งอิทธิพล การใช้อิทธิพลต่างๆ เพื่อที่จะได้เป็นผู้จัดการกำหนดผลประโยชน์ต่างๆ ด้านคุณค่าของสังคม เป็นอำนาจที่ได้ถูกต้องตามกฎหมาย อย่างไรก็ดีกระบวนการที่จะทำให้เกิดสิ่งดังกล่าวต้องมาจากความต้องการของประชาชนเป็นที่ตั้ง จึงจะเรียกได้ว่าเป็นอำนาจโดยความชอบธรรมเพราะประชาชนส่วนใหญ่เป็นคนเลือกมาเองตามกระบวนการ ซึ่งจะเป็นผลสะท้อนให้เห็นถึงว่าประชาธิปไตยจะเบ่งบานได้มากน้อยเพียงใดนั้นก็ขึ้นอยู่กับว่าประชาชนให้ความสำคัญตามหลักการมากน้อยเพียงใด ส่วนใหญ่แล้วที่เป็นภาพสะท้อนให้เห็นในสังคมไทยที่มีความชัดเจนคือ “ประชาธิปไตยแบบห้าวินาที” กล่าวคือ ไปรับบัตรเลือกตั้ง กาหมายเลขผู้สมัคร แล้วหย่อนบัตร ก็เสร็จแล้ว ไม่ได้ติดตามผลต่อไปว่าผู้ที่ถูกเลือกไปแล้วจะทำตามที่พูดไว้กับประชาชนมาน้อยเพียงใดหรืออาจไม่ทำตามที่พูดไว้เลย เหล่านี้จึงทำให้ประชาธิปไตยขาดความสมดุลที่จะพัฒนาให้ดีได้ตามหลักการ อย่างไรก็ดีในตัวของผู้แทนประชาชนเองก็ไม่ได้ทำตามที่บอกไว้ตามนโยบายที่เคยกล่าว คือ ก่อนที่จะได้อำนาจมากับหลังที่ได้อำนาจมาแล้วล้วนเป็นไปคนละทาง ตอนแรกจะให้ความสำคัญกับประชาชนเป็นพิเศษ พอได้อำนาจ

มาก็จะมองไม่เห็นประชาชนเลย ซึ่งเป็นปัญหาที่พบเจอได้ในปัจจุบัน ดังที่กล่าวมานี้เป็นกระบวนการกิจกรรมทางการเมืองตามหลักประชาธิปไตยเพื่อแข่งขันในการได้มาซึ่งอำนาจการปกครองตามกฎหมายนั้นเอง

2.4 องค์ความรู้เกี่ยวกับบทบาทของพลัง “บ้าน-วัด-โรงเรียน”

สถาบันทางสังคมของมนุษย์ของประเทศไทย ไม่ว่าจะเป็นครอบครัว วัด โรงเรียน และองค์กรอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นทั้งภาครัฐและเอกชน ล้วนต้องมีการจัดระบบระเบียบของสังคมให้สามารถดำเนินกิจกรรมต่างๆ ได้ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าในยุคที่ดิจิทัลยังไม่ได้เข้ามามีบทบาทมากการทำกิจกรรมต่างๆ ไม่ว่าจะในทางพุทธศาสนาหรือกิจกรรมทางบ้านเมืองบางส่วนล้วนมีวัดเป็นที่ตั้งในการดำเนินงาน และในสังคมปัจจุบันกิจกรรมที่ได้กล่าวมาอาจจะค่อยๆ หายไปหากสังคมไทยไม่ให้ความสำคัญ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากแนวคิดของนักวิชาการหลายท่านเพื่อแสดงถึงสิ่งที่ควรค่าต่อการให้ความสำคัญ กล่าวคือ บทบาทของพลัง “บ้าน วัด และโรงเรียน” ที่พอจะสรุปได้ดังนี้

2.4.1 ความหมายของพลัง “บ้าน วัด โรงเรียน”

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้พระราชทานพระราชดำริหลักการ “บวร” ให้นำบ้าน วัด โรงเรียนหรือราชการ ซึ่งเป็นสถาบันหลักของสังคมไทยที่เป็นสายใยยึดเหนี่ยวชุมชนมาแต่อดีต ที่ก่อให้เกิดการเกื้อกูลสนับสนุน ซึ่งกันและกัน ช่วยให้สังคมไทยดำรงอยู่อย่างสันติสุขมาช้านาน มาใช้ในการพัฒนาและแก้ปัญหา ในระดับชุมชน ในลักษณะ 3 ประสาน เพื่อร่วมมือบำเพ็ญประโยชน์แก่ชุมชนอย่างเกื้อกูลกัน สถาบันครอบครัว “บ้าน” ซึ่งประกอบด้วย ชาวบ้าน และกลุ่มบุคคลต่างๆ ในชุมชน สถาบันศาสนา “วัด” ประกอบด้วย เจ้าอาวาส พระภิกษุ สามเณร อุบาสก อุบาสิกา และกลุ่ม หรือชมรมทางศาสนา ซึ่งในความหมายในเชิงกว้าง อาจจะหมายรวมถึงองค์กร หรือสถาบันทางศาสนาต่างๆ ในชุมชนนั้นๆ ด้วยสถาบันการศึกษาหรือราชการ (โรงเรียน/ราชการ) ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ คณะครู นักวิชาการ และบุคลากรทางการศึกษาอื่นๆ ทั้งในโรงเรียน วิทยาลัย มหาวิทยาลัย และองค์กรทางการศึกษาอื่นๆ รวมถึงหน่วยงานภาครัฐในชุมชน อาทิ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน คณะกรรมการหมู่บ้าน อบต. สาธารณสุขตำบล เกษตรตำบล เป็นต้น รวมทั้งระบบกลไกในการบริหารที่มาจากรัฐในรูปอื่นๆ หลัก “บวร” จึงหมายถึงการนำสถาบันหลักในชุมชนมาเป็นกลไกในการพัฒนา และสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง ทำหน้าที่เป็นแกนกลางในการพัฒนา ตัดสินใจ แก้ปัญหาตนเอง และชุมชนกำหนดแผนแม่บทชุมชนด้วยการร่วมกันคิด สร้าง และบริหารจัดการชุมชน ของคนในท้องถิ่นที่ร่วมกันเป็นเจ้าของ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2556, หน้า 63-64)

คำว่า “บวร” หรือ เป็นคำย่อโดยการนำเอาพยัญชนะต้นของคำว่า “บ้าน วัด โรงเรียน” มาบัญญัติเป็นคำใหม่มีองค์ประกอบของ “บวร” ที่สำคัญดังต่อไปนี้

(1) สถาบันทางสังคม “บ้าน” ซึ่งประกอบไปด้วยกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน คณะกรรมการหมู่บ้าน องค์การบริหารส่วนตำบล สาธารณสุขตำบล เป็นต้น หรืออาจจะรวมถึงระบบกลไกในการบริหารที่มาจากภาครัฐในรูปแบบอื่นๆ ที่จะเป็นตัวช่วยในการพัฒนาทางด้านสภาพแวดล้อมทางด้านกายภาพต่างๆ ภายในหมู่บ้านและชุมชนนั้นๆ

(2) สถาบันศาสนา “วัด” เป็นหน่วยทางสังคมที่มีความสำคัญยิ่ง อันประกอบไปด้วย เจ้าอาวาส พระภิกษุ สามเณร อุบาสก-อุบาสิกา ในคราวอดีตที่ผ่านมานั้นวัดคือศูนย์รวมของทุกๆ สิ่ง นับได้ว่าตั้งแต่การเกิดจนถึงการตาย อาทิเช่น เกิดก็ไปที่วัดให้พระท่านตั้งชื่อให้ หากเป็นผู้ชายก็ต้องให้ความสำคัญต่อการบวรเรียนเขียนอ่าน พอถึงคราวจะออกเรือน ก็มาให้พระดูฤกษ์งามยามดีให้ และในวาระสุดท้ายของชีวิต คือการตายก็ล้วนต้องไปพึ่งพาอาศัยวัดในการประกอบพิธีต่างๆ เป็นต้น

(3) สถาบันการศึกษา “โรงเรียน” ซึ่งเป็นหน่วยทางสังคมสุดท้ายที่ประกอบไปด้วย ผู้อำนวยการ ครู นักวิชาการ นักเรียน นิสิต นักศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอื่นๆ ทั้งในระดับโรงเรียน ระดับวิทยาลัย ระดับมหาวิทยาลัย รวมไปถึงองค์กรที่มีความเกี่ยวข้องในทางการศึกษาอื่นๆ ด้วย

กล่าวได้ว่าสถาบันทั้ง 3 “บ้าน วัด โรงเรียน” เป็นหน่วยทางสังคมที่มีความสำคัญทั้งหมดในสังคม “บ้าน วัด โรงเรียน” ล้วนให้การอุปถัมภ์ค้ำชูทำนุบำรุงพระศาสนา “บ้าน” ก็มี “วัด” ค่อยให้สติเตือนใจรวมทั้งจิตวิญญาณ โรงเรียนก็มีการคอยสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ในชุมชน “โรงเรียน” ก็มี “วัด” ที่ให้การสนับสนุนในการอบรมสั่งสอนในศีลธรรม “บ้าน” ที่คอยให้การสนับสนุนผู้ที่มีความรู้ความสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา อาจจะเป็นครูแห่งภูมิปัญญาที่ให้ความรู้ในเรื่องที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นประจำสถานที่นั้นๆ และกรรมการสถานศึกษาก็มีพระ มีผู้นำชุนชนเป็นส่วนหนึ่งในการบริหารงานในโรงเรียนอีกครั้ง คำว่า “บวร” คำนี้ไม่ได้เป็นเพียงแค่คำพูดสละสลวยหรือคือพูดลอยๆ เท่านั้น แต่เป็นถึงการรวมตัวกันของสถาบันหน่วยทางสังคมที่มีความสำคัญมากที่สุด เพื่อความเจริญงอกงามที่สามารถบ่งบอกถึงวัฒนธรรมอันจะเกิดขึ้นจากความดีงามของคนทุกคนที่จะร่วมกันพัฒนาทั้ง 3 สถาบันหลักไปพร้อมๆ กัน (ราเชนทร์ นพณัฐวงศกรและคณะ, 2559)

ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น จะเห็นได้ว่าพลัง “บวร” หรือ “บ้าน วัด และโรงเรียน” เป็นการนำเอาสถาบันหลักทั้ง 3 ในชุมชนมาเป็นกลไกที่สำคัญในการพัฒนาและสร้างชุมชนให้มีความเข้มแข็ง ที่ทำหน้าที่เป็นแก่นกลางในการเชื่อมสัมพันธ์ของการพัฒนา ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการตัดสินใจแก้ปัญหาตนเอง กำหนดเป็นโครงสร้างแม่บทของชุมชนด้วยการร่วมด้วยช่วยกันคิดสร้างและมีการบริหารจัดการชุมชนของคนในท้องถิ่นที่จะนำไปสู่ “การพัฒนาชุมชนให้มีความยั่งยืน” สืบไป จากคำที่ได้กล่าวมาแล้วเบื้องต้นนั้นจึงควรค่าแก่การให้ความสำคัญของความเป็นมา “บวร” หรือ “บ้าน วัด และโรงเรียน” ที่จะกล่าวในลำดับถัดไป

2.4.2 ความเป็นมาที่สำคัญของคำว่าพลัง “บวร” หรือ “บ้าน วัด โรงเรียน”

การพัฒนาตามระบบของโครงทางสังคมนั้น “บ้าน วัด โรงเรียน” จึงมีการรวมคำที่มีชื่อเรียกย่อๆ ว่า “บวร” ตามพจนานุกรมคำนี้มีความหมาย หมายถึง “ประเสริฐ” หรือ “ล้ำเลิศ” นอกจากนี้ยังเป็นคำราชาศัพท์ที่ ใช้กันในราชสำนักและแม้จะฟังดูห่างไกล แต่แท้จริง “บวร” อยู่ใกล้ชิดเกี่ยวพันกับคนไทยมากที่สุด ยิ่งถ้าทราบถึงแนวพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่มีชื่อ “บวร” จะยิ่งเข้าใจความหมาย “บวร” นอกจากมีความหมายข้างต้น ด้วยพระอัจฉริยภาพในองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 (ร.9) พระองค์ทรงมองคำนี้ด้วยความลึกซึ้งและละเอียดอ่อน ยิ่งไปกว่านั้นทรงใช้อธิบายลักษณะความสัมพันธ์ภายในสังคมแบบไทยๆ ลักษณะโครงสร้างทางสังคมไทยในมุมกว้างอย่างครอบคลุมยากจะหาผู้ใดในแผ่นดินคิดได้เสมอเหมือนคำว่า “บวร” เกิดจากการนำอักษร

3 ตัว มาเรียงกันต่อกันจนเกิดเป็นคำที่มีความหมายตามแนวพระราชดำริอักษรทั้ง 3 ตัวซึ่งมีความหมายในตัวเองเป็นความหมายที่ผูกพันและคุ้นเคยตลอดมา โดยเริ่มจากตัวอักษร

“บ.” ใบไม้ แทนความหมายด้วยคำว่า “บ้าน” ซึ่งบ้านคือที่พักอาศัยหรือครอบครัวก็ได้ บ้านให้ความรักความอบอุ่นผูกพัน แม้จะเป็นหน่วยหรือสถาบันที่เล็กที่สุดในโครงสร้างของสังคมใหญ่ๆ แต่ก็เป็นฟันเฟืองชิ้นเล็กที่มีความหมายสำคัญมากในสังคม

“ว.” แหวน แทนความหมายด้วย คำว่า “วัด” วัดเปรียบเสมือนศูนย์กลางทางจิตใจของคนไทยมาแต่ครั้งอดีต เป็นสถาบันที่ยึดเหนี่ยวจิตใจและเป็นที่อบรมสั่งสอนคนในชุมชนรอบๆ วัดให้ประพฤติถูกต้องตามทำนองคลองธรรม วัดนอกจากจะเป็นสถานที่ประกอบศาสนกิจของพระสงฆ์แล้ว สำหรับชาวบ้านยังเป็นสถานที่ให้คนในชุมชนพบปะกัน ใครเดือดเนื้อร้อนใจก็มาปรึกษากัน กลับจากวัดก็ได้คำสอนดีๆ กลับไปมากมายอย่างที่ทราบกันดีว่า ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีเสรีภาพในการนับถือศาสนาซึ่งทุกศาสนาไม่ว่าจะเป็นอิสลาม คริสต์ ล้วนมีหลักคำสอนให้ผู้คนประพฤติ และปฏิบัติดี โดยนัย “ว.” แหวน จึงหมายรวมถึงศาสนาต่างๆ ที่อยู่ในผืนแผ่นดินไทยทั้งหมด

“ร.” เรือ แทนความหมายด้วยคำว่า “โรงเรียน” โรงเรียนคือสถานที่ที่ให้ความรู้อย่างมีแบบแผน สำหรับเยาวชนที่จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต ภาระของโรงเรียนอาจจะดูหนักอยู่บ้างในปัจจุบัน เนื่องจากโรงเรียนต้องดูแลเหล่าลูกศิษย์เหมือนลูกหลานของตนเอง นอกจากนี้โรงเรียนจะต้องให้ ความรู้ทางวิชาการอย่างเต็มที่รวมถึงทำให้ศิษย์เป็นคนดีแก่สังคม จากคำจำกัดความ และความสัมพันธ์ของสิ่งเหล่านี้ที่เกิดขึ้นล้วนเกิดจากคำว่า “บวร” ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 (ร.9) ทรงมองเห็นหากให้ความสำคัญกับ 3 สิ่งนี้ดังที่พระองค์ทรงมองสังคมไทยที่ประเสริฐดีเลิศในความหมายของคำว่า “บวร” ก็จะบังเกิดขึ้น และการที่จะทำให้ “บวร” ประสานกันอย่างลงตัวไม่ได้ เป็นเรื่องยากหรือต้องลงทุนอะไรมาก เพียงแต่ปัจจุบันลืมมองสังคมไทยที่อบอุ่นแบบอดีตส่วน ความสัมพันธ์ระหว่าง “บ้าน วัด โรงเรียน” นั้นผูกพันกันมานานตั้งแต่สังคมไทยยังไม่มีโรงเรียน “วัด” ต้องรับภาระในการให้ความรู้กับคนในชุมชนควบคู่ไปกับการสอนให้ทำความดี “วัด” จึงผูกพันกับชุมชนมากกว่าปัจจุบัน ความสัมพันธ์ลักษณะนี้ไม่ได้หมายถึงวัดในพระพุทธศาสนาเพียงอย่างเดียวในชุมชนศาสนาอื่นหากมีที่ประกอบศาสนกิจก็ถือเป็นศูนย์รวมจิตใจคอยชี้นำคนในชุมชนให้ทำความดีเช่นเดียวกัน ด้วยสถานภาพสังคมปัจจุบันที่พัฒนาขึ้นเรื่อยๆ ทั้งทางด้านวัตถุ เศรษฐกิจ แต่สภาพจิตใจของความเป็นมนุษย์กลับดูเลวร้ายลง ปัญหาสังคมด้านต่างๆ จึงเกิดขึ้นเรื่อยๆ ในภาวะดังกล่าวพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีความห่วงใยอยู่เสมอจึงพระราชทานแนวพระราชดำริที่มีชื่อว่า “บวร” กระตุ้นเตือนให้พัฒนาโดยใส่ใจในฟันเฟืองเล็กๆ ทางสังคมที่กำลังละเลยไปมากทั้ง “บ้าน วัด โรงเรียน” เพื่อให้เกิดความผูกพันกันในสังคมแบบเดียวกับที่เคยมีมาในอดีตเพื่อให้ประเทศเติบโตอย่าง มีรากฐานอันจะทำให้ประเทศเข้มแข็งและมั่นคงสืบไป

พระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 (ร.9) เมื่อวันที่ 17 กันยายน 2524 และจากพระราชดำรัสและแนวพระราชดำริ “บวร” หลายหน่วยงานเกิดแนวคิดในเรื่องตามรอยพระยุคลบาท “บวร” รับสนองพระราชดำริ ที่มีความมุ่งหวังให้ภาพวิถีชีวิตดีงามแบบไทยๆ คงอยู่สืบชั่วลูกหลาน โครงการพระราชดำริได้เกิดขึ้นมากมาย เช่น การดำเนินงานตามแนวพระราชดำริ “บวร” ของกองทัพภาคที่ 1 ได้จัดทำหลายโครงการ อาทิเช่น สานสัมพันธ์ชุมชนระหว่าง “บ้าน-วัด-โรงเรียน” โครงการ 1 ค่าย 1 วัด 1 ชุมชน โครงการแหล่งข่าวประชาชน โครงการแข่งกีฬา

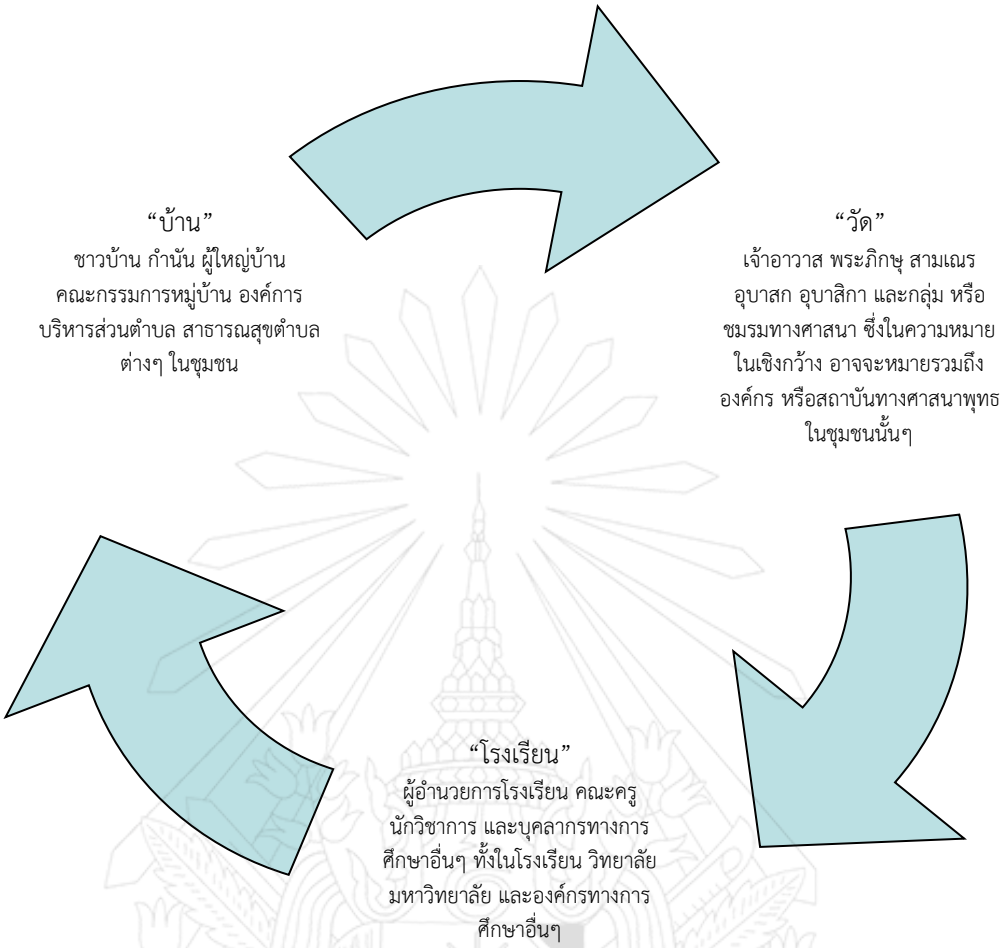
ครอบครัวและแข่งกีฬาภายในหน่วยงาน โครงการค่ายอาสาพัฒนาชนบท เป็นต้น ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นการทำกิจกรรม ร่วมกันระหว่างสถาบันครอบครัวคือ บ้าน สถาบันศาสนาคือ วัด และสถาบันการปกครอง คือ ภาครัฐ เพื่อประสานพลังสามัคคีในการพัฒนาชุมชนหรือสังคมไทยให้น่าอยู่และเกิดความร่มเย็น (ภูวณัฐสร์ หนูมาก, 2549, หน้า 12-13) “เราจะสืบสาน รักษา และต่อยอด และครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งอาณาราษฎรตลอดไป” (พระปฐมบรมราชโองการ, 2562)

ถ้ามองย้อนหลังไปในอดีตนับหลายร้อยปี มาแล้วที่สังคมไทยมี “วัด” เป็นศูนย์กลางของการจัดการพัฒนา “บ้าน” หรือชุมชนไทยเมื่อครั้งใน อดีตมี “วัด” เป็นศูนย์รวมจิตใจในการดำเนินกิจกรรมเพื่อการพัฒนาการศึกษาหรือกิจกรรมอันเป็น ประโยชน์แก่ชุมชน “บ้าน” หรือชุมชนจะร่วมกับวัด โดยการสนับสนุนที่สำคัญจากโรงเรียน ร่วมกันดำเนินการจัดการศึกษาในลักษณะสามประสาน “บ้าน วัด โรงเรียน” การมีส่วนร่วมในการบริหารแบบ “บ้าน วัด โรงเรียน”หรือ “บวร” เป็นการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม ของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทั้ง “บ้าน วัด โรงเรียน” หรือ“บวร” ซึ่งเป็น 3 สถาบันหลักของชุมชน เมื่อมีการปฏิสัมพันธ์ที่ดีที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันร่วมกันในกิจกรรมต่างๆ ของชุมชนและที่สำคัญนั้น ต้องมาจากความเลื่อมใสศรัทธาในศาสนาที่นับถือและในตัวผู้นำ เช่น เจ้าอาวาส พระสงฆ์ ปราชญ์ชาวบ้าน หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อความเข้มแข็งในการจัดการศึกษาและจัดกระบวนการเรียนรู้ของบุคคลและสังคม (อริยา พรหมสุภา, 2559)

สรุปได้ว่า พลัง “บ้าน วัด โรงเรียน” หรือใช้ชื่อย่อว่า “บวร” เป็นการสานสัมพันธ์ที่ดีของสถาบันหลักของสังคม 3 สถานบันที่มีแนวความคิดในการทำงานร่วมกันแบบ 3 ประสานที่เป็นเสาหลักของสังคมในการพัฒนาพื้นฐานของประเทศ กล่าวได้ว่าควรให้ความสำคัญตามแนวแห่งองค์พ่อหลวง (ร.9) ในการพัฒนาบ้านเมืองและควรให้ความสำคัญต่อ “บ้าน วัด โรงเรียน” ในการพัฒนาประเทศด้วย เพราะหากทั้ง 3 สถาบันหลักมีความเข้มแข็งแล้วประเทศก็จะมีการพัฒนาไปด้วยความเจริญเหมือนดังความหมายของ “บวร” คือ ประเสริฐหรือล่ำเลิศ เป็นคำพูดสั้นๆ ที่มีใจความลึกซึ้งที่ควรนำมาต่อยอดในการพัฒนาประเทศ ไม่ว่าจะเป็นทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ให้ประเทศอยู่รวมกันอย่างมีสุขดังเช่นอดีตที่ผ่านมา

2.4.3 กรอบแนวคิดหรือกรอบความรู้เกี่ยวกับสถาบัน “บ้าน วัด โรงเรียน”

เพื่อให้งานดุษฎีนิพนธ์นี้ตอบวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ ผู้วิจัยจึงได้ทำการสร้างกรอบแนวคิดหรือกรอบความรู้ที่ได้สรุปจากแนวคิดที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นจาก ความหมายของพลัง “บ้าน วัด โรงเรียน” และ ความเป็นมาที่สำคัญของคำว่าพลัง “บวร” หรือ “บ้าน วัด โรงเรียน” มาสร้างเป็นรูปแบบเพื่อที่จะนำไปประกอบในการสร้างคำถามเพื่อการสนธนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) ซึ่งจากหลักการและเหตุผลดังที่กล่าวสามารถสร้างเป็นกระบวนการทำงานแบบ 3 ประสานได้ดังนี้

2.6 แผนภาพกรอบความรู้พลัง “บ้าน วัด โรงเรียน”

2.4.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพลัง “บ้าน วัด โรงเรียน”

นุชา สระสม, (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมใน “การบริหารแบบบ้าน วัด โรงเรียน” ของโรงเรียนวัด สังกัดกรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัย พบว่า

ลักษณะการมีส่วนร่วมใน “การบริหารแบบบ้าน วัด โรงเรียน” ของโรงเรียนวัดพระอินทร์ทรงช้างเอราวัณ ซึ่งเป็นโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร มี 5 ลักษณะ (1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจโดยยึดหลักความอาวุโส (2) การมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานโดยให้เกียรติผู้ที่มีบารมีหรือผู้ที่ได้รับการยอมรับจากคนส่วนใหญ่ (3) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติและดำเนินการตามความเชื่อและความศรัทธาในพระพุทธศาสนา (4) การมีส่วนร่วมในการประสานประโยชน์ร่วมกัน (5) การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลแบบกัลยาณมิตร โดยมีผลความสำเร็จของการมีส่วนร่วม ใน “การบริหารแบบบ้าน วัด โรงเรียน” ของโรงเรียนวัด สังกัดกรุงเทพมหานคร คือ (1) การส่วนร่วม ใน “การบริหารแบบบ้าน วัด โรงเรียน” ของโรงเรียนวัดพระอินทร์ทรงช้างเอราวัณ เป็นไปตาม มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน คือ โรงเรียนจัดการศึกษาได้มาตรฐานผ่านเกณฑ์มาตรฐานการ ประกันคุณภาพโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ดังนี้ ด้านนักเรียน ด้านการจัด

การศึกษา ด้านการ สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และ ด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา (2) การมีส่วนร่วมใน “การบริหารแบบ บ้าน วัด โรงเรียน” ของโรงเรียนวัดพระอินทร์ทรงช้างเอราวัณ เป็นไปตามความคาดหวังของชุมชน

กมลาศ ภูวชนาธิพงศ์และคณะ, (2561) ได้ทำรายงานการวิจัยเรื่อง “โครงการสุขชีวีวิถีพุทธในชุมชนเมืองยุค 4.0 : กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน บ้าน วัด โรงเรียน” ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลการถอดบทเรียนสุขชีวีวิถีพุทธในชุมชนเมืองยุค 4.0 ผ่านวิธีการประเมิน (1) จุดมุ่งหมาย (2) วิธีการพัฒนา (3) กระบวนการมีส่วนร่วม และ (4) ปัจจัยแห่งความสำเร็จ พบว่า พื้นที่พัฒนาตนเพื่อเสริมสร้างสุขชีวีวิถีพุทธสำหรับกลุ่มเยาวชนในชุมชนเมือง ได้แก่ ศูนย์การเรียนรู้พระพุทธศาสนาและการพัฒนาสังคม วัดสุทธิวราราม มีปัจจัยภายนอกเสริมสร้างชีวีวิถีพุทธประกอบด้วย (1) สร้างพื้นที่ทางกายภาพ (2) กิจกรรมการส่งเสริมการเรียนรู้ (3) การสร้างเครือข่ายการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ (4) การพัฒนาพื้นที่ทางสังคมและการเรียนรู้ (5) การจัดกิจกรรมในการสร้างปัญญาและความคิดสร้างสรรค์ เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดการพัฒนาจิตใจและปัญญา และพื้นที่เสริมสร้างสุขชีวีสำหรับกลุ่มผู้ปฏิบัติธรรมวัยผู้ใหญ่ ในโครงการปฏิบัติธรรมนำสติ “จิตประภัสสร” ที่อโยธารา วิลเลจ รีสอร์ท จังหวัดอยุธยา มีปัจจัยภายนอกเสริมสร้างสุข ประกอบด้วย (1) สถานที่มีความสัปปายะ (2) หลักสูตรในการอบรมไม่เคร่งครัด (3) ระยะเวลาเหมาะสม ไม่เกิน 3 วันต่อเดือน (4) วิทยากรมีเทคนิคการสอนและการถ่ายถอดหลักธรรมได้เข้าใจง่าย เป็นปัจจัยสำคัญทำให้เกิดความสุขภายใต้กรอบภาวนา 4

2. การออกแบบกิจกรรมสุขชีวีวิถีพุทธสำหรับชุมชนเมืองยุค 4.0 แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

(2.1) กลุ่มเยาวชน พบว่า กิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาตนเพื่อสร้างเสริมสุขชีวีวิถีพุทธประกอบด้วย 10 กิจกรรมที่บูรณาการหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาและหลักจิตวิทยาด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมชุมชน บ้าน วัด เพื่อเกิดการพัฒนาตนเสริมสร้างสุขชีวีวิถีพุทธมีองค์ประกอบตัวชี้วัด 4 มิติ ได้แก่ (1) พัฒนาตนด้านกาย (2) พัฒนาตนด้านสังคม (3) พัฒนาตนด้านจิตใจ และ (4) พัฒนาตนทางด้านปัญญา และมีตัวบ่งชี้สร้างสุขชีวีวิถีพุทธ 25 ตัวบ่งชี้ มีความเหมาะสมพอดีกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานอยู่ในเกณฑ์สูง (Chi-square = .04, df = 2, p = .98, GFI = 1.00, AGFI = 0.99, RMR = 0.003)

(2.2) กลุ่มวัยผู้ปฏิบัติธรรมวัยผู้ใหญ่ พบว่า กิจกรรมสุขชีวีวิถีพุทธได้แก่ การสวดมนต์ การฟังธรรม การนั่งสมาธิ การเดินจงกรม การเสวนาธรรม และการตักบาตรพระพายเรือ โดยมีปัจจัยแห่งความสำเร็จ ได้แก่ พื้นที่สัปปายะทางสังคม และกิจกรรมพัฒนาจิตและปัญญา ที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของผู้เข้าร่วมโครงการ มีองค์ประกอบตัวชี้วัด 4 ด้าน ได้แก่ (1) สุขทางกาย (2) สุขทางสังคม (3)สุขทางจิตใจ และ (4) สุขทางปัญญา มีตัวบ่งชี้ 46 ตัวบ่งชี้ มีความเหมาะสมพอดีกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานอยู่ในเกณฑ์สูง (Chi-square = .70, df = 1, p = .40, GFI = 0.99, AGFI = .97, RMR = 0.009)

3. ประเมินสัมฤทธิ์จากโครงการ วัดจากความเปลี่ยนแปลงก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการ พบว่า

(3.1) ผลการเปลี่ยนแปลงการพัฒนาตนเพื่อเสริมสร้างสุขชีวีวิถีพุทธของเยาชน พบว่า เยาวชนมีคะแนนเฉลี่ยการพัฒนาตนก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมมีความแตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .50 (t = 2.951**, p-value = .004) นั่นคือ คะแนนเฉลี่ยการพัฒนาตนหลังการเข้าร่วมกิจกรรมมีคะแนนสูงกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรม (คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.08 และ 2.89 ตามลำดับ) และเมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการพัฒนาตนกลุ่มควบคุม ระหว่างก่อน และหลังการเข้าร่วมกิจกรรม พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน และสรุปผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการจัดโครงการในภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .582

(3.2) ผลประเมินผลการเปลี่ยนแปลงกลุ่มผู้ปฏิบัติธรรมวัยผู้ใหญ่ พบว่า คะแนนความสุขในการดำเนินชีวิตหลังการทดลองมีความแตกต่างกัน โดยคะแนนความสุขในการดำเนินชีวิตหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสรุปผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการจัดโครงการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .460

ผลวิจัยสรุปได้ว่า โมเดลการสร้างสุขชีวีวิถีพุทธผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมชุมชน บ้าน วัด โรงเรียน ประกอบด้วย (1) ลักษณะพื้นที่สัปปายะทางสังคม (2) ออกแบบกิจกรรมพัฒนาจิตและปัญญา (3) สร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมความรับผิดชอบสังคม โดยมีการดำเนินกิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาวะของคนในสังคมและส่งเสริมให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี บนพื้นฐานหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนา นำไปสู่การสร้างรูปแบบการดำเนินชีวิตให้มีความสุขในชุมชนเมืองสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม

สุวิมล โขมโนทัย, (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การร่วมมือกันระหว่าง บ้าน วัด และโรงเรียนในการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ” ผลการวิจัย พบว่า

กระบวนการการจัดการเรียนการสอนตามแนวโครงการโรงเรียน วิถีพุทธ สู่การเป็นโรงเรียนวิถีพุทธในระดับที่สูงขึ้นนั้น มีความพิเศษต่างจากโรงเรียนทั่วไป โดยการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในกระบวนการการจัดการเรียนการสอนทุกๆ วิชา และการร่วมมือ ระหว่างบ้าน วัด และโรงเรียน รวมถึงภาคส่วนอื่นโดยสมัครใจอย่างต่อเนื่อง โดยผ่านตัวแสดงจากหลายภาคส่วน คือ ปัจจัยที่ทำให้โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ สามารถพัฒนาและได้รับ คัดเลือกให้เป็นโรงเรียนวิถีพุทธในระดับที่สูงขึ้นได้ ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดการบริหารปกครอง (Governance) ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

การศึกษาด้านโครงสร้าง พบว่า โรงเรียนที่เป็นตัวอย่างโรงเรียนวิถีพุทธต้นแบบ มีโครงสร้างในการดำเนินงาน บทบาทและหน้าที่ของผู้มีส่วนร่วมในโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ เป็นแบบเครือข่ายความร่วมมือระหว่างกัน โดยสมัครใจที่จะให้ความร่วมมือ ซึ่งแต่ละฝ่ายไม่ได้มีบทบาทและ หน้าที่ที่ชัดเจน ส่วนโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนวิถีพุทธในนครราชสีมา พบว่า มีโครงสร้างในการดำเนินงาน บทบาทและหน้าที่ของผู้มีส่วนร่วมในโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ เป็นไปโดยความ สมัครใจและขอความร่วมมือ

การศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า โรงเรียนที่เป็นตัวอย่างโรงเรียนวิถีพุทธต้นแบบ มีการจัดการเรียนการสอนแบบการศึกษาทางเลือก มีการพัฒนาหลักสูตรระดับประถมศึกษาเป็นของตนเอง เน้นการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเข้ามาผนวกเข้าไปในการจัดการเรียนการสอน ส่วนโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนวิถีพุทธในนครราชสีมา มีการจัดการเรียนการสอน

แบบปกติทั่วไป ใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลักแล้วสอดแทรก คุณธรรมจริยธรรมเข้าไปในทุกสาระวิชา

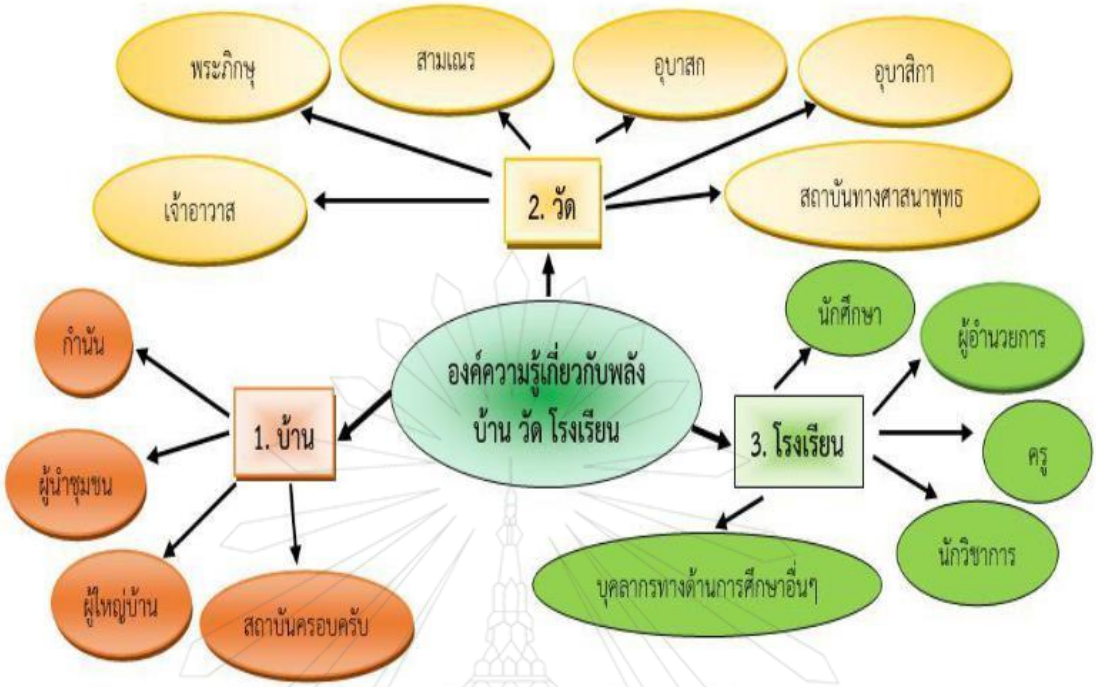
การศึกษาด้านลักษณะความร่วมมือ พบว่า ลักษณะความร่วมมือของผู้ที่เกี่ยวข้องใน โครงการโรงเรียนวิถีพุทธ มีรูปแบบความสัมพันธ์กัน แบบที่แต่ละฝ่ายไม่ได้มีบทบาทและหน้าที่ ที่ชัดเจน แต่เป็นไปโดยความสมัครใจที่จะให้ความร่วมมือ โดยมีความร่วมมือระหว่าง บ้าน วัด และ โรงเรียน ผ่านการนำคุณธรรมจากวัดเข้ามาใช้ในโรงเรียน เข้ามาใช้ในการเรียนการสอน และการร่วมทำกิจกรรมวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาที่บ้าน วัด และโรงเรียนจัดขึ้น

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย พบว่า หน่วยงานที่ดูแลโครงการโรงเรียนวิถีพุทธควรประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโครงการให้ชัดเจนและดำเนินการในเชิงรุกมากขึ้น และ จากการศึกษาวิจัยสะท้อนให้เห็นจุดเด่นในการพัฒนาโรงเรียนแต่ละแห่งผ่านบทบาทการมีส่วนร่วมของบ้าน วัด และโรงเรียนที่แตกต่างกัน กล่าวคือ โรงเรียนที่เป็นตัวอย่างโรงเรียนวิถีพุทธต้นแบบ ได้ผลเป็นอย่างดีก็เพราะบ้าน (เด็กนักเรียน) มีอาชีพที่มั่นคงและฐานะดี พ่อ แม่ ผู้ปกครอง มีเวลามาเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางโรงเรียนรวมถึงวัดจัดขึ้นโดยตรงด้วยตัวเองได้ส่วนกิจกรรมหิ้วปิ่นโตไปวัดนั้น อาจเหมาะกับบ้าน (เด็กนักเรียน) ที่มีฐานะขัดสนยากจน เพราะเป็นการแก้ปัญหาที่ทางบ้านคือ พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ไม่มีเวลามาเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางโรงเรียนรวมถึงวัดจัดขึ้น โดยตรงด้วยตัวเองได้ จึงเกิดมีกิจกรรมหิ้วปิ่นโตไปวัดขึ้นมา เพื่อให้บ้านที่มีฐานะขัดสนยากจน สามารถเข้ามาร่วมกิจกรรมทางอ้อม โดยผ่านการทำกับข้าวและจัดเตรียมปิ่นโตอาหาร แล้วมอบให้บุตรหลานนำมาถวายเพลพระร่วมกับโรงเรียน ซึ่งนักเรียนก็ได้รับประทานข้าวปลาอาหารที่ทางบ้านจัดใส่ปิ่นโตมาให้นั้นด้วย ถือเป็นการกระชับสัมพันธ์ เกิดความผูกพัน สานสัมพันธ์ในครอบครัว และถือเป็นการเรียนรู้ธรรมชาติของชีวิต

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป ควรมีการศึกษาต่อในประเด็นปัญหาหรืออุปสรรคของการร่วมมือกันระหว่างบ้าน วัด และโรงเรียน ในการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ ตามประเด็นที่ได้กล่าวไว้โดยเฉพาะในเชิงการแก้ปัญหา และ ควรมีการศึกษาในพื้นที่อื่นที่ต่างไปจากนี้

2.4.5 สรุปผังมโนทัศน์องค์ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาพลัง บ้าน วัด โรงเรียน

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวกับองค์ความรู้จากการศึกษาพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ผู้วิจัยได้ทำการสรุปผังมโนทัศน์ (Concept Mapping) ที่จะนำไปพัฒนา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาสร้างกรอบแนวคิด (Conceptual Framework Research) เพื่อสร้างความเชื่อมั่นของการวิจัย โดยสรุปเป็น 3 ประเด็น คือ 1) บ้าน 2) วัด 3) โรงเรียน ซึ่งสามารถสรุปเป็นผังมโนทัศน์องค์ความรู้เกี่ยวกับพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ได้ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 2.7 สรุปผังมโนทัศน์องค์ความรู้เกี่ยวกับพลัง บ้าน วัด โรงเรียน

สรุปได้ว่า 3 สถาบันที่ได้กล่าวมาเบื้องต้นซึ่งเป็นแนวดำริของพ่อหลวงรัชการที่ 9 ในการจัดให้มีการทำงานร่วมกันของทั้ง 3 สถาบันให้เกิดขึ้นในทุกๆ ชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น ผู้วิจัยจึงได้อ้างอิงหลักการและเหตุผลดังกล่าวโดยนำทั้ง 3 สถาบันหลักมาช่วยในการสนับสนุนประชาธิปไตย โดยทำการแสดงบทบาทหน้าที่ของพลัง “บ้าน วัด และโรงเรียน” ให้ช่วยทำหน้าที่อย่างไรจึงจะเป็นการสนับสนุนการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของไทยได้ ด้วยเหตุว่าทั้งสามสถาบันนี้มีอยู่ในเกือบทุกชุมชนทั่วประเทศหากให้ความสำคัญและให้หน้าที่ตามหลักการประชาธิปไตย ก็จะเป็นการสนับสนุนที่ดีในการพัฒนาประชาธิปไตยให้ยั่งยืนได้ตลอดไป

2.5 องค์ความรู้เกี่ยวกับกับยุคดิจิทัล

ปัจจุบันสมัยต้องย่อมรับว่าทั่วโลกทุกประเทศไม่มากก็น้อยดิจิทัล สื่อออนไลน์ต่างๆ นั้นล้วนมีอิทธิพลเป็นอย่างมาก จะกล่าวว่าดิจิทัลนั้นเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตมนุษย์ไปแล้วภายในหนึ่งวันมนุษย์ต้องเกี่ยวพันธ์กับสื่อดิจิทัลไม่มากก็น้อยตามแต่สถานการณ์ “ยุคดิจิทัล” (Digital Era) คือยุคของอิเล็กทรอนิกส์ที่มีความเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีที่มีความรวดเร็วสามารถส่งผ่านข้อมูลความรู้ต่างๆ ในการสื่อสารที่มีอยู่ในสังคมทั่วโลกที่ทุกคนในสังคมสามารถเข้าถึงได้ ฉะนั้นแล้ว “ดิจิทัล” จึงมีบทบาทที่สำคัญมากในโลกยุคใหม่นี้ ในงานดุษฎีนิพนธ์นี้ ผู้วิจัยได้เรียบเรียงองค์ความรู้จากแนวคิดของนักวิชาการต่างๆ ในการศึกษา มีรายละเอียดดังที่จะกล่าวต่อไปนี้

2.5.1 แนวคิดและความหมายของ “ยุคดิจิทัล”

การเรียนรู้และเข้าใจสื่อดิจิตอลนั้นเป็นเรื่องสำคัญมากที่ทุกคนควรที่จะเรียนรู้ เพราะมีทั้งผลดี และผลเสีย อริญญา เถลิงศรี กรรมการผู้จัดการ SEAC (Southeast Asia Center) ศูนย์พัฒนาและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตแห่งภูมิภาคอาเซียน ชี้ให้เห็นว่าองค์การต่างๆ รวมถึง คนทำงานที่ยัง

ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างไม่คล่องแคล่ว หรือเรียกว่าไม่ (Tech-savvy) จะได้รับ ผลกระทบอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ “นอกเหนือจากความรู้และความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลแล้ว ยังมีคุณสมบัติที่สำคัญที่สุดสองอย่างที่จะทำให้คนทำงานในยุคนี้เป็นที่ต้องการขององค์การ และเติบโตไปด้วยกันได้ นั้นคือ “ความใฝ่รู้” (Curiosity) และ “ความมานะบากบัน” (Persistence)” (อริญญา เถลิงศรี, 2563) เทคโนโลยีสามารถแบ่งความหมายไว้ได้ 3 ลักษณะ คือ “เทคโนโลยีในลักษณะของกระบวนการ” (Process) เป็นการใช้อย่างเป็นระบบของวิธีการทางวิทยาศาสตร์หรือความรู้ต่างๆ ที่ได้รวบรวมไว้ เพื่อนำไปสู่ผลในทางปฏิบัติ โดยเชื่อว่าเป็นกระบวนการที่เชื่อถือได้และนำไปสู่การแก้ปัญหาต่างๆ, “เทคโนโลยีในลักษณะของผลผลิต” (Product) หมายถึง วัสดุอุปกรณ์ที่เป็นผลมาจากการใช้กระบวนการทางเทคโนโลยี และ “เทคโนโลยีในลักษณะผสมของกระบวนการและผลผลิต” (Process and Product) ได้แก่ ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งมีการทำงานปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวเครื่องกับโปรแกรม (Heinich, Molenda, and Russell, 1993, pp. 449) นับได้ว่าเป็นนวัตกรรมและความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างก้าวกระโดด ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง “เทคโนโลยีอย่างฉับพลัน” (Disruptive technology) ซึ่งนอกจากจะส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจแล้ว ยังส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของประชาชนในประเทศต่างๆ ทั่วโลกที่ต้อง เผชิญกับเทคโนโลยีดิจิทัลในชีวิตประจำวันมากมาย ทั้งด้านการเรียนการสอนในสถานศึกษาการ จัดการทรัพยากรธรรมชาติ การเดินทาง การใช้ข้อมูลข่าวสารเพื่อการบริหาร การเมืองและการจัดการการทำงาน เทคโนโลยีสารสนเทศจึงเกี่ยวข้องกับทุกเรื่องในชีวิตประจำวัน ดังนั้น ทุกคนในสังคมควรที่จะต้องเรียนรู้ ไม่ว่าจะเป็น เยาวชนรุ่นใหม่หรือคนรุ่นไหนๆ จึงควรเรียนรู้และเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อให้รู้เท่าทันและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง สังคมและประเทศต่อไป (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, หน้า 18) การเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ เป็นการปรับตัวและการเปลี่ยนวิธีการทำงาน ให้สอดรับกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่เสมอ แนวโน้มการทำงานใน (Disruption) เป็นสิ่งที่คนทำงานทุกคนไม่อาจมองข้าม หากเราสามารถเรียนรู้ที่จะดึงศักยภาพของตัวเรา ผสมผสานกับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ ก็จะทำให้เกิดผลดีต่อการทำงานและองค์การได้อย่างแน่นอน คอมพิวเตอร์ที่มีจุดเด่นที่สามารถทำงานได้รวดเร็ว มีความแม่นยำ สามารถเก็บข้อมูลต่างๆ ได้มาก การแก้ปัญหาที่ซับซ้อนบางอย่างกระทำได้ดีและมีความรวดเร็ว เพื่อให้มนุษย์หาทางศึกษา หรือแก่ไขปัญหาหากมีการผิดพลาดก็ไม่ทำให้เกิดอันตราย คอมพิวเตอร์จึงเป็นเครื่องมือ ที่ช่วยในการเรียนรู้ของมนุษย์ได้ดี ดังนั้นจึงมีการนำคอมพิวเตอร์มาจำลองเหตุการณ์ต่างๆ เช่น การจำลองสภาวะของสิ่งแวดล้อม การจำลองระบบมลภาวะ การควบคุมระบบ การจราจร หรือแม้แต่การนำเอาคอมพิวเตอร์มาจำลองในสภาพที่เหมือนจริง เช่น จำลองการเดินเรือ จำลองการขับเครื่องบิน การขับรถยนต์ สิ่งต่างๆ เหล่านี้ทำให้เหมือนจริงได้ ปัจจุบันมีการนำบทเรียนมาไว้ในคอมพิวเตอร์เรียกว่า “คอมพิวเตอร์ช่วยสอน” (Computer Assisted Instruction: CAI) และคอมพิวเตอร์ยังเป็นเครื่องมือให้นักเรียน นิสิต นักศึกษา และคนทุกคนสามารถเรียนรู้การใช้คอมพิวเตอร์ หรือเรียนจากที่ห่างไกลได้การเชื่อมโยงติดต่อทางอินเทอร์เน็ต สามารถเรียกค้นข้อมูลข่าวสารผ่านทางเครือข่าย ในขณะเดียวกันคอมพิวเตอร์เป็นอุปกรณ์ที่ทำงานตามคำสั่งอย่างเคร่งครัด การนำมาใช้ในทางใดจึงขึ้นอยู่กับผู้ใช้จริยธรรมการใช้คอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญดังเช่น การใช้งานอินเทอร์เน็ตมีผู้สร้างโฮมเพจหรือสร้างข้อมูลข่าวสารในเรื่องภาพที่ไม่เหมาะสม เช่น ภาพอนาจารหรือภาพที่ทำให้ผู้อื่นเสียหาย นอกจากนี้ยังมีการปลอม

แปลงระบบจดหมาย เพื่อส่งจดหมายถึงผู้อื่นโดยมีเจตนากระจายข่าวที่เป็นเท็จ ซึ่งจริยธรรมการใช้งานเครือข่ายเป็นเรื่องที่ต้องปลูกฝังกันมาก การใช้งานเทคโนโลยีที่มี คอมพิวเตอร์ หรือหุ่นยนต์มาใช้งานมากขึ้นมีระบบการผลิตที่อัตโนมัติมากขึ้น แรงงานอาจวางงานมากขึ้นด้วย ซึ่งความคิดเหล่านี้จะเกิดกับบุคคลบางกลุ่มเท่านั้น แต่ถ้าบุคคลเหล่านั้นสามารถปรับตัวเข้ากับเทคโนโลยี หรือมีการพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถสูงขึ้นแล้วปัญหานี้จะไม่เกิดขึ้น เพราะสังคมไม่ว่าจะเป็นภาคส่วนไหนในปัจจุบันจำเป็นต้องพึ่งพาอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศมากขึ้น (จีระพงษ์ โพพันธุ์, 2562)

สื่อดิจิทัล อาจจะพอกล่าวได้ว่าหมายถึง สื่ออิเล็กทรอนิกส์ซึ่งทำงานโดยใช้รหัสดิจิทัล ในปัจจุบันการเขียนโปรแกรมต้องอยู่บนพื้นฐานของเลขฐานสอง ในกรณีนี้ ดิจิทัล หมายถึงการแยกแยะระหว่าง "0" กับ "1" ในการแสดงข้อมูล คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องจักรที่มักจะแปลข้อมูลดิจิทัลฐานสองแล้วจึงแสดงชั้นของเครื่องประมวลผลชั้นของข้อมูลดิจิทัลที่เหนือกว่า สื่อดิจิทัลเช่นเดียวกับสื่อเสียง วิดีโอ หรือเนื้อหาดิจิทัลอื่นๆ สามารถถูกสร้างขึ้นอ้างอิงถึงและได้รับการแจกจ่ายผ่านทางเครื่องประมวลผล ข้อมูลดิจิทัล สื่อดิจิทัลได้นำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงอย่างใหญ่หลวงเมื่อเทียบกับสื่ออนาล็อก (องค์ประกอบของสื่อดิจิทัลเบื้องต้น, 2561, ออนไลน์) เทคโนโลยี เป็นวิทยาการ ที่เกี่ยวกับศิลปะในการนำเอาวิทยาศาสตร์ประยุกต์มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในทางปฏิบัติและอุตสาหกรรม (พจนานุกรมฉบับ ราชบัณฑิตยสถาน, 2539, หน้า : 406) สื่อดิจิทัล (Digital Media) หมายถึง สื่อที่อาศัยระบบคอมพิวเตอร์เป็นช่องทางในการ สื่อสาร คำว่า “ดิจิทัล” เป็นคำศัพท์บัญญัติของราชบัณฑิตยสถาน แต่เกิดขึ้นภายหลังคำว่า “ดิจิตอล” ที่ใช้ในสื่อมวลชนอย่างแพร่หลายอยู่ก่อนโดยบริษัทผู้ให้บริการโทรศัพท์มือถือทำสื่อโฆษณาเผยแพร่ในสื่อจนคนไทยคุ้นเคยมากกว่าคำว่า “ดิจิตอล” (ประเภทของสื่อ, 2561, ออนไลน์)

สรุปได้ว่า จากแนวคิดที่กล่าวมาข้างต้นพอจะเห็นได้ว่าสิ่งที่เราต้องเข้าใจและเรียนรู้ทั้งดิจิตอล ดิจิทัล และเทคโนโลยี ซึ่งมีส่วนสำคัญในการช่วยให้เราเข้าถึงข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว “ดิจิตอล” หมายถึงข้อมูลที่มาในรูปแบบโทรศัพท์ “ดิจิทัล” หมายถึงข้อมูลที่ต้องอาศัยคอมพิวเตอร์ และ “เทคโนโลยี” หมายถึง สื่อที่มาในรูปแบบออนไลน์เพียงใช้อินเตอร์เน็ตได้ก็สามารถหาสิ่งที่ต้องการได้ ซึ่งทั้ง “ดิจิตอล” และ “ดิจิทัล” ต้องอาศัยเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการพัฒนาเพื่อสื่อสารไปในรูปแบบต่างๆ ที่มนุษย์สามารถเข้าถึงได้

2.5.2 วิวัฒนาการของเทคโนโลยีดิจิทัล

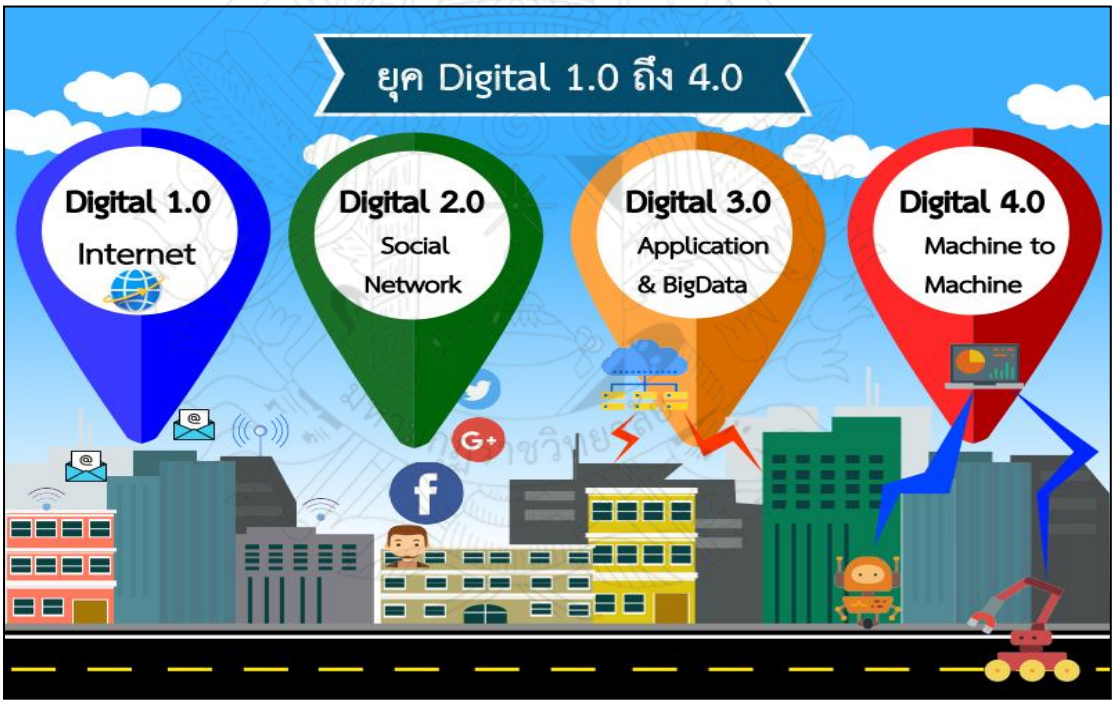
ด้วยความก้าวหน้าแห่งโลกตามเทคโนโลยีนั้น มนุษย์มีพฤติกรรมการใช้งานส่งผลทำให้ในแต่ละช่วงเวลามีการพัฒนา เดินหน้าไปอย่างสม่ำเสมอไม่มีเวลาหยุด เพียงข้ามวันรูปแบบก็สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ทำให้รูปแบบการใช้ชีวิตประจำวันของมนุษย์โลกนั้นมีการเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย ตัวผู้วิจัยจึงได้มองเห็นความสำคัญในการทำการศึกษาเพิ่มเติมถึงพัฒนาการหรือวิวัฒนาการของเทคโนโลยีดิจิตอลและเทคโนโลยีดิจิทัลที่ปรากฏในสังคมปัจจุบัน โดยจากการศึกษาพอจะแบ่งออกได้เป็น 4 ช่วงสมัย ได้แก่

2.5.2.1 ยุค Digital 1.0 (Internet) เป็นยุคของการเปิดโลกอินเทอร์เน็ต ถือว่าเป็นจุดเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้ชีวิตของคนในสังคม เพราะหลายสิ่งได้เริ่มปรับบทบาทให้มีการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตมากขึ้น เปลี่ยนวิถีชีวิตจาก “ออฟไลน์” เป็น “ออนไลน์” และเป็นต้นกำเนิดของการมีเว็บไซต์เพื่ออำนวยความสะดวกให้คนในสังคมรวมไปถึงองค์กร หน่วยงาน ธุรกิจต่างๆ

2.5.2.2 ยุค Digital 2.0 (Social Network) เมื่ออินเทอร์เน็ตได้เข้ามาสู่สังคมวงกว้างมากขึ้น ทำให้คนในสังคมได้มีการปรับตัวในการใช้งานอินเทอร์เน็ตเพื่อให้เข้ามาสู่ชีวิตประจำวันมากขึ้น อาทิเช่น มีการสื่อสารโดยผ่านสื่อโซเชียล ส่งผลให้เกิดการผสมผสานเข้ากับธุรกิจ และอีกทั้งนักธุรกิจยังได้ มองว่าโซเชียลมีเดีย คือตัวเชื่อมต่อระหว่างธุรกิจและผู้บริโภค และยังสามารถเป็นอำนาจต่อรองของผู้บริโภคในการเลือกรับสินค้าและบริการต่างๆ ได้อีกด้วย

2.5.2.3 ยุค Digital 3.0 (Application and Big Data) เป็นยุคที่มาจากพฤติกรรมของผู้บริโภคในยุค Digital 2.0 ทำให้ในยุคนี้ได้มีการรับข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในการประมวลผล เพื่อวิเคราะห์ถึงความต้องการของผู้บริโภคเพื่อสร้างสินค้าหรือบริการเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้า นอกจากนี้ยังสามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อพัฒนาเป็น (Application) เพื่ออำนวยความสะดวกต่อผู้ใช้งาน

2.5.2.4 ยุค Digital 4.0 (Machine to Machine) เป็นยุคที่มีความก้าวหน้าอย่างครบถ้วน และมีปัญญาประดิษฐ์ที่เรียกกันว่าระบบ (AI) เข้ามาเกี่ยวข้องมากขึ้นเพื่อลดบทบาทของมนุษย์ โดยเทคโนโลยีจะทำให้อุปกรณ์ต่างๆ การสื่อสารและทำงานกันเองได้อย่างอัตโนมัติ ซึ่งจะเป็นเหมือนจุดเริ่มต้นและได้มีการพัฒนามาเรื่อยๆ เป็นการเพิ่มศักยภาพในการประดิษฐ์ของมนุษย์เพื่อก้าวข้ามขีดจำกัดต่างๆ ที่เคยมีมาก่อน (ยุคของเทคโนโลยีดิจิทัล, 2561, ออนไลน์)

2.8 ภาพประกอบ (ยุคของเทคโนโลยีดิจิทัล, 2561, ออนไลน์)

ในปัจจุบันเรามีการใช้เทคโนโลยีในชีวิตประจำวันอะไรบาง ซึ่งพอจะสรุปให้เห็นภาพในมุมกว้าง ณ ปัจจุบัน ซึ่งคาดการณ์ว่าอาจจะมีการเปลี่ยนแปลงได้เสมอ มีรายละเอียดดังนี้

1. เทคโนโลยีในธุรกิจ การใช้เทคโนโลยีในธุรกิจในการแข่งขัน เพื่อลดต้นทุนแต่ยังคงคุณภาพในตัวสินค้าและบริการอยู่เมื่อเปรียบเทียบระหว่างจำนวนเงินที่ใช้จ้างพนักงานกับการใช้เทคโนโลยีจะสามารถประหยัดต้นทุนทางธุรกิจได้

2. การใช้เทคโนโลยีในการสื่อสาร ปัจจุบันเทคโนโลยีทำให้ข้อมูลการ ติดต่อสื่อสารเป็นเรื่องง่ายมากกว่าในอดีตเมื่อการสื่อสารถูกจำกัดเฉพาะการเขียนจดหมาย และรอให้ไปรษณีย์ส่งมอบข้อความ เทคโนโลยีทำให้การส่งข้อความธุรกิจและส่งอีเมล์หรือแฟกซ์ง่ายขึ้น และสามารถตอบกลับทันที เช่นกัน จึงทำให้สะดวกสบายและทำให้การเติบโตเป็นไปได้มากยิ่งขึ้นกว่าเดิม

3. การใช้เทคโนโลยีในความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ ที่เทคโนโลยีช่วยให้ผู้คนใกล้ชิดดันขึ้น วันนี้ผู้คนใช้ (Application) โทรศัพท์มือถือเพื่อพบปะและเชื่อมต่อกับเพื่อนทั้งเก่าและใหม่ เครือข่ายทางสังคม อาทิเช่น (Facebook.com), (Tagged.com) ผู้คนทำงานหนักขึ้นทำให้พวกเขาไม่ค่อยมีเวลาที่จะหาความสัมพันธ์อย่างไรก็ตามความสัมพันธ์เสมือนไม่แข็งแรงเท่าความสัมพันธ์ทางกายภาพ ดังนั้นควรแบ่งเวลาเพื่อพบคนที่ต้องการจะสานสัมพันธ์

4. การใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ในโลกการศึกษาการประดิษฐ์เทคโนโลยีและ (Application) บนอุปกรณ์เคลื่อนที่ซึ่งจะช่วยให้เรียนรู้ได้ง่ายขึ้นวันนี้เทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่คุณสามารถเข้าถึงห้องสมุดแบบเต็มรูปแบบผ่าน (Application) บนอุปกรณ์เคลื่อนที่ผ่าน (Smartphone) หรือ (iPad) ได้

5. การใช้เทคโนโลยีในการซื้อของออนไลน์ ผู้ใช้สามารถซื้อสิ่งต่างๆ ทางออนไลน์ได้โดยไม่ต้องออกจากบ้านเพิ่มความสะดวกสบายในบ้าน เทคโนโลยีทำให้การซื้อและขายมีความยืดหยุนด้วยระบบการชำระเงินแบบ (E-Payment) เช่น Paypal.com และ Net bank ต่างๆ

6. การใช้เทคโนโลยีในการเกษตร การประดิษฐ์ (Mobile Application) สำหรับเกษตรกรเพื่อให้ทำงานได้เร็วขึ้นและแม่นยำยิ่งขึ้น ตัวอย่างเช่น (Application) “FamGraze” จะช่วยให้เกษตรกรจัดการหญ้าได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยการแนะนำอาหารที่ถูกที่สุดสำหรับปศุสัตว์ของตน (Application) นี้จะคำนวณปริมาณของหญ้าสัตว์ของคุณที่มีในเขตข้อมูล ช่วยให้คุณมีเวลามากขึ้นในขณะที่อยู่ในไร่

7. การใช้เทคโนโลยีในการธนาคาร ขณะนี้ธนาคารพาณิชย์โอนได้ง่ายมาก คุณสามารถซื้ออะไรก็ได้ด้วยบัตรวีซ่าอิเลคโทรนิคการสร้างบัตรวีซ่าอิเลคโทรนิคทำให้การโอนเงินทำได้ง่ายขึ้นโดยไม่ต้องกลัวว่าจะถูกโจรกรรมไปดังนั้นในกรณีนี้คุณจะไม่ต้องพกเงินสด ธนาคารใช้ซอฟต์แวร์เครือข่ายเพื่อตรวจจับการฉ้อโกง ซอฟต์แวร์มีประสิทธิ์ภาพสูงในการจำแนกรูปแบบ

8. การใช้เทคโนโลยีในการควบคุมธรรมชาติ เทคโนโลยีช่วยให้มนุษย์สร้างเขื่อนขนาดใหญ่ซึ่งสามารถกักน้ำส่วนเกิน น้ำท่วมพื้นที่เพาะปลูก และที่อยู่อาศัยของพวกเขา ทำให้ดินชั้นบนที่อุดมสมบูรณ์เสียหายและทำลายการเจริญเติบโตของพืช การสร้างเขื่อนเพื่อใช้น้ำเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้าได้นอกจากนี้แสงอาทิตย์ยังช่วยให้บ้านของเราอุ่นและเปลี่ยนแปลงพลังงานกลับมาใช้มีการใช้ลมเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้า ทั้งหมดนี้เป็นผลมาจากการใช้เทคโนโลยีในการควบคุมธรรมชาติ

9. การใช้เทคโนโลยีในการคมนาคมขนส่ง การคมนาคมเป็นหนึ่งในพื้นฐานของทุกอุตสาหกรรม เวลาคือเงิน วิธีการขนส่งที่มีประสิทธิภาพที่ไม่ต้องเสียไปบนท้องถนนหรือสามารถส่งสินค้าได้ทันทีและตอนนี้เทคโนโลยีการขนส่งที่กำลังเข้ามามีชื่อว่า (Hyperloop One) ที่สามารถ

สร้างความเร็วได้ที่ 1,200 กิโลเมตร/ชั่วโมง หรือเทียบง่ายๆ คือจากกรุงเทพไปจังหวัดลำพูนใช้เวลา 35 นาที ซึ่งไวกว่าเครื่องบินมาก และทำให้ประหยัดเวลาได้มากขึ้น

10. เทคโนโลยีใหม่ที่จะได้ใช้ในชีวิตประจำวัน เทคโนโลยีใหม่ๆ จะมาช่วยตอบโจทย์ความต้องการของมนุษย์ไม่สิ้นสุด เทคโนโลยีช่วยทำให้ชีวิตมีคุณภาพขึ้น เช่น “ส้อมอัจฉริยะ” (HAPIfork) กล่าวคือตัวปรับปรุงพฤติกรรมการกินและสุขภาพ โดยติดตามนิสัยการทานอาหาร ตรวจสอบความเร็วในขณะกำลังรับประทานอยู่ และจะปรับปรุงระบบการย่อยอาหารและลด น้ำหนักด้วย สำหรับผู้ที่ต้องการลดน้ำหนัก เทคโนโลยีส้อมอัจฉริยะนี้จะช่วยให้รับประทานได้และ มีสุขภาพดี (กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, 2561, ออนไลน์)

จากที่กล่าวมาด้านเทคโนโลยีการสื่อสารดิจิทัลนั้นจะต้องมีองค์ประกอบที่ใช้กันอย่างทั่วไป กล่าวคือ เป็นองค์ประกอบของสื่อสังคมออนไลน์ที่ใช้กันในปัจจุบันเป็นพื้นฐานของสื่อชนิดนี้ 5 แบบ ดังที่จะกล่าวต่อไปนี้

1. “ข้อความ” เป็นส่วนที่เกี่ยวกับเนื้อหาของมัลติมีเดีย ใช้แสดงรายละเอียดหรือเนื้อหาของเรื่องที่นำเสนอ ถือเป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญของมัลติมีเดีย ระบบมัลติมีเดียที่นำเสนอผ่านจอภาพของ เครื่องคอมพิวเตอร์ นอกจากจะมีรูปแบบและสีของตัวอักษรให้เลือกมากมายตามความต้องการแล้วยังสามารถกำหนดลักษณะของการปฏิสัมพันธ์ (โต้ตอบ) ในระหว่างการนำเสนอได้อีกด้วย ซึ่งปัจจุบันมีหลายรูปแบบ ได้แก่

1.1) ข้อความที่ได้จากการพิมพ์ เป็นข้อความปกติที่พบได้ทั่วไป ได้จากการพิมพ์ด้วยโปรแกรมประมวลผลงาน (Word Processor) เช่น NotePad, Text Editor, Microsoft Word โดยตัวอักษรแต่ละตัวเก็บในรหัส เช่น ASCII

1.2) ข้อความจากการสแกน เป็นข้อความในลักษณะ “ภาพ” หรือ (Image) ได้จากการนำเอกสารที่พิมพ์ไว้แล้ว (เอกสารต้นฉบับ) มาทำการสแกน ด้วยเครื่องสแกนเนอร์ (Scanner) ซึ่งจะได้ผลออกมาเป็นภาพ 1 ภาพ ปัจจุบันสามารถแปลงข้อความภาพเป็นข้อความปกติได้ โดยอาศัยโปรแกรม (OCR) ข้อความอิเล็กทรอนิกส์ เป็นข้อความที่พัฒนาให้อยู่ในรูปของสื่อที่ใช้ประมวลผลได้

1.3) ข้อความไฮเปอร์เท็กซ์ (Hyper Text) เป็นรูปแบบของข้อความที่ได้รับความนิยมสูงมากในปัจจุบัน โดยเฉพาะการเผยแพร่เอกสารในรูปของเอกสารเว็บ เนื่องจากสามารถใช้เทคนิคการลิงก์หรือเชื่อมข้อความไปยังข้อความหรือจุดอื่นๆ ได้

2) “เสียง” ถูกจัดเก็บอยู่ในรูปของสัญญาณดิจิทัลซึ่งสามารถเล่นซ้ำกลับไปกลับมาได้ โดยใช้โปรแกรมที่ออกแบบมาโดยเฉพาะสำหรับการทำงานด้านเสียง หากในงานมัลติมีเดียมีการใช้เสียงที่เร้าใจและสอดคล้องกับเนื้อหาในการนำเสนอจะช่วยให้ระบบมัลติมีเดียนั้นเกิดความสมบูรณ์แบบมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังช่วยสร้างความน่าสนใจและน่าติดตามในเรื่องราวต่างๆ ได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้เนื่องจากเสียงมีอิทธิพลต่อผู้ใช้มากกว่าข้อความหรือภาพนิ่ง ดังนั้นเสียงจึงเป็นองค์ประกอบที่จำเป็นสำหรับมัลติมีเดีย ซึ่งสามารถนำเข้าเสียงผ่านทาง ไมโครโฟน, แผ่นซีดี, ดีวีดี, เทป และวิทยุ

3) “ภาพนิ่ง” เป็นภาพที่ไม่มีการเคลื่อนไหว เช่น ภาพถ่าย ภาพวาด และภาพลายเส้น ภาพนิ่ง นับว่ามีบทบาทต่อระบบงานมัลติมีเดียมากกว่าข้อความหรือตัวอักษร เนื่องจากภาพจะให้ผลในเชิงการเรียนรู้หรือรับรู้ด้วยการมองเห็นได้ดีกว่า นอกจากนี้ยังสามารถถ่ายทอดความหมายได้ลึกซึ้งมากกว่าข้อความหรือตัวอักษรซึ่งข้อความหรือตัวอักษรจะมีข้อจำกัดทางด้านความแตกต่างของแต่ละ

ภาษา แต่ภาพนั้นสามารถสื่อความหมายได้กับทุกชนชาติ ภาพนิ่งมักจะแสดงอยู่บนสื่อชนิดต่างๆ เช่น โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์หรือวารสารวิชาการ เป็นต้น

4) “ภาพเคลื่อนไหว” ภาพกราฟิกที่มีการเคลื่อนไหวเพื่อแสดงขั้นตอนหรือปรากฏการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างสรรค์จินตนาการให้เกิดแรงจูงใจจากผู้ชม การผลิตภาพเคลื่อนไหวจะต้องใช้โปรแกรมที่มีคุณสมบัติเฉพาะทางซึ่งอาจมีปัญหาเกิดขึ้นอยู่บ้างเกี่ยวกับขนาดของไฟล์ที่ต้องใช้พื้นที่ ในการจัดเก็บมากกว่าภาพนิ่งหลายเท่า

5) “วิดีโอ” เป็นองค์ประกอบของมัลติมีเดียที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก เนื่องจากวิดีโอในระบบ ดิจิทัล สามารถนำเสนอข้อความหรือรูปภาพ (ภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหว) ประกอบกับเสียงได้สมบูรณ์มากกว่าองค์ประกอบชนิดอื่นๆ อย่างไรก็ตามปัญหาหลักของการใช้วิดีโอในระบบมัลติมีเดียก็คือ การสิ้นเปลืองทรัพยากรของพื้นที่บนหน่วยความจำเป็นจำนวนมาก เนื่องจากการนำเสนอวิดีโอด้วยเวลาที่ “เกิดขึ้นจริง” (Real-Time) จะต้องประกอบด้วยจำนวนภาพไม่ต่ำกว่า 30 ภาพ ต่อวินาที (Frame/Second) ถ้าหากการประมวลผลภาพดังกล่าวไม่ได้ผ่านกระบวนการบีบอัดขนาดของสัญญาณมาก่อน การนำเสนอภาพเพียง 1 นาทีอาจต้องใช้หน่วยความจำมากกว่า 100 MB ซึ่งจะทำให้ไฟล์มีขนาดใหญ่เกินขนาดและมีประสิทธิภาพในการทำงานที่ลดลงนั้นเอง (เหมือนตะวัน สุทธิวิริวรรณ, 2559)

สรุปได้ว่า จากแนวคิด ความหมายของสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น พอจะทำให้มองเห็นถึงประโยชน์และความสำคัญของสิ่งดังกล่าวที่ทุกคนควรเรียนรู้ให้เข้าใจถึงกระบวนการนำมาใช้ต่างๆ เพราะดิจิทัล มีทั้งคุณและโทษในเวลาเดียวกันหากไม่เข้าใจวิธีการใช้และความหมายที่จะนำมาใช้ พอสรุปได้ว่า “ดิจิตอล” หมายถึงข้อมูลที่มาในรูปแบบโทรศัพท์ “ดิจิทัล” หมายถึงข้อมูลที่ต้องอาศัยคอมพิวเตอร์ และ “เทคโนโลยี” หมายถึง สื่อที่มาในรูปแบบออนไลน์เพียงใช้อินเตอร์เน็ตได้ก็สามารถหาสิ่งที่ต้องการได้ และทั้ง 3 ที่กล่าวมามีการทำงานที่สามารถสัมพันธ์กันได้ผ่านระบบออนไลน์

2.5.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยุคดิจิทัล

พระครูสมุห์มานิตย์ ญาณธโร (สีทะ), (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การประยุกต์หลักพุทธธรรมในการใช้สื่อสังคมออนไลน์สำหรับพระนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่” ผลการวิจัย พบว่า

สื่อ คือ การติดต่อให้ถึงกัน ชักนำให้รู้จักกัน พาหนะนำข่าวสาร จากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสาร ผู้ส่งจะส่งสารไปได้ก็ต้องอาศัยสื่อที่จะถ่ายทอดข่าวสารออกไป และข่าวสารจะไปถึงผู้รับได้ก็ต้องอาศัยสื่อพาไป ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีไม่เคยหยุดนิ่งมีการพัฒนาขึ้นอยู่ตลอดเวลา องค์ประกอบของการสื่อสารมีด้วยกัน 4 องค์ประกอบ คือ (1) ผู้ส่งสาร (2) สาร (3) สื่อหรือช่องทาง และ (4) ผู้รับสาร ความสำคัญของการติดต่อสื่อสาร คือ เครื่องมือที่ช่วยให้บรรลุจุดประสงค์ของผู้ส่งสารและผู้รับสาร โดยผ่านเครื่องมือและเทคนิคต่างๆ ทำให้เกิดทักษะ ความรู้ ความชำนาญ ทัศนคติ วัฒนธรรมประเพณี และค่านิยมอันดีงามอุปสรรคของการสื่อสาร คือ การขาดความรู้ความเข้าใจของผู้รับสารและส่งสาร เกิดจากการขาดความรู้ความเชี่ยวชาญในสาร การขาดความสนใจ สภาพพื้นฐานทางสังคมที่ต่างกัน อารมณ์ที่ต่างกัน วิธีการรับสารส่งสารที่ต่างกัน ทัศนคติและค่านิยมที่ต่างกัน

ซึ่งในปัจจุบันการติดต่อสื่อสารผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายเนื่องด้วยความง่ายในการเชื่อมต่อจากอุปกรณ์ที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นคอมพิวเตอร์, โน้ตบุ๊ก, สมาร์ทโฟนและแท็ปเล็ต ที่มีความสะดวกรวดเร็ว ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายในการรับส่งข้อมูลด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นข่าวสาร, เรื่องราวในชีวิตประจำวัน, ข้อมูลด้านการศึกษา, การทำธุรกรรม ตลอดจนการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลสองคนขึ้นไปจากระยะไกล ซึ่งในยุคปัจจุบันได้พัฒนาให้สามารถพูดคุยและมองเห็นหน้าหรือการรายงานข่าวได้ทันสถานการณ์ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ได้มาแทนที่การติดต่อสื่อสารแบบเดิม คือ จดหมายและข่าวจากหนังสือพิมพ์ ผ่านหน้าเว็บไซต์ที่เป็นที่รู้จักในวงกว้าง อาทิ เฟซบุ๊ค, ทวิตเตอร์, ไลน์, ยาฮูและยูทูป เป็นต้น

ด้วยช่องทางการติดต่อสื่อสารดังกล่าว ทำให้พระนิสิต มจร. วข. ชม. สามารถใช้ประโยชน์จากสื่อสังคมออนไลน์ในการค้นคว้าข้อมูลตามรายวิชาการที่ได้รับมอบหมายจากอาจารย์ผู้สอนได้อย่างกว้างขวาง หลากหลายและรวดเร็ว เข้าถึงง่าย แต่กระนั้นหากมีการใช้อย่างผิดวิธี ก็จะก่อให้เกิดโทษ โดยเฉพาะเรื่องพระวินัยกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของพระสงฆ์ ซึ่งมีโอกาสล่วงละเมิดได้หากไม่สำรวมระวังในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ กล่าวคือ มีโอกาสต้องอาบัติ 2 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มอาบัติหนัก (ครุกาบัติ) สามารถล่วงละเมิดสิกขาบทได้ถึง 8 สิกขาบท 2) กลุ่มอาบัติเบา สามารถล่วงละเมิดสิกขาบทได้ถึง 18 ข้อ ล้วนแต่เป็นสิกขาบทที่เกี่ยวกับการสื่อสารทั้งสิ้น

ในส่วนของการประยุกต์ใช้หลักมัชฌิมาปฏิปทา (มรรค 8) ของพระนิสิต มจร. วข. ชม. ซึ่งหมายถึงการเข้าใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างพอเหมาะพอควร กล่าวโดยรวมคือ การประยุกต์ใช้ให้เข้ากับหลักไตรสิกขา 3 ในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ อันได้แก่ ศีล สมาธิและปัญญา ในขั้นศีลนั้นว่าด้วยเรื่องการประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในกรอบพระวินัย ไม่ล่วงละเมิด ขั้นสมาธิว่าด้วยความตั้งใจ มีความจดจ่อในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ให้เกิดประโยชน์ และขั้นปัญญาว่าด้วยการพิจารณาใคร่ครวญ ไต่ตรองถึงผลกระทบและคุณประโยชน์ในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ เพื่อไม่ให้ตกเป็นเหยื่อหรือลุ่มหลงมัวเมาในการเสพสื่อต่างๆ มากจนเกินไป ในขณะเดียวกันก็สามารถสร้างคุณประโยชน์เผยแพร่หลักธรรมคำสอนในศาสนาให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้นไปด้วย

ณภัทช์ฐนัน ศักดิ์เจริญกุล, (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การเตรียมความพร้อมของบุคลากรภาครัฐไทยสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล” ผลการวิจัย พบว่า

(1) แนวทางปฏิบัติเพื่อส่งเสริมและพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลของบุคลากรภาครัฐเพื่อรองรับการเป็นรัฐบาลดิจิทัล ได้มีการกำหนดแนวโน้มและทิศทางการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีดิจิทัลภาครัฐออกเป็น 3 ระยะได้แก่ ระยะเริ่มต้น, ระยะการพัฒนา และระยะสมบูรณ์ มากกว่านั้นได้แบ่งกลุ่มเป้าหมายการพัฒนาทักษะดิจิทัลของบุคลากรภาครัฐเป็น 6 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้บริหารระดับสูง, กลุ่มผู้อำนวยการ, ผู้ทำงานด้านนโยบายและงานวิชาการ, ผู้ทำงานด้านบริการ, ผู้ปฏิบัติงานเฉพาะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล และผู้ปฏิบัติงานอื่นๆ โดยจำแนกบทบาทและพฤติกรรมที่คาดหวังของบุคลากรแต่ละกลุ่มในการปรับเปลี่ยนภาครัฐเป็นรัฐบาลดิจิทัลรวม 18 บทบาท รวมทั้งกำหนด ทักษะด้านดิจิทัลของบุคลากรภาครัฐออกเป็น 5 มิติ การเรียนรู้ 7 กลุ่มทักษะ และ

(2) กระบวนการพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีของบุคลากร ภาครัฐมีกลไกในการพัฒนา 3 กลไก คือ การฝึกอบรมแบบเข้าชั้นเรียน, การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการปรับโครงสร้างหน่วยงาน เมื่อคาดการณ์อีก 10 ปีข้างหน้า พ.ศ. 2569 การพัฒนาโดยการฝึกอบรมทั้งการเข้าชั้นเรียนและการ

เรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ที่กำหนดไว้น่าจะไม่เพียงพอต่อการพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะดิจิทัลตามที่กำหนดภาครัฐควรการนำบล็อกเชนแบบคอนซอเทียมมาประยุกต์ใช้เพื่อรวบรวมหลักสูตรฝึกอบรม

ณัฏฐกาญจน์ ศุกลรัตนเมธี และนุชประภา โมกข์ศาสตร์, (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์ของเยาวชนเพื่อการเป็นพลเมืองในสังคมประชาธิปไตย” ผลการวิจัยพบว่า

แบ่งตัวชี้วัดการรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์ของเยาวชนในสังคมประชาธิปไตยออกเป็นสองกลุ่ม ได้แก่ การรับข้อมูลเข้าและการส่งข้อมูลออก โดยตัวชี้วัดเกี่ยวกับ “การรับข้อมูลเข้า” ประกอบด้วย การมีทักษะในการเข้าถึงข้อมูล (Access) โดยสามารถเลือกรับข้อมูลข่าวสารและสื่อการเมืองจากแหล่งที่หลากหลาย; ทักษะในการวิเคราะห์และประเมินข้อมูล (Analyze and Evaluate) คือสามารถแยกความจริงออกจากความเห็น สามารถวิเคราะห์ ความน่าเชื่อถือของข้อมูลและการตระหนักในหน้าที่พลเมือง คือสามารถร้องเรียนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อพบเห็นการทำผิดกฎหมาย ส่วนตัวชี้วัดเกี่ยวกับ “การส่งข้อมูลออก” ประกอบด้วยการมีทักษะในการ “ผลิตสื่อ” (Create) คือสามารถเลือกวิธีการนำเสนอที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์และเนื้อหาที่ต้องการนำเสนอ “การมีส่วนร่วม” (Participate) ในการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างสร้างสรรค์ คือการเคารพความคิดเห็นที่แตกต่าง การโต้แย้งโดยใช้หลักเหตุและผล การใช้ภาษาแบบสันติวิธี การไม่ใช้ถ้อยคำดูหมิ่น ผู้อื่น และการนำเสนอหรือแชร์ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นและสังคม และการรู้สิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบตามกฎหมาย คือไม่ใช้คอมพิวเตอร์ทำร้ายหรือละเมิดผู้อื่น สร้างหลักฐานที่เป็นเท็จ ละเมิดการใช้

ทรัพยากรคอมพิวเตอร์โดยทีตนเองไม่มีสิทธิ์ (Copyright) และต้องคำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อสังคมอันเกิดจากการกระทำของตน มีจำนวนตัวชี้วัดรวมทั้งสิ้น 25 ตัวชี้วัด (การรับข้อมูลเข้า 8 ตัวชี้วัด และการส่งข้อมูลออก 17 ตัวชี้วัด)

กัญญารัตน์ สุขแสน, (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้ด้านดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนในเครือมูลนิธิ คณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย” ผลการวิจัย พบว่า

กรอบแนวคิดการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัล ประกอบด้วย องค์ประกอบของผู้นำดิจิทัล และวิธีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในยุคดิจิทัล ในส่วนสภาพปัจจุบันของการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลในภาพ รวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$= 3.65, S.D = 0.62) และสภาพที่พึงประสงค์ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$= 4.80, S.D = 0.41) สำหรับรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัล ชื่อรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำด้านดิจิทัลให้มีวิสัยทัศน์บนวัฒนธรรมที่หลอมรวมผ่านระบบออนไลน์ด้วยเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ 1. องค์ประกอบหลัก ประกอบด้วย 1) ความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และกลยุทธ์การสื่อสาร 2) การหลอมรวมระบบการบริหารที่เชื่อมโยง และ 3) ความมีวัฒนธรรมการเรียนรู้ยุคดิจิทัล 2. วิธีการพัฒนา ประกอบด้วย 1) ปัญญาประดิษฐ์เรียนผ่านระบบออนไลน์ 2) การเรียนแบบมีใบรับรองผ่านระบบออนไลน์ และ 3) การเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านระบบออนไลน์ 3. เป้าหมายการพัฒนา ประกอบด้วย 1) กำหนดเป้าหมายขององค์การ 2) จัดทำฐานข้อมูลและลงรหัส และ 3) บริหารจัดการความร่วมมือ 4. คุณลักษณะ ประกอบด้วย 1) สร้างแรงบันดาลใจ 2) สร้างความมั่นใจ 3) จัดสรรเวลาในการเข้าถึง 4) นำไปสู่การเปลี่ยนแปลง

สุพรรณี รัตนโรจน์มงคล, (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ของพนักงานธนาคารของรัฐขนาดใหญ่ ABC” ผลการวิจัยพบว่า

ปัจจัยด้านการรับรู้ถึงความง่ายในการใช้งาน ปัจจัยด้าน การรับรู้ถึงประโยชน์ในการใช้งาน ทัศนคติต่อการใช้งาน และสภาพสิ่งอำนวยความสะดวก เป็นปัจจัย ที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ โดยทัศนคติต่อการใช้งานเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์มากที่สุด รองลงมาคือ การรับรู้ถึงประโยชน์ในการใช้งาน โดยมีการส่งผลไปในทิศทางเดียวกัน แต่สภาพสิ่งอำนวยความสะดวกจะส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้งานระบบ HR2020 ในทางตรงกันข้าม

พระสาโรจน์ ธีรภทฺโท (นิ่มเนียม), (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การใช้สื่อดิจิทัลเพื่อจัดการสอนศีลธรรมสำหรับนักเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ” ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นมีความคิดเห็นต่อสภาพการใช้สื่อดิจิทัลเพื่อจัดการสอนศีลธรรมสำหรับนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยภาพรวม และทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านสื่อธรรมชาติในการสอนศีลธรรมด้านสื่อสิ่งพิมพ์อื่นและวัสดุอุปกรณ์การสอนศีลธรรมด้านบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนศีลธรรม ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อการใช้สื่อดิจิทัลเพื่อจัดการสอนศีลธรรมสำหรับนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวม หาค่า F-test จำแนกตามอายุตามชั้นการเรียนนักเรียนมีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกันไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. ข้อเสนอแนะแนวทางการใช้สื่อดิจิทัลเพื่อจัดการสอนศีลธรรม มีดังนี้

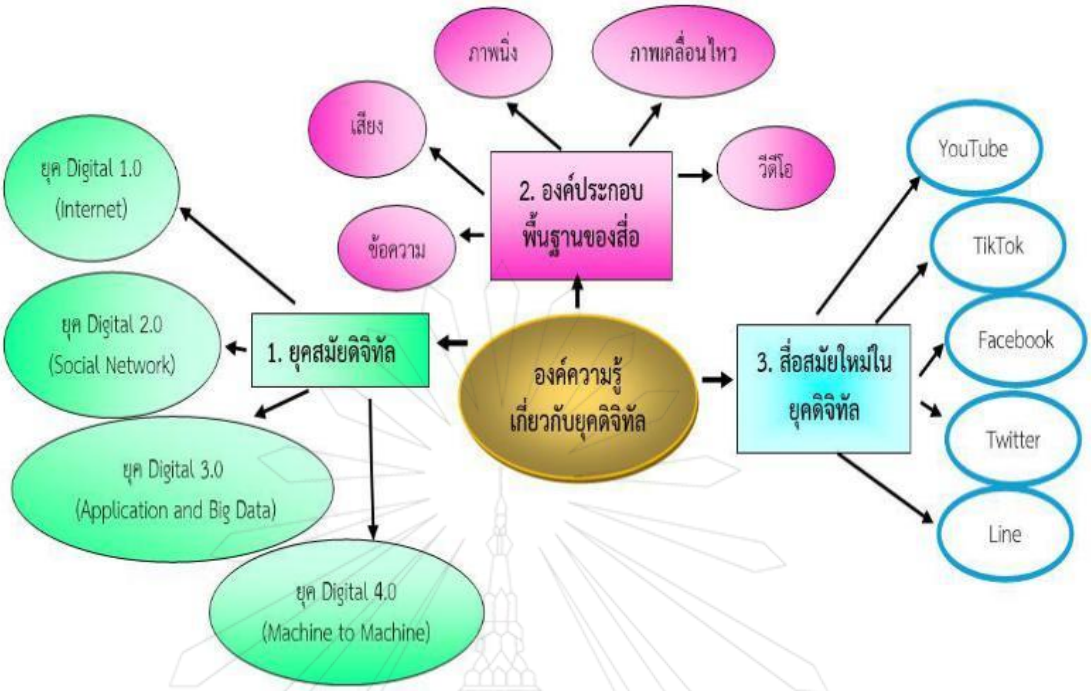
3.1 สื่อสิ่งพิมพ์และวัสดุอุปกรณ์ควรจัดหาสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศมีความน่าสนใจ ใหม่ๆ มีทั้งภาพ เสียงบรรยายและเสียงดนตรีประกอบภาพ เป็นสื่อวัสดุอุปกรณ์สามารถใช้การนำสอนศีลธรรม ให้มีความหลากหลาย

3.2 สื่อธรรมชาติควรจัดหาสื่อที่มีอยู่ใกล้ตัวเรา ซึ่งสามารถหยิบยกมาเป็นผลิตสื่อนวัตกรรมเพื่อจัดการเรียนการสอนได้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้เรื่องศีลธรรม

3.3 บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน สถานศึกษาควรหาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมาเป็นสื่อช่วยสอนมีความน่าสนใจสะดวกในการค้นหาข้อมูล ข่าวสารต่างๆ เพราะสื่อคอมพิวเตอร์สามารถรับรับสัญญาณผ่านเคเบิ้ลทีวี/ทีวีดาวเทียม มีทั้งภาพและสียงเหมาะสมกับการเรียนการสอนในปัจจุบัน

2.5.4 สรุปผังมโนทัศน์องค์ความรู้ที่เกี่ยวกับการศึกษายุคดิจิทัล

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวกับองค์ความรู้จากการศึกษายุคดิจิทัล ผู้วิจัยได้ทำการสรุปผังมโนทัศน์ (Concept Mapping) ที่จะนำไปพัฒนา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาสร้างกรอบแนวคิด (Conceptual Framework Research) เพื่อสร้างความเชื่อมั่นของการวิจัย โดยสรุปเป็นประเด็น คือ 1) ยุคสมัยดิจิทัล 2) องค์ประกอบพื้นฐานของสื่อ 3) สื่อสมัยใหม่ในยุคดิจิทัล ซึ่งสามารถสรุปเป็นผังมโนทัศน์องค์ความรู้เกี่ยวกับการศึกษายุคดิจิทัล ได้ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 2.9 สรุปผังมโนทัศน์องค์ความรู้เกี่ยวกับการศึกษายุคดิจิทัล

สรุปได้ว่า ในสังคมยุคปัจจุบันไม่ว่าจะประเทศไทยหรือต่างประเทศเทคโนโลยีล้วนเข้ามามีอิทธิพลเป็นอย่างมากในการใช้ชีวิตของมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นเทคโนโลยีดิจิตอลหรือเทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งมีบทบาทเป็นอย่างมากกับมนุษย์ยุคปัจจุบันและในอนาคตเราอาจจะได้เห็นวิวัฒนาการที่มีความล้ำสมัยขึ้นเรื่อยๆ เพราะเทคโนโลยีที่กล่าวมานี้มีการพัฒนาอยู่ตลอดเวลา ในครั้งนี้ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญที่จะนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาเป็นตัวช่วยในการสนับสนุนบทบาทของพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน เพื่อช่วยในการพัฒนาการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย หากทุกภาคส่วนเรียนรู้และนำประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เป็นตัวช่วยเสริมในการพัฒนาประชาธิปไตยแล้ว ซึ่งสื่อดังที่กล่าวมาเป็นเพียงส่วนหนึ่งจากหลายๆ ส่วนที่ประชาชนใช้และเข้าถึงได้ในปัจจุบันหากนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาเป็นแนวทางใช้เป็นตัวสื่อกลางในการพัฒนาประชาธิปไตยโดยมีพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ค่อยสนับสนุนประชาธิปไตยของไทยก็จะมีความเจริญในรูปแบบที่ควรจะเป็นได้อย่างแน่นอน ซึ่งที่ผู้วิจัยได้นำเสนอเป็นแนวทางอีกเส้นทางในการพัฒนาประชาธิปไตยเท่านั้น จะดีขึ้นได้จริงนั้นต้องมีการร่วมมือกันทั้ง รัฐบาล ราชการ และประชาชน เป็นส่วนประกอบที่สำคัญที่จะพัฒนาให้เป็นไปตามรูปแบบที่ผู้วิจัยได้นำเสนอไว้

2.6 องค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการทางการเมือง

การจัดการทางการเมืองนับได้ว่าเป็นกระบวนการที่สำคัญในการแบ่งการกระจายภาระหน้าที่กันทำ โดยหลักการแห่งประชาธิปไตยที่ว่า “อำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน” คำกล่าวนี้จะแสดงให้เห็นว่าประชาชนทุกคนควรตระหนักถึงบทบาทของตัวเองในการทำคุณประโยชน์ให้กับสังคมตามความเป็นจริงที่ว่าประเทศนี้เป็นของเราเอง เราจะจัดการตัวเองให้มีบทบาทที่สำคัญได้อย่างไรถึงจะเป็น “พลเมือง” ที่ดีของระบอบการปกครองจะทำอย่างไรถึงจะช่วยให้การจัดการทางการเมืองเป็นไป

ในทางที่มีการพัฒนามากขึ้นกว่าแต่ก่อน และพลัง “บ้าน วัด และโรงเรียน” จะมีบทบาทที่สำคัญอย่างไรในการช่วยส่งเสริมการจัดการทางการเมือง ดังจะกล่าวต่อไปนี้

2.6.1 การจัดการทางการเมืองด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน

การที่พลัง “บ้าน วัด และโรงเรียน” จะเข้าไปมีบทบาทที่สำคัญในการช่วยผลักดันในเรื่องต่างๆ ได้นั้นต้องเข้าใจความหมายของและบทบาทของตัวเอง บทบาทของรัฐบาลหรือผู้นำก่อนว่าเป็นอย่างไร ดังที่กล่าวมาหัวใจสำคัญของการจัดการทางการเมืองในมิติพื้นฐาน คือ การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการคิดริเริ่มการตัดสินใจ การร่วมปฏิบัติการและร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่างๆ ที่เกิดขึ้น อันมีผลกระทบโดยตรงถึงตัวประชาชน การมีส่วนร่วมทำให้ประชาชนมีส่วนสำคัญในการพัฒนาหมู่บ้าน ชุมชนเพื่อแก้ปัญหาและนำมาซึ่งสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนที่ดีขึ้น ผู้นำของการเปลี่ยนแปลงจะต้องปรับปรัชญาที่ว่า “มนุษย์ทุกคนต่างก็มีปรารถนาที่ดี ที่จะอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นอย่างเป็นสุข ได้รับความเป็นธรรม ความเสมอภาค และเป็นที่ยอมรับของผู้อื่น” และพร้อมที่จะอุทิศตนเพื่อกิจกรรมของชุมชน สังคม และประเทศ ในขณะเดียวกันก็ต้องยอมรับความเป็นจริงที่ว่ามนุษย์สามารถพัฒนาได้ไม่มีที่สิ้นสุด ต้องมีโอกาสและได้รับการชี้แนะที่อย่างถูกต้อง (ยุวัฒน์ วุฒิเมธี, 2526, หน้า 20) การมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นตัวกระตุ้นกิจกรรมที่บุคคลมีจุดประสงค์ที่สำคัญเพื่อให้มีอิทธิพลในกระบวนการตัดสินใจของรัฐบาล ดังที่จะกล่าวต่อไปนี้

(1) การมีส่วนร่วมทางการเมือง มีความหมายในเรื่องกิจกรรม ไม่ใช่ทัศนคติ ไม่ใช่เป็นเรื่องของความคิดความรู้สึกหรือความเชื่อทางการเมือง

(2) การมีส่วนร่วมทางการเมืองใช้กับบุคคลทั่วไป แต่ผู้นำทางการเมืองหรือนักการเมืองจะเรียกว่า “บทบาททางการเมือง” การมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นบทบาทของบุคคลซึ่งไม่ได้มีอาชีพการเมือง

(3) การมีส่วนร่วมทางการเมือง เป็นความพยายามที่จะโน้มน้าวการตัดสินใจของรัฐบาลโดยแสดงออกเพื่อให้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของรัฐบาลหรือผู้นำประเทศ ทั้งสนับสนุน ปกป้องหรือต้องการเปลี่ยนแปลงตัวผู้นำสามารถเกิดขึ้นได้ไม่ว่าจะถูกหรือผิดกฎหมาย สงบหรือรุนแรง

(4) การมีส่วนร่วมทางการเมือง อาจไม่ประสบความสำเร็จหรือสามารถผลักดันการตัดสินใจของรัฐบาลได้ตลอดเวลาและทุกๆ เรื่องก็ได้ (สุจิต บุญบงการ, 2537)

การจัดการทางการเมืองในเรื่อง “การมีส่วนร่วม” (Participation) เป็นผลที่มาจากการเห็นพ้องต้องกันในเรื่องของความต้องการและทิศทางในการเปลี่ยนแปลง ความเห็นพ้องต้องกันโดยรวมและจะต้องมีมากพอที่จะทำให้เกิดการริเริ่มโครงการเพื่อการปฏิบัติ กล่าวได้ว่าจะต้องเป็นการเห็นพ้องต้องกันของคนส่วนใหญ่ เสียงส่วนใหญ่ที่จะต้องเข้าร่วมปฏิบัติการนั้นๆ เหตุผลเบื้องแรกของการที่คนมาร่วมกันได้ควรจะต้องมีการตระหนักถึงว่าปฏิบัติการทั้งหมดที่จะเกิดขึ้นหรือการกระทำทั้งหมดที่ทำโดย หรือทำในนามกลุ่มจะกระทำผ่านองค์การ (Organization) ดังนั้นองค์การจะต้องแสดงให้เห็นถึงตัวแสดงที่เปรียบเสมือนเป็นตัวนำให้บรรลุถึงความเปลี่ยนแปลงที่ต้องการได้ (อาภรณ์พันธ์ จันทร์สว่าง, 2522, หน้า 26) การมีส่วนร่วมทางการเมือง คือ การที่พลเมืองเข้าไปมีสิทธิ มีเสียง มีส่วนร่วมในการแสดงออกทางการเมืองและการบริหารจัดการในเรื่องต่างๆ มีบทบาทที่สำคัญที่มีผลกระทบต่อตนเองและชุมชน สามารถดำเนินการได้ทั้งทางตรงและทางอ้อมโดยไม่ถูกบังคับแสดงให้เห็นว่าบทบาทและหน้าที่เป็นของทุกคน (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, 2564)

การที่รัฐบาลให้ความสำคัญกับการส่งเสริมชักนำหรือสนับสนุน และสร้างโอกาสให้ประชาชนในหมู่บ้าน วัด โรงเรียน ชุมชน ในรูปส่วนบุคคล กลุ่มคน ชมรม สมาคม มูลนิธิ และองค์กรอาสาสมัครในรูปแบบต่างๆ ให้เข้ามามีส่วนร่วมสำคัญในการดำเนินการเรื่องใด เรื่องหนึ่งหรือหลายเรื่องร่วมกัน จะทำให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และนโยบายการพัฒนาการจัดการทางการเมืองที่กำหนดไว้ กล่าวคือ

(1) ร่วมทำการศึกษา ค้นคว้าสภาพปัญหา และสาเหตุของสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในหมู่บ้าน ชุมชน รวมตลอดจนถึงความต้องการของชุมชน

(2) ร่วมคิดหาและสร้างรูปแบบและวิธีการจัดการ เพื่อแก้ไขปัญหาและสภาพปัญหาของหมู่บ้าน ชุมชนหรือเพื่อสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อหมู่บ้าน ชุมชน หรือสนองความต้องการของประชาชน

(3) ร่วมประชุมวางนโยบาย หรือแผนงาน หรือโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ เพื่อขจัดและแก้ไขปัญหาสนองความต้องการของประชาชน หมู่บ้าน ชุมชน

(4) ร่วมกันตัดสินใจการใช้ทรัพยากรที่มีในหมู่บ้าน ชุมชน ที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมมากที่สุดเท่าที่จะทำได้

(5) ร่วมกันจัดหรือปรับปรุงระบบการบริหารจัดการงาน การพัฒนาให้มีประประสิทธิภาพและประสิทธิผลให้ตอบสนองต้องความต้องการของประชาชน

(6) ร่วมในการลงทุนในกิจกรรมต่างๆ โครงการของหมู่บ้าน ชุมชนตามขีดความสามารถของตนเองและของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(7) ร่วมในการปฏิบัติตามนโยบายแผนงานต่างๆ อย่างเต็มที่ โครงการและกิจกรรมให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้อย่างตั้งใจ

(8) ร่วมด้วยช่วยกัน ควบคุม ติดตาม ประเมินผล และร่วมบำรุงรักษาโครงการที่เกิดขึ้นและกิจกรรมที่ได้ทำไว้ทั้งโดยภาคเอกชน และภาครัฐบาลให้ใช้ประโยชน์ได้ตลอดเวลาและตลอดไปตามความต้องการของประชาชน (ไพรัตน์ เดชรินทร์, 2552, หน้า 6-7) การมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นได้ทั้งเป้าหมายและเป็นได้ทั้งกระบวนการทางการเมือง เป้าหมายสำคัญของการพัฒนาการเมืองให้เป็นประชาธิปไตย คือจะต้องส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างกว้างขวางและทั่วถึงเพื่อแสดงออกในฐานะที่ประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยที่แท้จริงตามหลักประชาธิปไตย (สมบัติ ธำรงธัญวงศ์, 2543)

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ความหมายและบทบาทที่สำคัญของพลัง “บ้าน วัด และโรงเรียน” ในการช่วยกระตุ้นในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการทำหน้าที่ต่างๆ ของตัวเองอย่างเต็มที่ ให้เป็นประโยชน์ต่อตนเอง หมู่บ้าน ชุมชน และในระดับประเทศต่อไป ด้วยเหตุนี้ “รัฐบาล” หรือ “ผู้นำ” จะต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนในหมู่บ้าน ชุมชนเข้ามามีบทบาทในเรื่องต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการประชุม การกำหนดนโยบาย การทำโครงการ หรือกิจกรรมต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น เพราะว่าประชาชนเป็นผู้ที่อยู่อาศัยในท้องถิ่นจะทราบถึงสภาพปัญหา ความต้องการของตัวเอง หมู่บ้าน ชุมชนเป็นอย่างดี จะทำให้เกิดการพัฒนาที่แท้จริงโดยเกิดจากความต้องการของคนในท้องถิ่นเป็นสำคัญ เพราะฉะนั้นแล้ว รัฐบาลควรแบ่งภาระหน้าที่และมอบหมายบทบาทให้กับ “บ้าน วัด และโรงเรียน” ในการช่วยดูแลเรื่องดังที่กล่าวเนื่องจากสถาบันข้างต้นมีประจำอยู่ในแต่ละหมู่บ้าน ชุมชนแล้ว

2.6.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

การกระทำต่างๆ ที่เกิดขึ้นของมนุษย์ล้วนแล้วแต่มีรูปแบบ วิธีการที่แตกต่างกันไปบทความเป็นจริงที่ว่ายุคสมัยของมนุษย์ที่มีความแตกต่าง จะนำมาซึ่งพฤติกรรมที่แตกต่างกันด้วยเช่นกัน การจัดการทางการเมืองเป็นการจัดการตัวบุคคลที่จะเป็นตัวขับเคลื่อนการปกครอง “พลเมือง” ถือเป็นหัวใจสำคัญยิ่งในการจะจัดการเรื่องดังกล่าว ทำให้เห็นภาพว่าควรมีองค์กรหรือสถาบันที่มีความใกล้ชิดในระดับท้องถิ่นเป็นตัวช่วยจัดการรูปแบบดังกล่าว “บ้าน วัด และโรงเรียน” จึงเป็นตัวเลือกที่สำคัญที่มีบทบาทในฐานะที่อยู่ใกล้ชิดกับชุมชนมากที่สุดความสอดคล้องดังที่กล่าวมา คือ

2.6.2.1 ทฤษฎีความสำนึกเชิงเหตุผล (Consciously Rational Theories)

ทฤษฎีนี้เน้นที่ปฏิกิริยาของความเข้าใจการคิดทบทวนของผู้ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งที่มีต่อนโยบายของพรรคการเมือง สภาพของผู้สมัครรับเลือกตั้งและค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้ง ลักษณะเหล่านี้เป็นเหมือนกับกรอบความคิดเชิงเหตุผล (Rational Framework) ของผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเหมือนกับการตัดสินใจของผู้บริโภคในทางด้านเศรษฐศาสตร์

2.6.2.2 ทฤษฎีปัจจัยกำหนด (Deterministic Theories)

ทฤษฎีนี้มีแนวความคิดพื้นฐานว่า ปัจจัยทางสังคมมีความสำคัญต่อการกำหนดพฤติกรรมการเมือง ภูมิหลังทางสังคมมีอิทธิพลที่สำคัญต่อพฤติกรรมทางการเมือง ทฤษฎีนี้มีแนวความคิดหลักได้แก่ ตัวแบบแรงผลักดันทางสังคม (Social Forces) ซึ่งเป็นทฤษฎีเสนอเงื่อนไขที่กาหนดรูปแบบของพฤติกรรม แนวทางศึกษานี้ได้นำแนวความคิดทางสังคมวิทยาเรื่องสถานภาพทางเศรษฐกิจและสถานภาพทางสังคมของบุคคล (SES: Socio Economic Status) ที่ว่าฐานะตำแหน่งทางสังคมเป็นสิ่งสำคัญในการกำหนดความต่างในพฤติกรรมของคนมาใช้ในการศึกษาพฤติกรรมการเมือง ฐานะตำแหน่งที่ได้มาโดยกำเนิด เช่น เพศ ตระกูล หรือการได้มาจากการกระทำขึ้นมาในภายหลัง เช่น ความร่ำรวย ระดับการศึกษา ในสังคมจะประกอบด้วยชนชั้นทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลซึ่งบุคคลต่างชนชั้นกันจะมีแบบแผนพฤติกรรมแตกต่างกัน โดยสันนิษฐานเบื้องต้นว่าบุคคลที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมเหมือนกันจะได้รับประสบการณ์และการกล่อมเกลาที่คล้ายคลึงกัน ในทางตรงกันข้ามบุคคลที่อยู่ในสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมแตกต่างกัน จะถูกหล่อหลอมโดยประสบการณ์ให้มีบุคลิกภาพ ทัศนคติ แรงจูงใจความรู้สึกนึกคิดที่ต่างกัน ทำให้บุคคลแสดงออกต่างกัน เป็นต้น (ฑิตยา สุวรรณะชฎ, 2547, หน้า 38)

2.6.2.3 ทฤษฎีจิตวิทยา (Psychology Theories)

แนวทางการศึกษานี้ให้ความสนใจกับปัจจัยด้านความรู้สึกหรือความผูกพันทางการเมืองที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางการเมือง ตัวแบบทางจิตวิทยาที่นักรัฐศาสตร์สนใจศึกษาเป็นอย่างมาก คือ พฤติกรรมการออกเสียงเลือกตั้งซึ่งเกิดจากความผูกพันทางจิตใจต่อพรรคการเมืองโดยเน้นศึกษาอิทธิพลของความผูกพันดังกล่าว นั่นก็คือความจงรักภักดีหรือความเชื่อที่มีการถ่ายทอดให้กันในรูปของกระบวนการเรียนรู้ทางสังคม และยังเป็นเรื่องจิตวิทยาสังคมเกี่ยวกับทัศนคติคือบุคคลจะมีความรู้สึกพึงพอใจ ฝักใฝ่ สนใจ หรือนิยมชมชอบรวมทั้งรู้สึกถึงความเป็นเจ้าของขณะเดียวกันก็เป็นผลมาจากการเรียนรู้ของบุคคลในรูปแบบของกระบวนการกล่อมเกลาทางสังคม ซึ่งจะเริ่มเรียนรู้ความผูกพันตั้งแต่วัยเด็กโดยสถาบันครอบครัวและสถาบันทางสังคมอื่นๆ (Harrop & Miller, 1987)

2.6.2.4 ทฤษฎีการแลกเปลี่ยน (Exchange Theory)

การเปรียบเทียบกับพฤติกรรมของมนุษย์ที่แตกต่างจากสิ่งมีชีวิตอื่นในโลก โดยมนุษย์จะคบหาสมาคมใกล้ชิดกันขนาดไหนนั้นขึ้นอยู่กับการสนองตอบความต้องการและการทำประโยชน์ช่วยเหลือกันมากน้อยเพียงใด ความต้องการและผลประโยชน์จึงเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของคนที่อยู่ร่วมกันในด้านเศรษฐกิจ การสูญเสียประโยชน์ การได้รับรางวัลและกำไรเป็นความรู้สึกสำนึกพื้นฐานในความสัมพันธ์ การกระทำบางอย่างแก่อีกฝ่ายคนเราก็จะปฏิบัติต่อผู้อื่นในลักษณะที่ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ตนเอง ถึงจะสูญเสียบางอย่างไปก็จะเป็นการสูญเสียเพียงเล็กน้อย ผลลัพธ์ที่ได้คือรางวัลหรือกำไรจำนวนมากจากผู้อื่น เป็นการตอบสนองต่อการแลกเปลี่ยนทางด้านสังคม (Johnson, 1981)

สรุปจากทฤษฎีที่กล่าวมา การมีส่วนร่วมของประชาชนเกิดได้จากหลายสาเหตุหลายประการขึ้นอยู่กับว่าบริบทสังคมในขณะนั้นจะเป็นอย่างไร บทบาท หน้าที่ ท่าทีของรัฐบาลหรือผู้นำเป็นอย่างไร ปัจจัยเหล่านี้จะเป็นตัวสร้างพฤติกรรมว่าตัวประชาชนจะทำหรือไม่ทำอะไร ซึ่งจะเป็นปัญหาแน่นอนในการที่จะพัฒนาการจัดการทางการเมือง ด้วยสภาพปัญหาที่จะเกิดขึ้นดังที่กล่าวมาแล้วนี้จะได้มีการริเริ่มที่จะให้มีสถาบันหรือองค์กรมาช่วยขับเคลื่อนในการรับฟังปัญหาและแก้ไขปัญหาต่อไป การเสริมสร้างบทบาทของพลัง “บ้าน วัด และโรงเรียน” ก็ถือได้ว่าเป็นตัวเลือกที่ดีในการจัดการปัญหาดังกล่าวเพราะว่าสถาบันเหล่านี้มีกระจายอยู่เกือบทุกหมู่บ้าน ชุมชน

2.6.3 การจัดการฐานของการมีส่วนร่วมทางการเมือง

“ฐาน” ที่กล่าวคือ สถาบัน กลุ่ม หรือองค์กรที่บุคคลสังกัดอยู่ โดยมีจุดมุ่งหมายตลอดจนวิธีการจัดการที่เป็นของตนเอง ซึ่งแต่ละสถาบัน กลุ่ม แต่ละองค์กรต่างก็มีจุดมุ่งหมายและวิธีการที่จะให้ได้มาซึ่งผลอันเป็นที่ปรารถนาอาจคล้ายคลึงกันก็ได้ หรือจะมีความแตกต่างกันก็ได้ หรืออาจจะมีความขัดแย้งกับของอีกกลุ่มหนึ่งหรือองค์กรหนึ่งก็เป็นได้ การเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองโดยผ่านสถาบัน กลุ่ม หรือองค์กรนี้จะสร้างอิทธิพลในลักษณะที่กว้างขวางกว่าการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองของแต่ละบุคคลมาก “ฐาน” ของการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมี 4 รูปแบบ ดังนี้ หากว่ามีการจัดการบทบาทหน้าที่อย่างลงตัวก็จะทำให้สังคมเกิดความเป็นประชาธิปไตยมากขึ้น

(1) ชนชั้นทางสังคม (Social Class) โดยปกติแล้วพวกที่ร่ำรวยกับพวกที่ยากจนจะมีผลประโยชน์แตกต่างกัน และความแตกต่างนี้เองที่นำไปสู่ความขัดแย้งทางการเมืองผู้ที่นำเสนอแนวความคิดขัดแย้งระหว่างชนชั้นที่เด่นที่สุดคือคาร์ล มาร์กซ์

(2) กลุ่มชุมชน (Communal Groups) หมายถึง กลุ่มบุคคลที่มีเชื้อชาติ ศาสนาภาษาและสัญชาติที่เหมือนกัน หรือคล้ายคลึงกัน เช่นในสังคมที่มีระดับของความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันสูง รูปแบบของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของกลุ่มชุมชนจะอยู่ในรูปของสันติวิธี เป็นต้น

(3) กลุ่มเพื่อนบ้าน (Neighborhood Group) หมายถึง กลุ่มบุคคลที่ตั้งบ้านเรือนหรือที่อยู่อาศัยอยู่ในบริเวณใกล้เคียงกัน เช่นชมรมหมู่บ้านเสรี ชมรมหมู่บ้านสหกรณ์ เป็นต้น

(4) กลุ่มขนาดเล็ก หมายถึง กลุ่มบุคคลที่รวมตัวกันโดยมีความผูกพันต่อกันอย่างแน่นแฟ้น เช่น กลุ่มอุปถัมภ์ซึ่งเป็นการจับกลุ่มกันระหว่าง บุคคลที่มีฐานะ ความมั่งคั่งและอิทธิพลไม่เท่าเทียมกันและอยู่ในรูปของการใช้ประโยชน์ระหว่างกันแบบถ้อยทีถ้อยอาศัย (สิทธิพันธ์ พุทธหุน, 2541, หน้า 166-167)

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า แนวทางการจัดการทางการเมืองต้องเข้าใจบริบทของสังคมในขณะนั้นด้วยว่าเป็นอย่างไร ปัญหาเกิดจากอะไร แล้วจะแก้ไขได้อย่างไร มีองค์กร สถาบันไหนบ้างที่จะตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในเรื่องที่กล่าวมา เพราะฉะนั้นแล้วการที่จะจัดการการเมืองโดยการเพิ่มบทบาทของพลัง “บ้าน วัด และโรงเรียน” นั้นจะต้องเข้าใจเข้าถึงความเป็นมาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นนั้นด้วย

2.6.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการทางการเมือง

พระมหาทัศพงษ์ ชยเมธี (กลิ่นศรีสุข), (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ” ผลการวิจัย พบว่า

(1) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

(2) การมีส่วนร่วมทางการเมืองตามหลักอปริหานิยธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

(3) ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองในการปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีอายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ และหลักอปริหานิยธรรมต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมือง แตกต่างกัน

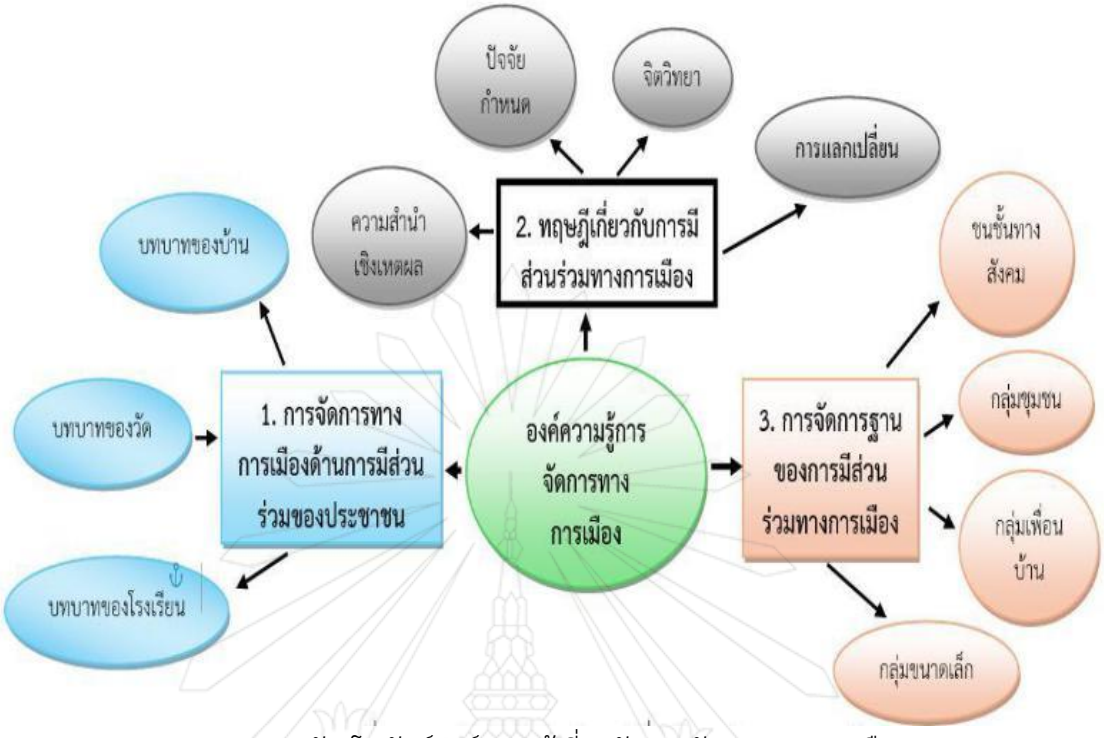
(4) ข้อเสนอแนะพบว่า ประชาชนควรเข้าไปมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานของการปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เกิดความโปร่งใส ควรเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายในการพัฒนาท้องถิ่นของตน ควรติดตามการปกครองส่วนท้องถิ่นของตนอย่างทั่วถึงผ่านช่องทางสื่อออนไลน์และบอร์ดประชาสัมพันธ์ ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการประชุมกับองค์กรปกครองท้องถิ่นเพื่อเสนอปัญหาและหาทางแก้ไขร่วมกันเพื่อนำไปสู่การพัฒนา

นิพล ปานบัว, (2567) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชน กรณีศึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช” ผลการวิจัย พบว่า

เยาวชนในอำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เพศ และอาชีพของครอบครัว ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ส่วนระดับชั้นที่กำลังศึกษาและรายได้ของครอบครัวมีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน และการกล่อมเกลาทางการเมืองมีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง

2.6.5 สรุปผังมโนทัศน์องค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการทางการเมือง

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวกับองค์ความรู้จากการศึกษาการจัดการทางการเมือง ผู้วิจัยได้ทำการสรุปผังมโนทัศน์ (Concept Mapping) ที่จะนำไปพัฒนา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาสร้างกรอบแนวคิด (Conceptual Framework Research) เพื่อสร้างความเชื่อมั่นของการวิจัย โดยสรุปเป็นประเด็น คือ 1) การจัดการทางการเมืองด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน 2) ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง 3) การจัดการฐานของการมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งสามารถสรุปเป็นผังมโนทัศน์องค์ความรู้เกี่ยวกับการศึกษายุคดิจิทัล ได้ดังต่อไปนี้

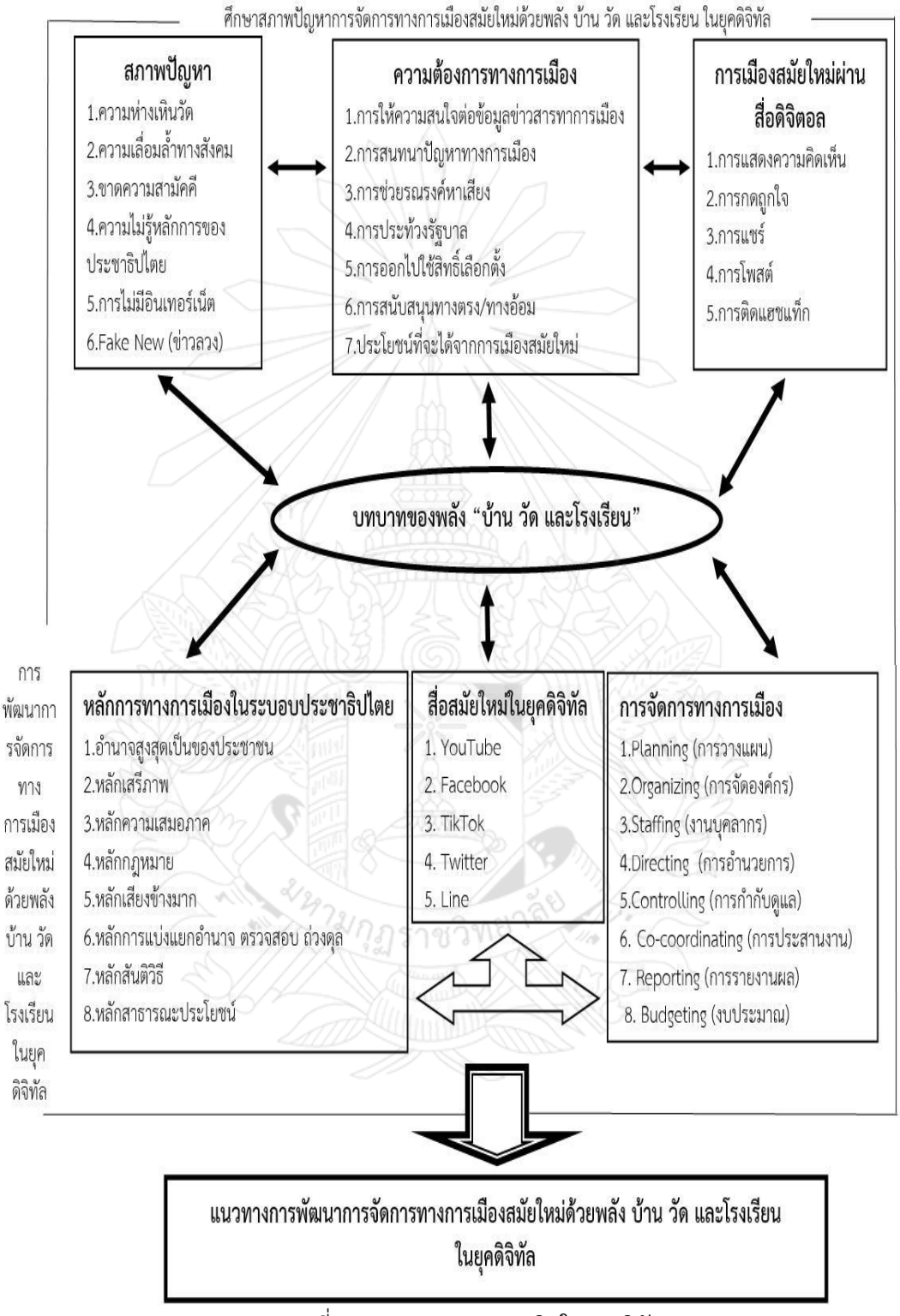
2.10 สรุปผังมโนทัศน์องค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการทางการเมือง

สรุปได้ว่า บทบาทที่สำคัญในการจัดการทางการเมืองโดยมีพลังของ “บ้าน วัด และโรงเรียน” เป็นเสาหลักนั้นจะกระทำได้ก็ต่อเมืองรัฐหรือผู้นำต้องมีการแบ่งภาระหน้าที่โดยการกระจายอำนาจอย่างพอเหมาะ เนื่องจากว่าสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นสถาบันดังกล่าวถือได้ว่ามีอยู่ในเกือบทุกหมู่บ้านชุมชน จะเข้าใจสภาพปัญหาภายในท้องถิ่นนั้นๆ เป็นอย่างดีถือแม้ว่าในระบบความคิดของมนุษย์จะดูซับซ้อนและหาข้อสรุปความต้องการทั้งหมดไม่ได้ แต่หากว่าได้สถาบันที่มีความใกล้ชิดกับท้องถิ่นนั้นๆ จะทำให้การจัดการในเรื่องต่างๆ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ทั้งนี้ทั้งนั้นแล้วการจัดการในเรื่องต่างๆ ต้องได้รับการสนับสนุนจากภาคส่วนต่างๆ ของประเทศด้วยจึงจะเรียกได้ว่าเป็นการกระจายอำนาจการดูแลอย่างทั่วถึง มีประโยชน์ ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นด้วย

2.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียนในยุคดิจิทัล” จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ซึ่งมีความสอดคล้องกับหัวข้อและวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 1 คือ เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาในส่วนของเอกสาร (Document Research) นำมาสร้างเป็นผังมโนทัศน์องค์ความรู้ต่างๆ จากงานที่ศึกษาซึ่งได้แสดงไปแล้วในส่วนที่กล่าวมา เพราะฉะนั้นแล้วผู้วิจัยได้กำหนดฐานข้อมูลในการพิจารณาเพื่อนำไปสร้างองค์ประกอบในการสัมภาษณ์เชิงลึกตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 คือ เพื่อศึกษาบทบาทการจัดการทางการเมืองด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล นำมาสร้างคำถามเพื่อการสัมภาษณ์เชิงลึกตามข้อมูลคำถามคือ “การจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ควรเป็นอย่างไร” ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการนำเสนอเป็นรูปแบบของคำถามเพื่อหาสภาพปัญหาทางการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่และหาแนวทางการแก้ไข

จากผู้ให้สัมภาษณ์ สามารถแบ่งข้อมูลการสัมภาษณ์ได้ในมิติต่างๆ ดังนี้ (1) Planning (การวางแผน) (2) Organizing (การจัดองค์กร) (3) Staffing (งานบุคลากร) (4) Directing (การอำนวยการ) (5) Controlling (การกำกับดูแล) (6) Co-coordinating (การประสานงาน) (7) Reporting (การรายงานผล) (8) Budgeting (งบประมาณ) ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาจากวรรณกรรมที่ได้กล่าวมาแล้ว นำมาสร้างเป็นรูปแบบคำถามในการนำเสนอแนวทางในการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ และคำถามของการสนทนากลุ่มตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยของที่ 3 คือ เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล ซึ่งคำถามที่จะนำมาสนทนากลุ่มเฉพาะนี้ได้สรุปมาจากวรรณกรรมที่กล่าวมาแล้วนำมาสร้างเป็นคำถาม “บทบาทของพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ควรมีหน้าที่อย่างไรในการสนับสนุนการเมืองแบบประชาธิปไตยในยุคดิจิทัล” เบื้องต้น จากที่กล่าวมาจากวัตถุประสงค์ของงานวิจัยทั้ง 3 ข้อนี้ ก็จะนำไปสู่ขอสรุปของงานวิจัย คือ แนวทางการพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล และผู้วิจัยได้นำข้อมูลดังที่กล่าวข้างต้นมาเป็นแนวทางในการกำหนดเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย (Conceptual Framework) ดังที่จะปรากฏในแผนภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 2.11 ภาพกรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียนในยุคดิจิทัล” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีรูปการวิจัยประกอบด้วย 3 รูปแบบ ผู้วิจัยใช้การศึกษาเชิงเอกสาร (Documentary Research) การสัมภาษณ์เจาะลึกกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (In-depth Interview) และการจัดสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) ซึ่งผู้วิจัยจะได้นำเสนอขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

3.1 แหล่งข้อมูล

3.1.1 แหล่งข้อมูลที่เป็นเอกสาร (Document Research) ศึกษาจากเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ เอกสารทางวิชาการ ตำรา งานนิพนธ์ของนักปราชญ์สำคัญๆ บทความ วารสาร และงานวิจัยที่ เกี่ยวข้อง เอกสารจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงเอกสารทางประวัติศาสตร์

3.1.2 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผู้ให้ข้อมูลหลักด้านการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) คือกลุ่มเป้าหมายที่มีองค์ความรู้ มีความใกล้ชิดในการทำงานกับประชาชนในท้องถิ่นต่างๆ และมีความเกี่ยวข้องกับบทบาทการจัดการทางการเมืองด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล โดยผู้วิจัยได้กำหนดคัดเลือกแบบเจาะจง จำนวน 30 รูปหรือคน

กลุ่มที่ 1 กลุ่มนักวิชาการทางด้านพระพุทธศาสนาหรือเจ้าอาวาส 8 รูป
กลุ่มที่ 2 กลุ่มนักวิชาการทางด้านรัฐศาสตร์ 8 คน
กลุ่มที่ 3 กลุ่มสื่อมวลชน 2 คน
กลุ่มที่ 4 กลุ่มนักวิชาการทางด้านการศึกษาหรือผู้บริหาร 6 คน
กลุ่มที่ 5 กลุ่มผู้นำท้องถิ่นหรือหัวหน้าครอบครัว 6 คน
(มีรายละเอียดในภาคผนวก)

3.1.3 การสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) คือผู้มีองค์ความรู้เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในด้านต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ผู้ที่ทำงานในท้องถิ่นประชาชน และเป็นผู้มีความเกี่ยวข้องกับการวิจัย จำนวน 13 รูป/คน (มีรายละเอียดในภาคผนวก)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่สร้างขึ้นจากการศึกษาทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล โดยมีข้อคำถามให้คลอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา ดังต่อไปนี้

3.2.1 การสร้างเครื่องมือการสัมภาษณ์ มีขั้นตอนและการตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย ดังนี้

3.2.1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

3.2.1.2 กำหนดลักษณะของแบบสัมภาษณ์ เป็นคำถามปลายเปิด (Open - ended)

3.2.1.3 กำหนดโครงสร้างแบบสัมภาษณ์ เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.1.4 สร้างแบบสัมภาษณ์ตามลักษณะที่กำหนดไว้

3.2.1.5 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น ไปทำการทดสอบคุณภาพเครื่องมือเพื่อหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Validity) ของแบบสัมภาษณ์ โดยเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อช่วยตรวจสอบความถูกต้องและความครอบคลุมของเนื้อหาที่ต้องการศึกษาจำนวน 5 ท่าน

สรุปเครื่องมือการวิจัยแบบการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth Interview) ผู้วิจัยใช้แบบการสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง (คำถามปลายเปิด) ในการเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวนทั้งหมด 30 รูปหรือคน โดยมีประเด็นคำถามการวิจัย การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับ “การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล”

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล (ถ้ามี) (มีรายละเอียดในภาคผนวก)

3.2.2 การสร้างเครื่องมือการสนทนากลุ่มเฉพาะ มีขั้นตอน ดังนี้

3.2.2.1 ได้จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 และจากการสัมภาษณ์เชิงลึกนำมากำหนดประเด็นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างประเด็นในการสนทนากลุ่มเฉพาะแบบมีโครงสร้าง

3.2.2.2 กำหนดประเด็นในการสนทนากลุ่มเฉพาะ เป็นคำถามปลายเปิด (Open - ended)

3.2.2.3 กำหนดโครงสร้างประเด็นในการสนทนากลุ่มเฉพาะ เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.2.4 สร้างประเด็นในการสนทนากลุ่มเฉพาะตามลักษณะที่กำหนดไว้

สรุปประเด็นในการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้มีองค์ความรู้ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในด้านต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ผู้ที่ทำงานในท้องถิ่นประชาชน และเป็นผู้มีความเกี่ยวข้องกับการวิจัย จำนวน 13 รูป/คน โดยมีประเด็นคำถามการวิจัย การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี) (มีรายละเอียดในภาคผนวก)

3.3 การเก็บรวมรวมข้อมูล

3.3.1 โดยการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth Interview) โดยคัดเลือกแบบเจาะจงในการเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งหมด 30 รูปหรือคน สำหรับการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญนั้น เมื่อนัดหมายผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้แล้ว ผู้วิจัยจะเริ่มต้นการสัมภาษณ์จากการแนะนำตนเอง บอกวัตถุประสงค์

จุดมุ่งหมายของการมาสัมภาษณ์ในครั้งนี้ โดยจะถามความคิดเห็นและข้อมูลต่างๆ ตามประเด็นที่ผู้วิจัยวางโครงร่างไว้ ซึ่งผู้ให้ข้อมูลสำคัญแต่ละท่านก็จะมีข้อมูลและมุมมองที่แตกต่างกันไป รายละเอียดขั้นตอน

3.3.1.1 ผู้วิจัยจะทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการวิจัย เพื่อขออนุญาตเข้าทำการเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ทั้ง 30 รูป/ คน ตามที่กำหนดไว้ในทำการวิจัย

3.3.1.2 การเก็บข้อมูลกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน 30 คน นั้น โดยใช้วิธีสัมภาษณ์เชิงลึกเป็นรายบุคคลทั้งในรูปแบบออนไลน์และสัมภาษณ์ต่อหน้า โดยใช้เวลาในการสัมภาษณ์รูป/คนละ ประมาณ 60 นาที (ตามความเหมาะสม)

3.3.1.3 ทำการนัดวัน เวลา และสถานที่กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) เพื่อสัมภาษณ์ตามที่กำหนดไว้

3.3.1.4 ดำเนินการสัมภาษณ์ตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนดนัดไว้จนครบทุกประเด็น โดยขณะที่สัมภาษณ์นั้น ผู้วิจัยจะขออนุญาตใช้วิธีการจดบันทึกและการบันทึกเสียงประกอบการสัมภาษณ์ เพื่อนำมาเป็นปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาต่อไป

3.3.2 การสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) โดยคัดเลือกผู้มีองค์ความรู้ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในด้านต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ผู้ที่ทำงานในท้องถิ่น ประชาชน และเป็นผู้มีความเกี่ยวข้องกับการวิจัย จำนวน 13 รูป/คน สำหรับสนทนากลุ่มเฉพาะนั้น เมื่อนัดหมายได้แล้ว ผู้วิจัยจะเริ่มต้นสนทนากลุ่มเฉพาะจากการแนะนำตนเอง บอกวัตถุประสงค์จุดมุ่งหมายของการสนทนากลุ่มเฉพาะในครั้งนี้ โดยในจะถามความคิดเห็นและข้อมูลต่างๆ ตามประเด็นที่ผู้วิจัยวางโครงร่างไว้ ซึ่งแต่ละท่านก็จะมีข้อมูลและมุมมองที่แตกต่างกันไป รายละเอียดขั้นตอน

3.3.1.1 ผู้วิจัยจะทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เชิญเพื่อขอให้เข้าร่วมในการสนทนากลุ่มเฉพาะ ทั้ง 13 รูป/ คน ตามที่กำหนดไว้ในทำการวิจัย

3.3.1.2 การเก็บข้อมูล จำนวน 13 รูป/คน นั้น ใช้วิธีการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) มีการแลกเปลี่ยนทัศนคติแสดงความคิดเห็นและหาข้อสรุปร่วมกัน ในรูปแบบออนไซต์และออนไลน์ผ่าน (Zoom) โดยใช้เวลาในการสนทนากลุ่มเฉพาะ ประมาณ 3 ชั่วโมง โดยประมาณ (ตามความเหมาะสม)

3.3.1.3 ทำการนัดวัน เวลา ในการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) ในรูปแบบออนไลน์ และออนไซต์ตามที่กำหนดไว้

3.3.1.4 ดำเนินการสนทนากลุ่มเฉพาะตามวัน เวลา จนครบทุกประเด็น โดยขณะที่ดำเนินการสนทนากลุ่มเฉพาะนั้น ผู้วิจัยจะขออนุญาตใช้วิธีการจดบันทึกและการบันทึกเสียงประกอบการสนทนากลุ่มเฉพาะ เพื่อนำมาหาข้อสรุปและข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัลต่อไป

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาทั้งในส่วนที่เป็นเอกสารและส่วนที่เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก 30 รูปหรือคน และการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) จำนวน

13 รูปหรือคน ซึ่งเป็นกระบวนการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่เน้นสรุปสาระสำคัญด้านเนื้อหาที่กำหนดไว้ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยตามประเด็น ดังนี้

3.4.1 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล และบทบาทการจัดการทางการเมืองด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล โดยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาตรวจสอบความครบถ้วนและความสมบูรณ์ จากนั้นดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และทำการสร้างข้อสรุปเกี่ยวกับ การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล หรือ ข้อสรุปว่า “การจัดการการเมืองในระบอบประชาธิปไตยด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน” ควรมีแนวทางอย่างไรในยุคดิจิทัลสมัยใหม่นี้

3.4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการบันทึกประเด็นจากการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) เกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล และบทบาทการจัดการทางการเมืองด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล และข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล

3.4.3 ทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล โดยการเชื่อมโยงจากแนวคิด ทฤษฎีที่ได้กล่าวมาแล้วและได้รับทราบถึงองค์ความรู้ใหม่และแนวทางการพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล เพื่อการนำเสนอผลสรุปการวิจัยและอภิปรายผลต่อไป

3.4.4 การสรุปผลการวิจัยเป็นการตรวจสอบให้ข้อมูลมีความสมบูรณ์ และครบถ้วนนำผลการวิจัยสรุปเป็นข้อเสนอแนะและนำเสนอต่อที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องตามลำดับเสร็จแล้ว

3.4.5 จัดทำเป็นรูปเล่มที่สมบูรณ์นำส่งผลการวิจัยที่บัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เพื่อยื่นเสนอขอนุมัติสำเร็จการศึกษาต่อไป

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยเรื่อง “การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล” มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล 2. เพื่อศึกษาบทบาทการจัดการทางการเมืองด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล และ 3. เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล ผู้วิจัยได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัยเพื่อการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีรูปการวิจัยประกอบด้วย 3 รูปแบบ ผู้วิจัยใช้การศึกษาเชิงเอกสาร (Documentary Research) แบบภาคสนามโดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อเก็บข้อมูลโดยดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน 30 รูป/คน และการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) จำนวน 13 รูป/คน เพื่อยืนยันผลการวิจัยหรือข้อเสนอแนะ ข้อปรับปรุงองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

4.1 ผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล

เป็นการศึกษากรอบแนวคิดทฤษฎีจากเอกสารทางวิชาการ ตำรา งานนิพนธ์ของนักปราชญ์สำคัญๆ บทความ วารสาร และงานวิจัยที่ เกี่ยวข้อง เอกสารจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงอิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงเอกสารทางประวัติศาสตร์

ผลจากการศึกษา จากการศึกษาทำให้ได้องค์ความรู้ที่สำคัญเพื่อเป็นข้อมูลสำคัญประกอบการการพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล ดังนี้

(1) ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาการจัดการ แนวทางในการพัฒนาประชาธิปไตยของไทยซึ่งเสนอให้มีการจัดการการบริหารงานของหน่วยงานใหม่ให้สอดรับกับความต้องการของประชาชนเป็นรูปแบบการจัดการตามหลักประชาธิปไตยในกระบวนการการกระจายอำนาจสู่การปกครองส่วนท้องถิ่น คือ การมอบอำนาจการบริหารงาน การตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ทั้งที่เป็นสภาพปัญหา หรือผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นภายในท้องถิ่นนั้นๆ โดยได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐส่วนกลางที่ค่อยทำหน้าที่ในการช่วยเหลือในสิ่งที่ไม่เข้าใจสำหรับท้องถิ่น หากเป็นปัญหาในท้องถิ่นนั้นก็ควรให้ท้องถิ่นแสดงความสามารถในการแก้ไขปัญหาของตัวเองเสียก่อนโดยไม่ต้องรอคำสั่งหรือการแก้ไขปัญหาจากส่วนกลาง ตัวอย่างเช่น หากเป็นปัญหาจากภัยธรรมชาติ น้ำท่วมวันนี้ การตัดสินใจช่วยเหลือตามกระบวนการต่างๆ ควรให้ท้องถิ่นนั้นๆ จัดการกันเองเสียก่อนซึ่งจะทันต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ได้ช่วยเหลือประชาชนในทันทีได้เลย และถ้าอำนาจการตัดสินใจอยู่ที่ส่วนกลางอย่างเดียวหากน้ำท่วมวันนี้ กว่าจะได้รับการดูแลต้องรออีกกี่เดือนกว่าจะผ่านการอนุมัติลงมาเป็นปัญหาอย่างมากตามที่เห็นในข่าวทุกวันนี้ ปัจจัยที่สำคัญอีกอย่างคือคนในท้องถิ่นไม่ได้เป็นผู้นำเอง เพราะผู้มาบริหารส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่มาจากที่อื่นกว่าจะมาเรียนรู้งานก็หมดวาระดำรงตำแหน่งของตัวเองเสียแล้ว

ควรเปิดโอกาสให้คนในท้องที่นั้นๆ มีโอกาสเข้ามาบริหารท้องถิ่นตัวเองใหม่ผ่านกระบวนการเลือกตั้ง เป็นคนที่ประชาชนท้องถิ่นมีโอกาศเลือกมาเพื่อบริการตนเองหากเป็นคนในท้องถิ่นแสดงตัวขึ้นมาเพื่อจะให้บริการพี่น้องประชาชน คนในท้องถิ่นก็จะเห็นสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนเป็นอย่างดีแล้ว และเรื่องที่สำคัญมากคือ งบประมาณ (เงินที่ท้องถิ่นควรมีการบริหารกันเอง) เป็นเรื่องสำคัญอีกอย่างที่ควรมีการปรับใหม่ให้เข้ากับท้องถิ่นนั้นๆ ในการบริหารงบประมาณจะได้รับมาจากรัฐบาลส่วนกลางที่ค่อยสนับสนุนหรือการมีงบจากท้องถิ่นที่สร้างขึ้นมาเอง งบประมาณเหล่านี้ควรลองเปิดโอกาศให้ส่วนท้องถิ่นบริหารกันเองเพื่อเป็นประโยชน์ต่อประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ หากส่วนกลางยังยึดกับอำนาจการตัดสินใจต่างๆ ทั้งหมด ซึ่งเป็นผลทำให้การบริการประชาชนนั้นมีความล่าช้าไม่ทันต่อเหตุการณ์ ไม่ทันต่อความต้องการที่เป็นประโยชน์สำหรับประชาชนเท่าที่ควรจะเป็น จากที่ได้กล่าวมานี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอรูปแบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย โดยการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่น ซึ่งกระบวนการรูปแบบที่ได้กล่าวมานี้จะประสบผลได้ดีก็ต่อเมื่อ รัฐบาล ราชการ ประชาชน ให้ความสำคัญที่จะพัฒนาประชาธิปไตยของประเทศไทยให้มีความก้าวหน้าและเป็นประโยชน์ต่อประชาชนทุกส่วนอย่างเท่าเทียม ผลดังกล่าวจะทำให้ประชาชนอยู่ดีกินดีทำให้มีแรงที่จะมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างเต็มความสามารถตามกระบวนการระบอบการปกครองประชาธิปไตยสืบไป

(2) ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับการเมืองสมัยใหม่ การเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย โดยความเข้าใจเบื้องต้นของประชาชนนั้น คือ เป็นเรื่องของอำนาจ อิทธิพล ผลประโยชน์ หากใครเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการเมืองแล้วนั้น จะถูกมองว่าบุคคลเหล่านั้นโดยสายตาของบุคคลทั่วไปแล้วล้วนเป็นการเข้าไปเพื่อกอบโกยเอาทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดทางสังคม แต่บนหลักของความเป็นจริงแล้วนั้นเป็นเรื่องของหลักความคิด กิจกรรม การกระทำต่างๆ ที่มีความเกี่ยวพันของการใช้อำนาจเพื่อการบริหารประเทศ เป็นการเข้าไปเพื่อจัดระเบียบสังคมแห่งรัฐ การได้มาซึ่งอำนาจในการบริหารประเทศ การใช้อำนาจให้ได้มาซึ่งอิทธิพล การใช้อิทธิพลต่างๆ เพื่อที่จะได้เป็นผู้จัดการกำหนดผลประโยชน์ต่างๆ ด้านคุณค่าของสังคม เป็นอำนาจที่ได้ถูกต้องตามกฎหมาย อย่างไรก็ดีกระบวนการที่จะทำให้เกิดสิ่งดังกล่าวต้องมาจากความต้องการของประชาชนเป็นที่ตั้ง จึงจะเรียกได้ว่าเป็นอำนาจโดยความชอบธรรมเพราะประชาชนส่วนใหญ่เป็นคนเลือกมาเองตามกระบวนการ ซึ่งจะเป็นผลสะท้อนให้เห็นถึงว่าประชาธิปไตยจะเบ่งบานได้มากน้อยเพียงใดนั้นก็ขึ้นอยู่กับว่าประชาชนให้ความสำคัญตามหลักการมากน้อยเพียงใด ส่วนใหญ่แล้วที่เป็นภาพสะท้อนให้เห็นในสังคมไทยที่มีความชัดเจนคือ “ประชาธิปไตยแบบห้าวินาที” กล่าวคือ ไปรับบัตรเลือกตั้ง กาหมายเลขผู้สมัคร แล้วหย่อนบัตรก็เสร็จแล้ว ไม่ได้ติดตามผลว่าเหมือนผู้ที่ถูกเลือกไปแล้วจะทำตามที่พูดไว้กับประชาชนมาน้อยเพียงใดหรืออาจไม่ทำตามที่พูดไว้เลย เหล่านี้จึงทำให้ประชาธิปไตยขาดความสมดุลที่จะพัฒนาให้ดีได้ตามหลักการ อย่างไรก็ดีในตัวของผู้แทนประชาชนเองก็ไม่ได้ทำตามที่บอกไว้ตามนโยบายที่เคยกล่าว คือก่อนที่จะได้อำนาจมากับหลังที่ได้อำนาจมาแล้วล้วนเป็นไปคนละทาง ตอนแรกจะให้ความสำคัญกับประชาชนเป็นพิเศษ พอได้อำนาจมาก็จะมองไม่เห็นประชาชนเลย ซึ่งเป็นปัญหาที่พบเจอได้ในปัจจุบัน ดังที่กล่าวมานี้เป็นกระบวนการกิจกรรมทางการเมืองตามหลักประชาธิปไตยเพื่อแข่งขันในการได้มาซึ่งอำนาจการปกครองตามกฎหมายนั้นเอง

(3) ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับบทบาทของพลัง บ้าน วัด โรงเรียน สถาบันที่ได้กล่าวมาเบื้องต้นซึ่งเป็นแนวดำริของพ่อหลวงรัชการที่ 9 ในการจัดให้มีการทำงานร่วมกันของทั้ง 3 สถาบันให้เกิดขึ้นใน

ทุกๆ ชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น ผู้วิจัยจึงได้อ้างอิงหลักการและเหตุผลดังกล่าวโดยนำทั้ง 3 สถาบันหลักมาช่วยในการสนับสนุนประชาธิปไตย โดยทำการแสดงหน้าที่พลัง บ้าน วัด โรงเรียน ให้ช่วยทำหน้าที่อย่างไรจึงจะเป็นการสนับสนุนการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของไทยได้ ด้วยเหตุว่าทั้งสามสถาบันนี้มีอยู่ในเกือบทุกชุมชนทั่วประเทศหากให้ความสำคัญและให้หน้าที่ตามหลักการประชาธิปไตย ก็จะเป็นการสนับสนุนที่ดีในการพัฒนาประชาธิปไตยให้ยั่งยืนได้ตลอดไป

(4) ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับยุคดิจิทัล ในสังคมยุคปัจจุบันไม่ว่าจะประเทศไทยหรือต่างประเทศเทคโนโลยีล้วนเข้ามามีอิทธิพลเป็นอย่างมากในการใช้ชีวิตของมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นเทคโนโลยีดิจิตอลหรือเทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งมีบทบาทเป็นอย่างมากกับมนุษย์ยุคปัจจุบันและในอนาตคเราอาจจะได้เห็นวิวัฒนาการที่มีความล้ำสมัยขึ้นเรื่อยๆ เพราะเทคโนโลยีที่กล่าวมานี้มีการพัฒนาอยู่ตลอดเวลา ในครั้งนี้ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญที่จะนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาเป็นตัวช่วยในการสนับสนุนบทบาทของพลัง บ้าน วัด โรงเรียน เพื่อช่วยในการพัฒนาการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย หากทุกภาคส่วนเรียนรู้และนำประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เป็นตัวช่วยเสริมในการพัฒนาประชาธิปไตยแล้ว ซึ่งสื่อดังที่กล่าวมาเป็นเพียงส่วนหนึ่งจากหลายๆ ส่วนที่ประชาชนใช้และเข้าถึงได้ในปัจจุบันหากนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้เป็นตัวสื่อกลางในการพัฒนาประชาธิปไตยโดยมีพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ค่อยสนับสนุนประชาธิปไตยของไทยก็จะมีความเจริญในรูปแบบที่ควรจะเป็นได้อย่างแน่นอน ซึ่งที่ผู้วิจัยได้นำเสนอเป็นแนวทางอีกเส้นทางในการพัฒนาประชาธิปไตยเท่านั้น จะดีขึ้นได้จริงนั้นต้องมีการร่วมมือกันทั้ง รัฐบาล ราชการ และประชาชน เป็นส่วนประกอบที่สำคัญที่จะพัฒนาให้เป็นไปตามรูปแบบที่ผู้วิจัยได้นำเสนอไว้

(5) องค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการทางการเมือง บทบาทที่สำคัญในการจัดการทางการเมืองโดยมีพลังของ “บ้าน วัด และโรงเรียน” เป็นเสาหลักนั้นจะกระทำได้ก็ต่อเมืองรัฐหรือผู้นำต้องมีการแบ่งภาระหน้าที่โดยการกระจายอำนาจอย่างพอเหมาะ เนื่องจากว่าสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นสถาบันดังกล่าวถือได้ว่ามีอยู่ในเกือบทุกหมู่บ้าน ชุมชน จะเข้าใจสภาพปัญหาภายในท้องถิ่นนั้นๆ เป็นอย่างดี ถือแม้ว่าในระบบความคิดของมนุษย์จะดูซับซ้อนและหาข้อสรุปความต้องการทั้งหมดไม่ได้ แต่หากว่าได้สถาบันที่มีความใกล้ชิดกับท้องถิ่นนั้นๆ จะทำให้การจัดการในเรื่องต่างๆ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ทั้งนี้ทั้งนั้นแล้วการจัดการในเรื่องต่างๆ ต้องได้รับการสนับสนุนจากภาคส่วนต่างๆ ของประเทศด้วยจึงจะเรียกได้ว่าเป็นการกระจายอำนาจการดูแลอย่างทั่วถึง มีประโยชน์ ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นด้วย

4.2 ผลการวิเคราะห์บทบาทการจัดการทางการเมืองด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียนในยุคดิจิทัล

บทบาทการจัดการทางการเมืองด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) โดยพิจารณาเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ กลุ่มเป้าหมายที่มีองค์ความรู้ มีความใกล้ชิดในการทำงานกับประชาชนในท้องถิ่นต่างๆ ที่เป็นตัวแทนของภาคส่วนต่างๆ ในสังคม เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบของการวิจัยในมนุษย์เป็นการปกปิดข้อมูลการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจึงใช้โค้ดสมมติแทนตัวบุคคลผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 30 รูป/

คน โดยใช้โค้ดไอดี (Code Id: N1- Code Id: N30) มีผลการพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ในยุคดิจิตอลมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.2.1 ผลการวิเคราะห์บทบาทการจัดการทางการเมืองด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียนในยุคดิจิทัล : ความห่างเหินวัด

ความห่างเหินวัดเป็นปัญหาสำหรับวัยรุ่นไทยในปัจจุบัน เนื่องจากวัยรุ่นในปัจจุบันค่อนข้างขาดจิตสำนึกในการเข้าวัดทำบุญ เมื่อเกิดความห่างเหินวัดก็จะทำให้เกิดการขาดจิตสำนึกทำให้เกิดปัญหาความรุนแรงดังเช่นข่าวที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ทำให้ประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามเริ่มถดถอยและค่อยๆ เลือนหายไป ทำให้คนขาดความรับผิดชอบชั่วดีเพราะไม่มีเครื่องช่วยกล่อมเกลาจิตใจ (Code Id: N1, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) ทำให้ขาดโอกาสในการได้ศึกษาเรียนรู้หลักธรรมคำสอน การปฏิบัติตนที่ถูกต้องเหมาะสมในศีลธรรม หรือการปฏิบัติตนเป็นพุทธศาสนิกชน หรือการวางตัวในสถานที่ (Code Id: N2, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) เป็นปัญหาที่คนสมัยใหม่ไม่รู้จักการเข้าวัด เพราะตอนนี้วัดมีสถานะเปลี่ยนไปโดยเฉพาะสังคมไทยในเมือง คนเราจะเข้าวัดน้อยขนบธรรมเนียมประเพณีต่างๆ ก็หายไปส่วนมากคนที่เข้าวัดคือหวังเพิ่งโชค หวังเพียงขายสินค้า จนเป็นธุรกิจไปแล้ว (Code Id: N3, สัมภาษณ์, วันที่ 23 กันยายน 2566) ทำให้ประชาชนไม่มีความรู้ความเข้าใจด้านหลักธรรม หรือพิธีการ รวมทั้งจารีตประเพณี เมื่อไม่มีความเข้าใจ ก็ละเลยพระพุทธศาสนา ไม่ปฏิบัติตามคำสอน ทั้งสังคมปัจจุบันได้รับชุดความคิดแบบตะวันตกมากขึ้น จึงไม่มีความเชื่อว่าวัดจะเป็นแหล่งเรียนรู้อีกต่อไป เพราะแหล่งการเรียนในปัจจุบันมีหลากหลายแหล่ง โดยไม่ต้องอิงกับศาสนาเพียงอย่างเดียว (Code Id: N4, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) ไม่ค่อยเชื่อเรื่องบาปบุญ ไม่กลัวบาป ไม่อายที่จะทำบาป เป็นสังคมที่เอาตัวรอดเห็นแก่ตัว เอาแต่ใจตนเอง ใครดีใครได้ (Code Id: N5, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) ปัญหาที่ตามมานั่นก็คือ ทำให้สภาพจิตใจคนไม่แข็งแกร่ง ไร้ที่พึ่งทางใจ เมื่อเด็กรุ่นใหม่ห่างเหินวัดจิตใจก็หยาบกระด้าง เป็นปัญหาต่อสังคมในด้านของความก้าวร้าว ทั้งนี้วัดก็ขาดการทำนุบำรุงศาสนา (Code Id: N6, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) มี 2 นัย คือ (1) ไม่เข้าวัด, ไม่ร่วมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา (2) ไม่ปฏิบัติตามคำสอนหรือปฏิบัติธรรมไม่ถูก, ไม่เป็น, ไม่เข้าใจ แต่ก็แก้ไขได้เร็ว เพราะเทคโนโลยีสมัยใหม่ (Code Id: N7, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) อาจจะเพราะว่าการประพฤติตนของพระสงฆ์ไม่เหมาะสมกับสมณสารูป บางรูปติดโซเชียล ติดหรือค้ายาเสพติดให้โทษ มีคดีเกี่ยวกับเพศ ทำให้คนเบื่อไม่อยากเข้าวัดทำบุญ และไม่ศรัทธาในการปฏิบัติตนของพระสงฆ์ แต่ก็มีมุมมองที่ดีอยู่ด้วยเช่นกันอยู่ที่ความศรัทธาในมุมมองของแต่ละบุคคล (Code Id: N8, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) สังคมไทยปัจจุบันมีความห่างกับวัดมาก รวมถึงขนบธรรมเนียมประเพณีต่างๆ ก็หายไปด้วย ส่วนหนึ่งมาจากสังคมเองที่บีบให้ต้องใช้ชีวิตที่เร่งรีบไม่มีเวลาไปเข้าวัด อีกส่วนหนึ่งคงเป็นเรื่องของความเชื่อความศรัทธาที่ลดลง อันเนื่องมาจากการกระทำของคนบางกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับศาสนา ซึ่งปัญหาความห่างเหินวัดจึงส่งผลให้บุคคลไม่มีสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจ ไม่ค่อยเชื่อเรื่องบาปบุญไม่กลัวบาป ไม่อายที่จะทำบาป สังคมที่เอาตัวรอดเห็นแก่ตัว เอาแต่ใจตนเองทำให้เกิดปัญหาทางสังคมตามมา (Code Id: N9, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) ด้วยสภาพสังคมไทยในปัจจุบันยุค 4.0 นี้ คนในสังคมสนใจในเรื่องวัตถุนิยม สนใจสื่อ Social media อัตราการแข่งขันในการทำงานเพิ่มมากขึ้น สนใจและให้ความสำคัญในเรื่องเงิน ไม่เกรงกลัวในการทำผิดที่จะเป็นบาป ไม่อาย อยากได้อยากทำ

อะไรก็ทำตามความรู้สึกนึกคิดของตัวเอง ทำตามแฟชั่น ทำตามเพื่อน เน็ตไอดอลในสื่อจนลืมในเรื่องหลักธรรมคำสอนในหลักพระพุทธศาสนา (Code Id: N10, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) ความห่างเหินวัด เป็นปัญหาที่ส่งผลต่อความอ่อนแอของสถาบันครอบครัวและชุมชน เนื่องจากวัดเป็นสถาบันหลักที่ทำหน้าที่หล่อหลอมจิตใจและสร้างคุณค่าทางสังคมให้กับคนในชุมชน เมื่อผู้คนห่างเหินวัด ก็อาจส่งผลให้ขาดความยึดเหนี่ยวทางจิตใจและขาดจิตสำนึกที่ดีงามในการอยู่ร่วมกันในสังคม (Code Id: N11, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 2 ตุลาคม 2566) สภาพแวดล้อม อาชีพ และวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย ส่งผลให้ผู้คนต่างเร่งรีบในการประกอบอาชีพในแต่ละวัน จึงทำให้มีเวลาจำกัดในการใช้ชีวิต อีกทั้ง ข่าวสารต่างๆ ที่เป็นด้านลบของพระสงฆ์ที่ถูกนำเสนอทำให้เกิดผลกระทบต่อจิตใจของชาวพุทธเป็นอย่างมาก (Code Id: N12, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 4 ตุลาคม 2566) ปัญหาด้านศีลธรรมและจริยธรรม วัดเป็นสถาบันทางศาสนาที่ทำหน้าที่อบรมสั่งสอนประชาชนให้เป็นคนดี มีศีลธรรมและจริยธรรม หากประชาชนห่างเหินวัด ก็อาจทำให้ขาดการเรียนรู้และซึมซับหลักธรรมคำสอนของศาสนา ซึ่งอาจนำไปสู่การประพฤติตนที่ไม่เหมาะสม (Code Id: N13, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) ตอนนี้วัดมีสถานะเปลี่ยนไป โดยเฉพาะในสังคมเมือง คนเราจะเข้าวัดน้อยลง ส่วนหนึ่งมาจากสังคมเองที่บีบให้เราต้องใช้ชีวิตที่เร่งรีบไม่มีเวลาไปเข้าวัด อีกส่วนหนึ่งคงเป็นเรื่องของความเชื่อความศรัทธาที่ลดลง อันเนื่องมาจากการกระทำของคนบางกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับศาสนา และพระบางรูปก็มีพฤติกรรมที่ไม่น่านับถืออย่างที่เป็นข่าวออกไปจึงทำให้ไม่อยากเข้าวัด (Code Id: N14, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) สังคมไทยปัจจุบันมีความห่างกับวัดมาก รวมถึงขนบธรรมเนียมประเพณีต่างๆ ก็หายไปด้วย บางคนไม่รู้จักวัด บางคนเห็นวัดก็เดินผ่านไปเฉยๆ แต่เมื่อถึงคราวเดือดร้อนกลับเริ่มนึกถึง (Code Id: N15, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) ปัจจุบันมีความห่างกับวัดมาก รวมถึงขนบธรรมเนียมประเพณีต่างๆ ก็หายไปด้วย บางคนไม่รู้จักวัด บางคนเห็นวัดก็เดินผ่านไปเฉยๆ อนาคตเด็กไทยอาจจะไหว้พระไม่เป็นด้วยซ้ำ (Code Id: N16, สัมภาษณ์, วันที่ 11 ตุลาคม 2566) ปัจจุบันเป็นวัตถุนิยมเด็กวัยรุ่นอยู่กับวัตถุและเงิน ไม่ค่อยเชื่อเรื่องบาปบุญไม่กลัวบาป ไม่อายที่จะทำบาป สังคมที่เอาตัวรอดเห็นแก่ตัว เอาแต่ใจตนเอง ใครดีใครได้ คนที่จะบวชก็ทำตามประเพณีเท่านั้นเป็นธุรกิจ (Code Id: N17, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) “ความห่างเหินวัด” เป็นปัญหาที่วัดและชุมชนกำลังประสบอยู่ในปัจจุบัน ปัญหานี้อาจเกิดขึ้นได้จากหลายสาเหตุ (Code Id: N18, สัมภาษณ์, วันที่ 8 ตุลาคม 2566) บ้าน วัด โรงเรียน เป็นสิ่งสำคัญถ้าขาดสิ่งใดสิ่งหนึ่งแล้วจะพัฒนายากต้องมีการดำเนินการทำงานไปในทิศทางเดียวกันจึงจะบรรลุเป้าหมายได้ (Code Id: N19, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) หากมองย้อนไปในอดีตสมัยกาลก่อนที่ผ่านมา วัด บ้าน โรงเรียน คือสถานที่เดียวกันงานบุญ กิจกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชนทั้งข้อมูลข่าวสารต่างๆ ทั้งหลายล้วนเกิดขึ้นที่วัดทำให้เกิดความสามัคคีกันมาก แต่ในสังคมยุคปัจจุบันเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงไปเหมือนว่าทุกองค์กรแยกออกกระจายกันไปทำให้ความสามัคคีกันเริ่มลดน้อยลงไปเรื่อยๆ เพราะกิจกรรมที่เกิดขึ้นในครั้งก่อนก็จะมีวัดช่วยให้ธรรมะในการดำเนินชีวิตประจำวันด้วย ความห่างเหินวัดที่เกิดขึ้นในปัจจุบันทำให้สิ่งต่างๆ ที่เคยเกิดขึ้นเริ่มจางหายทำให้สังคมเริ่มเกิดความวุ่นวายขึ้นอย่างเห็นได้ชัด (Code Id: N20, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) การห่างเหินวัดก็เป็นปัญหาอย่างหนึ่งสำหรับผู้คนชาวพุทธ ที่จะทำให้ห่างเหินพระศาสนา ประเพณี วัฒนธรรมอันดีงามต่างๆ ตามมาด้วย ที่สำคัญคือ ศีลธรรมคุณงามความดีที่จะสอนใจตนและในการครองชีวิตก็ต้องมี

ธรรมะเป็นเครื่องดำเนินต่างๆ เหล่านี้ก็จะขาดหายไปด้วย (Code Id: N21, สัมภาษณ์, วันที่ 3 ตุลาคม 2566) ทำให้การสืบทอดพระพุทธศาสนาอาจขาดช่วงต่อ ทำให้หลักธรรมคำสอนที่มีมาตั้งแต่อดีตอาจตกหล่นสูญหายได้ รวมถึงประเพณีวัฒนธรรมของไทยบางประการอาจหายไป เพราะประเพณีวัฒนธรรมของไทยล้วนผูกพันอยู่กับศาสนา เช่น การขนเจดีย์ทรายเข้าวัด เป็นต้น (Code Id: N22, สัมภาษณ์, วันที่ 13 ตุลาคม 2566) เป็นได้ทั้งปัญหาและไม่ได้เป็นปัญหาก็ได้ เพราะความเชื่อ ความศรัทธา แลละศาสนาคนเราสามารถเลือกได้ (Code Id: N23, สัมภาษณ์, วันที่ 15 ตุลาคม 2566) “การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต” คนไทยในปัจจุบันมีวิถีชีวิตที่เร่งรีบ ทำงานหนัก มีเวลาน้อยลง “การเปลี่ยนแปลงค่านิยม” คนรุ่นใหม่มีความคิดและค่านิยมที่แตกต่างจากคนรุ่นก่อน ไม่ได้ยึดติดกับประเพณีหรือศาสนาเหมือนสมัยก่อน (Code Id: N24, สัมภาษณ์, วันที่ 16 ตุลาคม 2566) ทำให้คนรุ่นใหม่ ไม่รู้จักคุณค่าทางคุณธรรม ประเพณีสิ่งที่ดีงาม ในฐานะเป็นพุทธศาสนิกชน (Code Id: N25, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) การเข้าวัดมีจำนวนลดน้อยลง เพราะอาจจะด้วยเวลา รวมไปถึงการทำงานต่างๆ จึงทำให้มีเวลาเพื่อเข้าไปทำบุญในวัดลดน้อยลง (Code Id: N26, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) การห่างเหินวัดทำให้คนในสังคมไม่เกรงกลัวบาป ทำให้เกิดปัญหาขึ้นในสังคมไทยมากมายเช่นการลักขโมย การชู้สาว การไม่ละอายต่อบาปเป็นต้น (Code Id: N27, สัมภาษณ์, วันที่ 30 กันยายน 2566) วัดเป็นสถานที่ที่กล่อมเกลาจิตใจคนให้เป็นคนดี เป็นสถานที่ที่ให้ความรู้เกี่ยวกับบาปบุญคุณโทษ ทำให้คนที่มาวัดมีความละอายต่อการทำบาป ซึ่งความห่างเหินวัดทำให้เกิดปัญหาตามมามากมาย เช่น ทำให้จิตใจคนหยาบกระด้างมากขึ้น ไม่มีศีลธรรม ไม่มีความเกรงกลัวต่อการทำบาป ไม่มีความละอายใจต่อการทำผิด สิ่งเหล่านี้ทำให้เกิดปัญหาต่อทั้งตัวบุคคล สังคม และประเทศชาติ อย่างที่เห็นได้จากข่าวที่เกิดขึ้นในทุกวันนี้ที่มีการฆ่ากันโดยไม่กลัวกฎหมายหรือบาปกรรมที่จะตามมา การทำร้ายร่างกายบุคคลอื่น หรือแม้แต่บุพการี โดยไม่เกรงกลัวต่อบาป เป็นต้น (Code Id: N28, สัมภาษณ์, วันที่ 1 ตุลาคม 2566) ห่างเหินวัด ห่างเหินคำสอนของพระพุทธศาสนา ส่งผลให้เกิดปัญหาสังคม (Code Id: N29, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) ปัญหาความห่างเหินวัดเป็นปัญหาที่มีส่วนทำให้คุณธรรมจริยธรรมในใจคนด้อยลง (Code Id: N30, สัมภาษณ์, วันที่ 28 กันยายน 2566)

สรุปได้ว่า “ความห่างเหินวัด” ทำให้คนในสังคมไม่ค่อยได้มาร่วมทำกิจกรรมด้วยกันเหมือนแต่ก่อนจึงทำให้คนในสังคมเกิดความคิดที่แตกแยกกันบ้าง เพราะในคราวครั้งก่อนการมาทำกิจกรรมต่างๆ ที่วัดเป็นศูนย์กลางนั้น วัดก็จะช่วยในการแนะนำสั่งสอนในเรื่องของคุณธรรม จริยธรรมด้วย แต่ด้วยว่าโลกเปลี่ยนไปทำให้เวลาในการที่จะเข้าวัดนั้นมีน้อยมากจนเกินไปทำให้สังคมเกิดปัญหาดังที่กล่าวมาข้างต้น

4.2.2 ผลการวิเคราะห์บทบาทการจัดการทางการเมืองด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียนในยุคดิจิทัล : ความเลื่อมล้ำทางสังคม

ความเหลื่อมล้ำทางสังคม เป็นปัญหาที่เกิดจากโอกาสทางสังคมที่แตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นโอกาสทางการศึกษา โอกาสในการเข้าถึงการรักษาพยาบาล การใช้ชีวิต การใช้อิทธิพลความเชื่อต่างๆ และการประเมินค่า เช่น การดูถูกเหยียดหยามกัน ซึ่งความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคมนั้นมักจะมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันเสมอ จะเห็นได้จากการที่คนไทยใช้เงินเป็นตัวแบ่ง (Code Id: N1,

สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) ทำให้การเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ แหล่งทรัพยากร หรือสิ่งต่างๆมีความแตกต่างกัน และอาจจะเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดการเอารัดเอาเปรียบของบุคคล (Code Id: N2, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) ความเหลื่อมล้ำ คือ ความไม่เท่าเทียมกัน หรือ (Inequality) ซึ่งเนื่องจากความไม่เท่าเทียมกันปรากฏในทุกๆ เรื่อง, ในทุกๆ พื้นที่, ในทุกๆ ภาคส่วน และในทุกๆ กาลเวลา ดังนั้น จึงเป็นปรากฏการณ์ที่ไม่อาจจะขจัดให้หมดสิ้นไปได้ แต่สิ่งที่พึงจะพอกระทำได้ ก็คือ การลดความเข้มข้นของความเหลื่อมล้ำให้น้อยลงตามสมควร หากก่อนที่จะทำสิ่งใดลงไป ก็ควรที่จะต้องแยกแยะความเหลื่อมล้ำให้ชัดเจนเสียก่อน (Code Id: N3, สัมภาษณ์, วันที่ 23 กันยายน 2566) ความเหลื่อมล้ำทางสังคมส่งผลให้เกิดโอกาสทางสังคมของกลุ่มคน 2 ชนชั้นแตกต่างกัน กล่าวคือ ความสะดวกสบาย รายได้ การศึกษา และอื่นๆ แตกต่างกัน ระหว่างคนจน และคนรวย เป็นที่มาของสำนวนที่ว่า “รวยกระจุก จนกระจาย” ทำให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันในสังคม (Code Id: N4, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) การเลื่อมล้ำทางสังคมมีผลกระทบทั้งทางจิตวิญญาณและทางกาย ซึ่งส่งผลให้เกิดปัญหาสังคมที่ทำให้มีความไม่เท่าเทียมกัน และเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาทางสังคมและเศรษฐกิจ เพื่อลดปัญหานี้, การส่งเสริมความเข้าใจ, ความยินยอม, และการเท่าเทียมกันในทุกมิติของสังคมมีความสำคัญ (Code Id: N5, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) ความเหลื่อมล้ำทางสังคมเป็นปัญหาที่ต่อเนื่องมายาวนาน มักเกี่ยวข้องกับการเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ การพยาบาล การศึกษา ทั้งนี้ความเหลื่อล้ำอันตรามากเพราะล้วนส่งผลกระทบต่อทุกคนก่อให้เกิดความรุนแรงทางสังคมทั้งด้านร่างกายและจิตใจ (Code Id: N6, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) ฐานะในการแสดงออกให้เป็นที่ยอมรับของผู้คน การเป็นผู้ประจบได้ดีกว่าการเป็นผู้มีความสามารถจริง (อาจจะเป็นเพราะว่าคนมีความสามารถไม่อยากได้สิ่งดีๆ เหล่านั้น) (Code Id: N7, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) ความไม่เท่าเทียมทางสังคม ด้านความเป็นอยู่ รวยกระจุก จนกระจาย (Code Id: N8, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) เป็นปัญหาที่เกิดจากการมีโอกาสทางสังคมที่แตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นโอกาสทางการศึกษา โอกาสในการเข้าถึงการรักษาพยาบาล การใช้ชีวิต การใช้อิทธิพลความเชื่อต่างๆ และการประเมินค่า เช่น การดูถูกเหยียดหยามกัน เป็นต้น (Code Id: N9, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) ในประเทศไทยก็ยังมีความเลื่อมล้ำทางสังคมมีให้เห็นอยู่มาก เนื่องมาจากสภาพการศึกษา สภาพเศรษฐกิจ ลักษณะพื้นที่ที่อาศัยในประเทศ จึงทำให้การปฏิบัติตัวของคนในสังคมค่อนข้างที่จะแตกต่างกันออกไป ตัวอย่างในสื่อ Social Media ถ้ามีการแสดงความคิดเห็นก็ยังมีการดูถูกคนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ว่าล้าหลัง ชอบทานปลาร้าที่มีกลิ่นเหม็นๆ ความคิดโง่เง่า เป็นลาว บ้านนอกคอกนาๆ (Code Id: N10, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) ความเลื่อมล้ำทางสังคมเป็นปัญหาที่ร้ายแรงอย่างยิ่งต่อสังคมไทยและสังคมโลก เพราะความเลื่อมล้ำทางสังคมจะก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมามากมาย เช่น ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางรายได้ส่งผลให้คนรวยรวยขึ้นเรื่อยๆ คนจนยิ่งจนลง ทำให้เกิดปัญหาความยากจน ปัญหาอาชญากรรม และปัญหาสังคมอื่นๆ (Code Id: N11, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 2 ตุลาคม 2566) การขาดโอกาสในสิ่ง

ต่างๆ ของผู้คนในสังคม อาทิเช่น ด้านการศึกษา ด้านรักษาพยาบาล ด้านสังคม เป็นต้น (Code Id: N12, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 4 ตุลาคม 2566) ความเหลื่อมล้ำทางสังคมส่งผลให้กลุ่มคนที่มีรายได้น้อยขาดโอกาสในการเข้าถึงทรัพยากรและโอกาสต่างๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตและการพัฒนาตนเอง เช่น การศึกษา สาธารณสุข ที่อยู่อาศัย เป็นต้น ส่งผลให้กลุ่มคนเหล่านี้มีฐานะทางเศรษฐกิจที่ด้อยกว่ากลุ่มคนที่มีรายได้สูง ซึ่งอาจนำไปสู่การเกิดปัญหาสังคมต่างๆ เช่น อาชญากรรม ยาเสพติด ความขัดแย้ง (Code Id: N13, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) โอกาสทางสังคมที่แตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นโอกาสทางการศึกษา โอกาสในการเข้าถึงการรักษาพยาบาล การใช้ชีวิต การใช้อิทธิพลความเชื่อต่างๆ และการประเมินค่า เช่น การดูถูกเหยียดหยามกัน ซึ่งความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคมนั้นมักจะมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันเสมอ จะเห็นได้จากการที่คนไทยใช้เงินเป็นตัวแบ่งชั้นวรรณะ (Code Id: N14, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) กล่าวได้ว่าลูกคนรวยมีโอกาสเรียนจบมหาวิทยาลัยชั้นดีมากกว่า มีทักษะระดับสูงมากกว่า คนรวยได้รับบริการสุขภาพระดับพรีเมียมมากขึ้น (Code Id: N15, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) มองในความเลื่อมล้ำทางสังคมปัจจุบันพบเจอได้ทุกที่ทุกองค์กร เช่นการเรียน การทำงาน ก็ต่างมีความเลื่อมล้ำ ถ้าไม่มีเงินก็โดนเยียดยามทางสังคม (Code Id: N16, สัมภาษณ์, วันที่ 11 ตุลาคม 2566) มีความเห็นว่าระบบการศึกษาปัจจุบัน เป็นตัวเร่งให้เกิดปัญหาความเหลื่อมล้ำให้มากยิ่งขึ้น การศึกษาที่ออกแบบมาให้คนชั้นกลางขึ้นไปได้เปรียบมาก ด้วยออกแบบให้ผู้ปกครองต้องมีส่วนร่วมในการศึกษากับเด็กมากขึ้น ขณะที่ชนชั้นกลางขึ้นไปพ่อแม่สามารถทำความเข้าใจกับบทเรียน การบ้านลูกได้ แต่พ่อแม่อีกส่วนหนึ่งทำไม่ได้ ทั้งเรื่องของเวลาและความรู้ เด็กสองกลุ่มนี้ได้รับการพัฒนาด้านความรู้ห่างกันมาก ต่อให้เด็กฉลาดเท่ากัน พ่อแม่ที่เหลื่อมล้ำอยู่แล้ว ส่งผลให้ลูกต้องเหลื่อมล้ำไปด้วย (Code Id: N17, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) ไม่เท่าเทียมกันระหว่างบุคคลหรือกลุ่มบุคคลในสังคมในด้านต่างๆ เช่น รายได้ ทรัพย์สิน การศึกษา โอกาสในการเข้าถึงทรัพยากรและบริการสาธารณะ อำนาจและสิทธิทางการเมือง (Code Id: N18, สัมภาษณ์, วันที่ 8 ตุลาคม 2566) เป็นบ่อเกิดของความขัดแย้งทั้งความคิดและการกระทำ หากแก้ไขได้จะทำให้สังคมทุกสังคมน่าอยู่มากยิ่งขึ้น (Code Id: N19, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) เป็นปัญหาที่ทำให้สังคมเกิดคำถามว่าประชาชนในสังคมมีความเป็นมนุษย์เท่ากันจริงหรือไม่ เพราะปัญหานี้เกิดเป็นวงกว้างทั้งการใช้ชีวิต การศึกษา ตัวอย่างหนึ่งที่ชัดเจนเช่น การรักษาพยาบาล ถึงแม้ว่าจะมีมาตรการถึงการรักษาอย่างเท่าเทียมแต่ว่าก็ยังไม่เห็นชัดเจนว่าจะลดความเลื่อมล้ำได้ ความเลื่อมล้ำทางสังคมถือได้ว่าเป็นปัญหาที่ยิ่งใหญ่มากควรเห็นค่าและให้ความสำคัญต่อการแก้ไขเป็นอย่างยิ่ง (Code Id: N20, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) เป็นปัญหามาก คนจนก็จนมาก คนรวยก็รวยมาก เป็นระดับชั้นเลื่อมล้ำทางสังคมที่จะทำให้เกิดปัญหาต่อสังคมความเหลื่อมล้ำเกิดจากปัจจัยต่างๆ เช่น การกำเนิด ชาติพันธุ์ ผิวสี เพศสภาพ ถิ่นที่อยู่อาศัย อายุ สังคม โอกาสและรวมถึงความเหลื่อมล้ำในศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ปัญหาทั้งหมดนี้เป็นสิ่งที่ส่งผลให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจตามมา (Code Id: N21, สัมภาษณ์,

วันที่ 3 ตุลาคม 2566) ทำให้คนในสังคมเกิดการแบ่งแยก คนที่รวยก็รวยล้นฟ้า ในขณะที่คนจนก็จนแทบไม่มีจะกิน ทำให้การจัดแบ่งชนชั้นในสังคมชัดเจนมากยิ่งขึ้น ชีวิตความเป็นอยู่ที่แตกต่างกันนี้จะทำให้เกิดการเปรียบเทียบ และเมื่อถึงจุดจุดหนึ่ง จะเกิดการเรียกร้องทางสังคมให้มีการปฏิรูปเปลี่ยนแปลง หากไม่มีการดำเนินการแก้ไขก็จะนำไปสู่การจลาจลในที่สุด (Code Id: N22, สัมภาษณ์, วันที่ 13 ตุลาคม 2566) เป็นปัญหาเพราะทุกปัจจัยในชีวิตประจำวันนั้นมีความเกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจ สังคม และอื่นๆ (Code Id: N23, สัมภาษณ์, วันที่ 15 ตุลาคม 2566) ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคม นับได้ว่าเป็น ความไม่เท่าเทียมกันในสังคม ซึ่งสามารถแบ่งออกได้หลายมิติ เช่น “ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ” ช่องว่างระหว่างคนรวยและคนจน การกระจายรายได้ที่ไม่เท่าเทียม “ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา” โอกาสในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ การศึกษาที่ไม่เท่าเทียม “ความเหลื่อมล้ำทางสุขภาพ” การเข้าถึงบริการสุขภาพที่มีคุณภาพ สุขภาพที่ไม่เท่าเทียม “ความเหลื่อมล้ำทางโอกาส” โอกาสในการเข้าถึงทรัพยากร โอกาสในการประกอบอาชีพ โอกาสในการพัฒนาตนเอง (Code Id: N24, สัมภาษณ์, วันที่ 16 ตุลาคม 2566) เป็นปัญหาลำดับต้นๆ ในสังคมโลก มีการแบ่งความรวย ความจนชัดเจน โดยวัดกันที่ฐานะทางเศรษฐกิจ และการเข้ารับบริการต่างๆ จะแตกต่างกันมาก (Code Id: N25, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) รากเหง้าของปัญหาความเหลื่อมล้ำความเหลื่อมล้ำที่เกิดขึ้นกับสังคมไทยเกิดจากระบบเศรษฐกิจ การเมืองที่เป็นปัจจัยสำคัญ เราพบว่าการแข่งขันในภาคเอกชนถูกลดลง อำนาจทางธุรกิจมีความกระจุกตัวอย่างมาก การทุจริตคอรัปชันเกิดขึ้นโดยง่ายโดยเฉพาะกับกลุ่มที่เอื้อประโยชน์ต่อกัน ปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาความเหลื่อมล้ำยังคงมีอีกหลายมิติ เช่น ความเหลื่อมล้ำทางชาติพันธุ์ ความเหลื่อมล้ำทางผิวสี ความเหลื่อมล้ำทางเพศสภาพ ความเหลื่อมล้ำเพราะถิ่นที่อยู่อาศัย ความเหลื่อมล้ำด้านอายุ สังคม โอกาส (Code Id: N26, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) เป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการศึกษา “ความยากจนส่งผลต่อการตัดสินใจออกจากระบบการศึกษาไทยในปัจจุบัน (Code Id: N27, สัมภาษณ์, วันที่ 30 กันยายน 2566) มนุษย์ทุกคนเกิดมาไม่เท่าเทียมกัน เกิดมาในชนชั้นที่ไม่เท่าเทียม ฐานะ เศรษฐกิจไม่เท่าเทียม การได้รับการศึกษา ปลูกฝังความคิดจิตใจก็ไม่เท่าเทียม บางคนอาจเกิดมาพิการ นั่นก็เป็นความไม่เท่าเทียม ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำในสังคม เป็นปัญหาที่ทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกัน รวมถึงบริการทางสังคมที่มีคุณภาพที่ไม่ทั่วถึงที่รัฐจัดให้ด้วย ถึงแม้เรื่องความเหลื่อมล้ำได้ถูกหยิบยกขึ้นเป็นประเด็นที่นำไปสู่ข้อเรียกร้องทางการเมือง แต่ก็ยังไม่สามารถแก้ไขได้อย่างแท้จริง (Code Id: N28, สัมภาษณ์, วันที่ 1 ตุลาคม 2566) ทำให้เกิดปัญหาความไม่เท่าเทียม และนำไปสู่ปัญหาสังคม ปัญหาการเรียกร้องทางการการเมือง (Code Id: N29, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) ความเหลื่อมล้ำทางสังคมเป็นปัญหาเรื้อรังที่แสดงถึงคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ระหว่างคนรวยและคนจนในสังคมไทย (Code Id: N30, สัมภาษณ์, วันที่ 28 กันยายน 2566)

สรุปได้ว่า “ความเลื่อมล้ำทางสังคม” เป็นปัญหาที่สังคมไทยถือได้ว่าประสบปัญหามากเป็นอันดับต้นๆ ที่ตอ้งกล่าวถึงและควรค่าแก่การให้ความสำคัญที่จะต้องแก้ไข อาทิเช่น ความเลื่อมล้ำ

ทางด้านการศึกษา ทางด้านการรักษาพยาบาล การได้รับสาธารณูปโภค สาธารณูปการต่างๆ ที่ไม่เท่าเทียมกัน เป็นต้น

4.2.3 ผลการวิเคราะห์บทบาทการจัดการทางการเมืองด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียนในยุคดิจิทัล : การขาดความสามัคคี

ความสามัคคี เป็นรากฐานแห่งความมั่นคงทุกด้านนับจากส่วนย่อยไปถึงส่วนใหญ่ มีความสามัคคีเป็นพลังยึดเหนี่ยวไว้ทั้งสิ้น การขาดความสามัคคีก็คือการขาดกำลัง การแตกสามัคคีก็คือการแตกแยกกัน ซึ่งไม่ใช่ข้อดีทั้งมวล ทำให้เป้าหมายที่ตั้งไว้อาจไม่สำเร็จ ความสามัคคีกันก็คือการรวมกำลังกัน อะไรก็ตามเมื่อยังรวมกันด้วยดีย่อมใช้ประโยชน์ได้ดี (Code Id: N1, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) การแสดงความคิดเห็น การทำงาน หรือการดำเนินชีวิตที่อยู่ร่วมกันเป็นสังคมจะเกิดความวุ่นวาน ขาดความเข้าใจ การปฏิบัติที่ดีต่อกัน และอาจส่งผลกระทบต่อผลของงานที่ไม่ประสบความสำเร็จ (Code Id: N2, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) เป็นปัญหาที่เกิดจากความอคติหรือลำเอียงของบุคคลแต่ละคนแต่ละเรื่อง เช่น ลำเอียงเพราะความรัก ลำเอียงเพราะความชัง ลำเอียงเพราะความกลัว และลำเอียงเพราะความหลง จากการอคตินี้ หากเกิดขึ้นที่ใดก็จะทำให้สังคมแตกแยก เพราะคนที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมจะต่อสู้แสวงหาความเป็นธรรม ถ้าสังคมใดไม่มีความเป็นธรรมสังคมนั้นจะวุ่นวาย (Code Id: N3, สัมภาษณ์, วันที่ 23 กันยายน 2566) เมื่อขาดความสามัคคีในสังคมใด สังคมนั้นจะเกิดความวุ่นวายสับสน ไม่มีทิศทางในการพัฒนาประเทศ เนื่องจากต่างคนต่างคิด ต่างคนต่างทำ ไม่บูรณาการร่วมมือกันทำ อาจเกิดความขัดแย้งภายใน ยิ่งทำให้สังคม ประเทศชาติล้มเหลว (Code Id: N4, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) การขาดความสามัคคีในสังคมมักเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อความสามัคคีระหว่างบุคคลและกลุ่ม (Code Id: N5, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) ทุกกิจการงานล้วนแล้วแต่จะต้องพึ่งพาความสามัคคีในหมู่ขณะ เช่นปลวก ที่มีขนาดตัวที่เล็กมา แต่มีความสามัคคีจึงสามารถสร้างรังที่ใหญ่ได้ หากขาดความสามัคคีนั้นคงก่อให้เกิดสภาพปัญหาต่างๆ ที่ไม่พึงประสงค์ ก่อให้เกิดความสูญเสีย ไร้ซึ่งประโยชน์ทุกประการ (Code Id: N6, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) ส่วนใหญ่มาจากความไม่เข้าใจ, ไม่พยายามทำความเข้าใจผู้อื่น, จะเห็นได้ว่าคนเหล่านี้เมื่อถามไปแล้วมักจะตอบว่า “ผมไม่รู้” แต่ถ้าหากมีการชี้นำที่ดีย่อมแก้ปัญหาได้ (Code Id: N7, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) ในหน่วยงานและองค์กรต่างๆ มักจะแบ่งพรรคแบ่งพวก เกี่ยงกันทำงาน การทำงานไม่เป็นเอกภาพ ผู้บริหารขาดความยุติธรรม (Code Id: N8, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) ปัญหาเรื่องความไม่สามัคคีเกิดจากความสัมพันธ์ที่ไม่ดีระหว่างสมาชิกในทีม ซึ่งถ้าเกิดปัญหานี้ขึ้นแล้ว อาจจะส่งผลกระทบเรื่องอื่นๆ ตามมาและก่อให้เกิดผลเสียได้ (Code Id: N9, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) ปัจจุบันคนในสังคมมีการเห็นแก่ตัวมากขึ้น ไม่เหมือนสมัยก่อนที่อยู่กันแบบเพื่อนพี่น้อง ปัจจุบันดิ้นด้นหาเงินเพื่อสถานะทางเศรษฐกิจ ทำความเป็นอยู่จึงทำให้สังคมต่างคนต่างอยู่ (Code Id: N10, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) การขาดความสามัคคีเป็นปัญหาที่ส่งผลต่อความอ่อนแอของสังคมและประเทศชาติ เนื่องจากสังคมที่มีความสามัคคี จะสามารถร่วมมือร่วมใจกันแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้ ในขณะที่สังคมที่มีความแตกแยกเพิ่มขึ้น มักจะมีปัญหาต่างๆ เกิดขึ้นมากมายและยากที่จะแก้ไข (Code Id: N11, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 2 ตุลาคม 2566) การเอารัดเอาเปรียบ ติฉินนินทา หรือการกล่าวร้ายผู้อื่น ทำให้เกิดความแตกแยกกัน (Code Id: N12, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 4 ตุลาคม 2566) “ปัญหาด้าน

เศรษฐกิจ” การขาดความสามัคคีส่งผลให้เกิดความแตกแยกในสังคม ซึ่งอาจนำไปสู่การเกิดความขัดแย้งและความรุนแรง ส่งผลให้เศรษฐกิจของประเทศถดถอยได้ “ปัญหาด้านการเมือง”การขาดความสามัคคีส่งผลให้เกิดความแตกแยกทางการเมือง ซึ่งอาจนำไปสู่การเกิดความขัดแย้งทางการเมืองและอาจนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่ไม่สงบได้ “ปัญหาด้านสังคม” การขาดความสามัคคีส่งผลให้เกิดความแตกแยกในสังคม ซึ่งอาจนำไปสู่การเกิดปัญหาสังคมต่างๆ เช่น อาชญากรรม ยาเสพติด ความขัดแย้ง เป็นต้น โดยสรุปแล้ว การขาดความสามัคคีเป็นปัญหาที่มีความสำคัญและส่งผลกระทบต่อสังคมในหลายมิติ จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการแก้ไขปัญหา (Code Id: N13, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) การขาดความเข้าใจซึ่งกันและกันของคนในสังคม ไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นกัน การแบ่งพรรคแบ่งพวก การมีอคติทางลบของอีกฝ่ายที่ไม่ใช่ฝ่ายของตน ขาดการมีส่วนร่วมของคนในสังคม จึงเป็นที่มาของการขาดความสามัคคีของคนในสังคมไทย (Code Id: N14, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) การขาดความสามัคคี ไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นกัน การแบ่งพรรคแบ่งพวก การมีอคติทางลบของอีกฝ่ายที่ไม่ใช่ฝ่ายของตน ขาดการมีส่วนร่วมของคนในสังคม (Code Id: N15, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) การขาดความสามัคคี คือ การมีข้อขัดแย้งและการไม่เคารพความคิดเห็นของกันและกันสามารถสร้างความสามัคคีที่น้อยลงได้ (Code Id: N16, สัมภาษณ์, วันที่ 11 ตุลาคม 2566) คนไทยชอบขัดแย้งกันในเรื่องที่เรามีความเห็นต่างกัน คนไทยเป็นคนที่ไม่ค่อยยอมรับความแตกต่างของกันและกัน หรือ มีเป้าหมายในเรื่องนั้นๆ ต่างกัน (Code Id: N17, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) การขาดความสมัครสมานสามัคคีกันของคนในสังคม ส่งผลให้เกิดความแตกแยก ความขัดแย้ง และปัญหาต่างๆ ตามมา (Code Id: N18, สัมภาษณ์, วันที่ 8 ตุลาคม 2566) ความสามัคคีที่บ่อเกิดแห่งการประสบความสำเร็จ หากว่าขาดความสามัคคีกันแล้วสังคมทุกสังคมก็จะมีแต่ความวุ่นวาย (Code Id: N19, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) ทุกสังคมหากขาดความสามัคคีจะทำการสิ่งใดก็ไม่ประสบผลสำเร็จหรืออาจจะสำเร็จได้แต่ก็ไม่เต็มร้อยเปอร์เซ็นต์ (Code Id: N20, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) หมู่คณะใดเมื่อแตกความสามัคคี ย่อมเป็นหนทางแห่งความเสื่อม องค์กรใดไม่มีความสามัคคีองค์กรนั้นย่อมไม่ตั้งอยู่นานการอยู่ร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็น หน่วยสังคมขนาดเล็ก ระดับครอบครัว ระดับองค์กร หรือขนาดใหญ่ระดับชุมชน ระดับประเทศ และระดับโลก หากขาดความสามัคคี ย่อมขาดพลังในการทำสิ่งต่างๆ และยิ่งหากปัญหาความขัดแย้งมีมาก ย่อมสามารถลุกลามไปสู่ความรุนแรงได้ในที่สุด (Code Id: N21, สัมภาษณ์, วันที่ 3 ตุลาคม 2566) ทำให้การดำเนินการในเรื่องต่างๆ เป็นไปด้วยความยากลำบาก เพราะจะมีคนคอยขัดแข้งขัดขาอยู่ตลอดเวลา ทำให้เกิดความอ่อนแอ (Code Id: N22, สัมภาษณ์, วันที่ 13 ตุลาคม 2566) เป็นปัญหาเพราะขาดการรับรู้ การสื่อสารที่ตรงกันทุกอย่างล้วนต่างความคิดเห็นกัน (Code Id: N23, สัมภาษณ์, วันที่ 15 ตุลาคม 2566) การขาดความสามัคคี หมายถึงสภาวะที่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลในสังคมมีความคิด แนวทาง หรือเป้าหมายที่ไม่ตรงกัน ส่งผลต่อความสัมพันธ์ การทำงานร่วมกัน และความเจริญก้าวหน้า (Code Id: N24, สัมภาษณ์, วันที่ 16 ตุลาคม 2566) ทำให้การพัฒนาในด้านต่างๆ จะหยุดชะงัก หรือถ้าสำเร็จ คุณภาพไม่ได้ดีเท่าที่จะเป็น (Code Id: N25, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) โทษของการแตกสามัคคีกันนั้น ท่านกล่าวไว้ว่า หาความสุข ความเจริญไม่ได้ ไม่มีความสำเร็จ ด้วยประการทั้งปวง เหตุให้แตกความสามัคคีกันนี้อาจเกิดจากเหตุเล็กๆ น้อยๆ ก็เป็นได้ เหมือนเรื่อง น้ำผึ้งหยดเดียว แต่เป็นเหตุให้เกิดสงครามได้

เหมือนกัน (Code Id: N26, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) หมู่คณะใดเมื่อแตกความสามัคคีย่อมเป็นหนทางแห่งความเสื่อม องค์กรใดไม่มีความสามัคคีองค์กรนั้นย่อมไม่ตั้งอยู่นาน การขาดความสามัคคีในองค์กรใดจะทำให้องค์กรนั้นๆ เกิดความวุ่นวายและความไม่เข้าใจกันส่งผลให้ล่มสลายในที่สุด (Code Id: N27, สัมภาษณ์, วันที่ 30 กันยายน 2566) การขาดความสามัคคีทำให้เกิดปัญหาสำคัญในทุกระดับ ทั้งในระดับครอบครัว ระดับสังคม หรือแม้แต่ระดับชาติ ที่เห็นได้ชัดที่สุดในปัจจุบัน คือ ปัญหาการขาดความสามัคคีของประชาชนไทย ซึ่งมีผลมาจากการมีความคิดเห็นทางด้านการเมืองการปกครองที่แตกต่างกัน ทำให้บ้านเมืองแบ่งออกเป็นหลายฝ่าย แต่ละฝ่ายต่างพยายามโจมตีฝ่ายตรงข้ามแทนการพัฒนาชาติบ้านเมืองร่วมกัน จึงทำให้บ้านเมืองไม่สามารถพัฒนาให้มีความเจริญก้าวหน้าต่อไปได้ (Code Id: N28, สัมภาษณ์, วันที่ 1 ตุลาคม 2566) นำไปสู่การขาดการมีส่วนร่วม เอารัดเอาเปรียบ พึ่งพาอาศัยกันไม่ได้ (Code Id: N29, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) ปัญหาการขาดความสามัคคีทำให้ประชาธิปไตยพัฒนาไปได้ยาก (Code Id: N30, สัมภาษณ์, วันที่ 28 กันยายน 2566)

สรุปได้ว่า “การขาดความสามัคคี” ในบริบทของสังคมไม่ว่าจะเป็นองค์กร หรือหน่วยงานไหนก็ตามหากขาดความสามัคคีแล้ว การทำงานหรือการทำกิจกรรมใดๆ ก็มิอาจประสบผลสำเร็จได้ ความสามัคคีจึงเป็นหัวใจสำคัญของการทำงานหรือการทำกิจกรรมต่างๆ ที่จะทำให้เกิดผลสำเร็จในสิ่งนั้นๆ

4.2.4 ผลการวิเคราะห์บทบาทการจัดการทางการเมืองด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียนในยุคดิจิทัล : ความไม่รู้หลักการของประชาธิปไตย

วิกฤตปัญหาที่เห็นกันโดยทั่วไปจากความไม่รู้หลักการของประชาธิปไตยที่ประเทศของเรากำลังพบมีหลายอย่าง ไม่ว่าจะเป็นปัญหาของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ปัญหาความแตกแยกทางการเมืองทางการปกครอง ตลอดจนปัญหาเรื่องความไม่จงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์และอื่นๆ ล้วนเกิดมาจากความไร้ประสิทธิภาพในการบริหารประเทศ และการไม่เคารพในหลักการของประชาธิปไตย เพราะความไม่รู้และไม่เข้าใจ ทำให้กลายเป็นวิกฤตปัญหาให้กับสถาบันพระมหากษัตริย์และประเทศไทยในปัจจุบัน (Code Id: N1, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) ทำให้การปฏิบัติตน การแสดงความคิดเห็นแบบไม่ถูกต้อง เหมาะสมในสังคมที่ใช้ระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย (Code Id: N2, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) ประชาธิปไตยของในทุกวันนี้ให้ความสำคัญเฉพาะรูปแบบของกระบวนการของประชาธิปไตย ทำให้เป้าหมายถูกทำลาย ผลที่ตามมาคือ ประชาธิปไตยตกอยู่ในสภาพไร้ทิศทาง ทำให้เกิดปัญหาการพัฒนาประชาธิปไตยให้เป็นวิถีของประชาชน มีการทุจริตคอรัปชัน ทำให้คุณธรรมและจริยธรรม เริ่มลดลง การเคารพกฎหมายลดน้อยลง กระตุ้นให้คนคำนึงถึงประโยชน์ส่วนตัวมากขึ้น (Code Id: N3, สัมภาษณ์, วันที่ 23 กันยายน 2566) ถ้าประชาชนไม่มีความรู้ความเข้าใจในหลักการประชาธิปไตย ไม่รู้จักสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพของตน และไม่รู้ว่าตนมีอำนาจที่จะเปลี่ยนแปลงประเทศได้ภายใต้ระบอบประชาธิปไตย จะทำให้ประชาชนอยู่ใต้อำนาจอิทธิพลทางการเมืองของกลุ่มคนใดกลุ่มคนหนึ่ง (Code Id: N4, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) “ความไม่รู้หลักการของประชาธิปไตย" เป็นปัญหาที่สำคัญในหลายสังคม เนื่องจากประชาธิปไตยเป็นระบบการปกครองที่มีพื้นฐานบนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ

ตัดสินใจทางการเมือง ประชาธิปไตยมีหลักการหลายประการที่จำเป็นต้องเข้าใจและปฏิบัติตามในการทำงานของระบบนี้ เพื่อป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นจากความไม่เข้าใจหรือขาดความรู้เกี่ยวกับหลักการของประชาธิปไตยนั้นๆ ส่วนหนึ่งของปัญหานี้อาจมีดังนี้ (1) ขาดความเข้าใจในหลักการของประชาธิปไตย บางครั้งผู้คนอาจไม่เข้าใจหรือไม่มีความรู้เพียงพอเกี่ยวกับหลักการของประชาธิปไตย ทำให้พวกเขาไม่สามารถมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทางการเมืองได้ตามความเป็นธรรมหรือความเท่าเทียมทางการเมือง (2) ขาดความเสริมสร้างการศึกษาทางการเมือง การศึกษาทางการเมืองมีความสำคัญในการเพิ่มความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและกระบวนการทางการเมือง การขาดทั้งทรัพยากรและโอกาสในการศึกษาทางนี้อาจทำให้คนหลายคนไม่มีความรู้ที่เพียงพอเกี่ยวกับประชาธิปไตย (3) การขาดการมีส่วนร่วมในกระบวนการการตัดสินใจหากประชาชนไม่มีการมีส่วนร่วมในกระบวนการการตัดสินใจทางการเมือง ไม่ว่าจะเป็นการลงคะแนนเลือกตั้งหรือการเข้าร่วมในการอภิปราย จะทำให้พวกเขาไม่รู้ถึงความสำคัญและหลักการของการมีส่วนร่วมทางการเมือง (Code Id: N5, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) คนที่ไม่รู้หลักประชาธิปไตยคือคนที่ไม่ยอมรับความจริง ปัญหาที่ตามมาคือการประท้วงเพื่อให้เกิด ชัยชนะ ประชาธิปไตยขาดความน่าเชื่อถือและเสื่อมลง ประชาธิปไตยไร้ทิศทาง (Code Id: N6, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) เมื่อความจำ (ความรู้) ประกอบกับความคิดและอารมณ์ย่อมแสดงออกมาเป็นคำพูดหรือการกระทำ ฉะนั้นคนไม่มีความรู้มักแสดงออกแบบผิดๆ ส่งผลให้เกิดปัญหาทะเลาะบ้าง ตีบ้าง เลิกคบบ้าง เสียหายทั้งสองฝ่าย (Code Id: N7, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) ไม่รู้จักสิทธิหน้าที่ในความเป็นพลเมืองของตน บางครั้งก็ทำตามใจชอบ ใช้กฎหมู่เหนือกฎหมายแล้วก็บอกว่าเป็นประชาธิปไตย ไม่รับฟังความคิดเห็นของคนอื่น (Code Id: N8, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) ทำให้ประชาชนไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานของตนที่พึงมีทั้งในเรื่องสิทธิเสรีภาพในทรัพย์สิน การแสดงออก การดำรงชีพ เป็นต้น (Code Id: N9, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) ไม่เข้าใจถึงสิทธิหน้าที่ที่พึงปฏิบัติของประชาชนคนไทย (Code Id: N10, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) ความไม่รู้หลักการของประชาธิปไตยเป็นปัญหาที่ส่งผลต่อความล้มเหลวของระบอบประชาธิปไตย เนื่องจากคนส่วนใหญ่ในสังคมจะต้องเข้าใจหลักการของประชาธิปไตยจึงจะสามารถมีส่วนร่วมทางการเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถปกป้องระบอบประชาธิปไตยเอาไว้ได้ (Code Id: N11, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 2 ตุลาคม 2566) ด้านการศึกษา และสิทธิขั้นพื้นฐาน (Code Id: N12, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 4 ตุลาคม 2566) ความไม่รู้หลักการของประชาธิปไตยส่งผลให้ประชาชนขาดความเข้าใจในสิทธิและหน้าที่ของตนในฐานะพลเมือง ซึ่งอาจนำไปสู่การมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ไม่เป็นประชาธิปไตย เช่น การคล้อยตามผู้นำอย่างไม่มีเหตุผล การเข้าร่วมชุมนุมทางการเมืองที่รุนแรง (Code Id: N13, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) ทุกประเทศ ที่เป็นประชาธิปไตย ถ้าเค้าชนะเลือกตั้ง ส.ส. มาก ก็ได้เก้าอี้มาก อย่าแถนั่นนี่ ตรงๆ แล้วที่มือบเกิดความวุ่นไม่กระทบคนอื่นหรือไง ตอนนี้ เวลานี้ แล้วต่างประเทศหลายๆ ประเทศ อเมริกาก็มีสองพรรคใหญ่

เผด็จการสภา เพราะเสียงข้างมาก คิดกลับกันคนที่มาโดยชอบทำ ชอบธรรมเสียงข้างมากไม่ยกมือให้ฝ่ายรัฐยกให้ แมวที่ไหนมีฝ่ายค้านยกให้รัฐบาลไหม มันคือกติกา คนไม่ดีไม่เคยชนะแต่อยากเหลือเกิน (Code Id: N14, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) ความไม่รู้หลักการของประชาธิปไตยอาจทำให้บุคคลไม่เข้าใจหรือไม่รู้เรื่องสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการมีระบบประชาธิปไตย ซึ่งอาจส่งผลเสียต่อการเข้าใจและการมีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมือง (Code Id: N15, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) การไม่เข้าใจสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองที่มีบทบาทในการตัดสินใจผ่านการเลือกตั้งและการมีส่วนร่วมในการสร้างนโยบาย (Code Id: N16, สัมภาษณ์, วันที่ 11 ตุลาคม 2566) ความไม่รู้หลักการของประชาธิปไตยสามารถนำไปสู่การถูกใช้เป็นเครื่องมือในการควบคุมผู้คน โดยบางครั้งอาจมีการใช้ความไม่รู้เพื่อประโยชน์ของกลุ่มหรือบุคคลบางรายที่มีอำนาจ (Code Id: N17, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) ประชาชนอาจไม่มีส่วนร่วมทางการเมือง เช่น ไม่ออกมาใช้สิทธิเลือกตั้ง ไม่ติดตามข่าวสารทางการเมือง ไม่วิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาล (Code Id: N18, สัมภาษณ์, วันที่ 8 ตุลาคม 2566) ถือได้ว่าเป็นปัญหาใหญ่มากเพราะจะทำให้ไม่รู้ขอบเขตการแสดงตนที่จะกระทำในระบอบประชาธิปไตย คืออาจจะเกิดปัญหาในเรื่องที่จะทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนได้ (Code Id: N19, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) ทำให้ขาดการวิเคราะห์และสังเคราะห์เป็นปัญหาทำให้นักการเมืองฉวยโอกาสได้ (Code Id: N20, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) จะเป็นปัญหาคือต่างคนต่างไม่เคารพซึ่งกันและกัน แก่งแย่งชิงดีกัน ไม่เคารพเสียงส่วนมาก เพราะไม่รู้จักคำว่าประชาธิปไตยคือความเป็นใหญ่ของปวงชน เกิดการไม่ยอมรับก็จะแตกความสามัคคีในหมู่ชนด้วยกันทั้งนั้น (Code Id: N21, สัมภาษณ์, วันที่ 3 ตุลาคม 2566) ทำให้คนไม่รู้จักสิทธิและหน้าที่ของตนเอง เมื่อไม่รู้จักทั้ง 2 อย่างนี้ ก็เลยไม่คิดที่จะปกป้อง รักษา หรือหวนแหน เมื่อนั้นผู้มีอำนาจก็จะคอยละเมิดสิทธิต่างๆ และก็จะทำให้คนที่ไม่รู้ต้องยอมจำนนต้องความไม่เป็นธรรมต่างๆ และการปกครองก็จะค่อยๆ กลายเป็นเผด็จการ (Code Id: N22, สัมภาษณ์, วันที่ 13 ตุลาคม 2566) เป็นปัญหาเพราะอาจจะทำให้คนเลือกฝั่งพวกใครพวกมัน (Code Id: N23, สัมภาษณ์, วันที่ 15 ตุลาคม 2566) ความไม่รู้หลักการของประชาธิปไตย เป็นปัญหาใหญ่ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง การตัดสินใจ และความเจริญก้าวหน้าของสังคม มีสาเหตุจากการศึกษา “หลักสูตรการศึกษาไม่เน้นการสอนเกี่ยวกับประชาธิปไตยอย่างเพียงพอ” “การสื่อสาร” ข้อมูลเกี่ยวกับประชาธิปไตยที่ผิดเพี้ยนบิดเบือน หรือเข้าถึงยาก “วัฒนธรรม” วัฒนธรรมที่ไม่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมือง “ปัญหาทางสังคม” ปัญหาความยากจน ความเหลื่อมล้ำ ส่งผลต่อโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาและข้อมูล (Code Id: N24, สัมภาษณ์, วันที่ 16 ตุลาคม 2566) ก็เป็นปัญหามาถึงทุกวันนี้ เช่น การไม่ใช้สิทธิของตัวเอง การซื้อสิทธิ์ขายเสียง การขาดการมีส่วนร่วม เป็นต้น (Code Id: N25, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) การไม่รู้หลักการของประชาธิปไตยนั้นนับว่าแย่ที่สุดในบรรดาการไม่รู้เรื่องอื่นๆ ทั้งหมด คนที่ไม่รู้เรื่องการเมืองนั้น จะมีความลำบากในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองต่างๆ (Code Id: N26, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) ทำให้สังคมวุ่นวาย ไม่มีระเบียบวินัย

(Code Id: N27, สัมภาษณ์, วันที่ 30 กันยายน 2566) ความไม่รู้หลักการของประชาธิปไตย คนไทยแต่ละกลุ่มจะให้น้ำหนักของความสำคัญที่ต่างกันเพราะแต่ละกลุ่มจะมีความคิดหรือความเข้าใจเกี่ยวกับประชาธิปไตยที่ต่างกัน นี่จึงถือว่าเป็นรากฐานของปัญหาและอุปสรรคของประชาธิปไตยที่สำคัญ ทั้งนี้เพราะคนแต่ละคนก็จะยึดประชาธิปไตยของตน และมองประชาธิปไตยของคนอื่นว่าไม่เป็นประชาธิปไตยที่แท้จริง จึงทำให้การสร้างและการพัฒนาประชาธิปไตยปราศจากทิศทางที่แน่ชัดจนกลายเป็นการไปยึดติดกับรูปแบบหรือกระบวนการของประชาธิปไตยเท่านั้น แต่ไม่ไม่รู้หลักการของประชาธิปไตยที่ถูกต้อง (Code Id: N28, สัมภาษณ์, วันที่ 1 ตุลาคม 2566) การไม่เข้าใจระบบการบริหารบ้านเมือง การปกครอง ไม่รู้จักสิทธิและหน้าที่ของตนเอง กระทำการโดยไม่รู้ว่าผิดหลักการประชาธิปไตย (Code Id: N29, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) ปัญหาความไม่รู้หลักการของประชาธิปไตยเป็นปัญหาใหญ่ที่ผู้คนมองข้ามกันมาก หากทุกคนรู้หลักการของประชาธิปไตยก็จะสามารถประเมินตนเองได้ว่าสิ่งที่กระทำอยู่นั้นขัดต่อหลักการ อันนำมาซึ่งปัญหาต่างๆ หรือสอดคล้องต่อหลักการและช่วยพัฒนาประเทศชาติได้ (Code Id: N30, สัมภาษณ์, วันที่ 28 กันยายน 2566)

สรุปได้ว่า “ความไม่รู้หลักการของประชาธิปไตย” หลักการของประชาธิปไตยเป็นเรื่องสำคัญมากที่ประชาชนทุกคนควรศึกษาให้เข้าใจเพราะเป็นหนึ่งในหน้าที่ที่จะทำให้ตนเองเรียนรู้เป็น “พลเมือง” การเข้าใจหลักการดังกล่าวอย่างถ่องแท้จะทำให้เป็นตัวช่วยผลักดันในการส่งเสริมการพัฒนาประชาธิปไตยของไทยเป็นไปในแนวทางที่ถูกต้อง

4.2.ผลการวิเคราะห์บทบาทการจัดการทางการเมืองด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล : การไม่มีอินเทอร์เน็ต

ปัจจุบันอินเทอร์เน็ตนับได้ว่าสำคัญมากในยุคดิจิทัล ไม่มีอินเทอร์เน็ตผู้คนไม่สามารถที่จะดูหนัง ฟังเพลง เลือกรับข่าวสาร และสื่อบันเทิงผ่านออนไลน์ แต่ต้องกลับไปดูทีวีช่องปกติเดิมๆ ฟังวิทยุ รับหนังสือพิมพ์ที่เป็นรูปเล่มแบบเดิม ข่าวสารก็อาจล่าช้าไม่รวดเร็วเหมือนในปัจจุบัน สื่อบันเทิงต่างๆ ก็คงไม่มีให้เลือกมากเท่าปัจจุบัน ผู้คนไม่มีโซเชียลมีเดียใช้ สังคมอาจจะน่าเบื่อขึ้น ไม่สามารถจะสื่อสารกับเพื่อนในโลกออกไลน์ได้ ต้องกลับมาพบปะพูดคุยกับเพื่อนๆ และผู้คนในโลกแห่งความจริง บางคนอาจต้องกลับมาฝึกทักษะในการสื่อสารกับผู้คนที่ไม่ใช่การส่งข้อความหรือวิดีโอคอลแบบเดิม สังคมก้มหน้าจะหายไป (Code Id: N1, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) ในบางสถานการณ์ หรืองานบางประเภท คนบางกลุ่มที่จำเป็นต้องใช้อินเตอร์เน็ตเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตก็จะได้รับผลกระทบ แต่ในบางกลุ่มการไม่มีอินเทอร์เน็ต ทำให้ได้มีโอกาสอยู่กับความเป็นธรรมชาติ หรือการให้ความสนใจในสิ่งที่ต้องเผชิญมากขึ้น (Code Id: N2, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) ทุกวันนี้อินเทอร์เน็ตสามารถพาล่องมหาสมุทรข้อมูลได้ทุกที่ ยิ่งมีเทคโนโลยี 4G, 5G อาณาจักรความรู้ก็ยิ่งขยายอาณาเขตออกไปอย่างไม่มีจุดจบ ทุกวันนี้คนส่วนมากเคยชินกับวิถีที่มีอินเทอร์เน็ตเป็นเพื่อนร่วมจิตวิญญาณมาระยะหนึ่งแล้ว ทำให้อินเทอร์เน็ตเป็นปัจจัยหนึ่งที่ต้องมีผลต่อการดำเนินชีวิตของคนสมัยใหม่ ถ้าไม่มีอินเทอร์เน็ตคงเป็นปัญหาใหญ่เพราะส่วนใหญ่ทุกวันนี้ต้องใช้อินเทอร์เน็ตทั้งนั้น

(Code Id: N3, สัมภาษณ์, วันที่ 23 กันยายน 2566) ทำให้ไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างทันท่วงที เพราะปัจจุบันการรับรู้ข่าวสารเป็นสิ่งสำคัญ ที่ทำให้เราคอยระมัดระวัง และปรับตัวให้เข้ากับสังคมที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว (Code Id: N4, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) การไม่มีอินเทอร์เน็ตสามารถเป็นปัญหาในหลายด้านขึ้นอยู่กับบุคคลและสถานการณ์ที่เกิดขึ้น นี่คือบางปัญหาที่สามารถเกิดขึ้นเมื่อไม่มีการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต (1) ขาดขอบข่ายสารสนเทศ การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตเป็นที่สำคัญสำหรับการเข้าถึงข้อมูลและข้อมูลที่จำเป็นต่างๆ ในการดำเนินชีวิตประจำวัน เช่น ข้อมูลการเรียนการสอน, ข้อมูลการท่องเที่ยว, ข้อมูลสุขภาพ, และอื่นๆ (2) การไม่มีอินเทอร์เน็ตสามารถทำให้สื่อสารกับผู้อื่นด้วยวิธีทางอินเทอร์เน็ต เช่น การใช้อีเมล์, การโทรศัพท์ผ่านอินเทอร์เน็ต, และแชทออนไลน์ ลดลงหรือไม่สามารถใช้งานได้ อาจส่งผลให้การสื่อสารไม่สะดวก (Code Id: N5, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) ปัญหาทางด้านการสื่อสารเพราะยุคสมัยใหม่หัวใจสำคัญของการติดต่อสื่อสารคือการใช้ช่องทางออนไลน์ต่างๆ ในการติดต่อสื่อสารที่สะดวกและรวดเร็วที่สุด (Code Id: N6, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) สมัยนี้ถ้าไม่มีอินเตอร์เน็ตก็จะทำงานต่างๆ ไม่ได้ ส่งผลให้เกิด การล่าช้าบ้าง การผิดนัดบ้าง การเป็นคนขาดความรับผิดชอบบ้าง เน็ตไม่มีจัดว่าเป็นปัญหาของชีวิตได้มากเหมือนกัน (Code Id: N7, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) ไม่รู้ในความเคลื่อนไหวหรือการเปลี่ยนแปลงในโลกโลกาภิวัตน์ การติดต่อสื่อสารหรือการรับข่าวสารไม่ทันต่อเหตุการณ์โลก (Code Id: N8, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) ต้องยอมรับว่าปัจจุบันอินเทอร์เน็ตเข้ามามีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวันทุกชนชั้น ทุกอาชีพ และทุกช่วงอายุ การจะดึงดูดให้ผู้บริโภค หรือกลุ่มเป้าหมายสนใจในเนื้อหาที่ต้องการนำเสนอ ซึ่งถ้าไม่มีอินเตอร์อาจจะส่งผลกระทบต่อการสื่อสาร การส่งงานที่ต้องการความรวดเร็ว หรืออาจสูญเสียรายได้จาการขายที่ผ่านทางออนไลน์ เป็นต้น (Code Id: N9, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) ทำให้การสื่อสารเป็นไปอย่างล่าช้า และขาดการอัพเดทข้อมูลที่รวดเร็ว (Code Id: N10, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) การไม่มีอินเทอร์เน็ตเป็นปัญหาที่ส่งผลต่อความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารทางการเมือง เนื่องจากอินเทอร์เน็ตเป็นช่องทางสำคัญที่ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารทางการเมืองได้อย่างรวดเร็วและสะดวก ในขณะที่คนที่ไม่มีอินเทอร์เน็ต มักจะเข้าถึงข้อมูลข่าวสารทางการเมืองได้ยากกว่า (Code Id: N11, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 2 ตุลาคม 2566) ด้านโทรคมนาคมและการติดต่อสื่อสาร (Code Id: N12, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 4 ตุลาคม 2566) สภาพปัญหา “การไม่มีอินเทอร์เน็ต” เป็นปัญหาที่สำคัญและส่งผลกระทบต่อสังคมไทยในหลายมิติ ดังนี้ “ด้านเศรษฐกิจ” การไม่มีอินเทอร์เน็ตส่งผลให้ประชาชนขาดโอกาสในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและแหล่งความรู้ต่างๆ ซึ่งอาจทำให้ขาดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจได้ “ด้านสังคม” การไม่มีอินเทอร์เน็ตส่งผลให้ประชาชนขาดโอกาสในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นและเข้าถึงบริการต่างๆ ทางออนไลน์ ซึ่งอาจทำให้ห่างเหินจากสังคมและอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตได้ “ด้านการเมือง” การไม่มีอินเทอร์เน็ตส่งผลให้ประชาชนขาดโอกาสในการมีส่วนร่วมทางการเมืองและการแสดงความ

คิดเห็น ซึ่งอาจทำให้ขาดการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองและอาจส่งผลต่อการพัฒนาประชาธิปไตยของประเทศได้ (Code Id: N13, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) ผู้คนไม่มีโซเชียลมีเดียใช้ สังคมอาจจะน่าเบื่อขึ้น ไม่สามารถจะสื่อสารกับเพื่อนในโลกออกไลน์ได้ (Code Id: N14, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) การไม่มีอินเทอร์เน็ตอาจมีผลกระทบทั้งในด้านส่วนบุคคลและสังคม โดยทำให้บุคคลต้องพบเจอกับความลำบากในการเข้าถึงข้อมูลและบริการที่มีอยู่ในโลกออนไลน์ในปัจจุบัน (Code Id: N15, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) การไม่มีการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตสามารถทำให้การสื่อสารผ่านอีเมล แชท หรือสื่อโซเชียลมีข้อจำกัดนอกจากนี้ การไม่มีอินเทอร์เน็ตยังอาจทำให้การใช้บริการวิทยุหรือวิทยุอินเทอร์เน็ตไม่เป็นไปตามปกติ (Code Id: N16, สัมภาษณ์, วันที่ 11 ตุลาคม 2566) การไม่มีอินเทอร์เน็ตใช้ สังคมอาจจะน่าเบื่อขึ้น ไม่สามารถจะสื่อสารกับเพื่อนในโลกออกไลน์ได้ (Code Id: N17, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) การไม่มีอินเทอร์เน็ตอาจทำให้ผู้คนไม่สามารถติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว ส่งผลให้ผู้คนขาดโอกาสในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมต่างๆ (Code Id: N18, สัมภาษณ์, วันที่ 8 ตุลาคม 2566) ในสังคมการเมืองหรือการใช้ชีวิตในยุคสมัยใหม่การขาดอินเทอร์เน็ตเหมือนถูกตัดขาดจากความรู้ ข้อมูลข่าวสารไปมากมาย (Code Id: N19, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยสามารถสร้างความน่าเชื่อถือได้ หากขาดอินเทอร์เน็ตก็จะทำให้ถูกตัดออกจากแหล่งข้อมูลข่าวสารมากมาย เพราะความรู้ทั่วโลกสามารถเกิดขึ้นได้เพียงเพราะมีอินเทอร์เน็ต (Code Id: N20, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) การไม่มีอินเทอร์เน็ต ก็เท่ากับว่า เราปิดโลกกว้าง ปิดมุมมองของโลกที่กว้างขวาง เทคโนโลยีที่ก้าวล้ำต่างๆ เราอาจจะมองไม่เห็น จะอยู่ในวงแคบๆ ของตัวเอง การยอมรับความเป็นสากลก็จะน้อยลง (Code Id: N21, สัมภาษณ์, วันที่ 3 ตุลาคม 2566) เป็นปัญหาต่อการดำรงชีวิตขั้นพื้นฐานของมนุษย์ในยุคปัจจุบัน เนื่องจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศได้ก่อให้เกิดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ในทุกๆ กิจกรรมของมนุษย์ ตั้งแต่การใช้ชีวิตประจำวัน การทำงาน การรักษาสุขภาพ ฯลฯ การขาดอินเทอร์เน็ตจึงทำให้กิจกรรมต่างๆ ของมนุษย์ต้องสะดุดลง และเกิดปัญหาต่างๆ ตามมา เช่น เมื่อไม่มีอินเทอร์เน็ต การทำงานตามหน่วยงาน บริษัทต่างๆ ก็จะไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากระบบในปัจจุบันถูกสร้างขึ้นมาบนพื้นฐานของการใช้อินเทอร์เน็ต (Code Id: N22, สัมภาษณ์, วันที่ 13 ตุลาคม 2566) เป็นปัญหาเพราะปัจจุบันโลกในการใช้ชีวิตประจำวันทุกวันนี้ขาดไม่ได้ (Code Id: N23, สัมภาษณ์, วันที่ 15 ตุลาคม 2566) การไม่มีอินเทอร์เน็ตใช้ ส่งผลกระทบต่อชีวิตมนุษย์ในหลายแง่มุม อาทิเช่น ขาดการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารความรู้ และข้อมูลสำคัญต่างๆ ไม่สามารถติดตามข่าวสารปัจจุบัน เหตุการณ์สำคัญพลาดโอกาสในการเรียนรู้พัฒนาทักษะ (Code Id: N24, สัมภาษณ์, วันที่ 16 ตุลาคม 2566) ปัจจุบัน มีส่วนสำคัญมากหน่วยงานรัฐหรือว่าเอกชน จำเป็นต้องมี ถ้าขาดเสีย ทำให้ระบบการบริการต้องหยุดทำให้ประชาชนผู้ใช้บริการต้องเสียโอกาศต่างๆ (Code Id: N25, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) จะส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตประจำวันต่างๆ เช่น การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การสนทนา เป็นต้น (Code Id: N26,

สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) Internet เหมือนกับการสื่อสาร ถ้าไม่มีข่าวสารและการสื่อสารเร็วขนาดนี้ จะทำให้โลกและเทคโนโลยีอื่นๆ เข้าถึงยาก การพัฒนาทางด้านต่างๆ ก็จะช้าไปด้วย (Code Id: N27, สัมภาษณ์, วันที่ 30 กันยายน 2566) คนที่เกิดมาในยุคดิจิทัล หรือคนที่อยู่ในเมืองที่คุ้นเคยกับการใช้อินเทอร์เน็ตมาตั้งแต่เกิด จะไม่สามารถจินตนาการได้ว่าโลกที่ไม่มีอินเทอร์เน็ตใช้เป็นอย่างไร ซึ่งการไม่มีอินเทอร์เน็ตในยุคปัจจุบันอาจทำให้เกิดปัญหาต่อการดำเนินชีวิตในด้านต่างๆ ได้ดังต่อไปนี้ ข่าวสารก็อาจล่าช้าไม่รวดเร็วเหมือนในปัจจุบัน สื่อบันเทิงต่างๆ ไม่มีให้เลือกมากเท่าปัจจุบัน หรือจะเลือกรับชมรับฟังเวลาไหนก็ได้เช่นปัจจุบัน การทำงาน การสื่อสาร ความบันเทิงต่างๆ ไม่สะดวกสบายแบบเดิม ใช้ชีวิตยากลำบากขึ้น (Code Id: N28, สัมภาษณ์, วันที่ 1 ตุลาคม 2566) ทำให้การเข้าถึงข้อมูล บริการต่างๆ ช้ากว่าที่ควรจะเป็น (Code Id: N29, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) ปัญหาการไม่มีอินเตอร์เน็ตทำให้ประชาชนไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลและบริการของภาครัฐ (Code Id: N30, สัมภาษณ์, วันที่ 28 กันยายน 2566)

สรุปได้ว่า “การไม่มีอินเทอร์เน็ต” ในสังคมโลกยุคปัจจุบันนี้อินเทอร์เน็ตเป็นส่วนสำคัญในชีวิตมนุษย์มากถือได้ว่ามีอิทธิพลอย่างมากอีกประการหนึ่ง หากไม่มีอินเทอร์เน็ตจะทำให้เราเจอปัญหาในความทันสมัยหลายๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองผ่านเทคโนโลยีต่างๆ หรือแม้แต่ต้องขาดจากการเรียนรู้ที่เปิดกว้างจากโลกออนไลน์เพียงเพราะไม่มีแค่อินเทอร์เน็ตอย่างเดียว

4.2.6 ผลการวิเคราะห์บทบาทการจัดการทางการเมืองด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียนในยุคดิจิทัล : Fake New (ข่าวลวง)

“Fake New (ข่าวลวง)” มีผลกระทบต่อผู้บริโภคสื่อ ทั้งในแง่ทัศนคติความเชื่อ เช่นเรื่องการเมือง การสร้างความรู้ความเข้าใจที่ผิดเพี้ยน บางเรื่องยังส่งผลต่อการใช้ชีวิต เช่น เรื่องยา ข้อมูลสมุนไพรต่างๆ บางเรื่องนำไปสู่การเอารัดเอาเปรียบผู้บริโภค เช่น เรื่องผลิตภัณฑ์สุขภาพ นอกจากนี้หากผู้บริโภคสื่อ มีการส่งต่อเรื่องราวที่เป็นเท็จ หมิ่นประมาท อาจเข้าข่ายความผิดทางกฎหมายได้ด้วย (Code Id: N1, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) เป็นการสร้างความสับสน หรือสร้างกระแสสถานการณ์ที่ไม่เป็นความจริง ซึ่งอาจจะนำมาซึ่งผลเสียต่อทั้งบุคคล สังคม (Code Id: N2, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) “Fake New (ข่าวลวง)” เป็นปัญหาในการหาข้อมูลที่ต้องการอย่างแท้จริง ถ้าไม่มีความรู้เรื่องนั้นๆ อย่างแท้จริง ข่าวลวงน่าเป็นปัญหาใหญ่เลยทีเดียวสำหรับสังคมไทย (Code Id: N3, สัมภาษณ์, วันที่ 23 กันยายน 2566) ถ้าผู้ฟังไม่คิดพิจารณาอย่างถี่ถ้วน เชื่อข่าวปลอมโดยง่าย ส่งผลให้เกิดการเข้าใจผิดต่อกันภายในสังคม บ้างทำให้เกิดความขัดแย้งขึ้นได้ (Code Id: N4, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) “(1) การสร้างความสับสนและความไม่แน่ใจ” ข่าวลวงสามารถสร้างความสับสนและความไม่แน่ใจในสังคมได้ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความเชื่อถือของประชาชนในสื่อมวลชนและองค์กรข่าว “(2) การเสริมสร้างความแตกแยก” ข่าวลวงอาจถูกใช้เพื่อเสริมสร้างความแตกแยกในสังคม โดยการแสดงข้อมูลที่ไม่ถูกต้องหรือทำให้กลุ่มบุคคลหนึ่งๆ ถูกเหยียดหยาม

“(3) การส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจทางการเมือง” ข่าวลวงที่แพร่กระจายอย่างกว้างขวางสามารถส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจทางการเมืองได้ โดยทำให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นต่ำในข้อมูลที่ได้รับ “(4) การใช้เพื่อการตลาดและกำไร” บางครั้งข่าวลวงถูกสร้างขึ้นเพื่อการตลาดและกำไร โดยการสร้างเรื่องราวที่น่าสนใจเพื่อดึงดูดความสนใจและกำหนดค่าตลาด “(5) การนำเสนอข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง” ข่าวลวงสามารถก่อให้เกิดความสับสนและความสงสัยในข้อมูลที่นำเสนอ ทำให้ประชาชนไม่แน่ใจว่าควรเชื่อใครและว่าข้อมูลไหนเป็นความจริง (Code Id: N5, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) ส่งผลให้มีการกระจายข่าวสารที่ไม่ถูกต้อง ทั้งนี้เป็นปัญหาอย่างรุนแรงในทางสายสุขภาพ ที่แพร่ข่าวสารแบบไม่ถูกต้อง คนหลงเชื่อโดยไม่ไตร่ตรองถี่ถ้วน ทำให้คนปฏิบัติตามอย่างผิดวิธี ส่งผลกับสุขภาพในระยะยาว (Code Id: N6, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) ถ้าดวงดาวมีไว้ประดับฟ้าแสดงว่า ข่าวลวงก็มีไว้ประดับใจ ใจดวงนั้นจะเห็นโลกผ่านข่าวลวง หากเป็นเช่นนี้ อาจได้สร้างปัญหาให้กับคนที่เขารู้ความจริงและอาจจะถูกมองเป็นตัวปัญหา บ้าหรือโง่ได้ (Code Id: N7, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) เป็นภัยอย่างมากต่อตนเอง ต่อสังคม และเป็นภัยต่อความมั่นคงของประเทศชาติอีกด้วย (Code Id: N8, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) การนำเสนอข่าวที่เป็นเท็จหรือนำเสนอเนื้อหาที่เกินความจริง จนบิดเบือน ทำให้บุคคลเข้าใจผิด นำไปสู่การส่งสารที่ผิด ไม่ว่าด้วยการส่งต่อข้อความ หรือการบอกเล่า จนกลายเป็นลบเลือนความจริงในเนื้อหาจนไม่เหลือเค้าโครงความจริง ซึ่งเป็นตัวกระตุ้นที่ก่อให้เกิดปัญหาในการสื่อสาร ความเชื่อในข้อมูลข่าวสารที่ผิดๆ ทำให้เกิดความสูญเสียทั้งด้านทรัพย์สินหรืออาจก่อให้การกระทำผิดต่อกฎหมาย เป็นต้น (Code Id: N9, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) ค่อนข้างที่จะเข้ามามีบทบาทในชีวิตในปัจจุบัน จึงทำให้คนในสังคมต้องมีการคิดวิจารณญาณในการเลือกรับสารมากขึ้น (Code Id: N10, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) Fake New (ข่าวลวง) เป็นปัญหาที่ส่งผลต่อความบิดเบือนข้อมูลข่าวสารทางการเมือง เนื่องจากข่าวลวงสามารถสร้างความสับสนและความเข้าใจผิดให้กับประชาชน ซึ่งอาจนำไปสู่การตัดสินใจทางการเมืองที่ผิดพลาด (Code Id: N11, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 2 ตุลาคม 2566) ด้านความน่าเชื่อถือ และการขาดสติพิจารณาข้อมูลอย่างรอบด้าน (Code Id: N12, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 4 ตุลาคม 2566) สภาพปัญหา “Fake New (ข่าวลวง)” เป็นปัญหาที่สำคัญและส่งผลกระทบต่อสังคมไทยในหลายมิติ ดังนี้ “ด้านเศรษฐกิจ” ข่าวลวงอาจสร้างความเสียหายทางเศรษฐกิจ เช่น การทำให้ผู้คนตื่นตระหนก ส่งผลให้เกิดการกักตุนสินค้า การทำให้ผู้คนสูญเสียความเชื่อมั่นในการลงทุน “ด้านสังคม” ข่าวลวงอาจสร้างความขัดแย้งและความรุนแรงในสังคม เช่น การยุยงให้เกิดความเกลียดชังระหว่างกลุ่มคนต่างๆ การสร้างความแตกแยกทางการเมือง “ด้านการเมือง” ข่าวลวงอาจส่งผลกระทบต่อกระบวนการทางการเมือง เช่น การทำให้ผู้คนสูญเสียความเชื่อมั่นในกระบวนการเลือกตั้ง การทำให้ผู้คนสนับสนุนกลุ่มการเมืองที่ไม่เป็นประชาธิปไตย “ด้านความมั่นคง” ข่าวลวงอาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ เช่น การเผยแพร่ข้อมูลเท็จเพื่อสร้างความแตกแยกในสังคม การเผยแพร่ข้อมูลเท็จเพื่อสร้างความอ่อนแอให้กับประเทศ (Code Id: N13, สัมภาษณ์, วันที่ 7

ตุลาคม 2566) ปัจจุบันสื่อออนไลน์หรือโซเชียลมีเดียมีอิทธิพลต่อชีวิตประจำวันของผู้คนอย่างมาก ข่าวจึงได้เปลี่ยนรูปแบบไป และแพร่กระจายอย่างรวดเร็ว ทำให้ยากต่อการติดตามและตรวจสอบที่มาที่ไปของข่าว จึงเกิดข่าวปลอมขึ้นทุกวัน โดยพาดหัวแรงๆ หรือใช้องค์กรหรือตัวบุคคลเป็นตัวเรียกยอดชม ยอดไลค์ ยอดแชร์ บ่อยครั้งที่พาดหัวกับเนื้อข่าวไม่ได้ไปด้วยกัน (Code Id: N14, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) "Fake News" หรือข่าวลวงเป็นปัญหาที่มีผลกระทบทั้งในมิติสังคม การเชื่อถือในข้อมูล และกระบวนการทางการเมือง นี่คือบางปัญหาที่เกิดขึ้นเมื่อมีข่าวลวง (Code Id: N15, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) ข้อมูลปลอมสามารถมีผลต่อการตัดสินใจของบุคคลหรือการลงคะแนนเสียงในการเลือกตั้ง โดยทำให้ผู้คนตัดสินใจขึ้นอยู่กับข้อมูลที่ไม่เป็นจริง (Code Id: N16, สัมภาษณ์, วันที่ 11 ตุลาคม 2566) ข่าวปลอม หรือ ข่าวลวง ทำให้คนตกเป็นเยื่อทางโลกออนไลน์ ทำให้เกิดความเข้าใจผิดๆ (Code Id: N17, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) ข่าวลวงมักถูกใช้เพื่อบิดเบือนข้อมูล สร้างความเข้าใจผิด หรือโจมตีฝ่ายตรงข้ามทางการเมือง อาจนำไปสู่การแบ่งแยกทางความคิด ความขัดแย้ง และความรุนแรงได้ เช่น ข่าวปลอมเรื่องการเลือกตั้ง นโยบายของรัฐบาล หรือการทุจริตของฝ่ายการเมือง (Code Id: N18, สัมภาษณ์, วันที่ 8 ตุลาคม 2566) ทำให้การเมืองปัจจุบันถูกทำให้ขาดจากความเป็นจริงเป็นปัญหาอย่างยิ่งเพราะในสังคมสมัยใหม่มีข้อมูลข่าวสารที่หลากหลายมากกว่าครึ่งเป็นข่าวลวงที่ทำให้สังคมเกิดความวุ่นวายมาก (Code Id: N19, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) หากไม่มีการพิจารณาคิดวิเคราะห์สังเคราะห์ให้ดีจะทำให้เกิดผลเสียตามมาอีกมากมาย เพราะสังคมสมัยใหม่มีช่องทางการรับรู้ข้อมูลต่างๆ หลากหลายมาในหลายรูปแบบข้อมูลบางครั้งก็เกินจากความเป็นจริงอยู่มากเพราะฉะนั้นแล้วจะต้องใช้วิจารณญาณให้ดี (Code Id: N20, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) ข่าวลวง เป็นสิ่งที่น่ากลัว และระบาดหนักมาก เป็นปัญหาคือ สามารถทำลายความน่าเชื่อถือของบุคคลนั้น หรือหน่วยงานนั้นได้เลยทีเดียว เกิดความเข้าใจผิด คลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง (Code Id: N21, สัมภาษณ์, วันที่ 3 ตุลาคม 2566) ทำให้เกิดความเข้าใจผิดในสังคม ผ่านการปล่อยข่าวลือ ยุยง ปลุกปั่น จนทำให้กลายเป็นความขัดแย้งในสังคม (Code Id: N22, สัมภาษณ์, วันที่ 13 ตุลาคม 2566) เป็นปัญหาในรูบแบบการหลงเชื่อคำจากสื่อโซเชียลและทำให้นำไปสื่อสารกันผิดพลาด (Code Id: N23, สัมภาษณ์, วันที่ 15 ตุลาคม 2566) Fake News (ข่าวลวง) หมายถึง ข้อมูลเท็จหรือข้อมูลบิดเบือนความจริงที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อหลอกลวงผู้อ่าน แชร์ต่อ หรือสร้างความเสียหาย สถานการณ์ปัจจุบันข่าวลวง “แพร่กระจายอย่างรวดเร็ว” เนื่องจากเทคโนโลยีและโซเชียลมีเดียช่วยให้ข่าวลวงแพร่กระจายได้รวดเร็ว ผู้คนมักแชร์ต่อโดยไม่ตรวจสอบ ส่งผลต่อความคิด ความเชื่อ และพฤติกรรมของผู้คน “สร้างความเสียหาย” ข่าวลวงสร้างความเสียหายต่อบุคคล องค์กร เศรษฐกิจ และสังคม ทำลายชื่อเสียง สร้างความเกลียดชัง นำไปสู่ความรุนแรง ส่งผลต่อความไว้วางใจในสื่อและข้อมูลข่าวสาร “ยากต่อการควบคุม” เทคโนโลยีทำให้การติดตาม ตรวจสอบ และลบข่าวลวงทำได้ยาก กฎหมายและนโยบายยังไม่ทันสมัย ขาดแคลนกลไกและทรัพยากร (Code Id: N24, สัมภาษณ์,

วันที่ 16 ตุลาคม 2566) เป็นตัวการทำลายประเทศชาติในทุกๆ ด้าน เช่น ด้านชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เป็นต้น (Code Id: N25, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) ผลกระทบของข่าวปลอม พบว่า มีผลกระทบต่อผู้บริโภคสื่อ ทั้งในแง่ทัศนคติความเชื่อ เช่นเรื่องการเมือง การสร้างความรู้ความเข้าใจที่ผิดเพี้ยน บางเรื่องยังส่งผลต่อการใช้ชีวิต เช่น เรื่องยา ข้อมูลสมุนไพรต่างๆ บางเรื่องนำไปสู่การเอารัดเอาเปรียบผู้บริโภค เช่น เรื่องผลิตภัณฑ์สุขภาพ นอกจากนี้หากผู้บริโภคสื่อ มีการส่งต่อเรื่องราวที่เป็นเท็จ หมิ่นประมาท อาจเข้าข่ายความผิดทางกฎหมายได้ด้วย (Code Id: N26, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) เป็นปัญหาใหญ่ที่คนไทยด้วยกันต้องให้ความใส่ใจ ด้วยปัจจุบันเราสามารถรับข่าวสารได้หลากหลายช่องทาง โดยเฉพาะช่องทางอินเทอร์เน็ตเพราะความสะดวกรวดเร็วในการรับและส่งข่าวสารต่อๆ กันผ่านอุปกรณ์สื่อสาร การใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่มีอิทธิพลต่อความคิดของผู้คนจำนวนมาก เป็นช่องทางหนึ่งสำหรับผู้ไม่ประสงค์ดีในการโน้มน้าวชักจูงหรือโฆษณาชวนเชื่อด้วยการสร้างเนื้อหาทำลายฝ่ายตรงข้าม สร้างความแตกแยก ชิงชัง จนเกิดความเข้าใจผิดหรือให้ความรู้ที่บิดเบือน ตั้งแต่เรื่องความเข้าใจด้านสุขภาพไปจนถึงทัศนคติทางการเมือง หรือการสร้างความเกลียดชังระหว่างกลุ่มคนที่มีอุดมการณ์แตกต่างกัน ทำให้เกิดความสับสนต่อผู้เสพข่าวสาร ปัจจุบันมีผู้ใช้งานสื่อสังคมออนไลน์เป็นจำนวนมากจึงเกิดการแพร่ข่าวปลอมโดยผู้ส่งสาร หรือผู้อ่านไม่ได้ตรวจสอบข่าวสารนั้นแล้วทำการส่งต่อไปเรื่อยๆ ส่งผลให้เกิดการกระจายข่าวสู่ผู้อื่นอย่างรวดเร็ว (Code Id: N27, สัมภาษณ์, วันที่ 30 กันยายน 2566) ในปัจจุบันประชาชนทุกคนมีการติดตามสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากข่าวที่สื่อต่างๆ นำเสนอแก่ประชาชน แต่บางสื่ออาจมีการสร้าง Fake New (ข่าวลวง) เพื่อประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหาขึ้นได้หากคนที่เสพ Fake New (ข่าวลวง) แล้วไม่ได้พิจารณาว่าเป็นข่าวจริงหรือ Fake New (ข่าวลวง) ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้น เช่น การใช้ Fake New (ข่าวลวง) เป็นเครื่องมือสำคัญในการรวมตัวดำเนินกิจกรรมทางสาธารณะและการเคลื่อนไหวทางการเมือง มีโอกาสถูกนำมาใช้เพื่อการโจมตี บ่อนทำลาย แพร่กระจายถ้อยคำที่สร้างความเกลียดชัง หรือนำเสนอข้อมูลที่ผิดพลาด คลาดเคลื่อน บิดเบือน ข้อเท็จจริง สร้างความขัดแย้งให้เกิดขึ้นในประเทศชาติได้ (Code Id: N28, สัมภาษณ์, วันที่ 1 ตุลาคม 2566) เกิดความไม่น่าเชื่อถือ หรือสร้างความเสียหายต่อตัวบุคคล ต่อองค์กร และต่อประเทศได้ (Code Id: N29, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) ปัญหาข่าวลวง ทำให้ผู้คนสับสนว่าสิ่งใดคือข้อเท็จจริง และทำให้ขาดความสามัคคี ซึ่งบางครั้งสื่อเองก็พยายามเป็นผู้ผลิตข่าวลวงเพื่อสร้างกระแสบางอย่างที่ตนเองได้รับผลประโยชน์ (Code Id: N30, สัมภาษณ์, วันที่ 28 กันยายน 2566)

สรุปได้ว่า “Fake New (ข่าวลวง)” เป็นปัญหาที่สำคัญอีกประการที่ควรได้รับการดูแลและแก้ไขปัญหาอย่างเร่งด่วน เพราะว่าส่วนหนึ่งที่สังคมเกิดความวุ่นวายนั้นปัญหาหลักๆ ก็เกิดจากข่าวลวงเหล่านี้ ยิ่งเป็นบุคคลที่เสพข่าวโดยขาดวิจารณญาณนั้นทำให้เกิดปัญหาการสร้างกลุ่มก้อนของความแตกแยกจากการเสพข่าวที่ไม่เป็นความจริง เพราะฉะนั้นหน่วยงานที่ทำงานด้านนี้ต้องมีวิธีรับมือกับสิ่งที่จะเกิดขึ้นให้รวดเร็วทันต่อเหตุการณ์อยู่เสมอ

4.2.7 ผลการวิเคราะห์บทบาทการจัดการทางการเมืองด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล : การให้ความสนใจต่อข้อมูลข่าวสารทางการเมือง

การให้ความสนใจต่อข้อมูลข่าวสารทางการเมืองมีข้อดีคือ เราสามารถนำข้อมูลที่ได้รับมาประกอบการตัดสินใจเลือกคนที่เรารักและไว้ใจมาเป็นตัวแทนในการบริหารบ้านเมือง การเปิดรับข่าวสารทางการเมืองมีผลต่อการตัดสินใจออกมาเลือกตั้งด้านการเปิดรับข่าวสาร การเลือกให้ความสนใจ การเลือกรับรู้และตีความหมาย ซึ่งการเปิดรับข่าวสารทางการเมืองในแต่ละด้านเป็นแรงขับเคลื่อนที่ส่งผลให้ประชาชนตัดสินใจออกมาเลือกตั้ง (Code Id: N1, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) ดี เพราะเป็นการติดตามข้อมูลข่าวสารที่ทำให้ทราบแนวคิด แนวทางในการบริหารจัดการบ้านเมือง ซึ่งต้องรับข้อมูลอย่างเป็นกลาง และจากแหล่งที่เชื่อถือได้ (Code Id: N2, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) ดี เพราะข่าวสารทางการเมืองเป็นข้อมูลที่คนไทยต้องรู้ และทำความเข้าใจในทางการเมืองแล้วนำมาวิเคราะห์หาเหตุและผลที่เกิดขึ้น (Code Id: N3, สัมภาษณ์, วันที่ 23 กันยายน 2566) ดี เพื่อทันข้อมูลข่าวสารบ้านเมือง เรื่องใดที่เป็นประโยชน์หรือเราเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทางการเมืองจะได้รับมือหรือปรับตัวทัน แต่ถ้าใส่ใจมากไปจนเกิดความรู้สึกร่วมที่รุนแรงก็ควรต้องมีสติทำความเข้าใจธรรมชาติของการเมือง (Code Id: N4, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) ดี จะได้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองที่เป็นประโยชน์และเป็นโอกาศให้กับสังคมไทยในการช่วยในการบริหารประเทศร่วมกัน (Code Id: N5, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) ดี เพราะทำให้คนตื่นตัวในทางการเมืองมากขึ้น พร้อมที่จะปกป้องประเทศชาติ และสิทธิ์เสียงของตนเอง ประกอบกับเป็นการตรวจสอบปัญหาทางทุจริตของนักการเมือง พร้อมกันนี้ยังช่วยให้ร่วมกันพัฒนาประเทศไปในตัว (Code Id: N6, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) ดี เพราะว่าจะได้มีเป็นตัวปัญหา และก้าวทันโลกทันความเปลี่ยนแปลง นำไปสู่การปรับตัวในเข้ากันโลกปัจจุบัน (Code Id: N7, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) ดี เพราะจะทำให้ประชาชนทราบการบริหารบ้านเมืองของพรรคการเมืองว่าเป็นไปตามหลักการและนโยบายที่ได้หาเสียงหรือไม่ (Code Id: N8, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) ดี เพราะการเมืองเป็นเรื่องของทุกคน และเป็นเรื่องที่ประชาชนต้องรับผิดชอบร่วมกัน ซึ่งการใช้อำนาจทางการเมืองล้วนมีผลต่อวิถีชีวิตของประชาชนทุกคน (Code Id: N9, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) ดี เพราะจะได้รู้ทันข่าวสารบ้านเมืองในสังคมปัจจุบัน (Code Id: N10, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) การให้ความสนใจต่อข้อมูลข่าวสารทางการเมืองเป็นสิ่งที่ดี เนื่องจากจะช่วยให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประเด็นทางการเมือง และสามารถมีส่วนร่วมทางการเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Code Id: N11, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 2 ตุลาคม 2566) ดี หากเพียงรับรู้ข้อมูลต่างๆ อย่างเป็นกลาง (Code Id: N12, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 4 ตุลาคม 2566) ช่วยให้เข้าใจสถานการณ์ทางการเมืองและมีส่วนร่วมทางการเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองช่วยให้ประชาชนเข้าใจถึงประเด็นทางการเมืองต่างๆ ที่กำลังเกิดขึ้น รู้จักบุคคลและองค์กรทางการเมืองต่างๆ เข้าใจถึงกระบวนการทางการเมืองต่างๆ ซึ่งจะช่วยให้ประชาชน

มีส่วนร่วมทางการเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น การเลือกผู้แทนของตน การติดตามการทำงานของรัฐบาล การแสดงความเห็นทางการเมือง (Code Id: N13, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) การให้ความสนใจต่อข้อมูลข่าวสารทางการเมืองเป็นสิ่งที่ดี เพราะว่าจะได้ตามสถานะการณ์เมืองทัน ว่าเกิดอะไรขึ้นบางในแต่ละวัน (Code Id: N14, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) การให้ความสนใจต่อข้อมูลข่าวสารทางการเมืองเป็นเรื่องที่มีความสำคัญแต่ต้องทำอย่างมีสติและมีวิจารณญาณเพื่อประโยชน์ส่วนตัวและสังคมนี้ (Code Id: N15, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) การมีความเข้าใจในหลักการเมือง ระบบทางการเมือง และกระบวนการต่างๆ ที่เกิดขึ้นในประเทศหรือสังคมที่คุณอยู่ จะช่วยให้คุณเข้าใจข้อมูลทางการเมืองได้ดีขึ้น (Code Id: N16, สัมภาษณ์, วันที่ 11 ตุลาคม 2566) ดีเพราะเป็นการเพิ่มความเข้าใจทางการเมือง การติดตามข้อมูลข่าวสารทางการเมืองช่วยเพิ่มความเข้าใจในเรื่องราวที่เกิดขึ้นในระบบการเมือง (Code Id: N17, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองช่วยให้ประชาชนเข้าใจสิทธิและหน้าที่ของตนเองในฐานะพลเมือง และช่วยให้ประชาชนสามารถตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้สังคมมีความเข้มแข็งและประชาธิปไตยมากยิ่งขึ้น (Code Id: N18, สัมภาษณ์, วันที่ 8 ตุลาคม 2566) เป็นเรื่องที่ดีเพราะประชาชนจะได้รู้ถึงหน้าที่ของตนเอง และได้รู้ถึงความเคลื่อนไหวว่ารัฐบาลยุคปัจจุบันทำตามนโยบายที่ให้ไว้กับประชาชนมากน้อยเพียงใด (Code Id: N19, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) เป็นข้อดีประการหนึ่งเพราะความเคลื่อนไหวทางการเมืองมีผลกระทบต่อการใช้ชีวิตประจำวันเป็นอย่างยิ่ง ดีมากดีน้อยเป็นประโยชน์อย่างไรก็ขึ้นอยู่กับการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง (Code Id: N20, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) ดี เพราะเป็นหลักประกันว่า อำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชนอย่างแท้จริง นอกจากนี้ประชาชนยังมีบทบาทสำคัญในการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลทั้งโดยตรง ด้วยตนเอง และโดยผ่านตัวแทนที่ประชาชนเลือกตั้งให้เข้าไปทำหน้าที่ผู้แทน นอกจากนี้การมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชนเป็นหัวใจสำคัญในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบอบประชาธิปไตยแบบผู้แทน เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงทัศนะและมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ที่จะมีผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน (Code Id: N21, สัมภาษณ์, วันที่ 3 ตุลาคม 2566) ดี เพราะทำให้เราตามข่าวสารความก้าวหน้าของบ้านเมืองได้อย่างทันท่วงที ทั้งนี้เป็นเพราะการเมืองนั้นมีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของเราทุกคนในทุกๆ กิจกรรม และส่งผลกระทบต่อเราอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ (Code Id: N22, สัมภาษณ์, วันที่ 13 ตุลาคม 2566) มีทั้งดีและไม่ดีต้องมีการใช้วิจารณญาณและมีสติในการคิด การทำสิ่งที่อยู่ตรงหน้า (Code Id: N23, สัมภาษณ์, วันที่ 15 ตุลาคม 2566) การให้ความสนใจต่อข้อมูลข่าวสารทางการเมือง มีทั้งข้อดีและข้อเสีย “ในด้านข้อดี” ได้แก่ การมีส่วนร่วมทางการเมือง จะช่วยให้ประชาชนตระหนักรู้ถึงสิทธิ์และหน้าที่ ช่วยให้ประชาชนตัดสินใจเลือกผู้แทนได้อย่างชาญฉลาด และช่วยให้ประชาชนตรวจสอบการทำงานของผู้แทน การพัฒนาสังคมช่วยให้สังคมมีประชาธิปไตยที่เข้มแข็ง มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน และมีการแก้ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ “ข้อเสีย”

ได้แก่ ความขัดแย้ง ประกอบด้วยข้อมูลข่าวสารทางการเมืองมักมีการนำเสนอในเชิงขัดแย้ง อาจนำไปสู่ความเกลียดชัง ความแตกแยก และอาจนำไปสู่ความรุนแรง ความเครียดอันเกิดจากข้อมูลข่าวสารทางการเมืองมักมีเนื้อหาที่รุนแรง อาจนำไปสู่ความเครียดวิตกกังวล ส่งผลต่อสุขภาพจิต การสูญเสียเวลา การติดตามข้อมูลข่าวสารทางการเมืองใช้เวลาอาจส่งผลต่อการทำงาน การเรียน และชีวิตส่วนตัว (Code Id: N24, สัมภาษณ์, วันที่ 16 ตุลาคม 2566) ดี เป็นประโยชน์ต่อสังคมส่วนร่วม ในฐานะเป็นเจ้าของประเทศในระบอบประชาธิปไตย (Code Id: N25, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) เป็นการดี เพราะทำให้ได้รับทราบบทบาทการถ่ายทอดความรู้ ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองต่างๆ รวมไปถึงสถานการณ์ต่างๆ รอบตัว (Code Id: N26, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) ดี เพราะเป็นการมองอีกมุมของการทำงานของคณะทางการเมือง (Code Id: N27, สัมภาษณ์, วันที่ 30 กันยายน 2566) ดี เพราะการเมืองเป็นเรื่องที่มีความสำคัญกับชีวิตของคนที่อยู่ในสังคม ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจึงมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตและการตัดสินใจของประชาชน เพื่อให้ประชาชนทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการต่างๆ ทางการเมือง ทำให้ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็นและใช้สิทธิทางการเมืองได้โดยถูกต้องกับความเป็นจริง (Code Id: N28, สัมภาษณ์, วันที่ 1 ตุลาคม 2566) เป็นสิ่งที่ดี เพราะประชาชนไม่ได้อยู่เพียงลำพัง แต่เราอยู่ภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตย จำเป็นต้องรับรู้ข่าวสาร โดยเฉพาะข่าวสารทางการเมือง เพราะข่าวสารทางการเมือง เป็นเรื่องของการจัดสรรบริการให้กับประชาชน (Code Id: N29, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) การให้ความสนใจต่อข้อมูลข่าวสารทางการเมืองเป็นสิ่งดีเพราะเป็นส่วนหนึ่งของการมีส่วนร่วมทางการเมือง และเป็นคุณสมบัติของพลเมืองที่ควรจะต้องตรวจสอบการทำงานของภาครัฐ (Code Id: N30, สัมภาษณ์, วันที่ 28 กันยายน 2566)

สรุปได้ว่า “การให้ความสนใจต่อข้อมูลข่าวสารทางการเมือง” มองได้สองมุมมองคือมีทั้งดีและไม่ดี มันขึ้นอยู่กับว่าเราสนใจแล้วจะนำไปต่อยอดให้เกิดประโยชน์แก่สังคมคนหมู่มากอย่างไร หากดูข่าวแล้วนำไปสร้างความเสียหายก็ไม่ถือว่าเป็นผลดีต่อการเมืองในระบอบประชาธิปไตย

4.2.8 ผลการวิเคราะห์บทบาทการจัดการทางการเมืองด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียนในยุคดิจิทัล : การสนทนาปัญหาทางการเมือง

การสนทนาปัญหาทางการเมืองมีทั้งข้อดีและข้อเสีย ในด้านของข้อดีนั้นทำให้สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทัศนคติทั้งในฝ่ายเดียวกันและฝ่ายตรงข้าม แต่ถ้าความคิดเห็นไม่ตรงกันอาจทำให้เกิดข้อเสียคืออาจเป็นปัญหาความขัดแย้งส่วนตัวระหว่างคู่สนทนาทั้งสองฝ่าย (Code Id: N1, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) ดี เพราะเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน แต่คงต้องมีขอบเขตในการสนทนาเพื่อไม่ให้เกิดการแลกเปลี่ยนที่ละเมินผู้อื่น (Code Id: N2, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) ดี แต่ต้องมีสติในการสนทนา เพราะปัญหาทางการเมืองเป็นปัญหาโลกแตกที่ไม่สามารถนำมาวิเคราะห์กันเองได้ แค่สนทนาถึงความแตกต่างต่างเท่านั้น (Code Id: N3, สัมภาษณ์, วันที่ 23 กันยายน 2566) ดี เพราะจะได้มุมมองแง่คิดที่หลากหลายทางการเมือง มีความเข้าใจการเมืองที่กว้างและเข้าใจเหตุและผลของปรากฏการณ์ทางการเมืองที่เกิดขึ้น ในกรณีที่เราและ

คู่สนทนาใจกว้างที่ทำความเข้าใจข้อมูลที่ขัดแย้งต่อตนเอง เพราะการเมืองเป็นเรื่องของความเชื่อในชุดความคิดของตนที่เราคิดว่าถูกต้อง แต่อาจจะขัดกับความคิดคนอื่นที่ไม่เชื่ออย่างเรา (Code Id: N4, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) การสนทนาเกี่ยวกับปัญหาทางการเมืองสามารถมีผลที่ดีหรือไม่ดีขึ้นอยู่กับวิธีการและบทบาทของผู้เข้าร่วมการสนทนาต่างๆ และสภาพการณ์โดยรวมนี่คือบางปัจจัยที่สามารถมีผลต่อความเป็นไปได้ของการสนทนาทางการเมือง (Code Id: N5, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) ดี เพราะจะทำให้เข้าใจเรื่องของการเมืองมากขึ้น พร้อมทั้งยังรับรู้ถึงสภาพปัญหาของการเมืองในปัจจุบัน เมื่อรับรู้ถึงสภาพปัญหาก็สามารถที่จะร่วมมือกับการเมืองเมื่อมีโอกาสร้องขอ (Code Id: N6, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) เป็นทั้งดีและไม่ดี หากว่าอยู่ในฐานะนักการเมืองจัดว่าดีเพราะเป็นงานและหน้าที่ตามฐานะ หากว่าอยู่ในฐานะอื่นไม่ดีเพราะเขาไม่สามารถเอาประโยชน์จากการสนทนาไปใช้ประโยชน์ได้เลย เสียเวลา (Code Id: N7, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) ดี เพราะจะทำให้ประชาชนได้แนวคิดทางการเมืองที่หลากหลายแตกต่างกันไป (Code Id: N8, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) ส่วนตัวคิดว่า ดี เพราะถือเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันทำให้ได้มุมมอง และได้รู้ถึงทัศนคติหรือความนึกคิดทางการเมืองจากคู่สนทนา (Code Id: N9, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) ดี เพื่อที่จะได้รู้ว่าอะไรคือปัญหา และช่วยกันหาแนวทางแก้ไขปรับปรุงให้ดียิ่งๆ ขึ้นไป (Code Id: N10, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) การสนทนาปัญหาทางการเมืองเป็นสิ่งที่ดี เนื่องจากจะช่วยให้ประชาชนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและมุมมองต่างๆ เกี่ยวกับประเด็นทางการเมือง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประชาธิปไตย (Code Id: N11, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 2 ตุลาคม 2566) ไม่ดี เพราะความคิดเห็นแตกต่างกัน อาจจะนำมาสู่ปัญหาความขัดแย้งกัน (Code Id: N12, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 4 ตุลาคม 2566) ช่วยให้เข้าใจมุมมองที่แตกต่าง การสนทนาปัญหาทางการเมืองช่วยให้เราเข้าใจมุมมองที่แตกต่างจากกลุ่มคนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นทางการเมืองนั้นๆ ซึ่งจะช่วยให้เราเข้าใจสถานการณ์ทางการเมืองได้อย่างรอบด้านมากขึ้น (Code Id: N13, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) การสนทนาการเมืองเป็นสิ่งที่ดีและไม่ดี เพราะถ้าพูดการเมืองในวงคนที่ชอบพรรคการเมืองเดี่ยวกันก็ดีไปแต่ถ้าพูดในวงคนชอบพรรคการมืองที่แตกต่างกันอาจเกิดความรุนแรงเกิดขึ้น (Code Id: N14, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) ตามความคิดนะการสนทนาการเมืองเป็นสิ่งที่ดีและไม่ดี ตามความชอบของแต่ละคน (Code Id: N15, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) ดี เพราะควรให้ความเคารพและไม่ก่อให้เกิดการโต้แย้ง สำคัญที่จะทำให้ทุกคนรู้ว่าความคิดเห็นแต่ละอย่างมีค่าและสิทธิ (Code Id: N16, สัมภาษณ์, วันที่ 11 ตุลาคม 2566) บางครั้งการสนทนาทางการเมืองอาจทำให้เกิดความขัดแย้งและการทะเลาะเสียดสีระหว่างกลุ่มคนที่มีมุมมองต่างกัน (Code Id: N17, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) การสนทนาปัญหาทางการเมืองอย่างเปิดกว้างและเคารพซึ่งกันและกัน จะช่วยให้ประชาชนได้เรียนรู้มุมมองที่แตกต่างของกันและกัน และช่วยให้ประชาชนสามารถเข้าใจความคิดเห็นของกันและกันได้ดียิ่งขึ้น (Code Id: N18, สัมภาษณ์, วันที่ 8 ตุลาคม 2566) ดี เพราะจะทำให้การเมืองเกิดแนวความคิดในหลายมุมมองที่แตกต่างกัน (Code Id: N19, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารผ่านการสนทนาถือได้ว่าเป็นประโยชน์ยิ่งทำให้ได้ทราบแนวคิดมุมมองที่แตกต่างไปจากเรายิ่งมีมุมมองที่แตกต่างกันไปจะทำให้เราได้ทราบข้อคิดที่หลากหลายยิ่งขึ้นไป เพราะกล่าวได้ว่าการเมืองเป็นเรื่องของทุกคน (Code Id: N20, สัมภาษณ์, วันที่

22 กันยายน 2566) ดี ถ้าเป็นการสนทางทางการเมืองในเชิงสร้างสรรค์ ไม่สร้างความแตกแยก (Code Id: N21, สัมภาษณ์, วันที่ 3 ตุลาคม 2566) ดี เพราะสังคมในระบอบประชาธิปไตยการสนทนาแลกเปลี่ยนการเมืองเป็นสิ่งที่ทำได้ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทำให้เกิดสิ่งใหม่ๆ มีการชี้ประเด็น การเสนอแนวทางแก้ไขปัญหา (Code Id: N22, สัมภาษณ์, วันที่ 13 ตุลาคม 2566) ไม่ดี เพราะเราควรคิดและสื่อสารทางการเมืองให้เป็นกลาง (Code Id: N23, สัมภาษณ์, วันที่ 15 ตุลาคม 2566) การสนทนาปัญหาทางการเมือง มีทั้งข้อดีและข้อเสีย “ในด้านข้อดี” ได้แก่ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งช่วยให้ผู้คนเข้าใจมุมมองที่หลากหลาย เรียนรู้จากกันและกัน ตลอดจนเป็นการหาจุดร่วมและจุดต่าง การระดมความคิด ช่วยให้ผู้คนหาทางออกร่วมกัน พัฒนาแนวทางแก้ปัญหา นำไปสู่การสร้างความเปลี่ยนแปลง การสร้างความเข้าใจช่วยให้ผู้คนเข้าใจระบบการเมือง เข้าใจปัญหาสังคม และเข้าใจบทบาทของตนในสังคม “ในส่วนข้อเสีย” ได้แก่คอาจเกิดความขัดแย้ง เนื่องจากปัญหาทางการเมืองมักมีมุมมองที่หลากหลายอาจนำไปสู่ความเกลียดชัง ความแตกแยก นำไปสู่ความรุนแรงได้ในที่สุด ความอึดอัดผู้คนอาจไม่กล้าแสดงความคิดเห็น กลัวถูกวิพากษ์วิจารณ์ กลัวถูกคุกคาม การเสียเวลาทั้งนี้เป็นเพราะการสนทนาปัญหาทางการเมืองอาจใช้เวลาอาจส่งผลต่อการทำงาน การเรียนและชีวิตส่วนตัว ดังนั้นแนวทางการสนทนาปัญหาทางการเมืองควรจะเคารพความคิดเห็นผู้อื่นแม้จะไม่เห็นด้วยโดยฟังอย่างตั้งใจและพูดอย่างสุภาพ เน้นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ไม่ใช่มุ่งเอาชนะ เปิดใจรับฟัง เรียนรู้จากกันและกัน มุ่งหาทางออกร่วมกัน เน้นการระดมความคิด หาจุดร่วมพัฒนา (Code Id: N24, สัมภาษณ์, วันที่ 16 ตุลาคม 2566) ดี ทำให้รู้ความเป็นไปทางการบ้านการเมืองเหตุการณ์ปัจจุบัน จะพัฒนาไปทางด้านไหนให้สอดคล้องกับสังคมโลก (Code Id: N25, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) เป็นการดี เพราะการสนทนาปัญหาทางการเมืองนั้น จะช่วยทำให้มีการคัดกรองข่าวสารทั้งจริงและเท็จได้ และผ่านการตรวจสอบจากผู้มีหน้าที่ที่มีประสบการณ์ที่หลากหลาย (Code Id: N26, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) ดี ทำให้ได้ข้อคิดเห็นจากหลายมุมมอง (Code Id: N27, สัมภาษณ์, วันที่ 30 กันยายน 2566) ดี เพราะการเมืองเป็นความเชื่อส่วนบุคคล เป็นหัวข้อที่เมื่อหยิบมาพูดคุย ก็อาจนำไปสู่ความบาดหมาง อาจทำให้คู่สนทนารู้สึกอึดอัด และอาจถึงขั้นทำให้เพื่อนเลิกคบ ดังนั้น การสนทนาปัญหาทางการเมือง จะต้องเป็นไปด้วยใจที่มีความเป็นกลาง เพราะหากเราไม่พูดคุยเรื่องการเมือง เราก็จะไม่มีวันค้นพบข้อเท็จจริงในประเด็นที่คาใจ อีกทั้งการคุยการเมืองกับ ‘คนที่มีความคิดแตกต่าง’ อาจทำให้เราเริ่มตั้งคำถามกับสิ่งที่เราไม่เคยสงสัยมาก่อน นำไปสู่การค้นคว้าหาข้อเท็จจริง ฉะนั้น เมื่อเรามีโอกาสได้พูดคุยกับคนอื่น ก็มีความเป็นไปได้ว่า เราอาจจะได้พบมุมมองใหม่ๆ หรือได้รับรู้ข้อเท็จจริงในด้านที่ไม่เคยรู้หรือเข้าใจมาก่อน (Code Id: N28, สัมภาษณ์, วันที่ 1 ตุลาคม 2566) เป็นเรื่องที่ดี แต่ควรสนทนาด้วยหลักเหตุและผล ไม่ใช่บนความชอบส่วนตัว เพราะมิฉะนั้นจะนำไปสู่ความขัดแย้งทางความคิดได้ (Code Id: N29, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) การสนทนาปัญหาทางการเมืองเป็นสิ่งที่ดีเพราะช่วยให้ทราบความคิดเห็นของผู้อื่น ทัศนะทางการเมือง สามารถนำข้อมูลเหล่านั้นพัฒนาต่อยอดให้การบริหารประเทศเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้นได้ (Code Id: N30, สัมภาษณ์, วันที่ 28 กันยายน 2566)

สรุปได้ว่า “การสนทนาปัญหาทางการเมือง” มีทั้งข้อดีและข้อเสีย แต่ก็เป็นสิ่งที่ดีเพราะทำให้ประชาชนสนใจการเมืองมากยิ่งขึ้นการสนทนาทำให้ได้ข้อแลกเปลี่ยนและมุมมองที่แตกต่างออกไป จึงเป็นผลดีที่ว่าเมื่อมีมุมมองเห็นต่างเราจะดำเนินการโต้ตอบอย่างไรให้เกิดประโยชน์สูงสุด

4.2.9 ผลการวิเคราะห์บทบาทการจัดการทางการเมืองด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียนในยุคดิจิทัล : การช่วยรณรงค์หาเสียง

การช่วยรณรงค์หาเสียงนั้นมีข้อดีคือเป็นการช่วยประชาสัมพันธ์ถึงความจำเป็นให้กับผู้ไม่รู้ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารและเห็นความสำคัญในการเลือกคนที่รักเลือกพรรคที่ชอบเข้ามาช่วยบริหาร แต่ข้อเสียก็คือการที่แสดงความจำนงว่าตัวเองอยู่ฝ่ายใดมากเกินไปอาจทำให้เกิดปัญหาดังนั้นจึงควรแสดงออกถึงความเป็นกลางทางการเมือง (Code Id: N1, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) การรณรงค์หาเสียงเพื่อสนับสนุนบุคคลหรือพรรคเป็นสิทธิส่วนบุคคล ซึ่งผู้ที่ปฏิบัตินั้นควรต้องรู้สถานภาพของตนเอง และแสดงออกอย่างเหมาะสม (Code Id: N2, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) ดี เพราะสังคมทุกวันนี้ ถูกเพิกเฉยในการช่วยรณรงค์หาเสียงอย่างแท้จริง ประชาชนส่วนใหญ่ไม่มีความตระหนักในการใช้สิทธิใช้เสียงทางการเมือง (Code Id: N3, สัมภาษณ์, วันที่ 23 กันยายน 2566) ถ้าเราเห็นด้วยกับอุดมการณ์ทางการเมืองของพรรคการเมืองนั้นๆ ก็ไม่ใช่เรื่องที่ผิดที่จะช่วยขยายอุดมการณ์ให้คนอื่นได้คล้อยตามเห็นด้วยกับตน (Code Id: N4, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) การตัดสินใจว่า "การช่วยรณรงค์หาเสียง" ดีหรือไม่นั้นขึ้นอยู่กับบทบาทและวัตถุประสงค์ของการใช้กิจกรรมนี้ และความสมดุลของอิทธิพลที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมนี้ในสังคมหรือระบบที่นำไปใช้ (Code Id: N5, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) ดี เพราะเป็นการประชาสัมพันธ์กรอบนโยบายต่างๆ ของผู้สมัคร ทำให้ประชาชนเข้าถึงนโยบายเพื่อประกอบการตัดสินใจ (Code Id: N6, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) ดี หากว่าเป็นไปตามกฎเกณฑ์ เช่น ทำตามจรรยาบัน หลักธรรมาภิบาลหรือคุณธรรมจริยธรรม (Code Id: N7, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) ดี ในระดับหนึ่ง แต่อาจจะเป็นการชักจูงประชาชนให้มีความคิดเอนเอียงได้ ควรให้ประชาชนได้คิดวิเคราะห์เองจากนโยบายของพรรคการเมืองต่างๆ (Code Id: N8, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) ในมุมมองส่วนตัวทั้งดีและไม่ดี ขึ้นอยู่กับบริบทหรือความสนใจที่จะทำ เช่น ถ้าเรามีความชื่นชอบในผู้สมัครหรือพรรคการเมืองการช่วยหาเสียงก็จะเป็นการประชาสัมพันธ์ให้คนอื่นๆ ได้รับรู้เกี่ยวกับข้อมูลหรือนโยบายดีๆ แต่ถ้าเราไม่ได้ชื่นชอบหรือสนใจ การช่วยรณรงค์หาเสียงก็อาจจะคิดว่าไม่ดี (Code Id: N9, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) ดี เพราะ ทำให้ประชาชนทราบนโยบายของผู้หาเสียง (Code Id: N10, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) เนื่องจากเป็นการแสดงออกถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ช่วยให้ประชาชนได้มีโอกาสนำเสนอความคิดเห็นและมุมมองของตนเกี่ยวกับประเด็นทางการเมือง และช่วยให้ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้ง (Code Id: N11, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 2 ตุลาคม 2566) ดี เพราะถือว่าเป็นสิทธิในการออกเสียง เลือกคนที่ดีเข้าไปทำงานแทน (Code Id: N12, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 4 ตุลาคม 2566) วัตถุประสงค์ในการช่วยรณรงค์หาเสียง หากวัตถุประสงค์ในการช่วยรณรงค์หาเสียงเป็นไปเพื่อส่งเสริมประชาธิปไตยและสนับสนุนบุคคลหรือพรรคการเมืองที่เสนอนโยบายที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชน ก็ถือว่าเป็นสิ่งที่ดี (Code Id: N13, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) การช่วยรณรงค์หาเสียง ดีไหม บอกตรงๆ เลยควรปล่อยให้เป็นหน้าที่ของนักการเมืองดีกว่าเพราะเราเป็นชาวบ้านควร มองคนที่คิดว่าจะสร้างประโยชน์ในประเทศชาติ แล้วเลือกมาดีกว่า (Code Id: N14, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) การช่วยรณรงค์หาเสียงที่ดีควรเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเมืองที่ดีและทำไปในทิศทางที่สนับสนุนความเป็นมนุษย์, ความยั่งยืน, และความเป็นอยู่ร่วมกันในสังคม (Code Id: N15, สัมภาษณ์, วันที่ 27

กันยายน 2566) การรณรงค์หาเสียงมีบทบาทสำคัญในการเปลี่ยนแปลงทางนโยบายและสร้างความตระหนักรู้ในสังคม (Code Id: N16, สัมภาษณ์, วันที่ 11 ตุลาคม 2566) การช่วยรณรงค์หาเสียงสามารถเป็นทั้งดีและไม่ดีขึ้นอยู่กับวิธีการใช้และจุดมุ่งหมายของบุคคล (Code Id: N17, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) หากการช่วยรณรงค์หาเสียงเป็นไปเพื่อส่งเสริมประชาธิปไตยและให้ประชาชนมีสิทธิและเสรีภาพในการเลือกผู้แทนของตนอย่างเสรี และหากแนวทางในการรณรงค์หาเสียงนั้น เป็นไปอย่างสร้างสรรค์และอยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริง การช่วยรณรงค์หาเสียงก็ถือเป็นเรื่องที่ดี (Code Id: N18, สัมภาษณ์, วันที่ 8 ตุลาคม 2566) เป็นหลักการที่ดีเพราะจะเป็นตัวช่วยสนับสนุนการเมืองในระบอบประชาธิปไตย (Code Id: N19, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) จะทำให้เราได้ทราบถึงแนวความคิดต่างๆ ก่อนที่เราจะตัดสินใจว่าเราต้องการที่จะอยากได้การเมืองแบบไหน (Code Id: N20, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) ดี เป็นการช่วยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาธิปไตย ไม่ว่าจะพรรคการเมืองไหน เพราะทุกคนย่อมมีความเห็นต่างได้ แต่ไม่ควรแตกแยก (Code Id: N21, สัมภาษณ์, วันที่ 3 ตุลาคม 2566) ดี เป็นสิ่งที่ทำได้ในสังคมประชาธิปไตย ทั้งนี้ การช่วยรณรงค์หาเสียงเป็นการทำให้คนตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิในการเลือกผู้แทน รวมถึงทำให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้รับทราบนโยบายของพรรคการเมืองต่างๆ และสามารถเปรียบเทียบ เพื่อเลือกนโยบายที่ตอบโจทย์ตามความต้องการของตนเองได้ (Code Id: N22, สัมภาษณ์, วันที่ 13 ตุลาคม 2566) ไม่ดีเพราะการมีพรรคมีพวก และดีเพราะเป็นการช่วยเหลือด้วยความสามัคคี (Code Id: N23, สัมภาษณ์, วันที่ 15 ตุลาคม 2566) การช่วยรณรงค์หาเสียง มีทั้งข้อดีและข้อเสีย “ในด้านข้อดี” ได้แก่ การมีส่วนร่วมทางการเมือง ช่วยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการประชาธิปไตย มีโอกาสเลือกผู้แทนที่ตรงใจ และช่วยให้ผู้สมัครมีโอกาสแสดงนโยบายและวิสัยทัศน์ การพัฒนาสังคม ช่วยให้สังคมมีประชาธิปไตยที่เข้มแข็ง มีการแก้ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน “ในส่วนข้อเสีย” อาจก่อให้เกิดความขัดแย้ง เนื่องจากการเมืองมักมีการแบ่งขั้ว แบ่งฝ่ายนำไปสู่ความเกลียดชัง ความแตกแยกและอาจนำไปสู่ความรุนแรง การใช้เงินทองการรณรงค์หาเสียงมักใช้เงินจำนวนมาก อาจนำไปสู่การทุจริตคอร์รัปชัน รวมไปถึงการซื้อเสียง การเสียเวลาเป็นเพราะการช่วยรณรงค์หาเสียงอาจใช้เวลา อาจส่งผลต่อการทำงาน การเรียน และชีวิตส่วนตัว (Code Id: N24, สัมภาษณ์, วันที่ 16 ตุลาคม 2566) ดี ทำให้ประชาชนได้เข้าใจ ระบบการเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตย สิทธิเสรีภาพของตัวเอง (Code Id: N25, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) ถือว่าดี เพราะเป็นการเสียสละช่วยเหลือ และจะต้องมีเป้าหมายในการรณรงค์หาเสียงที่ดี ให้ยุติธรรม และต้องไม่ให้เกิดความขัดแย้งทางการเมือง ส่งเสริมให้เกิดความรักสามัคคีในสังคม (Code Id: N26, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) ดี เป็นการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และให้ข้อมูลข่าวสาร (Code Id: N27, สัมภาษณ์, วันที่ 30 กันยายน 2566) ไม่ดี เพราะการช่วยรณรงค์หาเสียงไม่ใช่หน้าที่ที่เหมาะสมของประชาชน เพราะประชาชนไม่ควรให้การสนับสนุนพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งโดยการช่วยรณรงค์หาเสียง ควรจะเป็นกลางทางการเมืองไม่ควรฝักใฝ่ฝ่ายใด เพราะอาจทำให้เกิดความขัดแย้งในสังคมได้ แต่หากเป็นการรณรงค์หาเสียงทางการเมืองที่มาจากพรรคการเมืองเองเป็นสิ่งที่ควรกระทำ เพราะเป็นภารกิจหน้าที่หนึ่งที่พรรคการเมืองที่ดีควรต้องปฏิบัติอยู่เป็นประจำสม่ำเสมอ ไม่ว่าจะเป็นช่วงก่อนการเลือกตั้ง หรือหลังจากการเลือกตั้งก็ตาม อีกทั้งยังต้องคอยตรวจสอบความต้องการของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งว่า ณ ปัจจุบันเขามีความต้องการอย่างไรบ้าง

และนำความต้องการเหล่านั้นมาแปลงเป็นนโยบายพรรค (Political Policies) (Code Id: N28, สัมภาษณ์, วันที่ 1 ตุลาคม 2566) ไม่แน่ใจว่าดีหรือไม่ เพราะเป็นความชอบส่วนบุคคล (Code Id: N29, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) การช่วยรณรงค์หาเสียงเป็นสิ่งที่ดีเพราะเป็นหน้าที่ของพลเมืองและแสดงออกถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน (Code Id: N30, สัมภาษณ์, วันที่ 28 กันยายน 2566)

สรุปได้ว่า “การช่วยรณรงค์หาเสียง” เป็นข้อสรุปที่มองได้สองมุม ทั้งมุมที่ดีและมุมที่เสีย เพราะช่วยคนที่ดีก็จะทำให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนร่วม แต่หากว่าช่วยคนที่เห็นแก่ตัวก็จะทำให้ไม่เกิดประโยชน์ต่อคนหมู่มาก เพราะฉะนั้นควรศึกษาและวิเคราะห์ให้ดีว่าจะช่วยคนแบบไหน

4.2.10 ผลการวิเคราะห์บทบาทการจัดการทางการเมืองด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียนในยุคดิจิทัล : การประท้วงรัฐบาล

การประท้วงรัฐบาลนั้นนับได้ว่าเป็นปัญหาการก่อจลาจลครั้งใหญ่และบ่งบอกถึงความไม่เป็นประชาธิปไตย แม้ในบางครั้งอาจจำเป็นต้องเกิดการประท้วงเพื่อความอยู่รอดและผลประโยชน์ของประเทศชาติแต่ทั้งนี้ทั้งนั้นปัญหาสำคัญของการประท้วงรัฐบาลก็คืออาจก่อความวุ่นวายและเป็นปัญหาระดับชาติได้ (Code Id: N1, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) ไม่ดี ควรใช้เหตุผล และการแสดงออกที่เหมาะสม (Code Id: N2, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) ไม่ควรทำ เพราะมีฝ่ายค้านที่ทำหน้าที่แทนประชาชนเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของรัฐบาลอยู่แล้ว ควรให้ความเคารพต่อฝ่ายรัฐและฝ่ายค้าน ได้ทำหน้าที่ของตนเองให้เต็มศักยภาพก่อน (Code Id: N3, สัมภาษณ์, วันที่ 23 กันยายน 2566) ส่วนใหญ่การประท้วงมักเกิดจากการกระทำหรือการไม่กระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งของรัฐบาล ที่ส่งผลกระทบต่อกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ จึงประท้วงรัฐบาลให้กระทำการบ้างอย่าง เพื่อช่วยเหลือ หรือลดผลกระทบที่เกิดขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นกระบวนการหนึ่งในระบอบประชาธิปไตย (Code Id: N4, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) ดี การประท้วงรัฐบาลสามารถเป็นช่องทางที่ประชาชนสามารถแสดงความเห็นหรือความไม่พอใจต่อนโยบายหรือการปกครองได้โดยสาธารณะมีธรรมชาติที่จะทำให้เกิดการปรับปรุงและการเปลี่ยนแปลงในระบบการปกครอง เป็นการประจวบจักที่สามารถสร้างการเปลี่ยนแปลงทางสังคมได้ (Code Id: N5, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) ดี เพราะถือเป็นการปกป้องประเทศในภาพรวม มั้งนี้ต้องคำนึงถึงความปลอดภัย ความรุนแรง และต้องมีเหตุผลที่เพียงพอ (Code Id: N6, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) เป็นทั้งไม่ดีและดี หากว่าประท้วงให้เห็นข้อบกพร่องเพื่อแก้ไขจัดว่าดี หากว่าประท้วงเพื่อทำลายฝั่งตรงข้ามหมายถึงคนชั่วนั้นเอง ย่อมส่งผลเสียเป็นวงกว้างในลักษณะทำลายบ้านเมือง เสียหายทุกฝ่าย (Code Id: N7, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) การประท้วงควรมีหลักการและเหตุผลต่อการบริหารบ้านเมืองของรัฐบาล ยึดหลักการที่เป็นไปตามความจริงโดยไม่มีอคติ ลำเอียงเพราะพรรคที่เราชอบไม่ได้เป็นรัฐบาล ประท้วงพร่ำเพรื่อเพราะมีคนอยู่เบื้องหลัง ทำให้ประเทศชาติวุ่นวาย เกิดความเสียหายจนกลายเป็นการจลาจลได้ (Code Id: N8, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) ต้องดูว่าวิธีการประท้วงอยู่ในรูปแบบไหน ถ้าประท้วงรัฐบาลโดยใช้ข้อมูลและเหตุผลมาประท้วงก็คิดว่าดี ประท้วงรัฐบาลโดย

ใช้กำลังหรือใช้ความรุนแรงคิดว่าไม่ดี เพราะน่าจะเกิดความเสียหายมากกว่าที่จะได้รับประโยชน์ (Code Id: N9, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) ทำแล้วเป็นประโยชน์ต่อคนส่วนมากหรือไม่ (Code Id: N10, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) การประท้วงรัฐบาลอาจเป็นสิ่งที่ดีหากเป็นการประท้วงอย่างสันติและสร้างสรรค์ เพื่อเรียกร้องให้มีการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม อย่างไรก็ตาม การประท้วงรัฐบาลอาจเป็นสิ่งที่ไม่ดีหากเป็นการประท้วงโดยใช้ความรุนแรงหรือสร้างความแตกแยกในสังคม (Code Id: N11, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 2 ตุลาคม 2566) ดี หากท้วงติงสิ่งที่รัฐบาลทำไม่ถูกต้อง โดยยึดกฎหมายเป็นหลัก (Code Id: N12, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 4 ตุลาคม 2566) วัตถุประสงค์ของการประท้วง หากวัตถุประสงค์ของการประท้วงเป็นไปเพื่อเรียกร้องสิทธิและเสรีภาพของประชาชน หรือเพื่อแสดงความไม่พอใจต่อการกระทำของรัฐบาลที่ไม่เป็นประชาธิปไตย ก็ถือว่าเป็นสิ่งที่ดี (Code Id: N13, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) การประท้วงรัฐบาล เป็นสิ่งที่ควรทำ เพราะถ้ารัฐบาลไม่ช่วยให้บ้านเมือง เศรษฐกิจ สังคมมันดีขึ้น เพราะยังไงประชาชนก็มีสิทธิ ประท้วงในสิ่งที่รัฐบาลบริหารบ้านเมืองไม่ดี (Code Id: N14, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) การประท้วงรัฐบาลมีความซับซ้อนและการวิเคราะห์ที่ลึกซึ้งเป็นสิ่งที่สำคัญ การให้ความสำคัญกับความเป็นมนุษย์ ความเสรีภาพ และความเป็นธรรมในกระบวนการการประท้วงรัฐบาลเป็นสิ่งสำคัญเพื่อประสบความสำเร็จและไม่มีการละเมิดสิทธิมนุษยชน (Code Id: N15, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) การประท้วงรัฐบาลมีความสำคัญในการให้ความเสรีภาพและการส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงทางนโยบาย การดำเนินการนี้มีผลที่สามารถเป็นการเปลี่ยนแปลงบางอย่างในระบบนโยบายหรือการดำเนินการของรัฐบาล อย่างไรก็ตาม มีบางกรณีที่การประท้วงอาจก่อให้เกิดความขัดแย้งและความไม่สงบในสังคม และความคิดเห็นต่างๆ ต่อการประท้วงรัฐบาล (Code Id: N16, สัมภาษณ์, วันที่ 11 ตุลาคม 2566) การประท้วงรัฐบาลสามารถทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและต่อต้านนโยบายที่ไม่เหมาะสม (Code Id: N17, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) หากการประท้วงเป็นไปเพื่อส่งเสริมประชาธิปไตยและเรียกร้องสิทธิเสรีภาพของประชาชนโดยดำเนินอย่างสันติและสร้างสรรค์ และหากการประท้วงสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้โดยไม่ก่อให้เกิดผลกระทบเชิงลบต่อสังคม การประท้วงก็ถือเป็นเรื่องที่ดี (Code Id: N18, สัมภาษณ์, วันที่ 8 ตุลาคม 2566) เป็นการแสดงออกถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ดี แต่ต้องอยู่ในกรอบและขอบเขตที่สามารถทำได้ไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน (Code Id: N19, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) ดี เพราะจะทำให้รัฐบาลได้ทราบถึงมุมมองความต้องการที่แตกต่างจากที่เป็นอยู่ของรัฐบาล แต่ต้องเป็นการกระทำที่อยู่ในกรอบที่ทำแล้วไม่เป็นผลเสียต่อผู้อื่น (Code Id: N20, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) ดี ถ้าเป็นการประท้วงเชิงสร้างสรรค์ เพื่อสะท้อนปัญหาให้รัฐบาล กระตุ้นให้รัฐบาลแก้ปัญหาต่างๆโดยเร็วที่สุด เพราะคือความเดือดร้อนของประชาชนจริงๆ (Code Id: N21, สัมภาษณ์, วันที่ 3 ตุลาคม 2566) เป็นช่องทางหนึ่งที่ทั้งฝ่ายค้านและประชาชนสามารถทำได้ ซึ่งเป็นไปตามหลักประชาธิปไตย (Code Id: N22, สัมภาษณ์, วันที่ 13 ตุลาคม 2566) ดี เพราะรัฐบาลจะได้รู้ถึงปัญหาที่

สภาพสังคมย่ำแย่ และไม่ดีเพราะภาพลักษณ์ของรัฐบาลซึ่งเป็นผู้บริหารให้ประเทศได้ก้าวหน้าต่อไป (Code Id: N23, สัมภาษณ์, วันที่ 15 ตุลาคม 2566) การประท้วงรัฐบาล เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้ในสังคมประชาธิปไตย มีทั้งข้อดีและข้อเสีย “ในส่วนข้อดี” นั้นได้แก่ เป็นการแสดงความคิดเห็นอันช่องทางให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นต่อการทำงานของรัฐบาล ตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล และให้ประชาชนเรียกร้องความเป็นธรรม การเปลี่ยนแปลงเป็นแรงผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคม เป็นแรงผลักดันให้รัฐบาลแก้ไขปัญหาและให้รัฐบาลพัฒนาประเทศ การมีส่วนร่วมเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง ตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่ ส่งเสริมให้ประชาชนมีบทบาทในสังคม “ข้อเสีย” ในด้านความขัดแย้งอาจนำไปสู่ความเกลียดชัง ความแตกแยก ความรุนแรง และความวุ่นวายในสังคม ด้านความเสียหายอาจเกิดความเสียหายต่อทรัพย์สิน ต่อเศรษฐกิจ และความเสียหายต่อภาพลักษณ์ของประเทศ ด้านการจำกัดเสรีภาพ รัฐบาลอาจใช้เป็นข้ออ้างในการจำกัดเสรีภาพการปราบปรามประชาชน และการละเมิดสิทธิมนุษยชน (Code Id: N24, สัมภาษณ์, วันที่ 16 ตุลาคม 2566) ดี ถ้าไม่มีการประด้วงเลย ไม่ใช่ระบอบประชาธิปไตย แต่ต้องไม่กระทบสิทธิ์ของผู้อื่นและถูกต้องตามหลักกฎหมายด้วย (Code Id: N25, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) การทำงานของรัฐบาล หากทำเพื่อประชาชนโดยส่วนรวมจะทำให้ประชาชนโดยส่วนใหญ่ให้ความรักให้ความเคารพ ส่วนการประท้วงรัฐบาลในการทำงานนั้นถือว่ามีสิทธิ์ที่ทุกท่านสามารถดำเนินการทำได้ ถ้าหากว่ารัฐบาลไม่ได้ทำงานเพื่อประโยชน์สุขโดยรวมเพื่อประชาชน (Code Id: N26, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) มีทั้งดีและไม่ดี (Code Id: N27, สัมภาษณ์, วันที่ 30 กันยายน 2566) ดี ในกรณีที่รัฐบาลมีการดำเนินงานที่ไม่ถูกต้องเหมาะสม มีการทุจริตประพฤติมิชอบ หรือเป็นภัยต่อสถาบัน การประท้วงรัฐบาลอาจจะเป็นทางออกที่ดีที่สุดหากจะชุมนุมกัน ต้องเป็นไปโดยสงบและยื่นเรื่องราวร้องทุกข์ต่อรัฐบาล หรือการเข้ามารวมอยู่กันชั่วคราว เสรีภาพในการชุมนุมที่ได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ ต้องชุมนุมโดยสงบปราศจากอาวุธ ไม่มีลักษณะเป็นการรบกวนสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่น และไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐธรรมนูญตลอดจนต้องไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน (Code Id: N28, สัมภาษณ์, วันที่ 1 ตุลาคม 2566) ดี ถ้าการทำงานของรัฐบาลไม่ได้ทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น และทำทุกอย่างเพื่อพวกพ้องของตนเอง รวมทั้งไม่ฟังเสียงเรียกร้องจากประชาชนเลย (Code Id: N29, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) การประท้วงรัฐบาลถือว่าเป็นสิ่งไม่ดีหากกระทำเกินขอบเขตของกฎหมาย (Code Id: N30, สัมภาษณ์, วันที่ 28 กันยายน 2566)

สรุปได้ว่า “การประท้วงรัฐบาล” กล่าวได้ว่าเป็นหนึ่งในกระบวนการของรูปแบบประชาธิปไตยก็ว่าได้ ซึ่งมีทั้งข้อดีและข้อเสีย เพราะหากว่ารัฐบาลไม่ทำตามที่ได้หาเสียง หรือทำตามนโยบายที่ได้ให้ไว้กับประชาชนแล้วประชาชนก็สามารถออกมาเรียกร้องสิ่งดังกล่าวได้ แต่หากว่าทำเพื่อความสนุกสนานไม่เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด ก็ถือว่าเป็นสิ่งที่ไม่ดีและไม่ควรทำเป็นอย่างยิ่ง

4.2.11 ผลการวิเคราะห์บทบาทการจัดการทางการเมืองด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล : การออกไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง

การใช้สิทธิ์เลือกตั้งนับได้ว่าเป็นหน้าที่ของคนไทยตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ ดังนั้นการไปใช้สิทธิ์และเลือกคนที่เราชื่นชอบและเป็นคนดีในการบริหารประเทศนับได้ว่าเป็นสิ่งที่ดี เนื่องจากประเทศไทยใช้กฎหมายรัฐธรรมนูญในการปกครองประเทศการใช้สิทธิ์เลือกตั้งจึงถือได้ว่าเป็นการร่วมบริหารประเทศโดยการเลือกคนดีที่เราไว้ใจมาช่วยพัฒนาประเทศให้มีประสิทธิภาพต่อไป (Code Id: N1, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) ดี เป็นวิธีการแสดงออกที่เป็นไปตามช่องทางให้เราได้มีส่วนร่วมทางการเมือง (Code Id: N2, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) “การออกไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง” สมควรอย่างยิ่งสำหรับประชาชนชาวไทย เพราะการใช้สิทธิ์ถือว่าเรายังมีสิทธิ์อยู่ เราควรใช้สิทธิ์ของเราให้ถูกต้องและเต็มที่ (Code Id: N3, สัมภาษณ์, วันที่ 23 กันยายน 2566) ดี ตามกฎหมายกำหนดไว้ เนื่องจากเป็นหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ เพื่อใช้สิทธิของตนในการเลือกตัวแทนที่ตนชอบให้เข้าไปบริหารประเทศแทนตน ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจหลักของระบอบประชาธิปไตย (Code Id: N4, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) ดี ได้มีส่วนร่วมในกระบวนการประชาธิปไตย การใช้สิทธิ์เลือกตั้งคือวิถีทางที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและเลือกผู้บริหารที่ต้องการให้บริหารประเทศหรือพื้นที่นั้น การมีส่วนร่วมในกระบวนการประชาธิปไตยเป็นพื้นฐานของสังคมประชาธิปไตยและสามารถสร้างความเชื่อมั่นในระบบการปกครอง (Code Id: N5, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) ดี เพราะ สามารถที่จะลือกคนดีเข้าไปปฏิบัติงานและรักษาสิทธิ์ของตนเองในการเลือกตั้ง (Code Id: N6, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) ดี เพราะว่าพระดีเพราะมีศีล บ้านดีเพราะมีกฎ เมืองดีเพราะมีหมาย การออกไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งตามกฎเกณฑ์ที่ชอบธรรมด้วยกฎหมายย่อมได้รับความคุมครองจากกฎหมาย (Code Id: N7, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) ดี เพราะมีหนึ่งสิทธิหนึ่งเสียง ประชาชนควรไปใช้สิทธิเลือกตั้ง หากละเลยอาจมีคนอื่นใช้สิทธิแทนเราได้ ทำให้คะแนนเสียงที่ได้จากการเลือกตั้งไม่เป็นไปตามความเป็นจริง (Code Id: N8, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) คิดว่าดี เพราะการออกไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเองที่จะใช้สิทธิในการแสดงความคิดเห็น ซึ่งมีผลต่อสังคมและประเทศชาติ (Code Id: N9, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) ดี เพื่อรักษาสิทธิหน้าที่ของคนไทยพึงกระทำ (Code Id: N10, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) การออกไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งเป็นสิทธิและหน้าที่ของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย เนื่องจากเป็นการแสดงออกถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน และช่วยให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดอนาคตของประเทศ (Code Id: N11, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 2 ตุลาคม 2566) ดี เพื่อเป็นหน้าที่ของพลเมือง (Code Id: N12, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 4 ตุลาคม 2566) หากวัตถุประสงค์ในการออกไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งเป็นไปเพื่อส่งเสริมประชาธิปไตยและเลือกผู้แทนของตนที่มีความรู้ความสามารถและมีความมุ่งมั่นที่จะทำงานเพื่อประชาชน ก็ถือว่าเป็นสิ่งที่ดี (Code Id: N13, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) การออกไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง ไปสิ่งที่คนไทยทุกคน

ควรไปใช้สิทธิของตัวเอง เพราะเป็นหน้าที่ของคนไทยอยู่แล้วที่ต้องเลือกคนดีมาช่วยพัฒนาประเทศ (Code Id: N14, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) ดี เพราะการออกไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งเป็นสิทธิ์พื้นฐานและทางการเมืองที่สำคัญในระบบประชาธิปไตย (Code Id: N15, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) การออกไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งเป็นการมีส่วนร่วมในกระบวนการประชาธิปไตยและทำให้เสียงของคุณมีผลต่อการกำหนดนโยบายและการดำเนินการของรัฐบาล. การเลือกตั้งมีความสำคัญในการรักษาสิทธิ์และความเสรีภาพในสังคม (Code Id: N16, สัมภาษณ์, วันที่ 11 ตุลาคม 2566) ดี การออกไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งช่วยสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการปกครอง และเสนอโอกาสให้ทุกคนมีสิทธิ์และหน้าที่ในการเลือกตั้งผู้แทนที่พวกเขาต้องการ (Code Id: N17, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) การออกไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งถือเป็นเรื่องดี เพราะเป็นการมีส่วนร่วมในระบอบประชาธิปไตยและมีประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ (Code Id: N18, สัมภาษณ์, วันที่ 8 ตุลาคม 2566) ผู้ที่มีอายุถึงเกณฑ์ควรไปทำหน้าที่ เพราะเป็นการส่งเสริมประชาธิปไตยที่ดีได้ (Code Id: N19, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) เป็นหนึ่งในข้อกำหนดตามกฎหมายรัฐธรรมนูญที่ตั้งไว้เป็นการดีที่ประชาชนควรให้ความสำคัญ การทำหน้าที่ของตนเองตามกฎหมายถือได้ว่าเป็นตัวแบบที่ดีของพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย (Code Id: N20, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) ดี เพราะเป็นการรักษาสิทธิ์ของตน และเป็นการส่งเสริมประชาธิปไตย ใช้อำนาจของตนในการตัดสินใจอนาคตของชาติ (Code Id: N21, สัมภาษณ์, วันที่ 3 ตุลาคม 2566) ดี เพราะเป็นช่องทางที่เราได้เลือกตัวแทนของเรา ผ่านผู้สมัครของพรรคการเมืองต่างๆ ซึ่งไปทำหน้าที่เป็นตัวแทนของเราในรัฐสภา และเป็นหัวใจที่สำคัญของระบอบประชาธิปไตยแบบตัวแทน (Code Id: N22, สัมภาษณ์, วันที่ 13 ตุลาคม 2566) ดี เพราะเป็นการเลือกโดยใช้สิทธิ์และความตั้งใจของการเลือกตั้ง (Code Id: N23, สัมภาษณ์, วันที่ 15 ตุลาคม 2566) การออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เป็นสิ่งที่ดี มีทั้งข้อดีและข้อเสีย “ในด้านข้อดี” ได้แก่ (1) การมีส่วนร่วมทางการเมือง เป็นการแสดงความคิดเห็นของประชาชน ตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล การเลือกผู้แทนที่ตรงใจ (2) การพัฒนาสังคม เป็นการส่งเสริมให้สังคมมีประชาธิปไตยที่เข้มแข็ง ส่งเสริมให้สังคมมีการพัฒนาอย่างยั่งยืน ส่งเสริมให้สังคมมีการแก้ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ (3) การแสดงความรับผิดชอบ เป็นการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม ประเทศชาติ เป็นการแสดงความรับผิดชอบต่ออนาคต “ส่วนข้อเสีย” ได้แก่ (1) เสียเวลา การไปเลือกตั้งอาจใช้เวลา อาจส่งผลต่อการทำงาน การเรียน และชีวิตส่วนตัว (2) ความยุ่งยาก สถานที่เลือกตั้งอาจอยู่ไกล ขั้นตอนการเลือกตั้งอาจยุ่งยาก อาจมีปัญหาเกี่ยวกับบัตรประชาชน (3) ความผิดหวัง ผู้สมัครที่เลือกอาจไม่ได้รับเลือกตั้ง นโยบายที่เลือกอาจไม่ได้รับการดำเนินการ อาจรู้สึกผิดหวังกับผลการเลือกตั้ง (Code Id: N24, สัมภาษณ์, วันที่ 16 ตุลาคม 2566) ดี เป็นการเลือกคัดสรรคนดี เป็นตัวแทนเพื่อเข้าบริหารประเทศ (Code Id: N25, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) ย่อมเป็นการดี เพราะเป็นการได้รักษาสิทธิ์ของตนเอง และยังเป็นการช่วยกระตุ้นให้สังคมเกิดการยอมรับกฎหมายของประเทศด้วย (Code Id: N26, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) ดี เป็นการ

แสดงความคิดเห็นทางการเมืองอย่างถูกต้องตามกฎหมาย (Code Id: N27, สัมภาษณ์, วันที่ 30 กันยายน 2566) ดี เพราะการออกไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง เป็นเรื่องที่ดี เพราะการออกไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งเป็นวิธีการหนึ่งที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยที่ง่ายและชัดเจนที่สุด ถือเป็นการแสดงออกถึงเจตจำนงของประชาชนในการคัดเลือกบุคคลที่จะเข้าไปทำหน้าที่ และใช้อำนาจอธิปไตยแทนประชาชนทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ รวมทั้งเป็นการกำหนดทิศทางและสัญญาประชาคมสำหรับการบริหารประเทศ ซึ่งมีความสำคัญต่อกระบนการทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย (Code Id: N28, สัมภาษณ์, วันที่ 1 ตุลาคม 2566) ดี เพราะเป็นหน้าที่ของประชาชนที่บัญญัติไว้ชัดเจน (Code Id: N29, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) การออกไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งเป็นการใช้สิทธิเสรีภาพของตนเองตามระบอบประชาธิปไตยจึงเป็นสิ่งดี และช่วยให้ผลการเลือกตั้ง มีความชอบธรรม (Code Id: N30, สัมภาษณ์, วันที่ 28 กันยายน 2566)

สรุปได้ว่า “การออกไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง” เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่ให้ประชาชนเมื่อถึงเกณฑ์ตามที่กฎหมายกำหนดต้องออกไปทำหน้าที่เลือกผู้ที่เหมาะสมที่จะมาทำหน้าที่เป็นปากเสียงแทนตัวเอง เมื่อมีสิทธิ์นี้ก็ควรออกไปทำตามกระบวนการดังที่กล่าวเพราะจะเป็นตัวผลักดันที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาการเมืองในระบอบประชาธิปไตย

4.2.12 ผลการวิเคราะห์บทบาทการจัดการทางการเมืองด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียนในยุคดิจิทัล : การสนับสนุนทางตรง/ทางอ้อม

ในการจัดกิจกรรมทุกกิจกรรมที่นับได้ว่าเป็นประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวมการที่เราช่วยสนับสนุนไม่ว่าทั้งทางตรงและทางอ้อมนับได้ว่าเป็นสิ่งที่ดี เช่น เราสามารถนำอาหารหรือของใช้ไปช่วยในการบรรเทาทุกข์หรือสนับสนุนด้านทุนทรัพย์เพื่อให้กิจกรรมบรรลุเป้าหมายในสิ่งที่ดี จะมากหรือน้อยก็นับได้ว่าเป็นสิ่งที่ดีทั้งสิ้น (Code Id: N1, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) ดี เป็นการแสดงออกที่บุคคลสามารถเลือกปฏิบัติได้ตามความเหมาะสมและมีความหลากหลาย (Code Id: N2, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) “การสนับสนุนทางตรง/ทางอ้อม” สนับสนุนทางด้านไหนถ้าสนับสนุนในทางที่ดีก็สมควรสนับสนุน แต่ถ้าในทางไม่ดี ก็ไม่สมควรสนับสนุน (Code Id: N3, สัมภาษณ์, วันที่ 23 กันยายน 2566) ถ้าหากหมายถึงการสนับสนุนพรรคการเมือง ก็ไม่ใช่เรื่องผิด ถ้าเราเห็นด้วยกับอุดมการณ์ทางการเมืองของพรรคการเมืองนั้นๆ ก็ถือว่าเป็นหน้าที่ของเราที่จะผลักดันให้พรรคการเมืองที่เราชอบเข้าไปทำงานไม่ว่าจะเป็นทางตรงและทางอ้อม (Code Id: N4, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) การสนับสนุนทางตรง (Direct Support) ลักษณะการสนับสนุนทางตรงมีลักษณะการให้ความช่วยเหลือหรือทรัพยากรโดยตรงในกิจกรรมหรือโครงการที่เป้าหมายขององค์กรหรือกลุ่มนั้นๆ ข้อดีชัดเจนและตรงจุดเพื่อให้ความช่วยเหลือในด้านที่ต้องการสามารถวัดผลและติดตามความก้าวหน้าได้ง่าย (Code Id: N5, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) ดี เพราะการสนับสนุนไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อมล้วนแล้วแต่ก่อให้เกิดการพัฒนาทั้งสิ้น (Code Id: N6, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) ได้ทั้งดีและไม่ดี เพราะการสนับสนุนทางตรง/

ทางอ้อมแก่ผู้ประพฤติชอบด้วยกฎหมายย่อมส่งผลดีต่อระบบการปกครองของบ้านเมือง (Code Id: N7, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) การสนับสนุนทางอ้อมดีกว่าเพราะเป็นการแสดงออกทางการเมืองในการใช้สิทธิเลือกตั้ง เนื่องจากประเทศไทยเป็นระบบรัฐสภา แตกต่างจากต่างประเทศที่ให้การสนับสนุนทางตรงในการเลือกประธานาธิบดี (Code Id: N8, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) อยู่ที่ว่าเป็นเรื่องที่ดีหรือไม่ดีที่จะสนับสนุน (Code Id: N9, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) ขึ้นอยู่กับว่ามีประโยชน์มากน้อยแค่ไหนที่จะสนับสนุน (Code Id: N10, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) การสนับสนุนทางตรงและทางอ้อมเป็นสิ่งที่ดี เนื่องจากช่วยให้ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมทางการเมืองได้อย่างหลากหลาย และช่วยให้ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการกำหนดอนาคตของประเทศ (Code Id: N11, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 2 ตุลาคม 2566) ดี เพราะเป็นการส่งเสริมในการพัฒนาการเมืองให้ดียิ่งขึ้น (Code Id: N12, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 4 ตุลาคม 2566) ความชอบธรรมของการสนับสนุน หากการสนับสนุนเป็นไปอย่างสุภาพและสร้างสรรค์ ไม่ใช้ความรุนแรง ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น และเป็นไปตามกรอบกฎหมาย ก็ถือว่าเป็นสิ่งที่ชอบธรรม (Code Id: N13, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) การสนับสนุนทางตรง/ทางอ้อม มีทั้งดีและไม่ดีเพราะบางคนไม่มีสิทธิ เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการเมือง ก็ต้องสนับสนุนทางอ้อม ส่วนคนที่ มีสิทธิก็เลือกที่ใช้สิทธิตัวเองการสนับสนุนโดยตรงเลย (Code Id: N14, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) การสนับสนุนทางตรงและทางอ้อมมีข้อดีและข้อเสียต่างๆ และควรถูกใช้ตามบริบทและวัตถุประสงค์ที่ต้องการ (Code Id: N15, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) การสนับสนุนทางตรงและทางอ้อมสามารถให้ผลลัพธ์ที่เชื่อถือได้เมื่อใช้ในช่วงเวลาที่เหมาะสมและในบริบทที่เหมาะสม บางครั้งการผสมผสานทั้งทางตรงและทางอ้อมอาจเป็นทางเลือกที่ดีที่สุดเพื่อสนับสนุนเป้าหมาย (Code Id: N16, สัมภาษณ์, วันที่ 11 ตุลาคม 2566) การสนับสนุนทางตรงและทางอ้อมมีความสำคัญทั้งคู่และขึ้นอยู่กับบริบท (Code Id: N17, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) หากการสนับสนุนเป็นไปเพื่อส่งเสริมสิ่งที่ดีและเป็นประโยชน์ต่อสังคม โดยดำเนินอย่างสร้างสรรค์และไม่ก่อให้เกิดผลกระทบเชิงลบต่อสังคม การสนับสนุนก็ถือเป็นเรื่องที่ดี (Code Id: N18, สัมภาษณ์, วันที่ 8 ตุลาคม 2566) จะดีได้ก็ต่อเมื่อเป็นการทำเพื่อประโยชน์ของประชาชนทั้งหลาย (Code Id: N19, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) ดี เพราะการเมืองเป็นเรื่องของคนทุกคนแต่ต้องคำนึงถึงความถูกต้องด้วย (Code Id: N20, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) ดี ทุกอย่างย่อมเกิดจากการสนับสนุนทั้งทางตรงทางอ้อมล้วนดีทั้งนั้น แต่ต้องเป็นการสนับสนุนให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม (Code Id: N21, สัมภาษณ์, วันที่ 3 ตุลาคม 2566) ดี เป็นสิ่งที่ทำได้ในสังคมประชาธิปไตย (Code Id: N22, สัมภาษณ์, วันที่ 13 ตุลาคม 2566) ดี สำหรับการสนับสนุนทางตรงเพราะจะได้รู้ถึงประเด็นสำคัญ ดีสำหรับทางอ้อมเพราะผลประโยชน์ที่จะได้รับการตอบแทน (Code Id: N23, สัมภาษณ์, วันที่ 15 ตุลาคม 2566) การกระทำใดๆ ที่มุ่งหวังให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลได้รับชัยชนะในการเลือกตั้ง หรือเพื่อสนับสนุนนโยบายสาธารณะ (Code Id: N24, สัมภาษณ์, วันที่ 16 ตุลาคม

2566) ไม่ว่าตรงและอ้อม ดีหมด ถ้าทำถูกต้องตามกฎหมาย การแสดงออกเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานในระบอบประชาธิปไตย (Code Id: N25, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) ย่อมเป็นการดี แต่การสนับสนุนทั้งทางตรง/ทางอ้อมนั้น จะต้องมีความรวดเร็ว ถูกต้องในเหตุการณ์ หรือประเด็นที่เกิดขึ้นด้วย (Code Id: N26, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) ดี ถ้าทำแล้วเกิดประโยชน์ต่อประชาชน (Code Id: N27, สัมภาษณ์, วันที่ 30 กันยายน 2566) ไม่ดี ในฐานะประชาชนควรเป็นกลางทางการเมืองไม่เข้าไปมีส่วนร่วม และไม่ฝักใฝ่พรรคการเมืองใด นักการเมืองคนใด หรือผู้มีอำนาจทางการเมืองคนใด โดยไม่ควรชี้ชวน กดดัน หรือบังคับให้คนอื่นๆ ให้การสนับสนุนทรัพย์สิน สถานที่ เวลา หรือสิ่งอำนวยความสะดวกใดๆ เพื่อเอื้อประโยชน์หรือสนับสนุนกิจกรรมใดๆ ทางการเมือง หรือองค์กรการเมือง หรือสมาชิกองค์กร เพื่อเป็นการช่วยเหลือทางการเมืองทั้งทางตรงและทางอ้อม ยกเว้นเป็นการสนับสนุนกระบวนการทางประชาธิปไตยที่กระทำได้ตามที่กฎหมายกำหนด (Code Id: N28, สัมภาษณ์, วันที่ 1 ตุลาคม 2566) อาจจะดีหรือไม่ดี ขึ้นอยู่กับความชอบส่วนตัวของประชาชน (Code Id: N29, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) เป็นสิ่งดีเพราะล้วนเป็นส่วนหนึ่งของการมีส่วนร่วมทางการเมืองซึ่งนั่นเป็นหน้าที่พลเมืองพึงกระทำอยู่แล้ว (Code Id: N30, สัมภาษณ์, วันที่ 28 กันยายน 2566)

สรุปได้ว่า “การสนับสนุนทางตรง/ทางอ้อม” การสนับสนุนทั้งสองด้านนี้จะเกิดประโยชน์มากน้อยแค่ไหนก็ขึ้นอยู่กับว่าเราสนับสนุนคนแบบไหน จะสนับสนุนอย่างไร เพราะมีหลายวิธีการแต่ท้ายที่สุดเราก็ควรเลือกคนที่จะทำประโยชน์สูงสุดให้เกิดแก่ทุกคนมากกว่าที่จะทำให้เกิดประโยชน์ต่อคนๆ เดียวหรือกลุ่มคนเพียงเล็กน้อย

4.2.13 ผลการวิเคราะห์บทบาทการจัดการทางการเมืองด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียนในยุคดิจิทัล : ประโยชน์ที่จะได้จากการเมืองสมัยใหม่

ปัจจุบันปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองมีสถานการณ์รุนแรงขึ้นทำให้เกิดการประท้วงและชุมนุมเพื่อเรียกร้องสิทธิประโยชน์มากมาย การมีส่วนร่วมทางการเมืองสมัยใหม่จึงมีคุณค่าเชิงบวกและต้องการความเท่าเทียมความหลากหลายเพื่อนำไปสู่สิ่งที่ดีกว่า ดังนั้นการเมืองสมัยใหม่จึงนับว่าเป็นสิ่งที่ดีที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น (Code Id: N1, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) การเมืองสมัยใหม่ เป็นเรื่องที่ดีที่มีการเปิดกว้างทางความคิด การแสดงออก ตลอดจนวิถีการปฏิบัติเกี่ยวกับการเมืองที่สัมพันธ์กับยุคสมัย และต้องเคารพสิทธิของผู้อื่น (Code Id: N2, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) “ประโยชน์ที่จะได้จากการเมืองสมัยใหม่” ดีทั้งหมด ถ้าเป็นประโยชน์ต่อประชาชนอย่างแท้จริง ส่งตรงถึงประชาชนอย่างแท้จริง ประโยชน์ต้องไม่มีนัยสำคัญใดๆ ต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง (Code Id: N3, สัมภาษณ์, วันที่ 23 กันยายน 2566) จริงๆ แล้วการเมืองไม่ว่าสมัยเก่าหรือใหม่ ก็ควรที่จะต้องสร้างประโยชน์ให้กับประเทศชาติอยู่แล้วตามหลักการ ต่างแค่การเมืองต้องเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย เพื่อให้เข้ากับคนในยุคสมัยนั้นๆ ตามความเชื่อที่คนปัจจุบันเชื่อถือกัน (Code Id: N4, สัมภาษณ์, วันที่ 26

กันยายน 2566) การเข้าถึงข้อมูล ข้อมูลและเทคโนโลยี การใช้เทคโนโลยีและการสื่อสารทันสมัยช่วยให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลและข่าวสารได้ง่ายขึ้น ซึ่งส่งผลให้มีการเข้าใจเรื่องราวและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้มากขึ้น (Code Id: N5, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) ดี เพราะการเมืองในสมัยใหม่ รับฟังเสียงของประชาชน และมีการทำตามนโยบายที่ให้ไว้กับประชาชนอย่างจริงจัง ตลอดจนการเมืองในสมัยใหม่ล้วนแล้วแต่ทุ่มเทแรงกายเพื่อพัฒนาประเทศอย่างแท้จริง (Code Id: N6, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) ดี หากประโยชน์นั้นเกิดขึ้นกับส่วนรวมไม่ใช่กับคนเดียว (Code Id: N7, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) สำคัญอยู่ที่ประชาชนเข้าใจคำว่า “การเมืองสมัยใหม่” มากน้อยเพียงใด ตราบใดที่ประชาชนยังไม่เข้าใจการเมืองสมัยใหม่ว่าเป็นอย่างไร ก็เข้าอีหรอบเดิมในการซื้อสิทธิขายเสียง ซึ่งภาครัฐควรให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการเมืองสมัยใหม่ให้เข้าใจมากยิ่งขึ้นทุกช่องทางการประชาสัมพันธ์ และยังมีกลุ่มการเมืองบางกลุ่มที่คอยล้างสมองประชาชนให้เปลี่ยนแนวความคิดในการเปลี่ยนแปลงการปกครองในระบบรัฐสภาโดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข เป็นแบบการปกครองแบบอื่นแล้วเรียกว่าเป็นการเมืองสมัยใหม่ เป็นต้น (Code Id: N8, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) จากการตั้งข้อสังเกตส่วนตัวคิดว่ามีทั้งดีและไม่ดี ดี คือการเมืองสมัยใหม่ โดยเฉพาะเยาวชนหันมาให้ความสนใจการเมืองมากขึ้นได้มุมมองใหม่ๆ หรือแม้กระทั้งแนวคิดที่เหมาะสมให้ปรับตามยุคปัจจุบันไม่ดี คือ เพราะการเมืองไม่ได้มีแต่คุณค่าเชิงบวกอย่างสิทธิมนุษยชน ประชาธิปไตย ความเท่าเทียม และความหลากหลายเท่านั้น แต่บางครั้งใช้ไปในทางที่ผิด เช่น ความสุดขั้ว การสร้างเกลียดชังต่อบุคคลอื่น การละเมิดสิทธิคนอื่นๆ เป็นต้น (Code Id: N9, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) ดี เพื่อพัฒนาประเทศชาติ (Code Id: N10, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) การเมืองสมัยใหม่เป็นการเมืองที่เปิดกว้างและมีส่วนร่วมของประชาชนมากขึ้น ซึ่งจะช่วยให้ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการกำหนดอนาคตของประเทศได้มากขึ้น (Code Id: N11, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 2 ตุลาคม 2566) ดี เพราะเป็นแนวคิดที่เหมาะสมกับเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน (Code Id: N12, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 4 ตุลาคม 2566) ส่งเสริมประชาธิปไตย การเมืองสมัยใหม่เป็นรากฐานสำคัญของระบอบประชาธิปไตย โดยเป็นระบบการเมืองที่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทางการเมืองผ่านการเลือกตั้งและตัวแทนของประชาชน ช่วยให้ประชาชนมีสิทธิและเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมทางการเมือง (Code Id: N13, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) ประโยชน์ที่จะได้จากการเมืองสมัยใหม่ ก็ถือว่า มีทั้งดีและไม่ดีในตัวนะ เพราะทุกวันนี้ คนเข้ามาเล่นการเมืองก็หวังแต่ประโยชน์ ส่วนตน จนลืมปัญหาปากท้องของประชาชนตาดำๆ (Code Id: N14, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) มีทั้งดีและไม่ดีในตัวนะ เพราะทุกวันนี้ คนเข้ามาเล่นการเมืองก็หวังแต่ประโยชน์ ส่วนตน จนลืมปัญหาปากท้องของประชาชนตาดำๆ (Code Id: N15, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) การเมืองสมัยใหม่มักสนับสนุนความหลากหลายทางวัฒนธรรม ความหลากหลายทางเพศ และความหลากหลายทางระบบค่านิยม นี่เป็นพื้นที่ที่สามารถเสริมสร้างความเข้าใจและความสงบเสริมใน

สังคม (Code Id: N16, สัมภาษณ์, วันที่ 11 ตุลาคม 2566) การเมืองสมัยใหม่มีทั้งข้อดีและข้อเสีย ซึ่งขึ้นอยู่กับการทำงานของระบบการปกครองและวัตถุประสงค์ทางสังคม (Code Id: N17, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) การเมืองสมัยใหม่ก็สามารถก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมได้ แต่หากการเมืองสมัยใหม่ดำเนินไปอย่างขาดความรับผิดชอบและก่อให้เกิดปัญหาและความขัดแย้ง การเมืองสมัยใหม่ก็อาจส่งผลเสียต่อสังคมได้ (Code Id: N18, สัมภาษณ์, วันที่ 8 ตุลาคม 2566) การเมืองสมัยใหม่ในยุคดิจิตอลนี้ทำให้ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่รวดเร็วแต่ก็ต้องพิจารณาข้อมูลนั้นๆ อย่างละเอียด เพราะอาจถูกหลอกได้หากขาดการพิจารณา (Code Id: N19, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) หากว่าทำแล้วเกิดประโยชน์สูงสุดก็เป็นเรื่องที่ดี เพราะฉะนั้นแล้วความคาดหวังของประชาชนทุกคนจึงอยากเห็นนักการเมืองทำหน้าที่ของตนในฐานะที่เป็นตัวแทนของประชาชนอย่างแท้จริง (Code Id: N20, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) ดี เป็นมุมมองใหม่ๆ ที่เราไม่รู้ และได้เรียนรู้ไปด้วย ถึงแนวทางใหม่ๆที่แตกต่างออกไป (Code Id: N21, สัมภาษณ์, วันที่ 3 ตุลาคม 2566) การเมืองสมัยใหม่เป็นระบบการเมืองที่มุ่งเน้นการสร้างความเป็นธรรมและเท่าเทียมในสังคม โดยให้ประชาชนทุกคนมีโอกาสมีส่วนร่วมในทางการเมืองอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่คำนึงถึงเชื้อชาติ ศาสนา เพศ หรือฐานะทางสังคม (Code Id: N22, สัมภาษณ์, วันที่ 13 ตุลาคม 2566) ดี เพราะข่าวสารและการปฏิบัติต่อหน้าที่กับพลเมืองของประเทศนี้ได้รับรู้ทุกประเด็น (Code Id: N23, สัมภาษณ์, วันที่ 15 ตุลาคม 2566) ประโยชน์ที่จะได้จากการเมืองสมัยใหม่ มีทั้งข้อดีและข้อเสีย “ในด้านข้อดี” ได้แก่ (ประชาธิปไตย) ประชาชนมีสิทธิมีเสียงมากขึ้น ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ประชาชนมีสิทธิเลือกผู้แทน (การพัฒนา) สังคมมีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว เศรษฐกิจมีการเติบโต เทคโนโลยีมีการพัฒนา (ความเท่าเทียม) ทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกัน ทุกคนมีโอกาสเท่าเทียมกัน ทุกคนได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย “ส่วนข้อเสีย” ได้แก่ความเหลื่อมล้ำ ช่องว่างระหว่างคนรวยและคนจนกว้างขึ้น คนรวยมีอำนาจมากกว่าคนจน คนจนมีโอกาสน้อยกว่าคนรวย (การคอรัปชัน) นักการเมืองโกงกินเงินภาษี นักการเมืองใช้เงินซื้อเสียง นักการเมืองใช้อำนาจในทางที่ผิด (ความวุ่นวาย) สังคมมีความขัดแย้งมากขึ้น เกิดปัญหาความรุนแรง เกิดปัญหาความวุ่นวาย (Code Id: N24, สัมภาษณ์, วันที่ 16 ตุลาคม 2566) ดี เป็นการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่ โดยเฉพาะอินเตอร์ เข้าถึงประชาชนได้ทุกท้องที่ เป็นต้น (Code Id: N25, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) ดี เพราะประโยชน์ที่จะได้จากการเมืองสมัยใหม่นั้น จะให้รู้จักสภาพของความเป็นจริงตามเหตุการณ์และปรากฏการณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน (Code Id: N26, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) ดี เพราะจะทำให้เราได้รับรู้รับทราบสิ่งที่เราควรจะได้รับ (Code Id: N27, สัมภาษณ์, วันที่ 30 กันยายน 2566) ดี เพราะประโยชน์ที่จะได้จากการเมืองสมัยใหม่ เนื่องจาก “การเมืองสมัยใหม่” เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งเป็นคุณลักษณะสำคัญอย่างหนึ่งของการเมืองสมัยใหม่ เป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดการขยายขอบข่ายของการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง อาจจะทำให้ประชาชนมีอำนาจควบคุมรัฐบาลมากขึ้น ทำให้ประชาชนมีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรง และมีผลต่อการ

ปฏิบัติงานของรัฐบาล เช่น การไปออกเสียงเลือกตั้ง เพื่อรักษาผลประโยชน์ของตน ยิ่งการตัดสินใจของประชาชน ขึ้นอยู่กับการคำนึงถึงผลประโยชน์ของชนส่วนใหญ่มากเท่าไหร่ ก็จะทำให้การแสวงหาความเข้มแข็งของคุณค่าร่วมกันในสังคมมากขึ้นเท่านั้น (Code Id: N28, สัมภาษณ์, วันที่ 1 ตุลาคม 2566) เราต้องมองให้เห็นว่าการเมืองให้ประโยชน์เช่นไร เราควรทำประโยชน์หรือทำหน้าที่อย่างไรในฐานะที่เป็นพลเมืองของประชาธิปไตย (Code Id: N29, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) กรณีที่การเมืองสมัยใหม่ได้รับการปฏิรูปที่ดี ประโยชน์ที่ได้รับจาการเมืองสมัยย่อมดีอยู่แล้ว แต่หากการเมืองสมัยใหม่ยังย่ำอยู่กับที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงก็คงหาประโยชน์อันใดขึ้นมามิได้ (Code Id: N30, สัมภาษณ์, วันที่ 28 กันยายน 2566)

สรุปได้ว่า “ประโยชน์ที่จะได้จากการเมืองสมัยใหม่” มองได้ในหลายมิติ อยู่ที่ว่าเราจะรับหรือเสพเอาสิ่งใดเป็นพิเศษการเมืองสมัยใหม่เกิดขึ้นหลายรูปแบบ อาทิเช่น การเมืองผ่านสื่อดิจิตอล คือ เสพความรู้ด้านการเมืองผ่านเทคโนโลยีต่างๆ เพียงมีโทรศัพท์มือถือ มีอินเทอร์เน็ตก็สามารถติดตามข่าวสารที่อยากรู้ได้อย่างรวดเร็ว เพราะฉะนั้นแล้วการเมืองสมัยใหม่จะทำให้เราได้เห็นมุมมองที่แตกต่างกันไปในทุกวันมีความรวดเร็วของข้อมูลที่จะเกิดขึ้น ดังนั้น เราควรมีวิจารณญาณเป็นอย่างมากในการเก็บเอาประโยชน์เหล่านี้ที่เกิดขึ้นด้วยความรวดเร็ว

4.2.14 ผลการวิเคราะห์บทบาทการจัดการทางการเมืองด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียนในยุคดิจิทัล : การแสดงความคิดเห็น

การแสดงความคิดเห็นนับได้ว่าเป็นอิสระทางความคิดที่เกิดขึ้นของแต่ละบุคคล บางครั้งความคิดเห็นอาจจะไม่ตรงกันแต่สิ่งสำคัญคือการแสดงความคิดเห็นก็ถือว่าเป็นการช่วยเพิ่มทางเลือกในทิศทางที่ดีขึ้นดังนั้นจึงต้องยึดผลประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตนในการแสดงความคิดเห็น (Code Id: N1, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) การแสดงความคิดเห็นพื้นฐานต้องเคารพสิทธิผู้อื่น การไม่ละเมิดผู้อื่น อยู่ภายใต้กฎหมาย กฎกติกาที่กำหนด (Code Id: N2, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) “การแสดงความคิดเห็น” ควรเป็นการแสดงความคิดเห็นที่เป็นกลางและถูกต้อง ไม่ลำเอียงอยู่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง มีความเป็นธรรมต่อเรื่องที่แสดงความคิดเห็น (Code Id: N3, สัมภาษณ์, วันที่ 23 กันยายน 2566) ควรแสดงให้มีความสร้างสรรค์ กล่าวคือแสดงหลักการตามเหตุและผลของตน โดยปราศจากอคติ ไม่ใช้คำหยาบ ดูหมิ่น ทำร้ายจิตใจผู้อื่น ให้แสดงความเห็นด้วยความเมตตาต่อคนอื่น ให้เราคิดว่า เราไม่ชอบคำพูดแบบไหน ก็ไม่ควรใช้คำพูดนั้นต่อคนอื่น (Code Id: N4, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) ต้องสร้างสรรค์และสุภาพ การแสดงความคิดเห็นควรเป็นอย่างสร้างสรรค์และสุภาพ เพื่อประสิทธิภาพในการสื่อสาร หลีกเลี่ยงคำหยาบคายหรือการโจมตีทางบุคคล ระมัดระวังที่ใช้คำ คำศัพท์และวาจาควรถูกคิดให้ดีเพื่อป้องกันความเข้าใจผิด เสนอเหตุผล ทำให้ความคิดเห็นของคุณมีนัยสำคัญโดยการเสนอเหตุผลหรือข้อมูลที่รองรับความคิดเห็นของคุณ (Code Id: N5, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) การแสดงความคิดเห็นที่ดีนั้นควรอยู่ในความถูกต้อง และความพอดี แสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลไม่พาดพิงบุคคลอื่นให้เกิด

ความเสียหาย และไม่แสดงเหตุผลด้วยอารมณ์ (Code Id: N6, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) มีมูล เป็นกลาง และเป็นประโยชน์ แสดงความคิดเห็นผ่านการ คิด วิเคราะห์ แยกแยะ จากข้อเท็จจริง นำไปสู่การปรับปรุง (Code Id: N7, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) ควรเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล 6 ประการ คือ 1. หลักนิติธรรม 2. หลักคุณธรรม 3. หลักความโปร่งใส 4. หลักความมีส่วนร่วม 5. หลักความรับผิดชอบ 6. หลักความคุ้มค่า และควรระมัดระวังในการแสดงความคิดเห็น อาจมีความผิดตามพรบ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA), พรบ. ว่าด้วยการกระทำผิดทางคอมพิวเตอร์, กฎหมายอาญาและกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย (Code Id: N8, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) ต้องมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่จะพูดแสดงความคิดเห็น ไม่มีอคติหรือความลำเอียง ไม่พูดเพื่อเอาชนะ ดูถูก ข่มขู่ พูดด้วยความคึกคะนอง หรือพาดพิงผู้อื่นให้ได้รับความเสียหาย และไม่ขัดกับกฎหมาย (Code Id: N9, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) อยู่ในกรอบของกฎหมายที่พึงกำหนดไว้ (Code Id: N10, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) การแสดงความคิดเห็นเป็นสิ่งที่ดี เนื่องจากช่วยให้ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและมุมมองต่างๆ เกี่ยวกับประเด็นต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม (Code Id: N11, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 2 ตุลาคม 2566) ยึดหลักฐานตามข้อมูลเชิงประจักษ์ และความถูกต้องตามหลักวิชาการ (Code Id: N12, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 4 ตุลาคม 2566) การแสดงความคิดเห็นเป็นสิทธิและเสรีภาพของประชาชน เป็นสิ่งที่ควรส่งเสริมและสนับสนุน แต่การแสดงความคิดเห็นก็ควรเป็นไปอย่างมีหลักการและจริยธรรม เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสังคม (Code Id: N13, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) การแสดงความคิดเห็น ควรอยู่ในกรอบ พอเหมาะ พอดี ไม่เสียดแทง จนเกิดประเด็นปัญหาต่อตน และสังคม (Code Id: N14, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) การแสดงความคิดเห็นที่มีคุณภาพและเป็นสร้างสรรค์ช่วยสร้างการสนทนาที่สำคัญและสามารถส่งเสริมการเรียนรู้และการเข้าใจต่อหนึ่งความต้องการหรือประเด็นที่ถูกนำเสนอ (Code Id: N15, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) การแสดงความคิดเห็นมีบทบาทในการสร้างสังคมที่มีความหลากหลายและการเสริมสร้างการโต้แย้ง ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเสริมสร้างการเรียนรู้ (Code Id: N16, สัมภาษณ์, วันที่ 11 ตุลาคม 2566) แสดงความคิดเห็นที่มีมารยาท หลีกเลี่ยงการใช้ภาษาหยาบคายหรือไม่เหมาะสม (Code Id: N17, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) การแสดงความคิดเห็นควรเป็นไปในทางสร้างสรรค์ เป็นประโยชน์ต่อสังคมและผู้อื่น (Code Id: N18, สัมภาษณ์, วันที่ 8 ตุลาคม 2566) เป็นหลักการที่ดีแต่จะต้องให้เป็นการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ส่งผลเสียต่อผู้อื่น (Code Id: N19, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) ควรเป็นอิสระ แต่เป็นอิสระที่อยู่ในกรอบของคุณธรรม จริยธรรมที่ทุกคนย่อมรับได้ การแสดงความคิดเห็นที่ดีควรทำให้เกิดประโยชน์ต่อทุกคนมิใช่ว่าทำไปตามใจตัวเอง (Code Id: N20, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) ควรแสดงออกเชิงสร้างสรรค์ ไม่แตกแยก อยู่บนหลักการที่ถูกต้องเสมอ (Code Id: N21, สัมภาษณ์, วันที่ 3 ตุลาคม 2566) ดี ควรตั้งอยู่บนการเคารพสิทธิส่วนบุคคล และตั้งอยู่บนการแสดงความเห็น

โดยสุจริต เพราะการแสดงความคิดเห็นจะทำให้ก่อให้เกิดสิ่งใหม่ๆ หากไม่มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจะทำให้องค์ความรู้ไม่มีการพัฒนา และมีแนวโน้มจะกลายเป็นเด็จการในที่สุด (Code Id: N22, สัมภาษณ์, วันที่ 13 ตุลาคม 2566) ควรเป็นแนวทางการนำไปสู่ประโยชน์และผลสัมฤทธิ์ (Code Id: N23, สัมภาษณ์, วันที่ 15 ตุลาคม 2566) การแสดงความรู้สึก นึกคิด หรือมุมมองของบุคคลเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง การแสดงความคิดเห็น มีหลายรูปแบบ เช่น “การพูด” พูดแสดงความคิดเห็นในที่ประชุม หรือพูดคุยกับผู้อื่น “การเขียน” เขียนบทความ จดหมาย หรือข้อความแสดงความคิดเห็น “การวาดภาพ” วาดภาพเพื่อแสดงความคิดเห็น “การแสดง” แสดงละครหรือภาพยนตร์เพื่อแสดงความคิดเห็น (Code Id: N24, สัมภาษณ์, วันที่ 16 ตุลาคม 2566) เป็นสิ่งดีในระบอบการเมืองประชาธิปไตย และแสดงออกถึงการมีส่วนร่วมด้วยของประชาชน (Code Id: N25, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) การแสดงความคิดเห็นจะต้องมีความเป็นกลาง มีข้อมูลที่มาจากความถูกต้องเป็นจริง และมีการตัดสินใจโดยใช้เหตุผลที่มาจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือถูกต้องชัดเจน (Code Id: N26, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) เป็นการเขียนที่ประกอบด้วยข้อมูลอันเป็นข้อเท็จจริงกับการแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ความคิดเห็นควรจะมีเหตุผลและเป็นไปในทางสร้างสรรค์ (Code Id: N27, สัมภาษณ์, วันที่ 30 กันยายน 2566) ควรแสดงความคิดเห็นอย่างตั้งใจ ใช้ความคิดพิจารณาหาเหตุผลเพื่อประกอบการแสดงความคิดเห็น มีความยุติธรรม ไม่เข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ไม่นำอารมณ์ชอบหรือไม่ชอบส่วนตัวมาเกี่ยวข้อง พูดอย่างมีมารยาทใช้คำที่สุภาพ ไม่พูดให้เกิดความขัดแย้งกัน พูดให้ตรงประเด็น เป็นต้น (Code Id: N28, สัมภาษณ์, วันที่ 1 ตุลาคม 2566) ควรแสดงความคิดเห็นบนหลักเหตุและผล ไม่ใช่ความชอบความเกลียดส่วนบุคคล (Code Id: N29, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) การแสดงความคิดเห็นคนเริ่มต้นจากการฟังและเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น แสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ แตกต่างได้แต่ไม่แตกแยก (Code Id: N30, สัมภาษณ์, วันที่ 28 กันยายน 2566)

สรุปได้ว่า “การแสดงความคิดเห็น” ในโลกปัจจุบันหรือโลกออนไลน์นี้ การแสดงความคิดเห็นถือได้ว่าเปิดกว้างเป็นอย่างมากด้วยว่าเป็นโลกที่เทคโนโลยีนั้นมีความทันสมัยเป็นอย่างยิ่ง การแสดงความคิดเห็นถือเป็นอิสระของแต่ละบุคคลที่สามารถจะพึ่งกระทำได้ แต่อย่างไรก็ตามควรแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่เหมาะที่ควร ไม่พาดพิงใคร หรือสร้างความคิดเห็นที่จะทำให้สังคมเกิดความวุ่นวายหรือความแตกแยก

4.2.15 ผลการวิเคราะห์บทบาทการจัดการทางการเมืองด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียนในยุคดิจิทัล : การกดถูกใจ

การกดถูกใจ คำว่า “ถูกใจ” ก็หมายถึงข้อความหรือสิ่งที่โดนใจที่เราชื่นชอบและตรงใจ แต่บางครั้งการกดถูกใจก็อาจสื่อถึงความคิดของผู้กดถูกใจดังนั้นจึงควรกดแสดงเฉพาะในสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสมไม่เป็นปัญหาต่อผู้อื่นและส่วนรวม (Code Id: N1, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) ควรกระทำด้วยความจริงใจที่ผ่านการพิจารณาไตร่ตรองในเรื่องนั้นๆ อย่างถี่ถ้วน (Code Id: N2,

สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) “การกดถูกใจ” ควรถูกใจในข้อความที่ไม่สร้างความเสียหายให้กับบุคคลอื่น (Code Id: N3, สัมภาษณ์, วันที่ 23 กันยายน 2566) กดในเรื่องที่ชอบ และเจ้าของโพสต์ไม่ควรจะขาดหวังอะไรจากการกดไลก์มากไป (Code Id: N4, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) การกดถูกใจในทางออนไลน์เป็นเรื่องส่วนบุคคลและขึ้นอยู่กับความสะดวกสบายและความพอใจของคุณเอง สำคัญที่สุดคือที่แท้จริง, ควรทำตามสไตล์และบุคลิกภาพของคุณเอง (Code Id: N5, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) การกดถูกใจนั้น ต้องไตร่ตรองให้ดีเสียก่อนว่าข้อมูลนั้นถูกต้องหรือไม่ หากถูกต้องจึงจะถูกใจให้กำลังใจ (Code Id: N6, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) เป็นไปตามความต้องการของตัวเราเองได้แต่ต้องพิจารณาประโยชน์ที่จะได้ต่อตนเองและผู้อื่น (Code Id: N7, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) เป็นไปในทางสร้างสรรค์ ตามหลักธรรมาภิบาล 6 ประการ คือ 1. หลักนิติธรรม 2. หลักคุณธรรม 3. หลักความโปร่งใส 4. หลักความมีส่วนร่วม 5. หลักความรับผิดชอบ 6. หลักความคุ้มค่า และควรระมัดระวังในการแสดงความคิดเห็น อาจมีความผิดตามพรบ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA), พรบ. ว่าด้วยการกระทำผิดทางคอมพิวเตอร์, กฎหมายอาญาและกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย (Code Id: N8, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) การกดถูกใจก็เป็นการแสดงความคิดเห็นอย่างหนึ่งที่มีต่อสิ่งที่เราชอบ (Code Id: N9, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) ถูกใจในสิ่งที่ถูกต้องและถูกกฎหมาย (Code Id: N10, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) การกดถูกใจเป็นสิ่งที่ดี เนื่องจากช่วยให้ผู้สร้างเนื้อหาต่างๆ สามารถรับรู้ถึงความคิดเห็นของผู้อื่น และช่วยให้ผู้สร้างเนื้อหาต่างๆ สามารถปรับปรุงเนื้อหาของตนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น (Code Id: N11, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 2 ตุลาคม 2566) การแสดงความพอใจหรือเห็นด้วย (Code Id: N12, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 4 ตุลาคม 2566) เป็นการแสดงออกอย่างมีเหตุผล การกดถูกใจควรเป็นการแสดงออกอย่างมีเหตุผล ไม่ใช้เพื่อจุดประสงค์ในการหลอกลวงหรือบิดเบือนความจริง (Code Id: N13, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) การกดถูกใจ ดูจากสิ่งที่ไปกด ว่าเป็นสื่อ ในแนวไหน ถ้าเป็นประโยชน์ต่อตนเองและไม่กระทบต่อคนอื่น และสังคมควรกดใจ แต่ถ้าสร้างปัญหาที่หลักไม่ควรกด (Code Id: N14, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) การกดถูกใจมีความหลากหลายในแต่ละแพลตฟอร์ม และควรใช้ได้อย่างสร้างสรรค์และมีมารยาท การสร้างการเชื่อมโยงและสนับสนุนทางสังคมที่เพียงเล็กน้อยนี้สามารถมีผลในการเสริมสร้างความสัมพันธ์และเข้าร่วมในชุมชนออนไลน์ (Code Id: N15, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) การกดถูกใจมีบทบาทในการสร้างความสนใจและปฏิสัมพันธ์ในโลกออนไลน์ แต่ในบางกรณีก็สำคัญที่จะรักษาความสมดุลของการโต้ตอบและการสื่อสารในรูปแบบอื่นๆ อีกด้วย (Code Id: N16, สัมภาษณ์, วันที่ 11 ตุลาคม 2566) ควรระมัดระวังเมื่อกดถูกใจบนเนื้อหาที่อาจทำให้คุณมีการแสดงถึงตัวตนที่ไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม (Code Id: N17, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) การกดถูกใจโพสต์ที่มีข้อมูลหรือความรู้ที่เป็นประโยชน์ (Code Id: N18, สัมภาษณ์, วันที่ 8 ตุลาคม 2566) หากเป็นข้อมูลที่ดีและมีประโยชน์ (Code Id: N19, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่

29 กันยายน 2566) ประชาชน นักการเมือง ควรรู้เท่าทันสื่อต่างๆ ไม่ควรเป็นทาสของการบริโภคข่าว ควรมีสติและปัญญาพิจารณาอย่างรอบคอบ (Code Id: N20, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) ควรกดถูกใจ ในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม สร้างสรรค์ เป็นประโยชน์ (Code Id: N21, สัมภาษณ์, วันที่ 3 ตุลาคม 2566) การกดถูกใจตามแพลตฟอร์มออนไลน์ต่างๆ สามารถกดได้ตามความรู้สึกนึกชอบของตนโดยสุจริต (Code Id: N22, สัมภาษณ์, วันที่ 13 ตุลาคม 2566) ขึ้นอยู่กับความชอบหรือไม่จากบุคคลคนนั้น (Code Id: N23, สัมภาษณ์, วันที่ 15 ตุลาคม 2566) กดถูกใจที่ดีควรเป็นการแสดงความชอบ โดยกดถูกใจเนื้อหาที่เราชอบ “เห็นด้วย” ดีหรือเป็นการสนับสนุนโดยกดถูกใจเนื้อหาจากผู้สร้างเนื้อหาที่เราชื่นชอบ “สนับสนุน” เพื่อเป็นกำลังใจให้ผู้สร้างเนื้อหา และเป็นการให้กำลังใจ โดยกดถูกใจเนื้อหาที่เราประทับใจ “ชอบ” รวมถึงเนื้อหาที่เราอยากให้กำลังใจ ข้อควรระวัง “ไม่ควร” กดถูกใจเนื้อหาที่มีเนื้อหาที่เป็นเท็จ สร้างความเกลียดชัง ยั่วยุให้เกิดความรุนแรง เนื้อหาที่ลามกอนาจาร และเนื้อหาที่ละเมิดลิขสิทธิ์ การกดถูกใจเป็นการแสดงออกอย่างง่ายๆ แต่ควรใช้ด้วยความรับผิดชอบและวิจารณญาณ (Code Id: N24, สัมภาษณ์, วันที่ 16 ตุลาคม 2566) เป็นสิทธิส่วนบุคคลที่จะชอบหรือไม่ชอบ แต่สำคัญขอให้อยู่ในหลักการความถูกต้อง (Code Id: N25, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) จะต้องมีการคำนึงถึงความเหมาะสม (Code Id: N26, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) ควรจะมีเหตุผลและเป็นไปในทางสร้างสรรค์ (Code Id: N27, สัมภาษณ์, วันที่ 30 กันยายน 2566) ควรกดถูกใจ โดยดูว่าเนื้อหาของโพสนั้นที่กดถูกใจดูสมเหตุสมผล สอดคล้องกับชื่อของปุ่มนี้ เพราะรู้สึกว่า โพสต์นั้นมีความเกี่ยวข้องกับเรา โพสนั้น มีไลค์น้อยเกินไป คุณจึงช่วยกดไลค์ให้มีจำนวนไลค์เพิ่มมากขึ้นเป็นการให้กำลังใจ เพราะโพสต์นั้นมีประโยชน์ต่อส่วนรวม (Code Id: N28, สัมภาษณ์, วันที่ 1 ตุลาคม 2566) กดถูกใจตามใจที่คิด ไม่ใช่กดเพื่อให้รู้ว่ากด (Code Id: N29, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) การกดถูกใจควรกดถูกใจในสิ่งที่สร้างสรรค์ ไม่ช่วยกดเพื่อสร้างยอดไลค์ ควรเพิกเฉยต่อ โพสต์ที่ไม่เป็นประโยชน์ต่อสังคม (Code Id: N30, สัมภาษณ์, วันที่ 28 กันยายน 2566)

สรุปได้ว่า “การกดถูกใจ” เป็นสิทธิส่วนบุคคลที่พึงจะกระทำหรือไม่กระทำก็ได้ แต่หากว่าอยากกระทำก็ควรคำนึงถึงประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นด้วยจะเป็นการดีมาก

4.2.16 ผลการวิเคราะห์บทบาทการจัดการทางการเมืองด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียนในยุคดิจิทัล : การแชร์

การแชร์นั้นเป็นการส่งต่อข้อมูลให้ผู้อื่นรับรู้ ดังนั้นการแชร์ข้อมูลจึงควรเป็นสิ่งที่ถูกต้องและเป็นประโยชน์และก่อนการแชร์ควรตรวจสอบข้อมูลว่าจริงเท็จประการใดไม่แชร์ข้อมูลที่ทำให้ผู้อื่นเสียหาย (Code Id: N1, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) การแชร์ ควรศึกษาข้อมูลที่ประสงค์จะแชร์ก่อนว่าเป็นข้อมูลที่ถูกต้อง เป็นข้อมูลที่สร้างผลกระทบต่อบุคคล องค์กร สังคม หรือไม่ (Code Id: N2, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) “การแชร์” ควรแชร์ในสิ่งที่ดี เป็นประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม ไม่สร้างความเสียหายให้กับบุคคลอื่น (Code Id: N3, สัมภาษณ์, วันที่ 23 กันยายน 2566) ให้พิจารณาว่าสิ่งที่แชร์มีประโยชน์กับคนอื่นหรือไม่ ถ้ามีประโยชน์ก็แชร์ได้ แต่ถ้า

เป็นข้อมูลที่สร้างความขัดแย้ง หรือความเข้าใจผิด หรือเป็นเรื่องที่ไม่เป็นประโยชน์กลับทำให้ผู้รับข้อมูลเศร้าหมอง ก็ไม่ต้องแชร์ สักแต่ว่าเห็นและผ่านไป (Code Id: N4, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) การแชร์ข้อมูลหรือสิ่งต่างๆ บนโลกออนไลน์ควรทำได้อย่างมีความรับผิดชอบและมีสติสัมพันธ์เพื่อป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้ นี่คือบางแนวทางที่ควรพิจารณาเมื่อคิดจะแชร์ข้อมูลหรือสิ่งต่างๆ ในสื่อออนไลน์ (Code Id: N5, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) การแชร์นั้นเป็นการแบ่งปันข่าวสารให้ผู้อื่นรับทราบ แต่หากในกรณีที่แชร์ข้อมูลอันเป็นเท็จก็จะถือว่าเป็นการส่งข้อมูลที่ไม่ถูกต้องให้กับผู้อื่น ถูกดำเนินคดีทางกฎหมาย เพราะฉะนั้นควรตรวจสอบให้ดีเสียก่อนแชร์ข้อมูลนั้น (Code Id: N6, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) แชร์แล้วเป็นประโยชน์กับผู้ถูกแชร์ (Code Id: N7, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) เป็นไปในทางสร้างสรรค์ ตามหลักธรรมาภิบาล 6 ประการ คือ 1. หลักนิติธรรม 2. หลักคุณธรรม 3. หลักความโปร่งใส 4. หลักความมีส่วนร่วม 5. หลักความรับผิดชอบ 6. หลักความคุ้มค่า และควรระมัดระวังในการแสดงความคิดเห็น อาจมีความผิดตามพรบ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA), พรบ. ว่าด้วยการกระทำผิดทางคอมพิวเตอร์, กฎหมายอาญาและกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย (Code Id: N8, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) ควรแชร์ข้อมูล/ข่าวที่มั่นใจว่าเป็นข่าวที่เชื่อถือได้เท่านั้นด้วยการคิด วิเคราะห์ และพิจารณาบริบทอย่างละเอียดถี่ถ้วนก่อนการแชร์เสมอ (Code Id: N9, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) ควรเลือกแชร์ในสิ่งที่เป็นประโยชน์ สิ่งสร้างสรรค์ และถูกกฎหมาย (Code Id: N10, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) ข่าวสารสามารถเผยแพร่ไปยังผู้อื่นได้อย่างรวดเร็วและกว้างขวางมากขึ้น ซึ่งจะช่วยให้ผู้คนได้รับข้อมูลข่าวสารที่หลากหลายและครบถ้วนมากขึ้น (Code Id: N11, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 2 ตุลาคม 2566) การแบ่งปันข้อมูลให้คนอื่นทราบ (Code Id: N12, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 4 ตุลาคม 2566) ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นประโยชน์ การแชร์ควรเป็นข้อมูลหรือเนื้อหาที่ถูกต้อง เชื่อถือได้ และเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น (Code Id: N13, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) การแชร์ ควรแชร์ในสิ่งที่เป็นข่าวจริง ไม่มีผลกระทบต่อตนเอง และสังคมภายหลัง (Code Id: N14, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) การแชร์เนื้อหาที่สร้างสรรค์และมีคุณค่ามีผลต่อการสร้างชุมชนและการกระจายข้อมูลที่มีความสำคัญ (Code Id: N15, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) การแชร์ (share) เป็นกิจกรรมที่พบมากในแพลตฟอร์มสื่อสังคมและอื่นๆ บนอินเทอร์เน็ต การแชร์เน้นการแบ่งปันเนื้อหาหรือข้อมูลกับผู้อื่นในชุมชนออนไลน์ นี่คือบางสิ่งที่ควรทราบเกี่ยวกับการแชร์ (Code Id: N16, สัมภาษณ์, วันที่ 11 ตุลาคม 2566) ควรตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลก่อนที่จะแชร์, เพื่อป้องกันการแพร่กระจายข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง (Code Id: N17, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) การแชร์ข่าวหรือข้อมูลที่เป็นจริงและมีประโยชน์ (Code Id: N18, สัมภาษณ์, วันที่ 8 ตุลาคม 2566) ควรพิจารณาถึงความเป็นจริง ความถูกต้องก่อนเสมอเพราะจะเป็นผลดีหรือผลเสียต่อตัวเราเองได้หากขาดการวิเคราะห์ให้ดีก่อนแชร์ข้อมูลออกไป (Code Id: N19, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) ประชาชน นักการเมือง ควรรู้เท่าทันสื่อต่างๆ ไม่ควรเป็นทาสของการบริโภคข่าว ควรมีสติและปัญญาพิจารณาอย่างรอบคอบ (Code Id: N20, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) ควรแชร์ ในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม สร้างสรรค์ เป็นประโยชน์แก่ผู้ที่จะดูต่อจากเราด้วย (Code Id: N21, สัมภาษณ์, วันที่ 3 ตุลาคม 2566) การกดแชร์ตามแพลตฟอร์มออนไลน์ต่างๆ สามารถกดได้ตามความรู้สึกนึกชอบหรือความสนใจของตนโดยสุจริต นอกจากนี้การแชร์เราสามารถ

แบ่งกลุ่มผู้รับสาร หรือคนที่สามารถเข้าถึงถึงเนื้อหาได้ หากข้อมูลหรือเนื้อหาข่าวสารนั้นๆ เป็นการละเมิดหรือลิดรอนสิทธิของผู้อื่น (Code Id: N22, สัมภาษณ์, วันที่ 13 ตุลาคม 2566) เป็นการสร้างกระแสสื่อโซเชียลให้เป็นทอดๆ ไป (Code Id: N23, สัมภาษณ์, วันที่ 15 ตุลาคม 2566) การแชร์ที่ดีควรประกอบด้วย “1. เนื้อหา” เป็นการแชร์เนื้อหาที่มีประโยชน์ น่าสนใจ ถูกต้อง เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น และมีเนื้อหาที่สร้างสรรค์ “2. แหล่งที่มา” ควรแชร์เนื้อหาจากแหล่งที่น่าเชื่อถือ แหล่งที่มีชื่อเสียง และแหล่งที่ตรวจสอบได้ “3. มารยาท” ควรแชร์เนื้อหาอย่างสุภาพ เหมาะสม ไม่สร้างความเดือดร้อนให้ผู้อื่น “4. การเคารพ” แชร์เนื้อหาโดควรยเคารพลิขสิทธิ์และความคิดเห็นของผู้อื่น “5. ความรับผิดชอบ” ควรแชร์เนื้อหาโดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นและไม่สร้างความเสียหาย ตัวอย่างการแชร์ได้แก่ การแชร์บทความ วิดีโอ รูปภาพ ลิงก์ ในส่วนข้อควรระวังไม่ควร แชร์เนื้อหาที่มีเนื้อหาที่เป็นเท็จ สร้างความเกลียดชัง ยั่วยุให้เกิดความรุนแรง ลามกอนาจาร และเนื้อหาที่ละเมิดลิขสิทธิ์ การแชร์เป็นการแบ่งปันข้อมูลอย่างไรก็ตามควรใช้ด้วยความรับผิดชอบและวิจารณญาณ (Code Id: N24, สัมภาษณ์, วันที่ 16 ตุลาคม 2566) ถ้าเป็นเนื้อหาสารประโยชน์ต่อบุคคลและส่วนรวม ดีอย่างยิ่ง สำคัญอย่ากระทบสิทธิ์ของคนอื่นและเป็นข้อความเท็จ (Code Id: N25, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) ต้องมีการพิจารณาถึงเนื้อหาข้อมูลให้ถูกต้องชัดเจนเสียก่อน จึงทำการแชร์ (Code Id: N26, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) ควรจะมีเหตุผลและเป็นไปในทางสร้างสรรค์ (Code Id: N27, สัมภาษณ์, วันที่ 30 กันยายน 2566) ควรแชร์โพสต์ที่เป็นประโยชน์และสร้างสรรค์ต่อส่วนรวม เช่น โพสต์รับสมัครงาน โพสต์การประกอบอาชีพ โพสต์การรักษาสุขภาพ เรื่องราวของความจงรักภักดี ความรัก ความเมตตา ความกล้าหาญคำพูดให้กำลังใจ (Code Id: N28, สัมภาษณ์, วันที่ 1 ตุลาคม 2566) ก่อนจะแชร์ควรตรวจสอบว่าเป็นข้อเท็จจริง มีประโยชน์ต่อผู้อื่นหรือไม่ (Code Id: N29, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) การแชร์นั้นไม่ควรแชร์สิ่งที่มีเนื้อหาความรุนแรง เพราะจะกลายเป็นความเคยชินของผู้คนในสังคม (Code Id: N30, สัมภาษณ์, วันที่ 28 กันยายน 2566)

สรุปได้ว่า “การแชร์” มีทั้งดีและไม่ดี ควรนึกถึงว่าสิ่งที่เราจะแชร์ออกไปนั้นมันจะเกิดประโยชน์ต่อตัวเองและคนอื่นอย่างไร หากเป็นการแชร์เพื่อประโยชน์ของพี่น้องประชาชนในสิ่งที่จะได้ต่างๆ ก็ควรกระทำ แต่หากว่าเป็นสิ่งที่แชร์ไปแล้วเป็นพิษร้ายต่อสังคม ทำให้สังคมเกิดความแกตแยกก็ไม่ควรกระทำ

4.2.17 ผลการวิเคราะห์บทบาทการจัดการทางการเมืองด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียนในยุคดิจิทัล : การโพสต์

การโพสต์มีเป้าหมายหลายอย่าง ไม่ว่าจะเป็นการโพสต์ความในใจ การโพสต์ข่าว การโพสต์รูปภาพเพื่อเก็บไว้ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นการโพสต์ต้องอยู่ในหลักความถูกต้องเหมาะสมไม่สร้างปัญหาให้กับผู้อื่นเพราะอาจทำให้เกิดผลเสียต่อผู้โพสต์ถึงขั้นผิดกฎหมายได้ (Code Id: N1, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) การโพสต์ ควรพิจารณาเรื่องที่จะโพสต์อย่างถี่ถ้วน โดยควรตรวจสอบสภาวะอารมณ์ความรู้สึกทั้งของตนเองและผู้อื่นด้วย ตลอดจนการตรวจสอบข้อมูลที่โพสต์นั้นมีผลต่อผู้อื่น ตนเอง องค์กร สังคมอย่างไร (Code Id: N2, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) “การโพสต์” ควรโพสต์ในสิ่งที่ดี เป็นประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม ไม่สร้างความเสียหายให้กับบุคคลอื่น (Code Id: N3,

สัมภาษณ์, วันที่ 23 กันยายน 2566) ให้พิจารณาว่าสิ่งที่แชร์มีประโยชน์กับคนอื่นหรือไม่ ถ้ามีประโยชน์ก็แชร์ได้ แต่ถ้าเป็นข้อมูลที่สร้างความขัดแย้ง หรือความเข้าใจผิด หรือเป็นเรื่องที่ไม่เป็นประโยชน์กลับทำให้ผู้รับข้อมูลเศร้าหมอง ก็ไม่ต้องแชร์ สักแต่ว่าเห็นและผ่านไป (Code Id: N4, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) ไม่ใช้สื่อคำหยาบ หลีกเลี่ยงการใช้คำหยาบหรือเนื้อหาที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้ง (Code Id: N5, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) การโพสต์ เป็นการแบ่งปันเรื่องราวต่างๆ ในชีวิตของตนเอง การเผยแพร่ข่าวสาร ช่องทางให้ความรู้ แต่ก็ต้องคำนึงถึงความถูกต้อง ไม่พาดพิงให้ร้ายผู้ใด และนำเสนอข้อมูลที่ถูกต้อง (Code Id: N6, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) โพสต์สิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ตนเอง อาจจะเป็นประโยชน์กับผู้เห็นโพสต์ด้วย (Code Id: N7, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) เป็นไปในทางสร้างสรรค์ ตามหลักธรรมาภิบาล 6 ประการ คือ 1. หลักนิติธรรม 2. หลักคุณธรรม 3. หลักความโปร่งใส 4. หลักความมีส่วนร่วม 5. หลักความรับผิดชอบ 6. หลักความคุ้มค่า และควรระมัดระวังในการแสดงความคิดเห็น อาจมีความผิดตามพรบ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA), พรบ. ว่าด้วยการกระทำผิดทางคอมพิวเตอร์, กฎหมายอาญาและกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย (Code Id: N8, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) ควรโพสต์ข้อมูล/ข่าวที่มั่นใจว่าเป็นข่าวที่เชื่อถือได้เท่านั้นด้วยการคิด วิเคราะห์ และพิจารณาบริบทอย่างละเอียดถี่ถ้วนก่อนการโพสต์เสมอ และต้องการโพสต์ต้องไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อคนอื่นๆ (Code Id: N9, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) เพื่อบอกเล่าเรื่องราวความเป็นตัวตนของเจ้าของโพสต์นั้นๆ (Code Id: N10, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) การโพสต์เป็นสิ่งที่ดี เนื่องจากช่วยให้ผู้คนสามารถแสดงออกถึงความคิดและความเชื่อของตนได้ และช่วยให้ผู้คนสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและมุมมองต่างๆ เกี่ยวกับประเด็นต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมได้ (Code Id: N11, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 2 ตุลาคม 2566) แสดงความรู้สึกนึกคิด ความรู้ เพื่อบันทึกไว้จดจำ (Code Id: N12, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 4 ตุลาคม 2566) มีความสุภาพและสร้างสรรค์ การโพสต์ควรมีความสุภาพ ไม่ใช้คำหยาบคายหรือคำพูดที่รุนแรง และควรสร้างสรรค์ ไม่ใช้เพื่อจุดประสงค์ในการโจมตีหรือทำร้ายผู้อื่น (Code Id: N13, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) การโพสต์ ก็ต้องดูก่อนว่า สิ่งที่โพสต์นั้นมันจะผิดข้อกฎหมายไหม มีผลต่อความเสียหายอะไรไหม (Code Id: N14, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) ระมัดระวังการโพสต์ทางการเมืองหรือต่างหาก หากโพสต์ทางการเมืองหรือเนื้อหาที่มีความเสี่ยงทางการเมือง ควรระมัดระวังและตรวจสอบถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น (Code Id: N15, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) การโพสต์เป็นส่วนสำคัญของการมีส่วนร่วมในชุมชนออนไลน์และสื่อสังคม ซึ่งช่วยสร้างการสื่อสารและสร้างความสัมพันธ์กับผู้ใช้งานอื่นๆ (Code Id: N16, สัมภาษณ์, วันที่ 11 ตุลาคม 2566) โพสต์เนื้อหาที่มีคุณค่า น่าสนใจ หรือสามารถสร้างประโยชน์ได้ (Code Id: N17, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) การโพสต์ข่าวหรือข้อมูลที่เป็นจริงและมีประโยชน์ (Code Id: N18, สัมภาษณ์, วันที่ 8 ตุลาคม 2566) ควรเป็นไปในทางที่สร้างสรรค์และไม่เป็นสิ่งที่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน

(Code Id: N19, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) ประชาชน นักการเมือง ควรรู้เท่าทันสื่อต่างๆ ไม่ควรเป็นทาสของการบริโภคข่าว ควรมีสติและปัญญาพิจารณาอย่างรอบคอบ (Code Id: N20, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) ควรโพสต์ ในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม สร้างสรรค์เป็นประโยชน์ (Code Id: N21, สัมภาษณ์, วันที่ 3 ตุลาคม 2566) ควรเป็นไปตามความนึกชอบของเจ้าของแอคเคาท์นั้นๆ โดยที่ไม่ไปละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น ทั้งนี้จุดประสงค์อาจเป็นการระบาย แจ้งข่าว หรือ ไดอารี่ ฯลฯ ก็ย่อมได้ (Code Id: N22, สัมภาษณ์, วันที่ 13 ตุลาคม 2566) เป็นความรู้สึก ความคิด ของคนคนนั้นว่าสิ่งที่เป็นอยู่ขณะนั้นเป็นอย่างไร (Code Id: N23, สัมภาษณ์, วันที่ 15 ตุลาคม 2566) การโพสต์ที่ดีควรเป็น โพสต์เนื้อหาที่มีประโยชน์ โพสต์เนื้อหาที่น่าสนใจ โพสต์เนื้อหาที่ถูกต้อง โพสต์เนื้อหาที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น โพสต์เนื้อหาที่สร้างสรรค์ (Code Id: N24, สัมภาษณ์, วันที่ 16 ตุลาคม 2566) ถ้าเป็นเนื้อหาสารประโยชน์ต่อบุคคลและส่วนรวม ดีอย่างยิ่ง สำคัญอย่ากระทบสิทธิ์ของคนอื่นและเป็นข้อความเท็จ (Code Id: N25, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) ต้องมีหลักการ วิธีการ เรียบเรียงข้อมูลให้เป็นลำดับขั้นตอนก่อนทำการโพสต์ (Code Id: N26, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) ควรจะมีเหตุผลและเป็นไปในทางสร้างสรรค์ (Code Id: N27, สัมภาษณ์, วันที่ 30 กันยายน 2566) ควรโพสต์คำพูดที่สร้างแรงบันดาลใจได้มากที่สุด คำพูดให้กำลังใจ ในการดำเนินชีวิตประจำวันต่อไป หรืออาจเป็นเรื่องราวที่ให้กำลังใจในแง่ของการทำงาน (Code Id: N28, สัมภาษณ์, วันที่ 1 ตุลาคม 2566) โพสต์ที่ประโยชน์ต่อผู้อื่นทางใดทางหนึ่ง (Code Id: N29, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) การโพสต์ควรโพสต์เฉพาะในสิ่งที่จำเป็น มีเนื้อหาสาระตรงกับความเป็นจริง สร้างสรรค์ และเป็นประโยชน์ (Code Id: N30, สัมภาษณ์, วันที่ 28 กันยายน 2566)

สรุปได้ว่า “การโพสต์” ถึงแม้ว่าจะเป็นสิทธิของใครของเราแต่ว่าการโพสต์ที่ดีก็ควรคำนึงถึงผลได้ผลเสียที่จะเกิดขึ้นด้วย การโพสต์ที่ดี ควรมีเนื้อหาสาระที่สร้างสรรค์และเป็นประโยชน์ต่อสังคม เกิดประโยชน์ต่อคนส่วนมาก

4.2.18 ผลการวิเคราะห์บทบาทการจัดการทางการเมืองด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียนในยุคดิจิทัล : การติดแฮชแท็ก

การติดแฮชแท็กนั้นส่วนใหญ่แล้วจะนิยมใช้แฮชแท็กที่เกี่ยวข้องกับสินค้า บริการ และแบรนด์ร่วมกับแฮชแท็กที่กำลังเป็นที่นิยม หรือเป็นกระแสมาแรง โดยอาจล้อไปตามเทศกาลสำคัญต่างๆ หรือข่าวดังในช่วงเวลานั้นๆ มากไปกว่านั้นยังสามารถคิดแฮชแท็กของตัวเองได้ด้วย โดยมีวิธีการสร้างและใช้แฮชแท็กช่วยให้กลุ่มลูกค้าเป้าหมายหรือผู้ที่สนใจสินค้าและบริการของคุณ ค้นพบแบรนด์หรือธุรกิจของคุณได้ง่ายขึ้น ทำให้มีโอกาสสร้างยอดขายได้มากขึ้นตามไปด้วย (Code Id: N1, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) ติดแฮชแท็ก ในสิ่งที่เกี่ยวข้องและไม่ส่งผลกระทบต่อผู้อื่น องค์กร สังคม (Code Id: N2, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) “การติดแฮชแท็ก” ควรเป็นการติดตามสิ่งที่สนใจเป็นพิเศษและถูกต้อง เป็นประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม (Code Id: N3, สัมภาษณ์, วันที่ 23

กันยายน 2566) การติดแฮชแท็กเปรียบเสมือนเป็นคำค้นหาหลัก หรือ ที่เรียกกันว่าคีย์เวิร์ด ใช้เพื่อค้นหา กลุ่มคน กลุ่มเพื่อน เรื่องราว การใช้ Hashtag นั้นมันไม่มีผิด ไม่มีถูก แต่ขึ้นอยู่กับการใช้งานเพื่อให้ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น ใช้ขายของ ขายสินค้าที่เราต้องการได้ แถมบางทีอาจจะได้เพิ่มผู้ติดตาม ได้เป็นจำนวนมากได้โดยไม่รู้ตัว เป็นของแถมอีกด้วย (Code Id: N4, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) ไม่ควรใช้ตัวเลขและอักขระพิเศษ การใช้ตัวเลขและอักขระพิเศษในแฮชแท็กอาจทำให้คนที่ค้นหาไม่สามารถค้นพบได้ง่าย เพราะระบบค้นหาบางอย่างอาจไม่จัดการตัวเลขหรืออักขระพิเศษได้ดีเท่าที่ควร (Code Id: N5, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) “การติดแฮชแท็ก” ควรใช้กับข้อความที่สำคัญจริงๆ เพื่อให้ผู้ที่สนใจเข้าไปค้นหารายละเอียดได้เพิ่มเติม (Code Id: N6, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) ให้สอดคล้องกับโพสต์เป็นประโยชน์ต่อทุกคนยิ่งดีมาก (Code Id: N7, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) เป็นไปในทางสร้างสรรค์ ตามหลักธรรมาภิบาล 6 ประการ คือ 1. หลักนิติธรรม 2. หลักคุณธรรม 3. หลักความโปร่งใส 4. หลักความมีส่วนร่วม 5. หลักความรับผิดชอบ 6. หลักความคุ้มค่า และควรระมัดระวังในการแสดงความคิดเห็น อาจมีความผิดตาม พรบ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA), พรบ. ว่าด้วยการกระทำผิดทางคอมพิวเตอร์, กฎหมายอาญาและกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย (Code Id: N8, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) การติดแฮชแท็ก เป็นการช่วยให้ผู้ที่สนใจหัวข้อนั้นสามารถค้นหาเนื้อหาของที่สนใจได้เร็วและง่ายขึ้น ดึงความสนใจไปที่โพสต์และกระตุ้นให้เกิดการโต้ตอบกันในโพสต์ที่คนนำเสนอด้วย (Code Id: N9, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) ก็ติดได้ ขอให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น (Code Id: N10, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) การติดแฮชแท็กเป็นสิ่งที่ดี เนื่องจากช่วยให้ผู้คนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่ต้องการได้ง่ายขึ้น และช่วยให้ผู้คนสามารถติดตามข่าวสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับความสนใจของตนได้ (Code Id: N11, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 2 ตุลาคม 2566) เป็นการเน้นย้ำหรือการค้นหาข้อมูลเพิ่ม (Code Id: N12, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 4 ตุลาคม 2566) เหมาะสมกับเนื้อหา แฮชแท็กควรเหมาะสมกับเนื้อหาที่โพสต์ เพื่อให้ผู้ค้นหาสามารถเข้าใจเนื้อหาได้อย่างถูกต้อง (Code Id: N13, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) การติดแฮชแท็ก เป็นประเด็นที่ คนหลายคนงงมาก แต่ถ้ามีการติดแฮชแท็ก ที่ไม่บิดเบียนสถานบันชั้นสูง หรือสร้างความแตกแยก ก็จะดี ควรสร้าง การติดแฮชแท็ก ไปในทางที่ดี (Code Id: N14, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) การติดแฮชแท็กที่เหมาะสมช่วยเพิ่มโอกาสในการค้นหาและการค้นหาเนื้อหาในแพลตฟอร์มออนไลน์ (Code Id: N15, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) การติดแฮชแท็กมีประโยชน์ในการเพิ่มการค้นหาและเพิ่มความน่าสนใจของเนื้อหาของคุณในชุมชนออนไลน์ในทางอื่น (Code Id: N16, สัมภาษณ์, วันที่ 11 ตุลาคม 2566) ควรตรวจสอบว่าแฮชแท็กที่คุณใช้ไม่มีความหมายที่ไม่เหมาะสมหรือไม่ (Code Id: N17, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) แฮชแท็กควรเป็นที่นิยม เพื่อให้โพสต์ของคุณมีโอกาสถูกมองเห็นมากขึ้น (Code Id: N18, สัมภาษณ์, วันที่ 8 ตุลาคม 2566) ควรเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ไม่ว่าจะเป็นองค์ความรู้หรือข้อมูลข่าวสาร

ต่างๆ เพราะการติดแฮชแท็กจะทำให้สิ่งที่เราโฟกัสโดดเด่นมายิ่งขึ้น (Code Id: N19, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) ควรรู้เท่าทันสื่อต่างๆ ไม่ควรเป็นทาสของการบริโภคข่าวมากจนเกินไป ควรมีสติและปัญญาพิจารณาอย่างรอบคอบ เพราะจะเป็นตัวแสดงแทนความคิดของตัวเรา (Code Id: N20, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) ควรติด ในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม สร้างสรรค์เป็นประโยชน์ (Code Id: N21, สัมภาษณ์, วันที่ 3 ตุลาคม 2566) ควรอยู่ภายใต้กฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อไม่ให้ละเมิดผู้อื่น (Code Id: N22, สัมภาษณ์, วันที่ 13 ตุลาคม 2566) ผู้ร่วมมือหรือร่วมใจกันและร่วมกันรับผิดชอบกับสิ่งที่สื่อออกมานั้น (Code Id: N23, สัมภาษณ์, วันที่ 15 ตุลาคม 2566) ใช้แฮชแท็กที่สุภาพ ใช้แฮชแท็กที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย ไม่ใช้แฮชแท็กที่สร้างความเกลียดชัง (Code Id: N24, สัมภาษณ์, วันที่ 16 ตุลาคม 2566) ถ้าเป็นเนื้อหาสารประโยชน์ต่อบุคคลและส่วนรวม ดีอย่างยิ่ง สำคัญอย่ากระทบสิทธิ์ของคนอื่นและเป็นข้อความเท็จ (Code Id: N25, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) ต้องคำนึงถึงความถูกต้อง และให้มีขอบเขตที่ดีเหมาะสม ไม่เกินประมาณจนเกินไป (Code Id: N26, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) ควรจะมีเหตุผลและเป็นไปในทางสร้างสรรค์ (Code Id: N27, สัมภาษณ์, วันที่ 30 กันยายน 2566) การสร้าง Hashtag ที่ดีควรเป็นคำที่สะกดง่าย อ่านแล้วเข้าใจในครั้งเดียว และไม่ยาวจนเกินไป คำที่ใช้ควรเรียงเป็นประโยคที่ผู้ใช้งานมีความคุ้นเคยอยู่แล้ว เอื้อต่อการแบ่งปันความคิดเห็น (Code Id: N28, สัมภาษณ์, วันที่ 1 ตุลาคม 2566) “อย่าติด” ตามกระแส ติดตามความเห็นของตัวเองที่เป็นประโยชน์ สนับสนุนเรื่องที่เป็นประโยชน์ (Code Id: N29, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) การติดแฮชแท็ก ไม่ควรกระทำต่อสิ่งที่เป็นเนื้อหาที่เป็นความรุนแรง หรือสร้างกระแสอันไม่เกิดประโยชน์ต่อสังคม (Code Id: N30, สัมภาษณ์, วันที่ 28 กันยายน 2566)

สรุปได้ว่า “การติดแฮชแท็ก” ควรเป็นเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ที่จะเข้ามาเสพเอาข้อมูลในส่วนนี้เพราะเป็นเหมือนการสร้างข้อมูลที่จะเป็นจุดเด่นในโลกออนไลน์ คือทำให้เกิดประโยชน์ต่อคนส่วนมากจะเป็นการดี

4.2.19 ผลการวิเคราะห์บทบาทการจัดการทางการเมืองด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียนในยุคดิจิทัล : YouTube

YouTube นับได้ว่าเป็นช่องทางสื่อโซเชียลที่ดีอีกช่องทางหนึ่งที่มีประโยชน์มากมายไม่ว่าจะดูหนัง ฟังเพลง ดูข่าว ซึ่งก็ถือได้ว่าเป็นการผ่อนคลายที่ดี ในปัจจุบัน YouTube นับได้ว่าเป็นการช่องทางสื่อที่นิยมเป็นอย่างมากแต่สิ่งสำคัญคือการรับรู้ข้อมูลข่าวสารต้องพิจารณาและไตร่ตรองก่อนนำไปเผยแพร่ (Code Id: N1, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) ดี เพราะมีเรื่องราวที่หลากหลายแต่ควรเลือกเข้าชมอย่างมีวิจารณญาณ และให้เหมาะสมกับบุคคล (Code Id: N2, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) “YouTube” จะดีหรือไม่ดี ขึ้นอยู่กับผู้บริโภค ถ้าลงหรือดูข้อมูลที่มีประโยชน์ก็ดี แต่ถ้าลงหรือดูข้อมูลที่ไม่มีประโยชน์หรือข้อมูลที่ไม่เป็นจริงก็ไม่ดี (Code Id: N3, สัมภาษณ์, วันที่ 23 กันยายน 2566) ขึ้นอยู่กับการใช้งาน เนื่องจากแอพเหล่านี้สร้างขึ้นเพื่อให้ผู้คนใช้ประโยชน์

เปรียบเสมือนมีดทำครัว ที่สร้างขึ้นเพื่อหั่นผักหั่นเนื้อ แต่หากไปใช้ในการฆ่าคนก็เป็นการกระทำที่ผิดจุดประสงค์ของมีดทำครัว อยู่ที่คนจะใช้ในทางใด (Code Id: N4, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) “ข้อดี” ความหลากหลายของเนื้อหา YouTube มีหลายล้านวิดีโอที่ครอบคลุมทุกประเภทของเนื้อหาที่คุณสามารถค้นพบได้ ตั้งแต่วิดีโอการศึกษา, วีดีโอบันเทิง, ข่าวสาร, และอื่นๆ สะดวกและใช้งานง่าย แพลตฟอร์มนี้มีการออกแบบที่ใช้งานง่าย และมีส่วนควบคุมที่ช่วยให้ผู้ใช้สามารถดูวิดีโอได้ง่ายและรวดเร็ว การแบ่งปัน YouTube ช่วยให้ผู้ใช้สามารถแบ่งปันวิดีโอของตนเองได้ทั้งในวงกว้างหรือในกลุ่มที่จำกัด นอกจากนี้ยังสามารถฝากความคิดเห็น และแบ่งปันลิงก์ไปยังวิดีโอนั้นๆ YouTube เป็นแพลตฟอร์มที่น่าสนใจและมีประโยชน์มาก แต่ก็มีข้อดีและข้อเสียที่ควรพิจารณาขึ้นอยู่กับความต้องการและการใช้งานของแต่ละคน ถ้าคุณสนใจในความหลากหลายของเนื้อหาและชอบการแบ่งปันและแบ่งปันวิดีโอ, YouTube อาจเป็นทางเลือกที่ดีสำหรับคุณ (Code Id: N5, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) ดี เพราะเป็นสื่อที่สร้างความบันเทิง สร้างความรู้ สร้างอาชีพ เป็นแหล่งสืบค้นคลิปวีดีโอขนาดใหญ่ ทำให้คนเข้าถึงสื่อต่างๆ ได้ทั่วโลก (Code Id: N6, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) ดี เป็นแหล่งความรู้ดีๆ นี้เอง อยู่ที่วิจารณญาณในการรับสิ่งนั้นๆ (Code Id: N7, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) ดีฟังธรรมะ ฟังเพลง (Code Id: N8, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) ดี เพราะก็เป็นอีกหนึ่งช่องทางที่ทำให้ทราบข้อมูล ข่าวสาร สามารถช่วยผ่อนคลายความเครียด รวมทั้งยังสามารถใช้เป็นช่องทางสร้างรายได้อีกด้วย (Code Id: N9, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) ดี มีประโยชน์ในสิ่งที่สนใจ (Code Id: N10, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) YouTube เป็นสิ่งที่ดี เนื่องจากช่วยให้ผู้คนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและความรู้ต่างๆ ในรูปแบบวิดีโอได้ และช่วยให้ผู้คนสามารถสร้างสรรค์และเผยแพร่ผลงานของตนเองได้ (Code Id: N11, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 2 ตุลาคม 2566) ดี เป็นแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย (Code Id: N12, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 4 ตุลาคม 2566) เป็นแหล่งรวมข้อมูลและความรู้ YouTube มีวิดีโอให้ความรู้ในหลากหลายสาขาวิชา ไม่ว่าจะเป็นวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ประวัติศาสตร์ ศิลปะ วัฒนธรรม ดนตรี วรรณกรรม และอื่นๆ อีกมากมาย ช่วยให้ผู้ใช้งานสามารถเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ได้อย่างรวดเร็วและง่ายดาย (Code Id: N13, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) YouTube เป็นสื่อที่มีสาระหลากหลาย ทั้งด้านการเมือง กฎหมาย และ สื่อต่างๆ ถือว่าดี (Code Id: N14, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) การดูวิดีโอบน YouTube มีข้อดีมากมาย แต่การใช้งานควรมีความระมัดระวังเพื่อประสบการณ์ที่ดีและปลอดภัย (Code Id: N15, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) เป็นแพลตฟอร์มสำหรับการแชร์วิดีโอออนไลน์ที่มีนักสร้างเนื้อหามากมายทั่วโลก (Code Id: N16, สัมภาษณ์, วันที่ 11 ตุลาคม 2566) YouTube นี้มีข้อดีและข้อเสียต่างๆ ซึ่งขึ้นอยู่กับความต้องการและประโยชน์ที่ผู้ใช้ต้องการ (Code Id: N17, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) YouTube เป็นแพลตฟอร์มที่มีทั้งข้อดีและข้อเสีย ผู้ใช้ควรใช้ YouTube อย่างเหมาะสมเพื่อให้ได้รับประโยชน์สูงสุดจาก YouTube (Code Id: N18, สัมภาษณ์, วันที่ 8 ตุลาคม 2566) มีทั้ง

ข้อดีและข้อเสียเพราะได้มาทั้งความรู้ที่ดีและสิ่งที่ถูกบิดเบือนได้เช่นกัน (Code Id: N19, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) ดีก็มาก เสียก็เยอะ ควรพิจารณาคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ให้ดี ถึงแม้ว่าจะเป็นข้อมูลความสะดวกสบายที่รวดเร็วแต่ก็นำมาซึ่งภัยโดยที่เราไม่รู้ตัวได้เช่นกัน (Code Id: N20, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) ดี ได้เปิดโลกกว้าง ได้เห็นมุมมองของโลกที่เราไม่เคยได้เห็น สิ่งใหม่ๆ สิ่งเก่า เทคโนโลยีสมัยใหม่ (Code Id: N21, สัมภาษณ์, วันที่ 3 ตุลาคม 2566) มีทั้ง ดี และ ไม่ดี “ในส่วนที่ดี” คือ เป็นช่องทางในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร หรือ เนื้อหาที่ตนต้องการจะเผยแพร่ และเป็นการเปิดโอกาสให้บุคคลหรือกลุ่มทุนขนาดเล็กใช้เป็นช่องทางแข่งกับสื่อกระแสหลักได้ “ในส่วนที่ไม่ดี” คือ เนื่องจากบุคคลทั่วไปหรือใครก็ได้ก็สามารถเข้าถึงช่องทางดังกล่าวได้ จึงอาจทำให้เกิดการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่ไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมได้ (Code Id: N22, สัมภาษณ์, วันที่ 13 ตุลาคม 2566) มีทั้งดีและไม่ดีอยู่ที่จะทำคิดในเรื่องที่จะสื่อสารลงโซเชียลอย่างไร (Code Id: N23, สัมภาษณ์, วันที่ 15 ตุลาคม 2566) YouTube มีทั้งข้อดีและข้อเสีย ควรใช้ด้วยความรับผิดชอบและวิจารณญาณ (Code Id: N24, สัมภาษณ์, วันที่ 16 ตุลาคม 2566) ดี เป็นแหล่งความรู้ที่เป็นประโยชน์ยิ่ง ในสังคมปัจจุบัน (Code Id: N25, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) ถือว่าเป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารที่ดี ในการเข้าถึงเรียนรู้ต่างๆ (Code Id: N26, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) ดี เพราะเป็นการให้ข่าวสารและความเพลิดเพลิน (Code Id: N27, สัมภาษณ์, วันที่ 30 กันยายน 2566) ดี เพราะ YouTube ไม่มีค่าใช้จ่ายในการทำวีดีโอ สามารถทำได้ทุกที่ทุกเวลา วีดีโอมีโอกาสอยู่ในหน้า 1 ของ Google มีรายได้เสริมจากโฆษณาใน YouTube วีดีโอสามารถเข้าใจและเข้าถึงได้ง่าย (Code Id: N28, สัมภาษณ์, วันที่ 1 ตุลาคม 2566) ดี ทำให้ได้เข้าถึงข้อมูลข่าวสาร สาระบันเทิง ความรู้ได้มากมาย หลากหลาย ประหยัดเวลา ประหยัดค่าใช้จ่าย (Code Id: N29, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) YouTube เป็นแอพพลิเคชั่นที่ให้บริการอัพโหลดวิดีโอที่อำนวยความสะดวกให้กับผู้คน จึงเป็นแอพพลิเคชั่นที่ดี จึงต้องพิจารณาที่ตัวบุคคลว่าใช้สื่อนี้อย่างถูกต้องหรือไม่ (Code Id: N30, สัมภาษณ์, วันที่ 28 กันยายน 2566)

สรุปได้ว่า “YouTube” ถือได้ว่าเป็นแหล่งของข้อมูลที่มีความเปิดกว้างเป็นอย่างมาก ทั้งภาพ แสง สี เสียง หากว่านำมาประยุกต์ให้ดีก็จะเป็นประโยชน์อย่างมาก อาทิเช่น นำมาเป็นสื่อนำเสนอองค์ความรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยที่จะทำให้ประชาชนเข้าในบริบทหน้าที่ความเป็นพลเมืองของตนเอง ซึ่งก็มีทั้งข้อดีและข้อเสียอยู่ที่ตัวเราจะพิจารณารับแบบไหน

4.2.20 ผลการวิเคราะห์บทบาทการจัดการทางการเมืองด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียนในยุคดิจิทัล : Facebook

Facebook นับได้ว่าเป็นช่องทางการติดต่อสื่อสารในปัจจุบันที่ทันสมัยและรวดเร็วสามารถค้นหาข้อมูลข่าวสารการซื้อขายต่างๆ ได้อย่างรวดเร็วทันใจ นอกจากนี้ยังสามารถค้นหาเพื่อนในอดีตที่ไม่ได้พบเจอกันมานาน การมี Facebook นับได้ว่าเป็นสิ่งที่ดี แต่บางครั้งก็อาจเป็นช่องทางในการทำ

มาหากินของมิจฉาชีพได้ (Code Id: N1, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) ดี เพราะเป็นอีกช่องทางในการติดต่อสื่อสาร การแลกเปลี่ยนข้อมูล แต่ก็ควรใช้อย่างเหมาะสมและวิจารณญาณ (Code Id: N2, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) “Facebook” ดี เพราะเป็นการสร้างเครือข่ายที่กว้างไกล สามารถรู้ข้อมูลต่างๆ ที่เราอยากรู้ได้ (Code Id: N3, สัมภาษณ์, วันที่ 23 กันยายน 2566) ขึ้นอยู่กับการใช้งาน เนื่องจากแอพเหล่านี้สร้างขึ้นเพื่อให้ผู้คนใช้ประโยชน์ เปรียบเสมือนมีดทำครัวที่สร้างขึ้นเพื่อหั่นผักหั่นเนื้อ แต่หากไปใช้ในการฆ่าคนก็เป็นการกระทำที่ผิดจุดประสงค์ของมีดทำครัว อยู่ที่คนจะใช้ในทางใด (Code Id: N4, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) การดูว่า "Facebook" ดีหรือไม่นั้นขึ้นอยู่กับมุมมองและวัตถุประสงค์ของแต่ละบุคคล นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับประสบการณ์และการใช้งานของแต่ละบุคคลด้วยครับ นี้คือบางประการที่สามารถพิจารณาได้ (Code Id: N5, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) ดี เพราะสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่รวดเร็ว โดยไม่ต้องรอสำนักพิมพ์และเป็นช่องทางที่เกิดประโยชน์อย่างหลากหลายครอบคลุมทุกอาชีพ (Code Id: N6, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) ดี เป็นเครื่องมือช่วยจดจำสิ่งดีๆ ที่ตนทำและภูมิใจนำเสนอต่อผู้อื่น (Code Id: N7, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) ดี ฟังธรรมะ เพลง ข่าวสาร ความเคลื่อนไหวของเพื่อนๆ (Code Id: N8, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) ดี เพราะก็เป็นอีกหนึ่งช่องทางที่ทำให้ทราบข้อมูล ข่าวสาร สามารถช่วยผ่อนคลายความเครียด รวมทั้งยังสามารถใช้เป็นช่องทางสร้างรายได้อีกด้วย (Code Id: N9, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) ดี เป็นโลก Social อย่างนึงที่เอาไว้พูดคุยสื่อสารกับบุคคลอื่นที่เราไม่ได้อยู่ร่วมกัน ทำงานร่วมกัน (Code Id: N10, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) Facebook เป็นสิ่งที่ดี เนื่องจากช่วยให้ผู้คนสามารถติดต่อสื่อสารกันได้ง่ายขึ้น และช่วยให้ผู้คนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและความรู้ต่างๆ ได้ (Code Id: N11, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 2 ตุลาคม 2566) ดี ช่วยในการติดต่อประสานงานและสามารถทำให้ผู้คนได้รู้จักกันมาก (Code Id: N12, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 4 ตุลาคม 2566) เป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสาร Facebook ช่วยให้ผู้ใช้สามารถติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างง่ายดาย ไม่ว่าจะเป็นเพื่อน ครอบครัว เพื่อนร่วมงาน หรือคนรู้จัก ผู้ใช้สามารถแชท พูดคุย อัปเดตสถานะ และแบ่งปันรูปภาพและวิดีโอได้ (Code Id: N13, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) Facebook เป็นสื่อที่มีสาระหลากหลาย ทั้งด้านการเมือง กฎหมาย และ สื่อต่างๆ ถือว่าดี ถ้าเอาไปโพสต์ ไปแชร์ ในทางที่ก็ถือว่าเป็นอีก แอปหนึ่งที่ดีมากๆ (Code Id: N14, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) การใช้ Facebook หรือไม่ขึ้นอยู่กับความต้องการและวัตถุประสงค์ของแต่ละบุคคลคำตอบมีลักษณะที่หลายมิตราขึ้นอยู่กับประสบการณ์และมุมมองส่วนบุคคล (Code Id: N15, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) Facebook เป็นเว็บไซต์สื่อสังคมที่มีจำนวนผู้ใช้มากที่สุดในโลก และเป็นหนึ่งในแพลตฟอร์มที่มีผลกระทบมากที่สุดในการสื่อสารและการแบ่งปันข้อมูลออนไลน์ (Code Id: N16, สัมภาษณ์, วันที่ 11 ตุลาคม 2566) Facebook คือโซเชียลมีเดียที่ทำให้ผู้ใช้งานสามารถเข้าถึงเพื่อนและครอบครัวได้ง่าย และสามารถทำให้เราเข้าถึงข้อมูล ข่าวสาร และความคิดเห็นของบุคคลหรือตัวตนอื่นๆ (Code Id: N17, สัมภาษณ์, วันที่ 22

กันยายน 2566) Facebook เป็นแพลตฟอร์มที่มีทั้งข้อดีและข้อเสีย ผู้ใช้ควรใช้ Facebook อย่างเหมาะสม เพื่อให้ได้รับประโยชน์สูงสุดจาก Facebook (Code Id: N18, สัมภาษณ์, วันที่ 8 ตุลาคม 2566) มีทั้งคุณและโทษอยู่ที่เราจะใช้ประโยชน์ในทิศทางใด (Code Id: N19, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) ดีก็มาก เสียก็เยอะ ควรพิจารณาคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ให้ดีถึงแม้ว่าจะเป็นข้อมูลความสะดวกสบายที่รวดเร็วแต่ก็นำมาซึ่งภัยโดยที่เราไม่รู้ตัวได้เช่นกัน (Code Id: N20, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) ดี เพราะเราได้ทราบถึงความรู้สึกนึกคิด แม้กระทั่งรสนิยมความชอบต่างๆ ของคนๆนั้น ความเป็นตัวตน ตลอดจนถึงข้อมูลข่าวสารที่รวดเร็วทันใจ (Code Id: N21, สัมภาษณ์, วันที่ 3 ตุลาคม 2566) มีทั้ง ดี และ ไม่ดี “ในส่วนที่ดี” คือ เป็นช่องทางในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร หรือ เนื้อหาที่ตนต้องการจะเผยแพร่ และเป็นการเปิดโอกาสให้บุคคลหรือกลุ่มทุนขนาดเล็กใช้เป็นช่องทางแข่งกับสื่อกระแสหลักได้ “ในส่วนที่ไม่ดี” คือ เนื่องจากบุคคลทั่วไปหรือใครก็ได้ก็สามารถเข้าถึงช่องทางดังกล่าวได้ จึงอาจทำให้เกิดการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่ไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมได้ (Code Id: N22, สัมภาษณ์, วันที่ 13 ตุลาคม 2566) ดี เพราะการติดตามเพื่อนหรือสื่อโซเชียลที่เป็นประโยชน์กับยุคดิจิตอล (Code Id: N23, สัมภาษณ์, วันที่ 15 ตุลาคม 2566) Facebook มีทั้งข้อดีและข้อเสีย ควรใช้ด้วยความรับผิดชอบและวิจารณญาณ (Code Id: N24, สัมภาษณ์, วันที่ 16 ตุลาคม 2566) ดี เป็นการสื่อสาร และให้ความรู้มีประโยชน์ แต่สำคัญห้ามใช้สิทธิกระทบสิทธิ์ของคนอื่น และผิดกฎหมาย (Code Id: N25, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) ดีมาก ถือได้ว่าเป็นแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก (Code Id: N26, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) ดี เป็นการแสดงความรู้สึกในพื้นที่ส่วนตัว (Code Id: N27, สัมภาษณ์, วันที่ 30 กันยายน 2566) ดี เพราะ เป็นการสร้างเครือข่ายและจุดประกายด้านการศึกษา อาชีพ สังคมได้อย่างกว้างขวาง หากใช้ได้อย่างถูกวิธี ทำให้ไม่ตกข่าว คือทราบความคืบหน้าเหตุการณ์ของบุคคลต่างๆ และผู้ที่ใกล้ชิด (Code Id: N28, สัมภาษณ์, วันที่ 1 ตุลาคม 2566) ดี เป็นการเก็บความทรงจำของตัวเองได้ และสามารถทำอย่างอื่น ได้อีกหลายอย่าง (Code Id: N29, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) Facebook เป็นแพลตฟอร์มที่เปรียบเสมือนชุมชนออนไลน์ทำให้ผู้คนมีปฏิสังคมต่อกัน จึงเป็นแพลตฟอร์มที่ดี แต่บุคคลผู้ใช้แพลตฟอร์มนี้จะใช้ไปในทางที่ดีหรือไม่ดีอย่างไร (Code Id: N30, สัมภาษณ์, วันที่ 28 กันยายน 2566)

สรุปได้ว่า “Facebook” ถือว่าเป็นสื่อสังคมออนไลน์ที่มีอิทธิพลต่อคนในสังคมอยู่มากพอสมควร ทั้งการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การดำเนินกิจกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นอยู่ที่ว่าเราจะนำมาประยุกต์ใช้เพื่อทำอะไร แต่อย่างไรก็ดีควรนำไปใช้ในทางที่สร้างสรรค์และเป็นประโยชน์ต่อทุกคนไม่ว่าจะเป็นด้านการเมือง การศึกษา หรือ นันทนาการต่างๆ ที่เกิดขึ้นและมีประโยชน์

4.2.21 ผลการวิเคราะห์บทบาทการจัดการทางการเมืองด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียนในยุคดิจิทัล : TikTok

TikTok ไม่ได้มีแค่คลิปวิดีโอ แต่สามารถส่งข้อความหากันได้ เสี่ยงต่อการที่เด็กๆจะถูกหลอก ถูกล่อลวงจากมิจฉาชีพที่แฝงตัวมาใน TikTok ไม่ว่าจะเป็นข้อความไม่เหมาะสมเรื่องทางเพศ คำหยาบคาย หรือหลอกลวงเรื่องเงินทอง รวมถึงการทำ Challenge ต่างๆ ที่เรียกได้ว่าเป็นจุดเด่นของ TikTok เลยก็ว่าได้ บางอันนั้นก็สุ่มเสี่ยงต่อเรื่องทางเพศ เพราะต้องโพสต์ภาพ Sexy ในท่วงท่าต่างๆ เป็นต้น (Code Id: N1, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) ดี เพราะเป็นอีกช่องทางในการติดต่อสื่อสาร การแลกเปลี่ยนข้อมูล แต่ก็ควรใช้อย่างเหมาะสมและวิจารณญาณ (Code Id: N2, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) “TikTok” ดี เพราะสามารถสร้างรายได้ทางออนไลน์ และรู้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ได้มากยิ่งขึ้น (Code Id: N3, สัมภาษณ์, วันที่ 23 กันยายน 2566) ขึ้นอยู่กับการใช้งาน เนื่องจากแอพเหล่านี้สร้างขึ้นเพื่อให้ผู้คนใช้ประโยชน์ เปรียบเสมือนมีดทำครัว ที่สร้างขึ้นเพื่อหั่นผักหั่นเนื้อ แต่หากไปใช้ในการฆ่าคนก็เป็นการกระทำที่ผิดจุดประสงค์ของมีดทำครัว อยู่ที่คนจะใช้ในทางใด (Code Id: N4, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) TikTok ดีหรือไม่นั้นขึ้นอยู่กับความต้องการและความสนใจของแต่ละบุคคล แอปนี้มีความสามารถในการสร้างความสนุกและความคล่องตัว, แต่ก็มีบางข้อกังวลเกี่ยวกับความปลอดภัยและเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม (Code Id: N5, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) ดี เพราะ เป็นสื่อที่มีคลิปวีดีโอขนาดสั้นที่ผู้คนที่ไม่มีเวลามากมายที่จะเสพสื่อสามารถเรียนรู้และเข้าใจในระยะเวลาอันสั้น ทั้งนี้ยังทันต่อทุกสถานณ์ของบ้านเมืองที่เกิดขึ้น เพราะสามารถอัปโหลดได้อย่างรวดเร็ว (Code Id: N6, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) ดี ไว้คล้ายเครียดได้ แต่พักหลังๆ มีแต่คลิปเครียดจากข่าวในสังคม (Code Id: N7, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) ดูเพื่อความบันเทิง (Code Id: N8, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) ดี เพราะก็เป็นอีกหนึ่งช่องทางที่ทำให้ทราบข้อมูล ข่าวสาร สามารถช่วยผ่อนคลายความเครียด รวมทั้งยังสามารถใช้เป็นช่องทางสร้างรายได้อีกด้วย (Code Id: N9, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) ดี มีสาระดีๆมากมายมาให้ศึกษา และสามารถสร้างรายได้ให้ตัวเองได้โดยการเป็นนายหน้า TikTok (Code Id: N10, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) สามารถสร้างสรรค์และเผยแพร่ผลงานของตนเองได้ง่ายขึ้น และช่วยให้ผู้คนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและความรู้ต่างๆ ในรูปแบบวิดีโอสั้นๆ ได้ (Code Id: N11, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 2 ตุลาคม 2566) ดี เป็นแหล่งบันเทิง เพื่อให้ทุกคนเข้ามาเสพสิ่งที่สนุกสนาน (Code Id: N12, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 4 ตุลาคม 2566) เป็นช่องทางในการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย TikTok เป็นแพลตฟอร์มที่เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นวัยรุ่น วัยทำงาน หรือผู้สูงอายุ ผู้ใช้สามารถสร้างสรรค์วิดีโอที่ตรงกับกลุ่มเป้าหมายของตน เพื่อเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Code Id: N13, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) TikTok ตามแนวคิดและประสบการณ์ที่เล่นมาตลอด 2 ปีถือว่าเป็นแอปที่คนเล่นจำนวนมากเวลาโพสต์อะไรลงไป ยอดวิวจะขึ้นสูงมากเพราะคนสามารถเห็นสิ่งที่เราโพสต์ ทั่วโลก ถ้าใช้ในทางสร้างสรรค์ก็ถือว่าเป็นการเผยแพร่ข่าวในทางที่ดีได้ดีมากๆ แต่ถ้าเอาไปใช้ในทางที่ผิดก็ถือว่าจะเกิดความเสียหายสูงมาก (Code Id: N14, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) การตัดสินใจว่า TikTok ดีหรือไม่นั้นขึ้นอยู่กับความสนใจและการพิจารณาส่วนบุคคล ผู้ใช้ควรระมัดระวังต่อความเป็นส่วนตัวและสนใจในเนื้อหาที่เป็นไปได้ที่จะปรากฏขึ้นในแพลตฟอร์ม (Code Id: N15, สัมภาษณ์,

วันที่ 27 กันยายน 2566) TikTok มีความหลากหลายของเนื้อหาที่ครอบคลุมทั้งความบันเทิง การแสดงทักษะ ความคิดสร้างสรรค์ และอื่นๆ นักสร้างเนื้อหามีอิสระในการแสดงออกตนเอง (Code Id: N16, สัมภาษณ์, วันที่ 11 ตุลาคม 2566) ดี TikTok ช่วยส่งเสริมนวัตกรรมในการสร้างเนื้อหาสร้างสรรค์, สนุก, และเป็นคลื่นที่เกี่ยวข้องกับละครสั้น (Code Id: N17, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) TikTok สามารถเสพติดได้ง่าย หากผู้ใช้ใช้เวลาบน TikTok มากเกินไป อาจส่งผลเสียต่อสุขภาพกายและสุขภาพจิตได้ (Code Id: N18, สัมภาษณ์, วันที่ 8 ตุลาคม 2566) ทำให้ได้รับรู้สิ่งต่างๆ ได้อย่างรวดเร็วแต่ถึงอย่างไรแล้วก็ต้องคำนึงถึงคุณและโทษที่จะได้ด้วย (Code Id: N19, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) ดีก็มาก เสียก็เยอะ ควรพิจารณาคิดวิเคราะห์สังเคราะห์ให้ดีถึงแม้ว่าจะเป็นข้อมูลความสะดวกสบายที่รวดเร็วแต่ก็นำมาซึ่งภัยโดยที่เราไม่รู้ตัวได้เช่นกัน (Code Id: N20, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) ดี เพราะช่วยสร้างความเพลิดเพลินสามารถเข้าใจได้ง่ายและรวดเร็ว เพราะเป็นคลิปสั้นๆ ทั้งความรู้และความบันเทิง (Code Id: N21, สัมภาษณ์, วันที่ 3 ตุลาคม 2566) มีทั้ง ดี และ ไม่ ดี “ในส่วนที่ดี” คือ เป็นช่องทางในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร หรือ เนื้อหาที่ตนต้องการจะเผยแพร่ และเป็นการเปิดโอกาสให้บุคคลหรือกลุ่มทุนขนาดเล็กใช้เป็นช่องทางแข่งกับสื่อกระแสหลักได้ “ในส่วนที่ไม่ดี” คือ เนื่องจากบุคคลทั่วไปหรือใครก็ได้ก็สามารถเข้าถึงช่องทางดังกล่าวได้ จึงอาจทำให้เกิดการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่ไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมได้ (Code Id: N22, สัมภาษณ์, วันที่ 13 ตุลาคม 2566) มีทั้งดีและไม่ดีในเนื้อหาของโซเชียลควรพิจารณาให้ดีในการใช้บริการ (Code Id: N23, สัมภาษณ์, วันที่ 15 ตุลาคม 2566) TikTok ช่วยให้ค้นพบสิ่งใหม่ๆ ความสนใจใหม่ๆ และผู้คนใหม่ๆ (Code Id: N24, สัมภาษณ์, วันที่ 16 ตุลาคม 2566) สร้างความบันเทิง และสร้างรายได้ เป็นประโยชน์ (Code Id: N25, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) ดีมาก เพราะเป็นแหล่งที่สามารถช่วยทำให้คลายเครียดหรือเป็นการช่วยผ่อนคลายได้ (Code Id: N26, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) ดี เป็นพื้นที่ให้ความบันเทิง (Code Id: N27, สัมภาษณ์, วันที่ 30 กันยายน 2566) ดี เพราะ TikTok เป็นแพลตฟอร์มออนไลน์ที่ครอบคลุมการใช้งานที่น่าสนใจได้เป็นอย่างดี ซึ่งคลิปวิดีโอมักได้รับความสนใจจากหลายกลุ่มคน ดูเพลินๆ เข้าใจง่าย ไม่ต้องคิดอะไรมาก ยิ่งปัจจุบันสถานการณ์การใช้ชีวิตก็ตึงเครียดอยู่แล้ว การเข้ามาดูอะไรบันเทิง หาความผ่อนคลายในนี้ หรือทำให้คนมีความสุขได้ถือว่าเป็นข้อดีมากจริงๆ และยังอาจเกิดประกายความคิดในการสร้างสรรค์อาชีพที่ดีเพิ่มขึ้นอีกด้วย (Code Id: N28, สัมภาษณ์, วันที่ 1 ตุลาคม 2566) ดี เพราะสามารถเป็นช่องทางการสื่อสารที่สั้นและทำได้หลากหลาย (Code Id: N29, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) TikTok เน้นการเผยแพร่และรับชมวีดีโอ ทำให้ผู้ใช้ได้รับความรู้และความเพลิดเพลิน สิ่งไม่ดีขึ้นอยู่กับว่าผู้ใช้นั้นเสพติดหรือใช้งานอย่างเหมาะสมหรือไม่ (Code Id: N30, สัมภาษณ์, วันที่ 28 กันยายน 2566)

สรุปได้ว่า “TikTok” เป็นสื่อสังคมออนไลน์ที่เกิดขึ้นมาได้ไม่นาน แต่มีความฮิตในระดับต้นๆ เพราะเป็นสิ่งที่เปิดกว้าง เปิดโลกใหม่แห่งการเรียนรู้ การหาความบันเทิงหรือหาประโยชน์ได้หลายๆ ด้านขึ้นอยู่กับว่าจะนำมาใช้อย่างไร อย่างไรก็ดีควรรับเอาตามความเหมาะสม

4.2.22 ผลการวิเคราะห์บทบาทการจัดการทางการเมืองด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียนในยุคดิจิทัล : Twitter

ข้อดีของการเล่น Twitter คือใครๆ ก็สามารถสวมบทบาทเป็นสื่อมวลชนได้ รายงานข่าวสารหรือเหตุการณ์ที่พบเจอมาในแต่ละวันได้ เช่น เหตุการณ์ไฟไหม้ ปัญหารถติด (Code Id: N1, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) ดี เพราะเป็นอีกช่องทางในการติดต่อสื่อสาร การแลกเปลี่ยนข้อมูล แต่ก็ควรใช้อย่างเหมาะสมและวิจารณญาณ (Code Id: N2, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) “Twitter” ดี เพราะสามารถรู้ข่าวสารได้ทันเวลา และได้ข่าวใหม่ๆ ตลอด (Code Id: N3, สัมภาษณ์, วันที่ 23 กันยายน 2566) ขึ้นอยู่กับการใช้งาน เนื่องจากแอพเหล่านี้สร้างขึ้นเพื่อให้ผู้คนใช้ประโยชน์ เปรียบเสมือนมีดทำครัว ที่สร้างขึ้นเพื่อหั่นผักหั่นเนื้อ แต่หากไปใช้ในการฆ่าคนก็เป็นการกระทำที่ผิดจุดประสงค์ของมีดทำครัว อยู่ที่คนจะใช้ในทางใด (Code Id: N4, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) Twitter มีข้อดีและข้อเสียขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์และประสบการณ์การใช้งานของแต่ละบุคคล ถ้าคุณสามารถจัดการข้อจำกัดและปัญหาที่เกิดขึ้น, Twitter สามารถเป็นที่น่าสนใจและมีประโยชน์ได้ (Code Id: N5, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) ดี เพราะ เป็นช่องทางที่ช่วยทำให้เข้าถึงเรื่องราวในสังคมที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้ทุกคนมีบทบาทการเป็นผู้สื่อข่าวรายงานข่าวได้อย่างรวดเร็ว (Code Id: N6, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) ดีไม่ดี ขึ้นอยู่กับผู้เสพเพราะมีหลากหลายเรื่อง (Code Id: N7, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) ให้คำตอบได้ว่าควรใช้วิจารณญาณในการใช้สื่อ (Code Id: N8, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) ดี เพราะก็เป็นอีกหนึ่งช่องทางที่ทำให้ทราบข้อมูล ข่าวสาร สามารถช่วยผ่อนคลายความเครียด (Code Id: N9, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) ดี สามารถข่าวสารได้จากทั่วโลก (Code Id: N10, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) Twitter เป็นสิ่งที่ดี เนื่องจากช่วยให้ผู้คนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและความรู้ต่างๆ ได้อย่างรวดเร็วและทันเหตุการณ์ และช่วยให้ผู้คนสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและมุมมองต่างๆ เกี่ยวกับประเด็นต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมได้ (Code Id: N11, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 2 ตุลาคม 2566) ดี เป็นแหล่งข่าวสารเฉพาะกลุ่ม (Code Id: N12, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 4 ตุลาคม 2566) มีทั้งข้อดีและข้อเสียเพราะสื่อมีความหลากหลายทั้งทางข้อมูล ภาพ วิดีโอ ฉะนั้นผู้ที่จะเสพสื่อต้องใช้วิจารณญาณอย่างเหมาะสม (Code Id: N13, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) มันแล้วแต่คนนะสำหรับ Twitter ในความคิดนะ มันคือสื่อที่เปิดโอกาสให้คนแสดงความคิดเห็นได้ตามอำเภอใจ อยู่นอกกฎเกณฑ์ (Code Id: N14, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) การตัดสินใจว่า Twitter ดีหรือไม่นั้นขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์และความสนใจของแต่ละบุคคล ควรใช้ Twitter อย่างมีสติและระมัดระวังต่อสิ่งที่โพสต์และการตอบกลับในชุมชนออนไลน์ (Code Id: N15, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) Twitter แสดงแท็กเทรนด์ที่ได้รับความนิยมในขณะนั้น ทำให้ผู้ใช้สามารถเข้าใจว่าปัจจุบันมีเหตุการณ์หรือเรื่องที่ได้รับความสนใจ (Code Id: N16, สัมภาษณ์, วันที่ 11 ตุลาคม 2566) ไม่ดีเพราะ การแจ้งข้อมูลที่ไม่ตรงตามจริงหรือการแพร่กระจายข้อมูลที่ไม่ถูกต้องอาจทำให้มีการสร้าง

ความสับสนและความไม่แน่ใจในข้อมูล (Code Id: N17, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) มีเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม Twitter มีเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมอยู่เป็นจำนวนมาก เช่น เนื้อหาลามกอนาจาร เนื้อหาที่ส่งเสริมความรุนแรงหรือเกลียดชัง (Code Id: N18, สัมภาษณ์, วันที่ 8 ตุลาคม 2566) จะว่าดีก็ได้ ไม่ดีก็ได้เพราะข้อมูลข่าวสารความรู้ต่างๆ ถึงจะรวดเร็วแต่ก็มาพร้อมกับความเป็นจริงและความลวงได้เช่นกัน (Code Id: N19, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) ดีก็มาก เสียก็เยอะ ควรพิจารณาคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ให้ดีถึงแม้ว่าจะเป็นข้อมูลความสะดวกสบายที่รวดเร็วแต่ก็นำมาซึ่งภัยโดยที่เราไม่รู้ตัวได้เช่นกัน (Code Id: N20, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) ดี เพราะเราได้ทราบถึงความรู้สึกนึกคิด แม้กระทั่งรสนิยมความชอบต่างๆ ของคนๆ นั้น ความเป็นตัวตน ตลอดจนถึงข้อมูลข่าวสารที่รวดเร็วทันใจ (Code Id: N21, สัมภาษณ์, วันที่ 3 ตุลาคม 2566) มีทั้ง ดี และไม่ ดี “ในส่วนที่ดี” คือ เป็นช่องทางในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร หรือ เนื้อหาที่ตนต้องการจะเผยแพร่ และเป็นการเปิดโอกาสให้บุคคลหรือกลุ่มทุนขนาดเล็กใช้เป็นช่องทางแข่งกับสื่อกระแสหลักได้ “ในส่วนที่ไม่ดี” คือ เนื่องจากบุคคลทั่วไปหรือใครก็ได้ก็สามารถเข้าถึงช่องทางดังกล่าวได้ จึงอาจทำให้เกิดการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่ไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมได้ (Code Id: N22, สัมภาษณ์, วันที่ 13 ตุลาคม 2566) มีทั้งดีและไม่ดีในเนื้อหาโซเชียล (Code Id: N23, สัมภาษณ์, วันที่ 15 ตุลาคม 2566) Twitter เป็นแพลตฟอร์มที่มีประโยชน์ แต่ควรใช้งานอย่างรับผิดชอบ (Responsible) (Code Id: N24, สัมภาษณ์, วันที่ 16 ตุลาคม 2566) ดี เป็นการสื่อสาร และให้ความรู้มีประโยชน์ แต่สำคัญห้ามใช้สิทธิกระทบสิทธิ์ของคนอื่น และผิดกฎหมาย (Code Id: N25, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) ดีมาก เป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารอีกหนึ่งช่องทางที่ได้รับความนิยมสูง (Code Id: N26, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) ดี แต่ต้องใช้วิจารณญาณ (Code Id: N27, สัมภาษณ์, วันที่ 30 กันยายน 2566) ดี เพราะ Twitter สามารถ รายงานข่าวสาร หรือเหตุการณ์ที่พบเจอมาในแต่ละวันได้ เช่น เหตุการณ์ไฟไหม้ ปัญหารถติด และด้วยข้อความที่จำกัด ทำให้ผู้รับสารสามารถเข้าใจได้โดยง่าย เนื่องจากข้อมูลมีความสั้น กระชับ (Code Id: N28, สัมภาษณ์, วันที่ 1 ตุลาคม 2566) ควรใช้วิจารณญาณในการใช้ (Code Id: N29, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) Twitter เหมือนกับข้ออื่นที่ผ่านมาคือให้ความสะดวกในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร โทษนั้นต้องพิจารณาลักษณะการใช้งานของผู้ใช้ว่าเพื่อจุดประสงค์อะไร (Code Id: N30, สัมภาษณ์, วันที่ 28 กันยายน 2566)

สรุปได้ว่า “Twitter” จัดได้ว่าเป็นสื่อสังคมออนไลน์ที่เปิดกว้างเป็นอย่างมาก เป็นสื่อที่แทบจะไม่มีลิมิตเรื่องข้อมูลข่าวสารหรือการกระทำต่างๆ เพราะฉะนั้นแล้วควรใช้การคิด วิเคราะห์แยกแยะ อย่างมีวิจารณญาณเป็นอย่างมาก เพราะมันอาจจะทำให้เกิดทั้งผลดีและผลเสียตามมาได้ตลอดเวลา จึงควรเสพสื่อที่กล่าวนี้อย่างมีสติ

4.2.23 ผลการวิเคราะห์บทบาทการจัดการทางการเมืองด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียนในยุคดิจิทัล : Line

โปรแกรมไลน์มีข้อดีคือมีลักษณะเฉพาะที่สร้างความแตกต่างอย่างชัดเจนจากรูปแบบการสื่อสารแบบอื่น และยังเป็นช่องทางการติดต่อสื่อสารที่ผู้บริหารและบุคลากรในองค์การสามารถเลือกใช้ได้โดยสะดวกโดยไม่สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย ซึ่งสามารถต่อต่อทั้งในรูปแบบเสียงและวีดีโอ (Code Id: N1, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) ดี เพราะเป็นอีกช่องทางในการติดต่อสื่อสารการแลกเปลี่ยนข้อมูล แต่ก็ควรใช้อย่างเหมาะสม ถูกกาลเทศะ (Code Id: N2, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) “Line” ดี เพราะสามารถใช้เป็นช่องทางในการสื่อสารได้อย่างรวดเร็วและปลอดภัย (Code Id: N3, สัมภาษณ์, วันที่ 23 กันยายน 2566) ขึ้นอยู่กับการใช้งาน เนื่องจากแอพเหล่านี้สร้างขึ้นเพื่อให้ผู้คนใช้ประโยชน์ เปรียบเสมือนมีดทำครัว ที่สร้างขึ้นเพื่อหั่นผักหั่นเนื้อ แต่หากไปใช้ในการฆ่าคนก็เป็นการกระทำที่ผิดจุดประสงค์ของมีดทำครัว อยู่ที่คนจะใช้ในทางใด (Code Id: N4, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) อยู่ที่ว่าเราจะนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างไรเพราะมีความสะดวกรวดเร็วอยู่มาก (Code Id: N5, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) ดี เพราะถือเป็นช่องทางติดต่อสื่อสารที่เสถียรมาก สามารถพิมพ์ข้อความ รูปภาพ วีดีโอรวมถึงการโทรทั้งเสียงและภาะโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย (Code Id: N6, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) ดี ไว้สื่อสารได้หลายแบบ ทั้งกลุ่มและเดียว สะดวกในการทำงานด้วย หากไม่มีไลน์ชีวิตลำบากเลย (Code Id: N7, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) ดี สะดวกในการติดต่อเรื่องต่างๆ (Code Id: N8, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) ดี เพราะก็เป็นอีกหนึ่งช่องทางที่ใช้ในการสื่อสาร ส่งงาน มีความสะดวกสบายและรวดเร็ว (Code Id: N9, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) ดี เอาไว้พูดคุยสื่อสารสนทนาในการทำงาน คุยกับเพื่อนกับเครือญาติ หรือสามารถประชุมจัดการเรียนการสอนโดยการสร้างกลุ่มได้ (Code Id: N10, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) Line เป็นสิ่งที่ดี เนื่องจากช่วยให้ผู้คนสามารถติดต่อสื่อสารกันได้ได้ง่ายขึ้น และช่วยให้ผู้คนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและความรู้ต่างๆ ได้ (Code Id: N11, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 2 ตุลาคม 2566) ดี เป็นช่องทางในการติดต่อและไม่เสียค่าใช้จ่ายมาก (Code Id: N12, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 4 ตุลาคม 2566) เป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสาร LINE ช่วยให้ผู้ใช้สามารถติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างง่ายดาย ไม่ว่าจะเป็นเพื่อน ครอบครัว เพื่อนร่วมงาน หรือคนรู้จัก ผู้ใช้สามารถแชท พูดคุย อัปเดตสถานะ และแบ่งปันรูปภาพและวิดีโอได้ (Code Id: N13, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) Line ก็ถือว่าเป็น แอพที่ดี เป็นการสนทนากันอย่างเป็นส่วนตัว (Code Id: N14, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) การตัดสินใจว่า Line ดีหรือไม่นั้นขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์และความสนใจของแต่ละบุคคล Line มีความสามารถที่ดีในการสื่อสารทันทีและการแชทกลุ่ม, แต่ผู้ใช้ควรตระหนักถึงความเป็นส่วนตัวและการป้องกันข้อมูลส่วนตัวขณะใช้บริการ (Code Id: N15, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) Line ได้รับความนิยมในหลายประเทศและมีการให้บริการในหลายภาษา ทำให้เป็นที่นิยมในการสื่อสารระหว่างประชากรทั่วโลก (Code Id: N16, สัมภาษณ์, วันที่ 11 ตุลาคม 2566) ดีเพราะ Line เป็นแอปที่ให้บริการส่งข้อความ การโทรศัพท์ แชทวิดีโอ แชทเสียง และฟังก์ชันการส่งไฟล์ต่างๆ ทำให้เป็นทางเลือกที่ครอบคลุมในการสื่อสาร (Code Id: N17, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) เป็นช่องทางการสื่อสารที่สะดวกและรวดเร็ว Line ช่วยให้ผู้ใช้สามารถติดต่อสื่อสารกับเพื่อนและครอบครัวได้อย่าง

ง่ายดายและรวดเร็ว ผู้ใช้สามารถแชท สนทนากลุ่ม ส่งรูปภาพ วิดีโอ ไฟล์เสียง และสติกเกอร์ ได้อย่างสะดวก (Code Id: N18, สัมภาษณ์, วันที่ 8 ตุลาคม 2566) เป็นเหมือนดาบ 2 คมมีทั้งคุณและโทษ แต่ข้อดีคือสื่อสารถึงผู้รับได้เร็ว (Code Id: N19, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) ดีก็มาก เสียก็เยอะ ควรพิจารณาคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ให้ดีถึงแม้ว่าจะเป็นข้อมูลความสะดวกสบายที่รวดเร็วแต่ก็นำมาซึ่งภัยโดยที่เราไม่รู้ตัวได้เช่นกัน (Code Id: N20, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) ดี เพราะเป็นการสื่อสารที่รวดเร็ว ทันใจ ติดต่อสื่อสารสะดวกสบาย (Code Id: N21, สัมภาษณ์, วันที่ 3 ตุลาคม 2566) มีทั้ง ดี และ ไม่ ดี “ในส่วนที่ดี” คือ เป็นช่องทางในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร หรือ เนื้อหาที่ตนต้องการจะเผยแพร่ และเป็นการเปิดโอกาสให้บุคคลหรือกลุ่มทุนขนาดเล็กใช้เป็นช่องทางแข่งกับสื่อกระแสหลักได้ “ในส่วนที่ไม่ดี” คือ เนื่องจากบุคคลทั่วไปหรือใครก็ได้ก็สามารถเข้าถึงช่องทางดังกล่าวได้ จึงอาจทำให้เกิดการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่ไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมได้ (Code Id: N22, สัมภาษณ์, วันที่ 13 ตุลาคม 2566) มีทั้งดีและไม่ดีในเนื้อหาที่จะสื่อสารหรือสนทนาผ่านระหว่างกัน (Code Id: N23, สัมภาษณ์, วันที่ 15 ตุลาคม 2566) การใช้ Line เป็นเรื่องที่ดีเนื่องจากช่วยลดเวลาและค่าใช้จ่ายในการติดต่อสื่อสาร การใช้ Line อย่างถูกวิธี จะช่วยให้คุณใช้งาน Line ได้อย่างปลอดภัย และมีประสิทธิภาพ (Code Id: N24, สัมภาษณ์, วันที่ 16 ตุลาคม 2566) ดี เป็นการสื่อสาร และให้ความรู้มีประโยชน์ แต่สำคัญห้ามใช้สิทธิกระทบสิทธิ์ของคนอื่น และผิดกฎหมาย (Code Id: N25, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) ดีมาก เป็นช่องทางที่ช่วยทำให้การติดต่อสื่อสารนั้นมีความสะดวกมาก (Code Id: N26, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) ดี แต่ต้องใช้วิจารณญาณ (Code Id: N27, สัมภาษณ์, วันที่ 30 กันยายน 2566) ดี เพราะ สามารถคุยแบบหนึ่งต่อหนึ่งในระบบปิดได้ ก็คือคุยกันเห็นอยู่แค่สองคน คนอื่นไม่เห็น ทำให้การติดต่อสื่อสารมีความปลอดภัยมากกว่าช่องทางอื่นๆ สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการทำธุรกิจได้หลายอย่าง สามารถเก็บ database เก่าๆ ไว้ได้ และยังมี feature ที่หลากหลายที่เป็นประโยชน์อีกมากมาย (Code Id: N28, สัมภาษณ์, วันที่ 1 ตุลาคม 2566) ดี ทำให้คนติดต่อกันได้ง่ายขึ้น (Code Id: N29, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) Line มีข้อดีคือเป็นแอพพลิเคชั่นให้บริหารด้านการสื่อสารมีความเป็นส่วนตัว และเช่นเดียวกับแอพพลิเคชั่นอื่นๆ ว่าจะหากนำไปใช้งานในทางที่ผิดก็ส่งผลเสียได้ (Code Id: N30, สัมภาษณ์, วันที่ 28 กันยายน 2566)

สรุปได้ว่า “Line” เป็นสื่อสังคมออนไลน์ที่ให้ความสะดวกสบายหลายด้านไม่ว่าจะเป็นการติดต่อสื่อสาร การนำมาใช้เพื่อส่งข้อมูลข่าวสารทางการเมือง หรือ แม้แต่การนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ในส่วนนี้หากนำมาสร้างคุณค่าทางด้านประโยชน์ให้เกิดขึ้นแก่สังคมถือได้ว่าเป็นสื่อที่ดีและมีประโยชน์เป็นอย่างมาก

4.2.24 ผลการวิเคราะห์บทบาทการจัดการทางการเมืองด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียนในยุคดิจิทัล : อำนาจสูงสุดเป็นของประชาชน

การปกครองระบอบประชาธิปไตยคือ การปกครองที่อำนาจสูงสุดเป็นของประชาชน โดยประชาชนจะมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง แต่ในทางปฏิบัตินั้นไม่สามารถกระทำได้ จึงเกิดรูปแบบการปกครองระบอบผ่านระบบตัวแทน เช่น ส.ส. เป็นต้น ดังนั้น “การเลือกตั้ง” จึงถือเป็นเรื่องสำคัญที่สุด ดังนั้นเราจึงต้องใช้สิทธิที่เป็นของเราให้เกิดประโยชน์สูงสุด (Code Id: N1, สัมภาษณ์, วันที่ 22

กันยายน 2566) การให้ประชาชน ภาคส่วนต่างๆ มีส่วนร่วมในเรื่องต่างๆ ตามที่กฎหมายกำหนดอย่างแท้จริง (Code Id: N2, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) “อำนาจสูงสุดเป็นของประชาชน” ควรเป็นอำนาจที่มีความสมบูรณ์เด็ดขาด ไม่ถูกจำกัดจากสิ่งต่างๆ โดยไม่มีอำนาจใดมาลบล้างได้ (Code Id: N3, สัมภาษณ์, วันที่ 23 กันยายน 2566) เป็นอำนาจที่รัฐธรรมนูญในระบอบประชาธิปไตยมอบให้ประชาชน เพื่อแสดงให้เห็นว่า ประชาชนทุกคนเป็นเจ้าของประเทศ มีอำนาจที่จะดูแลและบริหารประเทศ ไม่ว่าจะใช้อำนาจทางตรงหรือทางอ้อมก็ตาม (Code Id: N4, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) ขึ้นอยู่กับบทบาทและลักษณะของระบบการปกครองในท้องถิ่นนั้นๆ แต่วิธีการที่ส่งเสริมความเป็นจริงและประโยชน์สูงสุดสำหรับประชาชนทุกคนอาจครอบคลุมด้วยข้อดีต่อสังคม นี่คือบางแนวคิดที่อาจช่วยในการส่งเสริมอำนาจของประชาชน (Code Id: N5, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) อำนาจสูงสุดของประชาชน คือ ประชาธิปไตย เพราะฉะนั้นประชาชนควรมาใช้สิทธิ์ออกเสียงทุกครั้งในการเลือกตั้ง พร้อมทั้งสอดส่องดูแลความผิดปกติของเหล่านักการเมืองและให้ความร่วมมือในการพัฒนาประเทศ (Code Id: N6, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) เป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย พื้นฐานประชาชนควรทำความเข้าใจให้ถูกต้องว่า “เสรีภาพของตนต้องไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน” อ้างเสรีแต่เพื่อด่าคนอื่นแบบนี้ก็ไม่เอา (Code Id: N7, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) สิทธิตามกฎหมายต่างๆ ที่พึงได้รับจากประเทศที่เราอยู่ (Code Id: N8, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) ประชาชนจะมีส่วนร่วมในการ ตรวจสอบ ติดตามการทำงานของรัฐบาล หน่วยงานของรัฐ รวมทั้งมีส่วนร่วมในกระบวนตัดสินใจของรัฐบาลในนโยบายการบริหาร ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ และวิถีชีวิตของประชาชนทุกคน (Code Id: N9, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) ทำอะไรให้เลือกเสียงส่วนมากที่มาจากประชาชนเป็นหลัก (Code Id: N10, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) อำนาจสูงสุดเป็นของประชาชน หมายถึง ประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย อำนาจในการปกครองประเทศมาจากประชาชน และรัฐบาลต้องได้รับการเลือกตั้งจากประชาชน (Code Id: N11, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 2 ตุลาคม 2566) ประชาชนมีสิทธิในการปกป้องทรัพยากรและเสรีภาพในการประกอบอาชีพตามที่กฎหมายกำหนด (Code Id: N12, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 4 ตุลาคม 2566) อำนาจสูงสุดเป็นของประชาชน เป็นหลักการพื้นฐานของระบอบประชาธิปไตย หมายถึงอำนาจในการปกครองประเทศเป็นของของประชาชนทั้งหมด ประชาชนมีสิทธิที่จะมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศโดยตรงหรือโดยอ้อมผ่านตัวแทนของตน หลักการนี้ถือเป็นการจำกัดอำนาจของรัฐบาลและป้องกันไม่ให้รัฐบาลใช้อำนาจในทางที่มิชอบ (Code Id: N13, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) อำนาจสูงสุดเป็นของประชาชน ควรเคารพในสิ่งที่ประชาชนเลือกมา (Code Id: N14, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) อำนาจสูงสุดที่เป็นของประชาชนนั้นมีความสำคัญในการรักษาสิ่งสำคัญในสังคมและประเทศชาติและเป็นหลักการสำคัญที่ระบุถึงความเท่าเทียมและการมีส่วนร่วมในกระบวนการเมืองของประชาชน (Code Id: N15, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) อำนาจสูงสุดที่เป็นของประชาชนนั้นมี

ความสำคัญในการรักษาสิ่งสำคัญในสังคมและประเทศชาติและเป็นหลักการสำคัญที่ระบุถึงความเท่าเทียมและการมีส่วนร่วมในกระบวนการเมืองของประชาชน (Code Id: N16, สัมภาษณ์, วันที่ 11 ตุลาคม 2566) อำนาจสูงสุดเป็นของประชาชน เป็นกระบวนการที่ต้องมีการรับผิดชอบจากทั้งส่วนราชการและประชาชน (Code Id: N17, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) อำนาจสูงสุดเป็นของประชาชน" นั้น มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อระบอบประชาธิปไตย เพราะเป็นหลักการที่เป็นหลักประกันว่า ประชาชนทุกคนจะมีสิทธิและหน้าที่ในการปกครองประเทศอย่างแท้จริง (Code Id: N18, สัมภาษณ์, วันที่ 8 ตุลาคม 2566) ทุกคนต้องมีความเสมอภาคกันยุคสมัยใหม่เป็นสิ่งจำเป็นที่ประชาชนจะต้องเข้าใจถึงจุดยืนของตัวเองในการเมืองปัจจุบันจะเป็นผลทำให้สิ่งต่างๆ ประสบความสำเร็จได้ (Code Id: N19, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) ตัวแทน นักการเมืองที่ได้รับความไว้ว่างใจจากประชาชนให้เป็นตัวแทน หรือผู้นำในระดับต่างๆ ควรเป็นตัวอย่างที่ดี เพราะให้ถือว่าได้อำนาจความไว้ว่างใจจากประชาชนทุกคนให้เข้าไปทำหน้าที่เป็นตัวแทน เหมือนรู้อำนาจหน้าที่ของตนเองจะทำให้ประโยชน์เกิดขึ้นกับทุกคน (Code Id: N20, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) ควรเป็นอำนาจของประชาชนอย่างแท้จริง ไม่บิดเบือน ทางใดทางหนึ่ง (Code Id: N21, สัมภาษณ์, วันที่ 3 ตุลาคม 2566) คือการที่ประชาชนทุกคนเป็นเจ้าของอำนาจผ่านนิติบัญญัติ บริหาร และตุลาการ ทั้งนี้คนที่ใช้อำนาจดังกล่าวจำเป็นที่จะใช้อำนาจดังกล่าวเพื่อประโยชน์ของประชาชน และเคารพเสียงและความต้องการของประชาชน (Code Id: N22, สัมภาษณ์, วันที่ 13 ตุลาคม 2566) เป็นการตัดสินใจของประชาชนที่ควรยึดหลักสำคัญ (Code Id: N23, สัมภาษณ์, วันที่ 15 ตุลาคม 2566) อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชน ประชาชนมีสิทธิ์ในการปกครองตนเอง เลือกผู้แทน และกำหนดทิศทางของประเทศ (Code Id: N24, สัมภาษณ์, วันที่ 16 ตุลาคม 2566) ก็ระอบบการปกครองแบบประชาธิปไตยนั้นล่ะ เช่น การเลือกตั่ง การแสดงออกความคิดเห็น การมีส่วนร่วม เหล่านี้ ถ้าประชาชนแสดงออกได้ นี้ละคือ อำนาจของประชาชน (Code Id: N25, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) อำนาจสูงสุดเป็นของประชาชนนั้น จะต้องมีการตรวจสอบได้อย่างต่อเนื่อง ไร้อคติ และไม่ชี้นำภายใต้ความกดดันของปัจจัยต่างๆ (Code Id: N26, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) อำนาจอธิปไตย (Sovereignty) โดยทั่วไปถือเป็นอำนาจสูงสุด อำนาจอธิปไตยถูกมอบหมายให้แก่บุคคล กลุ่มบุคคล โดยผ่านการเลือกตั้ง (Code Id: N27, สัมภาษณ์, วันที่ 30 กันยายน 2566) หลักประชาธิปไตยเป็นหลักการพื้นฐานของประชาชนประกอบด้วยหลักการประชาชนเป็นผู้มีอำนาจสูงสุด ควรเป็นหลักการปกครองโดยฝ่ายข้างมาก หลักการปกครองในระบบผู้แทน และประชาธิปไตยแบบเสรี (Code Id: N28, สัมภาษณ์, วันที่ 1 ตุลาคม 2566) การดำเนินนโยบายต่างๆ ควรคำนึงประชาชนเป็นฐานสำคัญ (Code Id: N29, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) “อำนาจสูงสุดเป็นของประชาชน” อำนาจอธิปไตยควรเป็นของประชาชน ในเบื้องต้นนั้น ผู้นำประเทศควรได้รับเลือกขึ้นมาจากกระบวนการการเลือกตั้ง และเป็นการเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ยุติธรรม ไม่มีซื้อเสียงขายสิทธิ์หรือนอนหลับทับสิทธิ์ (Code Id: N30, สัมภาษณ์, วันที่ 28 กันยายน 2566)

สรุปได้ว่า “อำนาจสูงสุดเป็นของประชาชน” เป็นหัวใจสำคัญยิ่งของหลักการปกครองรัฐตามระบอบประชาธิปไตย ซึ่งประชาชนควรเข้าใจและให้ความสำคัญต่อหน้าที่ของตนเอง ไม่ว่าจะเป็นตัวแทนเข้าไปทำหน้าที่ หรือทำหน้าที่เลือกผู้แทนของตัวเองเข้าไปทำหน้าที่แทนตนเองผ่าน “การเลือกตั้ง” จุดประเด็นสำคัญของหลักการคือประชาชนทุกคนควรตระหนักว่า อำนาจการปกครองรัฐนั้นเป็นอำนาจหน้าที่ของประชาชนทุกคน ไม่ใช่ของใครคนใดคนหนึ่ง

4.2.25 ผลการวิเคราะห์บทบาทการจัดการทางการเมืองด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียนในยุคดิจิทัล : หลักเสรีภาพ

เสรีภาพในระบอบประชาธิปไตย หมายถึง ความสามารถของคนที่จะกระทำหรืองดเว้นกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งก็ได้ภายในขอบเขตข้อกำหนดของกฎหมาย เสรีภาพในระบอบประชาธิปไตยจึงไม่ใช่การทำอะไรก็ได้ตามใจตนเองเนื่องจากการทำตามใจตนเองโดยไม่คำนึงถึงจิตใจคนอื่นๆ นั้นเป็นลักษณะของเผด็จการ (Code Id: N1, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) เสรีภาพที่ต้องควบคู่กับความรับผิดชอบ (Code Id: N2, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) “หลักเสรีภาพ” ควรเป็นสิ่งที่บุคคลสามารถกระทำการใดๆก็ได้ตามที่ตนเองประสงค์ที่จะทำโดยอยู่ภายใต้ของกฎหมาย และสิ่งที่กระทำนั้นจะต้องไม่เป็นการละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น (Code Id: N3, สัมภาษณ์, วันที่ 23 กันยายน 2566) ความอิสระที่จะกระทำ หรือไม่กระทำอะไรก็ได้ กล่าวคือสิ่งใดที่กระทำแล้วไม่เบียดเบียนตนเอง และผู้อื่น ก็สามารถกระทำได้ภายใต้กรอบที่กฎหมายกำหนด (Code Id: N4, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) “หลักเสรีภาพ” เป็นหลักการที่สำคัญในสังคมประชาธิปไตยที่มีเป้าหมายในการสนับสนุนความเสรีและสิทธิของบุคคลในการแสดงออกเห็นและมีความคิดต่างๆ โดยไม่ถูกกีดกันหรือถูกลิมิตจากอำนาจหนึ่งๆ หรือกลุ่มคนใดๆ ดังนั้น "หลักเสรีภาพ" ควรเป็นอย่างไรนั้นจึงเป็นเรื่องที่ศึกษาและพิจารณาอย่างรอบคอบ (Code Id: N5, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) การกระทำใดๆ ที่เกิดจากความปรารถนาตนเองโดยไม่ละเมิดบุคคลอื่น นั่นคือเสรีภาพที่ควรทำ (Code Id: N6, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) พูดหรือกระทำอะไรก็ได้ ที่ไม่ผิดกฎหมาย และคนอื่นไม่เดือดร้อน (Code Id: N7, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) มีเสรีภาพตามสิทธิอันพึงมีพึงได้ (Code Id: N8, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) ประชาชนมีสิทธิในการคิด การแสดงออกและกระทำได้อย่างเสรีภาพ แต่ต้องไม่ขัดต่อสิทธิคนอื่นและกฎหมาย (Code Id: N9, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) ให้ทุกคนมีสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นเท่าเทียมกัน เคารพความเห็นต่าง (Code Id: N10, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) หลักเสรีภาพควรมีขอบเขตที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของผู้อื่นด้วย เช่น สิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นควรมีขอบเขตที่เหมาะสม ไม่ใช้ความรุนแรงหรือสร้างความเกลียดชัง เป็นต้น (Code Id: N11, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 2 ตุลาคม 2566) มีอิสระในการแสดงความคิดเห็นและเคารพความคิดเห็นต่างจากผู้อื่น (Code Id: N12, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 4 ตุลาคม 2566) เป็นหลักการพื้นฐานที่สำคัญของระบอบประชาธิปไตย หมายถึง สิทธิและโอกาสของบุคคลที่จะกระทำการใดๆ ได้ตามที่ตนปรารถนา

โดยปราศจากอุปสรรคหรือข้อจำกัดใดๆ หลักเสรีภาพจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการส่งเสริมให้บุคคลสามารถพัฒนาตนเองและมีส่วนร่วมในสังคมได้อย่างเต็มศักยภาพ (Code Id: N13, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) หลักเสรีภาพ ควรไม่มีหลักเกณฑ์อะไรมาบังคับ เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นได้เต็มที่ (Code Id: N14, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) หลักเสรีภาพ ควรไม่มีหลักเกณฑ์อะไรมาบังคับ เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นได้เต็มที่ (Code Id: N15, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) หลักเสรีภาพเป็นธรรมเนียมที่ให้ความเป็นระเบียบและยุติธรรมในสังคม และมีบทบาทที่สำคัญในการรักษาสิ่งนี้ในทุกๆ สังคม (Code Id: N16, สัมภาษณ์, วันที่ 11 ตุลาคม 2566) ประชาชนควรมีสิทธิในการแสดงออกและแสดงความคิดเห็นของตนเสรีโดยไม่มีการลิขสิทธิ์ หรือการลงโทษทางอาญา นอกจากนี้ มีความสำคัญในการรับฟังความคิดเห็นและวิจารณ์อย่างสร้างสรรค์ (Code Id: N17, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) การที่บุคคลสามารถใช้เสรีภาพของตนได้ภายใต้กรอบของกฎหมาย หลักเสรีภาพภายใต้กฎหมายจะช่วยให้เสรีภาพไม่ถูกใช้ในทางที่ผิดหรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อผู้อื่น (Code Id: N18, สัมภาษณ์, วันที่ 8 ตุลาคม 2566) หลักเสรีภาพที่ดีนั้นจะต้องมีกรอบและขอบเขตที่ประชาชนต้องเคารพซึ่งหลักเสรีภาพต้องมาควบคู่กับการเคารพกฎหมายด้วย (Code Id: N19, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) ควรเป็นการกระทำที่จะกระทำหรืองดเว้นได้ตามที่เราต้องการและกำหนด แต่เป็นการกระทำที่อยู่ในกรอบของการเคารพกฎหมายเป็นสำคัญ (Code Id: N20, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) ควรให้อิสระในการเลือก การใช้ชีวิตและการแสดงออกทางความคิดได้ (Code Id: N21, สัมภาษณ์, วันที่ 3 ตุลาคม 2566) คือ สามารถทำความต้องการของตนได้ หรือมีอิสระในการดำเนินการต่างๆ ภายใต้กฎหมาย และไม่กระทบหรือสร้างความเดือดร้อนกับผู้อื่น (Code Id: N22, สัมภาษณ์, วันที่ 13 ตุลาคม 2566) ควรเป็นแนวทางความคิดที่เปิดกว้างต่อการรับรู้สื่อสารในโซเชียลในยุคดิจิตอล (Code Id: N23, สัมภาษณ์, วันที่ 15 ตุลาคม 2566) บุคคลมีอิสระในการคิด แสดงออก กระทำ และตัดสินใจ โดยไม่ถูกกีดกันหรือข่มขู่ สังคมที่เคารพเสรีภาพจะเป็นสังคมที่มีความเจริญก้าวหน้า (Code Id: N24, สัมภาษณ์, วันที่ 16 ตุลาคม 2566) มีตามหลักกติกาสากล และตามรัฐธรรมนูญ ในแต่ละประเทศกำหนดไว้หมดแล้ว เช่น เสรีภาพในการแสดงออกความคิดเห็นทางการเมือง การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร เป็นต้น (Code Id: N25, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) หลักเสรีภาพ จะต้องมีอิสระในการแสดงออกทางความคิดในทุกมิติทางสังคมต่างๆ (Code Id: N26, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) บุคคลที่จะกระทำการใดๆ ได้ตามที่ตน ปรารถนา ทั้งนี้ การใช้เสรีภาพของบุคคลนั้น จะต้องไม่เป็นการละเมิดต่อเสรีภาพของบุคคลอื่นด้วย (Code Id: N27, สัมภาษณ์, วันที่ 30 กันยายน 2566) เสรีภาพ เป็นสิ่งที่บุคคลสามารถกระทำการใดๆ ก็ได้ตามที่ตนประสงค์โดยมีกฎหมายบัญญัติรับรองไว้ แต่สิ่งที่บุคคลนั้นกระทำจะต้องไม่เป็นการละเมิดต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่นด้วย ทั้งนี้ เพื่อความสงบเรียบร้อยของสังคมและความเป็นอยู่ที่เป็นระเบียบของชุมชนที่บุคคลนั้นอาศัยอยู่เป็นสำคัญ (Code Id: N28, สัมภาษณ์, วันที่ 1 ตุลาคม 2566) การมีอิสระที่ทำอะไรก็ได้ แต่ต้องไม่ขัดกับกฎหมาย ไม่ขัดกับศีลธรรมอันดี

ไม่ขัดกับวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงามของไทย (Code Id: N29, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) หลักเสรีภาพควรอยู่บนพื้นฐานแห่งคุณธรรมจริยธรรม และไม่ละเมิดกฎหมายซึ่งทำให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อน (Code Id: N30, สัมภาษณ์, วันที่ 28 กันยายน 2566)

สรุปได้ว่า “หลักเสรีภาพ” เป็นหลักการที่ว่า บุคคลจะกระทำหรือไม่กระทำก็ได้ตามใจตนเอง แต่ว่าหลักเสรีภาพที่ดีควรควบคู่กับคุณธรรม จริยธรรม และต้องอยู่ในหลักของกฎหมายประเทศเป็นสำคัญ คือทำได้แต่ต้องไม่สร้างความเดือดร้อนให้แก่ตัวเราเอง และที่สำคัญยิ่งไปกว่านั้น คือไม่ละเมิดเสรีภาพของคนอื่นด้วย

4.2.26 ผลการวิเคราะห์บทบาทการจัดการทางการเมืองด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียนในยุคดิจิทัล : หลักความเสมอภาค

ความเสมอภาค ความหมายตามระบอบประชาธิปไตย หมายถึง การที่ประชาชนทุกคนในประเทศมีความเสมอภาคหรือความเท่าเทียมกันในเรื่องสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐาน ในที่นี้ สิ่งที่จำเป็นขั้นพื้นฐานต่อการอยู่รอดและพัฒนาตัวเองตามหลักสิทธิมนุษยชน คือ ปัจจัยสี่ ความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและร่างกาย การนับถือศาสนา การศึกษาและการรับรู้ข่าวสาร การเข้าถึงบริการสาธารณะและสวัสดิการสังคม การประกอบอาชีพ การมีส่วนร่วมทางการเมือง และการได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย (Code Id: N1, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) การได้รับการปฏิบัติ ดูแล คุ้มครองอย่างทั่วถึง เป็นธรรม ตรงไปตรงมา (Code Id: N2, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) “หลักความเสมอภาค” ควรเป็นหลักที่ยอมรับว่าคนทุกคนต่างมีความเท่าเทียมกัน (Code Id: N3, สัมภาษณ์, วันที่ 23 กันยายน 2566) ประชาชนทุกคนมีความเท่าเทียมกันที่จะได้รับการดูแลจากรัฐบาลทางด้านต่างๆ ไม่ว่าจะรวยหรือจนทุกคนมีสิทธิเสมอกัน ภายใต้กฎหมายกำหนด (Code Id: N4, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) หลักความเสมอภาคต้องการให้ทุกคนได้รับโอกาสและการจัดสิทธิอย่างเท่าเทียมในทุกๆ ด้านของชีวิต นี่คือพื้นฐานสำคัญที่ช่วยให้สังคมเป็นสถานที่ที่ทุกคนสามารถเติบโตและอยู่ร่วมกันได้ทั้งในมิติทางเศรษฐกิจ, สังคม, และวัฒนธรรม (Code Id: N5, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) ทุกคนมีความเท่าเทียมกันโดยไม่เลือกปฏิบัติและให้ความเป็นะรรมกับทุกฝ่าย (Code Id: N6, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) อยู่ภายใต้กฎหมายเหมือนกัน (Code Id: N7, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) มีความเสมอภาคในฐานะประชาชนของประเทศจากรัฐบาล โดยไม่เลือกเพศ ฐานะ ความเป็นอยู่ (Code Id: N8, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) ประชาชนทุกคนต้องได้รับความเท่าเทียมกัน โดยได้รับการรับรองและคุ้มครองจากกฎหมาย (Code Id: N9, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) ความเท่าเทียมกัน เคารพความเห็นต่าง (Code Id: N10, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) พื้นฐานของระบอบประชาธิปไตย ซึ่งช่วยให้ประชาชนทุกคนสามารถมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศได้ และช่วยให้ทุกคนสามารถใช้ชีวิตอย่างอิสระและมีความสุข (Code Id: N11, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 2 ตุลาคม 2566) มีเกียรติและศักดิ์ศรีเท่ากันของความเป็นมนุษย์ (Code Id: N12, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 4 ตุลาคม 2566) เป็นหลักการพื้นฐานที่สำคัญของระบอบประชาธิปไตย หมายถึง สิทธิและโอกาสของบุคคลที่จะได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกันโดยไม่คำนึงถึงเชื้อชาติ ศาสนา เพศ สถานะทางสังคม หรือปัจจัยอื่นๆ หลักความเสมอภาคจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการส่งเสริมให้ประเทศมีความเป็น

ธรรมและประชาชนได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกัน (Code Id: N13, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) หลักความเสมอภาค ทุกคนไทย ยอมมีสิทธิเท่าเทียมกันทุกคน ไม่มีใครได้อภิสิทธิ์เหนือใคร (Code Id: N14, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) หลักความเสมอภาค ทุกคนไทย ยอมมีสิทธิเท่าเทียมกันทุกคน ไม่มีใครได้อภิสิทธิ์เหนือใคร (Code Id: N15, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) หลักความเสมอภาคมีเป้าหมายที่จะสร้างสังคมที่ไม่มีการแบ่งแยกหรือการลดความเท่าเทียม และเน้นการให้โอกาสและสิทธิเท่าเทียมกันทุกคน การให้ความเท่าเทียมเป็นหลักการที่สำคัญในการสร้างสังคมที่ยุติธรรมและยั่งยืน (Code Id: N16, สัมภาษณ์, วันที่ 11 ตุลาคม 2566) ไม่มีความเลื่อมล้ำทางการศึกษา การดูแลสุขภาพ และบริการสาธารณะ โดยไม่คำนึงถึงลักษณะทางสังคม วัฒนธรรม หรือตำแหน่งทางเศรษฐกิจ (Code Id: N17, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) การที่บุคคลทุกคนมีสิทธิและโอกาสเท่าเทียมกันในการมีส่วนร่วมทางการเมือง เช่น สิทธิในการออกเสียงเลือกตั้ง สิทธิในการสมัครรับเลือกตั้ง สิทธิในการมีส่วนร่วมในกระบวนการนิติบัญญัติ กระบวนการบริหาร และกระบวนการตุลาการ (Code Id: N18, สัมภาษณ์, วันที่ 8 ตุลาคม 2566) การเมืองปัจจุบันการมีส่วนร่วมคนรวยคนจนแตกต่างกัน และการเมืองมองประโยชน์ตนเป็นหลักมากเกินไปทำให้ความเสมอภาคไม่ค่อยจะมีในสังคม ควรปรับปรุงฐานความคิดของคนในสังคมโดยการจัดสรรผลประโยชน์ที่ประชาชนควรจะได้อย่างเท่าเทียม (Code Id: N19, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) เป็นหลักการพื้นฐานที่ทุกคนในสังคมควรให้ความสำคัญ พื้นฐานที่ว่าทุกคนมีความเป็นมนุษย์เหมือนกันหากทุกคนเคารพผู้อื่น เคารพตัวเองก็จะทำให้สังคมน่าอยู่ ไม่เกิดความวุ่นวาย (Code Id: N20, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) ควรให้ความเสมอภาคทั้งหมด ไม่ให้คนใดคนหนึ่ง (Code Id: N21, สัมภาษณ์, วันที่ 3 ตุลาคม 2566) การที่ทุกคนมีความเท่าเทียมกัน ตามที่กฎหมายกำหนด (Code Id: N22, สัมภาษณ์, วันที่ 13 ตุลาคม 2566) มีความเท่าเทียมให้ความสำคัญกันและกัน (Code Id: N23, สัมภาษณ์, วันที่ 15 ตุลาคม 2566) ทุกคนควรมีโอกาสเท่าเทียมกันในการเข้าถึงการศึกษา การรักษาพยาบาล การทำงาน และบริการสาธารณะอื่นๆ (Code Id: N24, สัมภาษณ์, วันที่ 16 ตุลาคม 2566) เท่าเทียมกันในการเข้าถึงบริการของภาครัฐหรือทางการเมือง การปกครอง สังคม และ เศรษฐกิจ เป็นต้น (Code Id: N25, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) หลักความเสมอภาคจะต้องมีความเท่าเทียม และไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้งในทุกแง่มุม (Code Id: N26, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) หลักความเสมอภาคเป็นหลักการพื้นฐานที่สำคัญประการหนึ่งของการปกครองระบอบ ประชาธิปไตย เป็นหลักที่ยอมรับว่ามนุษย์ทุกผู้ทุกนาม มีความเท่าเทียมกันและห้าม มิให้รัฐในฐานะที่เป็นองค์กรผู้ใช้อำนาจปกครองเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล เพราะเหตุ แห่งความแตกต่างในบุคคลนั้นๆ (Code Id: N27, สัมภาษณ์, วันที่ 30 กันยายน 2566) ประชาชนทุกนสามารถมีส่วนร่วมทางการเมืองได้อย่างเท่าเทียมกัน และหลักความเสมอภาคทางการเมืองที่ผ่านประชาชนทุกระดับทุกอาชีพต่างมีหนึ่งสิทธิหนึ่งเสียงเท่าเทียมกัน ประชาชนทุกคนต้องไม่ถูกกีดกันในการประกอบอาชีพการประกอบการต้องเป็นไปอย่างเสรีเป็นธรรม ไม่มีการผูกขาดทางการค้า รวมถึงประชาชนคนหนึ่งซึ่งสามารถเปลี่ยนอาชีพได้อย่างอิสรเสรี และบุคคลสามารถจะได้รับการศึกษา การรักษาพยาบาลและการให้บริการจากรัฐอย่างเท่าเทียมกัน แม้ว่าจะต่างฐานะกัน (Code Id: N28, สัมภาษณ์, วันที่ 1 ตุลาคม 2566) การได้รับบริการจากรัฐที่เท่าเทียมกันไม่ว่าจะเป็นคนจนหรือคนรวย (Code Id: N29, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566)

หลักความเสมอภาคเป็นความเท่าเทียมกันในฐานะผู้ที่เกิดมาเป็นมนุษย์ มีสิทธิและเสรีภาพ ผลประโยชน์และการคุ้มครองจากรัฐอันพึงมีพึงได้เท่าๆ กัน (Code Id: N30, สัมภาษณ์, วันที่ 28 กันยายน 2566)

สรุปได้ว่า “หลักความเสมอภาค” ก็จริงอยู่ว่าความเสมอภาคไม่สามารถผูกติดให้บุคคลมีความรวยหรือจนเท่ากันได้ แต่ความเสมอภาคนี้ตามหลักการแห่งประชาธิปไตย ประชาชนทุกคนควรได้รับอย่างเท่าเทียม เท่าเทียมในด้านการเข้าถึงสวัสดิการแห่งรัฐ การศึกษาหรืออื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ที่ไม่ได้ลำเอียงไปหาใครจากรูปแบบการปกครองแบบประชาธิปไตย

4.2.27 ผลการวิเคราะห์บทบาทการจัดการทางการเมืองด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียนในยุคดิจิทัล : หลักกฎหมาย

กฎหมายมีความสำคัญในฐานะเป็นกฎกติกา เพื่อให้สมาชิกทุกคนถือปฏิบัติ ทั้งนี้ไม่คำนึงว่าผู้นั้นจะมี ความเลื่อมใสศรัทธาต่อกฎหมายหรือไม่ ประชาชนทุกคนในประเทศต้องรู้ว่าควรประพฤติปฏิบัติตัวอย่างไรจึงถูกต้องดีงาม และเป็นการกระทำที่ไม่ขัดต่อกฎหมาย และประชาชนในประเทศต้องเรียนรู้กฎหมายทุกคน และเป็นหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด โดยกฎหมายจะต้องสร้างความยุติธรรมให้แก่สังคม เพราะกฎหมายเป็นหลักกติกาที่ทุกคนจะต้องปฏิบัติ เท่าเทียมกัน (Code Id: N1, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) การรู้ เข้าใจ ในข้อกฎหมาย และได้รับการคุ้มครอง ปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ และเมื่อมีการกระทำที่ไม่เป็นตามที่กฎหมายระบุควรได้รับการลงโทษ (Code Id: N2, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) “หลักกฎหมาย” ควรเป็นข้อบังคับกติกาของรัฐหรือของชาติ กำหนดขึ้นมาเพื่อใช้บังคับ ควบคุม ความประพฤติของบุคคลในสังคมให้ปฏิบัติตาม (Code Id: N3, สัมภาษณ์, วันที่ 23 กันยายน 2566) ประชาชนทุกคนอยู่ภายใต้กฎหมายเสมอกัน ไม่มีใครที่มีสิทธิเหนือกว่ากฎหมาย ดังนั้นประชาชนทุกคนไม่สามารถอ้างว่าไม่รู้กฎหมายไม่ได้ การกระทำโดยรู้หรือไม่ก็ตามก็ต้องรับผิดไปตามกฎหมาย ที่สำคัญคือผู้ใช้กฎหมายควรปราศจากอคติ 4 มีใจที่เที่ยงตรงเป็นธรรมในการตัดสินโทษตามเจตนารมณ์ของกฎหมายที่บัญญัติไว้ (Code Id: N4, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) “หลักกฎหมาย” หมายถึง กฎหมายหลักๆ หรือกรอบที่ใช้เป็นพื้นฐานในการกำหนดความเป็นรูปธรรมและการดำเนินการในสังคม นี้คือหลักการที่นำมากำหนดพฤติกรรมของบุคคลและองค์กรต่างๆ ในสังคมนั้นๆ (Code Id: N5, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) กติกาข้องตกลงที่ต้องใช้ร่วมกัน หากฝ่าฝืนต้องมีบทลงโทษรับผิดชอบต่อสังคม (Code Id: N6, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) เป็นไปเพื่อความเรียบร้อย ความสงบ ของคนในชาติ (Code Id: N7, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) มีความเป็นธรรม มีความเป็นสากล ทันสมัย ไม่ล้าหลัง ทัดเทียมกับอารยะประเทศ (Code Id: N8, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) ควรเป็นสิ่งที่ทุกคนต้องมีความรู้ความเข้าใจและยึดปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ไม่เอื้อประโยชน์ให้คนใดคนหนึ่ง แต่ต้องเป็นประโยชน์สำหรับประชาชนทุกคน (Code Id: N9, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) กฎข้อบังคับให้คนปฏิบัติตาม ใครฝ่าฝืนมีบทลงโทษตามกฎหมาย (Code Id: N10, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) หลักกฎหมายเป็นหลักการพื้นฐานของระบอบประชาธิปไตย

ซึ่งช่วยให้สังคมเกิดความสงบเรียบร้อย และช่วยให้ทุกคนสามารถได้รับความยุติธรรม (Code Id: N11, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 2 ตุลาคม 2566) เป็นกติการ่วมกันของคนในสังคมเพื่อความสงบสุข (Code Id: N12, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 4 ตุลาคม 2566) หลักกฎหมายคือหลักการพื้นฐานที่ใช้ในการตีความและบังคับใช้กฎหมาย หลักกฎหมายมีความสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างความยุติธรรมและความเสมอภาคในสังคม (Code Id: N13, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) หลักกฎหมาย มันดีอยู่แล้ว แต่คนที่ใช่คนกฎหมายนะมันควรที่เป็นธรรมต่อทุกคน และคนไทยทุกคนควรเคารพ และ ปฏิบัติตนตามกฎหมาย (Code Id: N14, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) การยึดถือหลักความเสมอภาคเป็นส่วนสำคัญของการสร้างสังคมที่สงบ ยุติธรรม และเท่าเทียม หลักความเสมอภาคช่วยสนับสนุนการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมที่เป็นมิตรกับทุกคนในสังคม (Code Id: N15, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) หลักกฎหมายมีบทบาทที่สำคัญในการควบคุมสังคมและสร้างสังคมที่มีความยุติธรรมและมีความเท่าเทียม การทำงานของระบบกฎหมายที่ถูกต้องและเป็นอย่างสมบูรณ์เป็นพื้นฐานสำคัญที่ส่งผลให้เกิดความเชื่อมั่นและความเท่าเทียมในสังคม (Code Id: N16, สัมภาษณ์, วันที่ 11 ตุลาคม 2566) กฎหมายต้องเป็นไปตามหลักของความยุติธรรม ไม่มีการละเมิดสิทธิและความเสมอภาค (Code Id: N17, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) กฎหมายเป็นธรรมและเท่าเทียมกัน โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างในด้านเชื้อชาติ ศาสนา เพศ สถานะทางสังคม ความคิดเห็นทางการเมือง หรือความเชื่อทางศาสนา (Code Id: N18, สัมภาษณ์, วันที่ 8 ตุลาคม 2566) หลักกฎหมายควรเป็นหลักการที่เที่ยงตรงและชอบธรรมโดยไม่แบ่งชนชั้นจึงจะเป็นกฎหมายที่ศักดิ์สิทธิ์และน่าเคารพ (Code Id: N19, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) ควรเป็นหลักประกันของความถูกต้องที่ทุกคนในสังคมให้ความเคารพ เมื่อมีกฎเกณฑ์ที่เราทุกคนทำตามได้อย่างเป็นระเบียบก็จะทำให้ทุกคนเคารพซึ่งกันและกัน (Code Id: N20, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) ยุติธรรม ตามครรลอง ไม่บิดเบือนความจริง (Code Id: N21, สัมภาษณ์, วันที่ 3 ตุลาคม 2566) คือการที่กฎหมายบังคับทุกคนอย่างเสมอภาคกัน (Code Id: N22, สัมภาษณ์, วันที่ 13 ตุลาคม 2566) ควรมีความยุติธรรมต่อหลักกฎหมายที่ยึดมั่นปฏิบัติอย่างเคร่งครัด (Code Id: N23, สัมภาษณ์, วันที่ 15 ตุลาคม 2566) กฎหมายควรบัญญัติบทบัญญัติที่เป็นธรรมโปร่งใส และไม่เลือกปฏิบัติ กฎหมายควรคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคล (Code Id: N24, สัมภาษณ์, วันที่ 16 ตุลาคม 2566) ต้องถูกต้องทั้งนิตินัย และนิติธรรม บังคับกับบุคคลทั่วไปในประเทศนั้นด้วยความเสมอภาค (Code Id: N25, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) หลักกฎหมายนั้นจะต้องมีความเป็นธรรม มีความถูกต้องและต้องชอบด้วยธรรม มีธรรมเป็นใหญ่ มีวิสัยธรรมนำวิสัยทัศน์ (Code Id: N26, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) เป็นข้อบังคับ กติกาที่กำหนดขึ้นมาเพื่อใช้บังคับ ควบคุม ความประพฤติของบุคคลในสังคม ให้ปฏิบัติตาม หากมีการฝ่าฝืน ไม่ปฏิบัติตามจะมีความผิดและได้รับโทษตามที่กำหนดไว้ (Code Id: N27, สัมภาษณ์, วันที่ 30 กันยายน 2566) กฎหมายต้องเป็นข้อบังคับที่เป็นมาตรฐานที่ใช้วัดและใช้กำหนดความประพฤติของสมาชิกของสังคม

ได้ว่าถูกหรือผิด ทำได้หรือทำไม่ได้ กฎหมายต้องกำหนดความประพฤติของบุคคล ได้แก่ การเคลื่อนไหวหรือไม่เคลื่อนไหวร่างกายภายใต้การควบคุมของจิตใจ กฎหมายต้องมีสภาพบังคับ ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ กฎหมายจะมีสภาพบังคับเพื่อให้บุคคลนั้นจำต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์นั้น การบังคับใช้กฎหมายต้องมีกระบวนการที่แน่นอน (Code Id: N28, สัมภาษณ์, วันที่ 1 ตุลาคม 2566) ปฏิบัติตามกฎหมาย ไม่เลือกปฏิบัติ (Code Id: N29, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) หลักกฎหมายควรตราขึ้นอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรม ไม่เอื้อประโยชน์ต่อคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ตลอดจนมีความรัดกุมมิให้ผู้ใดใช้ช่องโหว่ของกฎหมายเพื่อประพฤติมิชอบ (Code Id: N30, สัมภาษณ์, วันที่ 28 กันยายน 2566)

สรุปได้ว่า “หลักกฎหมาย” ต้องเป็นหลักที่มีความบริสุทธิ์ ยุติธรรมสำหรับทุกคน การได้รับการปกครองจากกฎหมายนี้ควรเกิดขึ้นอย่างเท่าเทียมไม่มีการเลือกปฏิบัติแบบชนชั้นวรรณะ เน้นกล่าวถึงความถูกต้องและความจริงเป็นหลัก กฎหมายที่จะให้ประชาชนเคารพต้องเป็นแบบแผนแห่งการปฏิบัติที่เท่าเทียม มีกระบวนการที่แน่ชัด เป็นธรรมผู้นำมาใช้ก็ควรมีคุณธรรม จริยธรรมอย่างสูงยิ่งหากเป็นเช่นนี้ได้จะทำให้สังคมน่าอยู่และไม่เกิดความวุ่นวาย

4.2.28 ผลการวิเคราะห์บทบาทการจัดการทางการเมืองด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียนในยุคดิจิทัล : หลักเสียงข้างมาก

รากฐานของหลักประชาธิปไตย คือ หลักการถือเสียงข้างมากเป็นเกณฑ์ควบคู่ไปกับการเคารพสิทธิของเสียงข้างน้อย ทั้งนี้การเคารพต่อสิทธิของเสียงข้างน้อยโดยที่ไม่ขัดต่อหลักการถือเสียงข้างมากเป็นเกณฑ์ตามหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตย จะต้องกระทำโดยให้เป็นไปตามหลักฉันทามติซึ่งเป็นข้อตกลงร่วมกันที่มีลักษณะเป็นการยอมรับแบบเอกฉันท์ของประชาชน (Code Id: N1, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) เสียงข้างมากเป็นไปตามคนส่วนใหญ่ หรือตามเกณฑ์ที่กำหนดได้พิจารณาเห็นแล้วว่าควรเป็น (Code Id: N2, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) “หลักเสียงข้างมาก” ควรเป็นในระบอบประชาธิปไตยเป็นคะแนนเสียงที่สมาชิกใช้ลงมติ ที่มีมากเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด (Code Id: N3, สัมภาษณ์, วันที่ 23 กันยายน 2566) ประชาธิปไตยเป็นการใช้เสียงข้างมากในการบริหารประเทศนับตั้งแต่เลือกตั้งจนถึงการตราร่างกฎหมายต่างๆ เป็นต้น ประชาชนหรือตัวแทนประชาชนที่ใช้เสียงในการตัดสินเรื่องใดเรื่องหนึ่งควรตั้งตนอยู่ในธรรม พิจารณาข้อดีข้อเสียให้รอบคอบ และยึดหลักผลประโยชน์ของประชาชนก่อนการลงคะแนนเสียงใดๆ ก็ตาม (Code Id: N4, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) เป็นกฎเกณฑ์การตัดสินใจซึ่งเลือกทางที่มีคะแนนเสียงข้างมาก คือ มีคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่ง การถือเสียงข้างมากเป็นเกณฑ์ เป็นกฎเกณฑ์การตัดสินใจทวิภาคที่ใช้มากที่สุดในหน่วยงานวินิจฉัยสั่งการที่มีอิทธิพล (Code Id: N5, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) ภายใต้การปกครองที่ใช้ประชาธิปไตยนั้น หลักเสียงข้างมากก็ถือโอกาสชนะทุกการนำเสนอ แต่ทั้งนี้เสียงข้างมากก็ควรเคารพเสียงข้างน้อยด้วยเช่นกัน (Code Id: N6, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) เป็นไปจากผลโหวตของ

ประชาชน ที่มีกระบวนการคิด วิเคราะห์ แยกแยะจากข้อเท็จจริง คือประชาชนเป็นปัญญาชน (Code Id: N7, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) ควรเป็นเสียงข้างมากที่มีความเป็นธรรม บริสุทธิ์ยุติธรรม ไม่มีการซื้อเสียง หากไม่มีความเป็นธรรม ไม่บริสุทธิ์ยุติธรรม และมีการซื้อเสียง ก็จะเป็นกฎหมู่พวกมากลากไป ทำให้ประเทศชาติเกิดความเสียหายได้ (Code Id: N8, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) เป็นกฎเกณฑ์การตัดสินใจซึ่งเลือกทางที่มีคะแนนเสียงข้างมาก คือ มีคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่ง (Code Id: N9, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) ยึดหลักนั้นเป็นเสียงข้างมาก (Code Id: N10, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) หลักเสียงข้างมากควรมีขอบเขตที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่นด้วย เช่น การตัดสินใจในเรื่องที่กระทบต่อสิทธิเสรีภาพของประชาชนทุกคน ควรมีกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างกว้างขวาง เป็นต้น (Code Id: N11, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 2 ตุลาคม 2566) ผู้นำหรือฝ่ายบริหารที่ถูกโหวดมากที่สุดเพื่อมาทำหน้าที่ตามความต้องการของผู้เลือก (Code Id: N12, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 4 ตุลาคม 2566) หลักเสียงข้างมากควรมีขอบเขตที่เหมาะสม โดยไม่ไปละเมิดสิทธิของเสียงข้างน้อยหรือเสียงส่วนน้อย เช่น การตัดสินใจใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ เช่น สิทธิในการดำรงชีวิต สิทธิเสรีภาพในการนับถือศาสนา สิทธิในการได้รับการศึกษา เป็นต้น ไม่ควรใช้หลักเสียงข้างมากเพียงอย่างเดียวในการตัดสินใจ จำเป็นต้องคำนึงถึงสิทธิของเสียงข้างน้อยและเสียงส่วนน้อยด้วย (Code Id: N13, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) หลักเสียงข้างมาก ควรเป็นธรรม เคารพในสิ่งที่ประชาชนออกเสียงไม่โกง (Code Id: N14, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) การใช้หลักเสียงข้างมากนั้นสำคัญที่จะมีระบบประชาธิปไตยที่เสถียรและความเท่าเทียม การปฏิบัติตามหลักเสียงข้างมากควรมีการคำนึงถึงความหลากหลาย ความเท่าเทียม และความยุติธรรมในการตัดสินใจ (Code Id: N15, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) การปฏิบัติตามหลักเสียงข้างมากควรมีการคำนึงถึงความหลากหลาย, ความเท่าเทียม, และความยุติธรรมในการตัดสินใจ (Code Id: N16, สัมภาษณ์, วันที่ 11 ตุลาคม 2566) เคารพในเสียงที่ประชาชนเขาเลือกมา หลักเสียงข้างมากควรได้รับตำแหน่งในการบริหาร (Code Id: N17, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) หลักเสียงข้างมากเป็นหลักการที่สำคัญต่อการพัฒนาสังคมให้เจริญก้าวหน้า สังคมที่มีหลักเสียงข้างมากเป็นพื้นฐานจะช่วยให้สังคมมีความยุติธรรมและเท่าเทียมกันมากขึ้น (Code Id: N18, สัมภาษณ์, วันที่ 8 ตุลาคม 2566) ต้องการให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมมากขึ้น เพราะว่าหากประชาชนสนใจเรื่องการเมืองมากเท่าไรจะส่งผลทำให้การเมืองตามหลักเสียงข้างมากมีประสิทธิภาพมากขึ้นตามมา (Code Id: N19, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) การให้ความสำคัญกับเสียงข้างมากเคารพเสียงข้างน้อยเป็นหลักประกันของแนวความคิดการเมืองการปกครองตามหลักประชาธิปไตย ควรเคารพหลักผระกันนี้ตามกฎหมายอย่างทั่วถึงกัน (Code Id: N20, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) ควรเคารพในเสียงข้างมาก เพื่อให้เกิดความสงบสุข (Code Id: N21, สัมภาษณ์, วันที่ 3 ตุลาคม 2566) การเคารพเสียงส่วนใหญ่ โดยที่ไม่ละเมิดเสียงส่วนน้อย ซึ่งเป็นหลักการขั้นพื้นฐานของระบอบประชาธิปไตย

(Code Id: N22, สัมภาษณ์, วันที่ 13 ตุลาคม 2566) ความเป็นเอกฉันท์ต่อความคิดและการกระทำนั้นที่เป็นประโยชน์ซึ่งกันและกันและมีความโปร่งใส (Code Id: N23, สัมภาษณ์, วันที่ 15 ตุลาคม 2566) ทุกคนควรเคารพในความคิดเห็นของผู้อื่น แม้จะเห็นต่างกัน (Code Id: N24, สัมภาษณ์, วันที่ 16 ตุลาคม 2566) เป็นสิ่งถูกต้องตามสังคมที่มีกติกา แต่ต้องอย่างละเลยหรือไม่ให้ความสำคัญเสียงข้างด้วย (Code Id: N25, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) เป็นการดี เพราะเป็นเสียงที่มาจากส่วนใหญ่ที่ได้มีแนวคิดทิศทางไปในแนวทางเดียวกัน (Code Id: N26, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) การถือเสียงข้างมากคือ มีคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่ง การถือเสียงข้างมากเป็นเกณฑ์ เป็นกฎเกณฑ์การตัดสินใจ เสียงข้างมาก เสียงข้างน้อย มีความหมายในการแสดงความเห็นต่อเรื่องใดหนึ่งซึ่งมีความสำคัญ โดยเฉพาะการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่ประชาชนหรือสมาชิกทุกคนมีสิทธิในการแสดงความคิดเห็นอย่างเป็นอิสระเท่าเทียมกัน (Code Id: N27, สัมภาษณ์, วันที่ 30 กันยายน 2566) หลักการเสียงข้างมาก ต้องดำเนินควบคู่ไปกับการเคารพในสิทธิของเสียงข้างน้อย เพื่อไม่ให้ฝ่ายเสียงข้างมากใช้วิธีการที่เห็นแก่ผลประโยชน์ของกลุ่มพวกพ้องตนเอง แต่ต้องทำเพื่อประโยชน์ของประชาชนทั้งหมด จะทำให้ทุกฝ่ายสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข เพื่อหลีกเลี่ยงความขัดแย้งที่จะเกิดขึ้นในสังคม (Code Id: N28, สัมภาษณ์, วันที่ 1 ตุลาคม 2566) เคารพเสียงข้างมาก ให้เกียรติเสียงข้างน้อย (Code Id: N29, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) ประชาชนควรแยกแยะให้ได้ว่า “เสียงข้างมาก” กับ “พวกมากลากไป” นั้นต่างกันอย่างไร? (Code Id: N30, สัมภาษณ์, วันที่ 28 กันยายน 2566)

สรุปได้ว่า “หลักเสียงข้างมาก” เป็นรากฐานของหลักประชาธิปไตย คือ หลักการถือเสียงข้างมากเป็นเกณฑ์ควบคู่ไปกับการเคารพสิทธิของเสียงข้างน้อย เป็นการปกครองที่ถือเอาเสียงส่วนมากในการดำเนินการต่างๆ ให้เป็นไปตามแบบแผนที่กำหนด และรับฟังการเสนอคัดค้านหรือเห็นตามจากเสียงข้างน้อยด้วย ซึ่งไม่ว่าจะเป็นรัฐบาลเสียงข้างมาก หรือฝ่ายค้านเสียงข้างน้อยล้วนแล้วแต่มากจากการคัดเลือกของประชาชนทั้งสิ้น เพราะฉะนั้นควรเคารพสิ่งเหล่านี้ซึ่งกันและกันด้วย

4.2.29 ผลการวิเคราะห์บทบาทการจัดการทางการเมืองด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียนในยุคดิจิทัล : หลักการแบ่งแยกอำนาจ ตรวจสอบ ถ่วงดุล

หลักการแบ่งแยกอำนาจ ตรวจสอบ ถ่วงดุลเป็นการสร้างความสมานฉันท์ปรองดองของคนในชาติ โดยการใช้หลักนิติธรรมและหลักกฎหมายเพื่อเป็นหลักในการดำเนินการให้เท่าเทียมและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติ (Code Id: N1, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) ใช้อำนาจการกระทำภายใต้ขอบเขต หน้าที่ที่กำหนดไว้อย่างเป็นธรรม (Code Id: N2, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) “หลักการแบ่งแยกอำนาจ ตรวจสอบ ถ่วงดุล” ควรใช้ในทางที่ถูกต้องและเหมาะสม (Code Id: N3, สัมภาษณ์, วันที่ 23 กันยายน 2566) หลักการที่กล่าวมา ถือได้ว่า เป็นระบบการตรวจสอบความสุจริต ความชอบธรรมในระบอบประชาธิปไตยให้แต่ละองค์กรหรือหน่วยงานมีอำนาจตรวจสอบการทำงานของกันและกัน เนื่องจากระบบประชาธิปไตย ไม่มีผู้อำนาจยิ่งใหญ่คนใดมาตัดสินได้ นอกเหนือจากประชาชน และองค์กรต่างๆ ที่กฎหมายมอบอำนาจให้ตรวจสอบ หรือถ่วงดุล

คัดค้านการกระทำต่างๆ ที่ทุจริต หรือไม่ชอบธรรมได้ (Code Id: N4, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) เป็นอำนาจตามกฎหมายรัฐธรรมนูญของสหรัฐอเมริกาในการพยายามรักษาสมดุลอำนาจผ่านการแบ่งแยกอำนาจออกเป็นหลายส่วน เพื่อป้องกันไม่ให้หน่วยงานหลักของรัฐบาลหน่วยใดมีอำนาจมากเกินไปและเพื่อป้องกันปัญหาต่างๆ ที่อาจตามมาได้ (Code Id: N5, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) การแบ่งหน้าที่ในการดูแลอย่างชัดเจนพร้อมทั้งการตรสจสอบถ่วงดุลเพื่อไม่ให้ใช้อำนาจที่เกินขอบเขต (Code Id: N6, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล (Code Id: N7, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) ควรมี 3 ฝ่าย คือ ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร ฝ่ายตุลาการ ให้ถ่วงดุลด้วยความโปร่งใส (Code Id: N8, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) ให้เป็นไปตามความถูกต้อง ยุติธรรมเป็นสำคัญ (Code Id: N9, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) ทำแล้วต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ที่รปะชาชนควรได้รับ (Code Id: N10, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) “หลักการแบ่งแยกอำนาจ ตรวจสอบ ถ่วงดุล” เป็นหลักการพื้นฐานของระบอบประชาธิปไตย ซึ่งช่วยให้อำนาจอธิปไตยไม่กระจุกตัวอยู่กับบุคคลหรือกลุ่มบุคคลใดกลุ่มบุคคลหนึ่ง และช่วยให้ประชาชนสามารถตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Code Id: N11, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 2 ตุลาคม 2566) สามารถตรวจสอบกันและกันได้ และระบบการจัดการที่ดี (Code Id: N12, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 4 ตุลาคม 2566) “หลักการแบ่งแยกอำนาจ ตรวจสอบ ถ่วงดุล” มีความสำคัญอย่างยิ่งในการส่งเสริมให้ประเทศมีความเป็นธรรมและประชาชนมีสิทธิและเสรีภาพอย่างเท่าเทียมกัน หลักการนี้จะช่วยป้องกันไม่ให้รัฐบาลใช้อำนาจในทางที่มิชอบและส่งเสริมให้ประเทศมีความเป็นประชาธิปไตยอย่างแท้จริง (Code Id: N13, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) ข้อดีหลักๆ คือเพื่อไม่ให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีอำนาจสูงสุดอยู่ฝ่ายเดียว พอถ่วงดุลกันก็จะทำให้แต่ละฝ่ายใช้อำนาจอย่างหลงระเริงไม่ได้ อย่างฝ่ายบริหารใช้อำนาจในการบริหารต่างๆ แต่ก็ไม่ใช่ว่าสามารถทำอะไรโดยอ้างอำนาจบริหารไปได้ทุกอย่าง ต้องว่าตามกฎหมายและงบประมาณที่ฝ่ายนิติบัญญัติออกและผ่านมาให้ รวมทั้งหากไม่ทำตามกฎหมายของฝ่ายนิติบัญญัติก็จะถูกฝ่ายตุลาการตัดสินความผิด (Code Id: N14, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) การปฏิบัติตามหลักการเหล่านี้ช่วยให้ระบบการบริหารราชการมีความเป็นธรรม เท่าเทียม และป้องกันการทุจริต การมีระบบที่แบ่งแยกอำนาจ ตรวจสอบ และถ่วงดุลช่วยให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นในการดำเนินการของรัฐ และส่งเสริมให้มีการการกำกับดูแลรัฐจากประชาชนและองค์กรตรวจสอบอื่นๆ (Code Id: N15, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) ความเป็นธรรม เท่าเทียม และป้องกันการทุจริต การมีระบบที่แบ่งแยกอำนาจ ตรวจสอบ และถ่วงดุลช่วยให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นในการดำเนินการของรัฐ และส่งเสริมการกำกับดูแลรัฐจากประชาชนและองค์กรตรวจสอบอื่นๆ (Code Id: N16, สัมภาษณ์, วันที่ 11 ตุลาคม 2566) การปรับใช้หลักการแบ่งแยกอำนาจ ตรวจสอบ และถ่วงดุล เป็นกระบวนการที่ต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ (Code Id: N17, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) หลักการแบ่งแยกอำนาจ ตรวจสอบ ถ่วงดุลเป็นหลักการที่สำคัญต่อการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยให้เข้มแข็งและ

ยั่งยืน สังคมที่มีหลักการแบ่งแยกอำนาจ ตรวจสอบ ถ่วงดุลเป็นพื้นฐาน จะช่วยให้อำนาจอธิปไตยของประชาชนได้รับการคุ้มครองจากการใช้อำนาจโดยมิชอบ (Code Id: N18, สัมภาษณ์, วันที่ 8 ตุลาคม 2566) จะเป็นตัวช่วยที่ทำให้การเมืองหรือการทำงานในองค์การเกิดความถูกต้องและเป็นประโยชน์ต่อประชาชนได้ (Code Id: N19, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) ให้เป็นไปตามรูปแบบทำให้เกิดความโปร่งใสตรวจสอบได้อันจะเป็นผลที่ดีและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อประชนชน ตามหลักการของปกครองหรือการบริหารงานในองค์กร (Code Id: N20, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) แบ่งแยก เพื่อให้เกิดความสะดวก ตรวจสอบให้เกิดความถูกต้อง และถ่วงดุล เพื่อให้เกิดความเป็นกลาง (Code Id: N21, สัมภาษณ์, วันที่ 3 ตุลาคม 2566) อำนาจแบ่งออกเป็น 3 ฝ่าย คือ อำนาจฝ่ายนิติบัญญัติ อำนาจฝ่ายบริหาร และอำนาจฝ่ายตุลาการ อำนาจทั้งสามฝ่าย ต้องมีลักษณะที่ตรวจสอบและถ่วงดุลซึ่งกันและกัน เพื่อป้องกันมิให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งใช้อำนาจตามอำเภอใจ โดยฝ่ายนิติบัญญัติ จะทำหน้าที่ตรวจสอบและควบคุมการทำหน้าที่บริหารประเทศของฝ่ายบริหารให้เป็นไปตามกติกาของกฎหมายบ้านเมือง และให้อยู่บนพื้นฐานแห่งผลประโยชน์ของประชาชน ทั้งนี้ฝ่ายตุลาการจะทำหน้าที่ถ่วงดุลการใช้อำนาจของฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ ตามหลัก “นิติรัฐ” รวมทั้งทำหน้าที่ตัดสินชี้ขาดข้อพิพาทของประชาชน รวมทั้งความขัดแย้งระหว่างรัฐกับประชาชนด้วย เพื่อให้รัฐสามารถดำรงได้อย่างมั่นคงบนพื้นฐานแห่งความยุติธรรม (Code Id: N22, สัมภาษณ์, วันที่ 13 ตุลาคม 2566) ความเสมอภาคความสามัคคีที่จะนำพาประเทศไปสู่ความเจริญรุ่งเรือง (Code Id: N23, สัมภาษณ์, วันที่ 15 ตุลาคม 2566) ประชาชนควรมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้อำนาจของรัฐ (Code Id: N24, สัมภาษณ์, วันที่ 16 ตุลาคม 2566) ทุกหน่วยงานองค์การ ต้องตรวจสอบกันได้ ถึงจะนำหรือพัฒนาสังคม ประเทศนั้นไปได้ ถ้าไม่อย่างนั้นก็จะเป็นระบบเผด็จการหรือคอมมิวนิสต์ (Code Id: N25, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) จะต้องมีความเป็นกลางไม่เอนเอียง โดยปราศจากอคติทั้งปวง (Code Id: N26, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) เป็นหลักการสำคัญของระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย เพื่อป้องกันการใช้อำนาจโดยมิชอบและสร้างสังคมที่ยุติธรรม (Code Id: N27, สัมภาษณ์, วันที่ 30 กันยายน 2566) หลักการแบ่งแยกอำนาจและการตรวจสอบถ่วงดุลเป็นหลักการที่เป็นหลักประกันสำหรับสิทธิและเสรีภาพของประชาชน และเป็นหัวใจสำคัญของการกำหนดโครงสร้างการปกครอง ส่วนองค์กรฝ่ายนิติบัญญัติมีหน้าที่ตรวจสอบ ควบคุมหรือถ่วงดุลอำนาจองค์การฝ่ายตุลาการ โดยกระบวนการควบคุม อนุมัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และการถอดถอนจากตำแหน่ง องค์กรฝ่ายนิติบัญญัติทำหน้าที่ถ่วงดุลฝ่ายบริหารโดยให้ความเห็นชอบบุคคลที่จะเป็นนายกรัฐมนตรี โดยประธานรัฐสภาเป็นผู้ลงนามสนองพรบรมราชโองการแต่งตั้งนายกรัฐมนตรี (Code Id: N28, สัมภาษณ์, วันที่ 1 ตุลาคม 2566) การทำหน้าที่ของฝ่ายบริหาร นิติบัญญัติ และตุลาการที่เป็นอิสระต่อกัน (Code Id: N29, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) “หลักการแบ่งแยกอำนาจ ตรวจสอบ ถ่วงดุล” ควรดำเนินไปด้วยความโปร่งใสทุกขั้นตอน (Code Id: N30, สัมภาษณ์, วันที่ 28 กันยายน 2566)

สรุปได้ว่า “หลักการแบ่งแยกอำนาจ ตรวจสอบ ถ่วงดุล” เป็นหลักการที่สำคัญยิ่งอีกประการในการปกครองแบบประชาธิปไตย แต่ในส่วนสำคัญนี้ควรมีการเปิดเผยข้อมูลที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ เพราะถือได้ว่าประชาชนก็เป็นส่วนหนึ่งของผู้ที่มีอำนาจในการปกครองประเทศเช่นกัน หลักการเหล่านี้จึงควรให้ความสำคัญในด้านของความโปร่งใสตรวจสอบได้ และประชาชนควรเข้าถึงสิ่งเหล่านี้ได้อย่างอิสระ เป็นธรรม ตามความเหมาะสม

4.2.30 ผลการวิเคราะห์บทบาทการจัดการทางการเมืองด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียนในยุคดิจิทัล : หลักสันติวิธี

ปัจจุบันปัญหาสังคมเกิดขึ้นมากมายหลายภาคส่วนดังนั้นการแก้ปัญหาที่ดีไม่ทำให้เกิดความรุนแรงจึงควรใช้หลักสันติวิธี สันติวิธีคือการทำให้มนุษย์เปลี่ยนพฤติกรรมโดยไม่ต้องมาด่าว่าหรือใช้ความรุนแรงต่อกัน มาตรการลงโทษทางสังคมเป็นวิธีการหนึ่งของสันติวิธี (Code Id: N1, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) การแก้ไขปัญหา ความขัดแย้งด้วยวิธีการที่เป็นเหตุเป็นผล ซึ่งข้อสรุปควรเกิดจากการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ และร่วมดำเนินของทุกฝ่าย ตลอดจนการคำนึงถึงผลประโยชน์ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นร่วมกัน (Code Id: N2, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) “หลักสันติวิธี” ควรเป็นการเปลี่ยนพฤติกรรมในทางที่รุนแรงให้เป็นออมชอมต่อกัน เพื่อหลีกเลี่ยงความสูญเสีย (Code Id: N3, สัมภาษณ์, วันที่ 23 กันยายน 2566) หลักสันติวิธี เป็นวิธีการที่ปราศจากความรุนแรงหรือเบียดเบียน ประหัตประหารกัน หรือที่เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “อหิงสา” ซึ่งเป็นหลักการที่ดีในการร่วมกันช่วยแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยความสามัคคี โดยสันติวิธี ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อสังคม รักษาสังคมให้มีความสงบสุขได้ (Code Id: N4, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) การทำให้มนุษย์เปลี่ยนพฤติกรรมโดยไม่ต้องมาด่าว่าหรือใช้ความรุนแรงต่อกัน มาตรการลงโทษทางสังคมเป็นวิธีการหนึ่งของสันติวิธี (Code Id: N5, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) การใช้เหตุผลในการแก้ปัญหาและหาทางออกของทุกปัญหาโดยไม่พึ่งพาความรุนแรง (Code Id: N6, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) ดูข้อเท็จจริงอย่างเป็นกลาง เข้าอกเข้าใจ ให้อภัย และปล่อยว่างอารมณ์ด้านลบ (ต้องฝึกถึงจะทำได้) (Code Id: N7, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) การพยายามหาทางออกจากความขัดแย้ง โดยไม่ค้นหาว่าใครผิด ใครถูก หรือใครดี ใครไม่ดี มีข้อตกลงร่วมกันเป็นหลักโดยมีจุดประสงค์ร่วมกันแล้ว พยายามหาวิธีการสู่การบรรลุจุดประสงค์ร่วมกัน (Code Id: N8, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) ต้องเคารพความเป็นเพื่อนมนุษย์ระหว่างกันเพื่อสามารถหาข้อตกลงร่วมกันได้ โดยปราศจากความขัดแย้ง (Code Id: N9, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) แก้ปัญหาที่หลากหลายวิธีโดยประณีประนอมกัน (Code Id: N10, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) หลักสันติวิธีควรมีขอบเขตที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่นด้วย เช่น การประท้วงเรียกร้องให้มีการแก้ไขกฎหมายใดๆ นั้น สามารถทำได้โดยสันติวิธี แต่การประท้วงโดยใช้ความรุนแรงนั้นไม่สามารถทำได้ เป็นต้น (Code Id: N11, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 2 ตุลาคม 2566) หลักการดำเนินการด้วยเหตุผลและมีปัญญา (Code Id: N12, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 4 ตุลาคม

2566) หลักสันติวิธีมีรากฐานมาจากความเชื่อที่ว่ามนุษย์ทุกคนมีศักยภาพที่จะเข้าใจ เห็นอกเห็นใจ และอยู่ร่วมกันอย่างสันติได้ หลักสันติวิธีจึงมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งอย่างสร้างสรรค์และยั่งยืน (Code Id: N13, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) การเชื่อฟัง การให้คำนิยามของสันติวิธีในลักษณะนี้มักจะเกิดจากบุคคลหรือกลุ่มบุคคล ที่มีอำนาจมากกว่า ไม่ว่าจะเป็นอำนาจทางด้านเศรษฐกิจการเมือง สังคม และการทหาร ที่มุ่งหวังให้กลุ่มคนที่มี อำนาจน้อยกว่าเคารพและเชื่อฟังอุปมาเช่นเดียวกับเด็กควรเคารพผู้ใหญ่ ไม่ควรโต้เถียงถกเถียงและ วิพากษ์วิจารณ์ (Code Id: N14, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) การให้ความเคารพ การแก้ไขข้อขัดแย้งด้วยวิธีสันติ และการสร้างสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติตามหลักสันติวิธี เพื่อสร้างสังคมที่มีความสันติสุขและยั่งยืน (Code Id: N15, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) การสร้างสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติตามหลักสันติวิธี เพื่อสร้างสังคมที่มีความสันติสุขและยั่งยืน (Code Id: N16, สัมภาษณ์, วันที่ 11 ตุลาคม 2566) การปฏิบัติตามหลักสันติวิธีนี้ช่วยให้มีระบบการปกครองที่เป็นธรรม ประสานงาน และมีความเท่าเทียม การสร้างฐานะที่ปลอดภัยและเน้นที่ความเป็นธรรมทำให้สังคมเป็นสุข (Code Id: N17, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) หลักการที่มุ่งแก้ไขปัญหาความขัดแย้งโดยวิธีสันติวิธี โดยไม่ใช้ความรุนแรง หลักสันติวิธีเป็นหลักการที่สำคัญต่อการพัฒนาสังคมให้เจริญก้าวหน้า เพราะเป็นหลักประกันว่า ความขัดแย้งในสังคมจะถูกแก้ไขอย่างสันติและยุติธรรม (Code Id: N18, สัมภาษณ์, วันที่ 8 ตุลาคม 2566) การแก้ไขปัญหาและหาทางออกของปัญหาโดยชอบ เป็นการหาทางออกที่ดีเกิดความพึงพอใจของทั้งสองฝ่าย (Code Id: N19, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) ทำแล้วเป็นประโยชน์ต่อทั้งสองฝ่ายเรียบง่ายเข้าใจง่าย คำนึงถึงผลได้ผลเสียอย่างตรงไปตรงมาจะทำให้สังคมน่าอยู่มากยิ่งขึ้น (Code Id: N20, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) วิธีการแก้ไขปัญหาในสังคมการเมือง ที่ต้องมีการขับเคลื่อนให้เกิดการปฏิบัติ (Problem Solving) มิใช่การยอมจำนนต่อปัญหาหรือการนิ่งเฉย โดยให้ความสำคัญกับการอยู่ร่วมกันฉันท์มิตร (Code Id: N21, สัมภาษณ์, วันที่ 3 ตุลาคม 2566) ความเมตตา การให้อภัย ความอดทน การใช้เหตุและผล รวมถึงการไม่ใช้กำลัง (Code Id: N22, สัมภาษณ์, วันที่ 13 ตุลาคม 2566) ยึดหลักสันติวิธี 7 แนวคิด, 5 หลักปฏิบัติ, 3 ลักษณะ และ 4 ข้อจำกัด เป็นต้น (Code Id: N23, สัมภาษณ์, วันที่ 15 ตุลาคม 2566) เคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และความคิดเห็นของผู้อื่น แม้จะเห็นต่างกัน (Code Id: N24, สัมภาษณ์, วันที่ 16 ตุลาคม 2566) เป็นเรื่องดี การพูดคุย การเจรจาประกอบกับหลักกฎหมาย และหลักศาสนาต่างๆ เป็นทางออกในความขัดแย้งได้ (Code Id: N25, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) จะต้องมีความสุขสงบ ไม่ว่าจะเป็นนโยบายหรือหลักการบริหารจัดการในทุกภาคส่วนฝ่าย (Code Id: N26, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) การไม่ใช้ความรุนแรงเนื่องจากการใช้ความรุนแรงเป็นตัวก่อให้เกิดความแตกแยก และสร้างความเสียหายต่อจิตใจและร่างกาย ทั้งในส่วนของปัจเจกและส่วนรวม (Code Id: N27, สัมภาษณ์, วันที่ 30 กันยายน 2566) อยู่บนฐานของศีลธรรมและจริยธรรมอันดีงาม ซึ่งเน้นการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ความเมตตา สงสาร

การเคารพ ให้เกียรติซึ่งกันและกัน การไม่เบียดเบียนทั้งกาย วาจา และใจ เป็นต้น สร้างพื้นฐานของความเข้าใจซึ่งกันและกันระหว่างประชาชนในกลุ่มต่างๆ เพราะความเข้าใจเห็นใจกันเป็นวิธีการป้องกันและต่อสู้กับภัยในด้านต่างๆ ที่อาจจะมาสู่ประเทศชาติด้วย (Code Id: N28, สัมภาษณ์, วันที่ 1 ตุลาคม 2566) พูดคุย ปรึกษา หารือ ลดความขัดแย้งในทุกรูปแบบ (Code Id: N29, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) หลักสันติวิธีเป็นหลักการที่มีวิธีการอันประณีประนอมในการแก้ปัญหา แต่เป้าหมายจะสำเร็จหรือไม่นั้นต้องใช้ความพยายามและความอดทนต่อสิ่งยั่วยุ ผู้ที่ใช้หลักสันติวิธีพึงตระหนักให้มาก ควรมีประชาสัมพันธ์ต่อสังคมให้เข้าใจว่าหลักสันติวิธีคืออะไรและประยุกต์ใช้ให้ได้ผลจริง (Code Id: N30, สัมภาษณ์, วันที่ 28 กันยายน 2566)

สรุปได้ว่า “หลักสันติวิธี” เป็นหลักการในระบอบประชาธิปไตยที่ให้ความสำคัญในการลดความขัดแย้งต่างๆ ที่จะก่อให้เกิดความรุนแรงในภายหน้า ซึ่งหลักการนี้คือการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างประนีประนอม มีหลักการและเหตุผลที่จะทำให้ทั้งสองฝ่ายยอมรับและปฏิบัติตามได้ การลดความขัดแย้งเหล่านี้ด้วยหลักสันติวิธีดังกล่าวจะเป็นหลักประกันถึงความเจริญก้าวหน้าที่จะเกิดขึ้นได้ในสังคมภายภาคหน้าต่อไป

4.2.31 ผลการวิเคราะห์บทบาทการจัดการทางการเมืองด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียนในยุคดิจิทัล : หลักสาธารณะประโยชน์

สาธารณะประโยชน์ คือ การดำเนินการของรัฐเพื่อตอบสนองความต้องการของคนส่วนใหญ่ในสังคมมิใช่เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ดำเนินการนั้นเอง หรืออาจกล่าวได้ว่า ประโยชน์สาธารณะเป็นความต้องการของบุคคลแต่ละคนที่ตรงกันและมีจำนวนมากจนเป็นคนหมู่มากหรือเป็นคนส่วนใหญ่ของสังคมจนความต้องการนั้นถูกยกระดับให้เป็นประโยชน์สาธารณะ ซึ่งต้องมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกัน (Code Id: N1, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) การคำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ (Code Id: N2, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) “หลักสาธารณะประโยชน์” ควรเป็นเจตนารมณ์ของกฎหมาย เป็นกรอบภารกิจขององค์กรฝ่ายปกครอง เป็นเรื่องของความต้องการและเป็นเรื่องของความจำเป็นของคนส่วนใหญ่ (Code Id: N3, สัมภาษณ์, วันที่ 23 กันยายน 2566) สิ่งใดสิ่งหนึ่งที่กระทำแล้วเป็นประโยชน์ต่อส่วนร่วม ก็ควรกระทำ เมื่อพิจารณาอย่างถี่ถ้วนแล้วเป็นประโยชน์มากกว่าโทษ หรือเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมฝ่ายเดียว กล่าวอีกอย่างหนึ่ง คือ การช่วยเหลือสังคมให้เกิดความสงบสุขก็ว่าได้ (Code Id: N4, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) หลักสาธารณะประโยชน์เป็นหลักการทางสังคมที่มุ่งเน้นไปที่การรับประโยชน์ที่ดีต่อส่วนรวมของสังคมและไม่ได้มุ่งหวังเพียงผลประโยชน์ของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลบางรายเท่านั้น การสร้างและดำเนินการตามหลักสาธารณะประโยชน์มีความสำคัญในการพัฒนาสังคมที่ยั่งยืนและเชิงสร้างสรรค์ เพื่อทำให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม (Code Id: N5, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) การกระทำสิ่งใดที่ไม่ใช่เพื่อใครคนใดคนหนึ่ง สนองความต้องการของคนส่วนรวม (Code Id: N6, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) การกระทำที่มุ่งเน้นประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ

(Code Id: N7, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) การทำกิจการต่างๆ เพื่อประโยชน์ส่วนรวม (Code Id: N8, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) ประโยชน์อันเกิดแก่ประชาชนทุกคนไม่ใช่ประโยชน์ของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง (Code Id: N9, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) คำนึงถึงประโยชน์สาธารณะเป็นหลัก (Code Id: N10, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) หลักสาธารณะประโยชน์เป็นหลักสำคัญในการบริหารงานภาครัฐ ซึ่งช่วยให้การบริหารงานเป็นไปเพื่อประโยชน์ของประชาชนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน (Code Id: N11, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 2 ตุลาคม 2566) ทุกคนมีสิทธิเข้าไปใช้และรักษาสิ่งนั้นร่วมกัน (Code Id: N12, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 4 ตุลาคม 2566) ประโยชน์ต่อส่วนรวม หมายถึง กิจกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนส่วนใหญ่ในสังคม โดยไม่จำกัดเชื้อชาติ ศาสนา เพศ หรือสถานะทางสังคม (Code Id: N13, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) ผลประโยชน์ที่ได้ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนส่วนใหญ่ในสังคม (Code Id: N14, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) การใช้หลักสาธารณะประโยชน์ทำให้การดำเนินการของรัฐและชุมชนมีการตัดสินใจที่มีส่วนร่วมและเท่าเทียม โดยมุ่งหวังที่จะสร้างสังคมที่สามารถเพิ่มประโยชน์และคุณค่าสูง (Code Id: N15, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) การใช้หลักสาธารณะประโยชน์ทำให้การดำเนินการของรัฐและชุมชนมีการตัดสินใจที่มีส่วนร่วมและเท่าเทียม (Code Id: N16, สัมภาษณ์, วันที่ 11 ตุลาคม 2566) การพิจารณาหลักสาธารณะประโยชน์ควรเป็นไปในทิศทางที่เป็นธรรมและเท่าเทียม (Code Id: N17, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) หลักสาธารณะประโยชน์เป็นหลักการที่สำคัญต่อการพัฒนาสังคมให้เจริญก้าวหน้า เพราะเป็นหลักประกันว่า ทรัพยากรต่างๆ ของสังคมจะถูกนำมาใช้เพื่อประโยชน์ของส่วนรวมอย่างมีประสิทธิภาพ (Code Id: N18, สัมภาษณ์, วันที่ 8 ตุลาคม 2566) การเห็นประโยชน์ส่วนร่วมเป็นหลักหากว่าทำแล้วก็จะต้องเป็นประโยชน์สูงสุดต่อคนเป็นจำนวนมากในสังคม (Code Id: N19, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) ควรเสริมสร้างให้ประชาชนมีจิตสำนึกทางการเมืองและมีส่วนร่วมทางการเมืองมากยิ่งขึ้นเพราะประโยชน์ที่เกิดขึ้นจะเป็นผลดีต่อตัวเราเองและคนรอบข้าง (Code Id: N20, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) ควรเป็นไปเพื่อส่วนรวมที่ทุกคนสามารถใช้ร่วมกันได้ เป็นประโยชน์กับส่วนรวม (Code Id: N21, สัมภาษณ์, วันที่ 3 ตุลาคม 2566) การดำเนินการของรัฐเพื่อตอบสนองความต้องการของคนส่วนใหญ่ในสังคมมิใช่เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ดำเนินการนั้นเอง (Code Id: N22, สัมภาษณ์, วันที่ 13 ตุลาคม 2566) ควรบริการสาธารณะให้มีความสะดวกรวดเร็วและทันสมัยให้ทันต่อยุคดิจิตอล (Code Id: N23, สัมภาษณ์, วันที่ 15 ตุลาคม 2566) การดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ควรมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างสะดวก (Code Id: N24, สัมภาษณ์, วันที่ 16 ตุลาคม 2566) ควรยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางในการบริการสาธารณะ อย่างเท่าเทียมกัน (Code Id: N25, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) หลักสาธารณะประโยชน์นั้น จะต้องมีจิตที่บริสุทธิ์เสียสละเพื่อประโยชน์สุขโดยส่วนรวมด้วยใจจริง (Code Id: N26, สัมภาษณ์, วันที่ 19

ตุลาคม 2566) การจัดสรรทรัพยากรและโอกาสต่างๆ ควรคำนึงถึงความเป็นธรรม เสมอภาค ไม่เลือกปฏิบัติ (Code Id: N27, สัมภาษณ์, วันที่ 30 กันยายน 2566) สาธารณะประโยชน์นั้นเกิดขึ้นจากการจัดทำบริการสาธารณะของรัฐเพื่อตอบสนองความต้องการของคนในสังคมทั้งในทางความมั่นคง ทางการเมือง ทางเศรษฐกิจ หรือการสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานทั้งหลาย โดยควรมีการคำนึงถึงประโยชน์ของประชาชนส่วนใหญ่ซึ่งถือว่าเป็น สาธารณะประโยชน์ ในขณะเดียวกันรัฐก็ต้องรับรองและคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนด้วย รวมถึงต้องกระทำลงโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์สาธารณะเท่านั้น เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนตามหลักการปกครองระบอบประชาธิปไตยและในขณะเดียวกันก็ตอบสนองความต้องการของส่วนรวมด้วย (Code Id: N28, สัมภาษณ์, วันที่ 1 ตุลาคม 2566) เป็นของทุกคน หรือของทุกกลุ่มวัย ไม่ใช่เป็นของคนใดกลุ่มใดเพียงคนเดียวหรือกลุ่มเดียว (Code Id: N29, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) หลักสาธารณะประโยชน์ควรมีจุดมุ่งหมายเพื่อสังคมอย่างแท้จริง มิใช่การทุจริตเชิงนโยบาย (Code Id: N30, สัมภาษณ์, วันที่ 28 กันยายน 2566)

สรุปได้ว่า “หลักสาธารณะประโยชน์” ตามหลักการประชาธิปไตย ควรตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนเป็นสำคัญ ต้องพิจารณาตามความเหมาะสมของบริบทพื้นที่นั้นๆ ด้วย เพราะความเป็นอยู่ การใช้ชีวิตของประชาชนในแต่ละภูมิภาคนั้นล้วนต่างกันไปโดยสิ้นเชิง ฉะนั้นแล้วหลักการนี้ต้องพิจารณาถึงประโยชน์ที่จะตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนจริงๆ มิใช่แอบแฝงเอาประชาชนมาบังหน้าเพื่อประโยชน์ของตนเอง

4.2.32 ผลการวิเคราะห์บทบาทการจัดการทางการเมืองด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียนในยุคดิจิทัล : การวางแผน

การวางแผนเป็นกระบวนการคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติต่างๆ ในการบรรลุเป้าหมาย เป็นสิ่งแรกที่ต้องทำเพื่อให้เกิดผลที่ต้องการ เป็นกระบวนการที่อาศัยการสร้างและรักษาแผนการ เป็นการเตรียมขั้นตอนการปฏิบัติเพื่อบรรลุเป้าหมาย และเป็นเทคนิคหนึ่งที่มีความสำคัญที่สุดต่อการจัดการโครงการและเวลา ดังนั้น คนวางแผนดีจะสามารถลดเวลาและพลังงานในการบรรลุเป้าหมาย (Code Id: N1, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) ควรเกิดจากการมีส่วนร่วมของบุคคลในงานนั้นที่ได้ร่วมกันแสดงออกตามบทบาทหน้าที่ สถานภาพของแต่ละคน โดยคำนึงถึงกลุ่ม องค์กร ส่วนรวมเป็นสำคัญ (Code Id: N2, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) “การวางแผน” เป็นกระบวนการกำหนดวัตถุประสงค์สำหรับช่วงเวลาข้างหน้าและกำหนดสิ่งต่างๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ (Code Id: N3, สัมภาษณ์, วันที่ 23 กันยายน 2566) การวางแผนเป็นการกำหนดการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งในอนาคตที่เป็นขั้นตอน เพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบ เกิดความสะดวกในการกระทำสิ่งต่างๆ ให้ลุล่วงไปได้ด้วยดี ซึ่งการวางแผนใดใดต้องมีการศึกษาเรียนรู้ให้รอบคอบก่อนวางแผน เพื่อให้เกิดความเสียหายน้อยที่สุดหรือไม่เกิดเลย (Code Id: N4, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) การวางแผน (Planning) เป็นกระบวนการที่สำคัญในการกำหนดวัตถุประสงค์และวิธีการทำงานเพื่อให้บรรลุผลลัพธ์ที่ต้องการ

การวางแผนมีขั้นตอนหลายขั้นตอนและควรทำอย่างรอบคอบเพื่อให้มั่นใจว่าการดำเนินงานจะเป็นไปได้ตามที่ตั้งใจไว้ ดังนี้คือขั้นตอนหลักๆ ในการวางแผน (Code Id: N5, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) การวางแผน คือการวางแนวทางในการดำเนินงานต่างๆ เพื่อให้มีขอบเขตการดำเนินงาน จุดหมายและหาแนวทางแก้ไขในกรณีที่ไม่เป็นไปตามแผนการดำเนินงาน (Code Id: N6, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) เหมือนกับ การวางแนวทางที่จะเดินไปสู่เป้าหมาย (Code Id: N7, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) มี 5 ขั้นตอน คือ 1. ขั้นเตรียมการ 2. ขั้นศึกษาสถานการณ์/เก็บข้อมูล 3. ขั้นการจัดเตรียมแผนงาน 4. ขั้นเสนอเพื่ออนุมัติ 5. ขั้นการนำแผนไปปฏิบัติ (Code Id: N8, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) กระบวนการพิจารณาตัดสินใจในปัจจุบันว่าจะทำอะไร ทำโดยใคร และทำเพื่ออะไร สำหรับการปฏิบัติการที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต (Code Id: N9, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) ตั้งเป้าหมายไว้ล่วงหน้าว่าจะทำอะไร (Code Id: N10, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) การวางแผนเป็นกระบวนการสำคัญในการบริหารงาน ซึ่งช่วยให้องค์กรสามารถบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Code Id: N11, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 2 ตุลาคม 2566) การวางกรอบแนวทางปฏิบัติงาน (Code Id: N12, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 4 ตุลาคม 2566) การวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบัน หมายถึง การรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบันเพื่อเข้าใจสภาพปัจจุบันและปัญหาหรืออุปสรรคที่อาจเกิดขึ้น (Code Id: N13, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) การวางแผนเป็นกระบวนการคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติต่างๆ ในการบรรลุเป้าหมาย เป็นสิ่งแรกที่ต้องทำเพื่อให้เกิดผลที่ต้องการ (Code Id: N14, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) การวางแผนมีความสำคัญในทุกกลุ่มด้าน ไม่ว่าจะเป็นการวางแผนการธุรกิจ, การวางแผนการท่องเที่ยว หรือการวางแผนการพัฒนาองค์กร การวางแผนที่ดีจะช่วยให้กิจกรรมหรือโครงการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและได้ผลลัพธ์ตามเป้าหมาย (Code Id: N15, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) การวางแผนการท่องเที่ยวหรือการวางแผนการพัฒนาองค์กร การวางแผนที่ดีจะช่วยให้กิจกรรมหรือโครงการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Code Id: N16, สัมภาษณ์, วันที่ 11 ตุลาคม 2566) การเตรียมความพร้อมในการทำงานและปรับตัวตามสถานการณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Code Id: N17, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) การวางแผนเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จของทุกสิ่ง ทุกคนสามารถเรียนรู้และฝึกฝนการวางแผนได้ โดยการเริ่มต้นจากสิ่งเล็กๆ น้อยๆ ทีละขั้นตอน (Code Id: N18, สัมภาษณ์, วันที่ 8 ตุลาคม 2566) การวางแผนข้อดีคือคือการนำพาจุดอ่อน-จุดแข็งเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข (Code Id: N19, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) เป็นกระบวนการหรือการกระทำที่ตั้งขึ้นเพื่อทำให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้เพราะจะทำอะไรสักอย่างก็ควรมีการวางแผนที่ดีการวางแผนที่ดีทำให้มีชัยไปกว่าครึ่ง (Code Id: N20, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) กระบวนการของการพิจารณาตัดสินใจล่วงหน้าว่าจะทำอะไร อย่างไร มีการเลือกวัตถุประสงค์ นโยบาย โครงการ และวิธีปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์นั้นอย่างไร (Code Id: N21, สัมภาษณ์, วันที่ 3 ตุลาคม 2566) กระบวนการกำหนดวัตถุประสงค์ สำหรับ

ช่วงเวลาข้างหน้า และกำหนดสิ่งที่จะกระทำต่างๆ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ การวางแผนเป็นกระบวนการเกี่ยวกับการคิดและการตัดสินใจที่ละเอียดอ่อน และต้องกระทำให้เสร็จสิ้น ก่อนจะมีการดำเนินกิจกรรม (Code Id: N22, สัมภาษณ์, วันที่ 13 ตุลาคม 2566) เป็นการเตรียมความพร้อม เสริมสร้างความสร้างสรรค์ทางความคิดและสิ่งที่จะทำล่วงหน้าที่เราจะทำให้เกิดขึ้น (Code Id: N23, สัมภาษณ์, วันที่ 15 ตุลาคม 2566) การวางแผนเป็นการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กร และกำหนดแนวทางปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายเหล่านั้น (Code Id: N24, สัมภาษณ์, วันที่ 16 ตุลาคม 2566) เป็นสิ่งดี จะได้รู้ว่าอะไรสำคัญก่อนหลัง จะได้จัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้ได้ประโยชน์มากที่สุด (Code Id: N25, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) การวางแผน ต้องมีหลักการวิธีการที่ดีถูกต้อง และต้องมีการลำดับขั้นตอนที่ชัดเจนมีแบบแผนเป็นรูปธรรมที่ดี (Code Id: N26, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) การวางแผน คือ กระบวนการของการพิจารณาตัดสินใจล่วงหน้าว่าจะทำอะไร อย่างไร มีการเลือกวัตถุประสงค์ นโยบาย โครงการ และวิธีปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์นั้น โดยเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพที่สุด (Code Id: N27, สัมภาษณ์, วันที่ 30 กันยายน 2566) การวางแผน เป็นการกำหนดสาเหตุของปัญหา จากนั้นวางแผนเพื่อการเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขเพื่อปรับปรุงให้ดีขึ้น และเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ การวางแผนจะเป็นส่วนที่ทำให้ส่วนอื่นสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิผล จะต้องกระทำอย่างมีเหตุผล ถูกต้องและสมบูรณ์ ถ้าแผนการไม่เหมาะสมจะมีผลทำให้ส่วนอื่นไร้ประสิทธิผลตามไปด้วย แต่ถ้ามีการเริ่มต้นวางแผนที่ดี จะทำให้มีการแก้ไขน้อยและจะมีประสิทธิภาพมากขึ้น (Code Id: N28, สัมภาษณ์, วันที่ 1 ตุลาคม 2566) การกำหนดเป้าหมายที่ไม่ไร้ทิศทาง จะนำไปสู่ความสำเร็จ (Code Id: N29, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) การวางแผนควรกระทำเป็นลำดับขั้นตอนตามกรอบระยะเวลาร่วมกับการบริหารจัดการบุคคล งบประมาณ และทรัพยากรที่ดีด้วย (Code Id: N30, สัมภาษณ์, วันที่ 28 กันยายน 2566)

สรุปได้ว่า “การวางแผน” การวางแผน (Planning) เป็นการเตรียมความพร้อมในการทำงานและปรับตัวตามสถานการณ์ได้ที่จะเกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ

4.2.33 ผลการวิเคราะห์บทบาทการจัดการทางการเมืองด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียนในยุคดิจิทัล : การจัดองค์กร

การจัดองค์กร คือ การจัดระเบียบหน้าที่งานต่างๆ ภายในองค์การ เพื่อให้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ หน้าที่ของการจัดองค์กรจึงเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการแบ่งส่วนอำนาจและแบ่งงานให้เหมาะสมภายใต้นโยบาย ระเบียบปฏิบัติไปสู่เป้าหมายและวัตถุประสงค์เดียวกัน การจัดองค์กรที่ดีมีส่วนทำให้งานดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยให้ทราบถึงแนวทางการปฏิบัติเพราะจะทำให้งานมีขอบเขตชัดเจน ไม่ซ้ำซ้อนหรือขัดแย้งในหน้าที่ นอกจากนี้ยังทำให้บุคลากรทราบถึงขอบเขตของงาน และมีการประสานกันได้อย่างดียิ่งขึ้น (Code Id: N1, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) การจัดองค์กร ควรเป็นการบริหารจัดการองค์กรภายใต้บริบทของแต่ละองค์กรนั้น

ไม่ว่าจะเป็นผู้นำ สมาชิกในทุกฝ่าย ซึ่งทุกคนควรมีภาวะผู้นำในตนเอง เพื่อการดำเนินการขององค์เป็นไปตามวัตถุประสงค์ (Code Id: N2, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) “การจัดองค์กร” เป็นการกำหนดโครงสร้างขององค์การอย่างเป็นทางการโดยการจัดแบ่งออกเป็นหน่วยงานย่อยๆ กำหนดภาระงานและอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานไว้ให้ชัดเจน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน (Code Id: N3, สัมภาษณ์, วันที่ 23 กันยายน 2566) การจัดองค์กรในความหมาย หมายถึงการบริหารจัดการ แบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบและบริหารงานในส่วนต่างๆ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์กร (Code Id: N4, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) การจัดองค์กรเป็นกระบวนการที่ต้องเป็นไปในทิศทางที่เชื่อมโยงกับวัตถุประสงค์และยึดมั่นกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในองค์กรเอง การปรับตัวและการพัฒนาตลอดเวลาเป็นส่วนสำคัญของกระบวนการจัดองค์กร (Code Id: N5, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) การบริหารงานที่มีแนวทาง มีโครงสร้างที่ชัดเจน ตลอดจนบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานอย่างมีระบบ ระเบียบอย่างมีประสิทธิภาพ (Code Id: N6, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) การสร้างระบบที่มีความสัมพันธ์และขับเคลื่อนองค์กรไปสู่เป้าหมาย (Code Id: N7, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) การกำหนดโครงสร้างอย่างเป็นทางการ โดยการจัดแบ่งออกเป็นหน่วยงานย่อยต่างๆ กำหนดภาระงานและอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานและตำแหน่งของงานไว้ให้ชัดเจน (Code Id: N8, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) เป็นกระบวนการกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลขององค์กรเพื่อที่จะก่อให้เกิด การใช้ทรัพยากรขององค์การให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด (Code Id: N9, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) บริหารจัดการในหน่วยงาน (Code Id: N10, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) การจัดองค์กรเป็นกระบวนการสำคัญในการบริหารงาน ซึ่งช่วยให้องค์กรสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Code Id: N11, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 2 ตุลาคม 2566) การบริหารงานและบุคคลให้เป็นไปตามกรอบการทำงานให้มีประสิทธิภาพ (Code Id: N12, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 4 ตุลาคม 2566) กระบวนการในการจัดแบ่งกลุ่มกิจกรรมและทรัพยากรต่างๆ ขององค์การออกเป็นหมวดหมู่ อย่างเป็นระเบียบ เพื่อให้การประสานงานระหว่างกลุ่มกิจกรรมและกลุ่มบุคคลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Code Id: N13, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) การตัดสินใจเลือกวิธีการในการจัดแบ่งกลุ่มกิจกรรมและทรัพยากรต่างๆ ขององค์การออกเป็นหมวดหมู่ อย่างเป็นระเบียบ เพื่อให้การประสานงานระหว่างกลุ่มกิจกรรมและกลุ่มบุคคลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (Code Id: N14, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) การจัดองค์กรไม่เพียงแต่เป็นกระบวนการทางเศรษฐกิจและองค์กรเพื่อประโยชน์ต่อธุรกิจเท่านั้น แต่ยังเป็นหน้าที่สำคัญที่ช่วยให้องค์กรสามารถทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนในระยะยาว (Code Id: N15, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) การจัดองค์กรไม่เพียงแต่เป็นกระบวนการทางเศรษฐกิจและองค์กรเพื่อประโยชน์ต่อธุรกิจเท่านั้น แต่ยังเป็นหน้าที่สำคัญที่ช่วยให้องค์กรสามารถทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ (Code Id: N16, สัมภาษณ์, วันที่ 11

ตุลาคม 2566) กำหนดเป้าหมายขององค์กรและกลยุทธ์ที่จะใช้ในการบรรลุเป้าหมายนั้นๆ (Code Id: N17, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) การจัดองค์กรเป็นกระบวนการที่สำคัญต่อความสำเร็จของทุกองค์กร องค์กรสามารถเรียนรู้และฝึกฝนการจัดองค์กรได้ โดยการเริ่มต้นจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์กรและกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร (Code Id: N18, สัมภาษณ์, วันที่ 8 ตุลาคม 2566) ความสำเร็จจะเกิดขึ้นได้เพราะการจัดการขององค์กรที่ดีมีการกำหนดจุดหมาย วัตถุประสงค์และแบ่งภาระกิจกันทำ (Code Id: N19, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) องค์กรจะทำงานได้ดีและมีประสิทธิภาพอย่างสูดสุดได้ล้วนเกิดจากการจัดองค์กรให้ดี การจัดองค์กรให้ดีเกิดจากการแบ่งภาระกันทำอย่างทั่วถึงและทำให้เข้าใจตรงกันในงานนั้นๆ ด้วย (Code Id: N20, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) การตัดสินใจเลือกวิธีการในการจัดแบ่งกลุ่มกิจกรรมและทรัพยากรต่างๆ ขององค์การออกเป็นหมวดหมู่ อย่างเป็นระเบียบ เพื่อให้การประสานงานระหว่างกลุ่มกิจกรรมและกลุ่มบุคคลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Code Id: N21, สัมภาษณ์, วันที่ 3 ตุลาคม 2566) การกำหนดโครงสร้างขององค์การอย่างเป็นทางการ โดยการจัดแบ่งออกเป็นหน่วยงานย่อยต่างๆ กำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานไว้ให้ชัดเจน รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานย่อยเหล่านั้น ทั้งนี้ เพื่อให้เอื้อต่อการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ (Code Id: N22, สัมภาษณ์, วันที่ 13 ตุลาคม 2566) เป็นระเบียบทางแนวทางปฏิบัติต่อการจัดองค์กรขึ้นเพื่อหาแนวทางไปพัฒนาและสร้างเสริมให้ก้าวหน้าต่อไป (Code Id: N23, สัมภาษณ์, วันที่ 15 ตุลาคม 2566) การจัดองค์กรเป็นการออกแบบโครงสร้างขององค์กร และกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของสมาชิกในองค์กร (Code Id: N24, สัมภาษณ์, วันที่ 16 ตุลาคม 2566) ปัจจุบัน เน้นทำงานเป็นองค์กร เป็นทีม เป็นสิ่งสำคัญในหลักการบริหารยุคใหม่ (Code Id: N25, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) ต้องมีกระบวนการแนวคิดที่ดี มีความรู้ความเข้าใจงานในที่ดี และมีบทบาทการเป็นพื้นที่ประสานความเข้าใจกัน (Code Id: N26, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) การจัดองค์การ (Organizing) คือ การจัดระเบียบกิจกรรมต่างๆ ในองค์การ และ มอบหมายงานให้คนปฏิบัติเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย การจัดองค์การที่ดี จะช่วยให้การบริหารงานเป็นไปด้วยความราบรื่นและผลประโยชน์ที่ดี (Code Id: N27, สัมภาษณ์, วันที่ 30 กันยายน 2566) การจัดรูปแบบโครงสร้างองค์การกำหนดอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานต่างๆ ให้ชัดเจน กำหนดบทบาทของผู้ปฏิบัติงานในระดับต่างๆ ให้เป็นหมวดหมู่เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานในองค์การได้ มีการกำหนดอำนาจหน้าที่ของตำแหน่งต่างๆ ไว้อย่างชัดเจน การกำหนดลักษณะงานการกำหนดมาตรฐานของงาน จะทำให้ผู้ปฏิบัติสามารถปฏิบัติได้ในทิศทางเดียวกันอย่างราบรื่น (Code Id: N28, สัมภาษณ์, วันที่ 1 ตุลาคม 2566) การบริหารจัดการ 11M อย่างมีประสิทธิภาพ (Code Id: N29, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) การจัดองค์กรควรให้ความสำคัญกับกระบวนการให้มากเท่ากับการคำนึงถึงเป้าหมายในการจัดองค์กร (Code Id: N30, สัมภาษณ์, วันที่ 28 กันยายน 2566)

สรุปได้ว่า “การจัดองค์กร” การจัดองค์กร (Organizing) การจัดระเบียบหน้าที่งานต่างๆ ต้องเป็นไปในทิศทางที่เชื่อมโยงกับวัตถุประสงค์และยึดมั่นกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

4.2.34 ผลการวิเคราะห์บทบาทการจัดการทางการเมืองด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียนในยุคดิจิทัล : งานบุคคลากร

งานบุคลากร เป็นงานสำคัญงานหนึ่งที่นับได้ว่าเป็นหัวใจของการบริหารงาน ที่จะทำให้องค์กรประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน เพราะงานบุคลากรเป็นกำลังสำคัญในการบริหารคนทำงานด้านอื่นๆ ให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพได้ด้วยความสามารถของบุคลากร (Code Id: N1, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) งานบุคลากรเป็นส่วนในการบริหารจัดการคนควรเป็นงานที่รู้และเข้าใจในตัวบุคคลที่มีความสามารถ ศักยภาพที่แตกต่างกัน การมีบุคลิกลักษณะที่หลากหลาย จึงควรพิจารณาคนให้เหมาะกับงาน และงานที่เหมาะกับคน การทำงานเป็นทีมเพื่อองค์กร (Code Id: N2, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) “งานบุคคลากร” เป็นงานเกี่ยวกับบุคคลที่ต้องมีเจ้าหน้าที่ที่ซื่อสัตย์และมีคุณธรรมในการบริหารงานบุคลากร (Code Id: N3, สัมภาษณ์, วันที่ 23 กันยายน 2566) งานบุคลากร หมายถึง งานที่บุคคลขององค์กรที่ต้องทำ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่ดี และเป็นไปตามจุดมุ่งหมายขององค์กร (Code Id: N4, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) “งานบุคลากร” หมายถึงกิจกรรมและกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร ซึ่งรวมถึงการจัดการบุคลากรทั้งหมดขององค์กร เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่เหมาะสมและทำให้องค์กรสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของตนได้ งานบุคคลากรมีหลายด้านและกิจกรรมที่สำคัญ เช่น รับสมัครและเลือกบุคลากร (Recruitment and Selection) การสรรหาบุคลากรที่เหมาะสมสำหรับตำแหน่งต่างๆ ในองค์กร และกระบวนการคัดเลือกที่เหมาะสมเพื่อให้มีบุคลากรที่มีความสามารถและทักษะที่ต้องการ การพัฒนาบุคลากร (Employee Development) การให้โอกาสและสนับสนุนในการพัฒนาทักษะและความรู้ของบุคลากร เพื่อทำให้พวกเขามีความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ได้ดียิ่งขึ้น การบริหารประสิทธิภาพ (Performance Management) การตั้งเป้าหมายและประเมินประสิทธิภาพของบุคลากร เพื่อให้มีการพัฒนาและปรับปรุงการทำงาน (Code Id: N5, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) งานที่มีขึ้นเพื่อสรรหา บรรจุ แต่งตั้ง บุคลากรในหน่วยงาน ตลอดจนวางแผนอัตรากำลังคน การกำหนดระเบียบข้อบังคับต่างๆ รวมไปถึงการช่วยเหลือดูแลสวัสดิการ สิทธิรักษา และสร้างขวัญและกำลังใจ (Code Id: N6, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) เป็นงานที่มุ่งเน้นการเฉพาะบุคลากรนั้นๆ (เป็นคนๆ ไป) (Code Id: N7, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) การจัดหาบุคลากรมาปฏิบัติงาน (S–Staffing) เป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในองค์การนั่นเอง ทั้งนี้เพื่อให้ได้บุคลากรที่มาปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับการจัดแบ่งหน่วยงานที่กำหนดเอาไว้ (Code Id: N8, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) เป็นลักษณะงานที่จะทำการดูแลและจัดการทรัพยากรบุคคลให้ทำงานให้มีประสิทธิภาพ และพัฒนาบุคลากรให้ดียิ่งขึ้น (Code Id: N9, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) เป็นกระบวนการเกี่ยวกับบุคคล เพื่อให้ได้มาซึ่งบุคคลดี มีความรู้ ความสามารถ เหมาะสมกับงาน เข้ามาทำงานให้ได้ผลดีที่สุด โดยหน่วยงานสามารถดึงดูด ธำรงรักษา และพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถ ทั้งนี้ เพื่อให้หน่วยงานสามารถทำภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลตามความมุ่งหมาย (Code Id: N10, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) บริหารงาน ซึ่งช่วยให้องค์กรสามารถดึงดูด รักษา และพัฒนา

บุคลากรที่มีศักยภาพ (Code Id: N11, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 2 ตุลาคม 2566) เป็นการจัดสรรบุคคลให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Code Id: N12, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 4 ตุลาคม 2566) การวางแผนทรัพยากรบุคคล หมายถึง กระบวนการกำหนดความต้องการด้านทรัพยากรบุคคลขององค์กรในอนาคต (Code Id: N13, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) งานด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล มีหน้าที่ดูแลเรื่องการสรรหา คัดเลือกบุคลากร การว่าจ้าง ดูแลเรื่องค่าจ้าง เงินเดือน และสวัสดิการบุคลากร (Code Id: N14, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) การจัดการงานบุคคลากรมีบทบาทสำคัญในการทำให้องค์กรทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและให้ความสำคัญกับการพัฒนาและรักษาบุคคลากรในระยะยาว (Code Id: N15, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) การมีส่วนร่วมในการวางแผนและการดำเนินการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพทั้งหมดขององค์กร (Code Id: N16, สัมภาษณ์, วันที่ 11 ตุลาคม 2566) หน้าที่ดูแลเรื่องการสรรหา คัดเลือกบุคลากร การว่าจ้าง ดูแลเรื่องค่าจ้าง เงินเดือน และสวัสดิการบุคลากร (Code Id: N17, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) งานบุคคลากรเป็นงานที่มีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จขององค์กร องค์กรควรให้ความสำคัญกับงานบุคคลากร เพื่อให้สามารถบริหารทรัพยากรบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Code Id: N18, สัมภาษณ์, วันที่ 8 ตุลาคม 2566) บุคคลากรเป็นส่วนสำคัญอีกประการที่จะทำให้องค์กรหรือหน่วยงานประสบความสำเร็จตามเป้าหมายได้ เพราะฉะนั้นแล้วควรมีบุคคากรที่ตรงตามสายงาน (Code Id: N19, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) เป็นพื้นฐานของการบริหารงานหรือการทำงานเป็นทีมถึงแม้ว่าจะเป็นองค์กรเดียวหรือหลายองค์กรทำงานร่วมกันก็จะต้องมีการแบ่งคนให้ตรงกับงานที่จะทำเพราะได้บุคคลที่ตรงสายงานจะส่งผลทำให้งานนั้นประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้อย่างรวดเร็วและถูกต้องได้ (Code Id: N20, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) ดูแลบุคคล ความเป็นอยู่ สวัสดิการ (Code Id: N21, สัมภาษณ์, วันที่ 3 ตุลาคม 2566) งานบุคลากรเป็นงานสำคัญงานหนึ่ง ที่จะทำให้ประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน เพราะงานบุคลากรเป็นกำลังสำคัญในการบริหารงานด้านอื่นๆ ให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพได้ (Code Id: N22, สัมภาษณ์, วันที่ 13 ตุลาคม 2566) เป็นงานเฉพาะบุคคลที่ควรปฏิบัติต่อหน้าที่ที่ได้รับหมอบหมาย (Code Id: N23, สัมภาษณ์, วันที่ 15 ตุลาคม 2566) การบรรจุเป็น การสรรหา คัดเลือก และจ้างพนักงานที่มีคุณสมบัติเหมาะสม (Code Id: N24, สัมภาษณ์, วันที่ 16 ตุลาคม 2566) เน้นทำงานเป็นองค์กร เป็นทีม เป็นสิ่งสำคัญในหลักการบริหารยุคใหม่ (Code Id: N25, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) จะต้องมีความรับผิดชอบ และมีความเสียสละเพื่อองค์กรนั้นๆ (Code Id: N26, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) งานบุคลากร เป็นงานสำคัญงานหนึ่ง ที่จะทำให้องค์กรประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน เพราะงานบุคลากรเป็นกำลังสำคัญในการบริหารงานด้านอื่นๆ ให้บรรลุ เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ (Code Id: N27, สัมภาษณ์, วันที่ 30 กันยายน 2566) การจัดหาบุคคลและเจ้าหน้าที่มาปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับจัดแบ่งหน่วยงานที่กำหนดไว้อาจรวมถึงการจัดการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล โดยการสรรหา คัดเลือก บรรจุและแต่งตั้ง การพัฒนาบุคคล การสร้างขวัญและกำลังใจ การสร้างบรรยากาศในการทำงานให้เกิดขึ้นในองค์กร การธำรงรักษาไว้ซึ่งบุคลากรเก่ง ดี มีความสามารถการจัดคนลงตำแหน่งที่เหมาะสมกับงาน (Code Id: N28, สัมภาษณ์, วันที่ 1 ตุลาคม 2566) ระบบคุณธรรมนำระบบอุปถัมภ์ (Code Id: N29, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566)

งานบุคลากรในเบื้องต้นควรจัดบุคคลที่มีความถนัดความรู้ความสามารถให้เหมาะสมกับตำแหน่งงาน (Put the right man in the right job) (Code Id: N30, สัมภาษณ์, วันที่ 28 กันยายน 2566)

สรุปได้ว่า “งานบุคคลากร” งานบุคลากร (Staffing) กระบวนการเกี่ยวกับบุคคล เพื่อให้ได้มาซึ่งบุคคลดี มีความรู้ ความสามารถ เหมาะสมกับงาน

4.2.35 ผลการวิเคราะห์บทบาทการจัดการทางการเมืองด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียนในยุคดิจิทัล : การอำนวยการ

การอำนวยการหรือการสั่งงานเป็นภาระหน้าที่ของนักบริหารในการที่จะใช้ความ สามารถชักจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติงานอย่างดีที่สุด หรือพูดกว้างๆ ก็คือ การดำเนินงานให้กลุ่มปฏิบัติงานจนกระทั่งสำเร็จผลตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน เพื่อที่จะทำให้การอำนวยการหรือสั่งงานอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้บังคับบัญชาจะเป็นบุคคลสำคัญในการกำกับดูแลสั่งการ (Code Id: N1, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) การอำนวยการ เป็นการอำนวย เอื้ออำนวยการทำงาน การเป็นที่ปรึกษา การสื่อสาร การดูแลช่วยเหลือส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวกับองค์กรให้เป็นไปด้วยความราบรื่น พร้อมที่จะเป็นผู้สนับสนุนทีมงานไม่ว่าจะสถานการณ์ใดๆ (Code Id: N2, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) “การอำนวยการ” เป็นการตัดสินใจ การสั่งบุคลากร การสร้างแรงจูงใจให้แก่บุคลากร การติดต่อสื่อสารกับหน่วยงานอื่นๆ (Code Id: N3, สัมภาษณ์, วันที่ 23 กันยายน 2566) งานอำนวยการ หมายถึง งานที่คอยอำนวยความสะดวก บริหารวางแผนงานให้กับองค์กรให้เกิดความราบรื่น และประสบความสำเร็จ (Code Id: N4, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) การอำนวยการในทางนี้อาจหมายถึงกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการวางแผน จัดสรร และใช้ทรัพยากรต่างๆ เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่เหมาะสม (Code Id: N5, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) การที่เป็นผู้ให้ความช่วยเหลือส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากรให้เกิดการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ รวมไปถึงการสั่งขวัญและกำลังในในการปฏิบัติงาน (Code Id: N6, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) การอนุมัติหรือไม่อนุมัติ, กำหนด, ปรับปรุงและสนับสนุนการทำงานของระบบในองค์กรให้ขับเคลื่อนไปได้ดีขึ้น (Code Id: N7, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) เป็นภารกิจในการใช้ศิลปะในการบริหารงาน เช่น ภาวะผู้นา (Leadership) มนุษย์สัมพันธ์ (Human Relations) การจูงใจ (Motivation) และการตัดสินใจ (Decision Making) เป็นต้น (Code Id: N8, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) เป็นกิจกรรมที่สร้างขึ้นเพื่อมุ่งผลักดันให้บุคคลทำงานตามที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ (Code Id: N9, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) หน่วยงานที่เป็นศูนย์กลางในการประสานงาน (Code Id: N10, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) การอำนวยการเป็นกระบวนการสำคัญในการบริหารงาน ซึ่งช่วยให้องค์กรสามารถบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Code Id: N11, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 2 ตุลาคม 2566) สนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้คนทำงานได้อย่างเต็มที่ (Code Id: N12, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 4 ตุลาคม 2566) กระบวนการในการนำทรัพยากรต่างๆ ขององค์กรมาใช้ในการบรรลุเป้าหมายขององค์กร (Code Id: N13, สัมภาษณ์, วันที่

7 ตุลาคม 2566) ช่วยให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนหรือเป้าหมายขององค์กร ที่กำหนดไว้ (Code Id: N14, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) การอำนวยการมักนำไปสู่การทำงานที่มีความร่วมมือและมีประสิทธิภาพมากขึ้น, โดยส่งเสริมการเปิดโอกาสและการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและการทำงานทีม (Code Id: N15, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) การอำนวยการเป็นทักษะที่สำคัญสำหรับผู้นำและผู้ดำเนินงานที่ต้องการสนับสนุนกระบวนการหรือกลุ่มทำงานให้เป็นไปได้ด้วยประสิทธิภาพการใช้เทคนิคการอำนวยการมีผลทำให้การทำงานกลุ่มหรือการประชุมเป็นไปได้ด้วยความราบรื่นและประสิทธิภาพสูง (Code Id: N16, สัมภาษณ์, วันที่ 11 ตุลาคม 2566) การตัดสินใจ การสั่งการบุคลากร การสร้างแรงจูงใจให้แก่บุคลากร การติดต่อสื่อสารกับหน่วยงานอื่นๆ (Code Id: N17, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) การอำนวยการเป็นกิจกรรมที่สำคัญต่อความสำเร็จของทุกองค์กร ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องมีความรู้และทักษะในการอำนวยการ เพื่อสามารถบริหารองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Code Id: N18, สัมภาษณ์, วันที่ 8 ตุลาคม 2566) มองได้หลายมุมมองจะเป็นมุมมองของผู้บริหารจะได้ต้องมีความรู้รอบตัว หรือมุมมองของผู้ใต้ปกครองก็จะต้องมีความรู้ตามสายงานที่สามารถตอบประเด็นปัญหาต่างๆ ให้แก่ผู้อื่นได้ (Code Id: N19, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) คือการให้การสนับสนุนในข้อข้องใจต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในการทำงานหรือปฏิบัติงานร่วมกันของทุกภาระกิจงานที่ตั้งขึ้น (Code Id: N20, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) อำนวยความสะดวกด้านต่างๆ ให้เกิดความเรียบร้อย (Code Id: N21, สัมภาษณ์, วันที่ 3 ตุลาคม 2566) การจัดการของผู้บริหาร หรือผู้มีอำนาจในการสั่งการตามหน้าที่ความรับผิดชอบ ชี้แนะ บุคคล การนิเทศงาน และการติดตามผล เพื่อให้งานดำเนินไปตามแผน หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ (Code Id: N22, สัมภาษณ์, วันที่ 13 ตุลาคม 2566) เป็นไปตามกำหนดการที่วางแผนหรือเป้าหมายที่จะดำเนินการที่เกิดขึ้นและข้อมูลที่จะนำไปใช้ประโยชน์ (Code Id: N23, สัมภาษณ์, วันที่ 15 ตุลาคม 2566) การกำกับดูแลเป็นการให้คำแนะนำและดูแลพนักงาน เพื่อให้แน่ใจว่าพวกเขาทำงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร (Code Id: N24, สัมภาษณ์, วันที่ 16 ตุลาคม 2566) เน้นทำงานเป็นองค์กร เป็นทีม เป็นสิ่งสำคัญในหลักการบริหารยุคใหม่ (Code Id: N25, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) ต้องมีความเสียสละ มีการบำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวม (Code Id: N26, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) การอำนวยงานหรือการสั่งงานเป็นหน้าที่ของนักบริหารในการที่จะใช้ความ สามารถชักจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติงานอย่างดีที่สุด หรือพูดกว้างๆ ก็คือ การดำเนินงานให้กลุ่มปฏิบัติงานจนกระทั่งสำเร็จผลตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน (Code Id: N27, สัมภาษณ์, วันที่ 30 กันยายน 2566) การอำนวยการ เป็นการบังคับบัญชา ควบคุมและรับผิดชอบการบริหารงาน โดยการตัดสินใจสั่งการกำหนดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบเพื่อให้สามารถควบคุมการทำงานขององค์กรได้ โดยต้องมีการกำหนดอำนาจหน้าที่เอาไว้เป็นแนวปฏิบัติอย่างชัดเจนเช่นกัน (Code Id: N28, สัมภาษณ์, วันที่ 1 ตุลาคม 2566) ควรเป็นแนวราบ เป็นแนวเดียวกัน (Code Id: N29, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) การอำนวยการควรได้รับการ

สนับสนุนจากผู้บริหาร อย่างไรก็ดี ปัญหาเล็กๆ น้อยๆ ควรได้รับการ (Code Id: N30, สัมภาษณ์, วันที่ 28 กันยายน 2566)

สรุปได้ว่า “การอำนวยการ” การอำนวยการ (Directing) เป็นกิจกรรมที่สำคัญต่อความสำเร็จอำนวยความสะดวกด้านต่างๆ ให้เกิดความเรียบร้อย

4.2.36 ผลการวิเคราะห์บทบาทการจัดการทางการเมืองด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียนในยุคดิจิทัล : การกำกับดูแล

การกำกับดูแลหมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานตามหลักการบริหารราชการแผ่นดินแบบกระจายอำนาจ ที่หน่วยงานหนึ่งมีอำนาจในการควบคุมอีกหน่วยงานหนึ่งที่อยู่ในการกำกับดูแลให้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายหรือตามอำนาจหน้าที่ หรืออำนาจที่องค์กรที่มีหน้าที่ในการกำกับดูแลองค์กรอื่นในการให้องค์กรนั้นๆ ทำงานภายใต้กฎหมาย (Code Id: N1, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) การกำกับดูแล เป็นการติดตาม หนุนเสริม ให้คำแนะนำ ปรึกษา ในขอบข่ายงานหรือภารกิจที่ได้รับมอบหมาย (Code Id: N2, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) “การกำกับดูแล” การสอดส่องดูแลให้เกิดความเรียบร้อย ไม่สร้างความเสียหายให้กับองค์กรและหน่วยงาน (Code Id: N3, สัมภาษณ์, วันที่ 23 กันยายน 2566) การกำกับดูแล หมายถึง การตรวจสอบ ดูแลให้คำปรึกษาส่วนงานต่างๆ ให้เป็นไปตามกฎ ระเบียบขององค์กร โดยไม่เข้าไปบังคับ หรือควบคุมการตัดสินใจของผู้มีอำนาจ (Code Id: N4, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) การกำกับดูแล ส่วนใหญ่นี้มักถูกใช้ในบริบททางธุรกิจหรือการจัดการ เพื่ออธิบายกระบวนการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการนำนักบริหารหรือผู้บริหารมาดูแลและควบคุมทรัพยากรต่างๆ ในองค์กรหรือกลุ่มงาน การกำกับดูแลมุ่งเน้นที่การให้คำแนะนำ การตัดสินใจ และการควบคุมเพื่อให้ทรัพยากรทำงานไปในทิศทางที่ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ขององค์กรหรือกลุ่มงานนั้นๆ (Code Id: N5, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) การกำกับดูแลเพื่อให้เกิดความเรียบร้อย ปฏิบัติตนให้ถูกต้อง (Code Id: N6, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) กำกับคล้ายๆ กับการควบคุม ดูแลคือตามดู อยู่ในสายตาตลอดนั้นเอง (Code Id: N7, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) เป็นการกำหนดโครงสร้างขององค์การโดยมีการพิจารณาให้เหมาะสมกับงาน เช่น การแบ่งงาน (Division of Work) เป็นกรม กอง หรือแผนก โดยอาศัยปริมาณงาน คุณภาพงาน หรือจัดตามลักษณะเฉพาะของงาน (Specialization) นอกจากนี้อาจพิจารณาในแง่การควบคุม (Span of control) หรือพิจารณาในแง่ของหน่วยงาน เช่น หน่วยงานหลัก (Line) หรือหน่วยงานที่ปรึกษา (Staff) เป็นต้น (Code Id: N8, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) การกำกับดูแลเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งในการปรับปรุงประสิทธิภาพ โดยมีการกำกับ การติดตาม การควบคุมและการดูแล ผู้ที่ได้รับมอบหมายอำนาจหน้าที่ให้ไปทำหน้าที่นั้นๆ เพื่อให้งานมีประสิทธิภาพประสิทธิผล ตรงตามเป้าหมาย และเกิดประโยชน์สูงสุด (Code Id: N9, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) ดูแลตามงานที่ได้รับมอบหมาย (Code Id: N10, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) การกำกับดูแลเป็นกระบวนการสำคัญในการบริหารงาน ซึ่งช่วยให้องค์กรสามารถดำเนินงานได้อย่าง

โปร่งใส ตรวจสอบได้ และสามารถบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Code Id: N11, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 2 ตุลาคม 2566) การติดตามและช่วยเหลือให้ทำงานได้ดี (Code Id: N12, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 4 ตุลาคม 2566) กระบวนการที่ใช้ในการควบคุมและตรวจสอบการดำเนินงานขององค์กร เพื่อให้องค์กรดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบ และมาตรฐานที่กำหนด (Code Id: N13, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) การกำกับดูแลกิจการที่เป็นไปเพื่อการสร้างคุณค่าให้กิจการอย่างยั่งยืน (Code Id: N14, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) การกำกับดูแลมีบทบาทสำคัญในการช่วยให้บุคลากรทำงานได้มีประสิทธิภาพและเพื่อให้ทีมหรือหน่วยงานบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Code Id: N15, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) การกำกับดูแลเป็นองค์ประกอบสำคัญในการจัดการและนำทีมซึ่งช่วยในการทำให้ทีมหรือบุคคลทำงานได้เต็มศักยภาพและเป็นไปตามเป้าหมายขององค์กร (Code Id: N16, สัมภาษณ์, วันที่ 11 ตุลาคม 2566) การกำกับดูแลที่ดีช่วยให้ลูกน้องมีแรงจูงใจในการทำงานและร่วมกันสร้างผลงานที่มีคุณภาพ (Code Id: N17, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) การกำกับดูแลเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จขององค์กร องค์กรควรให้ความสำคัญกับการกำกับดูแลภายในและภายนอก เพื่อให้องค์กรสามารถดำเนินงานได้อย่างถูกต้อง โปร่งใส และมีประสิทธิภาพ (Code Id: N18, สัมภาษณ์, วันที่ 8 ตุลาคม 2566) ความสำเร็จของการทำงานต่างๆ จะเกิดขึ้นได้ต้องมีการตรวจสอบอยู่เสมอไม่ใช่ว่าสั่งหรือมอบนโยบายไปแล้วปล่อยทิ้ง (Code Id: N19, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) เป็นการดูแลว่าภาระกิจที่ได้มอบหมายไปนั้นเป็นปัญหาหรือไหมอย่างไรการกำกับดูแลอย่างใกล้ชิดต่อเนื่องจะทำให้งานหรือการทำสิ่งใดก็ตามเป็นไปตามเป้าหมายที่เราได้ตั้งไว้ร่วมกัน (Code Id: N20, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) ดูแลควบคุมให้เกิดประสิทธิภาพของงาน (Code Id: N21, สัมภาษณ์, วันที่ 3 ตุลาคม 2566) อำนาจที่องค์กรที่มีหน้าที่ในการกำกับดูแลองค์กรอื่นในการให้องค์กรนั้นๆ ทำงานภายใต้กฎหมาย (Code Id: N22, สัมภาษณ์, วันที่ 13 ตุลาคม 2566) ติดตามความคืบหน้าและรายละเอียดที่ต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติมกับข้อมูลที่เป็นประโยชน์ทางการสื่อสารผ่านสื่อโซเชียลด้วย (Code Id: N23, สัมภาษณ์, วันที่ 15 ตุลาคม 2566) การกำกับดูแลมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จขององค์กร องค์กรที่มีระบบกำกับดูแลที่ดีจะช่วยให้องค์กรสามารถบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Code Id: N24, สัมภาษณ์, วันที่ 16 ตุลาคม 2566) เน้นทำงานเป็นองค์กร เป็นทีม เป็นสิ่งสำคัญในหลักการบริหารยุคใหม่ (Code Id: N25, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) ต้องมีการเฝ้าติดตามงาน และมีความใส่ใจในงานนั้นๆ มีความความมุ่งมั่นทุ่มเท และตั้งใจที่จริง (Code Id: N26, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) กระบวนการกำกับดูแลกิจการ (Governance processes) เพื่อให้มั่นใจได้ว่าองค์กรได้ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับและแนวปฏิบัติต่างๆ ที่จำเป็นอย่างครบถ้วน รวมทั้งการกำกับดูแลกิจการที่ดี การจัดโครงสร้าง และกลไกการบริหารจัดการภายในองค์กร เพื่อเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างคณะกรรมการ ผู้บริหาร

พนักงาน โดยมีวัตถุประสงค์ ที่สำคัญในการสร้างประโยชน์ให้กับองค์กร (Code Id: N27, สัมภาษณ์, วันที่ 30 กันยายน 2566) การกำกับดูแลการปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายหรือตามอำนาจหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตน่าเชื่อถือ และยึดมั่นในความถูกต้อง หรืออำนาจที่องค์กรที่มีหน้าที่ในการกำกับดูแลองค์กรอื่นในการให้องค์กรนั้นๆ ทำงานภายใต้กฎหมาย (Code Id: N28, สัมภาษณ์, วันที่ 1 ตุลาคม 2566) ติดตาม ดูแล ประเมินผล ให้ข้อเสนอแนะอย่างกัลยาณมิตร (Code Id: N29, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) การกำกับดูแลเป็นสิ่งที่ต้องกระทำอย่างต่อเนื่องเพื่อคุณภาพและมาตรฐาน ตลอดจนความเป็นระเบียบเรียบร้อย (Code Id: N30, สัมภาษณ์, วันที่ 28 กันยายน 2566)

สรุปได้ว่า “การกำกับดูแล” การกำกับดูแล (Controlling) เป็นการติดตาม หนุนเสริม ให้คำแนะนำ ปรึกษา ในขอบข่ายงาน หรือภารกิจที่ได้รับมอบหมาย

4.2.37 ผลการวิเคราะห์บทบาทการจัดการทางการเมืองด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียนในยุคดิจิทัล : การประสานงาน

การประสานงาน เป็นการร่วมมือกันในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรในองค์กรโดยมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกันในการทำงานร่วมกัน ซึ่งองค์ประกอบของการประสานงานนั้นประกอบด้วย คน การสื่อสาร เวลา สถานที่ บทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ สัมพันธภาพที่ดีต่อกัน เพื่อให้เป้าหมายขององค์กรบรรลุตามที่กำหนดไว้ ประหยัดเงิน เวลา ลดความขัดแย้ง (Code Id: N1, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) การประสานงาน เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ในตัวบุคคลที่จะสื่อสาร ด้วยที่วิธีการรูปแบบที่มีความเหมาะสมกับคน งาน ดังนั้นการสื่อสารควรทำด้วยความชัดเจน เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน (Code Id: N2, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) “การประสานงาน” เป็นการสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่อยู่ในพื้นที่และนอกพื้นที่เพื่อสร้างภาคีเครือข่ายในการทำงานร่วมกัน เพื่อพัฒนาองค์กรให้มีความก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น (Code Id: N3, สัมภาษณ์, วันที่ 23 กันยายน 2566) การประสานงาน หมายถึง การติดต่อ ยึดโยง แลกเปลี่ยนประสานข้อมูลการทำงานระหว่างฝ่ายต่างๆ ในองค์กร หรือนอกองค์กร เพื่อให้เกิดความพร้อมเพรียงและความเห็นที่ตรงกันในการปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ (Code Id: N4, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) การประสานงาน เป็นกระบวนการที่สำคัญในการทำงานที่มุ่งเน้นการปรับปรุงความสัมพันธ์และการทำงานร่วมกันระหว่างบุคคลหรือกลุ่มที่มีหน้าที่แตกต่างกันในองค์กรหรือโครงการ การประสานงานมีความสำคัญเนื่องจากมีผลต่อประสิทธิภาพของทีมหรือองค์กรในการบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายต่างๆ ได้ดียิ่งขึ้น ดังนั้นการประสานงานต้องเป็นไปในทิศทางที่ดีเพื่อให้ทีมหรือองค์กรทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด (Code Id: N5, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) การร่วมมือในการติดต่อประสานงาน เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันตลอดจนดูแลและช่วยเหลือเพื่อให้เกิดความเรียบร้อยของงานนั้นๆ (Code Id: N6, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) การเชื่อมงานของสองระบบให้สัมพันธ์กัน ส่งผลให้งานในองค์กรมีความต่อเนื่อง ไม่สะดุด (Code Id: N7, สัมภาษณ์, วันที่ 27

กันยายน 2566) เป็นการประสานให้ส่วนต่างๆ ของกระบวนการทำงานได้ต่อเนื่องและเกี่ยวเนื่องกัน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและราบรื่น (Code Id: N8, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) การกำกับดูแลเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งในการปรับปรุงประสิทธิภาพ โดยมีการกำกับ การติดตาม การควบคุม และการดูแล ผู้ที่ได้รับมอบหมายอำนาจหน้าที่ให้ไปทำหน้าที่นั้นๆ เพื่อให้งานมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ตรงตามเป้าหมาย และเกิดประโยชน์สูงสุด (Code Id: N9, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) ประสานเพื่อสร้างความร่วมมือ หรือประสานให้เข้าใจ และสามารถทำงานร่วมกันได้ (Code Id: N10, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) กระบวนการในการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานต่างๆ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ (Code Id: N11, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 2 ตุลาคม 2566) ติดต่อข้อมูลข่าวสารเพื่อแลกเปลี่ยนกันทำให้งานสำเร็จ (Code Id: N12, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 4 ตุลาคม 2566) กระบวนการในการจัดให้คนและงานต่างๆ ในองค์กรทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรการประสานงานมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จขององค์กร องค์กรที่มีระบบประสานงานที่ดีจะช่วยให้องค์กรสามารถบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Code Id: N13, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) การติดต่อสื่อสารให้เกิดความคิด ความเข้าใจตรงกันในการ ร่วมมือปฏิบัติงานให้สอดคล้องทั้งเวลาและกิจกรรมที่จะต้องกระทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ (Code Id: N14, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) การประสานงานขึ้นอยู่กับการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงานร่วมกัน การสื่อสารที่ดีและการวางแผนทรัพยากรอย่างเหมาะสม นี่คือบางขั้นตอนและทักษะที่สำคัญในการประสานงาน (Code Id: N15, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) การประสานงานเป็นทักษะที่สำคัญในองค์กรทุกประการ เพราะมันช่วยให้ทำงานไปอย่างร่วมมือและมีประสิทธิภาพ (Code Id: N16, สัมภาษณ์, วันที่ 11 ตุลาคม 2566) การประสานงานที่ดีช่วยให้องค์กรทำงานได้สอดคล้องกับเป้าหมายและภารกิจของตนเอง (Code Id: N17, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) การส่งและรับข้อมูลข่าวสารระหว่างบุคคลหรือหน่วยงาน เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน (Code Id: N18, สัมภาษณ์, วันที่ 8 ตุลาคม 2566) การนำข้อมูลต่างๆ มาแสดงสื่อสารให้เข้าใจทั้งในองค์กรและนอกองค์กรเพื่อการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เหมือนการประสานงานกันทำของบ้าน วัด โรงเรียน เพื่อจุดประสงค์ใดจุดประสงค์หนึ่ง ก็จะต้องมีการประสานงานกันของข้อมูลอย่างต่อเนื่องเพื่อความเข้าใจและให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ (Code Id: N19, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) ในองค์กรหรือหลายองค์กรไม่ว่าจะเป็นการทำงานร่วมกันของบ้าน วัด โรงเรียน ตามเนื้องานของการวิจัย การประสานงานกันตลอดทำให้ได้รู้ความเคลื่อนไหวของการทำงานร่วมกัน การประสานงานที่ดีคือการนำเสนอข้อมูลการทำงานต่างๆ อย่างต่อเนื่องเพื่อจะได้ช่วยเหลือกันและกันได้ (Code Id: N20, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) ประสานเพื่อให้ประโยชน์ที่ทำนั้นเกิดผลสำเร็จ (Code Id: N21, สัมภาษณ์, วันที่ 3 ตุลาคม 2566) การจัดระเบียบการทำงานให้งาน

และคนทำงานสอดคล้องกัน เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน แต่การทำงานไม่ซ้ำซ้อนกัน (Code Id: N22, สัมภาษณ์, วันที่ 13 ตุลาคม 2566) เป็นการติดต่อให้เข้าใจตรงประเด็นและเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนการ (Code Id: N23, สัมภาษณ์, วันที่ 15 ตุลาคม 2566) เป้าหมายขององค์กร การประสานงานควรสอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กร (Code Id: N24, สัมภาษณ์, วันที่ 16 ตุลาคม 2566) เน้นทำงานเป็นองค์กร เป็นทีม เป็นสิ่งสำคัญในหลักการบริหารยุคใหม่ (Code Id: N25, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) ต้องมีความร่วมมือ ร่วมแรงกายใจในทุกภาคส่วนฝ่าย และมีความสมัครสมานสามัคคี (Code Id: N26, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) การติดต่อสื่อสารให้เกิดความคิดความเข้าใจตรงกันในการ ร่วมมือปฏิบัติงานให้สอดคล้องทั้งเวลาและกิจกรรมที่จะต้องกระทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ อย่างสมานฉันท์และมีประสิทธิภาพเพื่อให้งานดำเนินไปอย่างราบรื่น ไม่เกิดการทำงานซ้ำซ้อน ขัดแย้งกัน หรือเหลื่อมล้ำกัน (Code Id: N27, สัมภาษณ์, วันที่ 30 กันยายน 2566) การเชื่อมโยงทุกคนให้เข้ากันได้ และกำกับให้ไปสู่จุดมุ่งหมายเดียวกัน ด้วยการจัดระเบียบการทำงานให้งานและคนทำงานสอดคล้องกัน เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน แต่การทำงานไม่ซ้ำซ้อนกัน และเป็นการประสานหลายเรื่องไปพร้อมๆ กัน โดยจะต้องตระหนักถึงความรับผิดชอบ วัตถุประสงค์ เป้าหมายและมาตรฐานการปฏิบัติขององค์กรเป็นหลัก (Code Id: N28, สัมภาษณ์, วันที่ 1 ตุลาคม 2566) ประสานงานสิบทิศ กับทุกภาคส่วน (Code Id: N29, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) การประสานงานเป็นสิ่งที่ทำให้การบริหารและการทำงานขับเคลื่อนไปด้วยความลื่นไหล (Code Id: N30, สัมภาษณ์, วันที่ 28 กันยายน 2566)

สรุปได้ว่า “การประสานงาน” การประสานงาน (Co-Coordinating) การร่วมมือกันในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรในองค์กรโดยมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกันในการทำงานร่วมกัน

4.2.38 ผลการวิเคราะห์บทบาทการจัดการทางการเมืองด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียนในยุคดิจิทัล : การรายงานผล

การเขียนหรือสรุปผลเพื่อให้ทราบถึงภารกิจที่ได้รับมอบหมาย หลังจากปฏิบัติงานเสร็จสิ้นแล้ว และเสนอต่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป การเขียนรายงานผลการปฏิบัติงาน จึงต้องเขียนอย่างมีหลักเกณฑ์โดยมีสาระสำคัญของการเขียนรายงานผลการปฏิบัติงาน การนำเสนอรายงานการปฏิบัติงานอาจทำเป็นประจำ เสนอตามระยะเวลาที่กำหนด (Code Id: N1, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) การรายงานผล ไม่ว่าจะเป็นการรายงานด้วยเอกสาร วาจา ควรรายงานผลตามกรอบงานหรือวัตถุประสงค์ของงานให้ครอบคลุมตั้งแต่เริ่มต้น จนสิ้นสุดกระบวนการ รายงานผลที่เกิดขึ้นปัญหาอุปสรรคด้วยข้อมูลที่เป็นจริง (Code Id: N2, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) “การรายงานผล” ควรรายงานผลที่เกิดขึ้นอย่างแท้จริงไม่เบี่ยงเบนไปในทิศทางที่ทำให้องค์กรเสื่อมเสีย (Code Id: N3, สัมภาษณ์, วันที่ 23 กันยายน 2566) ข้อมูลจากผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากการปฏิบัติงาน และรายงานประกาศว่าการปฏิบัติงานที่ทำได้ผลดีมากน้อยเพียงใด หรือต้องมีการปรับปรุงแก้ไข้ในจุดไหนบ้าง (Code Id: N4, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) การรายงานผลเป็น

กระบวนการที่สำคัญในการสื่อสารข้อมูลหรือข่าวสารผลลัพธ์ของกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลักคือการแบ่งปันข้อมูลเพื่อให้คนที่เกี่ยวข้องเข้าใจสถานการณ์ หรือผลลัพธ์นั้นๆ อย่างชัดเจน นอกจากนี้การรายงานผลยังมีประโยชน์ในการดำเนินการปรับปรุงหรือปรับแก้ข้อบกพร่องต่างๆ ที่พบเจอในขั้นตอนหรือผลลัพธ์นั้นๆ ได้ด้วย (Code Id: N5, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) การรายงานผล เป็นการสรุปข้อมูลที่เกิดขึ้นเพื่อรายงานถึงผลที่เกิดขึ้นตามวัตถุประสงค์และปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อนำปพัฒนาและต่อยอดปรับปรุง (Code Id: N6, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) สรุปผลงานสู่แนวโน้มในการต่อยอด (Code Id: N7, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) เป็นกระบวนการและเทคนิคของการแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาตามชั้นได้ทราบถึงผลการปฏิบัติงาน โดยที่มีความสัมพันธ์กับการติดต่อสื่อสาร (Communication) ในองค์การอยู่ด้วย (Code Id: N8, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) การติดต่อสื่อสารให้เกิดความคิด ความเข้าใจตรงกันในการ ร่วมมือปฏิบัติงานให้สอดคล้องทั้งเวลาและกิจกรรมที่จะต้องกระทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ (Code Id: N9, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) หลังทำกิจกรรมก็ต้องรายงานความก้าวหน้ารายงานผลที่เกิดขึ้น (Code Id: N10, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) การรายงานผลหมายถึง กระบวนการในการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กรให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถติดตามและประเมินผลการดำเนินงานขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Code Id: N11, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 2 ตุลาคม 2566) สรุปผลการปฏิบัติงาน พร้อมกับเสนอแนะประเด็นต่างๆ (Code Id: N12, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 4 ตุลาคม 2566) การนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กร เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบถึงผลการดำเนินงานและสามารถตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม (Code Id: N13, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) การเขียนเพื่อให้ทราบถึงภารกิจที่ได้รับมอบหมาย หลังจากปฏิบัติงานเสร็จสิ้นแล้ว และเสนอต่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง (Code Id: N14, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) การรายงานผลที่มีความชัดเจนและมีประสิทธิภาพมักจะช่วยให้ผู้บริหารและทีมงานมีข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจและวางแผนกิจกรรมต่างๆ ในองค์กร (Code Id: N15, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) การรายงานผลที่มีความชัดเจนและมีประสิทธิภาพมักจะช่วยให้ผู้บริหารและทีมงานมีข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจและวางแผนกิจกรรมต่างๆ ในองค์กร (Code Id: N16, สัมภาษณ์, วันที่ 11 ตุลาคม 2566) การรายงานผลที่มีคุณภาพสามารถช่วยให้ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าใจสถานะและประสิทธิภาพของกิจกรรมนั้นๆ (Code Id: N17, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) กระบวนการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานหรือกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องทราบถึงผลการดำเนินงานหรือกิจกรรมนั้น (Code Id: N18, สัมภาษณ์, วันที่ 8 ตุลาคม 2566) เป็นการแสดงผลของการทำงานว่าถึงขั้นตอนไหนแล้วเพราะหากทำงานแล้วจะต้องมีการแสดงการรายงานผลเพื่อจะได้ทราบโดยทั่วกันว่าถึงขั้นตอนไหนแล้วจะได้ง่ายต่อการให้คำแนะนำหรือการช่วยเหลือ (Code Id: N19, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) เป็นการแสดงผลของการทำงานไม่ว่าจะในรูปแบบเอกสารหรือ

วาจา ทำให้ทราบว่าการทำงานในประเด็นดังที่กล่าวถึงไหน เป็นอย่างไร มีปัญหาหรือไม่อย่างไร (Code Id: N20, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) เป็นการสรุปผลของการทำงาน ว่าได้ประสิทธิภาพมากหรือน้อยเพียงใด และจะแก้ปัญหาอย่างไร (Code Id: N21, สัมภาษณ์, วันที่ 3 ตุลาคม 2566) การเขียนเพื่อให้ทราบถึงภารกิจที่ได้รับมอบหมาย หลังจากปฏิบัติงานเสร็จสิ้นแล้ว และเสนอต่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป (Code Id: N22, สัมภาษณ์, วันที่ 13 ตุลาคม 2566) เป็นการสรุปผลของเนื้อหารายละเอียดของข้อมูลนั้น (Code Id: N23, สัมภาษณ์, วันที่ 15 ตุลาคม 2566) การรายงานเป็นการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพขององค์กร และการจัดทำรายงานต่อผู้บริหาร (Code Id: N24, สัมภาษณ์, วันที่ 16 ตุลาคม 2566) เน้นทำงานเป็นองค์กร เป็นทีม เป็นสิ่งสำคัญในหลักการบริหารยุคใหม่ (Code Id: N25, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) จะต้องมีข้อเท็จจริง มีความถูกต้องชอบธรรม ไม่ลำเอียง (Code Id: N26, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) การเขียนเพื่อให้ทราบถึงภารกิจที่ได้รับมอบหมาย หลังจากปฏิบัติงานเสร็จสิ้นแล้ว และเสนอต่อผู้บังคับบัญชา (Code Id: N27, สัมภาษณ์, วันที่ 30 กันยายน 2566) การรายงานเสนอความเห็นหรือยื่นเรื่องร้องเรียนและการควบคุมตรวจสอบการบริหารงานจากภายในและภายนอก โดยการเสนอรายงานให้ผู้บริหารที่รับผิดชอบ ทั้งผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชาทราบความเคลื่อนไหวในการปฏิบัติงานเป็นระยะๆ หรือตลอดเวลา การรายงานผลการปฏิบัติงานนั้นจะรวมถึงการแจ้งให้ประชาชนทราบด้วย (Code Id: N28, สัมภาษณ์, วันที่ 1 ตุลาคม 2566) การรายงานผลควรเผยแพร่ให้ประชาชนให้รับทราบ และเข้าถึงได้ง่าย (Code Id: N29, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) การรายงานผลเป็นสิ่งสำคัญเพราะสามารถนำผลที่ได้รับนั้นมาพัฒนาแก้ไขในครั้งต่อไปได้ เข้ากับหลักธรรม “อิทธิบาท 4” ข้อ “วิมังสา” (Code Id: N30, สัมภาษณ์, วันที่ 28 กันยายน 2566)

สรุปได้ว่า “การรายงานผล” การรายงานผล (Reporting) การเขียนหรือสรุปผลเพื่อให้ทราบถึงภารกิจที่ได้รับมอบหมาย หลังจากปฏิบัติงานเสร็จสิ้นแล้ว การทำงานต่างๆ ไม่ว่าจะภาครัฐ เอกชน ภาคประชาชน หรือการทำงานในท้องถิ่นการรายงานผลถือเป็นปัจจัยสำคัญในการทำกิจกรรม เพราะเมื่อดำเนินการไปแล้วเป็นผลมากน้อยแค่ไหน มีปัญหาอย่างไร จึงจะเป็นตัวช่วยในการเข้าใจถึงปัญหาและแนวทางการแก้ไขต่อไป

4.2.39 ผลการวิเคราะห์บทบาทการจัดการทางการเมืองด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียนในยุคดิจิทัล : งบประมาณ

งบประมาณ คือการวางแผนการเงินในช่วงเวลาที่กำหนดชัดเจน โดยมากแล้วคือหนึ่งปี งบประมาณอาจรวมถึง ปริมาณแผนการขาย และรายได้ ปริมาณทรัพย์สิน ค่าใช้จ่าย สินทรัพย์ หนี้สินและกระแสเงินสด โดยที่บริษัท รัฐบาล ครอบครัว และองค์กรต่างๆ จะใช้งบประมาณเพื่อแสดงแผนกลยุทธ์ของกิจกรรมหรือผลให้สามารถวัดได้ (Code Id: N1, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) งบประมาณควรได้รับการพิจารณาจากบุคคลที่มีส่วน หรืออำนาจในการบริหารงบโดยให้ผู้มี

ส่วนร่วมได้มีโอกาสเสนอความคิดเห็น ความเป็นไปได้อย่างเป็นระบบ การจัดสรรให้อย่างเหมาะสมกับงาน คน เป็นไปด้วยความยุติธรรม โปร่งใส ตรวจสอบได้ และดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบ หรือเงื่อนไขขององค์กร หน่วยงานนั้นๆ (Code Id: N2, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) “งบประมาณ” ควรเป็นงบประมาณที่ได้มาซึ่งความถูกต้องและเหมาะสม (Code Id: N3, สัมภาษณ์, วันที่ 23 กันยายน 2566) งบประมาณเป็นหัวใจหลักในการพัฒนาองค์กร เปรียบเหมือนน้ำมันของรถถ้าปราศจากงบประมาณแล้ว องค์กรก็อยู่ไม่ได้ เพราะการกระทำทุกอย่างต้องมีงบประมาณ ซึ่งงบประมาณขององค์กรนั้นควรที่จะบริหารแบ่งสวนให้เหมาะสม อีกทั้งควรมีแหล่งงบประมาณหลายๆด้าน เพื่อมาค้ำจุนในส่วนงบประมาณที่ขาดหรือพร่องไป และใช้ประโยชน์จากงบประมาณให้คุ้มค่าที่สุด (Code Id: N4, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) งบประมาณ คือการวางแผนและกำหนดการใช้จ่ายเงินของรัฐหรือองค์กรต่างๆ ในระยะเวลาที่กำหนด โดยทั่วไปแล้ว เป็นเอกสารที่ระบุจำนวนเงินที่จะใช้ในกิจกรรมต่างๆ และทรัพยากรที่จะให้การสนับสนุนกิจกรรมนั้นๆ งบประมาณมีส่วนสำคัญเช่น รายรับ (Revenue) ระบุแหล่งที่มาของเงินที่จะใช้ในงานต่างๆ ซึ่งสามารถมีทั้งรายได้จากภาษี, การขายของ, หรือแหล่งทรัพยากรอื่นๆ รายจ่าย (Expenditure) ระบุจำนวนเงินที่จะใช้ในการดำเนินงานต่างๆ แบ่งออกเป็นหลายส่วน เช่น ค่าจ้างพนักงาน, ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่างๆ, และโครงการพิเศษ (Code Id: N5, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) งบประมาณ เป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนา เมื่อมีงบประมาณก็จะเกิดการพัฒนาที่รอบด้าน การขนส่ง การศึกษา การปกครอง รวมไปถึงสถานที่และสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงความถูกต้องและเป็นธรรม (Code Id: N6, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) เงิน ที่เป็นทุน ให้ระบบขับเคลื่อนไปได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ (Code Id: N7, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) การงบประมาณ (B–Budgeting) เป็นภารกิจที่เกี่ยวกับการวางแผนการทำบัญชีการควบคุมเกี่ยวกับการเงินและการคลัง (Code Id: N8, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) แผนการที่คาดไว้ว่าจะต้องจ่าย โดยการคิดล่วงหน้าและแสดงออกมาเป็นตัวเลขงบประมาณ อาจแสดงออกมาในรูปของตัวเงิน จำนวนชั่วโมงในการทำงาน เป็นต้น (Code Id: N9, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) จัดสรรให้เหมาะสม (Code Id: N10, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) งบประมาณเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารงาน ซึ่งช่วยให้องค์กรสามารถบริหารจัดการทรัพยากรทางการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Code Id: N11, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 2 ตุลาคม 2566) เงินอุดหนุนให้การจัดทำกิจกรรม (Code Id: N12, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 4 ตุลาคม 2566) งบประมาณมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารองค์กร งบประมาณที่ดีจะช่วยให้องค์กรสามารถบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล งบประมาณที่ดีควรคำนึงถึงปัจจัยต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับสถานการณ์ปัจจุบันด้วย (Code Id: N13, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) การวางแผนการเงินในช่วงเวลาที่กำหนดชัดเจน (Code Id: N14, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) การสร้างและจัดทำงบประมาณเป็นกระบวนการที่สำคัญในการบริหารองค์กรหรือโครงการให้มีประสิทธิภาพและควบคุมทรัพยากร

อย่างเหมาะสม (Code Id: N15, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) การสร้างและจัดทำงบประมาณเป็นกระบวนการที่สำคัญในการบริหารองค์กรหรือโครงการให้มีประสิทธิภาพและควบคุมทรัพยากรอย่างเหมาะสม (Code Id: N16, สัมภาษณ์, วันที่ 11 ตุลาคม 2566) การจัดทำงบประมาณคือกระบวนการที่ต้องทำเป็นประจำเพื่อให้องค์กรหรือโครงการมีการบริหารจัดการทรัพยากรการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Code Id: N17, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) แผนการเงินที่แสดงถึงรายได้และรายจ่ายในช่วงระยะเวลาหนึ่ง โดยทั่วไปจะเป็นระยะเวลาหนึ่งปี งบประมาณเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการวางแผนและควบคุมการใช้จ่ายขององค์กรต่างๆ (Code Id: N18, สัมภาษณ์, วันที่ 8 ตุลาคม 2566) เป็นหนึ่งในสิ่งที่สำคัญยิ่งเพราะการที่จะทำการสิ่งใดต้องมีกรอบของการเงินว่าจะทำได้มากน้อยแค่ไหนตามงบประมาณที่มี (Code Id: N19, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) เงินงบประมาณเป็นได้ทุกอย่างเพราะรูปแบบการทำงานใดๆ การดำเนินงานล้วนเกิดมาจากเงินเป็นหลักอยู่ที่จะมากหรือน้อยตามแต่เนื้องาน งบประมาณจึงเป็นตัวช่วยผลักดันการทำงานต่างๆ ที่สำคัญอย่างยิ่ง จึงควรคำนึงและบริหารด้วยความละเอียดมีแบบแผน (Code Id: N20, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) ควรเพียงพอ ยุติธรรมกับทุกหน่วยงาน และบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์ (Code Id: N21, สัมภาษณ์, วันที่ 3 ตุลาคม 2566) งบประมาณเป็นแผนทางการเงินซึ่งหน่วยงานหรือองค์การจะนำมาใช้ในการดำเนินงานตามแผนงานที่กำหนดไว้ (Code Id: N22, สัมภาษณ์, วันที่ 13 ตุลาคม 2566) ควรมีความสมดุลทางการเงินทั้งรายรับ-รายจ่ายและความรอบคอบอย่างโปร่งใส (Code Id: N23, สัมภาษณ์, วันที่ 15 ตุลาคม 2566) งบประมาณควรสะท้อนถึงความเป็นจริงของการดำเนินงานขององค์กร (Code Id: N24, สัมภาษณ์, วันที่ 16 ตุลาคม 2566) เป็นหลักการบริหารที่นานาประเทศนำมาประยุกต์ในการพัฒนาประเทศนั้น ไม่ว่าภาครัฐ หรือเอกชน เป็นต้น (Code Id: N25, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) ต้องมาจากความถูกต้องเป็นจริง มีเหตุผล มีแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ และสามารถทำการตรวจสอบได้ โปร่งใส (Code Id: N26, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) งบประมาณควรสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป (Code Id: N27, สัมภาษณ์, วันที่ 30 กันยายน 2566) การจัดทำงบประมาณการเงินการวางแผน การคลัง การงบประมาณ รายได้และรายจ่ายของหน่วยงานตลอดจนการควบคุมการเงินต่างๆ ให้เป็นไปโดยรัดกุม และรอบคอบในการจัดทำงบประมาณ โดยใช้วิธีการงบประมาณเป็นแผนงานเป็นเครื่องมือในการควบคุมโดยใช้วิธีการงบประมาณที่เรียกว่าวงจรงบประมาณ ได้แก่ การเตรียมขออนุมัติงบประมาณ การพิจารณาให้ความเห็นชอบการใช้จ่ายงบประมาณ และการตรวจสอบการใช้งบประมาณ (Code Id: N28, สัมภาษณ์, วันที่ 1 ตุลาคม 2566) ใช้จ่ายอย่างประหยัดหรือใช้จ่ายทั้งหมด แต่ต้องมีประสิทธิภาพ คุ้มค้า (Code Id: N29, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) งบประมาณมีความสำคัญในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ เป็นอย่างมาก เพราะงบประมาณที่เพียงพอทำให้โครงการต่างๆ เกิดขึ้นได้ ส่วนการจัดสรรงบประมาณที่ดีแสดง

ถึงประสิทธิภาพในการบริหาร ทำให้โครงการเดินหน้าต่อไปได้และสร้างผลกำไร (Code Id: N30, สัมภาษณ์, วันที่ 28 กันยายน 2566)

สรุปได้ว่า “งบประมาณ” งบประมาณ (Budgeting) สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป และสำคัญยิ่งคือควรได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลหากเป็นการกระทำที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนร่วม ให้งบประมาณและความสำคัญในระดับท้องถิ่นมากขึ้น เพราะถือได้ว่าเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาการเมืองในระดับประเทศต่อไป

4.2.40 ผลการวิเคราะห์บทบาทการจัดการทางการเมืองด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียนในยุคดิจิทัล : ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ปัจจุบันนับได้ว่าเทคโนโลยีมีส่วนเข้ามามีบทบาทในการสื่อสารในยุคดิจิทัล ในการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพต้องได้รับความร่วมมือจากหลายหน่วยงาน จึงต้องมีการติดต่อประสานงานระหว่างชุมชนให้ร่วมกันพัฒนาไม่ว่าจะเป็น “บ้าน วัด โรงเรียน” ซึ่ง “พลังบวร” นั้นมีความสำคัญเป็นอย่างมากที่จะทำให้การพัฒนาในยุคปัจจุบันบรรลุเป้าหมายได้ นักบริหารที่ดีมีคุณธรรมก็เป็นปัจจัยหลักที่จะพัฒนาบ้านเมืองให้มีประสิทธิภาพยิ่งๆ ขึ้นไป ดังนั้นการใช้ช่องทางการสื่อสารแบบออนไลน์จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการติดต่อประสานเพื่อประสานงานไม่ว่าจะเป็นทั้งทางด้านเสียง ภาพ หรือวิดีโอ ผู้นำที่ดีจึงต้องมีทักษะทางด้านเทคโนโลยีในการสื่อสารยุคดิจิตอลเป็นอย่างดีเพื่อให้การติดต่อสื่อสารมีประสิทธิภาพบรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการ (Code Id: N1, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) การเมืองสมัยใหม่เป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์กับการใช้ชีวิตของคนในสังคม ดังนั้นพลังบ้าน วัด โรงเรียน ซึ่งเป็น 3 เสาหลักในการหล่อหลอมคน ควรมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนทั้งด้านฐานคิด ฐานใจ ฐานคิดที่สร้างคนให้เป็นพลเมืองคุณภาพ รู้บทบาทหน้าที่ รู้สิทธิความรับผิดชอบ สามารถแสดงออกได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนหลักประชาธิปไตย (Code Id: N2, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) ควรพัฒนาไปทางเดียวกัน และเป็นทิศทางที่ดีสร้างคนสมัยใหม่ด้วยพลังของคนสมัยเก่าให้มีความทัดเทียมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคมได้อย่างสันติและมีความสุข อีกประการคือสนับสนุนให้มีการเมืองการปกครองโดยใช้หลักธรรมาธิปไตย (Code Id: N3, สัมภาษณ์, วันที่ 23 กันยายน 2566) บ้าน วัด โรงเรียน รวมตีความได้แก่ ประชาชน กล่าวคือการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการทางการเมืองในยุคดิจิทัล การเมืองสมัยอยู่ภายใต้การเปลี่ยนผ่านไปสู่โลกาภิวัตน์ ที่คนบนโลกสามารถเชื่อมโยงติดต่อกันได้อย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะการส่ง หรือการกระจายข้อมูลข่าวสาร ก็จะเกิดชุดความคิดใหม่ๆ ขึ้นในสังคมสมัยใหม่ ดังนั้น การเมืองจึงต้องมีการปรับตัวตามข้อมูล ความเชื่อ หรือความต้องการของคนในสังคม หรือแม้กระทั่งการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ให้เกิดประโยชน์ทางการเมือง ส่งต่อไปสู่ประชาชน เพื่อให้เกิดความสะดวกสบายในการติดต่อ ประงานงาน หรือแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างประชาชนกับนักการเมือง หรือประชาชนกับรัฐบาล ดังนั้นการพัฒนาการเมืองในรูปแบบใหม่ ต้องอาศัยการศึกษาที่จะผลิตบุคลากรให้มีทักษะทางด้านเทคโนโลยีให้มากขึ้น ทั้งยังต้องปลูกฝังให้ประชาชนมีวิจารณญาณในการเสพข้อมูลข่าวสารให้มากขึ้น เพื่อไม่ให้เกิดการ

เข้าใจผิด หรือใส่ร้ายกันในสังคมผ่านระบบดิจิตอลที่รวดเร็วนี้ (Code Id: N4, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) การพัฒนาการจัดการทางการเมืองในยุคดิจิทัลมีความซับซ้อนและต้องทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐและสังคมเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ดีที่สุด ด้านล่างนี้คือมุมมองที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับพลังบ้าน วัด โรงเรียนในการสนับสนุนและเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาการจัดการทางการเมืองในยุคดิจิทัล (1) บ้าน (Community Empowerment) การให้ความสำคัญแก่การเสริมสร้างพลังในระดับชุมชน โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและการวางแผนทางพฤติกรรมทางการเมืองในชุมชนของตนเองการใช้เทคโนโลยีดิจิตอลเพื่อเชื่อมโยงและส่งเสริมการสื่อสารระหว่างชุมชน (2) วัด (Temple Empowerment) การให้ที่พระสังฆราชา หรือวัดเป็นสถานที่สนับสนุนการพัฒนาทางสังคมและการศึกษาการให้บทบาทในการสอนทางศาสนาและจริยธรรมในชุมชนการใช้สื่อดิจิตอลเพื่อการสอนและการแพร่พันธุ์ความรู้ทางศาสนา (3) โรงเรียน (School Empowerment) การผนึกกำลังกับการศึกษาเพื่อสร้างพลังคนรุ่นใหม่ที่มีความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองและการปกครองการบริหารจัดการโรงเรียนในลักษณะที่สนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ที่มีคุณธรรมและความรับผิดชอบทางสังคม (4) การใช้เทคโนโลยีในกระบวนการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้ที่ทันสมัยการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล: การใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสารและการติดต่อในชุมชนการให้บริการทางการเมืองออนไลน์ เช่น การลงคะแนนเสียงออนไลน์หรือการเข้าร่วมการประชุมทางออนไลน์การสร้างแพลตฟอร์มออนไลน์ที่สนับสนุนการเสริมสร้างประชาธิปไตยและการมีส่วนร่วมของประชาชน (5) การสร้างนวัตกรรมทางการเมือง:การสนับสนุนนวัตกรรมทางการเมืองที่มีการใช้เทคโนโลยีดิจิตอลในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาชุมชนการส่งเสริมการใช้ข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อช่วยในการตัดสินใจทางการเมือง การพัฒนาการจัดการทางการเมืองในยุคดิจิทัลต้องให้ความสำคัญกับความร่วมมือระหว่างบ้าน วัด โรงเรียนและการใช้เทคโนโลยีดิจิ ทัลเพื่อสนับสนุนและเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการตัดสินใจทางการเมืองและการพัฒนาชุมชนในทุกๆ มิติ (Code Id: N5, สัมภาษณ์, วันที่ 26 กันยายน 2566) จากมุมมองนั้น ทำให้เห็นว่า การเมืองสมัยใหม่เก่ง เฉียบแหลม ที่จะให้ความสำคัญกับประชาชนโดยให้มีบทบาททางการเมือง นับเป็นเรื่องที่ดีมากในการใช้พลังของประชาชนในการขับเคลื่อนประเทศ ให้เป็นที่ยอมรับของโลก (Code Id: N6, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) พยายามเข้าใจบริบทของทั้ง 3 ฝ่าย และการปรับให้มีระบบที่สัมพันธ์กัน นำไปสู่เป้าหมายที่ชัดเจนและไปถึงได้ บนพื้นฐานความเข้าใจว่า เราไม่สามารถบังคับอะไรได้แต่สามารถปรุงแต่งได้เท่านั้นเอง (Code Id: N7, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) ทั้งบ้าน วัด โรงเรียน จะต้องเข้าใจในเทคโนโลยี (ยุคดิจิทัล) จะต้องทันเหตุการณ์อยู่ตลอดเวลาเพื่อให้ได้ข้อมูลข่าวสารให้ถึงเป้าหมายได้อย่างรวดเร็ว ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้เข้าใจและพัฒนารูปแบบให้ทันสมัยสมกับคำว่า “การเมืองสมัยใหม่” (Code Id: N8, สัมภาษณ์, วันที่ 24 กันยายน 2566) นำเทคโนโลยีในยุคดิจิทัลมาเป็นสื่อกลางผ่านทาง บ้าน วัด และโรงเรียน ในการพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ เช่น การเข้าถึงข้อมูลที่เป็นจริง ถูกต้องและรวดเร็ว การประชาสัมพันธ์เรื่องที่คนในชุมชนควรรู้ เป็นต้น (Code Id: N9,

สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) ให้คนในชุมชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสื่อ Social Media (Code Id: N10, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) ในยุคดิจิทัล เทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนสังคมและเศรษฐกิจ การจัดการทางการเมืองสมัยใหม่จึงจำเป็นต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีด้วย (Code Id: N11, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 2 ตุลาคม 2566) ทุกภาคส่วน บ้าน วัด โรงเรียน เป็นสถาบันหลักที่ประชาชนในสังคมไทยยึดถือเป็นวัฒนธรรมของตนเอง สังคมการเมืองจะดีได้ ประเทศชาตจะก้าวหน้าเจริญรุ่งเรืองก็วิถีแบบไทย เพราะชนชาติไทยเป็นเมืองพุทธรักสงบ มีจิตใจโอบอ้อมอารีย์ แต่ปัจจุบันสังคมและโลกเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วคนส่วนใหญ่เห็นวัตถุมีค่ามากกว่าความดี กว่าทรัพยากรณ์มนุษย์ ฉะนั้น สถาบัน บ้าน วัด โรงเรียน ต้องมีส่วนสำคัญที่พัฒนาการเมืองให้ดียิ่งขึ้น (Code Id: N12, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 4 ตุลาคม 2566) การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ในยุคดิจิทัลจำเป็นต้องคำนึงถึงปัจจัยต่างๆ “ความเปลี่ยนแปลงของสังคม” สังคมในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีบทบาทสำคัญในทุกด้านของชีวิต ส่งผลให้พฤติกรรมและความต้องการของประชาชนเปลี่ยนแปลงไป การจัดการทางการเมืองจึงต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของสังคม “บทบาทของภาคประชาชน” ภาคประชาชนมีบทบาทสำคัญในระบอบประชาธิปไตย ภาคประชาชนควรมีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมืองอย่างจริงจัง เพื่อให้เกิดความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และตอบสนองความต้องการของประชาชน “ศักยภาพของบ้าน วัด โรงเรียน” บ้าน วัด โรงเรียน เป็นสถาบันหลักของสังคมไทย สถาบันเหล่านี้มีศักยภาพในการมีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมือง ผ่านกิจกรรมต่างๆ เช่น การอบรม สัมมนา การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน (Code Id: N13, สัมภาษณ์, วันที่ 7 ตุลาคม 2566) การจัดการทางการเมืองในยุคดิจิทัลต้องการการพัฒนาที่ทันสมัยและการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ ดังนั้น ทางบ้าน วัด และโรงเรียนก็มีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนและเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการนี้ นอกจากนี้ยังมีความสำคัญในการสร้างสังคมที่มีส่วนร่วมและเปิดกว้างทางการเมืองในทุกๆ ระดับของสังคม นี่คือบางข้อเสนอแนะที่สามารถพิจารณา “การให้ความสำคัญกับการศึกษาด้านดิจิทัล” การศึกษาที่เน้นทักษะด้านดิจิทัลที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและธุรกิจในยุคปัจจุบันการสร้างโปรแกรมการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีและนวัตกรรมการให้บริการทางดิจิทัลในวัด “การให้บริการออนไลน์” เช่น การถ่ายทอดสดพิธีทางศาสนา การสนับสนุนทางออนไลน์สำหรับผู้ที่ไม่สามารถเข้าวัดได้ และกิจกรรมทางศาสนาอื่นๆ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้ข้อมูลทางศาสนาและกิจกรรมทางศาสนามีความสะดวกการนำเทคโนโลยีเข้าสู่การบริหารจัดการของท้องถิ่น “การใช้เทคโนโลยีเพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูล” การติดตามโครงการ และการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในระดับท้องถิ่นการสร้างแพลตฟอร์มการเข้าถึงข้อมูลที่เป็นกลางและโปร่งใสสำหรับประชาชน “การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ” การใช้เทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการตัดสินใจทางการเมือง การให้โอกาสให้กับประชาชนที่มี

ความสนใจมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในระดับท้องถิ่น “การสนับสนุนความรู้และการเรียนรู้ออนไลน์” การสนับสนุนการเรียนรู้ออนไลน์ในท้องถิ่น, โดยเฉพาะการให้สิ่งส่งเสริมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนการให้การฝึกอบรมเกี่ยวกับเทคโนโลยีให้กับประชาชนทั่วไป “การสร้างชุมชนทางดิจิทัล” การสร้างพื้นที่ออนไลน์ที่เป็นประโยชน์สำหรับการสนับสนุนและแบ่งปันความรู้ในชุมชน การให้สถานที่สำหรับการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการติดต่อสื่อสารในรูปแบบทางดิจิทัล การทำในทิศทางข้างต้นนี้จะช่วยให้ท้องถิ่นมีการบริหารจัดการที่มีประสงค์ (Code Id: N14, สัมภาษณ์, วันที่ 10 ตุลาคม 2566) การพัฒนาการจัดการทางการเมืองในยุคดิจิทัลเน้นไปที่การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพ ความเป็นศูนย์กลางของประชาชน และการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ (Code Id: N15, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) การพัฒนาการจัดการทางการเมืองในยุคดิจิทัลเน้นไปที่การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพ ความเป็นศูนย์กลางของประชาชน และการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ (Code Id: N16, สัมภาษณ์, วันที่ 11 ตุลาคม 2566) “บ้าน” ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองในชุมชน “วัด” สนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชนในกิจกรรมทางศาสนาและสังคม “โรงเรียน” สนับสนุนการมีส่วนร่วมของนักเรียนในกิจกรรมทางการเมืองและการศึกษา (Code Id: N17, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) “บ้าน วัด โรงเรียน” และหน่วยงานภาครัฐควรส่งเสริมนวัตกรรมทางการเมืองใหม่ๆ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างมีประสิทธิภาพ นวัตกรรมทางการเมืองใหม่ๆ อาจรวมถึงการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสื่อสารกับประชาชน การมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำนโยบายสาธารณะ และการติดตามตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล (Code Id: N18, สัมภาษณ์, วันที่ 8 ตุลาคม 2566) ข้อเสนอแนะคือ เสนอแนะผู้ใหญ่ตำแหน่งสำคัญๆ ต้องลงพื้นที่ดูจุดอ่อน-จุดแข็ง ให้ความรู้ความเข้าใจเพื่อให้สำเร็จดั่งวัตถุประสงค์ และแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รับชัน (Code Id: N19, สัมภาษณ์ออนไลน์, วันที่ 29 กันยายน 2566) “บ้าน วัด โรงเรียน” จะต้องร่วมมือกันอย่างจริงจังในการขับเคลื่อนทางการเมืองอย่างเป็นระบบเข้าถึงได้ง่าย, หน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาการจัดการทางการเมืองอย่างจริงจังและต่อเนื่อง อีกประการควรนำเทคโนโลยีมาใช้ในทางการเมืองให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด (Code Id: N20, สัมภาษณ์, วันที่ 22 กันยายน 2566) สร้างความเข้าใจ สื่อสารอย่างตรงไปตรงมา สร้างความสัมพันธ์อันดี ด้วยความเข้าใจที่ถูกต้องให้ทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมการสนับสนุนทางการเมือง ทำให้การเมืองเป็นเรื่องของทุกคนที่สามารถเข้าถึง แสดงความคิดเห็นได้อย่างหลากหลาย ใช้เทคโนโลยีดิจิตอลสมัยใหม่ สร้างองค์ความรู้ให้เข้าถึงทุกคนอย่างเท่าเทียม สร้างความเข้าใจให้ตรงกัน สร้างสรรค์การเมืองให้เป็นประชาธิปไตยร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ (Code Id: N21, สัมภาษณ์, วันที่ 3 ตุลาคม 2566) หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องจ้องมีการปรับตัวให้ทันกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี ถ้าหากหน่วยงานต่างๆ ไม่สามารถปรับตัวได้ทัน การเข้าถึงหรือความต้องการในการบรรลุเป้าประสงค์ก็ย่อมทำได้ยาก

เนื่องจากปฏิสัมพันธ์ของกลุ่มต่างๆ มีการปรับเปลี่ยนไปตามเทคโนโลยี โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กและวัยรุ่นที่รูปแบบการติดต่อสื่อสารเปลี่ยนแปลงไป ตัวอย่างที่เห็นได้ชัด เช่น การชุมนุมทางการเมืองของกลุ่มคนรุ่นใหม่ในช่วงที่ผ่านมา ที่มีการติดต่อสื่อสารกันผ่านเทเลแกรม เป็นต้น (Code Id: N22, สัมภาษณ์, วันที่ 13 ตุลาคม 2566) (1) ควรมีการศึกษารูปแบบปัญหาการจัดการทางการเมืองโดยนำนโยบายและวางแผนให้เกิดการพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ในยุคดิจิทัล (2) ควรมีการศึกษาองค์ประกอบต่างๆ ของรูปแบบปัญหาที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนในยุคดิจิทัล (Code Id: N23, สัมภาษณ์, วันที่ 15 ตุลาคม 2566) แนวทางการพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในสังคม ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และประชาชนทั่วไป (Code Id: N24, สัมภาษณ์, วันที่ 16 ตุลาคม 2566) จากให้นำหลักระบบคุณธรรม จริยธรรม หลักคำสอนทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ให้มาก พร้อมกับ สื่อสารสังคมสมัยใหม่ให้เขาถึงประชาชน ให้ข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วนรอบด้านทุกมิติ (Code Id: N25, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) ควรมีการจัดประชุมสัมมนาที่เกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนกับการพัฒนาทางการเมืองและประชาธิปไตย มีการประสานความเข้าใจกันอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความยุติความ/ลดความขัดแย้งทางการเมือง และส่งเสริมให้เกิดความรักความสามัคคีในสังคม (Code Id: N26, สัมภาษณ์, วันที่ 19 ตุลาคม 2566) ควรมีการสร้างเครือข่ายระหว่างบ้าน วัด โรงเรียน อันเป็นแนวทางในการดำเนินงานหรือกิจกรรมต่างๆ เพื่อช่วยให้เกิดความร่วมมือ ความเข้าใจ ความสัมพันธ์อันดีระหว่างบ้าน วัด โรงเรียนหรือท้องถิ่นในพื้นที่นั้นๆ และเปิดโอกาสให้ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน ส่งเสริมสนับสนุนคุณภาพของการศึกษา เพื่อมุ่งหวังให้โรงเรียนได้มีการจัดการศึกษาให้ตรงตามความต้องการของชุมชน อีกประการคือสนับสนุนให้มีการเมืองการปกครองโดยใช้หลักธรรมาธิปไตย (Code Id: N27, สัมภาษณ์, วันที่ 30 กันยายน 2566) “บ้าน วัด โรงเรียน” จัดตั้งชมรมการเมืองเยาวชน เพื่อส่งเสริมให้เยาวชนมีความรู้ความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตย และมีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมือง (Code Id: N28, สัมภาษณ์, วันที่ 1 ตุลาคม 2566) การให้ความรู้เกี่ยวกับการเมืองสมัยใหม่แก่ประชาชน เริ่มจากที่บ้าน วัด และโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา ทำเรื่องการเมืองเป็นเรื่องของทุกคน ไม่ใช่การเมืองเป็นเรื่องของนักการเมืองหรือพรรคการเมืองเท่านั้น (Code Id: N29, สัมภาษณ์, วันที่ 27 กันยายน 2566) เป็นสิ่งที่น่าสนับสนุนให้เกิดขึ้น ซึ่งหากเกิดขึ้นได้จริงประชาธิปไตยจะพัฒนาไปได้มาก อย่างไรก็ดี ควรดำเนินการให้เข้าถึงบุคคลบางกลุ่มด้วย เช่น ผู้ที่ไม่ประสงค์ใช้สื่อออนไลน์ในชีวิตประจำวัน ผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา (อ่านหนังสือไม่ออก) ผู้พิการโดยเฉพาะ ผู้พิการทางสายตา ผู้ป่วยจิตเวช รวมถึงผู้ป่วยติดเตียงและคนชรา เป็นต้น (Code Id: N30, สัมภาษณ์, วันที่ 28 กันยายน 2566)

สรุปได้ว่า การที่จะพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ต้องมีการกำหนดแบบแผนที่จะกระทำการต่างๆ โดยมีสถาบันที่สำคัญที่จะค่อยช่วยขับเคลื่อนอย่างพลัง “บ้าน วัด โรงเรียน”

ในฐานะที่มีอยู่เกือบทุกหมู่บ้านหรือทุกท้องถิ่น จะพัฒนาได้ต้องทำให้องค์กรเหล่านี้เข้าใจบริบทว่าหลักการปกครองประชาธิปไตยเป็นแบบไหน ประชาชนต้องมีความรู้ความเข้าใจแบบไหนถึงจะทำตามหน้าที่ของพลเมืองตามหลักกฎหมายรัฐธรรมนูญที่ควรจะเป็นได้ และหลักการเหล่านี้ควรมีการประยุกต์ให้เข้ากับบริบทของสังคมกล่าวคือ “บ้าน วัด โรงเรียน” ควรนำเทคโนโลยีมาช่วยส่งเสริมในการกระจายข้อมูลหรือส่งเสริมในการทำกิจกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้น เพราะปัจจุบันนี้เป็นยุคของเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทเป็นอย่างมากในสังคม ประชาธิปไตยจะพัฒนาให้ยิ่งขึ้นได้ต้องให้ความสำคัญในระดับท้องถิ่นด้วย ผู้วิจัยจึงเน้นที่จะเอา “บ้าน วัด โรงเรียน” มาเป็นสื่อกลางในการพัฒนาการจัดการทางการเมืองดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

สรุป ผลการพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ในยุคดิจิทัล

การเมืองสมัยใหม่ ผู้นำสมัยใหม่ต้องเข้าใจบริบทของสังคมให้มากขึ้น มีมุมมองการบริหารการย่อมรับการแสดงความคิดเห็นใหม่ๆ ของทุกคน ทุกระดับชั้นของสังคม

การเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยเป็นการปกครองที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่ทุกคนต้องทำความเข้าใจ รูปแบบการปกครองทุกคนรู้แต่ไม่เข้าใจถึงกระบวนการที่แท้จริงอย่างท่องแท้ ทำให้บางครั้งประชาชนออกมาแสดงออกทางการเมืองจริง แต่ยังไม่เข้าถึงความเป็นประชาธิปไตย ส่วนหนึ่งต้องเข้าใจว่าความขัดแย้งเป็นหนึ่งในหัวใจสำคัญยิ่งในกระบวนการการเมืองแบบประชาธิปไตย ต้องย่อมรับความเห็นต่างแต่ไม่แตกแยก

การเมืองสมัยใหม่ในยุคปัจจุบัน สื่อต้องมีจรรยาบรรณอย่างมากในการนำเสนอข้อมูล เพราะหากสื่อยังไม่สามารถรักษาความเป็นสื่อที่แท้จริงได้ ประชาชนที่รับข้อมูลข่าวสารก็จะได้รับข้อมูลที่ผิดๆ ทำให้ความเข้าใจเรื่องประชาธิปไตยคลาดเคลื่อนไปโดยสิ้นเชิง เพราะบางครั้งสื่อเป็นตัวแสดงที่สำคัญมาก หากสื่อสารไม่ถูกต้องประชาชนก็จะเข้าใจไปในทางที่ผิดทำให้เกิดข้อมูลที่ไม่ตรงประเด็น

การเมืองสมัยใหม่คือการเมืองที่ต้องเข้าใจว่าต้องสร้างรูปแบบและข้อมูลที่ประชาชนเข้าถึงได้ในทุกรูปแบบ อาทิว่า ช่วงอายุประมาณเท่านี้จะต้องรับข้อมูลประมาณไหน มีหน่วยงานไหนที่จะเป็นตัวกรองข้อมูลที่ตอบสนองต่อความอยากรู้ในเรื่องประชาธิปไตย ตามช่วงอายุทุกเพศทุกวัยเพราะหลายครั้งจะได้ว่าประชาชนที่มีอายุน้อยกว่า 18 ปี หรือมากกว่า 18 ปีขึ้นไปออกมาแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อดิจิทัลต่างๆ แต่ก็ยังขาดข้อมูลและความเข้าใจที่ถูกต้อง จึงควรมีรูปแบบการบริหารข้อมูลเป็นระดับชั้นๆ เพื่อให้ตอบสนองต่อความต้องการทางการเมืองสมัยใหม่ในยุคดิจิทัลนี้ด้วย

การเมืองเป็นเรื่องของประชาชนทุกคน ทุกคนควรได้รับผลประโยชน์ที่ควรจะได้รับตามรูปแบบการปกครองประชาธิปไตย มองจากภาพสะท้อนการเมืองในท้องถิ่นจะเห็นได้ว่าจะให้ความสำคัญยิ่งเฉพาะในช่วงก่อนการเลือกตั้ง พอเลือกตั้งไปแล้วก็ดูจะเงียบหายไปสะท้อนให้เห็นว่าประชาธิปไตยจะมีความสำคัญเพียงเฉพาะการเลือกตั้งเท่านั้น หากจะพัฒนาประชาธิปไตยต้องให้ความสำคัญกับภาคท้องถิ่นให้มากขึ้นเพื่อเป็นตัวสะท้อนการเมืองในระดับประเทศต่อไป

4.3 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลังบ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัลรวมถึงผลวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก ทำให้พบผลจาการศึกษาพบว่า ทำให้ได้องค์ความรู้ที่สำคัญเพื่อเป็นข้อมูลประกอบกเป็นแนวทางการพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล ดังนี้ (1) ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาการจัดการ (2) ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับการเมืองสมัยใหม่ (3) ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับบทบาทของพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน (4) ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับยุคดิจิทัล และ (5) ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการทางการเมือง ดังนั้น เพื่อยืนยันผลการวิจัยที่ได้ ผู้วิจัยจึงจัดสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) ขึ้น เพื่อให้ผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ทางด้านรัฐศาสตร์การเมืองการปกครองเพื่อยืนยันผลจากการวิจัยตามวัตถุประสงค์ จำนวน 13 รูป/คน ทั้งในระบบออนไลน์ ออนไซต์ ซึ่งได้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและพิจารณารับรององค์ความรู้อันเป็นผลการวิจัย เพื่อปกปิดการให้ข้อมูลขอการแสดงความคิดเห็นในการจัดสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) ในวันที่ 22 ธันวาคม 2566 ผู้วิจัยจึงใช้โค้ดสมมติแทนตัวบุคคลในการสนทนากลุ่มทั้ง 13 รูป/คน โดยใช้โค้ดไอดี (Code Id: FGD n1-Code Id: FGD n13) ซึ่งมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

“ประเด็นที่หนึ่ง” “ปัญหา “Fake New (ข่าวลวง)” ยังมีประชาชนส่วนหนึ่งเป็นวัยกลางคนหรือวัยสูงอายุ ยังไม่สามารถเข้าถึงยุคดิจิทัลได้ จะด้วยเหตุผลความเจริญก้าวหน้าด้านนี้อย่างรวดเร็วอาจจะเป็นได้ ส่วนวัยรุ่นหนุ่มสาววัยเรียน ไม่น่าจะมีปัญหา เพียงแต่ปัจจุบันต้องระมัดระวังเรื่องข้อมูลข่าวสารที่เป็นเท็จ ให้มากขึ้น ระดับโรงเรียนไม่น่าเป็นห่วงเรื่องระบบดิจิทัล แต่ประเด็นสำคัญ ข้อมูลข่าวสารที่เป็นเท็จ ควรให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก และระดับวัดเป็นเรื่องไม่ค่อยให้ความสำคัญมากหนัก เพราะ พรบ.คณะสงฆ์ไทย ห้ามพระภิกษุสามเณรยังยุ่งเกี่ยวกับการเมืองอยู่แล้ว เพียงแต่อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับ ชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ซึ่งเป็นเสาหลักของประเทศไทย มาช้านาน

“ประเด็นที่สอง” เป็นเรื่องที่สังคมหรือประชาชนคนไทยทุกคนจะต้องให้ความสำคัญ เพราะเราปกครองในระบอบประชาธิปไตย อำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชนทุกคน เพียงแต่เรามอบอำนาจผ่านตัวแทนเราไปใช้อำนาจแทนเราผ่านระบบการเลือกตั้ง แล้วไปบริหารประเทศ ให้ดีขึ้น ไม่ว่าจะด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา สาธารณสุข ความมั่นคง เป็นต้น

“ประเด็นที่สาม” ควรอยู่บนพื้นฐานข้อมูลข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง สามารถอ้างอิงได้ และถูกหลักวิชาการที่สากลยอมรับได้ เพราะถ้าแสดงความคิดเห็นทางการเมืองที่เป็นเท็จบิดเบียนข้อมูลความจริงหรือพาดพิงบุคคล หรือหน่วยงานสถาบันอื่นๆ อาจถูกดำเนินการฟ้องร้องได้ ปัจจุบันมี พรบ. เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ จะแสดงความคิดเห็นอะไรทางการเมืองผ่านระบบดิจิทัล ยิ่งต้องระวังเป็นพิเศษ การแชร์และ “การโพสต์” ก็คล้ายๆ กับการแสดงความคิดเห็นต้องระมัดระวังเหมือนกัน ต้องมีการตรวจสอบ

แหล่งข้อมูลให้ชัดเจนก่อนว่าถูกต้อง ถึงจะแชร์หรือโพสต์ โดยไม่มีความผิดต่อกฎหมายบ้านเมือง และเป็นการละเมิดสิทธิ์ของคนอื่น เป็นต้น

“ประเด็นที่สี่” “YouTube”, “Facebook”, “TikTok”, “Twitter” และ “Line” เป็นสารหรือว่าสื่อสังคมทีดีในยุคปัจจุบัน เพื่อใช้ในการการติดต่อสื่อสารกันและกันได้ทั่วโลก ถ้าใช้ในการสื่อสารทางการเมืองก็นับว่ามีประโยชน์ ถ้าใช้ให้ถูกต้อง ไม่ผิดกฎหมายบ้านเมือง กระทบถึงสิทธิ์ของผู้อื่น ที่สำคัญสื่อต่างๆ พวกที่กล่าวมานี้ต้องถูกต้องตั้งอยู่บนข้อเท็จจริง ก็จะทำให้สังคมนั้น เจริญพัฒนาก้าวหน้าไปตามลำดับ

“ประเด็นที่ห้า” “อำนาจสูงสุดเป็นของประชาชน”, “หลักเสรีภาพ”, “หลักความเสมอภาค”, “หลักกฎหมาย”, “หลักเสียงข้างมาก”, “หลักการแบ่งแยกอำนาจ ตรวจสอบ ถ่วงดุล”, “หลักสันติวิธี” และ “หลักสาธารณะประโยชน์” หลักการที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ ล้วนแต่เป็นหลักการสำคัญในการปกครองระบอบประชาธิปไตยทั่วโลกที่เขากระทำกัน แต่ปัญหาสำคัญจะนำหลักดังกล่าวนี้มาประยุกต์หรือนำมาใช้ในการบริหารประเทศได้อย่างไร จะให้ประสบความสำเร็จนี้เป็นเรื่องจะต้องขบคิดกัน แต่สำหรับประเทศไทยคนส่วนมากของประเทศนับถือพระพุทธศาสนา น่าจะนำหลักทางพระพุทธศาสนามาพัฒนาคนให้รู้จักคุณธรรมและจริยธรรม ถ้าพัฒนาคนให้รู้จักหน้าที่ของตัวเอง และมีความซื่อสัตย์ มีคุณธรรมแล้ว หลักการทางปกครองระบอบประชาธิปไตยที่กล่าวมาข้างต้นจะบริหารจัดการได้ง่ายขึ้น และประสบความสำเร็จ

“ประเด็นที่หก” “การวางแผน”, “การจัดองค์กร”, “งานบุคคลากร”, “การอำนวยการ”, “การกำกับดูแล”, “การประสานงาน”, “การรายงานผล” และ “งบประมาณ” หลักการนี้ยังสำคัญอยู่ในการบริหารหรือว่าพัฒนาประเทศต่างๆ ในโลก แต่ที่สำคัญเราจะพัฒนาคนอย่างไร ให้รู้จักหน้าที่สำนึกบทบาทของตัวเอง มีคุณธรรม จริยธรรม รู้จักผลประโยชน์ของตนและของชาติ รู้จักเสียสละตนเองเพื่อคนส่วนมาก คิดว่าหลักพระพุทธศาสนาสำคัญมาก ที่จะนำมาประยุกต์พัฒนาให้สังคมการเมืองของไทยในยุคดิจิทัลได้ เพราะคำสอนของพระพุทธศาสนายังทันสมัยตลอดเวลา

“ประเด็นที่เจ็ด” ถ้ามนุษย์เรา ซื่อสัตย์ต่อตนเอง สังคม รู้จักให้อภัยกัน รู้จักเสียสละประโยชน์ตนเพื่อประโยชน์ส่วนร่วม รู้จักสามัคคีกัน รู้ขอบเขตบทบาทหน้าที่ของตัวเอง และที่สำคัญ มีคุณธรรม ศีลธรรม และจริยธรรม ก็จะนำพาประเทศไปสู่ความผาสุก เจริญรุ่งเรือง อย่างแน่นอน (Code Id: FGD n1, Code Id: FGD n2 และ Code Id: FGD n3, สนทนากลุ่ม, วันที่ 22 ธันวาคม 2566)

“ประเด็นที่หนึ่ง” ประชาชนในชุมชนทุกคนไม่สามารถเข้าถึงสื่อได้ หรือ ในชุมชนนั้นไม่มีการให้บริการทางอินเตอร์เน็ต ไม่มีสัญญาณโทรศัพท์ ประชาชนในชุมชนไม่เห็นความสำคัญของการเมือง มองว่าเป็นเรื่องไกลตัว

“ประเด็นที่สอง” บางคนแสดงออกถึงสิทธิเสรีภาพที่มากเกินไป จนอาจจะกลายเป็นจุดแตกหักทางการเมือง

“ประเด็นที่สาม” คนในสังคมควรมีทักษะการรู้เท่าทันสื่อ เตรียมความสามารถในการเข้าถึง การวิเคราะห์ การประเมิน การสร้าง และการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับข่าวสารต่างๆ มีรูปแบบหลากหลายทั้งจากสื่อสิ่งพิมพ์ วีดีทัศน์และอินเตอร์เน็ต โดยการสร้างความเข้าใจบทบาทของสื่อในสังคมและทักษะสำคัญในการสืบเสาะ และความจำเป็นในการแสดงออกของบุคคลสำหรับการเป็นพลเมืองในระบบประชาธิปไตย

“ประเด็นที่สี่” มองว่าทุกอย่างมีทั้งด้านที่ดีและไม่ดี ดีคือ สื่อสมัยใหม่ในยุคดิจิทัลคือความสะดวก สบาย รวดเร็วในการรับสื่อ และอำนวยความสะดวกในการใชชีวิตในทุกๆ ด้าน ตอบโจทย์ความต้องการของบุคคลได้ ด้านที่ไม่ดี ด้วยความที่สื่อสะดวกรวดเร็ว บางครั้งบุคคลที่รับสื่อ อาจจะขาดการคิดพิจารณาไตร่ตรองให้รอบคอบก่อนจะเชื่อ และบางคนก็ปล่อยให้สื่อครอบคลำทำตามกระแส ทำตามแฟชั่น จนทำให้ชีวิตความเป็นส่วนตัวหายไป เปิดเผยตัวตนอาจจะเป็นอันตรายในการใช้ชีวิต

“ประเด็นที่ห้า” รับฟังเสียงข้างมากของประชาชนเป็นใหญ่ เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการคิดนโยบายในการแก้ปัญหาความเดือนร้อนในประเทศ

“ประเด็นที่หก” ถ้าการพัฒนาจัดการนั้นเอื้อประโยชน์แก่ประชาชน ทำให้ประชาชนประเทศชาติมีชีวิตเป็นอยู่ที่ดีขึ้นก็เห็นด้วยกับการจัดการการเมืองสมัยใหม่

“ประเด็นที่เจ็ด” พลังเล็กๆ ของประชาชนในชุมชน อาจจะเป็นพลังที่ยิ่งใหญ่ในอนาคต โดยการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเป็นพลังเสียงในการแก้ปัญหาโดยเสียงนั้นผ่านระบบดิจิทัล (Code Id: FGD n4 และ Code Id: FGD n5, สนทนากลุ่ม, วันที่ 22 ธันวาคม 2566)

“ประเด็นที่หนึ่ง” สภาพปัญหาในเรื่องของการพัฒนาการจัดการของ บ้าน วัด และโรงเรียน เราจะเห็นได้ว่าประเทศไทยของเราเริ่มต้นก็ประมาณปี 13-14 ก็มีโครงการ บ้าน วัด และโรงเรียน เป็นการจัดระเบียบสังคมในด้านของสังคมวิทยา ก็คือเอา 3 องค์กรหลักๆ มาเป็นตัวการพัฒนาแต่ว่าถ้าเป็นในด้านการเมืองตามรัฐธรรมนูญจะกำหนดไว้อยู่ 3 คำ ก็คือประชาชน พลเมือง และก็ปวงชนชาวไทย แล้วแต่รัฐธรรมนูญไหนจะกำหนดไว้ เบื้องต้นเราจะได้ยินว่าประชาชนยุคแรกๆ ยุคต่อมาก็คือ “พลเมือง” พลเมืองไทย (Citizen) แล้วก็ ณ ปัจจุบันนี้ รัฐธรรมนูญปี 60 ก็จะเป็น “ปวงชนชาวไทย” ส่วนสภาพปัญหาในแต่ละยุคก็จะแตกต่างกันออกไปในยุคแรกๆ กรมพัฒนาชุมชน ได้นำ บ้าน วัด และโรงเรียน มาจัดการปัญหาในส่วนนี้ แต่พอในยุคนี้ก็คือยุคดิจิทัล ก็ลองประยุกต์ใช้ด้วย 3 คำนี้ด้วย บ้าน วัด และโรงเรียน ที่กระแสโลกที่มันเปลี่ยนไป ก็คือยุค (Disruption) ยุคแปรปรวนผันผวนรวดเร็ว ออกข่าววันหนึ่งวันต่อไปก็เงียบแล้วคือมันเร็วมากในเรื่องของปัญหาตามแทบจะไม่ทันนะ

“ประเด็นที่สอง” ความต้องการทางการเมืองเราสามารถเอาทฤษฎีของมาสโลว์ (Maslow) มาจับได้เลยคือต้องการทั้งด้านร่างกาย ความปลอดภัย ต้องการที่อยู่อาศัย ต้องการมีความสุข คือมาสโลว์ (Maslow) แต่ว่าถ้าจะเป็นความต้องการทางการเมือง มันจะมีอยู่ 3 อย่าง ก็คือ นักการเมือง

ชาวบ้าน และ สื่อ ส่วนในความต้องการถ้ามองไปในเรื่องของแนวคิดจะเป็นเรื่องของการมีส่วนร่วมมากกว่าโดยตรงกับโดยอ้อม โดยตรงก็คือการเมืองภาคประชาชน โดยอ้อมก็คือการเลือกตั้ง

“ประเด็นที่สาม” การเมืองสมัยใหม่ แยกเป็น 3 ประเด็น คือพรรคการเมืองหรือว่า ส.ส. สื่อ และประชาชน ถ้าการเมืองหรือ ส.ส. สื่อ และประชาชน หมุนเป็นโมเดล เป็นวัฏจักรร่วมกันว่าพรรคการเมืองหรือ ส.ส. มีวิธีคิดมีแนวการทำงานมีวิสัยทัศน์ มี (Vision) ยังไงในการที่จะพัฒนาประเทศหรือว่าจะดำเนินการทางการเมืองยังไงผ่านสื่อ อาจจะเป็นวาทกรรมทางการเมืองหรืออาจจะเป็นการหาเสียงการรณรงค์การเลือกตั้งต่างๆ ส่วนประชาชน คือการให้ความร่วมมือ การมีส่วนร่วมในเรื่องของการกำหนดนโยบาย การเข้าชื่อเสนอกกฎหมาย ผลจะออกมาลบหรือบวกก็อยู่ที่สื่อ อาจจะเป็นสิ่งของหรืออาจจะเป็นนามธรรม อาจจะเป็นคำพูด คือสิ่งที่จะได้รับตอบกลับมา

“ประเด็นที่สี่” สื่อการเมืองสมัยใหม่ในยุคดิจิทัล สื่อการเมืองสมัยใหม่ที่เราทราบกันดีไม่ว่าจะเป็น “YouTube”, “Facebook”, “TikTok”, “Twitter” และ “Line” มีส่วนในการดำเนินชีวิตในปัจจุบัน ซึ่งยุคปัจจุบันได้ใช้แน่นอนทุกท่านก็มีอยู่แล้ว แต่ว่าในทางไหนทางการเมืองก็จะเห็นว่าบางพรรคได้ประโยชน์จากการที่เอาสื่อมาใช้ในการหาเสียงก็ดีในการลงมือปฏิบัติก็ดีในการโฆษณาหรือในการใช้ที่จะทำให้ตัวเองได้ผลประโยชน์ในทางการเมืองในยุคที่ผ่านมา ซึ่งจะแตกต่างกับพรรคที่ดำเนินการทางการเมืองรูปแบบเดิม ก็คือการเดินหาเสียง ลงพื้นที่หาเสียง คนรุ่นเก่าก็อาจจะได้ในส่วนนั้นไป จะเห็นว่าการเลือกตั้งที่ผ่านมามันพีคมาก ก็คือมันตรงกันข้ามกับสิ่งที่นักคาดเดาทางการเมืองปรากฏการณ์ที่มันพีคกลับด้าน ก็คือเป็นผลมาจากสื่อ

“ประเด็นที่ห้า” หลักการทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย หลักการทางการเมืองยุคแรกอาจจะเป็นยุคของปรัชญา ยุคของปรัชญา ก็คือยุคของ โสเครติส เพลโต อริสโตเติ้ล ในยุคนั้นก็คือเป็นเรื่องของอุดมคติ การเมืองต้องเป็นแบบนี้ต้องสวยหรูต้องงามต้องดีต้องอยู่คงทนถาวรมั่นคง แต่พอมาถึงยุคปัจจุบันมันต้องกินได้ ไม่ต้องพูดไม่ต้องเพ้อฝันมาทำให้ดูเลย นี่คือยุคปัจจุบัน อันนี้ก็เรียกว่าการเมืองที่กินได้ สุดท้ายก็คือจับต้องได้ คือประชาชนมีส่วนร่วมแล้วก็ดำเนินงานได้จริงๆ อันนี้คือยุคที่มันเปลี่ยนผ่าน มาเคียเวลลี (Machiavelli) ในยุคปัจจุบัน ยุคกลาง ยุคที่บอกว่าเอาการเมืองออกจากศาสนา เอาศาสนาออกจากการเมือง สามารถทำให้การเมืองเปลี่ยนแปลงจากที่มันเป็นปรัชญาในอุดมคติ มาเป็นสิ่งที่จับต้องได้ กินได้ คือเกิดการปฏิวัตินับตั้งแต่ยุคนั้นเป็นต้นมาแล้ว

“ประเด็นที่หก” ในเรื่องของการพัฒนาการจัดการการเมืองสมัยใหม่ เป็นเรื่องของกระบวนการแยกเป็นเป็น 3 ประเด็น คือเรื่องของการเลือกตั้ง มี 3 องค์กร คณะกรรมการการจัดการเลือกตั้ง พรรคการเมืองและสภา การเลือกตั้งเป็นเรื่องของ กกต. (คณะกรรมการการเลือกตั้ง) พรรคการเมืองก็เป็นของ ส.ส. สภาก็จะบวกกับ สว. จะทำให้เห็นว่าการเลือกตั้งก็จะเป็นเรื่องระหว่างชาวบ้านกับ ส.ส. พรรคการเมืองก็จะเป็นเรื่องของ ส.ส. กับพรรคการเมือง ส่วนสภาก็จะเป็นเรื่องของ สว. กับ ส.ส. การเมืองที่ผ่านมา มันจะมีการวางสเต็ปหลังจากที่เลือกตั้งเสร็จ บ้านเราก็จะคุ้นกับเลือกตั้งเสร็จแล้วก็เป็นนายกรัฐมนตรีเลย แต่ที่ผ่านมาพอเลือกตั้งเสร็จปุ๊บต้องไปเลือกนายกรัฐมนตรี

ต้องโหวตถึงสองรอบสองครั้ง หมายความว่าคนที่จะลงสมัครหรือจะเป็น ส.ส. จะต้องวางแผนประมาณ 3 สเต็ป 3 สเต็ป คือวางสเต็ปแรก ทำยังไงถึงจะชนะใจชาวบ้าน สเต็ปที่สอง ทำยังไงจะชนะการเลือกตั้ง สเต็ปที่สาม จะทำยังไงจะได้เป็น ส.ส. ในสภา คือต้องวางแผนกันถึงสามรอบถึงจะได้เป็น ถ้าวางแค่ชั้นเดียวเราก็จะเห็นประสบการณ์ของพรรคๆ แรกที่โดนโหวต ก็คือเข้าวางแผนแค่ให้เป็น ส.ส. แต่ว่าแผนเดิมใช้ไม่ได้แล้ว ต้องเปลี่ยนเป็นแผนใหม่ คือต้องวางยาวไปถึงสามรอบไปถึงสภาเลยถึงจะได้เป็น ส่วนการบริหารจัดการเมืองใหม่ ก็ได้นำเสนอเรื่องของกระบวนการ 8 ตัวอย่างก็เห็นด้วย

“ประเด็นที่เจ็ด” ในเรื่องของข้อเสนอแนะการจัดการการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ก็ถือว่ามาถูกทางแล้ว มีการดำเนินการ การดำเนินการในยุคอดีต ในยุคปัจจุบัน 3 องค์กร ก็ยังอยู่ วัด บ้าน และโรงเรียน ที่จริงแล้วมันเป็นองค์กรองค์กรหนึ่งเป็นชุมชนหนึ่งหมู่บ้านหนึ่งก็จะมี 3 อย่าง บ้านก็มีหน้าที่กล่อมเกลาในทางสังคม วัด โรงเรียน ก็มีหน้าที่กล่อมเกลาในเรื่องของการเรียนรู้ในเรื่องของวิชาความรู้ต่างๆ วิชาและจรณะ ส่วนวัดก็มีการกล่อมเกลาในเรื่องของคุณธรรมจริยธรรม (Code Id: FGD n6, สนทนากลุ่ม, วันที่ 22 ธันวาคม 2566)

โจทย์วิจัยของเรามันคืออะไร หลังจากโจทย์ก็จะมาเป็นหัวข้องานวิจัยของเรา โจทย์ก็จะแปลงมาเป็นหัวข้องานวิจัยของเรา ก็คือการพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล กำลังจะพยายามบอกว่าเอาตัวหลังมาเป็นตัวขับเคลื่อนในการอธิบาย กล่าวคือ พลังของ บ้าน วัด และโรงเรียน “บวร” ในยุคดิจิทัล มันก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในเรื่องของการพัฒนาการจัดการทางการเมืองอย่างไร ต้องตั้งประเด็นก่อนพอมาวัตถุประสงค์การวิจัย ยิ่งดีใหญ่ เพราะว่ามีการพูดถึง 3 ข้อ หนึ่งก็คือในเรื่องของสภาพปัญหาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล สองก็คือบทบาทการจัดการทางการเมืองด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล และสามก็คือแนวทางการพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล พูดง่ายๆ ก็คือว่าวัตถุประสงค์ทั้ง 3 ข้อ หนึ่งก็คือศึกษาพัฒนาการที่ผ่านมาว่าเป็นอย่างไร สองก็คือศึกษาในเรื่องของบทบาทการจัดการว่า มันจะจัดการการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง “บวร” ตรงนี้อย่างไร และสามก็คือจะมีแนวทางในการนำไปใช้อย่างไร เมื่อเราดูวัตถุประสงค์แล้วเราก็มาทำกรอบวิจัย ซึ่งกรอบของวิจัยหลายส่วนทำได้ดี มันจะต้องเอากรอบในเรื่องของวัตถุประสงค์การวิจัยตรงนี้มาตี โดยการเอา Concept เรื่องของ “บวร” มาเป็นตัวตั้ง “บวร” ตัวนี้มาจากอะไร หลักๆ ก็คือเกิดมาจากในหลวงรัชกาลที่ 9 ที่ได้ทรงตรัสไว้ในช่วงนั้นมันจะไล่ๆ กับเรื่องของทฤษฎีสมัยใหม่ ทฤษฎีเกษตรผสมผสาน ทฤษฎีสมัยใหม่ เศรษฐกิจพอเพียง “บวร” มันเกิดมาในช่วงเวลา Timing เดียวกันประมาณ 2500 เศษๆ เราก็กล่าวไว้ส่วนหนึ่ง อีกส่วนหนึ่ง คือจะต้องมาอธิบายต่อว่าแล้วมันมีผลต่อพัฒนาการของการจัดการสมัยใหม่อย่างไร คำว่าพัฒนาการคืออะไรมันจะต้องมี ความเปลี่ยนแปลงมาเป็นลำดับมันเป็นจุดเริ่มต้นจุดสิ้นสุดตรงนี้มันมีพัฒนาการยังไง มันอาจจะมีความลื่นไหลในเชิงของคำว่า บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคก่อนอย่างเช่นในยุคบัตรคอมมิวนิสต์มันอาจจะมีความหมายหนึ่ง ความมั่นคงในความหมายหนึ่ง ต่อมาสงครามระหว่างคอมมิวนิสต์มันหมดไปความมั่นคงอาจจะถูกแปรเปลี่ยนมันอาจจะหมายถึงความมั่นคงมนุษย์ หรือ Human Security แล้ว บ้าน วัด และโรงเรียน ก็จะมีส่วนเสริมสร้างในการสร้างความความมั่นคงของมนุษย์ยังไง อันนี้เป็นสิ่งที่น่าสนใจว่าตกลงแล้ว “บวร” ตัวนี้มันมีความลื่นไหลในเชิงวาทกรรมแล้วก็มันเกิดความ

เปลี่ยนแปลงในแต่ละยุคแต่สมัยตรงนี้อย่างไร เพราะว่าคำว่าพัฒนาการ มันแปลว่า “การทำให้ดีขึ้น” แล้วมันสัมพันธ์กับเรื่องของการจัดการการเมืองยังไง จะเชื่อม “บวร” กับการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ยังไง สำคัญมากตรงการเชื่อมกัน มันเป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับการเมืองที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ มันมีคำคีย์เวิร์ด คือ คำว่าพัฒนาการ มีคำว่า “บวร” มีคำว่า การจัดการการเมือง 3 อันแรกที่หนึ่งก็คือพัฒนาการ อันดับที่สอง คือการจัดการการเมืองด้วยพลังสมัยใหม่ ตรงนี้กำลังจะพูดถึงในยุคดิจิทัล มันจะจัดการยังไง อันแรก หมายถึงว่าจุดประสงค์ที่หนึ่งนิยามชัดว่ามันมีความเปลี่ยนแปลงอะไรยังไง พอมาถึงวัตถุประสงค์ที่สองคือ การจัดการการเมืองเรื่องพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน แล้วจะเห็นเลยว่าสาระสำคัญของการจัดการมันคือ อะไร ทำให้คนมีคุณธรรมเพิ่มมากขึ้นไหม หรือว่าอาจจะเป็นในลักษณะที่ทำให้ “วัด” มีส่วนเสริมสร้างในการทำให้ประเทศไทยมีหลักที่เรียกว่า “ธรรมาธิปไตย” หรือว่าทำให้อะไรหลายหลายอย่างมันมีความเข้มแข็งขึ้น ในเรื่องของตัว State ตัวรัฐสาระสำคัญ อาจจะมองนิยามการเมืองว่าเป็นรัฐธรรมนูญ เป็นสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นสถาบันนิติบัญญัติ บริหาร ตุลาการ ต้องนิยามให้ชัดว่าการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่มันคืออะไร เพราะ “บวร” มันชัดอยู่แล้ว ต้องโฟกัสสโคปจะศึกษาอะไรแค่ไหนแล้วทำให้ตรงนั้นมันมีพัฒนาการมันสะท้อนให้เห็นถึงเป็นการจัดการการเมืองสมัยใหม่ที่มันเกิดขึ้น สุดท้ายก็คือแนวทางการพัฒนา ต้องดูเคสไหนว่าที่ “บวร” ทำสำเร็จในเรื่องของการจัดการการเมืองสมัยใหม่ เช่น ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม งานนี้น่าสนใจมากเพราะ “บวร” จะเป็นตัวอธิบายเรื่องทั้งหมด มันจะเห็นถึงความเปลี่ยนแปลงในแต่ละยุคสมัย ตั้งแต่อดีต ปัจจุบันแล้วก็อนาคต ในยุคดิจิทัล เป็นคำในวงเล็บไม่ต้องไปใส่มันมากเพราะว่ามันเป็นแค่ยุคร่วมสมัยต่อไปมันอาจจะมียุคอื่นอีก แต่ว่ามันจะเป็นตัวประกอบในการที่ “บวร” จะอธิบายในสิ่งเหล่านี้ ปรับได้เท่าที่ควรปรับเพราะน่าสนใจหากทำเสร็จแล้วอยากให้พัฒนาเป็นการเขียนหนังสือด้วยเป็นเพียงคำแนะนำในมุมมองที่อยากจะให้งานนี้สำเร็จเพราะเป็นการนำดำรัสของในหลวงรัชกาลที่ 9 มาทำการเปลี่ยนแปลงให้เข้ากับยุคสมัย (Code Id: FGD n7, สนทนากลุ่ม, วันที่ 22 ธันวาคม 2566)

ในการเสนองานดุษฎีนิพนธ์ อยากให้ทุกท่านมองภาพว่า สมมุติว่าเราอยากจะดื่มน้ำ น้ำมีสีอะไรบ้าง อย่างจะดื่มน้ำแบบไหน หมายถึงว่ารูปแบบเราจะดื่มยังไง ด้วยวิธีอะไร และก็เพื่ออะไร พอมาดูหัวข้อวิจัยจะพูดถึงการเมืองในยุคนี้ หรือยุคดิจิทัล ส่วนรีวิวงานเขียนเป็นเรื่องของผู้ทำ ในเรื่องของงานวิจัยมีอยู่ 2 ประเด็นให้ช่วยคิด ช่วยวิเคราะห์ หนึ่งคือแนวทางถ้าดูจากหัวข้อวิจัยก็คือการเมืองมีรูปแบบอย่างไร มีพัฒนาด้วย บ้าน วัด และโรงเรียน ยังไง ดูจากรูปแบบแล้วมันดูใหญ่เกินไปอยากให้ตัดลงให้ดูเล็กลงหน่อย เช่น ประชาชนทั่วๆ ไป มีส่วนร่วมช่วยคิดช่วยพัฒนาด้วยอะไรในยุคนี้ อย่างเช่นเราอาจจะตั้งคำถามง่ายๆ ว่า เราต้องการการเมืองแบบไหน รูปแบบไหน หรือว่าในยุคนี้เราใช้สื่ออะไรมากที่สุดในการเสพข่าวต่างๆ ยังไง สนใจการเมืองแบบไหน ต้องการให้การเมืองเป็นแบบใด จะเป็น Facebook Line TikTok ตื่นมาในแต่ละวันเราทำอะไรในการรับรู้สื่อการเมือง รับรู้การเมืองยังไง และนำมาเป็นแนวทางในการใช้ ถ้าถามให้ลึกลงไปอีกรูปแบบของพรรคการเมืองมีวิธีเลือกคนยังไง ถ้าหากพูดถึงเรื่องการพัฒนาก็อยากจะให้เริ่มที่ตัวบุคคลก่อน มีหลักการอยู่ว่า ถ้าจะพัฒนาคน พัฒนาการเมืองหรือประเทศชาติก็พัฒนาที่ประชาชน ถ้าจะมองในสรุปจะพัฒนาอะไร ด้วยอะไร เพื่ออะไร และพัฒนาแบบไหน (Code Id: FGD n8, สนทนากลุ่ม, วันที่ 22 ธันวาคม 2566)

หัวข้อการพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล มีความน่าสนใจเพราะว่าในเรื่องของยุคสมัยนี้ไม่ว่าสถาบันครอบครัวซึ่งเป็นสถาบันขนาดเล็กในสังคม หรือในส่วนของ วัด และโรงเรียนมีส่วนประกอบที่สำคัญมีความเชื่อมโยงกันในหลายๆ อย่าง มาดูในส่วนที่เกี่ยวกับการเมืองในยุคปัจจุบันมีการพัฒนาไปพอสมควร ปัจจุบันสื่อสังคมออนไลน์เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตคนในทุกระดับไม่ว่าจะกลุ่มขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่มีความสำคัญในทุกมิติ และด้วยการพัฒนาของสื่อโซเชียลที่มีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็วสามารถแสดงความคิดเห็นโดยเฉพาะการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเมืองผ่านสื่อหลายๆ สื่อได้อย่างรวดเร็ว ผ่านทางสื่อเช่น “YouTube”, “Facebook”, “TikTok”, “Twitter” และ “Line” สื่อเหล่านี้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการแสดงออกทางการเมืองได้อีกหนึ่งช่องทางเป็นรูปแบบการประชาสัมพันธ์อีกรูปแบบของการสื่อสารทางการเมืองให้กับกลุ่มเป้าหมายได้รับทราบ ซึ่งนักการเมืองไม่ว่าจะเป็นในระดับท้องถิ่นหรือระดับชาติก็ใช้สื่อเหล่านี้ในการสื่อสารกับกลุ่มเป้าหมายหรือสรุปให้เข้าใจง่ายก็คือ การใช้สื่อเหล่านี้เพื่อการหาเสียง การสื่อสารเหล่านี้ก็มีทั้งข้อดีและข้อเสียอยู่ที่เราจะสื่อสารออกไปแบบไหน เพราะการเมืองมีความละเอียดอ่อนอยู่พอสมควร มามองที่รูปแบบของงานวิจัยหลักๆ คือการพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล มี 3 องค์ประกอบหลักๆ คือ บ้าน วัด และโรงเรียน และจะมีกลไกที่จะมาช่วยขับเคลื่อนเชื่อมในเรื่องของการจัดการทางการเมืองก็คือสื่อสังคมออนไลน์ ในมุมมองของสื่อสังคมออนไลน์จะเป็นเรื่องของทัศนคติต่อเทคโนโลยีและความสามารถในการใช้เทคโนโลยีของแต่ละบุคคลเพราะสุดท้ายแล้วสื่อเหล่านี้ไม่ใช่ว่าจะใช้เป็นทุกคน ในเรื่องของเทคโนโลยีใหม่ๆ จะมีเรื่องของการลงทุนด้วยเพื่อที่จะใช้เทคโนโลยีต่างๆ เพราะมันจะเป็นเรื่องที่ส่งผลต่อการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ ในเรื่องของแนวทางตัวนี้ก็อยากจะให้คำนึงถึงปัจจัยที่อาจจะส่งผลต่อการพัฒนาการจัดการทางการเมือง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของทัศนคติ การลงทุนต่างๆ เพื่อใช้เทคโนโลยี ในส่วนของงานวิจัยในองค์ประกอบต่างๆ ที่แบ่งออกมายังมองไม่เห็นความเชื่อมโยง ซึ่งอยากจะให้ทำความเชื่อมโยง บ้าน วัด และโรงเรียน ในการพัฒนาการจัดการการเมืองแบบไหนในยุคดิจิทัลจะพัฒนาความเชื่อมโยงแบบไหน ให้เป็นแนวทางที่จะนำมาใช้เป็นการจัดการตามแนวทางนี้จริงๆ เป็นแบบไหน สรุปสั้นๆ ก็คือยังไม่เห็นความเชื่อมโยงขององค์ประกอบต่างๆ ของรูปแบบที่นำมาเสนอก็คือ บ้าน วัด และโรงเรียน มีการทำงานเชื่อมโยงกันแบบไหนยังไงที่จะออกมาเป็นแนวทางที่จะนำมาจัดการการเมืองสมัยใหม่ในยุคดิจิทัลจะได้เห็นกรอบที่จะนำไปใช้ได้จริงๆ (Code Id: FGD n9, สนทนากลุ่ม, วันที่ 22 ธันวาคม 2566)

สถาบันบ้าน วัด และโรงเรียน ยังมีความเลื่อมล้ำทางสังคม อยากให้ศึกษาความเลื่อมล้ำทางสังคมเข้าไปในงานวิจัยด้วย เพราะว่ามีภาครัฐเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ภาครัฐมีส่วนในการให้งบในการจัดทำอะไรต่างๆ มองในมุมมองครู บ้านบางบ้านก็มีความยากจนไม่สามารถเข้าถึงอะไรหลายๆ อย่างในสังคมได้ บางบ้านรายได้ระดับกลางๆ หรือถึงระดับมหาเศรษฐีเขาก็จะมีภาษีดีกว่าในการที่จะทำอะไรก็ได้ จึงข้อเสนอเน้นไปที่ความเลื่อมล้ำในสังคมก่อน แล้วค่อยเอากลับมาโยงในการเมืองสมัยใหม่

การปรับการเมืองสมัยใหม่เป็นเรื่องที่ค่อนข้างยาก เพราะประเทศไทยยังมี Generations ที่ยังไม่เห็นด้วย และมี Generations ใหม่ๆ ที่ยังคงสงสัยว่าทำไมต้องยึดการเมืองเก่าๆ ส่วนสำคัญของงานวิจัยเรื่องนี้จากหัวข้อที่อยากจะเสนอแนะคือความเลี่ยมล้ำทางสังคมต้องไม่มี สุดท้ายข้อเสนอแนะเรื่องการไปศึกษาเพิ่มเติมว่าการเลี่ยมล้ำในประเทศมีมากน้อยแค่ไหน อยู่ในระดับไหนบ้าง ถ้าหากทำได้ก็จะทำให้ประชาชนเข้าใจถึงพุทธศาสนามากขึ้นและความเลี่ยมล้ำทางสังคมก็จะลดหายไป (Code Id: FGD n10, สนทนากลุ่ม, วันที่ 22 ธันวาคม 2566)

ก่อนที่จะศึกษาสมัยใหม่ก็ต้องศึกษาสมัยเก่าเพื่อมาเปรียบเทียบความเชื่อมโยง บ้าน วัด และโรงเรียน ที่เคยมีมาก่อนถึงจะทราบแนวทางในการที่จะพัฒนาตามหัวข้องานวิจัย ที่นำมาเสนอ 3 ส่วน งานวิจัยจะไม่มีปัญหาเลยถ้าหากสามารถตอบคำถามได้ทุกจุด ถามถึงที่มาที่ไปส่วนผลจะออกมาเป็นยังไงก็ไม่ต้องไปสนใจ การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ 8 ด้าน ตอบคำถามได้ว่ามันมายังไงถ้ามันขาดหรือมันเกินก็ต้องบอกได้จากกรอบแนวคิดก็มีความชัดเจน ขาดเพียงความเชื่อมโยง หรือในสภาพปัญหาความต้องการทางการเมือง และก็การเมืองสมัยใหม่ มาถึงสื่อดิจิทัล มีความเชื่อมโยงกันยังไง อีกประการที่จะต้องมีความชัดเจนก็คือองค์ประกอบที่แบ่งหน้าที่ว่า “บ้าน” รับหน้าที่การจัดการด้านงานบุคคล งบประมาณ และการกำกับดูแล “วัด” รับหน้าที่ วางแผน ประสานงาน “โรงเรียน” รับหน้าที่ การจัดองค์การ การอำนวยการ การรายงาน ข้อเสนอแนะให้ชี้แจ้งลงในงานวิจัยด้วยทำไม บ้าน วัด และโรงเรียนถึงต้องรับหน้าที่ตรงนี้ไป มันเชื่อมโยงกันยังไง ส่วนการนำเสนอเพื่อให้ประชาชนหรือพลเมืองเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่มันต้องใช้สื่อดิจิทัล หมายความว่า บ้าน วัด และโรงเรียน ต้องเป็นผู้นำเสนอ สรุปให้เข้าใจง่ายคือทุกข้อความและทุกตัวแปรต้องสามารถอธิบายความหมายในประการที่หนึ่ง อันที่สองคือความเชื่อมโยงระหว่างองค์ประกอบ จะทำให้การวิจัยนี้ประสบความสำเร็จได้ (Code Id: FGD n11 และ Code Id: FGD n12, สนทนากลุ่ม, วันที่ 22 ธันวาคม 2566)

การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่เพื่อให้เชื่อมโยงกับคำว่า บ้าน วัด และโรงเรียน ของในหลวงรัชกาลที่ 9 ทำได้ดีแล้วขอให้พัฒนาต่อยอดตามคำแนะนำเพื่อให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยต่อไป ซึ่งข้อมูลที่เรานำมาศึกษานั้นมีภาพกว้างมากจนเกินไปเพราะฉะนั้นแล้วเราต้องเลือกอธิบายหาข้อสรุปตัวที่จะเด่นในงานวิจัยเรื่องนี้ และอธิบายสรุปถึงความเชื่อมโยงให้เกิดความเข้าใจแก่คนที่จะมาอ่านงานวิจัยของเราเพื่อนำไปปฏิบัติสืบไป (Code Id: FGD n13, สนทนากลุ่ม, วันที่ 22 ธันวาคม 2566)

สรุปได้ว่า “บ้าน” รับหน้าที่ งานบุคลากร, งบประมาณ และ การกำกับดูแล ถือได้ว่าเป็นจุดกำเนิดของบุคคลที่จะส่งเข้าไปเรียนรู้ในโรงเรียน หรือการที่จะส่งใครเข้าไปบวชในวัด จึงเริ่มที่งานบุคลากรการจัดสรรค์บุคคลให้เข้าสู่ระบบดังที่กล่าว หน้าที่บ้านในเรื่องงบประมาณ บุคคลในสังคมทุกคนส่วนใหญ่จะเป็นข้าราชการ นักการเมือง และอื่นๆ อีกมากมายล้วนต้องมีบ้านเป็นที่ตั้ง เรื่องการทำงานและการเงินนั้นจะมีสภาพคล่องมากที่จะสนับสนุนให้โรงเรียนและวัด หน้าที่บ้านในเรื่องการ

กำกับดูแล ดังที่ทราบดีแล้วว่า บุคลากรที่จะช่วยส่งเสริมทั้งวัดและโรงเรียน มีต้นกำเนิดสำคัญมาจากบ้านทั้งสิ้นจึงมีความเหมาะสมว่าหน้าที่สำคัญดังกล่าวต้องเริ่มจากบ้านเป็นที่ตั้ง

“วัด” รับหน้าที่ การวางแผน และ การประสานงาน ทั้งสองส่วนที่กล่าวมาในยุคปัจจุบันการทำงานรวมกันถือได้ว่าวัดสามารถเป็นตัวกลางที่จะค่อยขับเคลื่อนให้บ้านกับโรงเรียนทำงานประสานกันได้ดีโดยมีวัดเป็นสื่อกลางให้วัดช่วยวางแผนการทำงาน การให้องค์ความรู้ทั้งในเรื่องกิจกรรมที่จะเกิดขึ้น หรือแม้แต่การนำองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับเรื่องของการเมืองมาสร้างเป็นความรู้ที่ถูกต้องเพื่อนำไปกระจายให้กับโรงเรียนและบ้านได้ทราบต่อไป ด้วยเหตุนี้ “วัด” จึงเป็นตัวกลางสำคัญทั้งในการวางแผนและเป็นตัวช่วยประสานงานให้ทั้ง 3 องค์กรหลักทำงานร่วมกันได้ และประเด็นสุดท้าย

“โรงเรียน” รับหน้าที่ การจัดองค์การ, การอำนวยการ และ การรายงานผล ทั้ง 3 เรื่องที่กล่าวล้วนเป็นหัวใจสำคัญที่จะทำให้กิจกรรมทั้งหมดที่จะเกิดขึ้นเป็นไปได้ด้วยความเรียบร้อยมากน้อยเพียงใด ด้วยเหตุว่า โรงเรียนถือได้ว่ามีส่วนใกล้ชิดกับงานราชการมากที่สุด โรงเรียนจะเข้าใจบริบทการจัดองค์การ เป็นอย่างดีว่าจะจัดแบบไหน ในบริบทของสังคมของหมู่บ้าน หรือชุมชนนั้นๆ ที่เป็นอยู่ หน้าที่ในส่วนของการอำนวยการต่างๆ โรงเรียนก็มีบุคคลที่มีองค์ความรู้ที่จะช่วยส่งเสริมให้คำแนะนำทั้งด้านกิจกรรมและด้านการเมืองหรือแม้แต่ในเรื่องของมิติต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในสังคม ประเด็นหน้าที่ของการรายงานผล “โรงเรียน” ถือได้ว่ามีรูปแบบของการทำงานที่มีระเบียบแบบแผนมากที่สุดจึงสามารถทำแบบการรายงานผลที่เป็นรูปธรรมมากที่สุด จะเข้าใจถึงบริบทการทำงานที่เกิดขึ้นว่าควรรายงานแบบใด

4.4 องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียนในยุคดิจิทัล” ผู้วิจัยได้ออกแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยมีการค้นคว้าเอกสาร วิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 30 รูป/คน และมีการจัดสนทนากลุ่มเฉพาะร่วมกับบุคคลผู้มีองค์ความรู้ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในด้านต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ผู้ที่ทำงานในท้องถิ่น ประชาชน และเป็นผู้มีความเกี่ยวข้องกับการวิจัย จำนวน 13 รูป/คน ในขั้นนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารทางวิชาการ ตำรา งานนิพนธ์ของนักปราชญ์สำคัญๆ บทความ วารสาร และงานวิจัยที่ เกี่ยวข้อง เอกสารจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงเอกสารทางประวัติศาสตร์ และผลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน 30 รูป/คน มาวิเคราะห์และบูรณาการเป็นการเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล เมื่อนำมาจัดกลุ่มสามารถแยกองค์ประกอบและเขียนให้อยู่ในรูปแผนภาพ ดังนี้

รูปภาพที่ 4.1 แนวทางการพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล

อธิบายรูปภาพที่ 4.1 แนวทางการพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล ดังต่อไปนี้

การพัฒนาการจัดการการเมืองสมัยใหม่ ซึ่งทำให้ผู้วิจัยได้นิยามเชิงทฤษฎี และนิยามเชิงปฏิบัติการ ของแต่ละองค์ประกอบจำนวน 8 ด้าน ได้แก่

(1) การวางแผน (Planning) เป็นการเตรียมความพร้อมในการทำงานและปรับตัวตามสถานการณ์ได้ที่จะเกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ

(2) การจัดองค์กร (Organizing) การจัดระเบียบหน้าที่งานต่างๆ ต้องเป็นไปในทิศทางที่เชื่อมโยงกับวัตถุประสงค์และยึดมั่นกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

(3) งานบุคลากร (Staffing) กระบวนการเกี่ยวกับบุคคล เพื่อให้ได้มาซึ่งบุคคลดี มีความรู้ความสามารถ เหมาะสมกับงาน

(4) การอำนวยการ (Directing) เป็นกิจกรรมที่สำคัญต่อความสำเร็จอำนวยความสะดวกด้านต่างๆ ให้เกิดความเรียบร้อย

(5) การกำกับดูแล (Controlling) เป็นการติดตาม หนุนเสริม ให้คำแนะนำ ปรึกษา ในขอบข่ายงาน หรือภารกิจที่ได้รับมอบหมาย

(6) การประสานงาน (Co-coordinating) การร่วมมือกันในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรในองค์กรโดยมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกันในการทำงานร่วมกัน

(7) งบประมาณ (Budgeting) สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

(8) การรายงานผล (Reporting) การเขียนหรือสรุปผลเพื่อให้ทราบถึงภารกิจที่ได้รับมอบหมาย หลังจากปฏิบัติงานเสร็จสิ้นแล้ว

สมัยก่อนในอดีตนั้นกิจกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นไม่ว่าจะเป็นวัฒนธรรม ประเพณีต่างๆ หรือกล่าวได้ว่ากิจกรรมทุกกิจกรรมที่เกิดขึ้นในสังคมครั้งก่อนนั้น จุดกำเนิดเริ่มแรกของงานกิจกรรมต่างๆ ล้วนเกิดขึ้นที่วัดเป็นศูนย์กลาง กล่าวได้ว่าวัดเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมต่างๆ ก็ว่าได้ พอยุคสมัยมีการเปลี่ยนแปลงไปจนถึงปัจจุบันหรือแม้แต่ในอนาคตอันใกล้นี้ ความเปลี่ยนแปลงที่กล่าวมาอาจจะเป็นเรื่องเก่าไปเพียงข้ามไปไม่กี่วัน ด้วยเป็นยุคที่ว่าเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ทั้งในสังคมไทยและสังคมโลก จากหลักการโดยย่อดังที่กล่าวมาทำให้บทบาทสำคัญที่เคยเกิดขึ้นในคราวครั้งก่อนเริ่มเลือนหายไปกิจกรรมต่างๆ ที่เคยเกิดขึ้นภายในวัดที่ทำให้คนในหมู่บ้าน ชุมชน เริ่มออกห่างกันมากขึ้นด้วยมีเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาแทนที่ เมื่อบุคคลเริ่มออกห่างกันเรื่อยๆ ไม่ได้มีการรวมตัวกันทำกิจกรรมที่เคยเป็นมาก่อนทำให้คนเริ่มมีมุมมองที่แตกแยกและขาดความสามัคคีกันมากขึ้นกว่าแต่ก่อน ด้วยเหตุดังที่กล่าวมาผู้วิจัยจึงได้เสนแนะแนวทางการพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ 8 ด้าน ในยุคดิจิทัล นำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาตามหัวข้องานวิจัย โดยการแบ่งงานกันทำเพื่อให้ทุกคนได้สร้างบรรยากาศความสามัคคีเหมือนครั้งเก่าก่อนกลับมาและเป็นตัวช่วยในกระจายองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับการเมืองในระบอบประชาธิปไตย โดยอาศัยเทคโนโลยีดิจิทัลมาเป็นตัวกระจายข่าวสารและทำกิจกรรมต่างๆ ให้ทุกคน ทุกเพศ ทุกวัย ได้ทราบถึงรูปแบบการเมืองการปกครองในรูปแบบประชาธิปไตยของไทยตามหลักการที่ควรจะเป็น มีรายละเอียดภาระหน้าที่ตามกรอบดังนี้

“บ้าน” รับหน้าที่ งานบุคลากร, งบประมาณ และ การกำกับดูแล ถือได้ว่าเป็นจุดกำเนิดของบุคคลที่จะส่งเข้าไปเรียนรู้ในโรงเรียน หรือการที่จะส่งใครเข้าไปบวชในวัด จึงเริ่มที่งานบุคลากรการจัดสรรค์บุคคลให้เข้าสู่ระบบดังที่กล่าว หน้าที่บ้านในเรื่องงบประมาณ บุคคลในสังคมทุกคนส่วนใหญ่จะเป็นข้าราชการ นักการเมือง และอื่นๆ อีกมากมายล้วนต้องมีบ้านเป็นที่ตั้ง เรื่องการทำงานและการเงินนั้นจะมีสภาพคล่องมากที่จะสนับสนุนให้โรงเรียนและวัด หน้าที่บ้านในเรื่องการกำกับดูแลดังที่ทราบดีแล้วว่า บุคลากรที่จะช่วยส่งเสริมทั้งวัดและโรงเรียน มีต้นกำเนิดสำคัญมาจากบ้านทั้งสิ้น จึงมีความเหมาะสมว่าหน้าที่สำคัญดังกล่าวต้องเริ่มจากบ้านเป็นที่ตั้ง

“วัด” รับหน้าที่ การวางแผน และ การประสานงาน ทั้งสองส่วนที่กล่าวมาในยุคปัจจุบันการทำงานรวมกันถือได้ว่าวัดสามารถเป็นตัวกลางที่จะค่อยขับเคลื่อนให้บ้านกับโรงเรียนทำงานประสานกันได้ดีโดยมีวัดเป็นสื่อกลางให้วัดช่วยวางแผนการทำงาน การให้องค์ความรู้ทั้งในเรื่องกิจกรรมที่จะเกิดขึ้น หรือแม้แต่การนำองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับเรื่องของการเมืองมาสร้างเป็นความรู้ที่ถูกต้องเพื่อนำไปกระจายให้กับโรงเรียนและบ้านได้ทราบต่อไป ด้วยเหตุนี้ “วัด” จึงเป็นตัวกลางสำคัญทั้งในการวางแผนและเป็นตัวช่วยประสานงานให้ทั้ง 3 องค์กรหลักทำงานร่วมกันได้ และประเด็นสุดท้าย

“โรงเรียน” รับหน้าที่ การจัดองค์การ, การอำนวยการ และ การรายงานผล ทั้ง 3 เรื่องที่กล่าวล้วนเป็นหัวใจสำคัญที่จะทำให้กิจกรรมทั้งหมดที่จะเกิดขึ้นเป็นไปได้ด้วยความเรียบร้อยมากน้อย

เพียงใด ด้วยเหตุว่า โรงเรียนถือได้ว่ามีส่วนใกล้ชิดกับงานราชการมากที่สุด โรงเรียนจะเข้าใจบริบทการจัดองค์การ เป็นอย่างดีว่าจะจัดแบบไหน ในบริบทของสังคมของหมู่บ้าน หรือชุมชนนั้นๆ ที่เป็นอยู่ หน้าที่ในส่วนของการอำนวยการต่างๆ โรงเรียนก็มีบุคคลที่มีองค์ความรู้ที่จะช่วยส่งเสริมให้คำแนะนำทั้งด้านกิจกรรมและด้านการเมืองหรือแม้แต่ในเรื่องของมิติต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในสังคม ประเด็นหน้าที่ของการรายงานผล “โรงเรียน” ถือได้ว่ามีรูปแบบของการทำงานที่มีระเบียบแบบแผนมากที่สุดจึงสามารถทำแบบการรายงานผลที่เป็นรูปธรรมมากที่สุด จะเข้าใจถึงบริบทการทำงานที่เกิดขึ้นว่าควรรายงานแบบใด

ในท้ายที่สุดแล้วการพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ 8 ด้าน ตามที่กล่าวมา โดยมีหัวใจสำคัญคือ 3 สถาบันหลักในสังคมเป็นตัวช่วยขับเคลื่อนงานดังกล่าว ทั้งกิจกรรม องค์ความรู้ต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นเกี่ยวกับการเมืองในระบอบประชาธิปไตย โดยสิ่งเหล่านี้ผ่านสื่อยุคดิจิทัล อาทิเช่น เมื่อมีการแบ่งภาระหน้าที่ดังกล่าวแล้ว ไม่ว่าจะเป็นการประชุม การกระจายข้อมูลข่าวสารต่างๆ ทางการเมือง การสอบถามถึงความต้องการทางการเมือง การแจ้งสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น ผ่านสื่อ “YouTube”, “Facebook”, “TikTok”, “Twitter” และ “Line” คือนำสื่อเหล่านี้มาเป็นตัวช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาการเมืองสมัยใหม่ยุคดิจิทัล เป็นการเสนอแนะแนวทางที่ผู้วิจัยได้นำมาเสนอจากที่ได้ศึกษามา จากสื่อเหล่านี้ที่นำมาใช้จะทำให้บทบาทของพลัง “บ้าน วัด และโรงเรียน” ทราบถึงสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้รวดเร็วและทำการแก้ไขส่งเสริมได้ทันต่อเหตุการณ์มากยิ่งขึ้น

บทที่ 5
สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนแนะ

งานวิจัยเรื่อง “การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล” มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล 2. เพื่อศึกษาบทบาทการจัดการทางการเมืองด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล และ 3. เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล ผู้วิจัยได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัยเพื่อการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีรูปการวิจัยประกอบด้วย 3 รูปแบบ ผู้วิจัยใช้การศึกษาเชิงเอกสาร (Documentary Research) แบบภาคสนามโดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อเก็บข้อมูลโดยดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน 30 รูป/คน และการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) จำนวน 13 รูป/คน เพื่อยืนยันผลการวิจัยหรือข้อเสนอแนะ ข้อปรับปรุงองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 การศึกษาสภาพปัญหาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล

การศึกษาสภาพปัญหาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล พบว่า จากการศึกษาทำให้ได้องค์ความรู้ที่สำคัญ การจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล ดังนี้ (1) ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาการจัดการ (2) ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับการเมืองสมัยใหม่ (3) ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับพลัง บ้าน วัด โรงเรียน (4) ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับยุคดิจิทัล และ (5) ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการการเมือง

5.1.2 บทบาทการจัดการทางการเมืองด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล

บทบาทการจัดการทางการเมืองด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล พบว่า ทำให้ทราบข้อมูล การจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลังบ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล ที่จะนำไปเป็นแนวทาง ดังนี้ (1) สภาพปัญหา (2) ความต้องการทางการเมือง (3) การเมืองสมัยใหม่ผ่านสื่อดิจิตอล (4) สื่อสมัยใหม่ในยุคดิจิตอล (5) หลักการทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย และ (6) การพัฒนาการจัดการการเมืองสมัยใหม่

5.1.3 แนวทางการพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล

“บ้าน” รับหน้าที่ งานบุคลากร, งบประมาณ และ การกำกับดูแล ถือได้ว่าเป็นจุดกำเนิดของบุคคลที่จะส่งเข้าไปเรียนรู้ในโรงเรียน หรือการที่จะส่งใครเข้าไปบวชในวัด จึงเริ่มที่งานบุคลากรการจัดสรรค์บุคคลให้เข้าสู่ระบบดังที่กล่าว หน้าที่บ้านในเรื่องงบประมาณ บุคคลในสังคมทุกคนส่วนใหญ่จะเป็นข้าราชการ นักการเมือง และอื่นๆ อีกมากมายล้วนต้องมีบ้านเป็นที่ตั้ง เรื่องการทำงานและ

การเงินนั้นจะมีสภาพคล่องมากที่จะสนับสนุนให้โรงเรียนและวัด หน้าที่บ้านในเรื่องการกำกับดูแล ดังที่ทราบดีแล้วว่า บุคลากรที่จะช่วยส่งเสริมทั้งวัดและโรงเรียน มีต้นกำเนิดสำคัญมาจากบ้านทั้งสิ้น จึงมีความเหมาะสมว่าหน้าที่สำคัญดังกล่าวต้องเริ่มจากบ้านเป็นที่ตั้ง

“วัด” รับหน้าที่ การวางแผน และ การประสานงาน ทั้งสองส่วนที่กล่าวมาในยุคปัจจุบันการทำงานรวมกันถือได้ว่าวัดสามารถเป็นตัวกลางที่จะค่อยขับเคลื่อนให้บ้านกับโรงเรียนทำงานประสานกันได้ดีโดยมีวัดเป็นสื่อกลางให้วัดช่วยวางแผนการทำงาน การให้องค์ความรู้ทั้งในเรื่องกิจกรรมที่จะเกิดขึ้น หรือแม้แต่การนำองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับเรื่องของการเมืองมาสร้างเป็นความรู้ที่ถูกต้องเพื่อนำไปกระจายให้กับโรงเรียนและบ้านได้ทราบต่อไป ด้วยเหตุนี้ “วัด” จึงเป็นตัวกลางสำคัญทั้งในการวางแผนและเป็นตัวช่วยประสานงานให้ทั้ง 3 องค์กรหลักทำงานร่วมกันได้ และประเด็นสุดท้าย

“โรงเรียน” รับหน้าที่ การจัดองค์การ, การอำนวยการ และ การรายงานผล ทั้ง 3 เรื่องที่กล่าวล้วนเป็นหัวใจสำคัญที่จะทำให้กิจกรรมทั้งหมดที่จะเกิดขึ้นเป็นไปได้ด้วยความเรียบร้อยมากน้อยเพียงใด ด้วยเหตุว่า โรงเรียนถือได้ว่ามีส่วนใกล้ชิดกับงานราชการมากที่สุด โรงเรียนจะเข้าใจบริบทการจัดองค์การ เป็นอย่างดีว่าจะจัดแบบไหน ในบริบทของสังคมของหมู่บ้าน หรือชุมชนนั้นๆ ที่เป็นอยู่ หน้าที่ในส่วนของการอำนวยการต่างๆ โรงเรียนก็มีบุคคลที่มีองค์ความรู้ที่จะช่วยส่งเสริมให้คำแนะนำทั้งด้านกิจกรรมและด้านการเมืองหรือแม้แต่ในเรื่องของมิติต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในสังคม ประเด็นหน้าที่ของการรายงานผล “โรงเรียน” ถือได้ว่ามีรูปแบบของการทำงานที่มีระเบียบแบบแผนมากที่สุดจึงสามารถทำแบบการรายงานผลที่เป็นรูปธรรมมากที่สุด จะเข้าใจถึงบริบทการทำงานที่เกิดขึ้นว่าควรรายงานแบบใด

ในท้ายที่สุดแล้วการพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ 8 ด้าน ตามที่กล่าวมา โดยมีหัวใจสำคัญคือ 3 สถาบันหลักในสังคมเป็นตัวช่วยขับเคลื่อนงานดังกล่าว ทั้งกิจกรรม องค์ความรู้ต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นเกี่ยวกับการเมืองในระบอบประชาธิปไตย โดยสิ่งเหล่านี้ผ่านสื่อยุคดิจิทัล อาทิเช่น เมื่อมีการแบ่งภาระหน้าที่ดังกล่าวแล้ว ไม่ว่าจะเป็นการประชุม การกระจายข้อมูลข่าวสารต่างๆ ทางการเมือง การสอบถามถึงความต้องการทางการเมือง การแจ้งสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น ผ่านสื่อ “YouTube”, “Facebook”, “TikTok”, “Twitter” และ “Line” คือนำสื่อเหล่านี้มาเป็นตัวช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาการเมืองสมัยใหม่ยุคดิจิทัล เป็นการเสนอแนะแนวทางที่ผู้วิจัยได้นำมาเสนอจากที่ได้ศึกษามา จากสื่อเหล่านี้ที่นำมาใช้จะทำให้บทบาทของพลัง “บ้าน วัด และโรงเรียน” ทราบถึงสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้รวดเร็วและทำการแก้ไขส่งเสริมได้ทันต่อเหตุการณ์มากยิ่งขึ้น

5.2 อภิปรายผล

5.2.1 การศึกษาสภาพปัญหาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล

การศึกษาสภาพปัญหาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล พบว่า จากการศึกษาทำให้ได้องค์ความรู้ที่สำคัญ การจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลังบ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล ดังนี้ (1) ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาการจัดการ (2) ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับการเมืองสมัยใหม่ (3) ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับพลัง บ้าน วัด โรงเรียน (4) ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับยุคดิจิทัล และ (5) ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการการเมือง สังคมยุคปัจจุบันไม่ว่าจะประเทศไทยหรือต่างประเทศเทคโนโลยีล้วนเข้ามามีอิทธิพลเป็นอย่างมากในการใช้ชีวิตของมนุษย์ เทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งมีบทบาทเป็นอย่างมากกับมนุษย์ยุคปัจจุบันและในอนาตคเราอาจจะได้เห็นวิวัฒนาการที่มีความล้ำสมัยขึ้นเรื่อยๆ เพราะเทคโนโลยีที่กล่าวมานี้มีการพัฒนาอยู่ตลอดเวลา นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาเป็นตัวช่วยในการสนับสนุนบทบาทหน้าที่ของพลัง “บ้าน วัด และโรงเรียน” เพื่อช่วยในการพัฒนาการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย สอดคล้องกับงานวิจัยของ (พระสมุห์วศิน วิสุทฺโธ (พงษ์ศักดิ์), 2561) ที่กล่าวว่า “การดำเนินกิจการเพื่อช่วยเหลือเกื้อกูลวัดและพระสังฆาธิการเป็นแกนหลักในการ ขับเคลื่อนกิจการในฝ่ายพุทธจักรเพื่อประสานกับฝ่ายอาณาจักร ในการร่วมมือร่วมแรงกันพัฒนา ชุมชนให้มีความเจริญ” มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ (สันติ เหล่าบุญเสงี่ยม, 2563) ที่กล่าวว่า “หลักธรรมาภิบาลที่เหมาะสมสำหรับกำนัน ผู้ใหญ่บ้านมี 8 หลักการคือ หลักความรับผิด หลักนิติธรรม หลักการมีส่วนร่วม หลักฉันทามติ หลักคุณธรรม หลักประสิทธิภาพและประสิทธิผล หลักสนองตอบความต้องการของประชาชน และหลักความโปร่งใส”

สรุปได้ว่า จากการศึกษาสภาพปัญหาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล ทำให้ได้ทราบถึงองค์ความรู้ต่างๆ ที่จะนำไปช่วยพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ และเป็นองค์ความรู้ที่สำคัญที่นักวิชาการต่างๆ ให้เป็นองค์ความรู้ที่มีความหมายเป็นไปในแนวทางเดียวกันทั้งหมดตั้งแต่ยุคอดีตจนถึงปัจจุบัน เกิดเป็นองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อบุคคลทุกคน ที่ให้ความสนใจเกี่ยวกับเรื่องการเมืองในยุคปัจจุบันที่มีการนำเทคโนโลยีมาใช้เป็นอย่างมากและในอนาคตอาจจะกล่าวได้ว่าเป็นยุคของการแข่งขันผ่านดิจิทัลก็ว่าได้

5.2.2 บทบาทการจัดการทางการเมืองด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล

บทบาทการจัดการทางการเมืองด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล จากการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่า บทบาทการจัดการทางการเมืองด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล มีดังนี้ (1) สภาพปัญหา (2) ความต้องการทางการเมือง (3) การเมืองสมัยใหม่ผ่านสื่อดิจิทัล (4) สื่อสมัยใหม่ในยุคดิจิทัล (5) หลักการทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย และ (6) การพัฒนาการจัดการการเมืองสมัยใหม่

การเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยเป็นการปกครองที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่ทุกคนต้องทำความเข้าใจ รูปแบบการปกครองทุกคนรู้แต่ไม่เข้าใจถึงกระบวนการที่แท้จริงอย่างท่องแท้ ทำให้บางครั้งประชาชนออกมาแสดงออกทางการเมืองจริง แต่ยังไม่เข้าถึงความเป็นประชาธิปไตย ส่วนหนึ่งต้องเข้าใจว่าความขัดแย้งเป็นหนึ่งในหัวใจสำคัญยิ่งในกระบวนการการเมืองแบบ

ประชาธิปไตย ต้องย่อมรับความเห็นต่างแต่ไม่แตกแยก โดยทุกคนต้องเข้าใจว่าความขัดแย้งทั้งหลายที่เกิดขึ้นในสังคมการเมืองแบบประชาธิปไตยความขัดแย้งกันเป็นเรื่องปกติ หากว่าไม่มีข้อขัดแย้งข้อโต้แย้งไม่ถือว่าเป็นประชาธิปไตยเพราะเหตุว่าหากทุกคนคิดแบบเดียวกันหมด คือมุ่งไปในทางเดียวกันประเทศนั้นๆ ก็ไม่ถือว่าเป็นประชาธิปไตย การแสดงความคิดเห็น การแสวงหาองค์ความรู้ในยุคดิจิทัลผู้รับรู้ข่าวสารต้องมีการคิดวิเคราะห์เป็นอย่างดีถ้าไม่เช่นนั้นแล้วก็อาจจะถูกหลอกลวงด้วยข้อมูลข่าวสารที่เป็นข้อมูลเท็จ (Fake News) ได้ ข้อดีของการจัดการการเมืองในยุคดิจิทัลทำให้คนได้ระบายความรู้สึกนึกคิดได้ผ่าน YouTube Facebook TikTok Twitter Line เป็นผลดีที่ทำให้คนไม่อึดอัดใจจนเก็บไประบายกับคนรอบข้างหรือในที่ทำงาน ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ (นิยม เวชกามา, 2561) ที่กล่าวว่า “การมีส่วนร่วมทางการเมืองใน ระบอบประชาธิปไตยโดยตรง ประชาชนทำหน้าที่เป็นสภาใช้อำนาจนิติบัญญัติ บริหาร และตุลาการ ด้วยตนเอง โดยมีความคิดพูดและทำด้วยเมตตาต่อกัน กระจายผลประโยชน์ปฏิบัติตามระเบียบ วินัยและกฎหมาย รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและเคารพความคิดที่แตกต่าง” และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (เปรม ถาวรประภาสวัสดิ์, 2563) ที่กล่าวสนับสนุนการเมืองแบบประชาธิปไตยว่า “การเมืองให้มีส่วนยึดโยง กับประชาชน ผู้นำทางการเมืองต้องมีความศรัทธาต่อประชาธิปไตย สร้างความคิดและวัฒนธรรมทางการเมืองให้เป็นประชาธิปไตย กระจายอำนาจสู่ส่วนท้องถิ่นมากขึ้น”

สรุปได้ว่า บทบาทการจัดการทางการเมืองด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัลอย่างแรกประชาชนทุกคนต้องเข้าใจรูปแบบการปกครองตามกรอบประชาธิปไตยก่อนว่าเป็นแบบไหน การเมืองทุกรูปแบบจะต้องมีการยึดโยงกับประชาชนทุกภาคส่วนด้วยเหตุนี้แล้ว การสร้างและสนับสนุนสถาบันหลักอย่าง “บ้าน วัด และโรงเรียน” ถือเป็นสิ่งจำเป็นยิ่งต่อการพัฒนาประชาธิปไตยในระดับท้องถิ่นเพราะทั้ง 3 สถาบันที่กล่าวมาอยู่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุดและมีเกือบทุกส่วนของภูมิประเทศจะเป็นตัวช่วยในการขับเคลื่อนการพัฒนาการจัดการการเมืองสมัยใหม่ โดยการทำงานรวมกันผ่านสื่อดิจิทัลสมัยใหม่เป็นตัวช่วยในเรื่องนี้ด้วย

5.2.3 แนวทางการพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล

แนวทางการพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล ได้ดังรายละเอียดต่อไปนี้

“บ้าน” รับหน้าที่ งานบุคลากร, งบประมาณ และ การกำกับดูแล ถือได้ว่าเป็นจุดกำเนิดของบุคคลที่จะส่งเข้าไปเรียนรู้ในโรงเรียน หรือการที่จะส่งใครเข้าไปบวชในวัด จึงเริ่มที่งานบุคลากรการจัดสรรค์บุคคลให้เข้าสู่ระบบดังที่กล่าว หน้าที่บ้านในเรื่องงบประมาณ บุคคลในสังคมทุกคนส่วนใหญ่จะเป็นข้าราชการ นักการเมือง และอื่นๆ อีกมากมายล้วนต้องมีบ้านเป็นที่ตั้ง เรื่องการทำงานและการเงินนั้นจะมีสภาพคล่องมากที่จะสนับสนุนให้โรงเรียนและวัด หน้าที่บ้านในเรื่องการกำกับดูแลดังที่ทราบดีแล้วว่า บุคลากรที่จะช่วยส่งเสริมทั้งวัดและโรงเรียน มีต้นกำเนิดสำคัญมาจากบ้านทั้งสิ้นจึงมีความเหมาะสมว่าหน้าที่สำคัญดังกล่าวต้องเริ่มจากบ้านเป็นที่ตั้ง

“วัด” รับหน้าที่ การวางแผน และ การประสานงาน ทั้งสองส่วนที่กล่าวมาในยุคปัจจุบันการทำงานรวมกันถือได้ว่าวัดสามารถเป็นตัวกลางที่จะค่อยขับเคลื่อนให้บ้านกับโรงเรียนทำงาน

ประสานกันได้ดีโดยมีวัดเป็นสื่อกลางให้วัดช่วยวางแผนการทำงาน การให้องค์ความรู้ทั้งในเรื่องกิจกรรมที่จะเกิดขึ้น หรือแม้แต่การนำองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับเรื่องของการเมืองมาสร้างเป็นความรู้ที่ถูกต้องเพื่อนำไปกระจายให้กับโรงเรียนและบ้านได้ทราบต่อไป ด้วยเหตุนี้ “วัด” จึงเป็นตัวกลางสำคัญทั้งในการวางแผนและเป็นตัวช่วยประสานงานให้ทั้ง 3 องค์กรหลักทำงานร่วมกันได้ และประเด็นสุดท้าย

“โรงเรียน” รับหน้าที่ การจัดองค์การ, การอำนวยการ และ การรายงานผล ทั้ง 3 เรื่องที่กล่าวล้วนเป็นหัวใจสำคัญที่จะทำให้กิจกรรมทั้งหมดที่จะเกิดขึ้นเป็นไปได้ด้วยความเรียบร้อยมากน้อยเพียงใด ด้วยเหตุว่า โรงเรียนถือได้ว่ามีส่วนใกล้ชิดกับงานราชการมากที่สุด โรงเรียนจะเข้าใจบริบทการจัดองค์การ เป็นอย่างดีว่าจะจัดแบบไหน ในบริบทของสังคมของหมู่บ้าน หรือชุมชนนั้นๆ ที่เป็นอยู่ หน้าที่ในส่วนของการอำนวยการต่างๆ โรงเรียนก็มีบุคคลที่มีองค์ความรู้ที่จะช่วยส่งเสริมให้คำแนะนำทั้งด้านกิจกรรมและด้านการเมืองหรือแม้แต่ในเรื่องของมิติต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในสังคม ประเด็นหน้าที่ของการรายงานผล “โรงเรียน” ถือได้ว่ามีรูปแบบของการทำงานที่มีระเบียบแบบแผนมากที่สุดจึงสามารถทำแบบการรายงานผลที่เป็นรูปธรรมมากที่สุด จะเข้าใจถึงบริบทการทำงานที่เกิดขึ้นว่าควรรายงานแบบใด

ในท้ายที่สุดแล้วการพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ 8 ด้าน ตามที่กล่าวมา โดยมีหัวใจสำคัญคือ 3 สถาบันหลักในสังคมเป็นตัวช่วยขับเคลื่อนงานดังกล่าว ทั้งกิจกรรม องค์ความรู้ต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นเกี่ยวกับการเมืองในระบอบประชาธิปไตย โดยสิ่งเหล่านี้ผ่านสื่อยุคดิจิทัล อาทิเช่น เมื่อมีการแบ่งภาระหน้าที่ดังกล่าวแล้ว ไม่ว่าจะเป็นการประชุม การกระจายข้อมูลข่าวสารต่างๆ ทางการเมือง การสอบถามถึงความต้องการทางการเมือง การแจ้งสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น ผ่านสื่อ “YouTube”, “Facebook”, “TikTok”, “Twitter” และ “Line” คือนำสื่อเหล่านี้มาเป็นตัวช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาการเมืองสมัยใหม่ยุคดิจิทัล เป็นการเสนอแนะแนวทางที่ผู้วิจัยได้นำมาเสนอจากที่ได้ศึกษามา จากสื่อเหล่านี้ที่นำมาใช้จะทำให้บทบาทของพลัง “บ้าน วัด และโรงเรียน” ทราบถึงสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้รวดเร็วและทำการแก้ไขส่งเสริมได้ทันต่อเหตุการณ์มากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ (นุชา สระสม, 2560) ที่กล่าวว่า “การมีส่วนร่วมใน “การบริหารแบบบ้าน วัด โรงเรียน” มี 5 ลักษณะ (1) การมีส่วนร่วมในการ ตัดสินใจโดยยึดหลักความอาวุโส (2) การมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานโดยให้เกียรติผู้ที่มี บารมีหรือผู้ที่ได้รับการยอมรับจากคนส่วนใหญ่ (3) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติและดำเนินการตาม ความเชื่อและความศรัทธาในพระพุทธศาสนา (4) การมีส่วนร่วมในการประสานประโยชน์ร่วมกัน (5) การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลแบบกัลยาณมิตร” สอดคล้องกับงานวิจัยของ (พระครูสมุห์มานิตย์ ญาณธโร (สีทะ), 2560) ที่กล่าวว่า “สื่อ คือ การติดต่อให้ถึงกัน ชักนำให้รู้จักกัน พาหนะนำข่าวสาร จากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสาร ผู้ส่งจะส่งสารไปได้ก็ต้องอาศัยสื่อที่จะถ่ายทอดข่าวสารออกไป และข่าวสารจะไปถึงผู้รับได้ก็ต้องอาศัยสื่อพาไป ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีไม่เคยหยุดนิ่งมีการพัฒนาขึ้นอยู่ตลอดเวลา”

สรุปได้ว่า การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ 8 ด้าน ซึ่งเป็นการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาเป็นตัวช่วยในการสนับสนุนหน้าที่บทบาทของพลัง “บ้าน วัด และโรงเรียน” เพื่อช่วยในการพัฒนา

การเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย หากทุกภาคส่วนเรียนรู้และนำประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เป็นตัวช่วยเสริมในการพัฒนาประชาธิปไตยแล้ว ซึ่งสื่อดังที่กล่าวมาเป็นเพียงส่วนหนึ่งจากหลายๆ ส่วนที่ประชาชนใช้และเข้าถึงได้ในปัจจุบันหากนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาแนวทางใช้เป็นตัวสื่อกลางในการพัฒนาประชาธิปไตยโดยมีพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ค่อยสนับสนุนประชาธิปไตยของไทยก็จะมีความเจริญในรูปแบบที่ควรจะเป็นได้อย่างแน่นอน

5.3 ข้อเสนอแนะ

ในงานวิจัยเรื่อง “การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียนในยุคดิจิทัล” ผู้วิจัยมีข้อค้นพบที่เป็นองค์ความรู้ใหม่ที่ทรงคุณค่าและสามารถนำไปต่อยอดเพิ่มเติมได้อีกหลายรูปแบบหรือหลายช่องทางในการที่จะนำไปพัฒนาประชาธิปไตย จึงขอเสนอแนะ ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1) “บ้าน” รับหน้าที่ งานบุคลากร, งบประมาณ และ การกำกับดูแล ถือได้ว่าเป็นจุดกำเนิดของบุคคลที่จะส่งเข้าไปเรียนรู้ในโรงเรียน หรือการที่จะส่งใครเข้าไปบวชในวัด จึงเริ่มที่งานบุคลากรการจัดสรรค์บุคคลให้เข้าสู่ระบบดังที่กล่าว หน้าที่บ้านในเรื่องงบประมาณ บุคคลในสังคมทุกคนส่วนใหญ่จะเป็นข้าราชการ นักการเมือง และอื่นๆ อีกมากมายล้วนต้องมีบ้านเป็นที่ตั้ง เรื่องการทำงานและการเงินนั้นจะมีสภาพคล่องมากที่จะสนับสนุนให้โรงเรียนและวัด หน้าที่บ้านในเรื่องการกำกับดูแล ดังที่ทราบดีแล้วว่า บุคลากรที่จะช่วยส่งเสริมทั้งวัดและโรงเรียน มีต้นกำเนิดสำคัญมาจากบ้านทั้งสิ้นจึงมีความเหมาะสมว่าหน้าที่สำคัญดังกล่าวต้องเริ่มจากบ้านเป็นที่ตั้ง

2) “วัด” รับหน้าที่ การวางแผน และ การประสานงาน ทั้งสองส่วนที่กล่าวมาในยุคปัจจุบันการทำงานรวมกันถือได้ว่าวัดสามารถเป็นตัวกลางที่จะค่อยขับเคลื่อนให้บ้านกับโรงเรียนทำงานประสานกันได้ดีโดยมีวัดเป็นสื่อกลางให้วัดช่วยวางแผนการทำงาน การให้องค์ความรู้ทั้งในเรื่องกิจกรรมที่จะเกิดขึ้น หรือแม้แต่การนำองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับเรื่องของการเมืองมาสร้างเป็นความรู้ที่ถูกต้องเพื่อนำไปกระจายให้กับโรงเรียนและบ้านได้ทราบต่อไป ด้วยเหตุนี้ “วัด” จึงเป็นตัวกลางสำคัญทั้งในการวางแผนและเป็นตัวช่วยประสานงานให้ทั้ง 3 องค์กรหลักทำงานร่วมกันได้ และประเด็นสุดท้าย

3) “โรงเรียน” รับหน้าที่ การจัดองค์การ, การอำนวยการ และ การรายงานผล ทั้ง 3 เรื่องที่กล่าวล้วนเป็นหัวใจสำคัญที่จะทำให้กิจกรรมทั้งหมดที่จะเกิดขึ้นเป็นไปได้ด้วยความเรียบร้อยมากน้อยเพียงใด ด้วยเหตุว่า โรงเรียนถือได้ว่ามีส่วนใกล้ชิดกับงานราชการมากที่สุด โรงเรียนจะเข้าใจบริบทการจัดองค์การ เป็นอย่างดีว่าจะจัดแบบไหน ในบริบทของสังคมของหมู่บ้านหรือชุมชนนั้นๆ ที่เป็นอยู่ หน้าที่ในส่วนของการอำนวยการต่างๆ โรงเรียนก็มีบุคคลที่มีองค์ความรู้ที่จะช่วยส่งเสริมให้คำแนะนำทั้งด้านกิจกรรมและด้านการเมืองหรือแม้แต่ในเรื่องของมิติต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในสังคม ประเด็นหน้าที่ของการรายงานผล “โรงเรียน” ถือได้ว่ามีรูปแบบของการทำงานที่มีระเบียบแบบแผนมากที่สุดจึงสามารถทำแบบการรายงานผลที่เป็นรูปธรรมมากที่สุด จะเข้าใจถึงบริบทการทำงานที่เกิดขึ้นว่าควรรายงานแบบใด

ในท้ายที่สุดแล้วการพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ 8 ด้าน ตามที่กล่าวมา โดยมีหัวใจสำคัญคือ 3 สถาบันหลักในสังคมเป็นตัวช่วยขับเคลื่อนงานดังกล่าว ทั้งกิจกรรม องค์ความรู้

ต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นเกี่ยวกับการเมืองในระบอบประชาธิปไตย โดยสิ่งเหล่านี้ผ่านสื่อยุคดิจิทัล อาทิเช่น เมื่อมีการแบ่งภาระหน้าที่ดังกล่าวแล้ว ไม่ว่าจะเป็นการประชุม การกระจายข้อมูลข่าวสารต่างๆ ทางการเมือง การสอบถามถึงความต้องการทางการเมือง การแจ้งสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น ผ่านสื่อ “YouTube”, “Facebook”, “TikTok”, “Twitter” และ “Line” คือนำสื่อเหล่านี้มาเป็นตัวช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาการเมืองสมัยใหม่ยุคดิจิทัล เป็นการเสนอแนะแนวทางที่ผู้วิจัยได้นำมาเสนอจากที่ได้ศึกษามา จากสื่อเหล่านี้ที่นำมาใช้จะทำให้บทบาทของพลัง “บ้าน วัด และโรงเรียน” ทราบถึงสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้รวดเร็วและทำการแก้ไขส่งเสริมได้ทันต่อเหตุการณ์มากยิ่งขึ้น

5.3.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) การส่งเสริมบทบาทของบ้าน วัด และโรงเรียน ในมิติต่างๆ

2) จัดการฝึกอบรมและถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่านสื่อดิจิทัล

3) รัฐบาลหรือองค์กรต่างๆ ควรมีงบประมาณสนับสนุนการทำงานอย่างต่อเนื่องของบ้าน วัด และโรงเรียน เพื่อเป็นตัวช่วยในการจัดการการเมือง

4) การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ในการจัดการทางการเมือง

5) การพัฒนากลยุทธ์และวิธีการ ในการใช้พลังบ้าน วัด และโรงเรียน ในการจัดการทางการเมือง เช่น การสนับสนุนทรัพยากร การสร้างเครือขายความร่วมมือ

5.3.3 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1) บทบาทของบ้าน ตัวอย่างเช่น การส่งเสริมการพูดคุย การสร้างเครือข่าย

2) บทบาทของวัด ตัวอย่างเช่น การเทศน์ การให้ความรู้

3) บทบาทของโรงเรียน ตัวอย่างเช่น การจัดหลักสูตร การส่งเสริมการมีส่วนร่วม

5.3.4 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ในงานวิจัยเรื่อง “การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียนในยุคดิจิทัล” ที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการไปแล้วนี้ ยังมีประเด็นที่น่าสนใจให้ศึกษาและทำวิจัยอีกหลายประเด็น ดังนี้

1) การศึกษาวิเคราะห์จุดเด่นและจุดด้อยการเมืองสมัยใหม่ในยุคดิจิทัล

2) การศึกษาเชิงวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความเลื่อมล้ำจากการปกครองในรูปแบบประชาธิปไตย

3) การศึกษาวิเคราะห์ที่จะนำหลักธรรมอื่นๆ มาช่วยส่งเสริมประชาธิปไตย

4) การศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับบทบาท กลยุทธ์ และวิธีการ ของบ้าน วัด และโรงเรียน ในการจัดการทางการเมือง ในบริบทที่แตกต่างกัน เช่น ชนบท เมือง ชุมชน

5) การศึกษาเชิงลึก เกี่ยวกับกลุ่มเป้าหมาย ที่เกี่ยวข้องกับบ้าน วัด และโรงเรียน เช่น ผู้นำชุมชน พระสงฆ์ ครู นักเรียน

6) การศึกษา เกี่ยวกับบทบาท ของภาคส่วนอื่นๆ ในการต่อต้านคอร์รัปชั่น

บรรณานุกรม

(1) หนังสือ

จิราภรณ์ ดำจันทร์. (2562). *ประชาธิปไตยที่ไม่ตั้งมั่น*. กรุงเทพฯ: มติชน.

ชนงกรณ์ กุณฑลบุตร. (2557). *หลักการจัดการ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์.

ฑิตยา สุวรรณชฎ. (2547). *สังคมวิทยา*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

ตุลา มหาผสุธานนท์. (2545). *หลักการจัดการ หลักการบริหาร*. กรุงเทพฯ: ธนธัชการพิมพ์.

ทินพันธุ์ นาคะตะ. (2525). *รัฐศาสตร์ : ทฤษฎี แนวความคิดปัญหาสำคัญ และแนวทางศึกษาวิเคราะห์การเมือง*. กรุงเทพฯ: สมาคมสังศาสตร์แห่งประเทศไทยและบรรณกิจ.

ธงชัย สันติวงษ์. (2541). *หลักการจัดการ*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

ธีรวุฒิ บุญโสภณ และวีระพงษ์ เฉลิมจิระรัตน์. (2554). *พื้นฐานการบริหารงานอุตสาหกรรม*. กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า.

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต). (2541). *การศึกษากับการพัฒนาอย่างยั่งยืน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มูลนิธิพุทธธรรม.

พระพรหมบัณฑิต (ประยูร ธมฺมจิตฺโต). (2535). *คุณธรรมและพุทธวิธีการบริหาร*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ไพรัตน์ เดชรินทร์. (2552). *ชนบทไทย: การพันแปรในอนาคตภายหลังการพัฒนา*. เชียงใหม่: ศูนย์วิชาการ, สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่.

ยุวัฒน์ วุฒิเมธี. (2526). *หลักการพัฒนาชุมชนและการพัฒนาชนบท*. กรุงเทพฯ: ไทยอนุเคราะห์ไทย.

ราเชนทร์ นพณัฐวงศกร และคณะ. (2559). *กระบวนการประชาสังคม “บวร” หลักในการพัฒนาชุมชนให้ยั่งยืน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2545*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: บริษัท ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์ จำกัด (มหาชน).

_____. (2525). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.

_____. (2542). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.

_____. (2539). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2539*. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: บริษัทอักษรเจริญทัศน์ อจท. จำกัด.

วิรัช สงวนวงษ์วาน. (2553). *การจัดการและพฤติกรรมองค์การ*. กรุงเทพฯ: บริษัท ซีเอ็ต ดูเคชั่น จำกัด (มหาชน).

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (2549). *การประยุกต์และการพัฒนา*. กรุงเทพฯ: โฟรเฟซ.

_____. (2558). *ความหมายของการพัฒนา คำที่มีความหมายใกล้เคียง และแนวคิดพื้นฐานของการพัฒนา*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

วิเชียร วิทยอุดม. (2553). *องค์การและการจัดการ*. กรุงเทพฯ: ธนธัชการพิมพ์ จำกัด.

วิชัย ตันศิริ. (2560). *การพัฒนาการเมืองที่ยั่งยืน*. กรุงเทพฯ: สถาบันนโยบายศึกษา ภายใต้มูลนิธิส่งเสริมนโยบายศึกษา.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2545). *องค์การและการจัดการ*. กรุงเทพฯ: บริษัท ธรรมสาร จำกัด.

สมยศ นาวีการ. (2544). *การบริหารเชิงกลยุทธ์*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์บรรณกิจ.

สุรพล สุยะพรหม และคณะ. (2555). *พื้นฐานทางการจัดการ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

สุจิต บุญบงการ. (2537). *การพัฒนาทางการเมืองของไทย ปฏิสัมพันธ์ระหว่างทหาร สถาบันการเมือง และการมีส่วนร่วมของประชาชน*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. (2564). *คู่มือวิทยากร หลักสูตร "พลเมืองคุณภาพ" (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2564)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง.

สมบัติ ธำรงธัญวงศ์. (2543). *การเมือง : แนวความคิดและการพัฒนา*. (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพฯ: เสมาธรรม.

สิทธิพันธ์ พุทธหุน. (2541). *ทฤษฎีพัฒนาการเมือง*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สมคิด บางโม. (2558). *องค์การและการจัดการ*. กรุงเทพฯ: บริษัทจูน พับลิชิ่ง จำกัด.

เสนาะ ติเยาว์. (2546). *หลักการบริหาร*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สนธยา พลศรี. (2547). *ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

สงวน สุทธิเลิศอรุณ. (2543). *พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อักษราพิพัฒน์.

สัญญา สัญญาวิวัฒน์. (2541). *การพัฒนาชุมชนแบบจัดการ*. กรุงเทพฯ: เอมี่เทรดดิ้ง.

สุขุม นวลสกุล และคณะ. (2554). *PS110 การเมืองและการปกครองไทย*. กรุงเทพฯ. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2556). *สัจธรรมแห่งแนวพระราชดำริ สู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน*. กรุงเทพฯ: อัมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: พิมพ์ที่ บริษัท พริกหวานกราฟฟิค.

อุทัย เลาหวิเชียร. (2551). *รัฐประศาสนศาสตร์ : ลักษณะวิชาและมิติต่างๆ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เสมาธรรม.

อมร รักษาสัตย์. (2539). *ประชาธิปไตย : อุดมการณ์ หลักการ และแบบอย่างการปกครองหลายประเทศ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

อาภรณ์พันธ์ จันทร์สว่าง. (2522). *ทฤษฎี และหลักการพัฒนาชุมชน 2*. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.

(2) ดุษฎีนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ และรายงานการวิจัย

กมลาศ ภูวชนาธิพงศ์และคณะ. (2561*). โครงการสุขชีวิวิถีพุทธในชุมชนเมืองยุค 4.0 : กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน บ้าน วัด โรงเรียน*. คณะมนุษยศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

กัญญารัตน์ สุขแสน. (2563). *รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้ด้านดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย*. หลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษา, วิทยาลัยครูสุริยเทพ, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต.

จิราภรณ์ ดำจันทร์. (2560). *การเปลี่ยนผ่านเป็นประชาธิปไตยที่ไม่ตั้งมั่น: ความล้มเหลวของการทำให้เป็นประชาธิปไตยในประเทศไทย.* วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชารัฐศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จันทนา อินทฉิม. (2561). *การจัดการชุมชนเขมแข็ง ตามแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีศึกษาศูนย์การเรียนรูปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ*. มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.

ณภัทช์ฐนัน ศักดิ์เจริญกุล. (2562). *การเตรียมความพร้อมของบุคลากรภาครัฐไทยสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล*. สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์, คณะรัฐศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ณัฏฐกาญจน์ ศุกลรัตนเมธี และนุชประภา โมกข์ศาสตร์. (2562). *การรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์ของเยาวชนเพื่อการเป็นพลเมืองในสังคมประชาธิปไตย*. สำนักวิจัยและพัฒนา, สถาบันพระปกเกล้า.

ธัญธัช วิภัติภูมิประเทศ. (2546). *ความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของนักศึกษา*. รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.

นิยม เวชกามา. (2561). *รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ของประชาชนชาวสกลนครตามแนวพุทธจิตวิทยา*. หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาพุทธจิตวิทยา, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

นิพล ปานบัว. (2567). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชน กรณีศึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช*. รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสยาม.

นุชา สระสม. (2560). *การมีส่วนร่วมใน “การบริหารแบบบ้าน วัด โรงเรียน” ของโรงเรียนวัด สังกัดกรุงเทพมหานคร*. หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

เปรม ถาวรประภาสวัสดิ์. (2563). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนผ่านไปสู่ประชาธิปไตย: ศึกษากรณีประเทศอังกฤษกับประเทศไทย*. สาขาวิชาการเมืองการปกครอง สำหรับนักบริหาร, คณะรัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

พระไพโรจน์ สุจิตฺโต (เทพพิทักษ์). (2562). *การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมแก่เยาวชนของคณะสงฆ์อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์*. หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระสมุห์วศิน วิสุทฺโธ (พงษ์ศักดิ์). (2561). *การจัดการงานสาธารณสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการอำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี*. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระครูวิบูลสรกิจ (สุพัฒน์พงษ์ สุขวฑฺฒโน). (2560). *การพัฒนาการบริหารกิจการคณะสงฆ์ด้านการศึกษาสงเคราะห์ ในเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร*. หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระครูปัญญาชยาภรณ์ (ชัยชนะ ชวนปญฺโญ). (2560). *การพัฒนาการปกครองคณะสงฆ์ อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์*. หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระมหาทัศพงษ์ ชยเมธี (กลิ่นศรีสุข). (2563). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ*. รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระราชปรีชามุนี (รังสฤษดิ์ สุมนชาโต). (2561). *การจัดการพุทธศาสนสถานให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดเลย*. ปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาพระพุทธศาสนา, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระครูสมุทรโพธิคุณ (นครชัย ธมฺมวโร). (2560). *การจัดการสาธารณูปการของคณะสงฆ์ อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม*. สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระสุทธิพจน์ เตชธมฺโม (วรัตน์พุทธางกูร). (2560). *การบริหารจัดการวัดให้เป็นศูนย์กลางชุมชนตามวิสัยทัศน์เชิงนโยบาย ไทยแลนด์ 4.0 ในอำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี*. สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระครูสมุห์มานิตย์ ญาณธโร (สีทะ). (2560). *การประยุกต์หลักพุทธธรรมในการใช้สื่อสังคมออนไลน์สำหรับพระนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่*. หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาพระพุทธศาสนา, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระสาโรจน์ ธีรภทฺโท (นิ่มเนียม). (2561). *การใช้สื่อดิจิทัลเพื่อจัดการสอนศีลธรรมสำหรับนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ*. หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ภูวณัฐสร์ หนูมาก. (2549). *กระบวนการการมีส่วนร่วมของบ้าน วัด โรงเรียน (บวร) ต่อการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ*. วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต, คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

เหมือนตะวัน สุทธิวิริวรรณ. (2559). *การเปิดรับความรู้ทัศนคติและพฤติกรรมของผู้ชมรายการต่อดิจิทัลทีวีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล*. วิทยานิพนธ์, วารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ศิรินันท์ มุ่งหมาย. (2563). *บทบาทภาคประชาชนในการขับเคลื่อนภารกิจหมู่บ้านด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในเขตอำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร*. สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

สุนทร ยอมศิริ. (2546). *ความรู้ความเข้าใจของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง : กรณีศึกษาเทศบาลนครเชียงใหม่*. เชียงใหม่, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สันติ เหล่าบุญเสงี่ยม. (2563). *หลักธรรมาภิบาลเพื่อการใช้อำนาจหน้าที่ของผู้ปกครองท้องที่*. หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชานิติรัฐกิจและการบริหาร, คณะนิติศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีประทุม.

สุวิมล โขมโนทัย. (2560). *การร่วมมือกันระหว่าง บ้าน วัด และโรงเรียน ในการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ*. คณะรัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สุพรรณี รัตนโรจน์มงคล. (2563). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของพนักงานธนาคารของรัฐขนาดใหญ่ ABC*. หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อริยา พรหมสุภา. (2559). *“บวร” บ้าน วัด โรงเรียน องค์กรแห่งการเรียนรู้ในชุมชน: ชุมชนโป่งคำ จังหวัดน่าน และชุมชนแจ่มหลวง จังหวัดเชียงใหม่*. กองแผนงานมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.

(3) เอกสารสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม. (2561). *ออนไลน์. 10 เทคโนโลยีที่มาแล้วและกำลังจะมาอยู่กับเราในชีวิตประจำวัน*. สืบค้นเมื่อ 22 กุมภาพันธ์, จาก, https://dip-sme-academy.com/knowleagehub/article

จีระพงษ์ โพพันธ์. (2562). *ออนไลน์. ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี*. สืบค้นเมื่อ 10 มีนาคม2562, จาก, https://kru-it.com/design-and-technology-m2/impact-of-technology-changes/

ประเภทของสื่อ. (2561). *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 20 พฤษภาคม, จาก, www.medialiteracy-th.com

ยุคของเทคโนโลยีดิจิทัล. (2561). *ออนไลน์*, สืบค้นเมื่อ 24 ตุลาคม, จาก, https://sftc.rtaf.mi.th/index.php/2018-10-22-07-41-38/123-2018-10-24-03-25-04

อริญญา เถลิงศรี. (2563). *ออนไลน์. ศูนย์พัฒนาและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตแห่งภูมิภาคอาเซียน Work From Home. กรุงเทพธุรกิจ*, สืบค้นเมื่อ 24 มีนาคม, จาก, https://www.bangkokbiz-news.com/news/detail/872368

องค์ประกอบของสื่อดิจิทัลเบื้องต้น. (2561). *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 20 พฤษภาคม, จาก, https://sites.google.com/site/

(4) จุลสารและเอกสารไม่ได้ตีพิมพ์เผยแพร่

กลุ่มงานผลิตเอกสาร สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร์. (2561). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย*. จุลสาร. กรุงเทพฯ: สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร์.

ดาวน้อย สุทธินิภาพันธ์. (2560). *หลักประชาธิปไตย : สิทธิและเสรีภาพในสังคมพหุลักษณ์*. เอกสารส่วนบุคคลหลักสูตรหลักนิติธรรมเพื่อประชาธิปไตย รุ่นที่ 5, วิทยาลัยศาลรัฐธรรมนูญ, สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ.

พระปฐมบรมราชโองการ. (2562). *พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว*. เนื่องในพระราชพิธีบรมราชาภิเษก, วันที่ 4 พฤษภาคม พุทธศักราช 2562.

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2554). *พัฒนาการเมืองไทย พัฒนาประชาธิปไตย*. จุลสาร. กรุงเทพฯ: สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร์.

(5) บทในหนังสือ

ลัทธิกาล ศรีวะรมย์. (2543). *ประมวลสาระชุดวิชาการจัดการองค์การและทรัพยากรมนุษย์ หน่วยที่ 1-5*. นนทบุรี: สาขาวิทยาการจัดการ, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สมภพ โหตระกิตย์. (2505). *รัฐธรรมนูญ*. เอกสารประกอบคำสอน. กรุงเทพฯ: คณะรัฐศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

(6) ภาษาอังกฤษ

Arthur Dunham. (1958). *The Outlook for Community Development*. in The Social Welfare Forum 1958. Proceedings of The National Conference on Social Welfare.

Campbell F Roald. (1997). *Introduction to Educational Administration*. Boston: Allyn and Bacon.

Chapman. (1995). *Supervisor Survival Kit*. 2nd ed. California: Science Research Associates Inc.

Charles F. Cnudde and Deane E. Neubauer. (1969). *Empirical Democratic Theory*.

Harold Karold and Heing Weihrich. (1998). *Management*. Singapore: Mc Graw-Hill Book Company.

Harrop, M. & Miller, W. L. (1987). *Elections and voters*: A comparative introduction. Red Globe Press.

Heinich. R. Molenda. M. and Russell. J. (1993). *Instructional Media and the New Technologies of Instruction*. 3rd ed. New York: Macmillan Publishing.

Johnson, D. P. (1981). *Sociological theory:* Classical founders and contemporary perspectives. John Wiley & Son.

Peter Drucker. (197 4). *The practice of management*. New York: Haper & Row. Publishevs.

Robbins, S.P. & DeCenzo. (2005). *Management* (6th ed.). New York: Prentice-Hill.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้ตรวจเครื่องมือการวิจัย
และหนังสือขอความอนุเคราะห์

รายนามผู้ตรวจเครื่องมือการวิจัย

1	พระราชรัตนาลงกรณ์, รศ.ดร.	เจ้าคณะจังหวัดหนองคาย, เจ้าอาวาสวัดโพธิ์ชัย
2	พระครูภาวนาธรรมโฆสิต, ดร.	เจ้าคณะอำเภอเมืองหนองคาย, รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย
3	รศ.ดร. สัญญา เคณาภูมิ	ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
4	ดร.สมพงษ์ เกษานุช	อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ
5	พระมหาจำนงค์ สิริวณฺโณ, ดร.	ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยพุทธศาสตร์นาคินทร์, อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๓๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๘/ว๐๔๕๘

๓ เมษายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย (IOC)

เจริญพร ดร.สมพงษ์ เกษานุช อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

ด้วย พระนัสชนะ มหามงคโล (ส่างช้าง) เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๓๐๑๓๑๑๑๒๐๐๗ ของหลักสูตรรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ในยุคดิจิทัล” มีความประสงค์จะขอให้ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย (IOC) เพื่อเก็บข้อมูลการเขียนดุษฎีนิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์ จึงเจริญพรมายังท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย (IOC) ดังกล่าว ให้แก่นักศึกษาเพื่อเก็บข้อมูลเขียนงานดุษฎีนิพนธ์ต่อไป

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

ขออำนวยพร

(พระครูปลัดสุวัฒนพรหมจริยคุณ)
รองอธิการบดี
รักษาการแทนคณบดีคณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๖
โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๘๐
ผู้ประสานงาน พระนัสชนะ มหามงคโล (ส่างช้าง)
โทร. ๐๙-๓๔๔๕-๗๘๙๘

แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบสัมภาษณ์

เรื่อง การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ในยุคดิจิตอล

คำชี้แจง

ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเกณฑ์การประเมินความสอดคล้อง (Index of consistency : IOC) ของผู้ทรงคุณวุฒิ มีดังนี้

ให้คะแนนเท่ากับ +1 หมายถึง แน่ใจว่าถูกต้องสอดคล้องตรงกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนนเท่ากับ 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้อง

ให้คะแนนเท่ากับ -1 หมายถึง ยังไม่ถูกต้อง ไม่สอดคล้อง ไม่ตรงกับวัตถุประสงค์

ข้อที่	ข้อคำถาม	ระดับความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
สภาพปัญหา					
1	ท่านคิดว่าสภาพปัญหา “ความห่างเหินวัด” เป็นปัญหาอย่างไร	/			
2	ท่านคิดสภาพปัญหา “ความเลื่อมล้ำทางสังคม” เป็นปัญหาอย่างไร	/			
3	ท่านคิดว่าสภาพปัญหา “การขาดความสามัคคี” เป็นปัญหาอย่างไร	/			
4	ท่านคิดว่าสภาพปัญหา “ความไม่รู้หลักการของประชาธิปไตย” เป็นปัญหาอย่างไร	/			
5	ท่านคิดว่าสภาพปัญหา “การไม่มีอินเทอร์เน็ต” เป็นปัญหาอย่างไร	/			
6	ท่านคิดว่าสภาพปัญหา “Fake New (ข่าวลวง)” เป็นปัญหาอย่างไร	/			
ความต้องการทางการเมือง					
7	ท่านคิดว่า “การให้ความสนใจต่อข้อมูลข่าวสารทางการเมือง” ดีหรือไม่อย่างไร	/			

ข้อที่	ข้อคำถาม	ระดับความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
8	ท่านคิดว่า “การสนทนาปัญหาทางการเมือง” ดีหรือไม่อย่างไร	/			
9	ท่านคิดว่า “การช่วยรณรงค์หาเสียง” ดีหรือไม่อย่างไร	/			
10	ท่านคิดว่า “การประท้วงรัฐบาล” ดีหรือไม่อย่างไร	/			
11	ท่านคิดว่า “การออกไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง” ดีหรือไม่อย่างไร	/			
12	ท่านคิดว่า “การสนับสนุนทางตรง/ทางอ้อม” ดีหรือไม่อย่างไร	/			
13	ท่านคิดว่า “ประโยชน์ที่จะได้จากการเมืองสมัยใหม่” ดีหรือไม่อย่างไร	/			
การเมืองสมัยใหม่ผ่านสื่อดิจิตอล					
14	ท่านคิดว่า “การแสดงความคิดเห็น” ควรเป็นอย่างไร	/			
15	ท่านคิดว่า “การกดถูกใจ” ควรเป็นอย่างไร	/			
16	ท่านคิดว่า “การแชร์” ควรเป็นอย่างไร	/			
17	ท่านคิดว่า “การโพสต์” ควรเป็นอย่างไร	/			
18	ท่านคิดว่า “การติดแฮชแท็ก” ควรเป็นอย่างไร	/			
สื่อสมัยใหม่ในยุคดิจิตอล					
19	ท่านคิดว่า “YouTube” ดีหรือไม่อย่างไร	/			
20	ท่านคิดว่า “Facebook” ดีหรือไม่อย่างไร	/			
21	ท่านคิดว่า “TikTok” ดีหรือไม่อย่างไร	/			
22	ท่านคิดว่า “Twitter” ดีหรือไม่อย่างไร	/			
23	ท่านคิดว่า “Line” ดีหรือไม่อย่างไร	/			
หลักการทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย					
24	ท่านคิดว่า “อำนาจสูงสุดเป็นของประชาชน” ควรเป็นอย่างไร	/			
25	ท่านคิดว่า “หลักเสรีภาพ” ควรเป็นอย่างไร	/			
26	ท่านคิดว่า “หลักความเสมอภาค” ควรเป็นอย่างไร	/			
27	ท่านคิดว่า “หลักกฎหมาย” ควรเป็นอย่างไร	/			

28	ท่านคิดว่า “หลักเสียงข้างมาก” ควรเป็นอย่างไร	/			
29	ท่านคิดว่า “หลักการแบ่งแยกอำนาจ ตรวจสอบ ถ่วงดุล” ควรเป็นอย่างไร	/			
30	ท่านคิดว่า “หลักสันติวิธี” ควรเป็นอย่างไร	/			
31	ท่านคิดว่า “หลักสาธารณะประโยชน์” ควรเป็นอย่างไร	/			
การพัฒนาการจัดการการเมืองสมัยใหม่					
32	ท่านคิดว่า “การวางแผน” เป็นอย่างไร	/			
33	ท่านคิดว่า “การจัดองค์กร” เป็นอย่างไร	/			
34	ท่านคิดว่า “งานบุคคลากร” เป็นอย่างไร	/			
35	ท่านคิดว่า “การอำนวยการ” เป็นอย่างไร	/			
36	ท่านคิดว่า “การกำกับดูแล” เป็นอย่างไร	/			
37	ท่านคิดว่า “การประสานงาน” เป็นอย่างไร	/			
38	ท่านคิดว่า “การรายงานผล” เป็นอย่างไร	/			
39	ท่านคิดว่า “งบประมาณ” เป็นอย่างไร	/			
40	ท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ในยุคดิจิตอลอย่างไร ในมุมมองของท่าน	/			

ลงชื่อผู้เชี่ยวชาญ

(ดร.สมพงษ์ โกษาษุช)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๘/ว๐๔๕๘

๓ เมษายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย (IOC)

กราบเรียน พระมหาจำนงค์ สิริวณฺโณ, ดร. ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยพุทธศาสตร์นาคินทร์, อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย

ด้วย พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างข้าง) เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๓๐๑๓๑๑๑๒๐๐๗ ของหลักสูตรรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ในยุคดิจิทัล” มีความประสงค์จะขอให้ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย (IOC) เพื่อเก็บข้อมูลการเขียนดุษฎีนิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์ จึงกราบเรียนมายังท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย (IOC) ดังกล่าว ให้แก่นักศึกษาเพื่อเก็บข้อมูลเขียนงานดุษฎีนิพนธ์ต่อไป

จึงกราบเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

กราบเรียนด้วยความเคารพ

(พระครูปลัดสุวัฑฒนพรหมจริยคุณ)
รองอธิการบดี
รักษาการแทนคณบดีคณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๖
โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๘๐
ผู้ประสานงาน พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างข้าง)
โทร. ๐๙-๓๔๔๕-๗๘๙๘

แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบสัมภาษณ์

เรื่อง การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ในยุคดิจิตอล

คำชี้แจง

ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเกณฑ์การประเมินความสอดคล้อง (Index of consistency : IOC) ของผู้ทรงคุณวุฒิ มีดังนี้

ให้คะแนนเท่ากับ +1 หมายถึง แน่ใจว่าถูกต้องสอดคล้องตรงกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนนเท่ากับ 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้อง

ให้คะแนนเท่ากับ -1 หมายถึง ยังไม่ถูกต้อง ไม่สอดคล้อง ไม่ตรงกับวัตถุประสงค์

ข้อที่	ข้อคำถาม	ระดับความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
สภาพปัญหา					
1	ท่านคิดว่าสภาพปัญหา “ความห่างเหินวัด” เป็นปัญหาอย่างไร	/			
2	ท่านคิดสภาพปัญหา “ความเลื่อมล้ำทางสังคม” เป็นปัญหาอย่างไร	/			
3	ท่านคิดว่าสภาพปัญหา “การขาดความสามัคคี” เป็นปัญหาอย่างไร	/			
4	ท่านคิดว่าสภาพปัญหา “ความไม่รู้หลักการของประชาธิปไตย” เป็นปัญหาอย่างไร	/			
5	ท่านคิดว่าสภาพปัญหา “การไม่มีอินเทอร์เน็ต” เป็นปัญหาอย่างไร	/			
6	ท่านคิดว่าสภาพปัญหา “Fake New (ข่าวลวง)” เป็นปัญหาอย่างไร	/			
ความต้องการทางการเมือง					
7	ท่านคิดว่า “การให้ความสนใจต่อข้อมูลข่าวสารทางการเมือง” ดีหรือไม่อย่างไร	/			

ข้อที่	ข้อคำถาม	ระดับความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
8	ท่านคิดว่า “การสนทนาปัญหาทางการเมือง” ดีหรือไม่อย่างไร	/			
9	ท่านคิดว่า “การช่วยรณรงค์หาเสียง” ดีหรือไม่อย่างไร	/			
10	ท่านคิดว่า “การประท้วงรัฐบาล” ดีหรือไม่อย่างไร	/			
11	ท่านคิดว่า “การออกไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง” ดีหรือไม่อย่างไร	/			
12	ท่านคิดว่า “การสนับสนุนทางตรง/ทางอ้อม” ดีหรือไม่อย่างไร	/			
13	ท่านคิดว่า “ประโยชน์ที่จะได้จากการเมืองสมัยใหม่” ดีหรือไม่อย่างไร	/			
การเมืองสมัยใหม่ผ่านสื่อดิจิตอล					
14	ท่านคิดว่า “การแสดงความคิดเห็น” ควรเป็นอย่างไร	/			
15	ท่านคิดว่า “การกดถูกใจ” ควรเป็นอย่างไร	/			
16	ท่านคิดว่า “การแชร์” ควรเป็นอย่างไร	/			
17	ท่านคิดว่า “การโพสต์” ควรเป็นอย่างไร	/			
18	ท่านคิดว่า “การติดแฮชแท็ก” ควรเป็นอย่างไร	/			
สื่อสมัยใหม่ในยุคดิจิตอล					
19	ท่านคิดว่า “YouTube” ดีหรือไม่อย่างไร	/			
20	ท่านคิดว่า “Facebook” ดีหรือไม่อย่างไร	/			
21	ท่านคิดว่า “TikTok” ดีหรือไม่อย่างไร	/			
22	ท่านคิดว่า “Twitter” ดีหรือไม่อย่างไร	/			
23	ท่านคิดว่า “Line” ดีหรือไม่อย่างไร	/			
หลักการทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย					
24	ท่านคิดว่า “อำนาจสูงสุดเป็นของประชาชน” ควรเป็นอย่างไร	/			
25	ท่านคิดว่า “หลักเสรีภาพ” ควรเป็นอย่างไร	/			
26	ท่านคิดว่า “หลักความเสมอภาค” ควรเป็นอย่างไร	/			
27	ท่านคิดว่า “หลักกฎหมาย” ควรเป็นอย่างไร	/			

28	ท่านคิดว่า “หลักเสียงข้างมาก” ควรเป็นอย่างไร	/			
29	ท่านคิดว่า “หลักการแบ่งแยกอำนาจ ตรวจสอบ ถ่วงดุล” ควรเป็นอย่างไร	/			
30	ท่านคิดว่า “หลักสันติวิธี” ควรเป็นอย่างไร	/			
31	ท่านคิดว่า “หลักสาธารณะประโยชน์” ควรเป็นอย่างไร	/			
การพัฒนาการจัดการการเมืองสมัยใหม่					
32	ท่านคิดว่า “การวางแผน” เป็นอย่างไร	/			
33	ท่านคิดว่า “การจัดองค์กร” เป็นอย่างไร	/			
34	ท่านคิดว่า “งานบุคคลากร” เป็นอย่างไร	/			
35	ท่านคิดว่า “การอำนวยการ” เป็นอย่างไร	/			
36	ท่านคิดว่า “การกำกับดูแล” เป็นอย่างไร	/			
37	ท่านคิดว่า “การประสานงาน” เป็นอย่างไร	/			
38	ท่านคิดว่า “การรายงานผล” เป็นอย่างไร	/			
39	ท่านคิดว่า “งบประมาณ” เป็นอย่างไร	/			
40	ท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ในยุคดิจิตอลอย่างไร ในมุมมองของท่าน	/			

ลงชื่อผู้เชี่ยวชาญ

.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วณิชา ศิริ)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๘/ว๐๔๕๘

๓ เมษายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย (IOC)

เจริญพร รศ.ดร.สัญญา เคณาภูมิ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ด้วย พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง) เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๓๐๑๓๑๑๒๐๐๗ ของหลักสูตรรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ในยุคดิจิทัล” มีความประสงค์จะขอให้ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย (IOC) เพื่อเก็บข้อมูลการเขียนดุษฎีนิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์ จึงเจริญพรมายังท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย (IOC) ดังกล่าว ให้แก่นักศึกษาเพื่อเก็บข้อมูลเขียนงานดุษฎีนิพนธ์ต่อไป

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

ขออำนวยพร

(พระครูปลัดสุวัฑฒนพรหมจริยคุณ)
รองอธิการบดี
รักษาการแทนคณบดีคณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๖
โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๘๐
ผู้ประสานงาน พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง)
โทร. ๐๙-๓๔๔๕-๗๘๙๘

แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบสัมภาษณ์

เรื่อง การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ในยุคดิจิตอล

คำชี้แจง

ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเกณฑ์การประเมินความสอดคล้อง (Index of consistency : IOC) ของผู้ทรงคุณวุฒิ มีดังนี้

ให้คะแนนเท่ากับ +1 หมายถึง แน่ใจว่าถูกต้องสอดคล้องตรงกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนนเท่ากับ 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้อง

ให้คะแนนเท่ากับ -1 หมายถึง ยังไม่ถูกต้อง ไม่สอดคล้อง ไม่ตรงกับวัตถุประสงค์

ข้อที่	ข้อคำถาม	ระดับความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
สภาพปัญหา					
1	ท่านคิดว่าสภาพปัญหา “ความห่างเหินวัด” เป็นปัญหาอย่างไร	/			
2	ท่านคิดสภาพปัญหา “ความเลื่อมล้ำทางสังคม” เป็นปัญหาอย่างไร	/			
3	ท่านคิดว่าสภาพปัญหา “การขาดความสามัคคี” เป็นปัญหาอย่างไร	/			
4	ท่านคิดว่าสภาพปัญหา “ความไม่รู้หลักการของประชาธิปไตย” เป็นปัญหาอย่างไร	/			
5	ท่านคิดว่าสภาพปัญหา “การไม่มีอินเทอร์เน็ต” เป็นปัญหาอย่างไร	/			
6	ท่านคิดว่าสภาพปัญหา “Fake New (ข่าวลวง)” เป็นปัญหาอย่างไร	/			
ความต้องการทางการเมือง					
7	ท่านคิดว่า “การให้ความสนใจต่อข้อมูลข่าวสารทางการเมือง” ดีหรือไม่อย่างไร	/			

ข้อที่	ข้อคำถาม	ระดับความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
8	ท่านคิดว่า “การสนทนาปัญหาทางการเมือง” ดีหรือไม่อย่างไร	/			
9	ท่านคิดว่า “การช่วยรณรงค์หาเสียง” ดีหรือไม่อย่างไร	/			
10	ท่านคิดว่า “การประท้วงรัฐบาล” ดีหรือไม่อย่างไร	/			
11	ท่านคิดว่า “การออกไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง” ดีหรือไม่อย่างไร	/			
12	ท่านคิดว่า “การสนับสนุนทางตรง/ทางอ้อม” ดีหรือไม่อย่างไร	/			
13	ท่านคิดว่า “ประโยชน์ที่จะได้จากการเมืองสมัยใหม่” ดีหรือไม่อย่างไร	/			
การเมืองสมัยใหม่ผ่านสื่อดิจิตอล					
14	ท่านคิดว่า “การแสดงความคิดเห็น” ควรเป็นอย่างไร	/			
15	ท่านคิดว่า “การกดถูกใจ” ควรเป็นอย่างไร	/			
16	ท่านคิดว่า “การแชร์” ควรเป็นอย่างไร	/			
17	ท่านคิดว่า “การโพสต์” ควรเป็นอย่างไร	/			
18	ท่านคิดว่า “การติดแฮชแท็ก” ควรเป็นอย่างไร	/			
สื่อสมัยใหม่ในยุคดิจิตอล					
19	ท่านคิดว่า “YouTube” ดีหรือไม่อย่างไร	/			
20	ท่านคิดว่า “Facebook” ดีหรือไม่อย่างไร	/			
21	ท่านคิดว่า “TikTok” ดีหรือไม่อย่างไร	/			
22	ท่านคิดว่า “Twitter” ดีหรือไม่อย่างไร	/			
23	ท่านคิดว่า “Line” ดีหรือไม่อย่างไร	/			
หลักการทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย					
24	ท่านคิดว่า “อำนาจสูงสุดเป็นของประชาชน” ควรเป็นอย่างไร	/			
25	ท่านคิดว่า “หลักเสรีภาพ” ควรเป็นอย่างไร	/			
26	ท่านคิดว่า “หลักความเสมอภาค” ควรเป็นอย่างไร	/			
27	ท่านคิดว่า “หลักกฎหมาย” ควรเป็นอย่างไร	/			

28	ท่านคิดว่า “หลักเสียงข้างมาก” ควรเป็นอย่างไร	/			
29	ท่านคิดว่า “หลักการแบ่งแยกอำนาจ ตรวจสอบ ถ่วงดุล” ควรเป็นอย่างไร	/			
30	ท่านคิดว่า “หลักสันติวิธี” ควรเป็นอย่างไร	/			
31	ท่านคิดว่า “หลักสาธารณะประโยชน์” ควรเป็นอย่างไร	/			
การพัฒนาการจัดการการเมืองสมัยใหม่					
32	ท่านคิดว่า “การวางแผน” เป็นอย่างไร	/			
33	ท่านคิดว่า “การจัดองค์กร” เป็นอย่างไร	/			
34	ท่านคิดว่า “งานบุคคลากร” เป็นอย่างไร	/			
35	ท่านคิดว่า “การอำนวยการ” เป็นอย่างไร	/			
36	ท่านคิดว่า “การกำกับดูแล” เป็นอย่างไร	/			
37	ท่านคิดว่า “การประสานงาน” เป็นอย่างไร	/			
38	ท่านคิดว่า “การรายงานผล” เป็นอย่างไร	/			
39	ท่านคิดว่า “งบประมาณ” เป็นอย่างไร	/			
40	ท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ในยุคดิจิตอลอย่างไร ในมุมมองของท่าน	/			

ลงชื่อผู้เชี่ยวชาญ

.....

(รศ.ดร.สัญญา เคชประไพ)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๘/ว๐๔๕๘

๓ เมษายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย (IOC)

กราบเรียน พระราชรัตนาลงกรณ์, รศ.ดร. เจ้าคณะจังหวัดหนองคาย เจ้าอาวาสวัดโพธิ์ชัย (พระอารามหลวง)

ด้วย พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง) เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๓๐๑๓๑๑๒๐๐๗ ของหลักสูตรรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ในยุคดิจิทัล" มีความประสงค์จะขอให้ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย (IOC) เพื่อเก็บข้อมูลการเขียนดุษฎีนิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์ จึงกราบเรียนมายังท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย (IOC) ดังกล่าว ให้แก่นักศึกษาเพื่อเก็บข้อมูลเขียนงานดุษฎีนิพนธ์ต่อไป

จึงกราบเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

กราบเรียนด้วยความเคารพ

(พระครูปลัดสุวัฑฒนพรหมจริยคุณ)
รองอธิการบดี
รักษาการแทนคณบดีคณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๖
โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๘๐
ผู้ประสานงาน พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง)
โทร. ๐๙-๓๔๔๕-๗๘๙๘

แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบสัมภาษณ์

เรื่อง การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ในยุคดิจิตอล

คำชี้แจง

ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเกณฑ์การประเมินความสอดคล้อง (Index of consistency : IOC) ของผู้ทรงคุณวุฒิ มีดังนี้

ให้คะแนนเท่ากับ +1 หมายถึง แน่ใจว่าถูกต้องสอดคล้องตรงกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนนเท่ากับ 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้อง

ให้คะแนนเท่ากับ -1 หมายถึง ยังไม่ถูกต้อง ไม่สอดคล้อง ไม่ตรงกับวัตถุประสงค์

ข้อที่	ข้อคำถาม	ระดับความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
สภาพปัญหา					
1	ท่านคิดว่าสภาพปัญหา “ความห่างเหินวัด” เป็นปัญหาอย่างไร	✓			
2	ท่านคิดสภาพปัญหา “ความเลื่อมล้ำทางสังคม” เป็นปัญหาอย่างไร	✓			
3	ท่านคิดว่าสภาพปัญหา “การขาดความสามัคคี” เป็นปัญหาอย่างไร	✓			
4	ท่านคิดว่าสภาพปัญหา “ความไม่รู้หลักการของประชาธิปไตย” เป็นปัญหาอย่างไร	✓			
5	ท่านคิดว่าสภาพปัญหา “การไม่มีอินเทอร์เน็ต” เป็นปัญหาอย่างไร	✓			
6	ท่านคิดว่าสภาพปัญหา “Fake New (ข่าวลวง)” เป็นปัญหาอย่างไร	✓			
ความต้องการทางการเมือง					
7	ท่านคิดว่า “การให้ความสนใจต่อข้อมูลข่าวสารทางการเมือง” ดีหรือไม่อย่างไร	✓			

ข้อที่	ข้อคำถาม	ระดับความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
8	ท่านคิดว่า “การสนทนาปัญหาทางการเมือง” ดีหรือไม่อย่างไร	√			
9	ท่านคิดว่า “การช่วยรณรงค์หาเสียง” ดีหรือไม่อย่างไร	√			
10	ท่านคิดว่า “การประท้วงรัฐบาล” ดีหรือไม่อย่างไร	√			
11	ท่านคิดว่า “การออกไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง” ดีหรือไม่อย่างไร	√			
12	ท่านคิดว่า “การสนับสนุนทางตรง/ทางอ้อม” ดีหรือไม่อย่างไร	√			
13	ท่านคิดว่า “ประโยชน์ที่จะได้จากการเมืองสมัยใหม่” ดีหรือไม่อย่างไร	√			
การเมืองสมัยใหม่ผ่านสื่อดิจิตอล					
14	ท่านคิดว่า “การแสดงความคิดเห็น” ควรเป็นอย่างไร	√			
15	ท่านคิดว่า “การกดถูกใจ” ควรเป็นอย่างไร	√			
16	ท่านคิดว่า “การแชร์” ควรเป็นอย่างไร	√			
17	ท่านคิดว่า “การโพสต์” ควรเป็นอย่างไร	√			
18	ท่านคิดว่า “การติดแฮชแท็ก” ควรเป็นอย่างไร	√			
สื่อสมัยใหม่ในยุคดิจิตอล					
19	ท่านคิดว่า “YouTube” ดีหรือไม่อย่างไร	√			
20	ท่านคิดว่า “Facebook” ดีหรือไม่อย่างไร	√			
21	ท่านคิดว่า “TikTok” ดีหรือไม่อย่างไร	√			
22	ท่านคิดว่า “Twitter” ดีหรือไม่อย่างไร	√			
23	ท่านคิดว่า “Line” ดีหรือไม่อย่างไร	√			
หลักการทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย					
24	ท่านคิดว่า “อำนาจสูงสุดเป็นของประชาชน” ควรเป็นอย่างไร	√			
25	ท่านคิดว่า “หลักเสรีภาพ” ควรเป็นอย่างไร	√			
26	ท่านคิดว่า “หลักความเสมอภาค” ควรเป็นอย่างไร	√			
27	ท่านคิดว่า “หลักกฎหมาย” ควรเป็นอย่างไร	√			

28	ท่านคิดว่า “หลักเสียงข้างมาก” ควรเป็นอย่างไร	✓			
29	ท่านคิดว่า “หลักการแบ่งแยกอำนาจ ตรวจสอบ ถ่วงดุล” ควรเป็นอย่างไร	✓			
30	ท่านคิดว่า “หลักสันติวิธี” ควรเป็นอย่างไร	✓			
31	ท่านคิดว่า “หลักสาธารณะประโยชน์” ควรเป็นอย่างไร	✓			
การพัฒนาการจัดการการเมืองสมัยใหม่					
32	ท่านคิดว่า “การวางแผน” เป็นอย่างไร	✓			
33	ท่านคิดว่า “การจัดองค์กร” เป็นอย่างไร	✓			
34	ท่านคิดว่า “งานบุคคลากร” เป็นอย่างไร	✓			
35	ท่านคิดว่า “การอำนวยการ” เป็นอย่างไร	✓			
36	ท่านคิดว่า “การกำกับดูแล” เป็นอย่างไร	✓			
37	ท่านคิดว่า “การประสานงาน” เป็นอย่างไร	✓			
38	ท่านคิดว่า “การรายงานผล” เป็นอย่างไร	✓			
39	ท่านคิดว่า “งบประมาณ” เป็นอย่างไร	✓			
40	ท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ในยุคดิจิตอลอย่างไร ในมุมมองของท่าน	✓			

ลงชื่อผู้เชี่ยวชาญ

.....

(.....)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๘/ว๐๔๕๘

๓ เมษายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย (IOC)

กราบเรียน พระครูภาวนาธรรมโฆสิต, ดร. เจ้าคณะอำเภอเมืองหนองคาย, รองอธิการบดีมหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย

ด้วย พระนัสชนะ มหามงคโล (ส่างช้าง) เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๓๐๑๓๑๑๑๒๐๐๗ ของหลักสูตรรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ในยุคดิจิทัล” มีความประสงค์จะขอให้ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย (IOC) เพื่อเก็บข้อมูลการเขียนดุษฎีนิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์ จึงกราบเรียนมายังท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย (IOC) ดังกล่าว ให้แก่นักศึกษาเพื่อเก็บข้อมูลเขียนงานดุษฎีนิพนธ์ต่อไป

จึงกราบเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

กราบเรียนด้วยความเคารพ

(พระครูปลัดสุวัฑฒนพรหมจริยคุณ)
รองอธิการบดี
รักษาการแทนคณบดีคณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๖
โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๘๐
ผู้ประสานงาน พระนัสชนะ มหามงคโล (ส่างช้าง)
โทร. ๐๙-๓๔๔๕-๗๘๙๘

แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบสัมภาษณ์

เรื่อง การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ในยุคดิจิตอล

คำชี้แจง

ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเกณฑ์การประเมินความสอดคล้อง (Index of consistency : IOC) ของผู้ทรงคุณวุฒิ มีดังนี้

ให้คะแนนเท่ากับ +1 หมายถึง แน่ใจว่าถูกต้องสอดคล้องตรงกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนนเท่ากับ 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้อง

ให้คะแนนเท่ากับ -1 หมายถึง ยังไม่ถูกต้อง ไม่สอดคล้อง ไม่ตรงกับวัตถุประสงค์

ข้อที่	ข้อคำถาม	ระดับความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
สภาพปัญหา					
1	ท่านคิดว่าสภาพปัญหา “ความห่างเหินวัด” เป็นปัญหาอย่างไร	√			
2	ท่านคิดสภาพปัญหา “ความเลื่อมล้ำทางสังคม” เป็นปัญหาอย่างไร	√			
3	ท่านคิดว่าสภาพปัญหา “การขาดความสามัคคี” เป็นปัญหาอย่างไร	√			
4	ท่านคิดว่าสภาพปัญหา “ความไม่รู้หลักการของประชาธิปไตย” เป็นปัญหาอย่างไร	√			
5	ท่านคิดว่าสภาพปัญหา “การไม่มีอินเทอร์เน็ต” เป็นปัญหาอย่างไร	√			
6	ท่านคิดว่าสภาพปัญหา “Fake New (ข่าวลวง)” เป็นปัญหาอย่างไร	√			
ความต้องการทางการเมือง					
7	ท่านคิดว่า “การให้ความสนใจต่อข้อมูลข่าวสารทางการเมือง” ดีหรือไม่อย่างไร	√			

ข้อที่	ข้อคำถาม	ระดับความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
8	ท่านคิดว่า “การสนทนาปัญหาทางการเมือง” ดีหรือไม่อย่างไร	√			
9	ท่านคิดว่า “การช่วยรณรงค์หาเสียง” ดีหรือไม่อย่างไร	√			
10	ท่านคิดว่า “การประท้วงรัฐบาล” ดีหรือไม่อย่างไร	√			
11	ท่านคิดว่า “การออกไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง” ดีหรือไม่อย่างไร	√			
12	ท่านคิดว่า “การสนับสนุนทางตรง/ทางอ้อม” ดีหรือไม่อย่างไร	√			
13	ท่านคิดว่า “ประโยชน์ที่จะได้จากการเมืองสมัยใหม่” ดีหรือไม่อย่างไร	√			
การเมืองสมัยใหม่ผ่านสื่อดิจิตอล					
14	ท่านคิดว่า “การแสดงความคิดเห็น” ควรเป็นอย่างไร	√			
15	ท่านคิดว่า “การกดถูกใจ” ควรเป็นอย่างไร	√			
16	ท่านคิดว่า “การแชร์” ควรเป็นอย่างไร	√			
17	ท่านคิดว่า “การโพสต์” ควรเป็นอย่างไร	√			
18	ท่านคิดว่า “การติดแฮชแท็ก” ควรเป็นอย่างไร	√			
สื่อสมัยใหม่ในยุคดิจิตอล					
19	ท่านคิดว่า “YouTube” ดีหรือไม่อย่างไร	√			
20	ท่านคิดว่า “Facebook” ดีหรือไม่อย่างไร	√			
21	ท่านคิดว่า “TikTok” ดีหรือไม่อย่างไร	√			
22	ท่านคิดว่า “Twitter” ดีหรือไม่อย่างไร	√			
23	ท่านคิดว่า “Line” ดีหรือไม่อย่างไร	√			
หลักการทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย					
24	ท่านคิดว่า “อำนาจสูงสุดเป็นของประชาชน” ควรเป็นอย่างไร	√			
25	ท่านคิดว่า “หลักเสรีภาพ” ควรเป็นอย่างไร	√			
26	ท่านคิดว่า “หลักความเสมอภาค” ควรเป็นอย่างไร	√			
27	ท่านคิดว่า “หลักกฎหมาย” ควรเป็นอย่างไร	√			

28	ท่านคิดว่า “หลักเสียงข้างมาก” ควรเป็นอย่างไร	✓			
29	ท่านคิดว่า “หลักการแบ่งแยกอำนาจ ตรวจสอบ ถ่วงดุล” ควรเป็นอย่างไร	✓			
30	ท่านคิดว่า “หลักสันติวิธี” ควรเป็นอย่างไร	✓			
31	ท่านคิดว่า “หลักสาธารณะประโยชน์” ควรเป็นอย่างไร	✓			
การพัฒนาการจัดการการเมืองสมัยใหม่					
32	ท่านคิดว่า “การวางแผน” เป็นอย่างไร	✓			
33	ท่านคิดว่า “การจัดองค์กร” เป็นอย่างไร	✓			
34	ท่านคิดว่า “งานบุคคลากร” เป็นอย่างไร	✓			
35	ท่านคิดว่า “การอำนวยการ” เป็นอย่างไร	✓			
36	ท่านคิดว่า “การกำกับดูแล” เป็นอย่างไร	✓			
37	ท่านคิดว่า “การประสานงาน” เป็นอย่างไร	✓			
38	ท่านคิดว่า “การรายงานผล” เป็นอย่างไร	✓			
39	ท่านคิดว่า “งบประมาณ” เป็นอย่างไร	✓			
40	ท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ในยุคดิจิตอลอย่างไร ในมุมมองของท่าน	✓			

ลงชื่อผู้เชี่ยวชาญ

.....

(.....)

ตารางแสดงผลสรุปค่าความสอดคล้องของแบบสัมภาษณ์ (หาค่าเฉลี่ย IOC)
จากการประเมินความสอดคล้องระหว่างชื่อเรื่องการวิจัย วัตถุประสงค์การวิจัย กับรูปแบบและเนื้อหาการวิจัยของผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุรภาพเครื่องมือการวิจัย
เรื่อง การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล

ลำดับที่	ข้อคำถาม	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ						
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	ผลรวม	IOC
1	ท่านคิดว่าสภาพปัญหา “ความห่างเหินวัด” เป็นปัญหาอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
2	ท่านคิดสภาพปัญหา “ความเลื่อมล้ำทางสังคม” เป็นปัญหาอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
3	ท่านคิดว่าสภาพปัญหา “การขาดความสามัคคี” เป็นปัญหาอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
4	ท่านคิดว่าสภาพปัญหา “ความไม่รู้หลักการของประชาธิปไตย” เป็นปัญหาอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
5	ท่านคิดว่าสภาพปัญหา “การไม่มีอินเทอร์เน็ต” เป็นปัญหาอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
6	ท่านคิดว่าสภาพปัญหา “Fake New (ข่าวลวง)” เป็นปัญหาอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
7	ท่านคิดว่า “การให้ความสนใจต่อข้อมูลข่าวสารทางการเมือง” ดีหรือไม่อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
8	ท่านคิดว่า “การสนทนาปัญหาทางการเมือง” ดีหรือไม่อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
9	ท่านคิดว่า “การช่วยรณรงค์หาเสียง” ดีหรือไม่	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00

	อย่างไร							
ลำดับที่	**ข้อคำถาม**	**ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ**						
		คนที่ 1	**คนที่ 2**	**คนที่ 3**	**คนที่ 4**	**คนที่ 5**	**ผลรวม**	**IOC**
10	ท่านคิดว่า “การประท้วงรัฐบาล” ดีหรือไม่อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
11	ท่านคิดว่า “การออกไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง” ดีหรือไม่อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
12	ท่านคิดว่า “การสนับสนุนทางตรง/ทางอ้อม” ดีหรือไม่อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
13	ท่านคิดว่า “ประโยชน์ที่จะได้จากการเมืองสมัยใหม่” ดีหรือไม่อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
14	ท่านคิดว่า “การแสดงความคิดเห็น” ควรเป็นอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
15	ท่านคิดว่า “การกดถูกใจ” ควรเป็นอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
16	ท่านคิดว่า “การแชร์” ควรเป็นอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
17	ท่านคิดว่า “การโพสต์” ควรเป็นอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
18	ท่านคิดว่า “การติดแฮชแท็ก” ควรเป็นอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
19	ท่านคิดว่า “YouTube” ดีหรือไม่อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
20	ท่านคิดว่า “Facebook” ดีหรือไม่อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
21	ท่านคิดว่า “TikTok” ดีหรือไม่อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
22	ท่านคิดว่า “Twitter” ดีหรือไม่อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
23	ท่านคิดว่า “Line” ดีหรือไม่อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00

ลำดับที่	ข้อคำถาม	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ						
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	ผลรวม	IOC
24	ท่านคิดว่า “อำนาจสูงสุดเป็นของประชาชน” ควรเป็นอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
25	ท่านคิดว่า “หลักเสรีภาพ” ควรเป็นอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
26	ท่านคิดว่า “หลักความเสมอภาค” ควรเป็นอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
27	ท่านคิดว่า “หลักกฎหมาย” ควรเป็นอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
28	ท่านคิดว่า “หลักเสียงข้างมาก” ควรเป็นอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
29	ท่านคิดว่า “หลักการแบ่งแยกอำนาจ ตรวจสอบถ่วงดุล” ควรเป็นอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
30	ท่านคิดว่า “หลักสันติวิธี” ควรเป็นอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
31	ท่านคิดว่า “หลักสาธารณะประโยชน์” ควรเป็นอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
32	ท่านคิดว่า “การวางแผน” เป็นอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
33	ท่านคิดว่า “การจัดองค์กร” เป็นอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
34	ท่านคิดว่า “งานบุคคลากร” เป็นอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
35	ท่านคิดว่า “การอำนวยการ” เป็นอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
36	ท่านคิดว่า “การกำกับดูแล” เป็นอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
37	ท่านคิดว่า “การประสานงาน” เป็นอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
38	ท่านคิดว่า “การรายงานผล” เป็นอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00

ลำดับที่	ข้อคำถาม	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ						
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	ผลรวม	IOC
39	ท่านคิดว่า “งบประมาณ” เป็นอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
40	ท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลังบ้าน วัด โรงเรียน ในยุคดิจิตอลอย่างไร ในมุมมองของท่าน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
ผลรวมค่าเฉลี่ย 5/5 = 1.00								1.00

ภาคผนวก ข
เครื่องมือการวิจัย

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
เรื่อง
“การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล”
The development of modern political management with the power of houses, temples and schools in the digital age

.....

คำชี้แจง : แบบสัมภาษณ์ชุดนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษา “การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล” ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าท่านเป็นบุคคลหนึ่งที่มีความรู้และประสบการณ์จึงได้คัดเลือกท่านในการให้สัมภาษณ์ข้อมูล ส่วนความคิดเห็นของท่านจะเป็นประโยชน์ในการศึกษาวิจัย การสร้างองค์ความรู้และเพิ่มขีดความสามารถเพื่อได้แนวทางการพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัลต่อไป

สำหรับคำถามการวิจัยประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับ “การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล”

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่านที่กรุณาสละเวลาในการให้สัมภาษณ์นี้เป็นอย่างสูง

พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง)

นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้ข้อมูลหลัก

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ : .....

อายุ/การศึกษา : .....

ตำแหน่ง : .....

ประสบการณ์การทำงาน.....

วันเดือนปีที่สัมภาษณ์ :.....

สถานที่ และเวลา :.....

ตอนที่ 2 : คำถามเกี่ยวกับ “การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล” ประกอบด้วย 3 ประการ ดังต่อไปนี้

1. ท่านคิดว่า “สภาพปัญหา” ของการพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัล ตามหัวข้อย่อยด้านล่างนี้เป็นอย่างไร?

1.1 ท่านคิดว่าสภาพปัญหา “ความห่างเหินวัด” เป็นปัญหาอย่างไร

.....

.....

1.2 ท่านคิดว่าสภาพปัญหา “ความเลื่อมล้ำทางสังคม” เป็นปัญหาอย่างไร

.....

.....

1.3 ท่านคิดว่าสภาพปัญหา “การขาดความสามัคคี” เป็นปัญหาอย่างไร

.....

.....

1.4 ท่านคิดว่าสภาพปัญหา “ความไม่รู้หลักการของประชาธิปไตย” เป็นปัญหาอย่างไร

.....

.....

1.5 ท่านคิดว่าสภาพปัญหา “การไม่มีอินเทอร์เน็ต” เป็นปัญหาอย่างไร

.....

.....

1.6 ท่านคิดว่าสภาพปัญหา “Fake New (ข่าวลวง)” เป็นปัญหาอย่างไร

.....

.....

2. ท่านคิดว่า “ความต้องการทางการเมือง” จากประสบการณ์ของท่าน ท่านคิดว่าดีหรือไม่อย่างไร ตามหัวข้อย่อยด้านล่าง

2.1 ท่านคิดว่า “การให้ความสนใจต่อข้อมูลข่าวสารทางการเมือง” ดีหรือไม่อย่างไร

.....

.....

2.2 ท่านคิดว่า “การสนทนาปัญหาทางการเมือง” ดีหรือไม่อย่างไร

.....

.....

2.3 ท่านคิดว่า “การช่วยรณรงค์หาเสียง” ดีหรือไม่อย่างไร

.....

.....

2.4 ท่านคิดว่า “การประท้วงรัฐบาล” ดีหรือไม่อย่างไร

.....

.....

2.5 ท่านคิดว่า “การออกไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง” ดีหรือไม่อย่างไร

.....

.....

2.6 ท่านคิดว่า “การสนับสนุนทางตรง/ทางอ้อม” ดีหรือไม่อย่างไร

.....

.....

2.7 ท่านคิดว่า “ประโยชน์ที่จะได้จากการเมืองสมัยใหม่” ดีหรือไม่อย่างไร

.....

.....

3. ท่านคิดว่า “การเมืองสมัยใหม่ผ่านสื่อดิจิทัล” ในมุมมองของท่าน ควรเป็นอย่างไร ตามหัวข้อย่อยด้านล่าง

3.1 ท่านคิดว่า “การแสดงความคิดเห็น” ควรเป็นอย่างไร

.....

.....

3.2 ท่านคิดว่า “การกดถูกใจ” ควรเป็นอย่างไร

.....

.....

3.3 ท่านคิดว่า “การแชร์” ควรเป็นอย่างไร

.....

.....

3.4 ท่านคิดว่า “การโพสต์” ควรเป็นอย่างไร

.....

.....

3.5 ท่านคิดว่า “การติดแฮชแท็ก” ควรเป็นอย่างไร

.....

.....

4. ท่านคิดว่า “สื่อสมัยใหม่ในยุคดิจิทัล” ในมุมมองของท่าน ดีหรือไม่อย่างไร ตามหัวข้อย่อยด้านล่าง

4.1 ท่านคิดว่า “YouTube” ดีหรือไม่อย่างไร

.....

.....

4.2 ท่านคิดว่า “Facebook” ดีหรือไม่อย่างไร

.....

.....

4.3 ท่านคิดว่า “TikTok” ดีหรือไม่อย่างไร

.....

.....

4.4 ท่านคิดว่า “Twitter” ดีหรือไม่อย่างไร

.....

.....

4.5 ท่านคิดว่า “Line” ดีหรือไม่อย่างไร

.....

.....

5. ท่านคิดว่า “หลักการทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย” ในมุมมองของท่าน ควรเป็นอย่างไร ตามหัวข้อย่อยด้านล่าง

5.1 ท่านคิดว่า “อำนาจสูงสุดเป็นของประชาชน” ควรเป็นอย่างไร

.....

.....

5.2 ท่านคิดว่า “หลักเสรีภาพ” ควรเป็นอย่างไร

.....

.....

5.3 ท่านคิดว่า “หลักความเสมอภาค” ควรเป็นอย่างไร

.....

.....

5.4 ท่านคิดว่า “หลักกฎหมาย” ควรเป็นอย่างไร

.....

.....

5.5 ท่านคิดว่า “หลักเสียงข้างมาก” ควรเป็นอย่างไร

.....

.....

5.6 ท่านคิดว่า “หลักการแบ่งแยกอำนาจ ตรวจสอบ ถ่วงดุล” ควรเป็นอย่างไร

.....

.....

5.7 ท่านคิดว่า “หลักสันติวิธี” ควรเป็นอย่างไร

.....

.....

5.8 ท่านคิดว่า “หลักสาธารณะประโยชน์” ควรเป็นอย่างไร

.....

.....

6. ท่านคิดว่า “การพัฒนาการจัดการการเมืองสมัยใหม่” ในมุมมองของท่าน เป็นอย่างไร ตามหัวข้อย่อยด้านล่าง

6.1 ท่านคิดว่า “การวางแผน” เป็นอย่างไร

.....

.....

6.2 ท่านคิดว่า “การจัดองค์กร” เป็นอย่างไร

.....

.....

6.3 ท่านคิดว่า “งานบุคคลากร” เป็นอย่างไร

.....

.....

6.4 ท่านคิดว่า “การอำนวยการ” เป็นอย่างไร

.....

.....

6.5 ท่านคิดว่า “การกำกับดูแล” เป็นอย่างไร

.....

.....

6.6 ท่านคิดว่า “การประสานงาน” เป็นอย่างไร

.....

.....

6.7 ท่านคิดว่า “การรายงานผล” เป็นอย่างไร

.....

.....

6.8 ท่านคิดว่า “งบประมาณ” เป็นอย่างไร

.....

.....

ตอนที่ 3 ท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด และโรงเรียน ในยุคดิจิทัลอย่างไร ในมุมมองของท่าน

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค
กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน คณะสังคมศาสตร์ (บัณฑิตศึกษา) โทร. ๑๑๕๖

ที่ อว ๗๙๐๔/ว๑๒๗๐ **วันที่** ๑๙ กันยายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์

เรียน พระมหาวิเชียร ธมฺมวชิโร, ดร. รองอธิการบดี วิทยาเขยศรีล้านช้าง

ด้วย พระนัสชนะ มหามงฺคโล (สางข้าง) เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๓๐๑๓๑๑๑๒๐๐๗ นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ในยุคดิจิตอล (The development of modern political management with the power of houses, temples and schools in the digital age) มีความประสงค์เข้าสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิสำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนงานดุษฎีนิพนธ์

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะสังคมศาสตร์ จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์สำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนดุษฎีนิพนธ์ของนักศึกษาให้สมบูรณ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์

(พระมหาสุรไกร ชินพุทธิสิริ)
คณบดีคณะสังคมศาสตร์

มหามกุฏราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๘/ว๑๒๗๐

๑๙ กันยายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์
เรียน พระศรีวชิรโมลี รองเจ้าคณะจังหวัดหนองคาย, เจ้าอาวาสวัดชัยพร
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ ๑ ชุด

ด้วย พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง) เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๓๐๑๓๑๑๑๒๐๐๗ นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ในยุคดิจิตอล (The development of modern political management with the power of houses, temples and schools in the digital age.)” มีความประสงค์เข้าสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิสำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนงานดุษฎีนิพนธ์

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะสังคมศาสตร์ จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์สำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนดุษฎีนิพนธ์ของนักศึกษาให้สมบูรณ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

เรียนมาด้วยความนับถือ

(พระมหาสุรไกร ชินพุทธิสิริ)
คณบดีคณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๖
โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๘๐
ผู้ประสานงาน พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง)
โทร. ๐๙-๓๔๔๕-๗๘๙๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๘/ว๑๒๗๐

๑๙ กันยายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์

เรียน พระปริยัติวิชิรโมลี, ดร. เจ้าอาวาสวัดพระยายัง เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ ๑ ชุด

ด้วย พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง) เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๓๐๑๓๑๑๑๒๐๐๗ นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ในยุคดิจิตอล (The development of modern political management with the power of houses, temples and schools in the digital age.)” มีความประสงค์เข้าสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิสำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนงานดุษฎีนิพนธ์

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะสังคมศาสตร์ จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์สำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนดุษฎีนิพนธ์ของนักศึกษาให้สมบูรณ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

เรียนมาด้วยความนับถือ

(พระมหาสุรไกร ชินพุทธิสิริ)
คณบดีคณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๖
โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๘๐
ผู้ประสานงาน พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง)
โทร. ๐๙-๓๔๔๕-๗๘๙๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๘/ว๑๒๗๐

๑๙ กันยายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์
เรียน พระศรีญาณวงศ์, ดร. รองเจ้าคณะจังหวัดหนองคาย, เจ้าอาวาสวัดศรีชมภูองค์ตื้อ
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ ๑ ชุด

ด้วย พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง) เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๓๐๑๓๑๑๑๒๐๐๗ นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ในยุคดิจิตอล (The development of modern political management with the power of houses, temples and schools in the digital age.)” มีความประสงค์เข้าสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิสำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนงานดุษฎีนิพนธ์

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะสังคมศาสตร์ จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์สำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนดุษฎีนิพนธ์ของนักศึกษาให้สมบูรณ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

เรียนมาด้วยความนับถือ

(พระมหาสุรไกร ชินพุทธิสิริ)
คณบดีคณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๖
โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๘๐
ผู้ประสานงาน พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง)
โทร. ๐๙-๓๔๔๕-๗๘๙๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๘/ว๑๒๗๐

๑๙ กันยายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์
เรียน พระครูปริยัติเจติยคุณ เจ้าคณะอำเภอท่าลี, ผู้จัดการโรงเรียนลาดปู่ทรงธรรมวิทยา
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ ๑ ชุด

ด้วย พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง) เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๓๐๑๓๑๑๑๒๐๐๗ นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ในยุคดิจิตอล (The development of modern political management with the power of houses, temples and schools in the digital age.)” มีความประสงค์เข้าสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิสำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนงานดุษฎีนิพนธ์

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะสังคมศาสตร์ จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์สำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนดุษฎีนิพนธ์ของนักศึกษาให้สมบูรณ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

เรียนมาด้วยความนับถือ

(พระมหาสุรไกร ชินพุทธิสิริ)
คณบดีคณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๖
โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๘๐
ผู้ประสานงาน พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง)
โทร. ๐๙-๓๔๔๕-๗๘๙๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๘/ว๑๒๗๐

๑๙ กันยายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์

เรียน พระครูสุตรัตนาภรณ์ รองเจ้าคณะอำเภอเมืองหนองคาย, เจ้าอาวาสวัดจอมมณี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ ๑ ชุด

ด้วย พระนัสชนะ มหามงคโล (ส่างช้าง) เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๓๐๑๓๑๑๑๒๐๐๗ นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ในยุคดิจิตอล (The development of modern political management with the power of houses, temples and schools in the digital age.)” มีความประสงค์เข้าสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิสำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนงานดุษฎีนิพนธ์

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะสังคมศาสตร์ จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์สำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนดุษฎีนิพนธ์ของนักศึกษาให้สมบูรณ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

เรียนมาด้วยความนับถือ

(พระมหาสุรไกร ชินพุทธิสิริ)
คณบดีคณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๖
โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๘๐
ผู้ประสานงาน พระนัสชนะ มหามงคโล (ส่างช้าง)
โทร. ๐๙-๓๔๔๕-๗๘๙๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๘/ว๑๒๗๐

๑๙ กันยายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์

เรียน พระครูภาวนาเจติยาภิบาล ที่ปรึกษาเจ้าคณะจังหวัดหนองคาย, เจ้าคณะตำบลพระธาตุบังพวน เขต ๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ ๑ ชุด

ด้วย พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง) เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๓๐๑๓๑๑๑๒๐๐๗ นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ในยุคดิจิตอล (The development of modern political management with the power of houses, temples and schools in the digital age.)” มีความประสงค์เข้าสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิสำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนงานดุษฎีนิพนธ์

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะสังคมศาสตร์ จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์สำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนดุษฎีนิพนธ์ของนักศึกษาให้สมบูรณ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

เรียนมาด้วยความนับถือ

(พระมหาสุรไกร ชินพุทธิสิริ)
คณบดีคณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๖
โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๘๐
ผู้ประสานงาน พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง)
โทร. ๐๙-๓๔๔๕-๗๘๙๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๘/ว๑๒๗๐

๑๙ กันยายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์
เรียน พระครูปริยัติสุวรรณวัฒน์, ดร. เจ้าอาวาสวัดจำปาทอง อ.ท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ ๑ ชุด

ด้วย พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง) เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๓๐๑๓๑๑๑๒๐๐๗ นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ในยุคดิจิตอล (The development of modern political management with the power of houses, temples and schools in the digital age.)” มีความประสงค์เข้าสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิสำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนงานดุษฎีนิพนธ์

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะสังคมศาสตร์ จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์สำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนดุษฎีนิพนธ์ของนักศึกษาให้สมบูรณ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

เรียนมาด้วยความนับถือ

(พระมหาสุรไกร ชินพุทธิสิริ)
คณบดีคณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๖
โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๘๐
ผู้ประสานงาน พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง)
โทร. ๐๙-๓๔๔๕-๗๘๙๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๘/ว๑๒๗๐

๑๙ กันยายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์
เรียน พระนิทัศน์ วงศ์วังเพิ่ม, ดร. นักวิชาการอิสระทางด้านรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ ๑ ชุด

ด้วย พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง) เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๓๐๑๓๑๑๑๒๐๐๗ นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ในยุคดิจิตอล (The development of modern political management with the power of houses, temples and schools in the digital age.)” มีความประสงค์เข้าสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิสำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนงานดุษฎีนิพนธ์

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะสังคมศาสตร์ จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์สำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนดุษฎีนิพนธ์ของนักศึกษาให้สมบูรณ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

เรียนมาด้วยความนับถือ

(พระมหาสุรไกร ชินพุทธิสิริ)
คณบดีคณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๖
โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๘๐
ผู้ประสานงาน พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง)
โทร. ๐๙-๓๔๔๕-๗๘๙๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๘/ว๑๒๗๐

๑๙ กันยายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์

เจริญพร รศ.ดร.ภาสกร ดอกจันทร์ อาจารย์ประจำหลักสูตร คณะสังคมศาสตร์และการพัฒนาท้องถิ่น
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ ๑ ชุด

ด้วย พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง) เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๓๐๑๓๑๑๑๒๐๐๗ นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ในยุคดิจิตอล (The development of modern political management with the power of houses, temples and schools in the digital age.)” มีความประสงค์เข้าสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิสำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนงานดุษฎีนิพนธ์

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะสังคมศาสตร์ จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์สำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนดุษฎีนิพนธ์ของนักศึกษาให้สมบูรณ์ต่อไป

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอเจริญพร

(พระมหาสุรไกร ชินพุทฺธิสิริ)
คณบดีคณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๖
โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๘๐
ผู้ประสานงาน พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง)
โทร. ๐๙-๓๔๔๕-๗๘๙๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๘/ว๑๒๗๐

๑๙ กันยายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์

เจริญพร ผศ.ปวีณา เที่ยงพรม กลุ่มวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ ๑ ชุด

ด้วย พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง) เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๓๐๑๓๑๑๑๒๐๐๗ นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ในยุคดิจิตอล (The development of modern political management with the power of houses, temples and schools in the digital age.)” มีความประสงค์เข้าสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิสำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนงานดุษฎีนิพนธ์

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะสังคมศาสตร์ จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์สำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนดุษฎีนิพนธ์ของนักศึกษาให้สมบูรณ์ต่อไป

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอเจริญพร

(พระมหาสุรไกร ชินพุทฺธิสิริ)
คณบดีคณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๖
โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๘๐
ผู้ประสานงาน พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง)
โทร. ๐๙-๓๔๔๕-๗๘๙๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๘/ว๑๒๗๐

๑๙ กันยายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์

เจริญพร ผศ.ดร.พิเศษ ชัยดิเรก อาจารย์ประจำหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ ๑ ชุด

ด้วย พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง) เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๓๐๑๓๑๑๑๒๐๐๗ นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ในยุคดิจิตอล (The development of modern political management with the power of houses, temples and schools in the digital age.)” มีความประสงค์เข้าสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิสำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนงานดุษฎีนิพนธ์

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะสังคมศาสตร์ จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์สำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนดุษฎีนิพนธ์ของนักศึกษาให้สมบูรณ์ต่อไป

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอเจริญพร

(พระมหาสุรไกร ชินพุทธิสิริ)
คณบดีคณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๖
โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๘๐
ผู้ประสานงาน พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง)
โทร. ๐๙-๓๔๔๕-๗๘๙๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๘/ว๑๒๗๐

๑๙ กันยายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์

เจริญพร ผศ.อัญชลี เอกภักดีวัฒนกุล อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ ๑ ชุด

ด้วย พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง) เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๓๐๑๓๑๑๑๒๐๐๗ นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ในยุคดิจิตอล (The development of modern political management with the power of houses, temples and schools in the digital age.)” มีความประสงค์เข้าสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิสำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนงานดุษฎีนิพนธ์

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะสังคมศาสตร์ จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์สำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนดุษฎีนิพนธ์ของนักศึกษาให้สมบูรณ์ต่อไป

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอเจริญพร

(พระมหาสุรไกร ชินพุทฺธิสิริ)
คณบดีคณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๖
โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๘๐
ผู้ประสานงาน พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง)
โทร. ๐๙-๓๔๔๕-๗๘๙๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๘/ว๑๒๗๐

๑๙ กันยายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์

เจริญพร ผศ.ดร.ธีทัต ตรีศิริโชติ อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ ๑ ชุด

ด้วย พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง) เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๓๐๑๓๑๑๑๒๐๐๗ นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ในยุคดิจิตอล (The development of modern political management with the power of houses, temples and schools in the digital age.)” มีความประสงค์เข้าสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิสำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนงานดุษฎีนิพนธ์

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะสังคมศาสตร์ จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์สำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนดุษฎีนิพนธ์ของนักศึกษาให้สมบูรณ์ต่อไป

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอเจริญพร

(พระมหาสุรไกร ชินพุทฺธิสิริ)
คณบดีคณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๖
โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๘๐
ผู้ประสานงาน พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง)
โทร. ๐๙-๓๔๔๕-๗๘๙๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๘/ว๑๒๗๐

๑๙ กันยายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์

เจริญพร ดร.จงดี เพชรสังคูณ ผู้อำนวยการโรงเรียนเพชรสุวรรณวิเทศศาสตร์ จังหวัดหนองบัวลำภู

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ ๑ ชุด

ด้วย พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง) เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๓๐๑๓๑๑๑๒๐๐๗ นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ในยุคดิจิตอล (The development of modern political management with the power of houses, temples and schools in the digital age.)” มีความประสงค์เข้าสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิสำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนงานดุษฎีนิพนธ์

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะสังคมศาสตร์ จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์สำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนดุษฎีนิพนธ์ของนักศึกษาให้สมบูรณ์ต่อไป

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอเจริญพร

(พระมหาสุรไกร ชินพุทธิสิริ)
คณบดีคณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๖
โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๘๐
ผู้ประสานงาน พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง)
โทร. ๐๙-๓๔๔๕-๗๘๙๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๘/ว๑๒๗๐

๑๙ กันยายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์

เจริญพร นายจตุพร พรหมพันธุ์ คณะหลอมรวมประชาชน, อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร, ประธาน นปช.

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ ๑ ชุด

ด้วย พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง) เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๓๐๑๓๑๑๑๒๐๐๗ นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ในยุคดิจิตอล (The development of modern political management with the power of houses, temples and schools in the digital age.)” มีความประสงค์เข้าสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิสำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนงานดุษฎีนิพนธ์

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะสังคมศาสตร์ จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์สำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนดุษฎีนิพนธ์ของนักศึกษาให้สมบูรณ์ต่อไป

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอเจริญพร

(พระมหาสุรไกร ชินพุทธิสิริ)
คณบดีคณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๖
โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๘๐
ผู้ประสานงาน พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง)
โทร. ๐๙-๓๔๔๕-๗๘๙๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๘/ว๑๒๗๐

๑๙ กันยายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์

เจริญพร นางสาวอภิชญา ฤๅชัย เลขานุการหลักสูตรรัฐศาสตร์บัณฑิต, อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตร์บัณฑิต

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์เพชรบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ ๑ ชุด

ด้วย พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง) เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๓๐๑๓๑๑๑๒๐๐๗ นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ในยุคดิจิตอล (The development of modern political management with the power of houses, temples and schools in the digital age.)” มีความประสงค์เข้าสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิสำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนงานดุษฎีนิพนธ์

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะสังคมศาสตร์ จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์สำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนดุษฎีนิพนธ์ของนักศึกษาให้สมบูรณ์ต่อไป

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอเจริญพร

(พระมหาสุรไกร ชินพุทฺธิสิริ)
คณบดีคณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๖
โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๘๐
ผู้ประสานงาน พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง)
โทร. ๐๙-๓๔๔๕-๗๘๙๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๘/ว๑๒๗๐

๑๙ กันยายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์

เจริญพร อาจารย์กชกร หวังเติมกลาง อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล จังหวัดนครราชสีมา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ ๑ ชุด

ด้วย พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง) เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๓๐๑๓๑๑๑๒๐๐๗ นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ในยุคดิจิตอล (The development of modern political management with the power of houses, temples and schools in the digital age.)” มีความประสงค์เข้าสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิสำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนงานดุษฎีนิพนธ์

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะสังคมศาสตร์ จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์สำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนดุษฎีนิพนธ์ของนักศึกษาให้สมบูรณ์ต่อไป

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอเจริญพร

(พระมหาสุรไกร ชินพุทธิสิริ)
คณบดีคณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๖
โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๘๐
ผู้ประสานงาน พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง)
โทร. ๐๙-๓๔๔๕-๗๘๙๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๘/ว๑๒๗๐

๑๙ กันยายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์

เจริญพร คุณสนธิญาณ ชื่นฤทัยในธรรม นักธุรกิจด้านสื่อ,นักเคลื่อนไหวทางการเมือง,ผู้บริหารTV TOP News

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ ๑ ชุด

ด้วย พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง) เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๓๐๑๓๑๑๑๒๐๐๗ นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ในยุคดิจิตอล (The development of modern political management with the power of houses, temples and schools in the digital age.)” มีความประสงค์เข้าสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิสำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนงานดุษฎีนิพนธ์

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะสังคมศาสตร์ จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์สำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนดุษฎีนิพนธ์ของนักศึกษาให้สมบูรณ์ต่อไป

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอเจริญพร

(พระมหาสุรไกร ชินพุทธิสิริ)
คณบดีคณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๖
โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๘๐
ผู้ประสานงาน พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง)
โทร. ๐๙-๓๔๔๕-๗๘๙๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๘/ว๑๒๗๐

๑๙ กันยายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์
เจริญพร คุณลลิตา สมใจนึก ผู้พิพากษาศาลจังหวัดสุรินทร์
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ ๑ ชุด

ด้วย พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง) เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๓๐๑๓๑๑๑๒๐๐๗ นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ในยุคดิจิตอล (The development of modern political management with the power of houses, temples and schools in the digital age.)” มีความประสงค์เข้าสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิสำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนงานดุษฎีนิพนธ์

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะสังคมศาสตร์ จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์สำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนดุษฎีนิพนธ์ของนักศึกษาให้สมบูรณ์ต่อไป

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอเจริญพร

(พระมหาสุรไกร ชินพุทธิสิริ)
คณบดีคณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๖
โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๘๐
ผู้ประสานงาน พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง)
โทร. ๐๙-๓๔๔๕-๗๘๙๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๘/ว๑๒๗๐

๑๙ กันยายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์
เจริญพร คุณพิมพรรณ โพธินักขา ผู้กระจายข่าวสารในชุมชน, พยาบาลชำนาญการ
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ ๑ ชุด

ด้วย พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง) เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๓๐๑๓๑๑๑๒๐๐๗ นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ในยุคดิจิตอล (The development of modern political management with the power of houses, temples and schools in the digital age.)” มีความประสงค์เข้าสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิสำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนงานดุษฎีนิพนธ์

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะสังคมศาสตร์ จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์สำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนดุษฎีนิพนธ์ของนักศึกษาให้สมบูรณ์ต่อไป

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอเจริญพร

(พระมหาสุรไกร ชินพุทธิสิริ)
คณบดีคณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๖
โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๘๐
ผู้ประสานงาน พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง)
โทร. ๐๙-๓๔๔๕-๗๘๙๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๘/ว๑๒๗๐

๑๙ กันยายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์

เจริญพร คุณปิยะชนก ลิมปะพันธ์ รองผู้บังคับการวชิราวุธวิทยาลัย เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ ๑ ชุด

ด้วย พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง) เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๓๐๑๓๑๑๑๒๐๐๗ นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ในยุคดิจิตอล (The development of modern political management with the power of houses, temples and schools in the digital age.)” มีความประสงค์เข้าสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิสำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนงานดุษฎีนิพนธ์

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะสังคมศาสตร์ จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์สำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนดุษฎีนิพนธ์ของนักศึกษาให้สมบูรณ์ต่อไป

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอเจริญพร

(พระมหาสุรไกร ชินพุทธิสิริ)
คณบดีคณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๖
โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๘๐
ผู้ประสานงาน พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง)
โทร. ๐๙-๓๔๔๕-๗๘๙๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๘/ว๑๒๗๐

๑๙ กันยายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์
เจริญพร คุณไทกร พลสุวรรณ นักจัดกิจกรรมทางการเมือง
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ ๑ ชุด

ด้วย พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง) เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๓๐๑๓๑๑๑๒๐๐๗ นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ในยุคดิจิตอล (The development of modern political management with the power of houses, temples and schools in the digital age.)” มีความประสงค์เข้าสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิสำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนงานดุษฎีนิพนธ์

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะสังคมศาสตร์ จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์สำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนดุษฎีนิพนธ์ของนักศึกษาให้สมบูรณ์ต่อไป

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอเจริญพร

(พระมหาสุรไกร ชินพุทธิสิริ)
คณบดีคณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๖
โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๘๐
ผู้ประสานงาน พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง)
โทร. ๐๙-๓๔๔๕-๗๘๙๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๘/ว๑๒๗๐

๑๙ กันยายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์

เจริญพร นางนพรัตน์ กลางประดิษฐ หัวหน้าสำนักปลัด อบต.บ้านฝาง อ.สระใคร จังหวัดหนองคาย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ ๑ ชุด

ด้วย พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง) เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๓๐๑๓๑๑๑๒๐๐๗ นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ในยุคดิจิตอล (The development of modern political management with the power of houses, temples and schools in the digital age.)” มีความประสงค์เข้าสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิสำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนงานดุษฎีนิพนธ์

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะสังคมศาสตร์ จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์สำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนดุษฎีนิพนธ์ของนักศึกษาให้สมบูรณ์ต่อไป

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอเจริญพร

(พระมหาสุรไกร ชินพุทฺธิสิริ)
คณบดีคณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๖
โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๘๐
ผู้ประสานงาน พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง)
โทร. ๐๙-๓๔๔๕-๗๘๙๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๘/ว๑๒๗๐

๑๙ กันยายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์

เจริญพร นางสาววิไลวรรณ สิงห์คำ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ,
องค์การบริหารส่วนตำบลวัดหลวง อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ ๑ ชุด

ด้วย พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง) เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๓๐๑๓๑๑๑๒๐๐๗ นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ในยุคดิจิตอล (The development of modern political management with the power of houses, temples and schools in the digital age.)” มีความประสงค์เข้าสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิสำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนงานดุษฎีนิพนธ์

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะสังคมศาสตร์ จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์สำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนดุษฎีนิพนธ์ของนักศึกษาให้สมบูรณ์ต่อไป

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอเจริญพร

(พระมหาสุรไกร ชินพุทฺธิสิริ)
คณบดีคณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๖
โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๘๐
ผู้ประสานงาน พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง)
โทร. ๐๙-๓๔๔๕-๗๘๙๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๘/ว๑๒๗๐

๑๙ กันยายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์
เจริญพร นายโกสน อำพานนท์ ประธานชุมชนบ้านจอมมณี จังหวัดหนองคาย
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ ๑ ชุด

ด้วย พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง) เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๓๐๑๓๑๑๑๒๐๐๗ นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ในยุคดิจิตอล (The development of modern political management with the power of houses, temples and schools in the digital age.)” มีความประสงค์เข้าสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิสำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนงานดุษฎีนิพนธ์

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะสังคมศาสตร์ จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์สำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนดุษฎีนิพนธ์ของนักศึกษาให้สมบูรณ์ต่อไป

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอเจริญพร

(พระมหาสุรไกร ชินพุทธิสิริ)
คณบดีคณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๖
โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๘๐
ผู้ประสานงาน พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง)
โทร. ๐๙-๓๔๔๕-๗๘๙๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๘/ว๑๔๓๖

๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์

เจริญพร ร้อยเอก ธรรมนัส พรหมเผ่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์, พรรคพลังประชารัฐ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ ๑ ชุด

ด้วย พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง) เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๓๐๑๓๑๑๑๒๐๐๗ นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ในยุคดิจิตอล (The development of modern political management with the power of houses, temples and schools in the digital age.)” มีความประสงค์เข้าสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิสำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนงานดุษฎีนิพนธ์

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะสังคมศาสตร์ จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์สำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนดุษฎีนิพนธ์ของนักศึกษาให้สมบูรณ์ต่อไป

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์

ขอเจริญพร

(พระมหาสุรไกร ชินพุทธิสิริ)
คณบดีคณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๖
โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๘๐
ผู้ประสานงาน พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง)
โทร. ๐๙-๓๔๔๕-๗๘๙๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๘/ว๑๔๓๖

๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์

เจริญพร นายสรชัด สุจิตต์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดสุพรรณบุรี เขต ๑, พรรคชาติไทยพัฒนา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ ๑ ชุด

ด้วย พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง) เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๓๐๑๓๑๑๒๐๐๗ นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ในยุคดิจิตอล (The development of modern political management with the power of houses, temples and schools in the digital age.)” มีความประสงค์เข้าสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิสำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนงานดุษฎีนิพนธ์

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะสังคมศาสตร์ จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์สำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนดุษฎีนิพนธ์ของนักศึกษาให้สมบูรณ์ต่อไป

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์

ขอเจริญพร

(พระมหาสุรไกร ชินพุทธิสิริ)
คณบดีคณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๖
โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๘๐
ผู้ประสานงาน พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง)
โทร. ๐๙-๓๔๔๕-๗๘๙๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๘/ว๑๔๓๖

๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์

เจริญพร นางสาวรภัสสรณ์ นิยะโมสถ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดลำปาง เขต ๔, พรรคก้าวไกล

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ ๑ ชุด

ด้วย พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง) เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๓๐๑๓๑๑๑๒๐๐๗ นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ในยุคดิจิตอล (The development of modern political management with the power of houses, temples and schools in the digital age.)” มีความประสงค์เข้าสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิสำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนงานดุษฎีนิพนธ์

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะสังคมศาสตร์ จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์สำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนดุษฎีนิพนธ์ของนักศึกษาให้สมบูรณ์ต่อไป

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์

ขอเจริญพร

(พระมหาสุรไกร ชินพุทธิสิริ)
คณบดีคณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๖
โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๘๐
ผู้ประสานงาน พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง)
โทร. ๐๙-๓๔๔๕-๗๘๙๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๘/ว๑๔๓๖

๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์

เจริญพร นายประเสริฐ จันทรรวงทอง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม,
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อพรรคเพื่อไทย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ ๑ ชุด

ด้วย พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง) เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๓๐๑๓๑๑๒๐๐๗ นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ในยุคดิจิตอล (The development of modern political management with the power of houses, temples and schools in the digital age.)” มีความประสงค์เข้าสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิสำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนงานดุษฎีนิพนธ์

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะสังคมศาสตร์ จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์สำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนดุษฎีนิพนธ์ของนักศึกษาให้สมบูรณ์ต่อไป

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์

ขอเจริญพร

(พระมหาสุรไกร ชินพุทฺธิสิริ)
คณบดีคณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

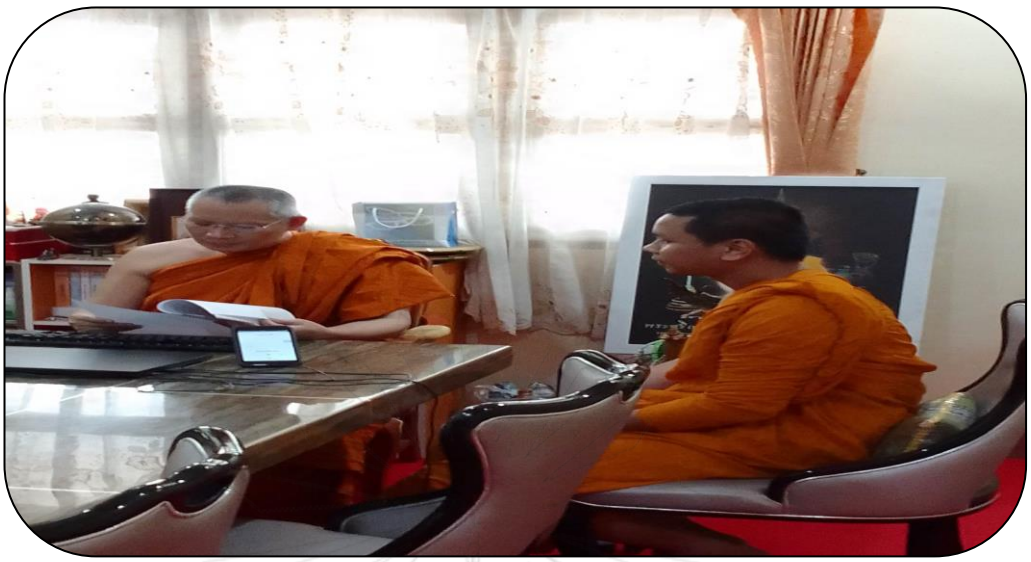
สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๖
โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๘๐
ผู้ประสานงาน พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง)
โทร. ๐๙-๓๔๔๕-๗๘๙๘

ภาคผนวก ง
ประมวลภาพถ่ายผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์เชิงลึก

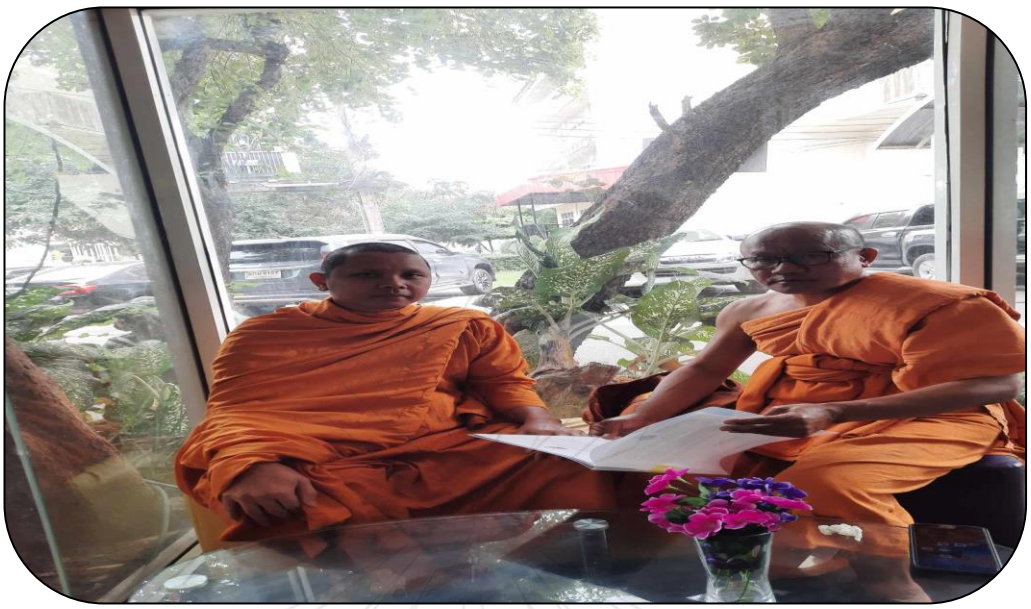
1. พระมหาวิเชียร ธมฺมวชิโร, ดร.
รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จังหวัดเลย
อาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัย หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสน์ศึกษา

2. พระศรีญาณวงศ์, ดร.
รองเจ้าคณะจังหวัดหนองคาย, เจ้าอาวาสวัดศรีชมภูองค์ตื้อ

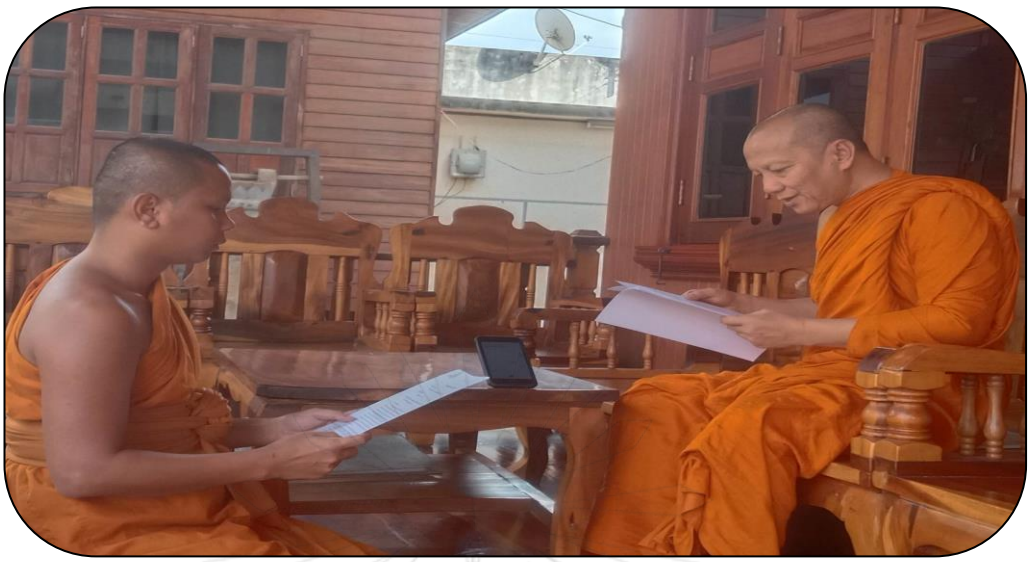
3. พระครูปริยัติเจติยคุณ
รองเจ้าคณะอำเภอท่าลี, ผู้จัดการโรงเรียนลาดปู่ทรงธรรมวิทยา

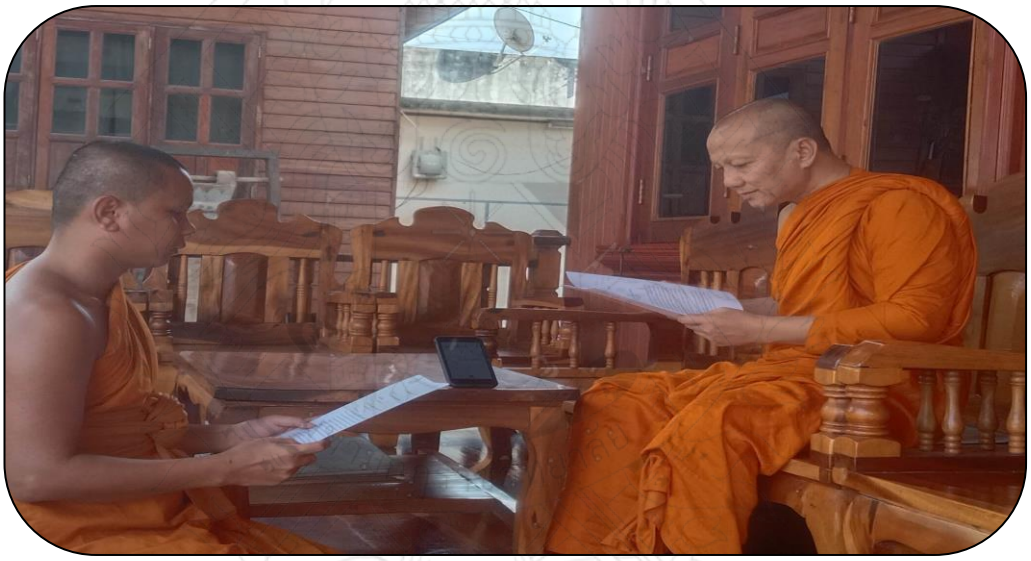

4. พระศรีวชิรโมลี
รองเจ้าคณะจังหวัดหนองคาย, เจ้าอาวาสวัดชัยพร อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

5. พระครูสุตรัตนาภรณ์
รองเจ้าคณะอำเภอเมืองหนองคาย, เจ้าอาวาสวัดจอมมณี อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

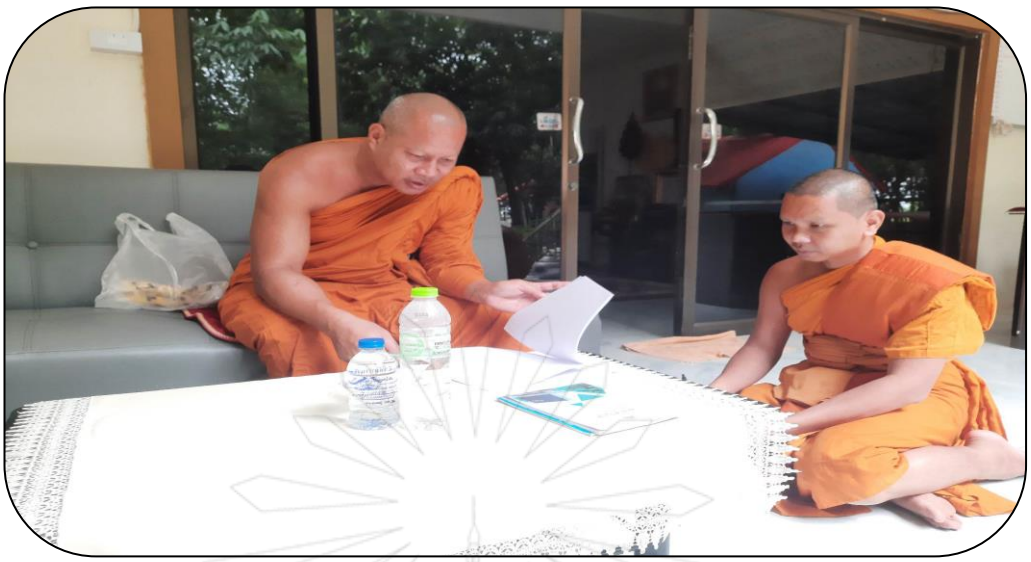
6. พระปริยัติวชิรโมลี, ดร.
เจ้าอาวาสวัดพระยายัง เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร

7. พระครูภาวนาเจติยาภิบาล
ที่ปรึกษาเจ้าคณะจังหวัดหนองคาย,
เจ้าคณะตำบลพระธาตุบังพวน เขต.1, เจ้าอาวาสวัดพระธาตุบังพวน

8. พระครูปริยัติสุวรรณวัฒน์, ดร.
เจ้าอาวาสวัดจำปาทอง อ.ท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย

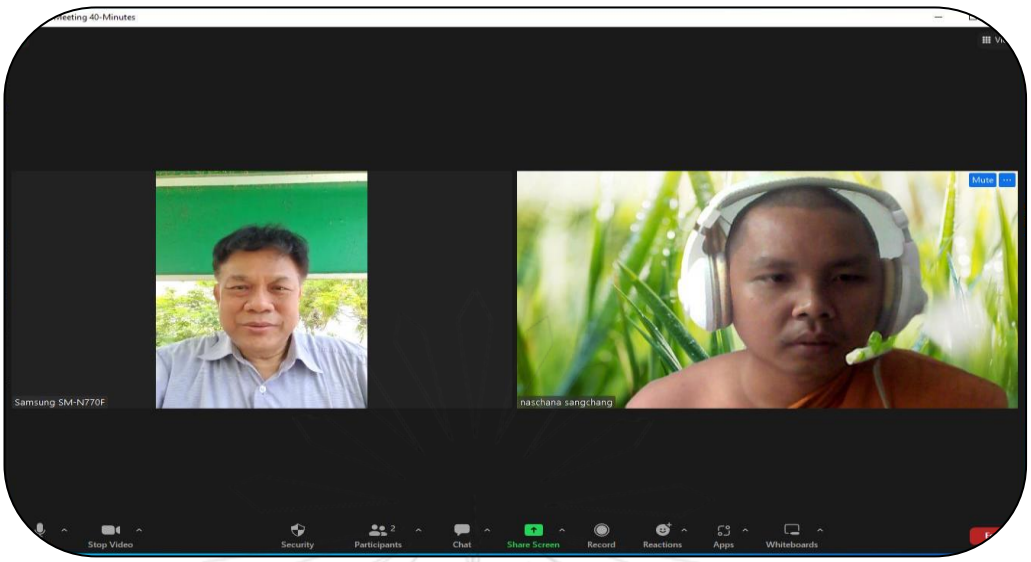

9. คุณจตุพร พรหมพันธุ์
คณะหลอมรวมประชาชน, อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร,
ประธานแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ

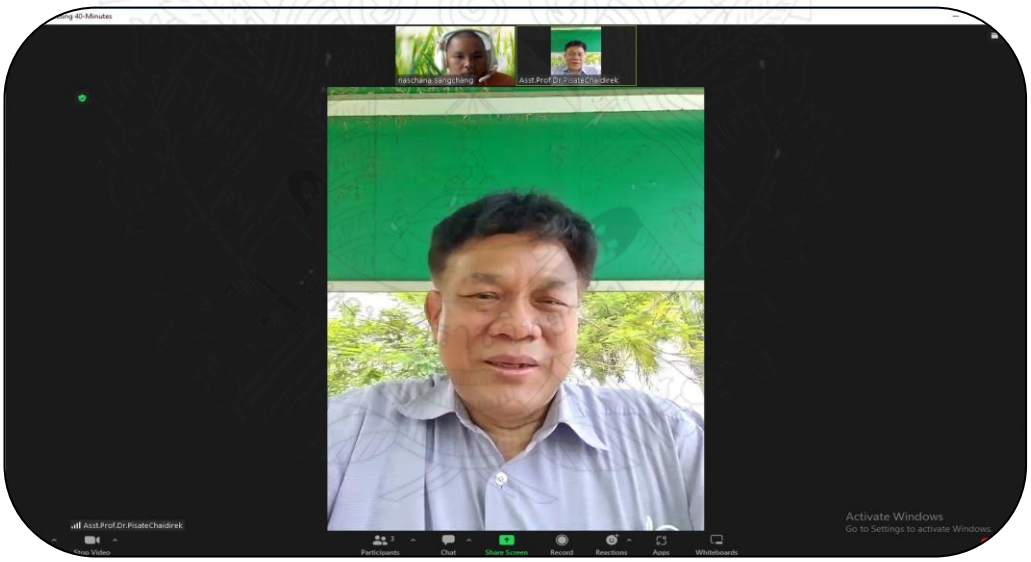

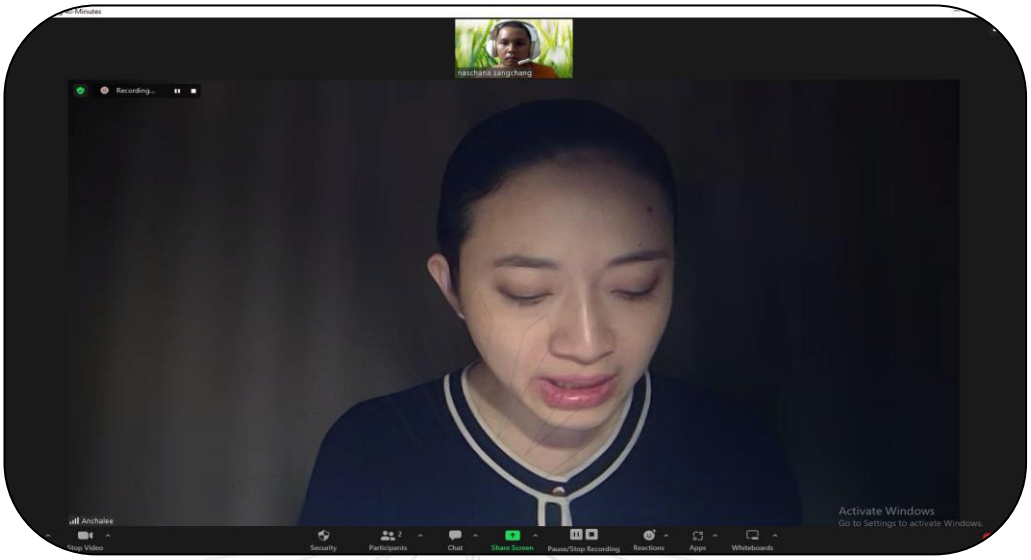

10. คุณลลิตา สมใจนึก
นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหงเนติบัณฑิตไทย
ผู้พิพากษาศาลจังหวัดสุรินทร์

11. ผศ.ดร.พิเศษ ชัยดิเรก
อาจารย์ประจำหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด
(STAMFORD INTERNATIONAL UNIVERSITY)

12. ผศ.อัญชลี เอกภักดีวัฒนกุล
อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

13. คุณปิยะชนก ลิมปะพันธ์
รองผู้บังคับการวชิราวุธวิทยาลัย เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร, อดีตสมาชิกวุฒิสภา

14. คุณไทกร พลสุวรรณ
นักจัดกิจกรรมทางการเมือง

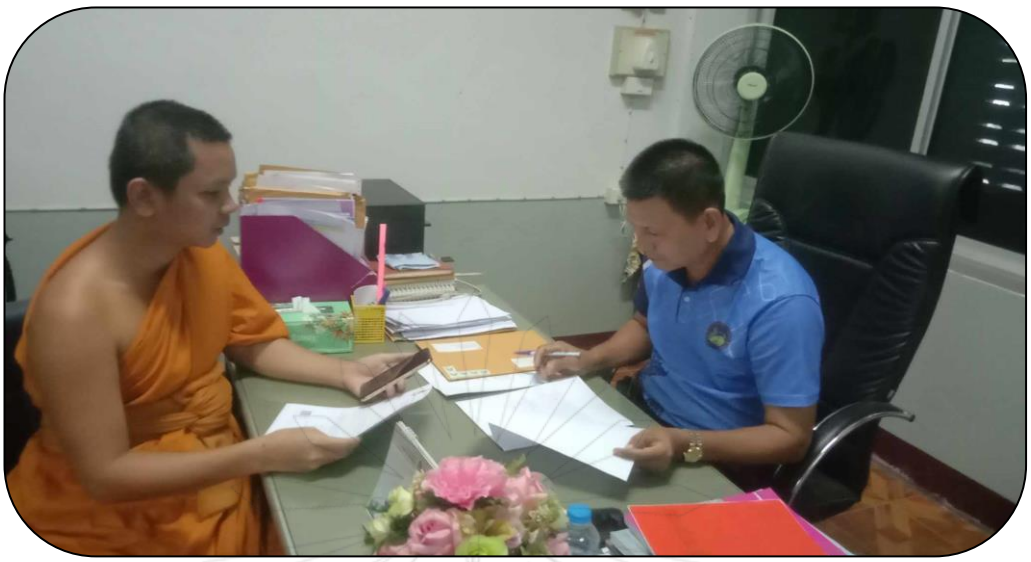

15. คุณพิมพรรณ โพธินักขา
ผู้กระจายข่าวสารในชุมชน, พยาบาลชำนาญการ

16. คุณสนธิญาณ ชื่นฤทัยในธรรม
นักธุรกิจด้านสื่อ, นักเคลื่อนไหวทางการเมือง, ผู้บริหาร TOP News,
คณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงปฏิรูปประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์แบบ
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (กปปส.)

17. รองศาสตราจารย์ ดร.ภาสกร ดอกจันทร์
อาจารย์ประจำหลักสูตร คณะสังคมศาสตร์และการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษนุโลก

18. นางสาวอภิชญา ฤๅชัย
เลขานุการหลักสูตรรัฐศาสตร์บัณฑิต, อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตร์บัณฑิต
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์เพชรบุรี

19. พระนิทัศน์ วงศ์วังเพิ่ม, ดร.
นักวิชาการอิสระทางด้านรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์,
อาจารย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตพะเยา

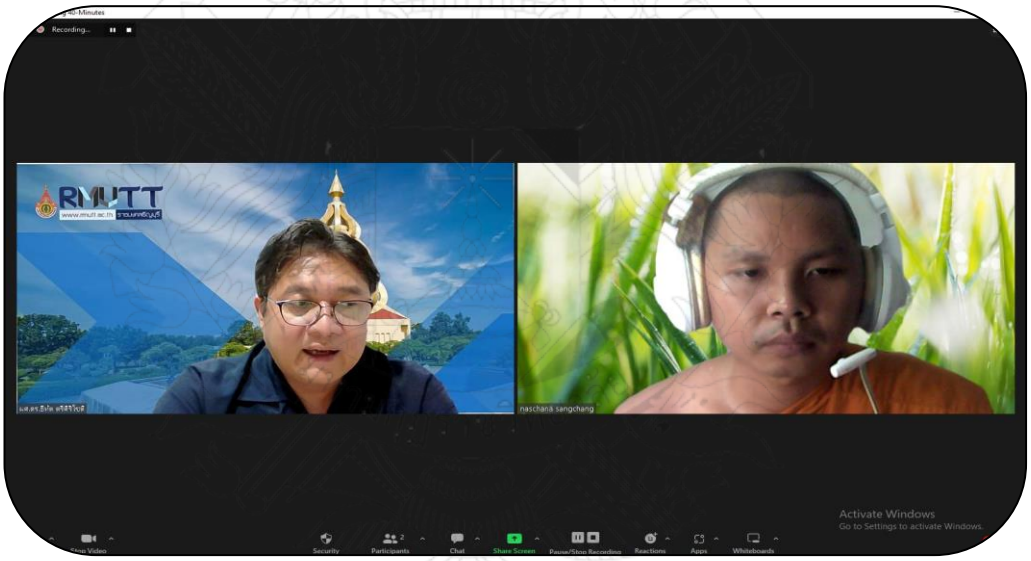

20. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปวีณา เที่ยงพรม
กลุ่มวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

21. ผศ.ดร.ธีทัต ตรีศิริโชติ
อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี

22. ดร.จงดี เพชรสังคูณ
ผู้อำนวยการโรงเรียนเพชรสุวรรณวิเทศศาสตร์ จังหวัดหนองบัวลำภู

23. ร้อยเอก ธรรมนัส พรหมเผ่า
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์, พรรคพลังประชารัฐ

24. นายประเสริฐ จันทรรวงทอง
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม, สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
แบบบัญชีรายชื่อพรรคเพื่อไทย

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดลำปาง เขต 4, พรรคก้าวไกล

26. นายสรชัด สุจิตต์
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดสุพรรณบุรี เขต 1, พรรคชาติไทยพัฒนา

27. อาจารย์กชกร หวังเติมกลาง
อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล จังหวัดนครราชสีมา

28. นางนพรัตน์ กลางประดิษฐ
หัวหน้าสำนักปลัด อบต.บ้านฝาง อ.สระใคร จังหวัดหนองคาย

29. นางสาววิไลวรรณ สิงห์คำ
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ, อบต.วัดหลวง อ.โพนพิสัย จ.หนองคาย

30. นายโกสน อำพานนท์
ประธานชุมชนบ้านจอมมณี จังหวัดหนองคาย

ภาคผนวก จ
รายนามการสนทนากลุ่มเฉพาะ

รายนามการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion)

ลำดับที่	ชื่อ ฉายาหรือนามสกุล	ตำแหน่ง
1	พระครูสุตสารบัณฑิต, ดร.	อาจารย์ประจำสาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย
2	พระครูสุทธิเมธาวัฒน์	อาจารย์ประจำคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
3	พระมหาอรุณ ปญฺญารุโณ, ดร.	อาจารย์ภาควิชารัฐศาสตร์และเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
4	รองศาสตราจารย์ ดร.สุกิจ ชัยมุสิก	อาจารย์บัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
5	รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคณาภูมิ	ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
6	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เรียงดาว ทวะชาลี	อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น
7	รองศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ สุวีรางกูร	อาจารย์ประจำภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
8	ดร.สุทธินันท์ สุวรรณวิจิตร	อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี
9	ดร.เกวลี ศรีโคตร	ผู้ชำนาญการพิเศษ สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ
10	รองศาสตราจารย์ ดร.ธโสธร ตู้ทองคำ	อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
11	นายมานพ คำหวาน	ผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย
12	นางสาวกมลรัตน์ คำหวาน	ที่ปรึกษาประธานอนุกรรมาธิการกิจการสภาผู้แทนราษฎร
13	นางสาวอธิชา เอี่ยมวิลัย	ประชาชนตำบลคลองโยง อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน คณะสังคมศาสตร์ (บัณฑิตศึกษา) โทร. ๑๑๕๖

ที่ อว ๗๙๐๘/ว๑๕๔๖ **วันที่** ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการเข้าร่วมสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion)

เรียน พระครูสุทธิเมธาวัฒน์ อาจารย์ประจำคณะสังคมศาสตร์

ด้วย พระนัสชนะ มหามงคโล (ส่างช้าง) เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๓๐๑๓๑๑๒๐๐๗ นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ในยุคดิจิตอล (The development of modern political management with the power of houses, temples and schools in the digital age)”

ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะสังคมศาสตร์ จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการเข้าร่วมสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) แก่นักศึกษาเพื่อเก็บข้อมูลงานเขียนดุษฎีนิพนธ์ ซึ่งกำหนดในศุกร์ที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๖ เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๕.๐๐ น. แบบออนไลน์โปรแกรม Zoom meeting : Meeting ID: 415 080 9575 Passcode : 677009 โดยมีรายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือฉบับนี้

จึงเรียมาเพื่อดปรดอนุเคราะห์

(พระมหาสุรไกร ชินพุทธิสิริ)
คณบดีคณะสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๘/ว๑๕๔๖

๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการเข้าร่วมสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion)

เรียน พระครูสุตสารบัณฑิต, ดร. อาจารย์ประจำสาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) จำนวน ๑ ชุด

ด้วย พระนัสชนะ มหามงคโล (ส่างช้าง) เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๓๐๑๓๑๑๒๐๐๗ นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ในยุคดิจิตอล (The development of modern political management with the power of houses, temples and schools in the digital age)”

ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะสังคมศาสตร์ จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการเข้าร่วมสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) แก่นักศึกษาเพื่อเก็บข้อมูลงานเขียนดุษฎีนิพนธ์ ซึ่งกำหนดในวันศุกร์ที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๖ เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๕.๐๐ น. แบบออนไลน์โปรแกรม Zoom meeting : Meeting ID: 415 080 9575 Passcode : 677009 โดยมีรายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือฉบับนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

เรียนมาด้วยความนับถือ

(พระมหาสุรไกร ชินพุทฺธิสิริ)
คณบดีคณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๖
โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๘๐
ผู้ประสานงาน พระนัสชนะ มหามงคโล (ส่างช้าง)
โทร. ๐๙-๓๔๔๕-๗๘๙๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๘/ว๑๕๔๖

๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการเข้าร่วมสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion)
เจริญพร รองศาสตราจารย์ ดร.สุกิจ ชัยมุสิก
สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) จำนวน ๑ ชุด

ด้วย พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง) เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๓๐๑๓๑๑๑๒๐๐๗ นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ในยุคดิจิตอล (The development of modern political management with the power of houses, temples and schools in the digital age)”

ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะสังคมศาสตร์ จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการเข้าร่วมสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) แก่นักศึกษาเพื่อเก็บข้อมูลงานเขียนดุษฎีนิพนธ์ ซึ่งกำหนดในวันศุกร์ที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๖ เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๕.๐๐ น. แบบออนไลน์โปรแกรม Zoom meeting : Meeting ID: 415 080 9575 Passcode : 677009 โดยมีรายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือฉบับนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

เรียนมาด้วยความนับถือ

(พระมหาสุรไกร ชินพุทธิสิริ)
คณบดีคณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๖
โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๘๐
ผู้ประสานงาน พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง)
โทร. ๐๙-๓๔๔๕-๗๘๙๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๘/ว๑๕๔๖

๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการเข้าร่วมสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion)

เจริญพร รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคณาภูมิ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) จำนวน ๑ ชุด

ด้วย พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง) เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๓๐๑๓๑๑๑๒๐๐๗ นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ในยุคดิจิตอล (The development of modern political management with the power of houses, temples and schools in the digital age)”

ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะสังคมศาสตร์ จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการเข้าร่วมสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) แก่นักศึกษาเพื่อเก็บข้อมูลงานเขียนดุษฎีนิพนธ์ ซึ่งกำหนดในวันศุกร์ที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๖ เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๕.๐๐ น. แบบออนไลน์โปรแกรม Zoom meeting : Meeting ID: 415 080 9575 Passcode : 677009 โดยมีรายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือฉบับนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

เรียนมาด้วยความนับถือ

(พระมหาสุรไกร ชินพุทฺธิสิริ)
คณบดีคณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๖
โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๘๐
ผู้ประสานงาน พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง)
โทร. ๐๙-๓๔๔๕-๗๘๙๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๘/ว๑๕๔๖

๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการเข้าร่วมสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion)

เจริญพร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เรียงดาว ทวะชาลี อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) จำนวน ๑ ชุด

ด้วย พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง) เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๓๐๑๓๑๑๒๐๐๗ นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ในยุคดิจิตอล (The development of modern political management with the power of houses, temples and schools in the digital age)”

ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะสังคมศาสตร์ จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการเข้าร่วมสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) แก่นักศึกษาเพื่อเก็บข้อมูลงานเขียนดุษฎีนิพนธ์ ซึ่งกำหนดในวันศุกร์ที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๖ เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๕.๐๐ น. แบบออนไลน์โปรแกรม Zoom meeting : Meeting ID: 415 080 9575 Passcode : 677009 โดยมีรายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือฉบับนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

เรียนมาด้วยความนับถือ

(พระมหาสุรไกร ชินพุทธิสิริ)
คณบดีคณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๖
โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๘๐
ผู้ประสานงาน พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง)
โทร. ๐๙-๓๔๔๕-๗๘๙๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๘/ว๑๕๔๖

๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการเข้าร่วมสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion)
เจริญพร ดร.สุทธินันท์ สุวรรณวิจิตร อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี
สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) จำนวน ๑ ชุด

ด้วย พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง) เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๓๐๑๓๑๑๑๒๐๐๗ นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ในยุคดิจิตอล (The development of modern political management with the power of houses, temples and schools in the digital age)”

ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะสังคมศาสตร์ จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการเข้าร่วมสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) แก่นักศึกษาเพื่อเก็บข้อมูลงานเขียนดุษฎีนิพนธ์ ซึ่งกำหนดในวันศุกร์ที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๖ เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๕.๐๐ น. แบบออนไลน์โปรแกรม Zoom meeting : Meeting ID: 415 080 9575 Passcode : 677009 โดยมีรายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือฉบับนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

เรียนมาด้วยความนับถือ

(พระมหาสุรไกร ชินพุทธิสิริ)
คณบดีคณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๖
โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๘๐
ผู้ประสานงาน พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง)
โทร. ๐๙-๓๔๔๕-๗๘๙๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๘/ว๑๕๔๖

๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการเข้าร่วมสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion)
เจริญพร ดร.เกวลี ศรีโคตร ผู้ชำนาญการ พิเศษ สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติสิ่งที่ส่งมาด้วย
เอกสารประกอบการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) จำนวน ๑ ชุด

ด้วย พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง) เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๓๐๑๓๑๑๒๐๐๗ นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ในยุคดิจิตอล (The development of modern political management with the power of houses, temples and schools in the digital age)”

ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะสังคมศาสตร์ จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการเข้าร่วมสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) แก่นักศึกษาเพื่อเก็บข้อมูลงานเขียนดุษฎีนิพนธ์ ซึ่งกำหนดในวันศุกร์ที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๖ เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๕.๐๐ น. แบบออนไลน์โปรแกรม Zoom meeting : Meeting ID: 415 080 9575 Passcode : 677009 โดยมีรายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือฉบับนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

เรียนมาด้วยความนับถือ

(พระมหาสุรไกร ชินพุทธิสิริ)
คณบดีคณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๖
โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๘๐
ผู้ประสานงาน พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง)
โทร. ๐๙-๓๔๔๕-๗๘๙๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๘/ว๑๕๔๖

๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการเข้าร่วมสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion)
เจริญพร รองศาสตราจารย์ ดร.ธโสธร ตู้ทองคำ อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) จำนวน ๑ ชุด

ด้วย พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง) เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๓๐๑๓๑๑๒๐๐๗ นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ในยุคดิจิตอล (The development of modern political management with the power of houses, temples and schools in the digital age)”

ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะสังคมศาสตร์ จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการเข้าร่วมสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) แก่นักศึกษาเพื่อเก็บข้อมูลงานเขียนดุษฎีนิพนธ์ ซึ่งกำหนดในวันศุกร์ที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๖ เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๕.๐๐ น. แบบออนไลน์โปรแกรม Zoom meeting : Meeting ID: 415 080 9575 Passcode : 677009 โดยมีรายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือฉบับนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

เรียนมาด้วยความนับถือ

(พระมหาสุรไกร ชินพุทธิสิริ)
คณบดีคณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๖
โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๘๐
ผู้ประสานงาน พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง)
โทร. ๐๙-๓๔๔๕-๗๘๙๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๘/ว๑๕๔๖

๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการเข้าร่วมสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion)
เจริญพร นายมานพ คำหวาน ผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย
สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) จำนวน ๑ ชุด

ด้วย พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง) เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๓๐๑๓๑๑๑๒๐๐๗ นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ในยุคดิจิตอล (The development of modern political management with the power of houses, temples and schools in the digital age)”

ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะสังคมศาสตร์ จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการเข้าร่วมสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) แก่นักศึกษาเพื่อเก็บข้อมูลงานเขียนดุษฎีนิพนธ์ ซึ่งกำหนดในวันศุกร์ที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๖ เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๕.๐๐ น. แบบออนไลน์โปรแกรม Zoom meeting : Meeting ID: 415 080 9575 Passcode : 677009 โดยมีรายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือฉบับนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

เรียนมาด้วยความนับถือ

(พระมหาสุรไกร ชินพุทธิสิริ)
คณบดีคณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๖
โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๘๐
ผู้ประสานงาน พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง)
โทร. ๐๙-๓๔๔๕-๗๘๙๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๘/ว๑๕๔๖

๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการเข้าร่วมสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion)
เจริญพร นางสาวกมลรัตน์ คำหวาน ปรึกษาประธานอนุกรรมาธิการกิจการสภาผู้แทนราษฎร
สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) จำนวน ๑ ชุด

ด้วย พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง) เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๓๐๑๓๑๑๑๒๐๐๗ นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ในยุคดิจิตอล (The development of modern political management with the power of houses, temples and schools in the digital age)”

ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะสังคมศาสตร์ จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการเข้าร่วมสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) แก่นักศึกษาเพื่อเก็บข้อมูลงานเขียนดุษฎีนิพนธ์ ซึ่งกำหนดในวันศุกร์ที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๖ เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๕.๐๐ น. แบบออนไลน์โปรแกรม Zoom meeting : Meeting ID: 415 080 9575 Passcode : 677009 โดยมีรายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือฉบับนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

เรียนมาด้วยความนับถือ

(พระมหาสุรไกร ชินพุทฺธิสิริ)
คณบดีคณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๖
โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๘๐
ผู้ประสานงาน พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง)
โทร. ๐๙-๓๔๔๕-๗๘๙๘

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน คณะสังคมศาสตร์ (บัณฑิตศึกษา) โทร. ๑๑๕๖

ที่ อว ๗๙๐๘/ว๑๕๔๖ **วันที่** ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการเข้าร่วมสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion)

เรียน พระมหาอรุณ ปญฺญารุโณ, ดร. อาจารย์ภาควิชารัฐศาสตร์และเศรษฐศาสตร์

ด้วย พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง) เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๓๐๑๓๑๑๒๐๐๗ นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ในยุคดิจิตอล (The development of modern political management with the power of houses, temples and schools in the digital age)”

ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะสังคมศาสตร์ จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการเข้าร่วมสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) แก่นักศึกษาเพื่อเก็บข้อมูลงานเขียนดุษฎีนิพนธ์ ซึ่งกำหนดในศุกร์ที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๖ เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๕.๐๐ น.. แบบออนไลน์โปรแกรม Zoom meeting : Meeting ID: 415 080 9575 Passcode : 677009 โดยมีรายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์

(พระมหาสุรไกร ชินพุทธิสิริ)
คณบดีคณะสังคมศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน คณะสังคมศาสตร์ (บัณฑิตศึกษา) โทร. ๑๑๕๖

ที่ อว ๗๙๐๘/ว๑๕๔๖ **วันที่** ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการเข้าร่วมสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion)

เจริญพร รองศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ สุวีรางกูร อาจารย์ประจำภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

ด้วย พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง) เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๓๐๑๓๑๑๒๐๐๗ นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ในยุคดิจิตอล (The development of modern political management with the power of houses, temples and schools in the digital age)”

ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะสังคมศาสตร์ จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการเข้าร่วมสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) แก่นักศึกษาเพื่อเก็บข้อมูลงานเขียนดุษฎีนิพนธ์ ซึ่งกำหนดในศุกร์ที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๖ เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๕.๐๐ น. แบบออนไลน์โปรแกรม Zoom meeting : Meeting ID: 415 080 9575 Passcode : 677009 โดยมีรายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือฉบับนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์

(พระมหาสุรไกร ชินพุทธิสิริ)
คณบดีคณะสังคมศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน คณะสังคมศาสตร์ (บัณฑิตศึกษา) โทร. ๑๑๕๖

ที่ อว ๗๙๐๘/ว๑๕๔๖ **วันที่** ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการเข้าร่วมสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion)

เจริญพร นางสาวอธิชา เอี่ยมวิลัย

ด้วย พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างข้าง) เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๓๐๑๓๑๑๒๐๐๗ นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วยพลัง บ้าน วัด โรงเรียน ในยุคดิจิตอล (The development of modern political management with the power of houses, temples and schools in the digital age)”

ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะสังคมศาสตร์ จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการเข้าร่วมสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) แก่นักศึกษาเพื่อเก็บข้อมูลงานเขียนดุษฎีนิพนธ์ ซึ่งกำหนดในศุกร์ที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๖ เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๕.๐๐ น. แบบออนไลน์โปรแกรม Zoom meeting : Meeting ID: 415 080 9575 Passcode : 677009 โดยมีรายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือฉบับนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์

(พระมหาสุรไกร ชินพุทธิสิริ)
คณบดีคณะสังคมศาสตร์

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-ฉายา-สกุล : พระนัสชนะ มหามงฺคโล (ส่างช้าง)
วัน-เดือน-ปี เกิด : 14 พฤษภาคม 2535
ภูมิลำเนา : 40 หมู่ที่ 6 บ้านนากอ ตำบลคอกช้าง อำเภอสระใคร จังหวัด หนองคาย 43100
ที่อยู่ปัจจุบัน : 111/1 หมู่ที่ 1 วัดจอมมณี ตำบลมีชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย 43000

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2551 : นักธรรมชั้นเอก วัดจอมมณี สำนักเรียนคณะจังหวัดหนองคาย จังหวัดหนองคาย
พ.ศ. 2559 : ปริญญาตรี มนุษย์ศาสตร์ (ภาษาอังกฤษ) มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย จังหวัดหนองคาย
พ.ศ. 2561 : ปริญญาโท รัฐศาสตร์มหาบัณฑิต (การปกครอง) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จังหวัดเลย

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2558-2559 : ครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน
พ.ศ. 2562-2564 : ครูสอนโรงเรียนพระเทพบัณฑิตวิทยานุสรณ์
พ.ศ. 2562-2564 : รองผู้อำนวยการโรงเรียนพระเทพบัณฑิตวิทยานุสรณ์
พ.ศ. 2564-ปัจจุบัน : กรรมการสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาล 2 ชำนาญอนุเคราะห์
พ.ศ. 2561-ปัจจุบัน : ผู้ดูแลวารสารมณีเชษฐาราม วัดจอมมณี (TCI 2)
พ.ศ. 2561-ปัจจุบัน : ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินบทความวารสารมณีเชษฐาราม วัดจอมมณี (TCI 2)

สถานที่ทำงานปัจจุบัน : 111/1 หมู่ที่ 1 วัดจอมมณี ตำบลมีชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย 43000